LUCA DI FULVIO

COPILUL CARE A GĂSIT SOARELE NOAPTEA

virtual project

LUCA DI FULVIO

COPILUL CARE A GĂSIT SOARELE NOAPTEA

Original: *Das Kind, das Nachts die Sonne fande* (2015)

Traducerea:
GRAAL SOFT

virtual-project.eu

2019

PRIMA PARTE

1.

Niciodată pe fâşia aceea de pământ cunoscută cu numele străvechi de Raühnvahl nu avea să fie vărsat atâta sânge nevinovat ca în dimineaţa zilei de 21 septembrie, anul Domnului 1407.

Soarele tocmai se ridicase peste mica vale, rece şi mohorâtă, apăsată şi, în acelaşi timp, apărată de culmi ostile, care depăşeau zece mii de picioare[1] înălţime, în partea aceea răsăriteană a arcului alpin care mărgineşte Peninsula Italică, despărţind-o atât de brutal de restul Imperiului şi de întreaga Europă.

Stăpânul acestei feude era principele Marcus I de Saxa, tatăl lui Marcus al II-lea de Saxa, principele moştenitor.

În dimineaţa aceea, micul Marcus al II-lea de Saxa stătea zgribulit, gol şi somnoros, în patul său uriaş, pe salteaua matlasată cu pene calde şi moi de gâscă, iar picioarele i se bălăbăneau în gol, fără să atingă podeaua, deşi era înalt pentru cei nouă ani ai lui. Avea ochii verzi şi leneşi că ai unei pisici, părul lung şi blond căzându-i pe umeri şi încreţindu-se în bucle mătăsoase şi o piele atât de fină şi de albă încât părea o fetiţă.

Eilika, guvernanta care avea grijă de el zi şi noapte, dormind ca un câine credincios pe un culcuş de paie la picioarele patului micului ei stăpân, acoperi umerii copilului cu o pânză de in înmuiată în apă fierbinte şi apoi stoarsă.

Prinţişorul mormăi de plăcere la atingerea pânzei călduţe şi închise ochii.

— Să nu cumva să adormi iar, Marcus, că-ţi mănâncă cioara cocoşelul, zise Eilika.

Copilul râse şi-şi băgă o mână între picioare.

Eilika afundă în lighean o altă bucată de pânză, o stoarse, apoi întinse pe ea puţină leşie.

— Hai, leneşule, săpuneşte-te!

— Dar trebuie să mă spăl chiar în fiecare zi? mormăi Marcus al II-lea.

— Ordinele doamnei, mama ta, sunt literă de lege, răspunse Eilika. Trebuie să se vadă că eşti un principe, mai presus de muritorii obişnuiţi,

[1] 1 picior = 30,48 cm (n.red.).

chiar şi fără hainele tale somptuoase. Pielea trebuie să-ţi strălucească şi să fie parfumată, ca şi cum ai fi un mic zeu.

— Nu-mi place să mă spăl…, bombăni iar copilul.

— Ştim foarte bine Principe Purcel, spuse Eilika, ridicându-l din pat.

Copilul râse, după care, atingând pietrele umede ale pardoselii, se zgribuli iar.

— Mi-e frig!

— Nici măcar nu poţi lua seama singur unde-ţi pui nobilele tale lăbuţe? suspină răbdătoare Eilika.

Îi îndreptă picioarele albe spre o blană deasă de urs, folosită drept covor. Îl răsuci şi îi frecă fesele cu cârpa umedă.

Băiatul ciuli urechile. Zgomotele care veneau de afară erau înăbuşite.

— Ce-i cu liniştea asta…?

Se uită la guvernantă, în timp ce ochii i se umplură de bucurie. Scăpă din mâinile Eilikăi şi, gol, uitând deodată de frig, alergă la fereastră. Se agăţă de pietre şi se trase în sus, controlând dacă presimţirea sa fusese corectă.

— Zăpadă! strigă el bucuros, în timp ce Eilika îl apuca zdravăn şi îl punea înapoi, pe blana de urs.

— Pentru numele lui Dumnezeu, îmbracă-te, să nu răceşti!

— Zăpadă! Zăpadă! repeta micul Marcus, ţopăind entuziasmat.

— Azi-noapte a nins prima oară anul ăsta, da, ca să vezi ce bucurie! pufni Eilika. Ferice de tine că te bucuri de lucrul de care toţi ceilalţi se vaită.

— Zăpada e foarte frumoasă!

— Tu ai haine călduroase, prinţişorule. Şi mănuşi pentru mânuţele tale preţioase. Şi căciuli de blană, zise Eilika, trăgând pe el puloverul de lână tricotat, gros, şi şosetele pe care i le făcuse ea însăşi.

— În schimb, pentru toţi ceilalţi zăpada înseamnă că frigul le va muşca din oase.

— Atunci de ce nu-şi pun şi ei haine călduroase?

Eilika se uită la copil. Încuviinţă. Îl mângâie pe cap.

— Da, mă întreb şi eu, uneori. Apoi adăugă, aproape ca pentru sine: Dar în şoaptă, altfel îmi taie capul.

— Şi eu ţi-l pun la loc, râse Marcus. Sunt principele şi toţi trebuie să facă ce spun eu, nu-i aşa?

— Da, Excelenţa Voastră, zâmbi Eilika. Copilul îi plăcea sincer şi îi adora firea veselă şi fără griji. Dar acum pune-ţi hainele pe tine ori ai să te faci mai ţeapăn decât carnea uscată.

Îi puse tunica din piele de căprioară, căptuşită cu blană de iepure, apoi tunica din piele de cerb, cu nasturi de os şi, în cele din urmă, cizmele din blană de lup cu talpă dublă, groasă, din toval.

— Uite, eşti gata, îi spuse atunci îndesându-i pe cap căciula de marmotă care îi acoperea şi urechile, întinzându-i o pereche de mănuşi impermeabile din lutru.

— Zăpadă! Ura! strigă copilul, grăbindu-se să iasă afară din cameră, alergând în jos pe scările care duceau în salonul cel mare, comun, al castelului, mohorât şi rece în ciuda tapiseriilor care acopereau pietrele negre şi a buştenilor mari, din lemn de brad, care ardeau în două şemineuri uriaşe între care se afla o masă pe care era pus micul dejun.

— Marcus al II-lea de Saxa, îi spuse mama, văzând că fiul se arunca necuviincios asupra celor două farfurii de cositor cu tartă cu mere şi ghimbir şi a budincii din carne de cerb, învaţă să te porţi ca un principe, nu ca un neobrăzat oarecare.

Eilika, venind gâfâind din urmă, făcu o plecăciune spre masa unde erau aşezaţi nobilii şi pe urmă, adresându-i-se principesei, spuse:

— Iertaţi, stăpână!

Principesa îi dădu de înţeles că nu se întâmplase nimic grav şi, în timp ce continua să îl alăpteze pe al doilea copil, o fiică nou-născută, îl trase spre ea pe băiat, întâiul născut.

— O poţi săruta pe mama ta, înainte să-ţi murdăreşti buzele şi să-mi mozoleşti obrajii, îi zise.

— Deci te-ai bătut ieri cu vreun băietan? îl întrebă Marcus I de Saxa, tatăl lui, apucându-l de ceafă. Se plânge cineva de impertinenţa ta? Trebuie să te pedepsesc?

— Nu, tată. Am fost cuminte, răspunse copilul.

Chipul principelui se întunecă pentru o clipă. Era un bărbat uriaş, cu faţa şi trupul marcate de numeroase cicatrice, care în tot şi toate semăna mai mult cu un soldăţoi decât cu un principe rafinat, german sau italian. Îl înşfacă şi mai tare de ceafă pe fiul său, care făcu o strâmbătură.

— N-ai dat nici măcar un şut vreunui câine?

Copilul se întoarse spre Eilika.

— Nu căuta răspuns în ochii unei slugi, sări cu gura principele, sever.

Se uită la ceilalţi comeseni. Mai întâi la căpitanul gărzilor, un ostaş mercenar care luptase alături de el. Pe urmă îşi încrucişă privirea cu aceea a confesorului, sfătuitorul spiritual care îi fusese recomandat de episcopul din Bamberg. Şi, în al treilea rând, se uită la profesorul de compoziţie şi de muzică pe care soţia lui îl adusese de la curtea împăratului, *Rex Romanorum*, Robert al III-lea al casei Wittelsbach din Palatinat. În cele din urmă, se uită din nou ţintă la fiul lui şi vorbi calm:

— Marcus, ţi-am spus deja de mai multe ori. Dar am să-ţi repet până ai să înveţi. Tu trebuie să devii un războinic.

— Dar mie nu-mi place să mă bat…, spuse copilul.

— Cât ar putea supraviețui în pădurile noastre un lup care nu are instinctul sângelui? Marcus I izbi cu pumnul în masă. Asta suntem noi, principii de Saxa, niște lupi! Sortiți să poruncim și să supunem alți lupi.

Copilul făcu un pas înapoi, ca să se elibereze din strânsoarea tatălui.

— Soațe, îl sperii, spuse principesa.

Marcus I de Saxa trase adânc aer în piept, încercând să se liniștească. Era roșu la față și avea vinele de la gât umflate. Îl trase spre el pe moștenitorul lui.

— Fiule, ascultă-mă bine! Eu nu știu dacă e adevărat ce povestește Biserica, anume că am primit puterea și rangul direct din mâinile Domnului. Însă ceva știu sigur: ca să păstrezi puterea și rangul nu poți să te bizui pe Dumnezeu, ci numai pe tine însuți. Pe forța și pe hotărârea ta, mă înțelegi?

Copilul încuviință încet.

— Trebuie să înveți să lupți, continuă tatăl. Ai să trăiești în sânge, ca mine și ca toți strămoșii noștri. Asta este soarta și condamnarea noastră. Acum ești respectat pentru că ești fiul meu. Dar trebuie să înveți să te faci respectat pentru tine însuți. E limpede?

Copilul se uită la tatăl său și spuse timid:

— Ai să fii mândru de mine dacă azi îi voi da un șut unei găini, tată?

Principele îl țintui serios cu privirea. Pe urmă izbucni într-un hohot zgomotos de râs.

— Da, voi fi mândru de tine oricum, fiul meu. Pe urmă îi dădu o lovitură ușoară peste cap, zburându-i căciula de blană de marmotă. Du-te la joacă! îi spuse el, întinzându-i o bucată de tartă cu mere și una de budincă de cerb.

Copilul își băgă mai mult de jumătate din felia de tartă în gură, umplându-și-o până la refuz, pe urmă o luă la goană, entuziasmat de prima zăpadă din acel an.

— Fiule! îl strigă tatăl, cu glasul lui tunător.

Copilul se opri și se întoarse spre părinte.

— De fapt, nu-i nevoie chiar să o iei în șuturi pe găina aia, cum mi-ai promis că faci. Oricum, sunt mândru de tine, îi spuse tatăl și surâse.

— Mulțumește, Marcus, murmură Eilika.

— Mulțumesc, tată! se supuse mecanic copilul, dând nerăbdător din picioare, fără să-și închipuie că aceea avea să fie ultima oară când tatăl lui îi zâmbea, după care alergă afară.

În acea zi de 21 septembrie 1407, micul Marcus al II-lea de Saxa, ieșind pe ușa cea mare, se minună de liniștea perfectă pe care o aducea zăpada, încă imaculată, care acoperea curtea castelului. În dreapta lui, lângă fortificațiile

din piatră înalte de trei stânjeni[2], pe lângă care trecea o podină de lemn, se ridicau grajdurile cailor şi ale vacilor. Deasupra grajdurilor, ca să se bucure de căldura dată de animale, fuseseră construite locuinţele celor mai neînsemnate dintre slugi, care nu dormeau la mansardele castelului. În stânga lui, copilul putea vedea cocinile, coteţele de găini şi de iepuri. Porci negri, capre de munte, găini, curcani, bibilici, păuni şi iepuri se hrăneau la adăpost în cuşti bine întreţinute. În faţa lui stăteau poarta cea mare, dublă, întărită cu drugi de fier, şi turnul de pază, butucănos şi fără pic de graţie, care îi permitea privirii să străbată peste toată regiunea Raühnvahl. Ca întotdeauna ziua, poarta era deschisă.

— Hai, du-te să te ascunzi! zise Eilika.

Copilul termină tarta cu mere şi apoi, cu felia de budincă de carne în mână, făcu primii paşi pe zăpadă. Când ajunse în mijlocul curţii, se întoarse să-şi privească urmele propriilor paşi.

— Nu se pune! Închide ochii! strigă el către guvernantă.

Eilika surâse şi îi întoarse spatele, sprijinindu-şi capul de zidul castelului.

Copilul se uită o clipă la ea. Apoi privirea i se îndreptă spre castel, o construcţie masivă şi pătrăţoasă, cu două etaje plus mansardele, cu ferestre mici şi înguste, ca să nu pătrundă frigul. Pe latura dinspre apus, agăţată ca un neg de zidul gros al castelului, răsărea o micuţă capelă catolică.

Copilul se întoarse spre poarta cea mare, lângă care fusese construită o cazarmă joasă, din piatră, cu patru încăperi, unde locuiau soldaţii care făceau de gardă la castel. Se apropie de căsuţă şi trase cu ochiul înăuntru. De mai multe ori încercase să se ascundă acolo, crezând că Eilika nu l-ar fi putut găsi, dar străjile îl opreau de fiecare dată.

În dimineaţa aceea însă, copilul avu o surpriză. Gărzile de serviciu dormeau în jurul mesei puse în prima cameră. Unul dintre bărbaţi era tolănit pe scaun, cu capul dat pe spate, cu gura larg deschisă. Ceilalţi trei aveau capetele căzute pe masă. O sticlă de vin era răsturnată şi lichidul încă picura încet pe podeaua de ţărână bătătorită. Bucăţile de lemn din sobă dădeau să se stingă şi nimeni nu întreţea focul.

Copilul se uită spre Eilika, încă întoarsă cu spatele. Se gândi că de data asta ar fi putut intra în cazarmă fără să fie descoperit.

— Nu ştii că nu e voie să intri acolo? spuse o voce în spatele lui.

Copilul se întoarse brusc, înspăimântat. Văzu o fetiţă cam de aceeaşi vârstă cu el, cu faţa murdară şi părul foarte blond, tăiat scurt. Ştia cine era. O chema Eloisa şi era fata lui Agnete Veedon, femeia care aducea copii pe

[2] [2] Unitate de măsură pentru lungime, folosită înaintea introducerii sistemului metric, care a variat, după epocă şi regiune, de la 1,96 m la 2,23 m. Stânjenul se diviza în 6 „*picioare*".

lume.

Și era o imagine pe care n-avea să o uite niciodată.

2.

Copilul, uitându-se la Eloisa, se gândi cât ar fi râs tatăl lui de el dacă ar fi văzut că se înspăimântase de o fetiță zdrențăroasă.

— Eu sunt principele moștenitor și am voie să fac ce vreau, îi răspunse, umflându-și pieptul. Și fii atentă cum îmi vorbești, că pun să te biciuiască, adăugă el, înroșindu-se de rușine.

Eloisa nu păru deloc înspăimântată.

— Nu-i adevărat că poți să faci ce vrei, i-o întoarse ea. Acolo, înăuntru, nu poți intra nici măcar tu. Ești doar un copil. Și am văzut că te goneau.

— Ești o tâmpită prost crescută, spuse Marcus al II-lea de Saxa stânjenit. Ai înțeles că, dacă nu mă lași în pace, pun să te biciuiască?

Fetița încuviință din cap, dar nu se mișcă din loc. Ochii ei, albaștri ca lacurile de munte, priveau întruna spre budinca de cerb a lui Marcus.

— Pleacă! făcu copilul și se uită spre Eilika; slujnica se întorsese și începea să îl caute.

— Îmi dai o bucată? întrebă Eloisa.

— E a mea, răspunse Marcus.

— Mi-e foame!

— Și mie mi-e foame!

Fetița se uită în tăcere la el. Avea o rochie din pânză grosolană, roșie, cu cusături și tiv de piele, iar deasupra purta o jachetă de moleschin, plină de pete negre. Nu avea ciorapi și în picioare purta saboți ciopliți din lemn. Unul era spart și legat cu o sfoară.

Copilul se uită iar spre guvernantă. Fetița aia tâmpită îi strica jocul.

— Dacă-ți dau budinca, pleci?

— Da!

Marcus îi întinse fetiței budinca, dar se opri cu mâna în aer.

— Dacă spui că m-am ascuns aici, am să pun să ți se taie capul.

— Dă-mi budinca!

— Jură!

— Jur… Și să știi că nici nu-mi pasă.

— Ba mie îmi pari cam băgăreață.

Eloisa avea mâna întinsă. Era jegoasă. Sub unghii avea un strat gros, negru, de murdărie.

Marcus îi întinse budinca.

Fetița o luă cu lăcomie, cu ochii lucind. Își îndesă în gură o bucată mare și plecă, iară să-i mai dea nicio atenție principelui moștenitor.

Marcus se mai uită câteva clipe după ea, trăgând cu ochiul pe ascuns din pragul cazărmii. Văzu că Eilika o zărise și că observase budinca pe care o mânca. Guvernanta o ajunse din urmă și o întrebă de unde o luase, ca să descopere ascunzătoarea Principelui Porcușor.

— Am să pun să-ți taie capul, fetiță odioasă, bodogăni Marcus, simțindu-se deja trădat.

În schimb, Eloisa arătă spre grajdurile cailor și Eilika plecă imediat în direcția aceea.

Fetița se întoarse brusc, sigură că Marcus se uita după ea. Și scoase limba la el.

Marcus surâse. Pe urmă intră în prima încăpere a cazărmii.

Străjile continuau să doarmă și copilului nu-i trecu prin minte că era un lucru ciudat. În clipa aceea se gândea doar cum să facă să nu-l găsească Eilika. De data asta era sigur că o să câștige. Zâmbi mulțumit și se uită în jur, căutând o ascunzătoare. Străbătu camera în vârful picioarelor și intră în următoarea. Erau patru culcușuri goale și niciun loc sigur în care să se ascundă. Își urmă drumul. În a treia cameră găsi alte cinci străji, dar și ele dormeau tot atât de adânc, trântite deșănțat pe priciurile lor. Văzu două sticle de vin. Una era răsturnată la pământ. Copilul se gândi că ar fi putut să se ascundă în dulapul cel mare, unde erau păstrate armele, spadele, pumnalele, arcurile și săgețile. Dar mai întâi se duse să controleze a patra și ultima cameră a clădirii. Și aici găsi cinci străjeri adormiți.

Numai după mulți ani avea să se întrebe cum de nu se alarmase. Și dacă asta ar fi putut să schimbe cursul evenimentelor. Dar în ziua aceea, voia doar să afle o ascunzătoare unde Eilika să nu-l poată găsi.

Așa că, în acea ultimă cameră, în peretele cel mai îndepărtat, văzu o nișă, întunecată, mică, în spatele unui scaun. Se apropie, tot în vârful picioarelor, dădu încet la o parte scaunul, îngenunche și se strecură înăuntru. Neputând să se răsucească, atât era de mică nișa, puse scaunul la loc ajutându-se de un picior. Apoi se afundă în întuneric, dându-și seama că era vorba despre un tunel scurt, care ducea la țarcul caprelor. Dar pe acolo nu se putea ieși. Era doar o gaură mică, printre pietre, care îi permitea să o zărească pe Eilika în timp ce îl căuta, pe grăjdarii care curățau balega, pe bucătăresele care adunau ouăle, pe măcelarul care scotea carnea de pe o carcasă de vițel atârnată în cârligele prăvăliei lui. Printre oamenii ocupați cu treburile zilnice, o căută pe fetița căreia îi dăduse budinca, dar nu o zări. Nu reușea să vadă poarta cea mare. Încercă să se întindă, dar gaura era prea mică.

O urmări din nou pe Eilika, învârtindu-se în zadar pe la obișnuitele ascunzători. Și râse încetișor. Se simți mândru de el însuși că găsise locul acela. Și foarte norocos că străjile erau atât de obosite încât să doarmă în plină zi.

Se așeză pe jos. În locul acela, tunelul era destul de larg. Și acolo, din nou, ascultă liniștea zăpezii. Se bucură din plin de ea. Era perfect.

Dar dură doar o clipă.

Întâi fu numai o senzație, dar i se păru că pământul se cutremură. Își scoase mănușa de lutru și puse palma jos. Da, era un tremur, constant și sumbru. Încă nu reușea să înțeleagă cărui fapt i se datora. Dar creștea, ca și cum ar fi fost din ce în ce mai aproape.

Când tremurul i se păru și mai puternic, micul Marcus, cu un moment înainte de a-l recunoaște, se uită prin gaură. Îl văzu pe fierar cum făcea ochii mari. Și pe două slujnice care lăsau să cadă jos carafele cu bere pe care le duceau pe cap. Și pe o bucătăreasă grăsană care își ridica fusta încercând să fugă spre castel. Și pe niște spălătorese care dădeau drumul cearșafurilor și lucrurilor pe zăpadă, ducându-și mâinile la gură. Și pe grăjdarii care înțepeneau cu lopețile lor pline de bălegar în aer.

Atunci, în timp ce tremurul se dovedea a fi îngrozitorul zgomot făcut de vreo douăzeci de cai de luptă în galop, iar tăcerea perfectă a zăpezii era sfâșiată de strigăte de atac și de răcnete de groază, principele moștenitor al regatului Raühnvahl băgă de seamă că apare în văzul lui – și în curtea castelului – un pâlc de bandiți care loveau în stânga și în dreapta cu spadele lor mari.

Primul căzut fu tânărul băiat al fierarului, care n-avea nici măcar paisprezece ani. Lama unuia dintre bandiți îl izbi într-o dungă, deschizându-i o rană înspăimântătoare între coaste. Trupul băiatului fu ridicat în aer de furia loviturii și de forța calului în fugă, apoi căzu la pământ cu brațele desfăcute, ca o păpușă de lemn cu sforile rupte.

Din clipa aceea – și pentru toată viața lui – pentru copil, zăpada n-avea să mai fie albă.

Totul se întâmplă în mare grabă. Bandiții atacau pe oricine, fără milă. Căzu bucătăreasa grăsană, înainte de a ajunge la intrarea în castel, izbită în spate. Căzură cele două slujnice, una străpunsă de o spadă, cealaltă călcată în picioare de cai. Și spălătoresele mânjiră cu sângele lor cearșafurile tocmai spălate, înfășurându-se în ele ca în niște lințolii funebre. Muriră grăjdarii, răsturnând peste ei baliga cailor. Pe urmă, Marcus, cu răsuflarea tăiată, văzu o spadă care se năpustea asupra fierarului, tăindu-i dintr-odată brațul drept chiar din umăr. Și văzu cum brațul cade la pământ, strângând încă în mână barosul cel greu. Banditul care dăduse lovitura râse și îi despică în două

capul cu o lovitură de topor.

— Eilika…, murmură copilul, agăţându-se de pietrele ascunzătorii lui.

Guvernanta, aproape ca şi cum l-ar fi auzit, începu să zbiere, alergând în toate părţile prin curte, înnebunită ca animalele care săriseră peste gardurile ţarcurilor:

— Marcus! Rămâi ascuns! Marcus! Mar…

Copilul văzu cum Eilika aproape că era ridicată de la pământ, în timp ce vârful unei spade îi străpungea pieptul. Ochii guvernantei se roteau, holbaţi de uluială, şi gura, de-acum mută, se deschidea şi se închidea, fără să mai poată rosti numele principelui ei.

De la înălţimea calului său, banditul îi înfipse un picior în umăr şi o împinse în faţă, scoţându-şi spada din ea.

Eilika rămase un moment în echilibru, apoi căzu cu faţa în jos pe zăpadă şi nu se mai mişcă deloc.

Copilul nu reuşea să-şi desprindă privirea de la ceea ce vedea. Dar în clipa aceea caprele din ţarc se înghesuiră la perete, behăind îngrozite, cu mirosul de sânge în nări, acoperindu-i vederea.

Când animalele se împrăştiară, Marcus văzu multe alte corpuri la pământ. Bărbaţi, femei, copii. Duhovnicul, cu sutana ridicată obscen. Profesorul de muzică, cu gura căscată, ca şi cum încă ar fi cântat.

Şi îl recunoscu pe tatăl lui care, în picioare, cu spada în mână, înşfăcase un cal şi îl ucidea pe banditul care îl călărea, cu o lovitură sălbatică la gât, înainte să fi atins pământul. Şi căpitanul străjerilor lupta. Rămăseseră numai ei doi. În scurt timp, cinci bandiţi erau morţi. Dar şi căpitanul.

„Ai să trăieşti în sânge, ca mine şi ca toţi strămoşii noştri. Asta este soarta şi condamnarea noastră” îi spusese în acea dimineaţă tatăl lui. Iar acum micul Marcus înţelegea ce însemnau spusele acelea şi ce însemnau discuţiile despre lupi. Şi vedea ce războinic nemaipomenit era tatăl lui. Avea să-i salveze, gândi.

Dar în clipa aceea principele de Saxa fu izbit de o lovitură în piept. Se clătină, rânji, arătându-şi dinţii, exact ca un lup. Se îndreptă şi continuă să lupte, aruncându-se într-un grup de bandiţi pe care îi zvârlise de pe cai. Copilul îl văzu cum dispare printre duşmanii prea numeroşi. Spadele se roteau. Şi, în cele din urmă, grămada se deschise. Trei bandiţi erau la pământ, storşi de sânge. Principele de Saxa era în genunchi, fără forţă, şi se sprijinea în spadă ca un moşneag în toiag. Unul dintre bandiţi – trebuie să fi fost mai-marele lor, gândi micul Marcus – se apropie încet. Principele îşi întoarse capul spre el, fără frică, şi îl scuipă în faţă. Banditul rânji. Îi făcu semn unuia dintre oamenii lui. Acela sosi trăgând după el o femeie ciufulită, care avea chipul răvăşit de durere. Ţinea în mâini un nou-născut, care

semăna cu o păpuşă de cârpă. Roşie.

— Mamă…, murmură copilul.

Şeful bandiţilor o înşfăcă pe principesă de un braţ şi, arătându-i-o principelui, îi sfâşie rochia, dezvelindu-i sânul şi pipăindu-i-l. Principele încercă să se ridice, dar pierdea sânge de peste tot şi faţa lui marcată de cicatrice era palidă. Împrejur, toţi bandiţii râdeau. Atunci, principele duse o mână la pumnalul pe care îl avea la cingătoare şi, cu o mişcare rapidă, i-l aruncă soţiei. Principesa prinse cuţitul şi se uită fix la soţul ei, fără să scoată un cuvânt. Dar era ca şi cum ochii lor şi-ar fi vorbit, ca şi cum n-ar mai fi fost zgomote în jur şi totul dispăruse. Apoi, femeia, fără ezitări, îşi înfipse lama în inimă şi căzu uşor la pământ, fără să o lase din mâini pe fetiţa ei moartă şi fără să-şi ia privirea de la soţul ei, în timp ce viaţa i se scurgea din ochi.

Copilul văzu apoi chipul tatălui brăzdat de lacrimi uitându-se cum îi moare soţia. Şi pe urmă îl văzu pe conducătorul bandiţilor, înfuriat, ridicând spada asupra tatălui şi decapitându-l.

Copilul se răsuci şi făcu drumul înapoi prin tunel. Era îngrozit şi voia să scape. Dar, ajuns la intrare, în cea de-a patra încăpere a cazărmii auzi voci. Zări câţiva bandiţi care îşi înfigeau spadele în străjile adormite.

— Călugărul erborist avea dreptate. Acest somnifer e puternic, îi spuse unul dintre ei şefului, cel care tocmai îl omorâse pe principele de Saxa şi care atunci intra.

Bărbatul se aşeză pe scaunul de lângă gura tunelului.

Copilul îi simţea duhoarea. Mirosea a rufe murdare şi a sudoare. Dar mai avea şi un iz dulceag şi greţos, pe care micul Marcus îl mai simţise înainte numai în prăvălia măcelarului castelului.

Unul dintre bărbaţi intră, trăgând după el o fată care plângea şi ţipa. Copilul o cunoştea. Era o spălătoreasă tânără, drăguţă şi cu mâinile înroşite.

Căpetenia bandiţilor se sculă în picioare, ridicându-şi tunica pe şolduri. Doi bărbaţi îi sfâşiară fetei rochia, dezgolind-o complet. Apoi o aruncară la pământ, pe un prici, alături de două cadavre. Fata plângea şi implora milă. Şeful bandiţilor se aşeză peste ea, îi desfăcu picioarele şi o silui.

Copilul se uita, fără să reuşească să-şi mişte vreun muşchi.

Spălătoreasă continua să plângă şi să strige.

Când şeful bandei se ridică, se uită la unul dintre ai lui, care rămăsese să privească scena, şi îi spuse:

— E a ta, dacă vrei.

— Nu, am făcut-o deja, afară, spuse banditul rânjind.

— Hei, ai terminat cu zbieratul, fată? zise şeful bandiţilor către spălătoreasă.

Fata, tot plângând, răspunse:

— Mulţumesc, domnule, mulţumesc!

— Nu cred că ai înţeles, spuse râzând şeful bandiţilor, apoi ridică spada şi o ucise.

Copilul era împietrit. Simţea că îi vine să urle. Îşi muşcă limba, până ce simţi cum i se înfig dinţii în carne.

— Sunt morţi cu toţii, Agomar, zise intrând unul dintre bărbaţi, adresându-se şefului său.

— L-aţi găsit pe prinţişor? întrebă Agomar.

— Nu…

Agomar îi trase o palmă.

— Atunci nu sunt morţi cu toţii, idiotule! Dădu cu piciorul într-un cufăr, spărgându-i o latură. Găsiţi-l şi omorâţi-l! Stăpânul din Ojsternig ne-a poruncit să nu lăsăm viu pe nimeni, dar mai cu seamă pe niciunul dintre principii de Saxa, tâmpiţilor!

Copilul simţi cum i se întorcea stomacul pe dos. Se retrase cât putu de repede, încercând să nu facă zgomot. La jumătatea drumului vomită tarta cu mere şi ghimbir. Rămase nemişcat, sperând să nu-l fi auzit nimeni. Apoi, încet, ajunse în capătul tunelului şi trase cu ochiul prin gaură.

Zăpada din curte era roşie, ca un covor preţios şi strălucitor, pe care dormeau zeci şi zeci de bărbaţi, femei şi copii. Unii fără cap, alţii fără braţe. Femeile tinere, fără haine.

— Găsiţi prinţişorul! zbieră un bărbat.

Bandiţii se risipiră prin castel, pe la cocină, prin grajduri, coteţe de găini, capelă.

Percheziţia păru să dureze o veşnicie.

Apoi oamenii se adunară în mijlocul curţii, în jurul căpeteniei lor.

— Nu reuşim să-l găsim, spuse unul dintre bărbaţi în numele tuturor.

Agomar avea pomeţi proeminenţi, păr şi barbă roşiatice, ochi negri, înguşti şi mici. Ridică mâna dreaptă. Copilul observă că are numai patru degete. Îi lipsea degetul mic.

— Scoateţi animalele, apoi daţi foc la tot! răcni el. Prinţişorul o să moară pârpălit. Voi nu l-aţi găsit, dar îl vor găsi flăcările iadului! Grăbiţi-vă!

Micul Marcus văzu că bandiţii împingeau animalele dincolo de ziduri.

Agomar îşi aruncă torţa pe fereastra centrală a primului etaj. Imediat după aceea, zeci de torţe zburară prin aer, căzând în castel, în cocină, în grajduri, pe acoperişurile caselor slugilor. Într-o clipă focul se răspândi peste tot.

— Ieşiţi afară! porunci Agomar. Şi închideţi poarta cea mare! Sări pe cal, îi dădu pinteni şi răcni: Adio, prinţişorule!

Apoi, râzând, părăsi castelul în galop.

La puțin timp după aceea, copilul auzi cum se închid porțile grele ale castelului. Atunci se răsuci și merse înapoi, spre cazarmă, să caute o cale de scăpare. Dar îndată ce ajunse în cameră fu izbit de o căldură insuportabilă și de un fum acru de la care îi lăcrimau ochii. Culcușurile străjilor și acoperișul de lemn luaseră foc.

Copilul începu să tușească. Nu reușea să respire. Se dădu înapoi în patru labe până ajunse la capătul tunelului. Prin gaură văzu că focul se întinsese de-acum peste tot și devasta castelul. Era prins în cursă.

Se întoarse iar. Trebuia să încerce să iasă din cazarmă, trecând printre flăcări. Dar, la capătul tunelului, grinzile groase ale acoperișului se rupseră și căzură cu un zgomot asurzitor, incandescente, împrăștiind scântei de foc peste tot.

Copilul nu mai reușea să respire. Se simțea slăbit. Nu făcea decât să tușească și era orbit de lacrimi. Se retrase încet, gonit de fumul acru care invada tunelul. Până când se trezi din nou cu spatele la zid, în capcană.

Și deși era doar un copil de nouă ani și făcuse cunoștință cu moartea doar în dimineața aceea, înțelese că avea să piară.

— Iată-te, te-am găsit! exclamă o voce.

Copilul se întoarse îngrozit.

Un ochi albastru îl spiona prin gaură. Copilul încercă să țipe. Dar nu avea glas.

Și pe urmă, pe când o piatră a zidului începu să se miște, leșină.

3.

Copilul deschise ochii. Și căscă gura mare. Brusc, ca și cum și-ar fi revenit după ce mult timp rămăsese fără suflare. Văzu un chip de femeie care se uita la el.

— Respiră! îi spuse ea.

Nu știa unde se afla. Era întins pe ceva tare. Îi era greu să respire. Simțea că îl arde gâtul. Îi veni să tușească, dar închise gura. Nu-și amintea. Nu știa. Și nu voia nici să își amintească, nici să știe. Închise ochii.

Era ceva care îl durea. Înăuntru. Și apăsa să iasă. Strânse și mai mult buzele și ochii.

Rămase așa, cât putu, în întunericul acela nemișcat. Dar pe urmă negrul începu să se învârtă, devenind un fel de învolburare noroioasă, care se limpezea, luând o culoare care îi provocă un gol în inimă.

Deschise din nou ochii, brusc, ca să scape de vârtejul acela roșu care se

forma.

Femeia era încă aplecată asupra lui. Fața ei era dură, marcată. Și avea ceva familiar. Dar copilul nu-și amintea nici de ea, nici de nimic altceva.

— O să moară? întrebă cineva aflat în stânga ei.

Copilul întoarse capul în direcția de unde se auzise vocea și își încrucișa privirea cu aceea a unei fetițe cu fața murdară, cu ochi albaștri și limpezi ca lacurile de munte și cu păr foarte blond, tăiat scurt. Se întoarse pe dată, înspăimântat. Nu voia să o recunoască, dar era inevitabil. Strânse violent gura și ochii și scutură din cap, împotrivindu-se cu toată ființa lui.

— O să moară, mamă? întrebă încă o dată fetița.

— Taci, Eloisa! spuse femeia.

Când copilul auzi numele Eloisa, amintirile reveniră în valuri, cu violența unui râu revărsat, nimicitoare ca o viitură. Își aminti de tatăl care lupta, de mama care își înfigea pumnalul în inimă, ținând fetița ucisă. Își aminti de banditul care punea piciorul pe umărul Eilikăi ca să-și scoată spada din spatele ei. Și de sutana obscen ridicată a duhovnicului, de gura căscată a profesorului de muzică, de băiatul azvârlit în aer și de brațul fierarului care, căzând pe jos, ținea încă barosul în mână. Își aminti urletele oamenilor și zbieretele scoase de animale, fumul, acoperișul cazărmii care se prăbușea. Și pe urmă văzu sângele. Tot acel sânge. Simți că o să urle. Înainte ca imaginile acelea să-l fi târât în abisul lor, deschise iar ochii.

Femeia se uita la el fără să-l atingă.

Și copilul o recunoscu și pe ea. Era Agnete, moașa.

— Ești la mine acasă, spuse atunci Agnete.

Copilul nu făcu nicio mișcare. Nu se uită în jur. Nu trase aer în piept.

— Îți amintești ce s-a întâmplat? îl întrebă Agnete.

Copilul o fixa fără să dea vreun semn că o vedea. Și continua să rămână nemișcat.

— S-a prostit, mamă? întrebă Eloisa.

— Ți-am spus să taci! o apostrofă mama. Apoi i se adresă iar copilului: Mă auzi? îl întrebă pe un ton sec și repezit.

Copilul dădu imperceptibil din cap.

— Înțelegi ce spun?

Copilul încuviință.

— Zi-mi: îți amintești ce s-a întâmplat?

Copilul închise ochii ca să-și țină lacrimile și își mușcă buzele. Când îi redeschise, Agnete tot la el se uita.

— Poți să vorbești? îl întrebă.

Copilul nu răspunse.

Agnete îl apucă de un braț.

— Acu' trebuie să te ridici, nu poţi sta aici o veşnicie, zise ea silindu-l să se salte în şezut.

Atunci copilul văzu că era întins pe o masă, alături de o sobă cu baza rotundă, în mijlocul unei barăci întunecoase, care mirosea a trupuri şi a cepe. Într-un colţ, un culcuş de paie, acoperit cu o piele de vacă.

— Bea! spuse Agnete, întinzându-i un polonic cu apă.

Copilul făcu semn că nu.

— Bea! repetă Agnete.

Copilul bău. Apoi tuşi.

— Trebuie să ţi se cureţe plămânii de fum. Mai bea!

Copilul se supuse.

Agnete îl împinse jos de pe masă, fără prea mari menajamente. Avea mâini aspre şi puternice. Nu vorbea cu dulceaţa Eilikăi.

— Dezbracă-te! îi spuse.

Eloisa mustăci.

Copilul rămase nemişcat.

— Ai înţeles ce s-a întâmplat la castel? zise Agnete cu duritate.

Copilul încuviinţă.

— Ce s-a întâmplat?

Copilul strânse buzele.

— A amuţit, mamă? întrebă Eloisa.

— Unde nu dă Dumnezeu să amuţeşti tu! îi răspunse mama. Ţi-am zis să taci! apoi i se adresă iar copilului: Au fost ucişi cu toţii. Şi slujitorii. Ştii ce înseamnă asta? Că va sosi curând un nou principe. Şi nu e bine să fii viu, pentru planurile bastardului ăluia. Ţi-e clar până aici?

Copilul simţea cum lacrimile îl apasă pe dinăuntru.

— În schimb, tu eşti viu pentru că te-a salvat fata mea, continuă Agnete. Singură te-a târât afară din castel. Te-a ascuns într-o tufă şi pe urmă a venit să mă cheme. Şi eu te-am adus până aici într-un sac. Am făcut-o pentru ea şi pentru că te-am adus pe lume, ca pe mulţi alţi copii, şi nu vreau să fiu părtaşă la moartea ta sau să întorc capul în altă parte. Se apropie de el. Ca să mai trăieşti n-ai decât o singură cale: să nu mai fii cine eşti!

Copilul nu reuşea să înţeleagă. Agnete îl înspăimânta. Vorbea cum nu-i mai vorbise nimeni, niciodată.

— Dezbracă-te! Nu mă face să-mi pierd răbdarea, zise Agnete.

Copilul nu se mişcă.

Atunci Agnete înşfăcă blana de cerb şi aproape că o smulse de pe el. Pe urmă făcu acelaşi lucru cu celelalte haine, până ce îl lăsă gol puşcă.

Eloisa chicoti iar.

— Uite ce lucruri frumoase! bombăni Agnete, cu blănurile în mână,

ducându-se spre sobă.

— Să le vindem la piață, propuse Eloisa.

— N-o să vindem absolut nimic, proasto! îi răspunse mama, în timp ce arunca prețioasele haine în flăcări. Cum ar putea avea de vânzare o zdrențăroasă ca tine niște blănuri atât de frumoase? Și ale cui vrei să fie dacă nu ale unui principe. Un principe mic… pe care îl cred mort cu toții, încheie ea întorcându-se spre băiat.

Apoi, în timp ce un miros înțepător de piele arsă se împrăștia în cameră, luă alte haine dintr-un cufăr de lemn.

— Ai să uiți de dulceața catifelei și de căldura lânii, băiețaș! Ai să te lupți cu frigul ca noi toți, cu o jachetă de postav și câteva piei de iepure! Ai să înveți să te pișii pe mâini și pe picioare, ca să nu faci degerături și, dacă n-ai să te îmbolnăvești și n-ai să mori, ai să devii puternic ca noi! spuse și îi întinse hainele. Pune-le pe tine! Erau ale fiului meu. Avu o oarecare șovăială în glas, apoi, pe un ton aspru, ca și cum ar fi fost un lucru fără importanță, adăugă: El n-a rezistat. Nu a ajuns puternic.

Copilul stătea nemișcat, cu hainele în mână.

— Îmbracă-te! aproape că urlă Agnete.

Copilul, pentru prima oară în viața lui, se îmbrăcă singur. Și când își puse pe el hainele acelea, înțelese că o să-i fie foarte frig.

— Nimeni nu te va mai striga vreodată „domnișorule” sau „principe” sau pe numele tău, pe care nici nu vreau să-l rostesc, spuse Agnete, luând foarfecă mare pe care o folosea ca să tundă oile.

Împinse copilul până îl așeză pe un scaun. Înșfacă părul lung, blond și îl tăie pe tot, până ce aproape că fu tuns chilug.

— Ce frumoase sunt! zise Eloisa uitându-se la buclele de aur care se ondulau pe pământ.

— Arde-le! îi porunci mama.

Eloisa le adună și le aruncă în sobă. Dar, fără să fie văzută, își ascunse în buzunar o șuviță lungă.

Între timp, Agnete își cufundase mâinile într-o băltoacă neagră și puturoasă care se forma într-un colț al încăperii de la picăturile care cădeau de pe acoperiș.

— De azi înainte ai să fii murdar și ai să puți ca noi, spuse frecându-și mâinile murdare de fața și de pieptul lui. Îl ciupi. Ești gras ca o gâscă. În curând însă or să ți se numere coastele, ca oricăruia dintre noi.

Copilul nu mai reușea să-și țină lacrimile.

— Învață să suporți durerea, îl dojeni Agnete, pe un ton dur, implacabil. Uite! zise ea pe când se întorcea spre Eloisa și îi trăgea o palmă puternică peste față.

Eloisa încasă scatoalca în liniște în timp ce sângele începea să-i curgă din nas. Dar nu plânse. Nu se văită.

Agnete se întoarse spre copil.

— Ai văzut-o? Și totuși, nu e decât o fată. Șterge-ți lacrimile alea! îi porunci.

Copilul își trecu dosul mâinii peste ochi, îngrozit la ideea de a încasa o palmă, el care nu fusese bătut niciodată în viața lui.

Agnete încuviință mulțumită, după care dădu la o parte cufărul de lemn în care păstrase hainele fiului ei mort. Scoase la iveală o trapă în podea. O deschise și i-o arătă copilului.

— Ai să stai ascuns acolo înăuntru până când vor uita de tine și vei deveni altul. După aia am să inventez eu ceva ca să lămuresc în ce fel ai apărut în viața noastră.

Copilul se uita cu groază la trapă și la gaura neagră.

Agnete îl apucă zdravăn de un braț și începu să-l împingă înăuntru.

Copilul se înțepeni pe picioare și se împotrivi, din toate puterile lui, plângând.

Atunci Agnete îi lăsă brațul și îl apucă de o ureche. Îl trase până la ușa cocioabei.

— Nimeni nu te reține, băiețaș! zise cu glasul ei dur, deschizând ușa. Nu știu dacă ai să scapi de tâlhari, nu știu ce ai să mănânci și unde ai să dormi. Dar ești liber să pleci! Dacă descoperă că te-am salvat, ne taie gâtul! Nu vreau să ne pui viețile în primejdie. Hotărăște! Ori pleci, ori rămâi aici și faci cum îți spun eu!

Copilul se uită afară din colibă.

În ziua aceea, avea să spună el mai târziu, părea că bunul Dumnezeu întorsese spatele acelui colț de lume pe care îl zări.

Drumul principal al satului era un fluviu de noroi înghețat, încrețit de urmele animalelor și ale oamenilor. Și în gerul acela livid, incolor, copilul văzu un bătrân care se târa până la un os de vacă și se agăța de el cu toată puterea pe care i-o mai lăsaseră greutățile vieții. Un câine, rânjind și cu spume la gură, trăgea și el de os. Bătrânul, învins de furia câinelui, începu să plângă ca un copil.

În depărtare, spre nord, pe vârful Raühnvahl, piscul colinei ce domina valea era învăluit în fumul dens al incendiului care ardea încă la castel. Copilului i se păru că o pală de vânt înghețat îi aducea în nări un iz de carne arsă. Și simți cum inima îi bate gata să-i spargă pieptul când își dădu seama că, în noaptea aceea, câinele și bătrânul aveau să se învârtă prin jăratic în căutare de hrană.

Copilul lăsă capul în jos și se îndepărtă cu pași înceți de ușa deschisă spre

acel infern. O auzi cum se închide în spatele lui. Când ajunse în dreptul trapei, se uită la Agnete.

— Trebuie să-ți schimbi numele, îi spuse ea. Cum vrei să te cheme? Copilul dădu din umeri.

— Cum vrei să te cheme? repetă Agnete.

Copilul nu se mișca.

— Mikael! exclamă Eloisa.

Agnete se uită țintă la copil.

— Îți convine Mikael?

Copilul dădu iar din umeri.

— Atunci o să te cheme Mikael, zise Agnete. Dar dacă-ți va plăcea numele ăsta, n-ai să ai niciun merit, fiindcă ți l-a dat fata mea. Dar dacă nu-ți va plăcea, va trebui să te superi numai pe tine pentru că nu ai știut să hotărăști. În viață trebuie să hotărăști, nu uita!

Pe urmă aprinse o lumânare de seu, care dădea o lumină slabă și i-o întinse.

— Fă în așa fel încât să-ți ție! Fii atent, ultima treaptă e ruptă. Ai să găsești o pătură și un lighean cu jar. Acum du-te!

Copilul se uită înspăimântat la gaura neagră în care se pregătea să intre. Pe urmă începu să coboare pe scărița șubredă.

Agnete închise chepengul.

— Doamnă…, se auzi atunci.

— Nu e mut, zise Eloisa, surâzând.

Agnete deschise chepengul.

— Doamnă…, strigă iar copilul cu glas slab.

— Ce vrei?

— Nu-i pat…

— Nu!

— Dar eu… sunt obișnuit să dorm în pat…

Urmă o tăcere lungă. Pe urmă, Agnete spuse:

— Nu vei mai avea niciodată un pat. Acum ești unul de-ai noștri!

4.

În noaptea aceea, când auzi că se închidea chepengul și era acoperit cu lada de lemn, copilul se înfioră. Și simți cum îi îngheață inima. Se răsuci întinzând în întuneric lumânarea.

Se afla într-un spațiu îngust, nu mai larg de trei pași pe trei și atât de

scund, încât un adult n-ar fi putut sta în picioare. Tavanul era, de fapt, partea de jos a scândurilor din podeaua barăcii, susţinute de bârne de brad cojite. Pe jos era pământ bătătorit. Într-un colţ era o platformă din scânduri, acoperită cu paie, mare cât cuşca unui câine, care se ridica la o palmă de pământ ca să evite umezeala. Pe ea era aruncată o pătură uşoară, rărită şi uzată. Într-un lighenaş fumega jar.

Copilul simţi cum i se scurg lacrimile pe obraji în timp ce adulmeca aerul, care mirosea a mucegai şi a excremente de şoarece.

Agnete îi spusese să stingă lumânarea. Dacă ar fi făcut-o, se gândi înfiorându-se, n-ar mai fi putut să o aprindă. Dar îi era frică să nu o asculte pe Agnete. Femeia aceea era dură, nu ca Eilika, guvernanta care în fiecare noapte dormea la picioarele lui, gata să îl ajute în orice împrejurare şi să îl aline după un vis urât. Copilul se mai uită o dată la flacăra lumânării, ca şi cum ar fi vrut să-şi întipărească lumina în pupile, apoi, aproape fără suflu, o stinse. Se cuibări pe platformă, trase pătura pe el şi se apropie de lighenaşul cu jar. Încercă să se întindă, dar, după o clipă, se ridică ţinând picioarele strânse la piept.

Rămase aşa, nemişcat, cu simţurile în alertă şi cu ochii larg deschişi în întuneric. Din când în când, oboseala îl făcea să aţipească, dar era un somn scurt şi agitat, întrerupt, bântuit de imagini înspăimântătoare, care îl trezeau imediat.

Când se făcu ziuă era istovit. Primi cu uşurare zgomotele pe care le auzi deasupra lui. Ascultă saboţii care se târau pe podeaua de lemn şi zgomotul cufărului care era dat deoparte de pe trapă, în timp ce o rază subţire de lumină se strecura în ascunzătoarea lui.

— Apropie-te, băieţaş! spuse vocea lui Agnete.

Cu picioarele care îl dureau din cauza frigului şi a încordării, copilul se duse la baza scării mici care ducea la trapă.

Faţa severă a femeii apăru în dreptul deschizăturii.

— Nu poţi să ieşi, îi spuse Agnete şi îi întinse un blid cald şi un coltuc de pâine. Mănâncă!

Copilul îşi dădu seama că nu mâncase din dimineaţa zilei atacului la castel, când vomitase tarta cu mere. Şi simţi că îi era foame, în ciuda durerii pentru moartea celor dragi lui, în ciuda fricii. Aproape că se simţi vinovat. Întinse o mână spre blid. Frigea. Îl puse pe pământ şi luă bucata de pâine. Era tare.

— Întinge-o în supă să o înmoi, băieţaş! îi zise Agnete.

Copilul se uita în sus, aşteptând altă mâncare.

— Fă o groapă pentru nevoile tale, apoi pune pământ deasupra, îi spuse Agnete, aruncându-i o lopată ascuţită de lemn. Dădu să închidă chepengul.

Se opri. Bea supa cât e caldă. Apoi închise. Eloisa, pune cufărul la locul lui şi hai să mergem! îi spuse fetei, deschizând uşa cocioabei.

— Du-te, mamă! răspunse Eloisa. Te ajung din urmă imediat.

Trecură câteva clipe şi chepengul se deschise din nou.

— Ţine! susură vocea Eloisei.

Copilul văzu mâna fetiţei care îi întindea ceva. Dar nu se hotăra să ia.

— De ce ţi-e frică, mamelucule? E o ceapă, zise Eloisa. Mănânc-o cu pâine! E bună.

Copilul luă ceapa.

— Ce faci? răsună în clipa aceea glasul lui Agnete.

Chepengul se închise brusc.

— Nimic, mamă. Îl salutam, răspunse Eloisa.

— Unde ţi-e ceapa? întrebă Agnete.

— Am mâncat-o.

— Mincinoaso!

— Am mâncat-o deja, mamă!

— Dacă te miros şi nu simt iz de ceapă proaspătă, arunc cu lemne după tine! o ameninţă Agnete. Deci? Unde ţi-e ceapa?

Urmă un moment lung de tăcere, după care Eloisa mărturisi:

— I-am dat-o lui.

Copilul auzi un fâşâit şi un geamăt.

— Văleu, mă doare, mamă, mă tragi de ureche…

Acum glasul Eloisei era mai îndepărtat. „Trebuie că fusese dusă până la uşa cocioabei”, gândi copilul.

— Nu vreau să-i dai tu mâncare, zise Agnete încercând să vorbească încet, deşi era furioasă.

— Dar mamă…

— Trebuie să mă asculţi şi gata! o întrerupse Agnete hotărâtă.

— Dar mi-e teamă să nu moară…

Copilul simţi un nod în gât.

— Poate că o să moară. Sau poate că nu, îi spuse Agnete fetei, pe un ton mai puţin sever. O să vedem. Dar trebuie să se descurce singur. Altfel va rămâne slab toată viaţa.

— Dar eu…

— Ai să-i fi mai de folos dacă îi vei arăta că tu ai grijă de tine. O ceapă ţine cât o mesteci. Un exemplu ţine toată viaţa. Şi el are nevoie să înveţe cum ne descurcăm noi.

Copilul nu mai auzi nimic în afara unui zgomot de lemn pe lemn. Se gândi că Eloisa târşâia un sabot pe podea. Pe urmă o auzi că spune:

— Iartă-mă, mamă!

— Pune cufărul la loc peste trapă şi hai să mergem! porunci Agnete. Trebuie să îl găsim pe bătrânul Raphael. Azi-noapte mi-a venit o idee.

Copilul o auzi pe Eloisa cum se apropie. O auzi pufnind de efort când împingea cufărul peste trapă şi pe urmă cum se îndepărta iar. Dar, pe neaşteptate, paşii se opriră şi se întoarseră.

— Nu te îmbolnăvi şi nu muri, mamelucule! murmură Eloisa, dintr-o suflare, printre scândurile podelei şi ieşi, trăgând uşa după ea.

Copilul rămase să asculte. Când se resemnă cu ideea că rămăsese singur, se ghemui pe platformă, cu blidul de supă, cu coltucul de pâine şi cu ceapa crudă. Încercă supa. N-avea niciun gust. Nu era supa de carne cu care era obişnuit. Amestecând în blid dădu de legume. Încercă să muşte din coltucul de pâine, dar era prea tare. Atunci îl înmuie în supă. Era din făină măcinată mare, fără sare. Îşi înfipse dinţii în ceapă. Ochii îi lăcrimară. Îi văzuse mereu pe servitorii de la castel că mâncau ceapă. Dar el nu, el mânca budincă de carne şi tartă cu mere. Ceapa crudă nu era bună. Puse ceapa pe paie şi trecu la pâine şi la supă.

Când termină, auzi un fâşâit în paie. Şi, în penumbra abia luminată de licărirea care se strecura printre scândurile podelei, zări silueta unui şoarece, atras de mirosul de ceapă. Copilul sări înapoi, înspăimântat. Şi şoarecele se retrase. Apoi, amândoi, cu băgare de seamă, începură să se apropie iar de ceapă. Copilul luă blidul gol şi îl ridică, gata să-l arunce în animal. Şoricelul se uită la el cu ochişorii lui rotunzi fără să înţeleagă, încreţindu-şi nasul în timp ce adulmeca aerul. Copilul se gândi că, dacă l-ar fi omorât, ar fi văzut din nou sânge. Aruncă blidul şi luă ceapa. Şoricelul chiţăi şi o luă iar la goană.

Copilul muşcă din ceapă. Scoase un sunet scârbit, pe când şoricelul înainta iar. Copilul se uită la el. Scoase o foaie de la ceapă şi i-o întinse. Şoricelul, prevăzător, o luă şi fugi cu prada lui. Copilul îl auzea ronţăind cu lăcomie în întuneric. Atunci, mai muşcă o dată din ceapă. Şi i se păru mai puţin rea. Când aproape că o terminase, şoricelul se arătă iar, cu nasul fremătând. Copilul împărţi în două ce mai rămăsese din ceapă. Mâncă jumătate şi pe cealaltă i-o întinse şoricelului, care, de data asta, deşi prudent, rămase să o ronţăie acolo, ţinând-o între lăbuţe şi supraveghindu-l pe băiat cu ochişorii lui rotunzi.

Când amândoi terminară, rămaseră să se uite unul la celălalt.

Copilul, după o vreme, simţi că îl învinge oboseala. Se ghemui, învelindu-se cu pătura.

Şoricelul chiţăi temător şi se ascunse în întuneric.

Copilul nu îl vedea, dar ştia că era acolo. I se închideau ochii. Şi se simţea extrem de singur.

— Pe mine mă cheamă… Mikael, zise el tot mai obosit.

Simți că șoarecele se apropiase de el prevăzător și, ridicându-se pe lăbuțele din spate, îi mirosea părul tuns scurt. Atunci repetă încet, cu un murmur:

— Pe mine mă cheamă Mikael.

Se gândi că era un nume frumos. Și adormi.

5.

— Să ne oprim aici! zise Agomar, ridicând mâna cu degetul mic ciunt. Încă avea fața și hainele murdare de sângele pe care îl vărsase.

Bărbații se uitară în jur. Se aflau într-un defileu îngust, între doi pereți abrupți de stâncă. Erau douăzeci când atacaseră castelul. Acum rămăseseră doisprezece. Și trei erau grav răniți. Despre doi dintre ei nu era sigur că ar fi trecut de următoarea noapte. Tremurau și aveau ochii umezi. Principele de Saxa se dovedise un luptător fenomenal.

— Ridicați-vă tabăra aici! zise Agomar. Mă duc să cer plata care ni se cuvine.

Bărbații îi transportară pe răniți într-un loc ferit, sub o stâncă ieșită în afară, și începură să pregătească focul.

Agomar se uita atent la ei. Erau la ordinele lui de peste cinci ani și îi fuseseră mereu credincioși, atât în luptă, cât și în perioadele de lipsuri. Dădu pinteni calului și ajunse la ieșirea îngustă a trecătorii. Nu făcuse decât câțiva pași la trap când, în spatele lui, auzi un fâșâit. Se întoarse brusc, exact la timp ca să evite un bolovan mare care, după ce se rostogolise pe zăpada moale, se opri, blocând ieșirea din defileu. Pe urmă auzi ceva mai încolo cum tremură pământul. La cealaltă intrare a strâmtorii. Calul necheză nervos și dădu cu copita. Agomar îl opri. Zgomotul pietrelor care se rostogoleau pe povârnișul muntelui tocmai se oprise când în aer răsunară fâșâielile seci ale corzilor din mațe ale arcurilor și arbaletelor. Și șuieratul săgeților și al suliților.

Agomar auzi gemetele oamenilor săi.

Unora le recunoscu glasul. Cel pătrunzător al lui Jaka, cel răgușit al lui Niklas, cel ascuțit al castratului Monaldo, cel mai crâncen dintre toți ai lui. Și pe urmă cel cristalin al lui Ole, care avea doar șaisprezece ani, și cel înfundat de tuse al lui Tebbe, veteranul, care fusese maestrul lui Agomar și îl învățase tot ce știa despre război. Oamenii lui mureau, unul după altul, căzuți într-o capcană din care n-ar fi putut scăpa, atacați de sus de războinici apărați de stâncile ascuțite.

Agomar continuă să-şi ţină pe loc calul, care dădea din copite, excitat de mirosul sângelui. Credincioşii lui războinici, se gândi Agomar, tovarăşi în multe bătălii şi confruntări, aveau să moară, unul după altul, de la primul până la ultimul. Nu se putea întoarce. De moartea alor săi nu-l despărţea doar un simplu pietroi. Privi o ultimă dată spre ieşirea blocată a strâmtorii, pe urmă dădu pinteni calului. Cu un fel de durere, chiar dacă firea lui nu era făcută pentru durere, nici în trup, nici în suflet. Cu o furie oarbă, care-i tăia respiraţia, urcă muntele, strângând convulsiv de frâie şi de spada de la şold, ochind poziţiile duşmanului. Singur.

Ajunse pe culme, în galop, biciuindu-şi cu furie calul. Îi văzu pe soldaţii înarmaţi cu arcuri şi cu arbalete care îi căsăpeau pe oamenii lui, aflaţi jos, neputincioşi. Era un măcel. Defileul unde-şi ridicaseră tabăra se transforma într-un mormânt. Agomar îşi urlă toată furia.

Un bărbat cu faţă slabă şi osoasă, care purta o blană de urs cu podoabe din aur, se uita înspre el. Agomar încetini o clipă goana calului. Pe urmă îi înfipse călcâiele în pântece şi îi dădu pinteni cu un răcnet sălbatic. Acum era rândul lui.

Alături de omul cu blană apăru un soldat, cu spada însângerată.

Când fu aproape de el, Agomar trase de hăţuri, cu violenţă, umplându-şi calul de spume din cauza durerii. Rămase nemişcat un moment. Acum era bătălia lui. Bătălia cu el însuşi. Şi se hotărâse să o piardă. Descălecă.

Bărbatul se uita la el fără ca pe faţă să i se mişte vreun muşchi. Avea ochi reci, haini, că ai unei păsări de pradă.

Agomar, cu mâna strânsă pe spadă, veni la doar un pas de bărbat. În aer continuau să răsune şuierăturile săgeţilor şi urletele oamenilor care mureau, mai jos, în strâmtoare. Agomar se gândi că nu avea să mai întâlnească vreodată tovarăşi atât de devotaţi. Apoi îşi spuse că fiinţele umane se împărţeau după visurile lor.

Îngenunche în faţa bărbatului.

Pentru că visul lui Agomar prevedea sacrificarea oamenilor lui credincioşi în defileul acela. El îi arătase bărbatului şi armatei lui locul unde aveau să-şi ridice tabăra. O făcuse înainte de masacrul de la castel. El organizase atacul. Vânduse viaţa oamenilor lui. Şi acum simţea arsura acelei trădări. Dar, mai puternic de atât, simţea exaltarea la gândul recompensei pe care o tocmise.

— Foarte bună treabă, Agomar, zise bărbatul.

— Mulţumesc, Înălţimea Voastră, răspunse Agomar, cu capul plecat. Avea muşchii umerilor încordaţi. Nu ştia dacă nu cumva soldatul de lângă bărbat avea să-l ucidă.

— Lasă-ne singuri, Leonz! spuse bărbatul.

Agomar auzi cum bărbatul îşi băga spada în teacă şi se îndepărta.

— Ridică-te, Agomar! zise bărbatul.

Agomar făcu ce i se poruncise.

— Admir cruzimea celui care e în stare să-şi sacrifice soldaţii pentru propriul interes, spuse bărbatul cu un zâmbet amuzat.

Agomar se simţi umilit de privirea aceea. Era un trădător. Dar nu mai era cale de întoarcere. Chiar dacă ar fi putut, Agomar n-ar fi făcut altfel. Avea un vis. Stabilise un preţ: viaţa oamenilor lui. Şi acum îşi voia premiul.

— Aşadar, voi fi căpitanul vostru, aşa cum mi-aţi promis? întrebă.

— Poate, zâmbi bărbatul.

Agomar scrâşni din dinţi.

Bărbatul surâse, şi mai amuzat.

— Am uitat să-i comunic lui Leonz că ar urma să-i iei locul. Spune-i-o tu!

Agomar se uită la soldatul care se îndepărtase, lăsându-i singuri. Ultima piedică între el şi visul lui. Scoase spada din teacă.

— Nu acum, îl opri bărbatul. Nu vreau martori.

Agomar puse arma în teacă.

— Vino, să ne bucurăm de spectacol! zise bărbatul, îndreptându-se spre steiul care, spărgându-se în două, lăsa să se vadă defileul pe care Agomar îl alesese ca mormânt pentru oamenii lui.

Agomar îl ajunse din urmă. Se uită în jos. Văzu sângele războinicilor lui care se amestecase cu cel de-acum închegat, al victimelor lor. Şi, între timp, simţea asupra lui privirea bărbatului care îi studia reacţiile. Atunci, ca să-i demonstreze că nu avea inimă, scuipă în gol, spre ai lui, ca şi cum ar fi dat drumul unei săgeţi.

— Versiunea oficială va fi că erau rebeli şi că ei au fost cei care i-au exterminat pe principii de Saxa, zise bărbatul, arătând spre soldaţii lui Agomar. Şi îi voi spune împăratului Robert al III-lea că mâna mea a făcut dreptate. Surâse satisfăcut. Şi că trebuie să aleagă un stăpân nou pentru regatul Raühnvahl.

Când căpitanul Leonz anunţă că în defileu erau cu toţii morţi, bărbatul dădu liber micii lui oşti.

— Tu rămâi cu noi, Leonz, adăugă el. Agomar trebuie să-ţi spună ceva.

Căpitanul se uită la Agomar. În privirea lui se citea dispreţul.

— Ce trebuie să-mi spui? îl întrebă când rămaseră singuri.

Agomar avea întotdeauna un cuţit cusut în mâneca hainei croite pe talie. Îi era de ajuns o mişcare bruscă a braţului ca lama să alunece în faţă. Făcu un lucru pe care îl încercase de multe ori. Apucă zdravăn mânerul de os, pe urmă puse cuţitul la gâtul lui Leonz, sub bărbie, împingând în sus, spre creier.

Un ochi al lui Leonz explodă. Căpitanul deschise gura, scoase un sunet răguşit şi în fundul gâtului străluci lama care îl ucidea.

Agomar scoase cuţitul şi îl înfipse din nou în acelaşi loc, cu o violenţă sălbatică. Se auzi scrâşnetul sec al arcadei sprâncenelor care ceda, din interior. Apoi ochii căpitanului se întunecară.

— Foarte ingenios, spuse bărbatul, care asistase mulţumit la scenă. Nu prea eşti vorbăreţ, râse el. Pe urmă arătă spre trupul neînsufleţit al lui Leonz, căzut la pământ. Aruncă-l jos, printre rebeli. Va merge şi el să hrănească corbi şi ulii… căpitane Agomar.

Agomar îl împinse pe Leonz jos, în defileu. Corpul căzu cu o bufnitură surdă. Şi atunci, acolo, alături, se văzu o mişcare uşoară.

Unul dintre bărbaţii măcelăriţi înălţă capul spre munte şi îşi recunoscu şeful.

— Blestemat să fii Agomar! zise cu ultimele puteri pe care le mai avea. Să mori ca un câine…

Bărbatul şi Agomar rămaseră să se uite la el până ce soldatul muri, vomitând un şuvoi negru şi dens de sânge.

— Doar n-oi crede în blesteme, sper, spuse bărbatul, surâzând, în timp ce încălecau.

— Azi m-am blestemat singur, răspunse Agomar.

Merseră de-a lungul crestei muntelui, în tăcere.

— Şi aş mai face-o o dată, adăugă Agomar după o vreme.

— Bine. Asta voiam să te aud spunând, zise mulţumit bărbatul. Să mergem să ne terminăm treaba!

— Unde?

Bărbatul nu îi răspunse.

Merseră până dădură de un sat care părea pictat în roşu şi negru.

— Dravocnik, zise Agomar, care îl ştia bine, pentru că se născuse chiar acolo, cu treizeci şi doi de ani în urmă.

Se strecurară pe drumul principal din Dravocnik. Casele erau acoperite de o funingine neagră, produs al extracţiei şi arderii turbei, şi de o pulbere densă, grasă, roşie, care provenea de la mina de hematit. În unele nopţi, chiar şi acum, Agomar era tulburat de accese violente de tuse, din cauza cantităţii mari de praf pe care-o respirase înainte de a fugi şi de a deveni bandit. Negre şi roşii erau casele. Negrii şi roşii oamenii. Numai dinţii oamenilor şi ai animalelor, prin contrast, păreau foarte albi.

Omul îşi mână calul până la mănăstirea care se înălţa la capătul satului Dravocnik. O luă prin spatele zidurilor groase, ajungând la o intrare secundară, pe care, evident, o ştia bine. Coborî de pe cal şi bătu la poarta mică. De trei ori. Pauză. De două ori.

Agomar era în spatele lui.

Poarta se deschise şi apăru un călugăr grăsun. Când îl văzu pe bărbat, făcu o plecăciune până aproape de pământ.

— Ce onoare, Înălţimea Voastră! spuse, pe urmă se dădu deoparte, îi pofti pe bărbat şi pe Agomar şi, în cele din urmă, îi conduse într-o încăpere mare, acoperită complet de rafturi de brad cernit.

— Sunteţi mulţumit de somniferul de care v-am făcut rost, Înălţimea Voastră? întrebă călugărul.

— Da, răspunse simplu bărbatul.

Agomar se uită la călugăr. Datorită somniferului său, străjile de la castelul din Raühnvahl fuseseră eliminate din luptă. Apoi îşi trecu privirea spre bărbat şi îl cercetă. Îi putea simţi entuziasmul crescând, deşi nu-i cunoştea motivul.

— Acum îmi trebuie otravă. Puternică şi rapidă, zise bărbatul.

Călugărul şovăi. Pe urmă lăsă capul în jos şi se îndreptă spre un raft.

— De câtă aveţi nevoie?

— Pentru o singură persoană.

Călugărul alese un borcănel din sticlă groasă şi neagră. Îl desfăcu şi se pregăti să-i verse conţinutul în alt borcănaş, mai mic.

— Nu, pune cantitatea potrivită în pocalul acela, spuse bărbatul, arătând spre un pocal de cositor.

— Dar, Înălţimea Voastră…, replică fratele, acela e pocalul meu şi în el e cidrul pe care tocmai îl beam.

— Ştiu, zise bărbatul. Toarnă în el otrava ta!

Călugărul luă pocalul.

Agomar observă că îi tremurau mâinile. Şi îl văzu pe bărbat cum fremăta de plăcere.

Călugărul turnă o doză de otravă în pocal.

— Acum bea! îi spuse bărbatul.

— De ce, Înălţimea Voastră…

Bărbatul se uita ţintă la el, fără să vorbească.

Ochii călugărului se umplură de groază şi de lacrimi, în timp ce dădea uşor din cap. În faţă, sutana începu să i se ude.

Bărbatul râse văzând cum călugărul se pişa pe el.

— Bea! repetă.

— Nu… Înălţimea Voastră…

— Dacă e rapidă şi puternică, o să dureze o clipă, zise bărbatul. Dar dacă nu bei, am să-ţi tai degetele unul câte unul, pe urmă te voi agăţa cu capul în jos, cum se face cu porcii, şi te voi lăsa să ţi se scurgă sângele atât de încet, încât mă vei implora să-ţi dau otrava. Dar atunci nu ţi-o voi da. Asta e ocazia

ta s-o bei. Nu vei avea alta.

— Înălțimea Voastră…

— Am să număr până la cinci, spuse bărbatul. Glasul lui era calm. Expresia, impasibilă. Pe buze avea un surâs rece ca gheața. Și ochii nu râdeau. Unu… doi… trei…

— Înălțimea Voastră…

— Patru…

— Pentru numele lui Dumnezeu… Înălțimea Voastră…

— Cinci! Bărbatul se întoarse spre Agomar. Ia-i pocalul și leagă-l de masă!

— Nu…, scânci călugărul.

Agomar făcu un pas spre el.

— Nu!

Agomar făcu un alt pas.

Atunci, călugărul, fără să se oprească din plâns, dădu pe gât dintr-odată cidrul otrăvit. Se uită la bărbat cu o expresie uimită.

— Înălțimea Voastră…, mai spuse el.

Lăsă să-i scape pocalul pe jos. Pe urmă duse o mână la stomac în timp ce trăsăturile feței i se răsuceau într-o strâmbătură oribilă. O spumă alburie începu să îi iasă dintre buzele strânse de spasme. În cele din urmă, se lăsă la pământ, tremurând și contorsionându-se pentru câteva clipe.

Bărbatul se întoarse spre Agomar.

— Acum ești singurul care știi. Va trebui să am încredere în tine, după cât se pare, zâmbi el.

Agomar încuviință grav. Și îngenunche.

— Jur credință stăpânului meu, principele Ojsternig! spuse.

— Ai să-ți depui jurământul față de mine mâine. Azi cuvântul credință sună prost pe buzele tale, izbucni în râs principele Ojsternig, bărbatul care poruncise ca neamul de Saxa să fie ras de pe fața pământului.

6.

În zilele următoare, Mikael înțelese mai bine la ce se referea bătrâna guvernantă Eilika atunci când spunea că frigul „mușca din oasele” bieților oameni. Trupul lui era scuturat zi și noapte de tremurături, erau momente în care dinții îi clănțăneau atât de tare încât făceau un zgomot răscolitor în liniștea ascunzătorii. Degetele de la mâini și de la picioare îi erau mereu chircite și uneori nu reușea să și le miște decât cu foarte mare greutate. Seara, jarul din lighenaș ținea prea puțin. Mușchii, mereu înțepeniți, îl

dureau. Ochii îi lăcrimau. Urechile îi erau vinete. Nasul îi picura fără încetare. Mikael își strângea picioarele la piept, încercând din reflex să nu risipească puțina căldură pe care o avea. Era înfășurat mereu în pătura subțire, așezat pe paie.

Aștepta cu nerăbdare zorii, când Agnete și Eloisa se trezeau. Le asculta cum aţâţau focul, cum amestecau în cratiță și, după o vreme, cum deschideau chepengul să-i dea de mâncare: blidul cu supă de legume și felia de pâine uscată. Primul lucru pe care îl făcea Mikael era să își bage degetele în supa fierbinte, înainte de a o bea. Rămânea acolo, bucurându-se de căldura care i se răspândea în falangele înghețate. Pentru câteva momente, înceta să mai tremure. Și era o senzație minunată.

Pe urmă însă, mânca. Fiindcă stomacul îi era mereu gol și tot timpul ghiorăia. Mânca lacom, fără să strâmbe din nas, fără să se gândească dacă supa nu era bună sau făina din care era făcută pâinea era măcinată grosolan. Până seara nu avea să mai primească altceva.

Când termina, aștepta aproape ținându-și respirația ca Agnete și Eloisa să-i ceară lighenașul, ca să i-l umple din nou cu tăciuni. Când li-l întindea, metalul era rece ca gheața. Și, după câteva clipe, când i-l dădeau înapoi, deja se încălzea.

Mikael se așeza cu picioarele încrucișate, punea la mijloc lighenașul și își trăgea peste cap pătura, ca și cum ar fi fost sub un cort. Căldura care se degaja de la tăciuni se împrăștia spre coapse, îi intra în piept, îi cocea obrajii, până îi provoca altă durere, opusă celei cauzate de frig. Treptat toropeala îl biruia. I se închideau ochii. Tensiunea din mușchi se topea. Somnul pe care frigul nopții îl ținuse departe îl năpădea acum, aproape ireal, violent, ca un leșin. Mikael abia dacă mai auzea scârțâitul ușii cocioabei, când Agnete și Eloisa plecau.

Atunci, pentru o clipă, înainte de a se prăbuși, știa că e singur. Mai singur ca niciodată.

Și spera ca somnul să dureze cât mai mult posibil. Și să fie întunecat, gol, fără vise.

În schimb, se trezea repede, cu gura căscată de un urlet tăcut și cu ochii holbați la scenele de moarte și de sânge la care asistase. Ca să-și scoată din minte imaginile acelea, scutura cu furie din cap, cum fac câinii ca să-și scurgă apa de pe blana udă. Pe urmă își apăsa pumnii pe pleoape, atât de tare încât în întuneric se iscau licăriri strălucitoare, ca un cer înstelat, împiedicând ca acea noapte dinlăuntrul lui să se umple de imagini de sânge și de moarte. Dacă nu era de ajuns, își ținea respirația până îi explodau plămânii, de teamă ca nările lui să nu-și amintească mirosul acru de fum și de carne de om care ardea. Când începea iar să respire, plângea în tăcere. Lacrimile, căzând,

sfârâiau pe jarul care se stingea.

Pe urmă asculta tăcerea, spartă doar de clopotele bisericii Madonna delle Nevi, care marcau grăbite orele scurte ale iernii. Și îi era frică. Și frica nu se sfârșea niciodată fiindcă, pentru el, timpul curgea încet și mereu la fel, în întuneric ziua și noaptea, în închisoarea lui îngustă de trei pași pe trei.

Când bătea de vecernie, ușa cocioabei se deschidea iar. Agnete și Eloisa se întorceau acasă. Găteau o supă de țelină sau de rădăcini amare, uneori cu orz ori cu secară, câteodată cu o bucată de șorici de porc sau un tendon care la el nu ajungeau niciodată.

Mikael nu reușea să vorbească nici cu Agnete, nici cu fata ei.

Într-o seară o auzise pe Eloisa că întreabă:

— Mamă, de ce nu vorbește?

— Lasă-l în pace! răspunsese Agnete.

— Dar de ce nu vorbește? insistase fata ei.

— Ca să nu se frângă, spusese Agnete, cu vocea ei dură.

— Ce înseamnă asta?

— N-are a face. Dormi!

Mikael le auzise pe moașă și pe fata ei cum se trânteau istovite pe priciurile lor. Agnete sforăia ca un bărbat. Atunci Mikael se gândea că începea o altă noapte. Și, asemenea celei de dinainte, avea să fie nesfârșită, tăcută, rece, amenințătoare. Dar acum, chiar dacă nu știa ce însemna asta, îi era frică să nu se frângă.

Singurul contact pe care, cu timiditate, îl stabilise Mikael era acela cu șoricelul care, după prima lor întâlnire, prinsese curaj și se învârtea în jurul lui din ce în ce mai des.

În noaptea aceea, pe când Mikael era întins pe culcușul de paie, tremurând de frig, animăluțul veni lângă el, curios. După ce îi inspectase părul, trecu să-i adulmece fața. Ochii, nasul, gura.

Mikael rămase nemișcat, rezistând la gâdilitura mustăților lungi. Șoricelul i se băgă sub bărbie. Amușină un pic în jur și pe urmă i se cuibări în scobitura gâtului, lingându-și lăbuțele din spate.

— Cum vrei să te cheme? îi șopti Mikael.

Șoricelul se culcuși mai bine.

— Bine, atunci o să te cheme Hubertus, zise Mikael. Și dacă-ți va plăcea numele ăsta, n-ai să ai niciun merit… fiindcă ți l-am dat eu… Și, în schimb, dacă nu-ți va plăcea, cu atât mai rău pentru tine, ți l-ai fi putut alege singur, repetă ca și cum ar fi fost un refren pentru copii, în timp ce atingerea moale a șoricelului îl făcea să se simtă mai puțin singur.

A doua zi de dimineață, când se deschise chepengul, Hubertus o tuli.

— Astă-seară ai să cunoști pe cineva, băiețaș, anunță vocea lui Agnete.

— Ține, mănâncă! îi spuse Eloisa întinzându-i blidul cu supă și bucata de pâine de fiecare zi.

Mikael luă micul dejun.

— De ce nu vorbești? întrebă Eloisa.

Mikael nu răspunse.

— Ești ciudat, știi? spuse Eloisa.

Mikael se uita la ea în tăcere. Eloisa se uita și ea la el.

— Budinca de carne pe care mi-ai dat-o în ziua aceea era foarte bună, spuse după aceea. Cel mai delicios lucru pe care l-am mâncat vreodată.

Mikael nu se mișca.

— Semeni cu o statuie, zise Eloisa. Sau cu un prost.

Mikael lăsă privirea în pământ.

— Haidem! strigă Agnete.

Eloisa îi dădu lighenașul cu tăciunii noi.

— Caută în supă, susură ea pe urmă.

Mikael se uită la ea, fără să înțeleagă.

— Chiar că ești un mameluc, râse Eloisa.

Închise chepengul, împinse peste el cufărul și plecă.

Mikael duse la culcuș blidul cu supă, bucata de pâine și lighenașul cu jăratic. Se așeză. Ca în fiecare dimineață, își băgă degetele în supă. Era o căldură plăcută. Îl trecu un fior. Pe urmă simți ceva slinos. Îl apucă și îl scoase afară. Era o bucată de slănină de porc. Un jet de salivă îi inundă cu violență gura. Își îndesă slănina între dinți și mestecă, încet, pentru că aproape că îl dureau maxilarele. Avea un gust minunat.

În acel moment, cu nasul fremătând, Hubertus ieși din întuneric. Înainta fără jenă. I se urcă pe o coapsă întinzându-și lăbuțele.

Cu o mușcătură, Mikael desprinse o bucată de slănină și i-o întinse.

— E cel mai *delicios* lucru pe care l-ai mâncat vreodată, ai să vezi, îi spuse.

Terminară slănina și apoi Mikael trecu la pâine și la supă. Îi dădu și lui Hubertus puțină pâine. Când amândoi linseseră totul, până la ultima fărâmă, șoricelul sări pe umărul lui, îi adulmecă urechea și, în cele din urmă, i se băgă în tunică, ajungând la burta umedă a lui Mikael, și se cuibări acolo.

— Chiar că ești un mameluc, îi zise Mikael.

Rămaseră așa, nemișcați, până când la Madonna delle Nevi bătu clopotul de vecernie.

Atunci ușa cocioabei se deschise și Mikael auzi vocea lui Agnete care spunea:

— Veniți, Raphael!

Hubertus se duse să se ascundă în întuneric, în timp ce glasul unui bărbat răspundea:

— Mulţumesc, Agnete.

Uşa se închise iar.

— E acolo, jos, zise entuziasmată Eloisa.

— Scoate-l de acolo şi lasă-mă să mă uit la faţa lui. Vreau să-i vorbesc, spuse bărbatul.

— Nu, nu e prudent. Coborâţi Domnia Voastră, Raphael! îl sfătui Agnete.

— Sunt bătrân, genunchii mei scârţâie, răspunse omul. Cine vrei să-l vadă pe întunericul ăsta?

Urmă o tăcere lungă. Apoi Agnete îi porunci fetei ei:

— Ei, bine, scoate-l afară! Dar staţi departe de geam.

Chepengul se deschise şi lumina tremurătoare a unei lumânări se împrăştie în întuneric.

— Vino sus! spuse Eloisa.

Mikael se agăţă cu mâinile amorţite de scara cea mică şi ieşi din hrubă. Urcând, simţi că avea genunchii slabi. Şi picioarele îl dureau.

Când îl văzu la lumina lumânării, Eloisa făcu ochii mari şi căscă gura, apoi se întoarse brusc spre masă, unde erau aşezaţi mama ei şi bărbatul.

— Iată-l…, zise cu o intonaţie înspăimântată.

— Vino, băieţaş! îl îndemnă omul, care avea o voce adâncă.

Mikael se apropie.

Bărbatul din faţa lui era bătrân. Avea părul lung, cenuşiu, des şi încâlcit, prins într-o coadă, şi o bărbuţă rară, albă, care îl făcea să semene cu un ţap, poate şi din cauza feţei prelungi. Ochii, negri, erau mari şi pătrunzători. Nasul drept şi subţire. Şi subţiri îi erau şi buzele care ascundeau un rând de dinţi foarte albi şi regulaţi, deşi era în vârstă. Avea mâini noduroase, cu degete fusiforme. Elegante.

Bătrânul luă lumânarea Eloisei şi îl examină pe Mikael.

— Fir-ar să fie, Agnete, e albastru la faţă! exclamă. Se întoarse spre moaşă. În condiţiile astea va muri. Nu poate rezista acolo jos.

— O să reziste! zise Agnete printre dinţi.

Eloisa scoase un sunet îngrijorat.

— Termină, Eloisa! îi porunci mama, pe un ton sever. Pe urmă i se adresă bătrânului: V-aţi făcut doctor, Raphael?

Bătrânul luă mâinile lui Mikael într-ale sale şi le examină.

— Nu trebuie să fii medic. Uită-te aici.

Atinse un picior al copilului.

Mikael gemu.

— Trebuie să doarmă lângă sobă, spuse Raphael.

— Nici nu poate fi vorba! răspunse Agnete. Dacă l-ar descoperi, nu trebuie să vă spun ce ni s-ar întâmpla, mie şi Eloisei.

— Atunci dă-i una în cap! Termini mai repede, replică bătrânul.

— Mamă…, se băgă în vorbă Eloisa.

— Taci! Agnete bătu cu palma în masă. După aceea se uită la Mikael, încruntând din sprâncene, în tăcere. În cele din urmă, arătă cu degetul spre el, amenințător: Când se face întuneric ai să vii sus și ai să te întinzi acolo…, arătă un punct de pe podea din spatele sobei circulare, de unde nu putea fi văzut dacă ar fi deschis cineva ușa colibei. N-ai să sufli, ai înțeles?

— Mulțumesc, mamă! exclamă Eloisa.

— Nu el ar trebui să mulțumească? întrebă bătrânul ridicând amuzat o sprânceană.

— El nu vorbește, răspunse Eloisa.

— E mut? întrebă Raphael.

— Nu, dar dacă vorbește se frânge, zise Eloisa, repetând fraza mamei, tot fără să înțeleagă ce vrea să zică.

Bătrânul îl luă de umeri pe Mikael și îl apropie de el.

— Ascultă-mă bine, băiețaș! îi spuse. Peste câtva timp, când ai să fii pregătit, va trebui să mă recunoști și să te prefaci că ți-e frică de mine pentru că eu am un renume infam: vând copii. Oamenii spun că îi fur.

Bătrânul mișcă o mână în aer și clipi cu pleoapele lui grele. Scoase de la brâu un cuțitaș și îl puse pe masă.

— Eu știu cine ești. Agnete are încredere în mine. Iar eu am să o ajut bucuros. Am să mă prefac că i te vând ei, și ea se va preface că te-a cumpărat de la mine. Și tu ai să te ții de povestea asta. Mă urmărești?

Ciudat, dar lui Mikael nu-i era frică de bătrân. Încuviință.

— Foarte bine, reluă Raphael. Cele mai credibile povești sunt cele mai simple, să nu uiți asta niciodată. Cine erai înainte să te fi luat eu? Unde trăiai? Ce făceai? Cine erau părinții tăi?

Mikael nu știa ce să răspundă.

Eloisa se apropiase, ca și cum ar fi ascultat un basm.

— Ca să nu faci vreo greșeală, tu nu îți aduci aminte de nimic, explică bătrânul. Nu știi să răspunzi la întrebările astea pentru că nu îți aduci aminte de nimic. Eu te-am adunat pe când rătăceai prin pădure, călare pe șaua lui Lom, fără memorie, cu o lovitură urâtă la cap. Poate copita unui cal, poate un tâlhar… nu vom ști niciodată pentru că tu nu-ți amintești nimic despre viața ta dinainte.

Mikael se uita la el fără expresie.

— Fă un semn dacă ai înțeles, zise bătrânul, scuturându-l de umeri.

Mikael abia dacă făcu semn că da.

— Nu pare prea deștept, zise Raphael către Agnete.

— Poate chiar nu e, răspunse Agnete.

Raphael se uită la Mikael în tăcere.

— Dar nu i-a rămas o cicatrice? întrebă atunci Eloisa.

— În schimb, fata ta e foarte deşteaptă, zise bătrânul către Agnete. Trecem la treabă?

Agnete se ridică şi, ducându-se în spatele lui Mikael, îi imobiliză capul.

Raphael apucă şişul şi îi făcu o incizie pe frunte cu o tăietură adâncă, în semicerc, de la rădăcina părului până aproape de sprânceana stângă.

Mikael gemu în timp ce sângele începea să-i curgă în ochi.

Eloisa îşi duse o mână la gură.

— Gata! zise Raphael, ştergându-şi lama de tunica de piele. Acum ai să ai o cicatrice care ne va confirma povestea. I se adresă lui Agnete: Ştii mai bine decât mine ce să pui pe ea ca să se vindece.

— Curăţă sângele! îi zise Agnete lui Mikael, întinzându-i o cârpă umedă. Şi ţine-o puţin apăsată pe rană.

Eloisa veni în faţă să-l ajute pe Mikael. Agnete o opri.

— Nu. Trebuie să o facă singur.

Mikael simţea că îl ustură rana. Dar o clipă se gândi că durerea aceea nu-i displăcea. Era atât de reală.

— Un ultim lucru, băieţaş, zise Raphael cu glasul lui adânc. Din clipa asta ai două căi în faţa ta. Poţi blestema soarta rea, fiindcă ţi-a luat părinţii, regatul, bogăţia, la urma urmelor, tot ce aveai… sau îi poţi mulţumi sorţii bune că eşti viu. Se uită intens la el. Şi, după cum vei alege una sau alta dintre aceste două căi, ai să devii un om sau un altul, total diferiţi între ei, cu două vieţi diferite.

Acestea fiind zise, se ridică şi, fără să mai adauge altceva, se îndreptă spre uşă.

— Vă mulţumesc, Raphael, spuse Agnete. Bătrânul deschise uşa şi se opri. La Dravocnik se zvoneşte că rebelii vinovaţi de măcelul de la castel au fost ucişi…, spuse femeia şi arătă spre Mikael, cu o mişcare din cap.

— Hei, m-ai înţeles? Se spune că au fost pedepsiţi în defileul Joff de către seniorul de Ojsternig.

Agnete încuviinţă.

— Dar cu toţii ştiu că nu erau rebeli, zise bătrânul Raphael şi dispăru în întuneric.

— Şi astfel ştim cine va fi noul nostru stăpân, bodogăni Agnete. Apoi închise uşa, luă cârpa din mâna lui Mikael şi i-o legă strâns peste frunte. Aruncă paie pe podea, lângă sobă.

— Dormi, îi spuse.

Mikael se întinse pe jos fără să sufle. Eloisa îşi scoase mănuşile de lână tricotate şi i le întinse.

— Nu! zise Agnete.

— Ba da! răspunse Eloisa, hotărâtă.

— Ți-am zis că nu! repetă Agnete, amenințătoare.

— Dacă nu i le dau lui, am să le arunc în foc, o înfruntă Eloisa.

Avea o privire intensă, fermă. Și nici măcar un tremur în glas. Mama o țintui din ochi, în tăcere. Pe urmă se întoarse și se duse să se întindă pe culcușul de paie.

— Hai la culcare! îi spuse.

Eloisa îi aruncă lui Mikael mănușile.

— Hai, puneți-le! îi spuse cu obrăznicie.

Mikael luă mănușile și le puse.

— Chiar că ești un mameluc, zise Eloisa ducându-se după mama ei.

7.

În nopțile următoare, Mikael dormi lângă sobă. Seara, când se întuneca și nu mai era niciun risc să vină cineva să bată la ușa colibei, Eloisa deschidea chepengul și îl lăsa să urce. Mikael se așeza într-un colț, în tăcere, așteptând să-și capete cina, în timp ce Agnete și Eloisa, ca toți țăranii, după ce lucraseră pământul stăpânului, coseau căciuli din cozi de veveriță, împleteau cingători din fire lungi și subțiri de piele, confecționau încălțări din fetru, pentru uz propriu sau ca să le vândă. Apoi, înainte de răsărit, când bătea clopotul pentru slujba de dimineață, Mikael își umplea lighenașul cu o parte din jarul care încă mai pâlpâia în sobă și se întorcea în ascunzătoarea lui, unde rămânea toată ziua. Mănușile pe care i le dăduse Eloisa îl ajutară să-i mai treacă durerile de mâini. Picioarele i se dezumflară, iar fața nu-i mai era chiar atât de vineție.

Seara, când Mikael urca din ascunzătoare, Agnete avea deja pregătită, într-o piuliță mare, o pomadă din coada-calului și coada-șoricelului, pe care ea o numea „oprește-sânge”. Eloisa întindea alifia pe rană și o acoperea cu scoarță subțire de salcie.

Când era singur, în timpul zilei, pe când Agnete și Eloisa, împreună cu alți dijmași, se ocupau de câmpurile de orz sau de secară, Mikael, dacă simțea cum crește frica în el sau dacă era asaltat de imagini de moarte, își apăsa o mână pe rana care îl durea. Și durerea aceea îl aducea cu picioarele pe pământ. Era ca și cum se regăsea prin suferință, ori de câte ori risca să se piardă.

Între timp, zi după zi, familiaritatea cu Hubertus, șoricelul, creștea.

Animăluţului tăcut, cu nas fremătător, care căuta căldură şi firimituri de hrană, îi povestea ce n-ar fi ştiut să spună nimănui altcuiva.

Într-o seară o văzuse pe Agnete cum omoară un şoarece care trecea pe lângă peretele cocioabei. În ziua următoare, în timp ce îl mângâia pe Hubertus, îi spusese:

— Poţi fi trist fiindcă Agnete l-a omorât pe tatăl tău sau fericit că nu te-a strivit pe tine. Şi după cum gândeşti, eşti un tâmpit sau un tip de ispravă… Cel puţin aşa cred că stau lucrurile. Oricum, n-ar fi bine să i te arăţi lui Agnete, că te omoară şi pe tine, asta e sigur.

După zece zile, alifia de coada-şoricelului şi coada-calului produsese o coajă tare, care îl mânca.

— Dacă o rupi, îţi rămâne un semn mai mare, îi spusese Eloisa, seara, examinând-o la lumina unei lumânări. Uite, asta era o tăietură foarte mică, dar eu am rupt coaja înainte să fi căzut singură, adăugase, descoperindu-şi un picior şi arătându-i o cicatrice deasupra genunchiului.

— Lasă-ţi fusta în jos! o mustrase pe dată Agnete.

Eloisa îşi aranjase la loc rochia, pufnind. Apoi întinsese o mână spre fruntea lui Mikael.

— Nu te mişca, îi spusese şi, cu o unghie decisă, îi smulsese coaja. Rana începuse din nou să sângereze.

Mikael se strâmbase de durere şi apoi se uitase întrebător la ea.

— Tu *trebuie* să ai o cicatrice mare, mamelucule, râsese Eloisa, când îi întindea iar alifia de coada-şoricelului şi coada-calului pe frunte.

Mai târziu, întins pe culcuşul lui de paie alături de sobă, ţinându-l pe Hubertus ascuns bine în tunică, îi şoptise:

— Stai acolo fără să te arăţi… mamelucule.

— Cu cine vorbeşti? îl întrebase imediat Eloisa.

Mikael nu răspunsese.

— Mamă, ăla vorbeşte singur, spusese atunci Eloisa către Agnete. E nebun?

— Dormi fata mea, dacă nu vrei să-ţi sucesc gâtul!

Eloisa râsese încet.

— Noapte bună, Mikael, spusese.

Mikael nu răspunsese.

Mai trecu o săptămână şi i se formă o coajă nouă.

— Nu te mişca, zise Eloisa, întinzând mâna spre fruntea lui.

Dar Mikael se feri din reflex şi îşi rupse singur coaja.

— Nu trebuia să o rupi! De ce-ai făcut-o? zise Eloisa scuturând din cap.

Mikael nu răspunse. Era nedumerit. Voia să o impresioneze cu curajul lui. Dar, evident, greşise.

— De ce ai făcut-o? repetă Eloisa înfuriată.

Mikael simţea cum îi curgea puţin sânge. Gros ca mierea. Fetiţa aia îl făcea să se simtă un prost. Mereu. Se uită la mâinile ei. Erau negre.

— De ce eşti murdară? întrebă supărat. Nu te speli niciodată?

Eloisa făcu o jumătate de pas îndărăt, ca izbită de o palmă. Miji ochii. Împreună strâns buzele care, imperceptibil, începură să tremure. Îşi dilată nările.

— Eşti un prost! aproape că urlă la el, plecând.

— Ce se întâmplă? întrebă Agnete care se dusese afară, să facă surcele de lemn.

— Nimic, răspunse Eloisa. Ăla e un prost!

— Bine, zise Agnete. Dă-i supa, o fi gata.

— Nu! Eu îl urăsc! Din partea mea poate să şi moară de foame!

Agnete apăru în colibă. Fata stătea cu braţele încrucişate, strânse la piept, întoarsă ostentativ cu spatele. Mikael avea un aer derutat şi rana sângera. Agnete se duse la cratiţă, turnă două polonice în blid şi i-l întinse lui Mikael. Îi dădu o bucată de slănină, jumătate de ceapă şi o felie de pâine. Pe urmă puse piuliţa cu amestecul de coada-şoricelului şi coada-calului lângă sobă.

— Diseară puneţi-o singur. Mi se pare că Eloisa nu are chef să o facă.

— Nici prin gând nu-mi trece, chiar aşa! o îngână fetiţa.

— Nu trebuia să rupi coaja încă o dată, spuse Agnete.

— Şi cine i-a rupt-o? Şi-a făcut-o singur, prostul ăla!

Agnete se uită la Mikael.

— Mănâncă şi pe urmă unge-te cu alifia.

Se duse la masă.

— Aşază-te, Eloisa!

— Nu!

— Nu exagera dacă nu vrei să-ţi trag un lemn pe cocoaşă!

Vrând, nevrând, Eloisa se aşează.

Agnete rupse o bucată de pâine. Şi mâinile ei erau murdare. Eloisa se uită la ele şi simţi cum i se prelinge o lacrimă pe faţă. Se întoarse brusc spre Mikael care se uita la ea cu o privire de câine bătut.

— Ce vrei, prostule? întrebă ea plină de mânie.

Mikael lăsă capul în jos. Mama şi fiica mâncară fără să vorbească. Pe urmă se duseră la culcare. Mikael se simţi mai singur ca niciodată. Şi atunci, în liniştea nopţii, pentru prima oară, murmură:

— Noapte bună, Eloisa!

A doua zi, Agnete îi dădu micul dejun prin trapă.

Lui Mikael îi păru rău. Eloisa era încă supărată pe el. Chepengul se închise iar deasupra capului lui, lăsându-l în întuneric.

Pe urmă o auzi pe Agnete care ţipa:

— Ce ai făcut, nenorocito?

— Mamă, lasă-mă în pace! răspunse Eloisa, răstit.

— Ce ţi-a trecut prin minte? O, Dumnezeule din cer!

Mikael se îngrijoră. Încercă să ridice chepengul ca să tragă cu ochiul, dar Agnete pusese peste el cufărul şi era mult prea greu.

— Eloisa, vino imediat aici! ţipă Agnete.

— Nu! strigă Eloisa, deja ieşită din cocioabă.

— Oh, Doamne…, fură ultimele cuvinte pe care Mikael auzi că le spune Agnete. Pe urmă se trânti uşa şi se aşternu liniştea.

Când ieşi din hrubă, în seara aceea, Mikael se trezi cu Eloisa zâmbind sfidătoare în faţa lui. Părul ei scurt şi blond strălucea. Pielea feţei îi era imaculată şi ochii albaştri scânteiau ca două pietre scumpe. Buzele erau roz, ca piersicile.

Mikael rămase cu gura căscată.

— Ce-i, mamelucule? îl întrebă Eloisa, cu o strâmbătură mulţumită, văzând uimirea din ochii lui. Hai, lasă-mă să-ţi oblojesc rana, adăugă ea ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, dar fluturându-şi pe sub nasul lui mâinile albe, într-un fel exagerat. Nu mai avea nici fir de mizerie pe sub unghii.

Mikael se gândi că nu văzuse niciodată o fetiţă atât de frumoasă. Şi imediat se îmbujoră. În timp ce Eloisa îl ungea cu alifia pe rana care se închidea pentru a treia oară, nu reuşea să-şi ia ochii de la ea. Îi lăsa în jos doar când se uita ea la el, şi, de fiecare dată, roşea mai tare.

Aşa că, atunci când se duseră la culcare, aproape că se simţi uşurat.

În tot acel timp Agnete rămase tăcută, cu coatele sprijinite de masă, mohorâtă. Nu îi adresase fiicei sale decât câteva cuvinte răstite. Şi pe urmă, înainte de a stinge lumânarea, îi spuse:

— Stai învelită, nenorocito!

În întuneric, Eloisa spuse:

— Noapte bună, mamelucule!

Mikael zâmbi. Se pregătea să-i răspundă, când Eloisa tuşi.

— Ce se întâmplă, fată? întrebă alarmată Agnete.

— Nimic, mamă…, răspunse Eloisa, după care tuşi din nou. E cald…

Agnete se ridică imediat şi aprinse lumânarea. Puse o mână pe fruntea fetei şi pe urmă i-o strecură sub haine, pe piept.

— Arzi! gemu ea.

Alergă afară cu o cârpă şi o umplu cu zăpadă. O puse pe fruntea fetei. Mikael observă că Agnete avea o expresie îngrijorată. Eloisa tuşi iar. Şi iar. Pe urmă avu un acces care o lăsă fără suflare. Mikael, care se ridicase în şezut, o vedea cum tremură şi e agitată la lumina lumânării.

— Fetița mea… fetița mea…, se văita Agnete, înfricoșată. De ce, de ce ai făcut prostia asta?

— Voiam să fiu… curată… ca seniorii…, bâigui Eloisa între două accese de tuse.

— Sfinte Dumnezeule! izbucni Agnete. Seniorii au șemineuri mari cât casa, saltele de lână sau din puf de gâscă, blănuri de lup și de urs. Nu culcușuri de paie umede, pături subțiri, găuri în tavan.

— Voiam să fiu… curată, repetă Eloisa, cu un glas din ce în ce mai slab.

— Tu *ești* curată! exclamă Agnete. Pe dinăuntru sunt oamenii murdari sau curați. Coaja nu e fructul. Dădu din cap pradă disperării. Dar cine ți-a băgat în cap…

Nu termină fraza. Se întoarse în culmea furiei spre Mikael, arătându-l cu degetul, amenințător, pe când se ridică și se ducea la el.

— Tu!

Mikael îl lăsă pe Hubertus să alunece afară din tunică, sperând ca Agnete să nu îl observe.

— Tu! repetă femeia când fu la un pas de el, agitându-și degetul în fața lui. Ce i-ai spus? Ce i-ai băgat în cap? Să se spele! Era mai bine să rămâi mut dacă atunci când vorbești se întâmplă nenorociri!

Și cum pronunță cuvântul „nenorocire”, se întoarse temătoare spre fiica ei și își făcu semnul crucii. Pe urmă se uită iar la Mikael și ridică o mână să-l pocnească. Mikael se ghemui într-un colț, înspăimântat. Nu fusese bătut niciodată în viața lui. Mâna lui Agnete rămase suspendată în aer, tremurând ca o funie întinsă. Pe urmă o lăsă în jos, aproape brusc, și îl înșfacă pe Mikael de o ureche, silindu-l să se ridice.

— Roagă-te! țipă ea. Îl târî până la patul Eloisei. Îl trânti iar la pământ. Îngenunchează și roagă-te! îi spuse cu glas încărcat de ură.

Mikael era îngrozit. Acum, că-i era aproape, vedea că fața Eloisei era mai palidă ca niciodată și plină de picături de transpirație. Ochii albaștri frumoși păreau aburiți.

— Roagă-te ca fata mea să nu moară!

Glasul lui Agnete se frânse într-un geamăt răgușit, de furie și de frică, plâns și urlet laolaltă. Îi arătă mâna cu pumnul strâns, agitând-o prin fața lui.

— Și dă-ți drumul la vocea aia sau, pe tot ce am mai sfânt, o să ți-o scot eu! Se lăsă în jos și șuieră: Roagă-te!

Mikael înghiți în sec. Dar nu reușea să vorbească.

— Roagă-te!

Mikael începu să plângă, încet. Glasul i se oprea în gât, în timp ce Eloisa continua să tușească și să transpire rece.

— Dacă moare…

Agnete nu reuşi să termine fraza.

Mikael deschise gura, dar rămase mut, uitându-se ţintă în ochii Eloisei, care se înceţoşau din ce în ce mai mult.

„Doamne, nu o omorî din cauza mea". Spune! urlă Agnete, zgâlţâindu-l.

Mikael deschidea şi închidea buzele, ca un peşte scos din apă, dar nu reuşea să scoată niciun sunet.

„Mai bine ia-mă pe mine!" Spune! rosti Agnete.

Mikael făcu ochii mari. Agnete îl împinse cât acolo.

— Dă-te-de-aici!

Privirea lui era răvăşită de spaimă.

— Fata mea valorează de o sută de ori mai mult decât tine, chiar dacă nu e o principesă…

Apoi izbucni în plâns. Căzu pe jos, scuturată de suspine, cu fruntea sprijinită de culcuşul de paie al fiicei ei. Eloisa delira, arsă de febră.

Rămaseră aşa până în zori.

— Du-te jos! zise atunci Agnete către Mikael. Şi să nu care cumva să mai faci vreo prostie!

Mikael se strecură în tăcere în hrubă, cu inima bătându-i mai-mai să-i spargă pieptul.

În timpul zilei auzi un du-te-vino de lume. Femei care jeleau, bărbaţi care încercau caraghios să o consoleze pe Agnete. O bătrână aduse o fiertură de genţiană. Alta, una de salcie. A treia spuse că trebuiau să o acopere pe Eloisa cu zăpadă; ori ar fi murit mai repede, ori ar fi dispărut febra.

Mikael o auzea pe Agnete cum plângea disperată şi repeta:

— Dumnezeule Atotputernic, nu mi-o lua şi pe ea… nu mi-o lua şi pe ea…

Eloisa continua să delireze.

Aşa trecu şi ziua aceea. Spre seară, Mikael auzi că venea preotul de la Madonna delle Nevi.

— Nu… părinte… nu…, spuse disperată Agnete.

— E mai bine să fii pregătită, femeie, o sfătui preotul. Şi e bine ca fetiţa să îi fie încredinţată Domnului nostru, cât e vie.

Mikael auzi cum scârţâie podeaua. Rămasă fără puteri, Agnete plângea şi repeta:

— Nu… nu… nu…

Preotul, cu glasul monoton al celui care recitase de prea multe ori rugăciunea cea de pe urmă, începu:

— *In nomine Patris*, *et Filii*, *et Spiritus Sancti*, *extinguatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum*, *et per invocationem gloriosae et sanctae Dei Genitricis Virginis Mariae*, *eiusque incliti Sponsi Joseph*, *et omnium sanctorum Angelorum*, *Archangelorum*, *Martirum*,

Confessorum, *Virginum*, *atque omnium simul Sanctorum. Amen.*

— Nu… nu… nu…, gemea Agnete.

Scândurile scârţâiră din nou.

— Fă-ţi curaj! spuse preotul, apoi plecă.

Erau din nou singuri. Mikael deschise chepengul şi se aşeză în genunchi alături de Agnete. Femeia nici măcar nu păru să-l observe.

Eloisa avea fruntea, pleoapele, gura şi urechile unse cu mir. Abia respira, cu greu.

Mikael deschise gura. O închise la loc. O deschise din nou, strângând cu putere din pumni.

— Doamne…, reuşi să spună, încet, ia-mă pe mine… ia-mă pe mine, nu o lăsa pe Eloisa să moară.

Agnete se întoarse să se uite la el, o clipă, cu ochii plini de uimire, apoi acea puţină durere pe care o mai ţinea în ea îi explodă în priviri, violent, şi se îndoi de şale, ca şi cum s-ar fi frânt, suspinând.

Mikael nu avea curaj să o atingă. Îi era frică să nu fie bătut. Dar se agăţă de un colţ al fustei ei.

— Ajunge atâta moarte, Doamne…, spuse. Ajunge… Se uită fix la Eloisa, scuturată de febră. Îşi scoase mănuşile care îi salvaseră mâinile şi i le puse. Ajunge atâta moarte, Doamne…

Nici Mikael, nici Agnete nu se mişcară din loc toată noaptea.

În zori, Eloisa deschise ochii. Era conştientă. Era salvată. Febra nu o doborâse. Agnete izbucni şi mai tare în plâns, îmbrăţişând-o.

— Niciodată, fata mea! Niciodată, promite-mi!

— Promit…, zise Eloisa cu un firicel de voce.

— Jură! Jură sau te omor cu mâinile mele!

— Jur, mamă…

Apoi Eloisa realiză că pe mâinile ei erau puse mănuşile. Se uită fix la chipul înspăimântat al lui Mikael, care privea la ea. Îi zâmbi uşor şi spuse:

— Mamelucule…

8.

Începând din dimineaţa aceea, Mikael ieşi din tăcerea lui şi se hotărî să vorbească atât cu Agnete, cât şi cu Eloisa.

Într-o seară, în timp ce morfolea bucata lui de pâine punând, pe ascuns, puţin deoparte pentru Hubertus, îşi făcu puţin curaj şi îi spuse lui Agnete:

— Doamnă… aş putea avea…

— Mai vrei mâncare? întrebă aspru Agnete. Răspunsul e nu!

— Voiam să zic… aș putea avea permisiunea să țin cu mine… un… un prieten…?

— Un prieten? întrebă surprinsă Eloisa.

— Ce prieten? întrebă și Agnete, bănuitoare.

Mikael roși. Inima îi bătea tare în piept. Îi era frică.

— Un șoricel, uitați!

Agnete îl privi în tăcere. Îndelung. Eloisa se uita la mama ei.

— Vă rog, doamnă…, spuse Mikael.

— Un șoarece. Agnete își încruntă sprâncenele. Tu ești prieten cu un șoarece?

Eloisa izbucni în râs. Râse și Agnete, în felul acela al ei grosolan. Apoi scutură din cap.

— Băiețaș…

— Vă rog, doamnă, nu-mi ziceți că nu!

Agnete se uită la fiica ei.

— Îți spusesem că era puțin tâmpit, mamă, zise Eloisa, zâmbind fericită.

— Atunci cum e aia care se spală iarna doar pentru că i-a spus-o un tâmpit? o certă Agnete.

Eloisa făcu o figură ofensată. Observă că Mikael schița un surâs.

— Prostule! îi spuse.

— Terminați, voi doi! interveni Agnete. Și unde ar fi prietenul ăsta? întrebă.

Mikael băgă o mână în tunică, luă șoricelul și li-l arătă, ținându-l în palmă. Eloisa se apropie. Șoricelul, înspăimântat, se băgă în mâneca lui Mikael. Pe urmă scoase nasul afară și se uită la Eloisa cu ochișorii căscați.

— Îl cheamă Hubertus, zise Mikael.

Agnete nu spuse nimic.

— Vă rog, doamnă…

— Facem un pact, băiețaș, se decise Agnete. Dacă încetezi să-mi mai zici „doamnă”, nu-l strivesc imediat.

— Și cum trebuie să vă zic?

— Mă cheamă Agnete. Pentru toți.

— Bine, încuviință Mikael. Atunci pot să-l țin?

Agnete dădu imperceptibil din cap.

— Și nu le veți omorî nici pe rudele lui, doa… Agnete? întrebă Mikael.

— Îmi ceri să nu omor șoarecii care-mi mănâncă secara, brânza și…

— Sunt familia lui, zise Mikael.

— Aveai dreptate, fata mea, zise Agnete către Eloisa. E tâmpit! Se uită la Mikael, arătând cu degetul spre el. Eu nu cresc șoareci, băiețaș. Îți permit să

ţii unul. Pe acela. Ceilalţi e bine să fie vicleni. Dacă vor să trăiască, nu trebuie să se lase văzuţi de mine.

— Dar…

— Niciun „dar”, spuse Agnete pe ton definitiv. Mai mult, fă în aşa fel încât eu să pot să-ţi recunosc şoarecele, altfel îl omor şi pe el. Şi zi-i să-şi ţină botişorul departe de mâncarea mea.

Mikael se uita la ea nedumerit. Eloisa tăie un fir de piele roşie din fusta ei şi i-l întinse.

— E foarte trainic. Pune-i-l la gât, zise.

Mikael îl luă şi îl legă la gâtul lui Hubertus. Pe urmă se uită la Agnete şi spuse:

— Mulţumesc. Şi dacă vă mai gândiţi la povestea cu rudele lui…

— Îmi plăceai mai mult când tăceai, zise Agnete. Suspină. Scutură din cap, nehotărâtă dacă să vorbească sau nu. Desfăcu larg braţele. Ascultă, îmi pare rău pentru familia ta, dar ăştia sunt şoareci. Iar eu pe şoareci îi omor. Şi cu asta, basta!

Ochii lui Mikael se înceţoşară. Strânse buzele.

— Mănâncă! îi zise Agnete îndreptându-se spre masă. Eloisa, vino şi tu şi mănâncă!

Eloisa se uita la şoricelul care, făcându-şi curaj, ieşise din mâneca lui Mikael şi înaintase din nou până în palmă, curios.

— Eloisa, vino şi stai jos, ţi-am spus! strigă Agnete. N-ai mai văzut un şoarece?

Eloisa întinse încet un deget. Şoricelul îşi retrase capul şi dădu să plece, dar Mikael strânse mâna şi îl imobiliză, delicat. Eloisa mângâie căpşorul îmblănit cu degetul. Zâmbi. Pe urmă se uită la Mikael.

— Hubertus nu i se potriveşte deloc, zise. Nu ştii să alegi nume.

Mikael dădu din umeri şi desfăcu mâna. Şoricelul nu plecă. Eloisa apropie iar degetul. Şoricelul se ridică în două lăbuţe şi îi apucă buricul degetului între lăbuţe, adulmecându-i-l. Eloisa râse.

— E drăguţ, nu-i aşa? spuse mulţumit Mikael.

— Râdeam pentru că eşti chiar un mameluc, răspunse Eloisa. E o femelă! Şi i-ai dat un nume de băiat!

Mikael o privi nedumerit. Eloisa râse iar, satisfăcută, şi plecă.

A doua zi, Mikael o întrebă:

— Cum se vede că Hubertus e o femelă?

— Nu ştii nimic despre nimic, nu-i aşa? Chiar că eşti un prost! spuse Eloisa.

Când veni timpul să închidă chepengul, Agnete văzu că Mikael îl întorcea în mână pe şoricel, cercetându-i burtica.

— Băieţaş, dacă nu înveţi să te aperi, Eloisa o să te facă bucăţi! surâse mândră. Ţi-am spus că fata mea valorează de o sută de ori mai mult decât tine, chiar dacă nu e o principesă.

— Dar… de unde a ştiut că e femelă? o întrebă Mikael.

Agnete râse şi se bătu cu palma peste coapsă.

— N-a ştiut, n-are nici cea mai mică idee. Te-a făcut pe tine să crezi că ştie, tontule, spuse femeia şi râse şi mai tare, închizând chepengul la loc.

Mikael, rămas singur, îl mângâie încă o vreme pe şoricel, uluit. Pe urmă, pe neaşteptate, zâmbi.

— Eşti băiat, ştiam eu. Şi Hubertus ţi se potriveşte foarte bine. Nu o asculta!

În zilele următoare, Eloisa îşi luă şi ea obiceiul să pună deoparte puţină mâncare pentru Hubertus.

— Eu nu ştiam că poţi fi prieten cu şoarecii, îi mărturisi cu candoare într-o seară lui Mikael.

— Şi nici eu nu ştiam că tu nu te puteai spăla…, îi spuse Mikael.

Pe urmă rămase fermecat să se uite la ea, amintindu-şi cât era de frumoasă. Obrajii i se înroşiră puternic. Roşi şi Eloisa. Îl îmbrânci şi se întoarse la masă. Atunci fu prima oară când Mikael o văzu roşind.

Între timp, iarna se înmuia. Frigul îşi îmblânzi muşcătura ascuţită. Căldura din lighenaşul de jăratic pe care Mikael îl umplea în fiecare dimineaţă începu să ţină mai mult. Fură zile în care Mikael, punându-şi picioarele în jurul lighenaşului cald, simţea fiori de plăcere, care i se răspândeau în tot corpul. Muşchii înţepeniţi se relaxau, lăsându-se pradă acelei senzaţii neaşteptate.

Pe urmă începură furtunile care anunţau sosirea primăverii.

Într-o noapte, un tunet puternic şi neaşteptat cutremură toată coliba şi de pe acoperiş căzu o ploaie subţire de praf şi de paie. La lumina trăsnetului următor Mikael zări silueta Eloisei care se ridica din culcuşul ei. O clipă mai târziu, fetiţa era întinsă lângă el, în timp ce cocioaba era cutremurată de un alt tunet.

— Nu-ţi fie frică! îi zise Eloisa, cu o voce spartă.

Pe urmă săgeta un alt fulger şi, imediat după aceea, trosni un tunet sec, furios, atât de aproape că părea afară, lângă uşă. Eloisa sări, îşi reţinu un geamăt şi se culcuşi lipită de Mikael, luându-l în braţe.

— Nu-ţi fie frică! repetă ea cu glas tremurător. Lipeşte-te de mine! Ai să vezi că-ţi trece.

Mikael mişcă timid o mână şi o puse pe umărul Eloisei. Fata îşi împinse capul pe pieptul lui. Rămaseră acolo, nemişcaţi, aşteptând tunetul următor. Pe urmă se auzi vocea spartă a lui Agnete.

— Eloisa, vino în pat!

Eloisa se desprinse din îmbrăţişarea lui şi se întoarse în culcuşul ei.

— Nu-i mai da târcoale băieţelului, zise încet Agnete.

— Mamă..., murmură după un timp Eloisa. De ce nu-i spui niciodată pe nume?

— Dormi! zise Agnete, iar glasul ei avea o notă tristă.

A doua zi, ca întotdeauna, Mikael ascultă paşii Eloisei şi ai lui Agnete care se îndreptau spre uşă.

— Fiindcă nu vreau să mă ataşez de el, o auzi pe Agnete că spune, ca şi cum ar fi ţinut îndelung fraza aceea în ea.

— Ce zici, mamă? întrebă Eloisa fără să priceapă.

— Nu-l strig pe nume pe băiat fiindcă nu vreau să mă ataşez de el, repetă Agnete cu o durere sumbră în glas. Moartea mi-a luat deja un fiu. Şi, dacă-l va lua şi pe băieţel, nu vreau să vărs nici o singură lacrimă.

Pe urmă uşa se închise.

Mikael aproape că alergă la culcuşul lui. Se ascunse sub pătură. Nu bău supa. Şi îi dădu toată pâinea lui Hubertus. În timp ce şoricelul ronţăia cu lăcomie acea comoară uriaşă, Mikael începu să simtă în piept o apăsare care îi tăia respiraţia.

Când, la vecernie, Agnete şi Eloisa se întoarseră acasă, Mikael era obosit de parcă nu făcuse altceva decât să alerge. Şi totuşi, nu se mişcase deloc.

Urcă în colibă, se întinse pe priciul lui alături de sobă, fără chef, într-o tăcere absolută. Doar în plină noapte, cu ochii plini de lacrimi, murmură:

— Nu vreau să mor. Doamne, nu mă lua, te rog!

Şi atunci, pentru prima oară în scurta lui existenţă, în pragul vârstei de zece ani, îşi dădu seama din plin că era viu. Fu scuturat de un tremur. Pe urmă îşi pipăi corpul, ca şi cum l-ar fi descoperit doar în acel moment.

Îl luă în mână pe Hubertus, se uită la el şi spuse:

— Eu am să trăiesc.

9.

— Încă nimic, Ilustrisime Senior..., spuse cu capul plecat, cu glas tremurător, Mitija, directorul uriaş al minei de hematit din Dravocnik.

Principele de Ojsternig strânse în mâinile lui osoase mânerele fotoliului din salonul cel mare al Palatului de Fier, cum se numea reşedinţa lui în satul minier. În schimb, castelul propriu-zis se înălţa pe o colină, dincolo de mănăstire. Un buldog mare de luptă, cu blană tigrată, întins lângă fotoliu,

rânji supus, fără să se mişte. Ojsternig se ridică.

Mitija rămase cu privirea în pământ.

Ojsternig se apropie de una dintre ferestrele ogivale şi se uită afară.

Casele de lemn din satul Dravocnik, în faza de maximă activitate a minei, care le dăduse de lucru şi la patru sute de bărbaţi, se ridicaseră precum ciupercile, înghesuite unele în altele, invadând uliţele şi ştergând pieţele de pe faţa pământului. Dar asta se întâmplase cu mulţi ani în urmă, pe timpul străbunicului lui Ojsternig. În schimb, acum multe dintre casele acelea erau goale şi cădeau din picioare. Locuitorii din Dravocnik luau lemnul acelor cocioabe părăsite ca să-şi cârpească găurile din propriile locuinţe. Întrucât cel mai productiv filon de hematit al minei se epuizase.

Iar, pentru moment, căutarea altor filoane, cum tocmai spusese Mitija, nu dăduse roade.

Ojsternig continuă să privească uliţele şi casele din Dravocnik, atât de roşii şi atât de negre. Şi animalele, şi oamenii, la rândul lor tot atât de ireali, roşii de la praful de hematit, care se sfărâma înainte să fie topit pentru ca fierul să fie separat de celelalte materiale, şi atât de negri de la funinginea produsă de turba folosită la aliajul oţelului cu fierul. Privi satul care făcuse din familia lui una atât de bogată şi de însemnată. Care atrăsese armurieri din toate colţurile imperiului. Care găzduise fierării cu cuptoarele aprinse zi şi noapte, unde erau forjate spade, şi cuţite, şi topoare, şi unelte pentru meşteşugarii din jumătate de Europă.

Ojsternig privea Dravocnik şi se gândea cu mânie că el nu se bucurase niciodată de toată acea opulenţă. Gândea că întâi străbunicul lui, apoi bunicul şi tatăl său risipiseră o avere în orgii şi lui nu-i lăsaseră nimic, decât poveşti despre acea bogăţie trecută. Ojsternig se uita la locuinţele ruinate, la locuitorii jegoşi şi slabi şi se gândea cu invidie la înaintaşii lui. Nutrea o ranchiună teribilă faţă de rudele acelea care avuseseră mai mult noroc decât el, doar pentru că soarta îi făcuse să se nască mai devreme. „Lipitorile", cum îi numea, supseseră tot sângele din Dravocnik fără să-i lase nimic şi lui. Cu excepţia datoriilor.

Se întoarse spre Mitija.

— Îmi spui că nu mai am nevoie de un director al minei? îl întrebă pe un ton rece ca gheaţa.

Mitija îşi trase capul şi mai mult între umerii lui puternici. Avea nevastă şi trei copii. Şi dacă Ojsternig l-ar fi gonit, cu greu ar fi putut supravieţui.

— Cu riscul de a săpa cu mâinile şi de a-mi toci degetele, Ilustrisime Senior, am să găsesc un filon nou, zise cu o voce frântă de emoţie.

Ojsternig se uită în tăcere la el.

Un timp atât de îndelungat încât Mitija gândi că a îmbătrânit cu un an

când stăpânul lui începu iar să vorbească.

— Vreau să ți-l prezint pe noul căpitan, spuse atunci Ojsternig.

— Desigur, Ilustrisime Senior…

Un surâs fugar încreți buzele lui Ojsternig. Destinul fusese crud cu el, se gândea. Și lui îi plăcea să fie crud cu alții. Trase de un cordon de lângă masa unde controla de obicei socotelile minei și sună un clopoțel. Imediat ușa marelui salon se deschise.

— De acum încolo lui îi vei da raportul, zise Ojsternig arătând spre Agomar, care înainta spre directorul minei cu pași lenți și cutezători.

Mitija ridică privirea și rămase cu gura căscată.

— Tu…? murmură.

Agomar zâmbi. Pe urmă se uită la Ojsternig.

— Ce v-am spus, Stăpâne? Eram sigur că bunul Mitija nu m-a uitat.

Făcu un pas spre directorul uriaș. Îi întinse mâna dreaptă. Cine i-ar fi privit ar fi putut crede că ar vrea să-l salute.

Dar Mitija știa bine că nu asta era intenția lui. Îi arăta mâna. Așa că se uită la ea.

— Nu, surâse Agomar, nu a crescut la loc, din nefericire.

Îi flutură prin fața ochilor mâna cu degetul mic lipsă.

— Agomar…, începu să spună încet Mitija, îmi pare rău… dar tu știi…

— Nu trebuie să-ți pară rău, interveni Ojsternig. Din contră, fii fericit. Căpitanul meu s-a decis să-ți dea posibilitatea să îndrepți lucrurile.

Mitija se uită la el fără să priceapă.

— Nu ești bucuros că ai ocazia să repari o greșeală? îl repezi Ojsternig.

Mitija își mută privirea la Agomar. Trecuseră mai bine de cincisprezece ani. Tatăl lui Agomar era un miner puternic și cinstit. Soția lui, o femeie de treabă. Dar singurul lor fiu, Agomar, era un hoț și nu avea chef să muncească. După lege, ar fi trebuit să-i taie toată mâna când fusese descoperit că furase plata pe o lună a unui miner bătrân pe care îl bătuse până aproape să-l omoare. În schimb, îi fusese milă de părinții lui și îi tăiase numai degetul mic. În ziua următoare, Agomar dispăruse. Se spunea că plecase în munți. După aceea se aflase că ajunsese mai întâi bandit și mai pe urmă mercenar. Și, în ultimii ani, se șoptea că avea o bandă a lui.

— Așadar? continuă Ojsternig. Ești mulțumit că poți repara greșeala comisă?

Mitija lăsă capul în jos.

— Da, Stăpâne, zise, fiindcă știa că nu putea face altfel.

— Mitija al nostru tocmai mi-a promis că va găsi un alt filon care mă va îmbogăți ca pe înaintașii mei, zise Ojsternig. Chiar dacă ar fi nevoie să sape cu mâinile și… cum ai zis mai precis, Mitija?

— Să-mi tocesc degetele, Stăpâne.

— Ca să fim mai exacţi, încuviinţă Ojsternig, cu riscul de a-ţi toci cele… *nouă* degete.

Mitija se uită la Ojsternig. Pe urmă la Agomar. Şi înţelese.

Ojsternig bătu din palme. O slugă apăru cu un tocător de bucătărie şi cu un mic satâr, cu un mâner elegant din corn. Puse tocătorul pe un bufet solid, sub o fereastră, şi îi dădu satârul lui Agomar. Agomar luă satârul, îl răsuci în mână, pipăindu-i tăişul lamei şi pe urmă i-l întinse lui Ojsternig.

— Stăpâne, n-aţi vrea s-o faceţi chiar Domnia Voastră? îl întrebă.

Privirea lui Ojsternig fremătă.

— Cu mare bucurie. Astfel, treaba asta va fi *pecetluită* de Dreptate.

Agomar îl luă pe Mitija de braţ şi îl trase spre bufet.

— Nu, îl opri Ojsternig. Nu este o execuţie. Mitija vrea sincer să-şi repare greşeala. Se uită la director. Nu-i aşa?

Mitija respiră adânc. Nu-şi putea pierde slujba. Nu-şi putea supune riscului familia. Ojsternig era un principe violent, crud şi nedrept. Iar acum avea drept căpitan un bandit. Înaintă până la comodă şi îşi puse mâna dreaptă, desfăcută, pe tocător. Strânse din fălci, îşi dilată nările, fără să închidă ochii, privind drept în faţa lui, afară pe fereastră, în direcţia casei din lemn şi piatră unde trăia familia lui. Pe urmă simţi o durere ascuţită, arzătoare. Gemu. Miji ochii şi, când îi redeschise, îşi văzu degetul mic pe tocător, cufundat într-o băltoacă de sânge.

Ojsternig luă degetul mic şi i-l aruncă buldogului, ca pe un os oarecare de pui.

Câinele îl devoră, cu un scrâşnet sinistru al colţilor lui puternici.

Mitija se duse spre şemineu şi, luând cu un cleşte un tăciune incandescent, îl puse peste ce mai rămăsese din falanga mutilată. Carnea sfârâi, cauterizându-se.

— Foarte bine, directore, puteţi pleca, rosti Ojsternig. Imediat ce vă veţi fi vindecat începeţi să săpaţi.

După ce ieşi Mitija, Ojsternig se uită iar la satul acoperit de pulbere roşie şi neagră.

— Robert al III-lea încă nu mi-a răspuns la mesaj, zise cu voce sumbră.

— O va face curând, sunt sigur, spuse Agomar.

— N-a mai rămas niciunul dintre principii de Saxa, adevărat? îl întrebă Ojsternig.

Agomar îşi privi stăpânul şi răspunse, iară ezitări:

— Niciunul.

— Totuşi, Robert al III-lea nu şi-a spus părerea, zise Ojsternig.

— Ar putea oare să vă dea un răspuns diferit de cel la care vă aşteptaţi?

întrebă Agomar. Cine altul dacă nu Domnia Voastră poate deveni stăpânul domeniului Raühnvahl? De aceea, în timp ce aşteptaţi învestitura oficială a împăratului, anunţaţi-i pe noii voştri supuşi că l-aţi anexat. Şi începeţi să adunaţi birurile.

Ojsternig se uită la el.

— Eşti un bandit, Agomar.

Agomar făcu o plecăciune amplă, teatrală.

— Mulţumesc, Înălţimea Voastră.

Ojsternig râse.

— Vino, facem doi paşi prin Dravocnik. Se şopteşte că minerii dau ascultare unor rebeli.

Se îndreptă spre ieşire.

— Degetul mic al lui Mitija mi-a stârnit o oarecare poftă de mâncare.

10.

Seniorul de Ojsternig tocmai împlinise patruzeci de ani. Trupul lui era zvelt ca al unui tinerel. Dar în seara aceea, dezbrăcându-se în dormitorul lui, în castelul Ojsternig, cândva somptuos, şi privindu-se în placa subţire de oţel lustruită ca oglinda, în lumina lămpii cu ulei, nu văzu trupul subţire al unui tânăr, ci unul consumat de amărăciunea unui bărbat care trăia din regrete, din ranchiună. Care-şi blestema soarta, care-şi detesta propriul destin. Care-şi ducea existenţa cu faţa întoarsă spre trecut, invidiind apusele vremi îndestulate ale înaintaşilor, care lui îi fuseseră refuzate, aşteptând să fie răsplătit de noroc, fără a face nimic să-l merite. Îşi trecu o mână peste abdomen, încordat de aerul care îi frământa măruntaiele. Îşi pipăi zona ficatului, care îi otrăvea sângele cu zilnica lui contribuţie de fiere şi îi înnegrea cearcănele ca două băltoace mocirloase. Lăsă palma pe coaste, la stânga, unde inima bătea sacadat etena lui nemulţumire.

Îşi trase pe el o tunică tricotată de lână, cu aplicaţii de catifea şi broderii cu fir de aur din cel mai pur, de-acum uzată, dar într-o vreme preţioasă, care îi aparţinuse tatălui său şi care stătea mărturie a ceea ce mai rămăsese din averea familiei Ojsternig. Mânecile, la coate, fuseseră cârpite atât de des, încât cusătura devenise urzeala ţesăturii. Se uită la marginea de jos a vestei, cu broderii rafinate de aur care odată alcătuiseră un desen complicat, floral, şi care acum atârnau în jurul gleznelor ca pânza zdrenţuită a unui păianjen. Îşi trecu buricele degetelor peste gulerul de catifea, acum roasă.

Ojsternig avea şi alte tunici de noapte, mai călduroase şi cu siguranţă mai

noi. Dar în fiecare seară, când servitorul care avea sarcina să-l dezbrace îi oferea una, Ojsternig o refuza cu un semn sec din cap. Haina aceea trebuia să-i amintească ranchiuna.

Ojsternig nu era sărac. Sau, cel puţin, nu mai sărac decât mulţi alţi seniori ale căror regate îşi pierduseră resursele de odinioară. De pe masa lui nu lipsea purcelul de lapte, gătit la cuptor cu castane şi miere ori fript la proţap. Nu lipsea vinul, nici cel aromatizat care venea din Alsacia, nici cel autentic, învechit de soare, din sudul Italiei. Nu lipsea pâinea din grâu tânăr, din făină albă, cu seminţe de mac ori de chimen. Nu lipseau vesela şi tacâmurile din argint şi cositor, cu mânere de fildeş sau de corn, fin încrustate. Totuşi Ojsternig se purta ca şi cum i-ar fi lipsit totul. Şi cu cât îl consuma mai mult ranchiuna, cu atât se simţea mai părăsit de noroc, mai înşelat.

Se întoarse spre servitor.

— Cheam-o pe principesă! porunci el.

Apoi, în vreme ce sluga ieşea din cameră, ţintui cu privirea focul din cămin. Erau buşteni de fag, groşi şi viguroşi, care dădeau o căldură puternică, curată şi parfumată. Dar Ojsternig avea în nări izul turbei de care era plin subsolul şi care era folosită şi în castel ca să încălzească cel mai bine marele salon comun şi să întreţină focurile pentru gătit din bucătărie. La fel ca în casele săracilor.

Înaintaşii lui jefuiseră până şi pădurile de fag şi larice care creşteau pe latura sud-estică a muntelui.

Se gândi la regatul Raühnvahl. De îndată ce ar fi pus mâna pe el, castelul ar fi fost din nou încălzit cu lemn de fag şi larice. Avea să taie pădurea Mezesnig fără milă, fără şovăială, fără să se îngrijească să lase ceva urmaşilor săi. Fiindcă aceasta era lecţia pe care o învăţase: fiecare pentru sine însuşi. Cât despre ceilalţi, treaba lor.

În după-amiaza aceea, în timp ce se plimba pe uliţele din Dravocnik alături de Agomar, rămăsese mai dezgustat decât oricând de case şi de vietăţi. Culoarea aceea rozalie şi funinginea de la turbă făceau din peisaj unul infernal. „Un infern… stins", îi spusese lui Agomar. Un infern din care lipseau acum focurile fierăriilor şi activitatea neîntreruptă a meşteşugarilor. Un iad părăsit chiar şi de demon. Roşii şi negri parii de lemn, capătul uliţelor, canalele de sub cerul liber, creştinii şi animalele lor. Şi drept unic, constant zgomot de fond, nu trăncăneala din pieţe, nu strigătele negustorilor, nu îmbierile prostituatelor, nu râsetele copiilor ori ţipetele încăierărilor, nu grohăitul porcilor, behăitul caprelor, mugetul vacilor. Drept unic, constant zgomot de fond, doar tusea oamenilor şi a dobitoacelor. Hârâiturile gâturilor şi ale plămânilor sugrumaţi de pulberea roşie şi neagră. Dravocnik era dezgustător, gândi Ojsternig, pe când aştepta în cameră

sosirea principesei.

Se întinse pe pat. Cadrul din lemn de larice scârțâi. Pe impunătoarea panoplie de la căpătâi erau sculptate scene de vânătoare, de război și de dragoste. Cochetă, cu măruntele reliefuri de lemn sculptat cu mare meșteșug de un artizan din secolul al XIV-lea pentru străbunicul lui.

Auzi o bătaie timidă la ușă. Pe urmă se ivi fața jigărită și gălbejită a servitorului.

— Principesa este aici, Excelență, anunță el.

— Poftește-o înăuntru și pleacă! spuse Ojsternig.

Servitorul se înclină și se dădu la o parte.

Principesa intră în cameră, făcu un pas și se opri.

Servitorul închise ușa.

— Iată-mă, stăpâne! zise principesa.

Ojsternig se uită la ea. Nu avea o carnație luminoasă. Din contră, s-ar fi putut spune că pielea ei era de culoarea fildeșului tânăr. Dar era întotdeauna perfect curată. Ojsternig n-ar fi suportat ca și chipul ei să fie colorat în roșul hematitului sau în negrul turbei. Îi spusese acest lucru. Dacă într-o zi ar fi văzut-o câtuși de puțin roșie sau înnegrită, ar fi gonit-o de la castel și le-ar fi dăruit-o soldaților lui, să se folosească de ea după pofta inimii.

— Bine ai venit, draga mea! răspunse Ojsternig.

Principesa lăsă capul în jos, imperceptibil, într-un salut mut către domnul și stăpânul ei.

— Vino încoace, lasă-te privită! zise Ojsternig.

Principesa veni până la picioarele patului.

Ojsternig mișcă lampa în așa fel încât să o lumineze mai bine. Avea părul des, castaniu, care ziua dispărea sub o scufie de mătase, dar pe care îl despletea și îl peria când o chema domnul ei. Nu era strălucitor ca lemnul de stejar lustruit cu ceară, ci de un castaniu opac și decolorat, ca de câlți arși. Și ochii ei albaștri erau tulburi, ca acoperiți de o cataractă imperceptibilă, de o ceață care venea din suflet mai mult decât din natura irisului. Nasul era prelung, cu un vârf ascuțit. Nu era frumoasă. Dar buzele ei erau roșii precum cireșele coapte, în formă de inimă.

— Dezbracă-te, draga mea! îi zise Ojsternig.

Principesa începu să desfacă nodul care încheia rochia ei albastră, pe gât. Pe urmă lăsă tunica să alunece la pământ și rămase acolo, goală, în lumina tremurătoare a lămpii.

Avea sânii plini. Sfârcurile erau mari și deschise la culoare, ca florile de trandafir sălbatic în plină vară. Și șoldurile rotunde. Și păr încă rar între picioarele suple.

Și era tânără. Foarte tânără. Pentru că principesa împlinise de curând

treisprezece ani.

— Vino aici! zise Ojsternig, bătând cu mâna în salteaua umplută cu lână de capră, după ce dăduse la o parte cuvertura din blană de lup.

Principesa se întinse alături de el, supusă, cu privirea spre grinzile de pe tavan, groase, sculptate.

Câteodată părea un cadavru, se gândi Ojsternig.

— Ți-e frig? o întrebă.

— Nu, Domnul meu, îi răspunse principesa.

Ojsternig se așeză pe o parte și se uită la ea, îndelung. Apoi ridică tunica tocită a tatălui său și se urcă pe ea. Buzele principesei, de culoarea cireșelor, se întredeschiseră. Când termină, Ojsternig se rostogoli pe o parte.

— Mulțumesc, draga mea, poți pleca, îi spuse, fără să se mai uite la ea.

Principesa se ridică, își luă tunica, o puse pe ea și se încheie strâns, mai strâns decât înainte, până la gât. Pe urmă se duse la ușă și o deschise.

— Noapte bună, tată! spuse alunecând dincolo de ușă.

Ojsternig nu îi răspunse. Așteptă ca fata lui să iasă, apoi își pipăi trupul descărnat, uscat de ranchiună și de viciu. Își ascultă bătăile inimii.

Nu simțea nicio emoție. Nicio senzație de vină.

Doar cruzimea îl mai excita și îl făcea să se simtă viu.

Și atunci, înainte de a adormi, se hotărî că în ziua următoare avea să poruncească pentru prima oară spânzurarea unui miner.

Așa, ca distracție!

11.

Pe măsură ce primăvara se strecura în valea înfrigurată, mai târziu decât în restul lumii, Hubertus deveni neliniștit. Noaptea se agita intrând și ieșind din tunica lui Mikael, amușina aerul ca și cum ar fi căutat ceva, accepta mâncarea, dar ronțăia puțin din ea. Ziua se urca pe scărița care ducea la trapă și o inspecta fără încetare.

Mikael privea aceste schimbări cu o neplăcere crescândă. Nu înțelegea, și asta îl alarma, iar în același timp îi lipsea prezența plăcută și constantă a lui Hubertus între mâinile sale. Adesea se ducea la scăriță, îl lua și îl aducea iar la culcuș, încercând să-l țină cu sine. Dar șoricelul, de câte ori putea, pleca iar, urca scărița și încerca să-și bage nasul printre scânduri.

Într-o dimineață, Eloisa închise prost chepengul. O pietricică se strecurase între podea și marginea lui. Mikael nici nu avu timp să-și dea seama că se făcea curent, că Hubertus se și strecură afară.

— Hubertus! îl strigă alarmat Mikael, sărind în picioare. Urcă până la trapă și îl strigă iar: Hubertus!

Dar șoricelul nu se întoarse.

Ciulind urechea, Mikael îl auzea țopăind pe podea. Pe neașteptate fu cuprins de o teamă neliniștitoare.

— Hubertus… Hubertus…, repeta, simțind o notă disperată în propria-i voce.

Și când spaima deveni de nesuportat, încălcând regulile la care se supusese luni de zile, Mikael încercă să deschidă chepengul. Era greu, din cauza cufărului. Își băgă degetele în spațiul rămas și împinse. Nimic de făcut. Atunci mai urcă o treaptă, își sprijini capul și partea de sus a spatelui de trapă și împinse cât putu de tare cu picioarele. Chepengul se deschise puțin. Mikael își strecură mâna dreaptă și-și scoase afară tot brațul, căutând ceva de care să se agațe. Dar picioarele îi cedară, chepengul se închise brusc și îi strivi brațul la nivelul cotului. Mikael gemu de durere, dar nu se lăsă. Începu iar să împingă cu picioarele. Avea respirația tăiată și repeta înspăimântat: „Hubertus… Hubertus…" În cele din urmă, cufărul alunecă înapoi, atât cât să-i îngăduie lui Mikael să-și strecoare capul și trunchiul prin deschizătură. Se târî afară, zgâriindu-se pe spate și pe burtă.

Era o dimineață noroasă, întunecată. Aproape că nu părea să fie zi. Dar în penumbră, Mikael reuși să-l vadă pe șoricel cum zgâria frenetic lângă canatul ușii.

— Hubertus, vino aici! murmură el înaintând în patru labe.

Însă, în acel moment, bulgărele de pământ care închidea spațiul dintre canat și ușă cedă la apăsarea lăbuțelor lui Hubertus și șoricelul țâșni afară.

— Nu! exclamă Mikael, alergând spre ușă.

Ajunse la ea și o crăpă puțin.

— Hubertus!

Văzu că, după o primă clipă de nedumerire, șoricelul se ridica pe lăbuțele din spate, amușina aerul și se îndepărta.

— Hubertus!

Șoricelul traversă ulița plină de noroi a satului tocmai când trecea un car tras de doi boi.

Mikael închise ochii în timp ce Hubertus se strecura sub car și printre roți. Când îi redeschise, Hubertus scăpase de la moarte și alerga pe pajiște printre două cocioabe, de-acum numai un punctuleț în depărtare.

— Hubertus! strigă încă o dată, disperat, Mikael.

Pe urmă, ușa se dădu de perete pe neașteptate și Mikael fu lovit peste față de lemnul tare. Căzu la pământ fără să înțeleagă ce se întâmplase.

Agnete sări pe el, dezlănțuită.

— Copil prostănac, vrei să ne omori pe toți? șuieră femeia, apucându-l de un braț și târându-l pe podea.

Mikael se uita spre ușă, acolo unde dispăruse Hubertus.

Ajunsă la trapă, Agnete dădu un picior cufărului, apoi aproape că-l ridică de la pământ pe Mikael, țintuindu-l cu o privire furioasă, cu ochii mijiți și nările dilatate.

— Hubertus a fugit…, se smiorcăi Mikael.

— Și tu vrei să fim omorâți pentru un șoarece? explodă Agnete.

Îl apucă de umeri și îl zgâlțâi, scrâșnind din dinți.

Mikael nu reușea să-și ia ochii de la ușă, deși era îngrozitor de înfricoșat.

— Șoarecele tău s-a dus, băiețaș, zise Agnete, în timp ce mânia i se oprea în gât. E primăvară. E în căutarea unei femele. Vrea doar să și-o tragă!

Mikael se uită la ea, încreținд din sprâncene, cu o față nedumerită și uimită. Agnete dădu din cap.

— Eu sunt o femeie din popor, îi spuse cu o mândrie care ascundea puțină rușine. Obișnuiește-te cu felul ăsta de a vorbi, prințișorule. Aici, jos, pe pământ, nu există profesori de lăută și de canto. Noi, oamenii din popor, așa grăim. Și e bine să înveți și tu limba noastră.

Mikael lăsă privirea în jos și se cocoșă.

— Șoarecele tău ascultă de legile naturii, reluă Agnete, pe un ton agresiv. N-o să se întoarcă să te salute. El e ca mine. Nu e educat. Dar e adevărat. Vrea să-și câștige femela. Nu are altceva în minte. Se va lupta cu cine știe câți alți masculi pentru ea. Nu e de la sine înțeles că neapărat va învinge doar pentru că e bine hrănit. Ăia de afară au supraviețuit unor întâmplări pe care el nici măcar nu și le închipuie. Iar acum sunt răi și hotărâți… Agnete luă cu asprime fața lui Mikael în mâini și o ridică spre ea. Dar se va lupta, stai liniștit. Hubertus al tău se va lupta chiar cu riscul de a muri. Îmi pare rău… dar de-acum tu nu mai ai nicio importanță pentru el. Avea nevoie de tine. Nu ești un șoarece, ești doar un copil care îi dădea să mănânce. Așa e viața! Cu cât înveți asta mai curând, cu atât mai bine!

Ochii lui Mikael se umplură de lacrimi.

— Acum întoarce-te dedesubt! îi zise Agnete împingându-l spre trapă.

Mikael coborî încet scărița, dar la ultima treaptă picioarele îl lăsară și căzu cu fața la pământ. Și rămase acolo, nemișcat.

Agnete se uita la el.

— Ridică-te, băiețaș! îi spuse.

Mikael se ridică. Simțea sânge pe buză și gustul pământului în gură.

— Mai rezistă câteva zile, zise Agnete. A sosit și vremea ta, ca pentru Hubertus al tău.

Mikael privi zăpăcit la ea. Agnete se uita la el cu căutătura aceea dură a ei.

— Mamă, uite-l pe Oswald! zise Eloisa, din prag.

— Două zile, băieţaş. Pe urmă va trebui să înveţi să te lupţi cu cei de acolo, de afară, zise Agnete şi închise chepengul. Apoi se apropie de fata ei şi, cu veselia unor puştoaice, începură să se uite la Oswald, tâmplarul care se ocupa cu reparatul acoperişurilor şi care era cunoscut drept cel mai mare palavragiu din sat. În dimineaţa aceea, Agnete îi dezvăluise marele secret că urma să cumpere un copil ca să o ajute la treabă pe câmp.

Oswald era în faţa jgheabului cu apă pentru animale şi vorbea cu un grup de neveste, întorcându-se din când în când ca să arate spre coliba lui Agnete.

— Ştiam că puteam avea încredere în tine, Oswald, râse Agnete în sinea ei. Înainte de căderea serii, tot satul va şti că vreau să cumpăr un băiat de la Raphael şi astfel, când îl vor vedea, nimeni nu va bănui că e principele moştenitor Marcus al II-lea de Saxa. Se uită la fiica ei. Nu uita! îi spuse, dacă vrei să păstrezi un secret, fă în aşa fel încât lumea să nu aibă timp să-şi pună întrebări. Dă-le tu răspunsul. Acum hai la treabă, mişcă!

Agnete şi Eloisa se îndreptară spre ieşire. Dar, înainte de a închide uşa, Eloisa se întoarse alergând.

— Ai auzit, mamelucule? şopti entuziasmată printre scândurile podelei. Eşti bucuros?

Nu-i răspunse nimeni. Eloisa aşteptă câteva momente. Apoi bătu nerăbdătoare cu mâna în podea.

— Prostule! exclamă plecând.

Înghesuit pe culcuşul de paie, mai singur ca niciodată, Mikael respira încet. Sângele de la buză se închegase cu pământ cu tot. Nu reuşea să se gândească la altceva decât la micuţul Hubertus, rănit de moarte de şoarecii care trăiau afară, în lume. Acolo, cine supravieţuia devenea, fără doar şi poate, mai puternic, mai rău, mai hotărât.

Două zile, spusese Agnete, şi pe urmă şi el ar fi trebuit să se lupte pentru viaţă.

Se gândea la Hubertus şi se vedea pe sine.

— Aş vrea ca tu să fii aici, tată, să mă înveţi cum se face, şopti el.

12.

După două zile, înainte de răsăritul soarelui, mâna aspră a lui Agnete îl scutură de umăr pe Mikael.

— Scoală-te! îi spuse. Trebuie să mergem. Azi e ziua în care te cumpăr de la bătrânul Raphael.

Mikael simți un fel de junghi în piept. În dimineața aceea, după luni întregi, nu avea să se mai întoarcă în hrubă. Și Eloisa se uita la el încordată.

— Va fi o călătorie lungă și neplăcută, zise Agnete. Mănâncă ceva. Apoi se îndreptă spre ușă. Eu încarc catârul.

Eloisa se ridică din pat și puse oala cu supă pe focul pe care mama ei îl întețise deja. Amesteca ritmic, absorbită de gândurile ei. Când supa fu încălzită, puse două polonice pline în blid și i-l dădu lui Mikael fără un cuvânt. Luă o bucată de carne uscată, pe care o pusese deoparte din seara precedentă, și i-o întinse și pe aceea, alături de coltucul de pâine pentru micul dejun.

Mikael luă totul stând cu capul plecat. Se întoarse spre ușa care rămăsese întredeschisă. Afară o auzea Agnete care orbecăia pe întuneric.

— Mama ta mă înspăimântă! zise în cele din urmă Mikael.

Eloisa se crispă.

— Mama e omul cel mai bun din lume, zise ea năvalnic. Pe urmă se apropie amenințătoare de el. Dacă încerci să o vorbești de rău, îți sparg toți dinții!

Mikael continua să stea cu capul lăsat.

— Am zis că mă înspăimântă… nu că e rea.

— Ți-e frică de femeia care ți-a salvat viața, prostule?

Mikael înălță capul și o privi în ochi pe Eloisa.

— Viața mi-ai salvat-o tu! zise el brusc, pe un ton de adult.

— Ești gata, băiețaș? întrebă Agnete de afară.

Între timp, Eloisa își scosese mănușile și i le dăduse lui Mikael.

— Prin trecătoare e încă frig, zise.

— Ce trecătoare? întrebă Mikael. Unde mergem?

— La târgul din satul minier Dravocnik, răspunse Eloisa. Acolo se vând copiii.

Agnete intră iar în casă. Se duse la foc și-și trecu mâinile prin cenușa stinsă.

— Vino aici, băiețaș!

Mikael se apropie de ea. Atunci Agnete îi mânji fața cu cenușă, printre cutele de la urechi, pe gât și pe piept.

— Uite așa, acum ești un copil din Dravocnik.

Eloisa râse. Dar în râsul ei se ghicea îngrijorarea.

— Pari un cărbunar adevărat, zise.

— Hai să mergem! spuse Agnete luând un sac mare de iută, peticit și murdar.

Mikael nu se mișcă. Se uita la Eloisa. Agnete observă.

— N-are rost să te uiți la ea. Nu vine, spuse smucindu-l de umăr și

împingându-l spre ieşire. Rămâne singură aici. Şi nu îi e frică. Se întoarse spre fata ei. Nu-i aşa?

Şi Mikael se răsuci spre Eloisa.

— Da…, spuse ea, cu un glăscior subţire.

Agnete încuviinţă, apoi îl împinse pe Mikael afară.

În întunericul dinaintea zorilor, Mikael văzu silueta unui catâr negru, slab şi jigărit, încărcat cu două coşuri mari lucrate din ramuri tinere de salcie.

Agnete desfăcu sacul de iută şi îl puse pe pământ, în faţa lui Mikael.

— Bagă-te aici!

Mikael se întoarse spre uşa colibei. Eloisa ieşise şi se uita la ei.

— Ce-i? Ai nevoie de permisiunea ei? întrebă repezit Agnete. Bagă-te înăuntru, băieţaş! Nu mă face să pierd timpul. Vreau să plec înainte ca satul să se pună în mişcare.

Mikael îşi vârî picioarele în sac, unul după altul.

Atunci Agnete trase în sus marginile sacului, care ajungeau la înălţimea pieptului lui Mikael. Pe urmă, aproape fără efort, îl ridică şi îl puse într-unul dintre coşurile de pe spinarea catârului.

Mikael simţea mirosul acru al animalului, care se mişcă puţin.

Agnete îl împinse în jos pe Mikael, făcându-l să se ghemuiască. Legă băierile sacului deasupra capului său, cu o sfoară veche. Puse deasupra nişte napi şi nişte ceapă şi lovi coapsa catârului, care o luă din loc.

— La revedere, mamă! spuse Eloisa.

Agnete nu îi răspunse.

Mikael, legat în sac, luă mănuşile pe care i le dăduse Eloisa şi, chiar dacă nu îi era frig, şi le puse.

După ce ieşiră din sat, Agnete îl întrebă:

— Respiri bine, băieţaş?

— Da.

— Drumu-i lung. Dormi, dacă poţi.

— Cum îl cheamă pe catâr? întrebă după o vreme Mikael.

— Catâr, răspunse Agnete.

— N-are un nume?

Agnete nu răspunse. Mai trecu o bucată de vreme, apoi Mikael susură:

— Salut, catâr! Pe mine mă cheamă Mikael.

— Taci din gură, băieţaş! zise Agnete.

Mikael îşi dădu seama că drumul începea să urce. Îi auzea pe Agnete şi pe catâr că gâfâiau de oboseală. Auzea cum pietrele potecii scrâşnesc sub copitele animalului. Şi începu să simtă frigul. Pe urmă, după o perioadă lungă de urcuş încet şi abrupt, Agnete se opri. Răsufla greu. Şi catârul era obosit.

— De acum încolo nu trebuie nici să sufli, băieţaş, zise Agnete. E în joc viaţa noastră!

— De ce? întrebă Mikael.

Agnete strecură printre găurile din urzeala coşului toiagul ascuţit cu care se ajuta să urce şi îl împinse cu forţă în sacul de iută. Mikael gemu.

— Data viitoare când vorbeşti te lovesc rău! zise Agnete. Ţi-e clar?

Mikael nu răspunse.

— Bine. Poate eşti mai puţin prost decât pari, surâse Agnete şi o luă iar din loc.

După puţin timp, nările lui Mikael simţiră un miros de supă şi de carne prăjită.

— Ziua bună, soldaţi! spuse Agnete ridicând glasul.

— Ziua bună şi ţie, femeie! răspunse vocea unui bărbat.

Mikael auzi un zăngănit de arme. Zgomotul se apropia. Agnete se opri.

— Unde te duci, femeie? întrebă bărbatul.

— La târg, la Dravocnik, răspunse Agnete.

— Ce să faci acolo?

— Sigur nu ca să-mi caut un logodnic, la vârsta mea.

Soldatul râse.

— Ce duci acolo?

— Cepe, napi, doi saci de ovăz şi unul de orz…

— Şi în sacul de acolo ce-i? o întrerupse soldatul.

— Carne de copil, răspunse Agnete.

Soldatul rămase un minut fără glas. Pe urmă izbucni în râs, făcând să-i tremure armura uşoară.

— Eşti o bătrână glumeaţă. Vasăzică, îţi merge bine.

— Nu, vasăzică am o fire bună şi noul stăpân încă nu a început să ne stoarcă.

Soldatul rămase tăcut pentru un moment. Pe urmă îi trase una catârului.

— Du-te, femeie! Ai o gură… Vorbeşti ca minerii din Dravocnik.

— De ce? Ce spun?

— Fii doar atentă cu cine umbli în Dravocnik. Bate un vânt rău pe-acolo. Minerii şi-au băgat în cap că se pot duce cine ştie unde în altă parte să caute de lucru şi de mâncare. Unii încearcă să fugă. Alţii au ridicat mâna la gărzi… Zic cuvinte mari.

— Ce cuvinte mari?

— Libertate, răspunse soldatul, vorbind mai încet.

— Chiar că e un cuvânt mare! admise Agnete.

— Nu face pe glumeaţa cu mine! o ameninţă soldatul. Pleacă, gură bogată!

— Sănătate, soldate! zise Agnete, punându-se în mişcare.

Dar nu făcuseră nici câţiva paşi, că soldatul zbieră în urma ei:

— Ei, femeie, aşteaptă!

Mikael sesiză neliniştea lui Agnete, în timp ce oprea catârul cu un sunet gâtuit.

— Nu-mi dai şi mie să gust puţină carne de copil? îi zise soldatul.

Agnete, cu o voce pe care Mikael o simţi încordată, răspunse:

— Ei, hai, e un copil prea mic. Dacă-ţi dau ţie o bucată, eu ce mai vând la târg?

Soldatul râse şi se duse.

— Să te ia dracu'! bodogăni Agnete, luând-o iar din loc.

Coborâră cam o jumătate de leghe, pe un drum care lui Mikael i se păru mult mai lesnicios. Dar pe urmă se opriră şi Agnete zise:

— Hai, frumosule, un ultim efort.

— Mie-mi spuneţi? întrebă Mikael.

— Ce efort ai făcut tu până aici, băieţaş?

Mikael se ruşină.

— Iertaţi…

Mâna lui Agnete bătu uşor crupa catârului.

— Dă-i înainte, aproape am ajuns, bătrânelul meu!

— La târg? întrebă Mikael.

— Nu ne ducem la târgul din Dravocnik.

— Dar i-aţi spus Eloisei…

— Fata aia e foarte bună, dar are limba lungă şi vorbeşte prea mult.

— Atunci unde mergem?

— În Bârlogul balaurului.

— Cum…?

— La cabana bătrânului Raphael, pe vârful muntelui, zise Agnete.

— Şi de ce îi ziceţi Bârlogul balaurului?

O clipă, chipul lui Agnete se întunecă.

— Nu-i treaba ta, zise. Îi mai dădu una catârului. Ei, Gangolf, arată-i ce poţi urcuşului ăstuia.

— Gangolf?

— Chiar că eşti tont, băieţaş! Credeai că una ca Eloisa nu i-a dat un nume catârului ei?

Poteca se căţăra abruptă. Catârul mergea încet, opintindu-se. Când se oprea, încăpăţânat, Agnete îl îndemna, îl înjura, îl bătea cu toiagul. În cele din urmă, drumul încetă să mai urce.

— Ai reuşit, bătrâne, zise Agnete cu o undă de mândrie şi de duioşie în glas.

După puţin timp se opriră.

— Iată-te, Agnete! se auzi vocea adâncă a lui Raphael. Aţi călătorit bine? Şi băiatul?

Agnete scoase napii şi cepele, dezlegă sfoara care închidea sacul şi zise:

— Dă-te jos!

Văzând că Mikael ezita, îl luă de un braţ şi îl smuci. Mikael căzu jos din coş, pe iarba verde.

— Ai văzut cât de uşor era? Ridică-te! zise Agnete.

Mikael se supuse imediat.

— Chiar că pare ieşit din târgul minerilor. Bună treabă, Agnete! zise Raphael, apropiindu-se mulţumit. Pe urmă îşi scuipă în palme şi-i curăţă fruntea lui Mikael acolo unde-i făcuse rana. Perfectă! exclamă uitându-se la cicatrice.

— Am adus ceva ce aş fi vândut la târg, Raphael, zise Agnete. Vreţi să vedeţi dacă vă interesează?

În timp ce Raphael inspecta coşurile, Mikael se uită în jurul lui. Coliba nu era altceva decât un mic bordei cu o singură încăpere, după cum se putea zări prin uşa deschisă. Deasupra intrării era agăţat un minunat trofeu de coarne de cerb.

Pe rarişte se profila un munte alungit, ca o coloană imensă, care ajungea până la cer. Era din piatră cenuşie, marcată şi săpată de intemperii, bălţată cu zăpadă la vârf. Şi printre fisurile verticale, care semănau cu nişte crevase, se cuibăreau gheţari subţiri, ca nişte lacrimi îngheţate, pe care nici măcar soarele de vară nu reuşea să le topească de tot. Coloana de stâncă se înălţa singuratică, izolată de celelalte vârfuri, ca pentru a spune că era altfel, deosebită. Părea un turn.

Între timp, Raphael cercetase încărcătura lui Agnete.

— Îmi trebuie şi ovăzul, şi orzul. Şi cepele, şi napii. Ţi le iau eu, zise încuviinţând. Cred că la târg ai fi luat pe ele vreo unsprezece, doisprezece bani, zise punând mâna pe un săculeţ de piele pe care îl ţinea la brâu.

— Pe vremurile astea aş fi fost norocoasă să scot zece bani, replică Agnete.

Raphael zâmbi şi desfăcu legătura săculeţului.

— Dar, cum nu a trebuit să ajung până în locul ăla de rahat, continuă Agnete, cred că ar trebui să mă mulţumesc cu opt bani.

Raphael făcu un semn uşor din cap, recunoscător.

— Cum vrei…

— Dar cel puţin patru vi-i datorez eu, aşa că daţi patru bani şi marfa mea vă aparţine, spuse ursuză Agnete.

Raphael ridică din sprâncene.

— De ce să-mi datorezi patru bani?

— Pe vremurile astea, e o comoară uriașă ca o femeie singură să aibă în cine avea încredere, îi răspunse Agnete, uitându-se drept în ochii lui. O comoară care valorează cu mult mai mult decât patru bani. Dar asta e tot ce-mi pot permite.

Raphael se uită la ea cu o privire melancolică.

— Mă bucur că ai încredere în mine, zise.

— N-am pe nimeni altcineva, zise Agnete cu grosolănie. Și nu vă faceți iluzii.

— Nu, sigur, spuse Raphael, cu o intonație ciudată și rămase cu ochii la ea.

— V-am fermecat? zise Agnete, aspru.

Raphael zâmbi. Dar avea o tristețe străveche întipărită pe față. Pe urmă își puse ochii inteligenți pe Mikael.

— Învață tot ce poți de la această femeie, băiețaș, îi spuse.

Agnete pufni.

— Terminați cu idioțeniile astea! Nu mai avem noi vârsta aia.

Mikael își lăsă capul în jos. Erau luni de zile de când nu mai văzuse lumina soarelui și începea să se simtă stânjenit în locul acela deschis.

— Una peste alta, e adevărat ce spun minerii? Că vorbesc de libertate? întrebă Agnete.

Raphael dădu din cap că da.

— Stăpânul lor e ca un cancer, zise. Ia tot și nu dă nimic. Mina e aproape secătuită, dar el continuă să-și trateze servitorii ca pe niște sclavi. Văd cum le mor copiii, cum se sting. Sunt disperați. E un bărbat… un bărbat mândru, care a fugit în pădure. Ei îi zic Volod cel Negru. Dar nimeni nu știe cine-o fi. Trăiește din braconaj, dar când poate îl jefuiește pe Ojsternig sau pe negustori. Și are grijă de copiii minerilor dându-le de mâncare. Dar mai cu seamă le dă speranță. Deocamdată, are cu el puțini oameni. Însă mica lui armată va crește. Cuvântul libertate e înrădăcinat în inimile bărbaților, mai ales dacă nu au nimic altceva de pierdut decât viața.

— Și dumneavoastră ce credeți?

Raphael strânse buzele cu o expresie melancolică.

— Când bărbații pronunță cuvântul libertate cu glas tare, în timpurile astea, sunt deja cadavre, chiar înainte de a fi omorâți. Ojsternig a spânzurat deja doi în ultimele săptămâni. Și în sfânta duminică, ziua Domnului, va spânzura încă trei odată.

— Ce au făcut? întrebă Agnete.

— Unul a încercat să fugă. Altul a refuzat să sape fiindcă filonul e secătuit. Și una…

— O femeie?

Raphael încuviință cu gravitate.

— Nu e decât femeia unui bărbat care a vorbit despre Volod cel Negru într-o crâșmă, după care soțul ei a fost omorât de un oștean. Asta înseamnă că, pe vremurile astea, cu șacalul ăsta de Ojsternig, așa ceva e destul ca să fii condamnat pentru rebeliune. Vrea să îi terorizeze. Și probabil va reuși…

Agnete se întoarse spre sud, unde se deschidea valea Dravocnik.

— Totuși până și câinii din lanț ar avea dreptul să fugă după iepuri în pădure, zise ea.

— Unii speră asta toată viața, zise Raphael. Și îi recunoști fiindcă sunt ăia cu gâtul plin de răni de la multele dăți când au încercat să facă un pas în plus în lanț. Dar, după o vreme, cei mai mulți se lasă păgubași.

— Și îi recunoști pentru că au ochi de mort.

— Cu siguranță, tu ești unul dintre câțelandrii ăia cu gâtul rănit, surâse Raphael. Pe urmă intră în colibă și ieși după puțin timp cu un juvăț subțire, din vână de bou, tăbăcit și cu laț. Îl puse la gâtul lui Mikael și celălalt capăt i-l dădu lui Agnete. Așa, nimeni nu se va îndoi că nu ți l-am vândut eu.

Agnete îi mulțumi cu un semn din cap.

— Acum trebuie să plecăm. Băiatul, pun pariu, o să meargă încet, și Gangolf e prea obosit ca să-l ia din nou în spinare.

— Vino aici! zise Raphael adresându-i-se lui Mikael. Îi arătă muntele din spatele lui, înalt până la cer, drept și subțire ca o coloană. Noi îi spunem Degetul lui Moise. Ai să-l poți vedea și din Raühnvahl. Unii spun că e semnul mâniei lui Moise când a coborât cu Tablele și i-a găsit pe evrei închinându-se la Vițelul de Aur. În schimb, eu cred că este un deget care ne binecuvântează viețile. În numele acelui deget eu îți dau o binecuvântare din bătrâni.

Îl luă pe Mikael de umeri și îi puse o mână pe cap și una pe inimă.

— Îți urez să te simți aproape de cer. Îți urez să te simți ancorat de forța pământului. Și fie ca ramurile tale și rădăcinile tale să fie tot mereu în lumină. Rămase acolo, nemișcat, privindu-l adânc în ochi. Ești doar la început de drum.

Se întoarse spre Agnete, numără patru bani din săculeț, i-i dădu și zise:

— Plecați! E timpul.

Agnete smuci juvățul lui Mikael și o luă de-a lungul potecii.

13.

După aproape două ore, timp în care Mikael alunecase la vale la coborâre și se cățărase fără putere la urcuș, trecură din nou prin fața postului de strajă din șaua care domina Raühnvahl.

Soldatul cu armura se apropie.

Mikael tresări. Îl cunoştea. Îl văzuse făcând de gardă la poarta castelului tatălui său. Era unul dintre cei care îl goniseră când voia să se ascundă în cazarmă.

— Înainte duceai carne de copil… acum iacătă-te că te întorci cu un câine, râse soldatul.

— Gândeşte-te ce miracole fac în târgul acela, răspunse Agnete. Era o grămăjoară de oase, nimic mai mult, pe urmă un bărbat sfânt l-a stropit cu vin binecuvântat şi i-a poruncit: „Ridică-te şi umblă, netrebnicule!" şi uite ce a ieşit. Am încercat să i-l vând măcelarului, dar ăla voia doar o pulpă. Zicea că, în ultimul timp, face puţine afaceri cu carnea de copil. Atunci mi-am zis că era mai bine să-l las întreg. Poate, cândva, mi-ar putea fi de folos.

— Şi de ce îl ţii de zgardă? întrebă străjerul, apucând brutal cu mâna faţa lui Mikael.

Mikael ţinu privirea în jos.

— Fiindcă e încă sălbatic, întrebă Agnete. Miracolul a fost făcut doar de puţin timp. Omul sfânt i-a spus „Ridică-te şi umblă!", însă a uitat să-i spună şi: „Să nu încerci să fugi, netrebnicule!"

Straja izbucni în râs.

— Femeie, dacă ai fi mai tânără, jur că te-aş face să-mi simţi scula între picioare, atât eşti de amuzantă.

— O, Doamne Dumnezeule, o altă minune petrecută azi! exclamă Agnete.

— Care? întrebă oşteanul.

— Niciodată nu mi-aş fi putut închipui că într-o bună zi aveam să-i mulţumesc bunului Dumnezeu fiindcă am îmbătrânit.

Soldatul nu ştia dacă să se simtă jignit ori să râdă din nou. Îşi mută privirea răpciugoasă la Mikael.

Băiatul era îngrozit. Lăsă ochii în pământ în timp ce soldatul îi ţinea faţa în mâini. Păli pe sub stratul negru de funingine şi simţi cum îi tremură picioarele. Se gândi că soldatul avea să-l recunoască şi avea să-i ucidă atât pe el, cât şi pe Agnete, care stătea acolo nemişcată. Şi pe urmă i-ar fi tăiat capul, cum făcuseră cu tatăl lui, şi i l-ar fi dat lui Agomar, mai-marele bandiţilor.

În schimb, soldatul îl ciupi dureros de obraz, cu răutate, fiindcă hotărâse că răspunsul lui Agnete era jignitor, dar nu voia să-i dea prea uşor dreptate. Mikael gemu.

— Asta-i în contul următoarei prostii pe care ai s-o faci, jăvruţă, îi spuse soldatul.

Agnete se arătă fals amuzată şi-şi reluă drumul spre Raühnvahl.

Imediat ce ajunseră în spatele unei coaste de piatră, Agnete se opri. Se urcă până la o limbă de zăpadă care mai rezista încă agăţată de o fisură, luă

un pumn şi se întoarse jos.

— Ţine-o, puneţi-o lipită de obraz, băieţaş! îi spuse.

— Mă cheamă Mikael! spuse el, cu ochii plini de lacrimi.

— Ţine-o, apas-o pe obraz! repetă Agnete. Pe urmă lăsă liber capătul zgărzii şi începu iar să meargă. Să nu ţi-o scoţi! îi porunci.

După câţiva paşi, Mikael o auzi bombănind:

— Soldat nenorocit, fiu de căţea!

Mikael se frecă pe obraz cu zăpada şi durerea i se mai potoli.

Mai merseră o leghe. Poteca trecea pe coama munţilor şi, din când în când, se puteau vedea ruinele castelului principilor de Saxa.

Mikael se opri, cu un gol în stomac, şi se uită la casa lui, amintindu-şi de viaţa lui de odinioară.

Agnete se întoarse. Înţelese imediat ce-i trecea prin cap.

— E timpul ca tu să-ţi îngropi morţii! îi spuse.

Mikael îşi dădu cu zăpadă pe ochi.

După altă leghe, ajunseră la podul de lemn de peste Uque, râul care se vărsa în Raühnvahl.

Agnete se opri.

— Iată-ne ajunşi! zise.

Mikael simţi un val de groază.

Agnete apucă de capătul juvăţului şi îi dădu un brânci.

— Bagă la cap: nimic nu ţi se mai cuvine. Nu mai eşti principele. Acum, chiar şi cel mai mic lucru trebuie să ţi-l câştigi cu dinţii.

Mikael era împietrit. Vedea casele şi cocioabele satului, bisericuţa Madonna delle Nevi, drumul plin de noroi, câmpurile de ovăz şi de orz care creşteau cu greu, locuitorii satului cu secere şi greble, câinii care umblau de colo colo în căutarea vreunui os.

— Dar, din acest moment, orice lucru vei cuceri cu puterile tale, adăugă Agnete pe un ton duios, o să fie cu adevărat al tău. Numai al tău! Îl zgâlţâi iar. Şi acum, să mergem!

Când trecură de prima casă din sat, îi văzură pe oameni adunaţi pe marginea drumului.

La început, Mikael supravieţuise datorită grăsimii adunate pe trupul său. Pe urmă, când grăsimea se consumase toată, supravieţuise pur şi simplu pentru că se obişnuise să o facă.

În timp ce traversa satul legat în juvăţ, cercetat cu mare curiozitate de săteni, arăta întrutotul ca oricare dintre ei. Slab, descărnat, cu coastele care străpungeau pielea. Era atât de obosit, încât niciun somn nu i-ar fi fost de ajuns ca să-l liniştească şi simţea o foame pe care n-ar mai fi putut-o potoli niciodată. Şi o mică, imperceptibilă lumină în ochii larg deschişi, care stătea

mărturie pentru faptul că ajunsese până aici cu propriile puteri.

— E slab, îi spuse o bătrână lui Agnete, după ce îl pipăise ca un proprietar de vite. Ce ajutor îţi poate da?

Agnete se opri în aşa fel încât să poată fi auzită de toţi.

— Ţi se pare că sunt bogată, Astrid? îi spuse. Desfăcu braţele într-un gest de neputinţă. Ăia puternici costau prea mult pentru buzunarele mele.

Mikael nu reuşea să respire. Aruncase o ocheadă fugară în jur, încrucişându-şi privirile cu cele ale câtorva băieţi, şi groaza i se cuibărise în stomac. Se gândea iar la Hubertus, care, probabil, fusese sfâşiat de „cei de afară". Simţi cum Agnete îl smuceşte, cu prea multă putere. Se împiedică şi fu gata-gata să-şi piardă echilibrul.

Lumea râse.

— Pun pariu că o să moară, zise bătrâna Astrid.

— Asta e! Înseamnă că mi-am cheltuit banii degeaba, răspunse Agnete. Se opri din nou. Se uită la bătrână. În schimb, eu zic că o să se facă puternic. Îl bătu cu degetul în piept. Atunci va trebui să admiţi că am făcut o afacere bună.

Astrid scutură din umeri.

— N-o să reziste nici măcar un an.

— O să vedem, răspunse Agnete şi scuipă pe pământ, chiar lângă fusta bătrânei, care se opri.

Mikael o urmă docil pe Agnete. În clipa aceea, o văzură pe Eloisa venind în fugă. Îi zâmbea lui Mikael.

— Cum îl cheamă? întrebă fetiţa.

— Băţ, zise un băiat.

Ceilalţi din grup chicotiră.

— Rahatuscat, vrei să zici, porunci un băietan zdravăn ca un tăuraş, de vreo treisprezece ani, cu obrajii roşii şi cu părul aspru.

Prietenii lui se umflară de atâta râs.

— Eberwolf, interveni atunci Eloisa, într-o zi Rahatuscat o să ţi-o tragă. Atunci ai să încetezi să mai fii mare şi tare, o dată pentru totdeauna.

Argatul roşi. Se uită la Eloisa fără să ştie ce să mai răspundă, în timp ce prietenii lui aşteptau următoarea mişcare. Apoi îşi îndreptă privirea spre Mikael. Şi era o privire plină de ură. Cu toate astea, nu spuse nimic.

— Eloisa se uită la el ca şi cum l-ar cunoaşte, zise Ljuba, berarul, un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu o barbă deasă, încă roşie, adresându-i-se lui Agnete.

— Ce zici, Ljuba? întrebă Agnete.

— Vezi şi singură.

Agnete se întoarse.

— E semn bun atunci, răspunse în cele din urmă. Se vede că băieţelul ăsta ne era destinat.

Când ajunse în cocioaba ei, făcu din uşă, cu mâna prin aer, un semn de salut.

— Pe mâine, oameni buni.

Pe urmă dădu drumul juvăţului.

Atunci, Mikael ţâşni în casă, lăsându-se pradă groazei oarbe care îl sfâşia. Alergă la chepeng, îl deschise şi se grăbi în jos pe scăriţă. Se ghemui pe culcuşul de paie şi rămase acolo, lat, tremurând.

Când Agnete intră în colibă, după ce hrănise catârul împreună cu Eloisa, se uită în jur.

— Unde eşti, băieţaş?

Niciun răspuns. Eloisa arătă spre chepengul deschis. Agnete se apropie de el.

— Ieşi afară de acolo! îi porunci.

Mikael nici nu suflă.

— Dacă mă sileşti să cobor, zise Agnete cu un glas gros şi ameninţător, o să-ţi pară tare rău!

Mikael nici nu răspunse, nici nu se mişcă.

— Aprinde-mi lumânarea! îi ordonă Agnete Eloisei.

— Mamă…

— Tu nu te băga!

Eloisa aprinse lumânarea şi i-o întinse mamei.

Agnete coborî scăriţa, se aplecă să nu dea cu capul de tavan şi se proţăpi în faţa lui Mikael. Ridică o mână să dea în el.

— Mi-e frică să nu mor! urlă pe neaşteptate Mikael, izbucnind în şuvoaie de lacrimi.

— Ţie ţi-e frică să trăieşti! zbieră Agnete mai tare ca el. Aşteptă să se calmeze puţin şi pe urmă repetă: Ţi-e frică să trăieşti, băieţaş.

— Mă cheamă Mikael…

Agnete se răsuci şi se întoarse sus.

— Pregăteşte masa pentru trei! îi ordonă fetei.

Eloisa puse pe masă trei blide. Şi trei căni. Şi trei linguri de lemn. Pe urmă umplu blidele cu supă şi puse în fiecare câte un tendon de bou. Tăie trei felii de pâine proaspătă şi îi turnă mamei bere.

Agnete se aşeză la locul ei şi îi arătă Eloisei să facă la fel. Îi făcu semn să tacă.

— Doamne, îţi mulţumesc pentru pâinea pe care ne-ai pus-o pe masă şi pentru că mi-ai dat puterea să ajung până la cabana lui Raphael…

În pauza care urmă, îl auziră pe Mikael cum se ridica de pe prici şi cum

urca scărița. Nici Agnete, nici Eloisa nu se uitară la el în timp ce se așeza, pentru prima oară, cu ele la masă.

— Fă-ți semnul crucii! îi zise aspru Agnete.

Mikael se închină.

— Și mulțumescu-ți Ție, Doamne, că ne-ai înmulțit familia, încheie Agnete. Băgă lingura în supă și sorbi cu zgomot. Pe urmă se întoarse spre dreapta și zise: Mănâncă… Mikael!

14.

— Nu-ți fie frică, mamelucule!

Mikael stătea nemișcat în ușa colibei, în timp ce soarele începea să se arate printre vârfurile ascuțite ale munților care înconjurau Raühnvahl. Nu reușea să treacă pragul și stătea ținându-se de canatul din lemn de brad, uitându-se cu teamă la lumea care i se deschidea sub ochi.

În spatele lui apăru Agnete, care îi dădu un brânci și îl goni afară.

— Încetează cu chestia asta cu mamelucul! îi spuse fetei. Spune-i pe nume. I-ai auzit ieri pe băieți, și așa va avea destule porecle.

— Nici dumneata nu-i zici pe nume, i-o întoarse Eloisa.

— Eu pot să fac cum vreau, răspunse arțăgoasă Agnete și pe urmă se uită la drumul satului, unde se adunau alți săteni. Făcu vreo doi pași și se întoarse. Ce aștepți, băiețaș? Hai, la muncă! Doar nu te-am cumpărat ca să te las să te uiți după fluturi.

Și, aceste fiind zise, se îndreptă spre pâlcul de țărani.

Eloisa îl împinse ușurel pe Mikael.

— Hai să mergem! îi spuse.

O luară pe cărarea care ducea de la colibă spre drumul satului.

— Cum se muncește? întrebă atunci Mikael cu un glăscior sugrumat.

— Ce vrei să zici? spuse Eloisa.

— Eu… eu nu știu cum se face.

Eloisa se opri să se uite la el cu o față uluită.

— Ei, azi e ușor, răspunse. Uită-te la ceilalți și fă ca ei!

În ochii lui Mikael se ivi o licărire înspăimântată.

— Și dacă nu sunt în stare?

— Atunci te doboară, răspunse Eloisa.

Mikael deschise gura larg.

— Glumesc, mamelucule! râse Eloisa.

— Voi doi, mișcați-vă! strigă Agnete, din fața lor. Ori trebuie să vă

biciuiesc fundul ca viţeilor?

— Mergi! zise Eloisa. Azi mutăm pietre.

Mikael se luă după ea, cu capul plecat. Cu cât se apropiau de ceata de ţărani, cu atât mai rău simţea cum îl gâtuie spaima şi cum îi tremurau picioarele. Mikael ştia că trebuia să se stăpânească, fiindcă-i venea să se întoarcă şi să o ia la goană.

— La ce foloseşte… să muţi… pietre? întrebă încet, gâfâind, în speranţa că, dacă vorbea, se liniştea.

— Gregor şi Emöke se cunună, zise Eloisa. Când doi dintre noi se căsătoresc, muntele le dăruieşte o bucată din pământul lui şi ne cere nouă să o facem bună de cultivat. Arătă cu degetul spre coasta muntelui din stânga lor. Vezi colo unde a fost aprins focul? Asta-i bucata de pământ pe care muntele le-a dăruit-o lui Gregor şi lui Emöke. Şi tot satul va aduna bolovani, pietre, buşteni şi rădăcini de copaci până când bucata aia de pământ va fi bună de semănat. Gregor şi Emöke n-or să mişte un deget. O să-şi frângă spatele pe pământul lor numai când o să fie gata.

— Mi-e frică, zise Mikael apropiindu-se de sătenii care se uitau curioşi la el.

— Nu te gândi, îl încurajă Eloisa.

— Iacă-l pe Rahatuscat, anunţă cu glas tare Eberwolf, umflându-şi pieptul.

Prietenii lui râseră. Şi Mikael văzu că şi câţiva dintre adulţi zâmbeau.

— Mi-e frică, repetă, dar atât de încet încât nici măcar Eloisa nu-l putu auzi.

Rămase deoparte, cu ochii în pământ, sperând ca nimeni să nu se apropie de el.

Pe urmă, la un semn al parohului de la Madonna delle Nevi, fratele Timotei, sătenii se mişcară. Formară un fel de cortegiu, în coada căruia se aşeză şi Mikael, în tăcere. Ajunşi la poalele muntelui care se numea Mezesnig, se opriră. Fratele Timotei ridică mâinile spre vârf şi anunţă:

— Azi, muntele, în numele lui Dumnezeu, li se dăruieşte lui Gregor Bajonka şi lui Emöke Albath, miri, ca să-şi aducă aminte că de munte depinde viaţa noastră, de mărinimia lui şi de furia lui, de bogăţia lui şi de sălbăticia lui.

Gregor şi Emöke se aflau în mijlocul a ceea ce avea să devină câmpul lor. Erau ceva mai mari decât nişte copilandri. El slab, cu faţa suptă, ca unele trunchiuri expuse intemperiilor. Ea înfloritoare, cu obrajii îmbujoraţi, ca un fruct zemos. Amândoi erau îmbrăcaţi cu hainele de duminică. Şi amândoi aveau o privire în care strălucea o scânteiere care era uşoară şi impresionată totodată.

Fratele Timotei se duse lângă un par gros, înfipt în pământ, exact în

dreptul colţului unei mici porţiuni delimitate de un zid scund din pietre şi chirpici, şi îl stropi cu apă sfinţită. Pe urmă recită:

— La început, Dumnezeu a făcut cerul şi pământul. Şi Dumnezeu a zis: „Să dea pământul din sine verdeaţă; iarbă cu sămânţa într-însa, după felul şi asemănarea ei, şi pomi roditori, care să dea rod cu sămânţă în sine, după fel pe pământ". Şi aşa a fost. Pământul a dat din sine verdeaţă: iarbă care face sămânţă după felul şi asemănarea ei şi pomi roditori, cu sămânţă după fel pe pământ. Şi a văzut Dumnezeu că e bine. Apoi a zis Dumnezeu: „Iată, vă dau toată iarba ce face sămânţă de pe toată faţa pământului şi tot pomul ce are rod cu sămânţă într-însul. Acestea vor fi hrana voastră". Şi aşa a fost. Şi a privit Dumnezeu toate câte făcuse şi iată că erau foarte bune.

Între timp, nişte bărbaţi înfipseseră alţi pari şi, după ce întinseseră o coardă, îngrădiră viitorul lot al însurăţeilor.

— Iată câmpul pe care muntele li l-a dăruit astăzi, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, lui Gregor Bajonka şi lui Emöke Albath, spuse atunci fratele Timotei.

Şi sătenii, la unison, recitară:

— Creator al Universului, care vii pe pământ cu binecuvântarea Ta şi, când treci, totul dă pe dinafară de belşug, la ca loturile noastre să dea hrana trebuincioasă tuturor familiilor.

Lumea îşi făcu semnul crucii şi începu să intre pe câmp şi cu toţii îi sărutară pe Gregor şi pe Emöke.

Un moşneag, cu o barbă lungă, albă, încleiată de mâncare, se duse în mijlocul pătratului de cincizeci pe cincizeci de paşi. Cu toiagul lui arătă întâi spre oamenii maturi să se adune de o parte. Se uită o clipă la Eberwolf. Băiatul îşi umflă pieptul. Bătrânul încuviinţă şi îl indică şi pe el cu bastonul. Atunci Eberwolf, împăunându-se, privit admirativ de tovarăşii lui, se duse spre grupul de adulţi. Pe urmă, bătrânul începu să împartă băieţii şi fetele în două grupuri separate. Apoi fetiţele şi băieţeii. Ajuns la Mikael spuse:

— Azi ai să stai cu fetiţele.

Eberwolf, prietenii lui şi câteva fete râseră.

— Nu! exclamă Agnete.

Bătrânul se uită uimit la ea, aproape jignit.

— Nu? spuse el încet.

— Nu, Zacharias! repetă Agnete, venind în faţă. L-am cumpărat ca să muncească. Şi va munci la fel ca fiecare dintre noi.

— Are mâinile unei fete şi muşchii unei veveriţe, răspunse bătrânul. La ce foloseşte să-ţi omori propriul animal de povară, din pură mândrie?

— Se va descurca, zise Agnete, fără să lase privirea în jos.

Bătrânul se uita în tăcere la ea. Pe urmă încuviinţă. Arătă spre Mikael şi îi

făcu semn să se alăture grupului de copii.

Eloisa zâmbi.

— Rahatuscat e fată! strigă Eberwolf şi cu toţii râseră.

Agnete îi aruncă o privire plină de reproş lui Zacharias şi scuipă pe jos.

— Haideţi, la muncă! zise bătrânul.

Bărbaţii se aruncară asupra pietrelor mai mari, începând să le scoată din pământ. Băieţii se apucară de pietrele mijlocii. Şi fetiţele rămaseră cu cele mai mici. În schimb, fetele săpau de la un par la altul, pe margine, un şanţ în linie dreaptă, adânc de o palmă şi larg de două, pe locul unde avea să fie înălţat un gard care avea să împrejmuiască terenul. Celor din grupul de copii, din care făcea parte şi Mikael, li se dăduseră sape să răstoarne pământul din jurul buturugilor fagilor tăiaţi. Doi ţărani, cu boi puternici, înhămaţi, îi aşteptau pe copii să scoată la vedere rădăcinile ca să lege buturugile şi animalele de povară să le scoată, cu rădăcini cu tot, din pământ.

Mikael puse mâna pe sapă, se uită cum făceau ceilalţi şi îi imită. Ridică unealta deasupra capului şi îi dădu drumul să cadă cu putere. Dar strânsoarea lui era moale şi nu era pregătit pentru impactul cu pământul tare. Sapa se izbi, îi scăpă din mână şi Mikael se trezi pe jos.

Copiii din jurul lui râseră.

Eloisa, care trecea cărând pietre, se apropie de el.

— Strânge-o cu putere! îi spuse.

Copiii chicotiră din nou.

Mikael dădu lovitura. Lama nu pătrunse de tot. Dar sapa îi rămase în mână. Atunci o ridică iar şi lovi cu mai multă forţă. O brazdă mică se mişcă. Se întoarse spre Eloisa.

Fetiţa se uita la el şi îi făcu un semn imperceptibil de încuviinţare.

Mikael ridică sapa şi dădu din nou cu ea în pământ. Iar şi iar. Dar, după vreo douăzeci de lovituri, trebui să se oprească. Îl dureau mâinile şi îl ardeau muşchii spatelui. În schimb, ceilalţi copii continuau să sape, întruna. Mikael strânse din dinţi şi o luă de la capăt. Dar groapa lui era mereu mult mai mică decât a celorlalţi.

Bătrânul Zacharias, privindu-l, când se afla lângă Agnete, îi spuse:

— Era mai bine dacă îl puneam cu fetiţele.

Agnete se duse la Mikael şi îl întrebă cu glasul ei dur:

— Trebuie să te pun cu fetiţele? Asta vrei?

Mikael se uită la ea, îngheţat. Pe urmă îşi privi groapa.

— Nu-s în stare, spuse el încetişor.

— Să nu mai încerci vreodată să spui aşa ceva! îi şuieră în faţă Agnete şi plecă fără să-i dea timp să răspundă.

Mikael îşi înghiţi lacrimile şi se uită cu coada ochiului la tovarăşii lui de

echipă. Săpau fără să se vaite, pălăvrăgeau între ei şi niciunul nu avea de gând să i se adreseze. Nu-l considerau drept unul de-al lor. Vreo doi copii văzură că se uita la ei, îşi dădură coate şi chicotiră. Mikael ridică sapa şi o înfipse în pământ. Şi simţi cât de tare era pământul şi cât de slab era el. Se întoarse spre Agnete. Dar ea nu se uita la el. Mai ridică o dată sapa şi închise ochii. Şi, în momentul acela, se gândi iar la căpetenia bandiţilor care îşi abătea spada asupra capului tatălui său, decapitându-l. Holbă ochii şi lăsă sapa să cadă, gemând.

Copiii din echipa lui tăcură şi se uitară la el.

Mikael ţintuia pământul cu ochii şi i se părea roşu de sânge. Simţea cum îi tremură trupul de frică. Luă brusc sapa, de parcă ar fi fost o spadă, şi lovi cu furie pământul. Lovi o dată, apoi încă o dată şi încă o dată, cu dinţii strânşi. Şi continuă aşa până când o mână îl apucă de umăr.

— Ajunge, băiete! zise bărbatul care mâna unul dintre boi.

Mikael se uită la el, ca şi cum tocmai ar fi revenit la realitate. Toţi ceilalţi se opriseră din săpat.

— Dă-te la o parte! îi zise bărbatul.

Apoi legă buşteanul de hamul boului. Plesni din bici şi animalul începu să se mişte. Rădăcinile fagului trosniră, gemură, încercară să reziste şi, în cele din urmă, ridicând un nor de ţărână neagră, buşteanul fu scos din pământ, cu rădăcini cu tot. Boul transportă buşteanul în afara câmpului, unde fu mărunţit cu lovituri de topor.

— Treceţi la următorul! urlă bătrânul Zacharias.

Copiii se duseră la o altă buturugă.

Mikael îi urmă. Când ajunse la ei, tot cu capul în jos, un brânci puternic îl făcu să cadă la pământ.

— Oh, scuză-mă, Rahatuscat, nu te văzusem! îi zise Eberwolf. Te-am confundat cu o baligă de vacă.

Tovarăşii lui râseră.

Mikael era la pământ şi nu ştia ce să facă.

— Eşti un mişel, Eberwolf, spuse Eloisa, punându-se între el şi Mikael. Eşti doar un lăudăros.

Eberwolf luă foc de furie. Strânse pumnii şi se uită la Mikael cu ură.

— Te laşi apărat de o femeie, Rahatuscat?

Pe urmă se răsuci şi plecă.

Între timp Agnete venise la Eloisa şi o apucase de un braţ, trăgând-o de acolo. În vreme ce se îndepărtau arătă cu degetul spre Mikael.

— Munceşte, băieţaş! îi spuse.

Mikael luă sapa şi începu din nou să lovească pământul.

— Şi cu asta l-ai condamnat! îi spuse Agnete Eloisei. Bătăuşul acela de

Eberwolf a fost umilit în două rânduri în faţa prietenilor lui. Şi, peste toate, de o fetiţă care îl preferă pe Rahatuscat în locul lui. Înainte l-ar fi torturat puţin, doar aşa, ca să-i arate cine-i şeful. Acum îl urăşte.

— Eu nu voiam… Eloisa se uită la Mikael, care săpa cu trudă, mai încet decât ceilalţi, mişcând sapa caraghios. N-o să reuşească niciodată, murmură.

Agnete o plesni violent. Eloisa se uită la ea uluită.

— Să nu cumva să mai îndrăzneşti vreodată să mai spui aşa ceva! o certă Agnete. Acum du-te la muncă!

Pe urmă, fără să se lase văzută de fiica ei, aruncă o privire îngrijorată spre Mikael.

După-amiază târziu câmpul era de-acum curăţat de pietrele care fuseseră adunate lângă marginile marcate cu coarda şi toate buturugile fuseseră scoase.

Mikael se duse să dea înapoi sapa şi atunci observă că mânerul ei era însângerat. Îşi privi mâinile. Erau pline de băşici.

Ajunşi la baracă, în timp ce Eloisa aprindea focul şi încălzea supa, Agnete făcu o pomadă cu fibre din scoarţă de salcie, o întinse pe mâinile lui Mikael şi pe urmă i le înfăşură cu o fâşie de in.

— Mâine o să-ţi fie greu să sapi, îi spuse. Dar dacă rezişti, o să ţi se facă bătături, ca nouă, tuturor, şi mâinile nu-ţi vor mai sângera.

Când supa fu caldă se aşezară la masă. Agnete recită o rugăciune scurtă de mulţumire şi pe urmă turnă supa în blide.

Lui Mikael îi era greu să ţină lingura în mână.

Agnete luă o bucată de carne şi i-o puse în faţă.

— Ţi-ai câştigat-o, Mikael, spuse fără să se uite la el.

15.

În dimineaţa următoare, înainte de a ieşi, Agnete îl apucă de un braţ.

— Astea or să te facă să simţi ceva mai puţin durerea, îi zise întinzându-i nişte mănuşi din blană de iepure.

În timp ce se îndreptau spre câmpul Mezesnig, Eloisa, arătând spre mănuşi, îi spuse lui Mikael:

— Nu credeam că le-ar fi putut da vreodată cuiva.

— De ce?

— Pentru că sunt deosebite, răspunse Eloisa.

Mikael se uită la ele. Păreau nişte mănuşi de iepure oarecare. De oameni săraci.

— Erau ale fratelui meu, zise Eloisa.

— Ăla… mort? întrebă în şoaptă Mikael.

— Da. Şi le cususe chiar el, din primul iepure pe care reuşise să-l prindă. Avea cu doi ani mai puţin ca tine.

Urmă o pauză lungă. Se auzeau doar saboţii lor scrâşnind pe pietrele potecii.

— Şi cum îl chema?

— Niklas, răspunse Eloisa.

Mikael se uită din nou la mănuşi. Şi, pas cu pas, şi nu se mai părură atât de oarecare.

— De ce a murit? întrebă timid.

— Pentru că nu era destul de puternic, răspunse Eloisa.

— Atunci am să mor şi eu, zise încet Mikael.

— Nu! spuse Eloisa, cu o undă de teamă în glas.

Se uită la Mikael. El era slab de plămâni şi într-o iarnă, după secetă, a început tuşească, scuipând sânge.

O vreme, Mikael îşi continuă drumul fără să mai vorbească.

— Şi tatăl lui? Cine e?

— Nu ştiu, răspunse vag Eloisa.

— E şi tatăl tău?

— Nu ştiu, ţi-am spus! răspunse cu ciudă Eloisa, dar în ochi avea o privire pierdută.

— Atunci tatăl tău cine e?

— M-ai plictisit! Nu ştii să taci?

— Iartă-mă…

— Eşti un prost.

Merseră în tăcere până la câmp.

— Uite-ţi sapa! zise Zacharias întinzându-i lui Mikael unealta. Stăpâna ta zice că o să reuşeşti. Eu zic că nu. Oricum, trebuie să te duci în urma plugului şi să fărâmiţezi brazdele mai mari, aşa cum fac toţi ceilalţi.

Mikael luă sapa. Numai apucând-o, în palme îl săgetă un junghi dureros. Se duse la grupul de copii care trebuiau să mărunţească brazdele făcute de plug.

Copiii râseră când li se alătură.

Eloisa se uită la Mikael, care ţinea cu încăpăţânare privirea în pământ, cu umerii aplecaţi. „Bate-l!" gândi. „Dă-i un pumn!"

În schimb, Mikael se duse în spatele plugului care, cu greu, desţelenea pământul zgârcit al muntelui şi începu să fărâme brazdele negre şi pline de pietre. Din expresia feţei lui, Eloisa putea vedea cât de tare îl dureau mâinile de fiecare dată când lovea.

Eberwolf veni şi îi dădu una peste umăr.

— Aşa trebuie să o ţii, zise cu răutate. Puse mâinile lui uriaşe peste cele rănite ale lui Mikael şi strânse. Tare! Trebuie să o strângi tare!

Mikael gemu şi încercă să se elibereze, dar Eberwolf era prea puternic.

Eloisa simţi că trebuie să intervină. Se întoarse spre Agnete. Mama o privea ţintă. Eloisa se abţinu.

Între timp, Eberwolf, tot ţinând strâns mâinile peste ale lui Mikael, ridică sapa în aer şi izbi îngrozitor pământul. Tot trupul lui Mikael se cutremură. Sapa se înfipse adânc în sol.

— Ai înţeles cum se face, Rahatuscat? zise Eberwolf, dându-i drumul.

Mikael avea faţa contractată de durere. Sapa îi căzu din mâini.

— Ridic-o! îi porunci Eberwolf.

Acum cu toţii urmăreau scena.

— Ia-o de jos şi munceşte! repetă Eberwolf.

Mikael luă încet sapa. O ridică şi dădu o primă lovitură. Atât de slabă că nici nu zgârie pământul.

Atunci Eberwolf îi strânse din nou mâinile, scrâşnind din dinţi, şi ridică sapa atât de sus că îl desprinse şi pe Mikael de pământ. Izbi cu o lovitură violentă.

— Aşa! Aşa trebuie să faci!

Ridică iar sapa, şi pe Mikael la fel, şi o izbi de pământ.

— Aşa! Fătălăule!

Mikael plângea şi gemea de durere.

— Acum gata! zise bărbatul de la plug. A înţeles!

Eberwolf îi dădu drumul. Mikael lăsă să-i scape sapa din mână.

— Munceşte, Rahatuscat! îi spuse Eberwolf în timp ce se îndepărta, uitându-se sfidător la Eloisa.

Mikael căzu în genunchi pe pământul arat. O rază de soare făcu să-i strălucească lacrimile pe obraji.

Eloisa se întoarse spre mama ei. Şi Agnete, încrucişându-şi privirea cu a fiicei sale, silabisi:

— E puternic.

Dar ochii ei spuneau altceva.

Încet, Mikael întinse o mână spre sapă. Încercă să o apuce. Dar mâna nu se putea strânge pe mâner. Şi un deget îl durea mai rău decât celelalte. Când Eberwolf îl ridicase de la pământ, simţise un scrâşnet şi pe urmă o căldură usturătoare. Acum ştia că se uitau cu toţii la el. Şi ştia că Agnete şi Eloisa se aşteptau ca el să se ridice şi să muncească, la fel ca toţi ceilalţi.

„Dar eu nu sunt puternic ca ei”, se gândi. Rămase acolo, în genunchi. Iar pe urmă lăsă capul în jos.

Țăranii, în jurul lui, începură din nou să muncească.

Mikael îi auzi, dar nu se mișcă. Rămase înțepenit, în genunchi, cu o mână pe mânerul sapei și cu capul plecat. Era doar un boț inert de durere. Fără lacrimi, fără gânduri.

Toată ziua, Eloisa, în timp ce lucra, se întoarse să îl controleze, sperând că avea să se ridice.

„Ești puternic", repeta încetișor, ca pentru a se convinge singură.

Dar Mikael nu se mișcă. Și, după o vreme, dădu drumul și sapei. Se uita țintă la mănușile de iepure cusute de un copil care murise la vârsta lui. Și când bătrânul Zacharias anunță sfârșitul zilei stătea tot acolo, nemișcat, învins, fixând cu ochii mănușile acelea.

Agnete și Eloisa se apropiară de el. Mikael își închipui că Agnete avea să-l mustre. În schimb, Agnete întinse o mână și îl mângâie pe cap. Pe urmă spuse:

— E timpul să ne întoarcem acasă, Mikael.

Mikael fu cutremurat de un singur sughiț, adânc.

Când fură acasă, Agnete îi scoase mănușile de iepure și îi desfăcu bandajele. Arătătorul mâinii stângi era vânăt și umflat. Agnete se uită la Eloisa și spuse:

— Du-l la râu!

Pe urmă i se adresă lui Mikael:

— Ține mâna sub apă. La început ți se va părea doar rece, pe urmă va începe să te doară fiindcă o să-ți îngheațe. Dar tu să reziști, nu durează mult. După aceea, durerea îți va trece și nu vei mai simți nimic. Din clipa aceea numără până la trei sute. Știi să faci asta?

Mikael dădu din cap că nu.

— Până la ce număr știi?

— Până la cincizeci.

— Atunci numără de șase ori până la cincizeci, bine?

— Și pe urmă?

— Pe urmă vino repede acasă fără să pierzi timpul.

— Și pe urmă?

— Pe urmă am să-ți îngrijesc degetul ăla. E rupt. Agnete se întoarse spre borcănașele cu ierburi. Acum, du-te!

Mikael șovăia. Se uita la Agnete, ocupată să pună în piuliță fibre lungi de salcie.

— Îmi pare rău…, îi spuse în cele din urmă.

Agnete se răsuci.

— De ce?

Mikael lăsă privirea în pământ și nu scoase niciun cuvânt.

— Hai să mergem, mamelucule! spuse Eloisa, înţepându-l pe un umăr.

Apoi se îndreptă spre uşă.

Odată ieşit, Mikael începu să se uite în jurul lui, ca şi cum s-ar fi temut de un atac. Îşi ţinea respiraţia, urmând-o pe Eloisa. Mergea cât mai resemnat cu putinţă spre colibe. Înaintând, din coliba învecinată se auziră voci de băieţi care râdeau şi ţipau. Mikael tresări şi se ascunse într-un şopron.

— Ce te-a apucat? repetă Eloisa. Sunt tâmpiţii dintotdeauna care au băut berea părinţilor.

— Şi… Eberwolf? zise Mikael.

— Şi dobitocul ăla, da, sigur.

Mikael se înghesui şi mai tare în şopron.

— Ieşi de acolo! strigă Eloisa.

— Nu.

— Ieşi de acolo, mamelucule! Trebuie să mergem la râu.

— Nu, eu nu mă mişc de aici.

În momentul acela uşa cocioabei se deschise şi trei puştani, printre care şi Eberwolf, ieşiră, trăncănind, clătinându-se pe picioare. Râdeau fără motiv, îşi trăgeau câte una peste umeri şi râgâiau, întrecându-se cine o face mai tare.

— Ascunde-te! şopti Mikael către Eloisa.

Dar Eloisa nu se mişcă. Luna o lumina în mijlocul câmpului, lângă şopron.

Eberwolf şi ceilalţi nu o văzură. Străduindu-se să se ţină pe picioare, se pişară, tot râzând, apoi o luară pe drumul satului.

— Hai să mergem! zise Eloisa când cei trei se îndepărtaseră.

Mikael ieşi din ascunzătoarea lui şi o urmă în tăcere. Ajunseră la râu şi Mikael băgă mâna în apă.

După cum spusese Agnete, mai întâi i se păru pur şi simplu rece, apoi se făcu ca gheaţa şi îl duru şi mai tare, iar la urmă toată durerea trecu. Atunci începu să numere.

Şi Eloisa repeta numerele odată cu el.

— Nu ştii să numeri? o întrebă Mikael.

— Numai până la patruzeci şi nouă, răspunse ea.

— Atunci e uşor, e de ajuns să zici cincizeci…

Mikael se opri şi se uită la ea. Fetiţa râdea.

— Chiar că eşti un mameluc. Dacă mama ştie să numere până la trei sute, şi eu ştiu tot până la trei sute.

— Atunci de ce nu ţi-a zis ţie să numeri?

— Pentru că mâna e a ta, nu a mea.

Mikael începu din nou să numere, deşi nu înţelegea sensul răspunsului Eloisei. Dar înainte de a termina se întrerupse iar:

— Eu nu sunt puternic ca voi…

— Asta cred și eu, zise Eloisa.

Mikael se gheboșă.

— În schimb, ai să rezişti, continuă Eloisa. De aia ți-a dat mama mănușile lui Niklas.

Mikael rămase în tăcere câteva clipe.

— Sunt mănușile unui mort. Ale unuia care n-a rezistat.

— Dar tu ai să reușești, zise Eloisa pe un ton iritat. Acum scoate mâna din apă, că oi fi ajuns la cinci sute tot zicând idioțenii. Se ridică în picioare. Vezi să nu te ascunzi în toate hambarele din sat. Trebuie să ne grăbim să ne întoarcem acasă.

— De ce?

— Pentru că degetul trebuie să fie rece ca să-l putem repara.

— Și cum se repară?

— Mergi!

Și, acestea fiind zise, se îndreptară spre colibă cu paşi repezi.

Imediat ce intrară, Agnete luă degetul lui Mikael cu o mână, în timp ce cu cealaltă îi ținea nemișcată încheietura. Pe urmă trase cu violență, ca și cum ar fi vrut să i-l smulgă.

Mikael urlă. Și simți un scrâșnet, apoi o căldură, însă diferită de cea pe care o simțise când se rupsese.

Fără să-i ia în seamă văicărelile, Agnete fixă două surcele de lemn de pin negru de o parte și de alta a degetului, îl unse cu o pomadă de salcie și îl bandajă, strâns, cu o fâșie de pânză subțire. Pe urmă se ocupă de rănile de pe mâini. La sfârșit îi puse iar mănușile din blană de iepure, care se pătaseră de sânge.

Se așezară la masă, se rugară, apoi mâncară în tăcere.

Doar pe la sfârșitul mesei Mikael îi spuse iar lui Agnete:

— Îmi pare rău…

— De ce? repetă ea.

— V-am făcut de rușine…, răspunse Mikael.

Agnete tăcu un moment, reflectând. Pe urmă înălță capul și-și aținti ochii în ai lui Mikael.

— Nu te gândi la mine. Gândește-te la tine, băiețaș! Ăsta-i secretul. Îți amintești de șoarecele tău? Tu tot mai crezi că te-a părăsit. În schimb, el își urma drumul. Nu avea nimic împotriva ta. Schimbă modul ăsta de a gândi sau viața ta nu va mai depinde de tine. M-ai înțeles?

Mikael avea o privire absentă.

— Nu, mă tem că nu ești prea deștept, zise Agnete.

Eloisa râse.

— Și măgarul rage mulțumit, adăugă Agnete.

Mikael zâmbi. Eloisa, jignită, îl fulgeră cu privirea.

— Prostule!

— Terminați cu zbenguiala, e timpul să mergeți la culcare, zise Agnete.

Suflă în lumânare și fiecare se duse la culcușul lui.

— Noapte bună, prostule! zise Eloisa.

Mikael zâmbi. Dar pe urmă îi veni imediat în minte Eberwolf. Numai la gândul ăsta și simți un nod în stomac. Închise strâns ochii sperând să-l facă să dispară din mintea lui. Însă nu reușea. Era ca și cum fusese luat de un vârtej unde era numai și numai Eberwolf. Își imagina că îi rupea iar un deget cu puterea lui.

Apoi îl ajunse oboseala și Mikael se rugă să adoarmă repede. Dar tocmai atunci degetul începu să-i pulseze, cu tot cu bandajul. Era o durere surdă, întunecată, care stârnea un ecou în tot corpul. Începând să gâfâie și cu ochii care i se umpleau de lacrimi, se gândi iar la momentul în care se ascunsese în hambar, în timp ce Eloisa rămăsese impasibilă, la vedere, luminată de lună. O fetiță de vârsta lui.

„N-am să răzbesc niciodată", își spuse. „Și nici Hubertus n-o să reușească", se gândi el. Și exact în acel moment izbucni într-un plâns năvalnic, chiar când oboseala îl biruia în cele din urmă.

Îl visă pe Hubertus care se târa rănit prin curtea castelului în flăcări, încercând să se ascundă sub fusta mamei moarte. Și îl visă pe Eberwolf, călare, cu fața unui șoarece uriaș, cum îl adulmeca prin aer pe Hubertus și alerga la mama lui Mikael. Îi ridica fusta și strecura între picioarele ei o labă cu unghii lungi și ascuțite. „Te-am prins, Rahatuscat!" răcnea scoțându-l dintre fustele mamei pe Mikael, care avea la gât un șnuruleț roșu, ca al lui Hubertus. Apoi șobolanul Eberwolf deschidea fălcile și se pregătea să-i desprindă lui Mikael capul de trup, așa cum spada lui Agomar, banditul, îl tăiase pe cel al tatălui său.

Se trezi țipând. Agnete era peste el și încerca să îl imobilizeze.

— Uite ce ai făcut! spuse scuturând din cap.

Surcelele de la deget se rupseseră. Când îi scoase mănușile, văzu că unul dintre bețișoarele de pin negru se înfipsese în palma lui Mikael. Agnete îl trase afară și îi refăcu bandajul.

— Azi vei împărți mâncarea. Ești scutit de muncă, îi spuse.

Apoi ieșiră.

Făcuseră doar câțiva pași pe drumul principal când Mikael îi văzu pe Eberwolf și pe prietenii lui. Îl așteptau bălăbănindu-și picioarele, așezați pe un gard, și arătau spre el.

Mikael se făcu stană de piatră.

— Nu-i băga în seamă, îi spuse Eloisa, observându-l.

Dar Mikael nu reușea să se miște. Îl vedea pe Eberwolf și și-l închipuia cu acel cap uriaș de șobolan și cu dinții însângerați.

Eberwolf coborî de pe gard și strigă:

— Acum vin să te iau, Rahatuscat!

Pe urmă totul se prăbuși în noapte. Vederea i se întunecă. Și i se umplu de fulgere. Îi fu frică de durerea fizică pe care ar fi urmat s-o simtă din nou. Știa că nu ar fi rezistat. Se gândi că o să moară.

O luă la goană. Nu știa încotro. Știa doar că nu-l putea înfrunta iar pe Eberwolf. Picioarele lui slabe se învârteau pe iarbă cu o viteză de neimaginat. Tălpile i se înfundau în glod, gleznele i se împiedicau în spini, genunchii i se răneau de pietre de fiecare dată când cădea. Dar Mikael nu se oprea. Alerga spre munte. Auzea că îl strigau. I se părea că era glasul Eloisei. Și cel al lui Agnete. Dar mai cu seamă îl auzea pe Eberwolf, care fugea după el gâfâind, grohăind, rânjind, suduind.

Mikael intră în pădure. Ramurile de fag îi răneau fața. Acele brazilor îi intrau în ochi. Dar nu se opri. Pentru că știa că nu se putea nici opri și nici întoarce. Și continuă să urce, pătrunzând adânc în pădurea care era din ce în ce mai întunecată și mai deasă.

După o vreme, pe care n-ar fi știut s-o măsoare, căzu fără puteri la rădăcina unei buturugi mari. Se uită în jurul lui, fără suflu, plângând. Nu știa unde e. Rămase acolo, fără absolut niciun gând în minte, ascultându-și bătăile nebunești ale inimii care îi răsunau în urechi.

Pe urmă, când respirația începea să i se domolească, încet-încet, auzi o voce, mai jos. O voce înspăimântătoare.

— Rahatuscat, unde ești? Ieși, că nu-ți fac nimic!

Vocea lui Eberwolf. Erau singuri în pădure.

Mikael se ridică și începu din nou să urce alergând, căzând și agățându-se de rădăcini, plângând, rugându-se ca Eberwolf să nu pună mâna pe el.

Urcă, și urcă, și urcă.

Se băgă într-un horn îngust și abrupt, pe fundul căruia picura apă. Pietrele erau alunecoase și tăioase. Mikael nu se opri, continuă să se cațăre până când, la un moment dat, simți că nu-i mai rămăsese în trup nicio fărâmă de putere. Vederea i se încețoșa. Avea să moară acolo, se gândi.

Înălță capul spre cer, ca și cum ar fi vrut să se roage, și i se păru că vede o lumină, ca și cum pădurea s-ar fi deschis. Și în golul acela de vegetație i se păru că zărește ceva familiar și înspăimântător totodată. Târându-se în patru labe, reuși să ajungă la un luminiș. Atunci, în fața ochilor lui apăru o coloană înspăimântătoare de stâncă, una care ajungea până la cer. Imediat o recunoscu.

— Degetul lui Moise…, spuse cu ultimele forţe care-i mai rămăseseră, apoi se lăsă pradă oboselii.

16.

— Nu l-am găsit, gâfâi Eberwolf, ieşind din pădure, la poalele muntelui, unde îl aşteptau ceilalţi. Blestematul ăsta de copil fuge ca un iepure sălbatic!

— În schimb, tu eşti încet ca un porc! zise Eloisa.

Eberwolf strânse pumnii. Deja fusese umilit că îl trimiseseră să-l caute pe Mikael după ce Agnete vorbise cu tatăl lui, iar acum, să mai suporte şi insultele Eloisei i se părea cu adevărat prea mult.

— Dacă Rahatuscat e un căcăcios nu e vina mea, îi spuse.

— Eşti doar un tâmpit. Tâmpit! urlă Eloisa.

Agnete făcuse un pas în faţă, ca să o oprească pe fata ei, dar Eberwolf preluă controlul şi o înşfacă pe Eloisa de o încheietură.

— Taci!

— Mă doare! gemu ea şi, în vreme ce încerca să se desprindă, îi dădu una peste faţă.

Totul se întâmplă într-o clipă. Înainte ca oricine altcineva să fi putut interveni, Eberwolf, care-şi pierduse de-acum cumpătul, o împinse pe Eloisa, cu ochii aprinşi, de aproape că zbură prin aer.

Eloisa gemu în timp ce cădea, lovindu-se rău la coloană. Dar se ridică imediat, descoperindu-şi dinţii albi şi regulaţi.

— Cacă-te pe tine, laşule! răcni agitându-şi pumnii în aer.

— Dă-te-ncolo curvă! rânji Eberwolf.

— Te urăsc, Eberwolf! strigă Eloisa. Şi am să te urăsc întotdeauna!

Apoi, văzând că se grăbiseră cu toţii să asiste, li se adresă prietenilor lui Eberwolf:

— L-aţi văzut! E un laş!

Acela, sub privirile dezaprobatoare ale tuturor, se făcu roşu ca focul şi îşi băgă capul între umeri. Se întoarse spre prietenii lui, cu un zâmbet strâmb. Dar niciunul dintre ei nu zâmbea. Unii îşi întoarseră privirile, alţii se întoarseră cu totul.

Agnete veni la fata ei şi o reţinu de un braţ.

— Ai făcut-o lată! îi spuse încet.

Pe urmă, tatăl lui Eberwolf, Ahlwin fierarul, un bărbat uriaş, înaintă şi îi trase fiului său o palmă zdravănă. Îi porunci să se ducă acasă şi să nu se mai arate toată ziua.

Eberwolf se îndepărtă negru la faţă, adus de spate, cu pumnii strânşi.

Agnete avu o senzaţie neplăcută de teamă.

— Ai făcut-o lată! repetă.

— Hai, la muncă, oameni buni! îndemnă bătrânul Zacharias.

Unul după altul, ţăranii îşi luară uneltele ca să netezească câmpul lui Gregor şi al lui Emöke. Dar niciunul nu era atent la ce făcea şi se uitau, unii înspre silueta puternică a lui Eberwolf, ce se îndrepta încet spre casă, alţii spre deasa pădure Mezesnig, unde dispăruse Mikael.

— Hai, pune-te pe treabă! îi spuse Agnete fetei ei.

— Şi Mikael? întrebă îngrijorată Eloisa.

— Se va întoarce.

— Când?

— Când o să-i treacă frica.

— Şi dacă se pierde?

— N-o să se piardă.

— De unde ştii dumneata, mamă?

Agnete nu răspunse. Se uită spre munte. Era de nepătruns, abrupt, primejdios, plin de animale sălbatice. Înconjurat de zeci şi zeci de râpe, care se deschideau în prăpăstii stâncoase.

— Mamă…, o luă repede Eloisa.

— O să se întoarcă! i-o tăie scurt Agnete şi, după ce puse mâna pe o greblă rară, se îndepărtă de fata ei, ca să nu mai fie nevoită să o mintă în continuare.

Nu ştia dacă Mikael avea să se mai întoarcă. Era uşor să te pierzi în pădure. Era uşor să cazi într-un horn. Era greu să-ţi petreci noaptea acolo. Era greu şi pentru ei, care cunoşteau bine muntele.

— Nu! zise în şoaptă Eloisa.

Între timp, Agnete se apropiase de paroh.

— Spuneţi o rugăciune pentru băieţel, îi ceru ea preotului.

Fratele Timotei încuviinţă şi îşi îndreptă la rândul lui privirea spre muntele atât de sălbatic şi de nepătruns.

— Nu! repetă Eloisa cu un glas de om mare.

Apoi, când nimeni nu o mai băgă în seamă, se duse după un rug de mure şi, fără să se lase văzută, ajunse la casa lui Eberwolf. Îl găsi înţepenit în faţa uşii, cu ochii ţintă spre munte şi cu obrazul încă roşu de la palma primită de la tatăl lui.

— Ce vrei? o întrebă pe ton agresiv Eberwolf când o zări.

— Unde l-ai văzut pe Mikael ultima oară? îl întrebă Eloisa.

— În hornul beţelor de tobă, răspunse el fără să-şi ia ochii de la pădure.

— Şi după?

— Şi după, ce? Pe urmă l-am pierdut, puştoaică idioată.

— Nu a lăsat urme?

— E uşor ca un iepure, lasă urme puţine. La un moment dat trebuie să fi cotit la stânga.

— Unde?

— Ştii unde-i stânca aia tăiată în două, în care creşte un pin negru?

— Da.

— Acolo a luat-o la stânga. După aceea nu am mai găsit alte urme.

Eloisa se îndepărtă cu pas hotărât. La poalele muntelui, pădurea era de fagi care creşteau strâmb, şi care erau tăiaţi mereu din rădăcină de locuitorii din Raühnvahl, ca să facă din ei lemne de foc. Era o pădure ordonată de mâna omului. Şi pe jos era un covor moale de frunze.

Eloisa începu să urce, nu prea repede, uitându-se pe pământ în căutare de urme. Văzu un mic tufiş de ilice având câteva rămurele rupte. Pe urmă un grup de ferigi care fuseseră călcate în năduful fugii. Mikael trecuse pe acolo. Eloisa mări pasul. Ajunse în grabă la hornul unde creşteau din belşug beţe de tobă. Observă o ciupercă băşica porcului încă albă, care explodase sub călcătura lui Mikael. Pe urmă, un grup de bureţi cu perucă. Şi o ciupercă mare de pălăria şarpelui.

Eloisa se opri.

— Unde eşti, mamelucule? spuse în şoaptă.

Simţi apoi un fel de arsură în piept. Strânse pumnii şi buzele, aproape cu mânie, ca să reziste acelei senzaţii de adâncă neliniște.

O luă iar din loc. Acum fagii lăsaseră loc unei păduri încurcate de jepi şi de brazi. Urcuşul era din ce în ce mai greu şi mai abrupt, şi, pe măsură ce hornul se îngusta pădurea era tot mai greu de pătruns. Eloisa se căţăra, alunecând pe rădăcinile acoperite de muşchi şi ascunse sub pătura de ace de brad uscate şi de ferigi. Se împiedică şi căzu în faţă. Simţi acele de brad uscate cum i se înfig în palme. Gâfâia. Se uită în sus. Mai erau vreo sută de yarzi[3] până la capătul hornului beţelor de tobă. Simţea cum senzaţia aceea neplăcută de disperare care îi ardea pieptul devenea tot mai puternică. Se ridică iar. Strânse pumnii şi se lovi cu putere şi furie în capul pieptului. Pe urmă începu iar să urce hornul, de-acum lat de numai două braţe[4]. Înainta cu greutate, încercând să nu alunece, agăţându-se cu mâinile de rădăcini, înfigându-şi picioarele în pietrele acoperite de muşchi. Şi, în cele din urmă, ajunse în vârful hornului.

Respira scurt. Se întoarse. Pe urmă se uită iar în sus, printre crengile

[3] 1 yard = 3 picioare = 0,914399 m (n.red.).

[4] 1 braţ = 1,75 m (n.red.).

jepilor şi ale brazilor care luptau, lent, dar cu sălbăticie, să le fure vecinilor acel strop de lumină care le-ar fi permis lor să supravieţuiască. Niciodată nu trecuse de locul acela. Niciunuia dintre copii nu i se îngăduia să intre în pădurea propriu-zisă. Nici vânătorii nu se aventurau dincolo de graniţa aceea întunecată şi sălbatică altfel decât în grup. Şi întotdeauna înarmaţi.

— Mikael! urlă ea brusc. Mikael!

Dar niciun sunet, niciun răspuns nu sparseră tăcerea mohorâtă, urmată de vibraţia ecoului fetiţei care-şi striga, fără să ştie, propria spaimă.

Eloisa simţi cum o podideau lacrimile. Simţi cum îi tremură buzele, în timp ce încerca să nu se lase pradă plânsului.

— Proasto! zbieră ea cu voce frântă de mânie. Şi de frică. Proasto…, murmură cu suflarea-n gât în timp ce făcea primul pas spre stânca spartă-n două, în interiorul căreia creştea, strâmb, un pin negru.

Eberwolf spusese că dincolo de ea îi pierduse urmele lui Mikael. Dar Eberwolf era un tâmpit, îşi repeta Eloisa urcând, croindu-şi drum prin hăţişul de crăci cu ţepi, dincolo de care domnea legea animalelor sălbatice.

La începutul drumului, tot mai reuşea să simtă vibraţia surdă a clopotelor de la Madonna delle Nevi, care ritma orele de muncă şi de rugăciune. Dar acum, niciun sunet nu reuşea să pătrundă în penumbra aceea deasă, unde animalele se mişcau în tăcere. Ca să nu fie ucise. Ori ca să ucidă. Urcă iar.

Încotro trebuia să meargă? La dreapta? La stânga? Se opri. Ciuli urechile. Dar singurul lucru pe care era în stare să-l audă erau bătăile inimii ei, care îi spărgeau urechile. Care ritmau efortul urcuşului. Spaima că era singură în pădure. Teama pentru Mikael.

— Mikael…, murmură, unde eşti?

Dar o spuse în şoaptă. Înfricoşată. Fremătând. Coti la stânga, în locul indicat de Eberwolf. Continuă să urce în căutare de urme. Merse un timp, să tot fi fost o oră, socoti ea, fără să găsească nimic care să-i poată indica traseul lui Mikael. Era uşor ca un iepure, îşi spuse, gândindu-se iar la cuvintele lui Eberwolf. Dar şi iepurii lăsau urme. Mikael nu trecuse pe acolo. Era sigură. Aşa trebuia să fie. Atunci se întoarse, rostogolindu-se în pantă. Şi în locul în care cotise la stânga, de data asta făcu la dreapta. Şi începu iar să urce.

După nicio sută de yarzi, dădu peste pălăria mare a unui hrib. Interiorul cărnos al ciupercii se făcuse în întregime roşu. Ceea ce însemna că trecuse multă vreme de când cineva călcase pe ea, fiindcă Eloisa ştia că la început se făcea albastră. Dar tot se simţi entuziasmată. O răsuci în mână pe toate feţele. N-avea cum să fie un căprior. Ar fi lăsat urma copitei. Deci trebuia să fi fost Mikael.

Pe neaşteptate, îşi regăsi puterile şi speranţa. Şi speranţa luă cu ea

senzația aceea de apăsare din piept și teama. Aproape că începu să urce în goană, fără să bage în seamă crăcile care îi zgâriau pielea. După puțin timp, zări un bolovan ascuțit. Și pe piatră, o pată roșie. Sânge. Mikael trebuie să fi căzut și se rănise. Era pe calea cea bună, gândi entuziasmată. Îngenunche lângă pietroi. Dădu deoparte pătura subțire de ace uscate. Și pe solul moale descoperi amprenta, aproape întreagă, a mâinii lui Mikael. Nu era foarte clară, fiindcă Mikael purta mănuși, dar cu siguranță era o mână.

— Mikael! strigă ea aproape râzând.

Brusc simți cum se cutremură pământul în spatele ei. Pe urmă un freamăt și o agitație violentă. Aproape. Prea aproape. Se întoarse înspăimântată, cu sufletul la gură.

Un animal uriaș, extrem de rapid, puternic, apăru printre copaci la un mai mult de doi pași. Și venea peste ea.

Eloisa urlă și căzu înapoi, acoperindu-și fața cu mâinile. Animalul țâșni în ultima clipă. Deșteleni o copită de pământ reavăn. Eloisa ridică privirea. Era un cerb. Își dădu seama că, de fapt, era o cerboaică, fiindcă nu avea coarne. În timp ce animalul o lua la goană, Eloisa se liniști. Dar spaima nu i se potolise de tot când o întrebare înfricoșătoare o făcu să i se urce sângele la cap. De cine fugea cerboaica, mare cât un cal?

Eloisa se ghemui ascuțindu-și auzul. Se uită în jur. Acum îi era cu adevărat frică. Văzu un bolovan mare, cu o crăpătură îngustă. Mergând în vârful picioarelor, ajunse la el și se ghemui înăuntru. Avea ochii mari cât cepele. Pe urmă văzu o cracă uscată, ruptă de alergarea cerboaicei, pe pământ, la un pas de crăpătură. Capătul rupt era ascuțit. Eloisa se lăsă să alunece din ascunzătoarea ei, luă craca și se întoarse în despicătură.

Rămase acolo, nemișcată, fără ca vreun singur gând să-i treacă prin minte. Era ca împietrită, ca și cum devenise parte din piatra însăși.

Era întuneric. Și în pădure întunericul se lasă mai devreme decât oriunde altundeva.

Eloisa percepu mai întâi mirosul. Acru. Acid. Insuportabil. Pe urmă pașii vătuiți. Prudenți. Iar pe urmă auzi gâfâiala animalului. Strânse mâinile în jurul crăcii ascuțite, frenetic. Scoarța uscată i se fărâmă între degete. Nu se mișcă. Nu gândi. Nu-i veni nici să plângă, nici să strige.

Trebuie că e tânăr, gândi când îl zări, la câțiva pași de ea. Avea colți lungi, încă albi.

Lupul cenușiu, cu smocuri mari de blană de la năpârlirea de primăvară încă prinși de piele, înainta circumspect. Din când în când se oprea, cu corpul încordat. Înălța capul și adulmeca aerul. Își trăgea urechile înspre spate și apoi, brusc, și le împingea în față, îndreptându-le. Limba groasă și roșie îi cădea printre fălcile deschise, acoperită de bale albe, spumoase.

Lupul trebuie că alergase cerboaica. Era obosit, însetat şi frustrat. Şi trebuie că era lihnit de foame, dacă riscase să atace singur o cerboaică.

Eloisa avea ochii ieşiţi din orbite. Îşi ţinea respiraţia. Până şi inima încetase să-i mai bată.

Lupul se apropie pe furiş de piatra în care se rănise Mikael. O mirosi. Apoi linse sângele uscat. Pufăi încet. Cum făceau lupii înainte de a urla. Iar linse sângele. Apoi, încreţind buzele, îşi descoperi colţii şi zgrepţănă piatra. Pe urmă începu să adulmece totul în jur. Mirosi amprenta mâinii lui Mikael. Ridică botul şi o clipă urcă la piscul Mezesnig, ca şi cum ar fi adulmecat o urmă. Dar după câţiva paşi se opri. Urlă sumbru şi se întoarse. Căută iar amprenta mâinii şi, de data asta, cu paşi prudenţi, cu nasul în pământ, ajunse la crăpătura din stâncă. Atunci i se ridică părul pe spate, îşi arcui spinarea şi îşi băgă înăuntru capul înspăimântător, descoperindu-şi colţii într-un rânjet îngrozitor.

Eloisa zbieră. Lupul îşi strecură botul în crăpătură, cu sălbăticie. Eloisa împinse craca în faţă. Simţi impactul cu animalul. Lupul scoase un urlet de durere şi de surpriză. Făcu un pas înapoi. Pe urmă veni iar la atac, cu fălcile larg deschise. Eloisa lovi din nou, cu toată disperarea ei.

Dar de data asta lupul nu se mai retrase. Apucă lemnul cu dinţii. Eloisa îi simţi întreaga putere. Trase înapoi craca în timp ce lemnul trosnea între colţii lupului. Pe urmă lovi iar. Şi iar, şi iar. Lupul rânjea şi urla, făcând spume la gură, rezistând la durerea loviturilor, muşcând în gol.

Craca se rupse. Lupul se retrase. Scuipă bucata pe care o desprinsese. Îi curgea sânge de pe bot, de pe buze şi de pe blana dintre ochi. Îşi linse gura rănită, se ghemui şi se pregăti de atac.

Atunci Eloisa ţipă, cu toată suflarea pe care-o avea în gât.

— Eloisa! se auzi ea strigată mai din vale. Eloisa!

Lupul se ridică în picioare, surprins.

— Mamă! Mamă! urlă Eloisa, cedând plânsului.

— Eloisa, o strigă încă o dată mama, înspăimântată. Unde eşti?

— Mamă!

— Unde eşti, Eloisa? zbieră Agnete cât putu ea de tare.

— Mamă!

Glasul fetiţei era plin de groază, gâtuit.

— Ajung acum! Nu-ţi fie frică! continuă să vorbeşti, aşa, ca să dau de tine! strigă Agnete, dintr-un punct nedefinit al pădurii, undeva mai jos.

Lupul atacă. Dar era un atac lipsit de forţă. Eloisa reuşi să-l îndepărteze încă o dată.

— Mamă!

— Uite-mă! Te aud! iată-mă!

— E… e un…

— Știu, fetița mea! zise Agnete cu un nod în gât. N-o să-ți facă nimic, ai să vezi!

— Mi-e frică!

— Nu, n-o să-ți facă nimic, am ajuns!

— E un lup, mamă!

— Știu!

Pe neașteptate, ceva mai jos, Eloisa zări o licărire. Pe urmă, clar, o torță. Văzu că mama, rotind torța, lumina ochii roșii ai lupului. Animalul se retrase, ascunzându-se în vegetație.

Agnete ajunse la Eloisa, la intrarea crăpăturii, și se puse în fața ei agitând torța, amenințător, în direcția lupului. Apoi luă o piatră și, cu toată puterea, o aruncă, în timp ce înainta alți doi pași, ca și cum s-ar fi năpustit cu focul spre el.

Lupul scoase un urlet înspăimântător când piatra îl lovi în coaste și, în fața focului care înainta, se răsuci și dispăru în pădure. Când fu departe, îl auziră urlând din nou.

— Să plecăm repede de aici, fata mea! zise Agnete. O să se întoarcă.

Coborâră repede, fără să vorbească, împiedicându-se și ridicându-se iar, până auziră glasuri.

— Suntem aici! strigă Agnete. Suntem aici!

Oamenii ajunseră la ele, cu armele în mâini. Lupul, care le urmărise, urlă la mică distanță.

— Sunteți în siguranță, slavă Domnului! zise fratele Timotei. Acum nu va mai avea curaj să atace. Suntem prea mulți.

Pe urmă se lăsă tăcerea. Toți se gândeau la același lucru, dar nimeni nu îndrăznea să vorbească.

— Și Mikael? întrebă cu un glăscior subțire Eloisa, care avusese același gând.

Agnete nu răspunse.

— E prea întuneric să continuăm căutările, zise unul dintre bărbați. Ceilalți scuturară din cap.

Pe când mergeau spre sat, Eloisa plângea încetișor. Agnete observă.

— E a treia oară când îți riști viața pentru băiețelul ăsta. L-ai salvat din flăcări, te-ai îmbolnăvit că te-ai spălat, acum te lași sfâșiată de lupi! zise ea furioasă foc. Ce-a făcut ca să te farmece până într-atât?

Eloisa își trase nasul și merse în tăcere până ajunseră acasă.

— E altfel decât ceilalți, spuse ea atunci.

„Știu”, se gândi Agnete, întorcându-se spre silueta, de-acum neagră, a muntelui Mezesnig. „E un principe”.

17.

— Ah, ia uite, ia uite pe cine avem aici! exclamă în zori bătrânul Raphael, de la marginea dumbrăvii unde se ridica micul lui refugiu. M-aș fi mulțumit cu vreo două ciuperci; în schimb, am dat de un băiețel, râse el.

Lui Mikael îi era greu să se miște. Era înghețat bocnă.

— N-o lungi prea mult, îi zise Raphael. E primăvară.

Îi dădu ușor una cu toiagul. Mikael se ridică în picioare. Se uită la coloana de stâncă de deasupra lui, Degetul lui Moise. Apoi în jos, spre cocioaba bătrânului. Bârlogul balaurului, cum îi zisese Agnete.

— Ești norocos, continuă Raphael, erai o hrană perfectă pentru lupi.

Îl luă de un umăr și plecară spre colibă.

— Pari însă sortit să trăiești. Ai scăpat dintr-un măcel… ai scăpat de hruba lui Agnete… iar acum ai scăpat și de lupi. Ajunseră la bordei. Raphael deschise ușa. Învață să consideri viața ca pe un dar prețios, nu ca pe un lucru de nimic, cum fac proștii sau disperații.

Pe urmă îl împinse înăuntru. Se așezară la o masă mică. Raphael tăie două felii de pâine neagră cu anason și pe fiecare întinse un strat gros de untură.

Se uită la Mikael cum mănâncă lacom. Când termină, bătrânul zâmbi mulțumit și îi întinse și felia lui. Mikael nu se lăsă rugat și o mâncă pe loc. Pe urmă, Raphael îi dădu să bea o cană de supă caldă, gustoasă și grasă, făcută din pielea unei găini.

— Acum spune-mi, ce te-a făcut să fugi de la Agnete… Fiindcă ai fugit, nu-i așa? îl întrebă.

— Da…, zise Mikael.

— Și ce-l poate face pe un băiat să fugă de la o femeie atât de cumsecade? continuă Raphael.

Pe Mikael îl liniștea glasul adânc al acelui bărbat, care nu-i inspira teamă, ba dimpotrivă, îl făcea să se simtă în largul lui.

— Nu fugeam de Agnete.

— Ah, nu? Atunci de cine?

— De Eberwolf.

— Ar trebui să-l cunosc? E un balaur?

— E un băiat…, zise încetișor Mikael. Puțin mai mare decât mine.

Raphael încuviință serios.

— Înțeleg.

— Foarte puternic, adăugă Mikael.

Raphael încuviință iar și repetă:

— Înțeleg.

— Are ce are cu mine, zise Mikael. Îi era uşor să-i povestească bătrânului. Mi-a rupt degetul şi… dacă nu aş fi fugit…

— Bine, bine, îl întrerupse Raphael, totul e clar. Se uită intens la Mikael. Balaurul tău e doar un băietan bătăuş şi plin de muşchi.

— Dar pare aproape un bărbat, spuse Mikael.

— Un balaur care pare aproape un bărbat.

Raphael încuviinţă şi tăcu. Şi Mikael amuţi, uitându-se fix la cana goală. În cele din urmă zise:

— Mie mi-e frică de el!

— Da, asta-i clar. Şi trebuie că ţi-e tare frică dacă preferi să rişti să fii sfâşiat de lupi decât să-l înfrunţi.

— Eu nu…

— Şi o să-ţi fie frică toată viaţa, pentru totdeauna. Nu-i aşa?

Mikael rămase cu capul în jos, să se gândească.

— Poate că se va plictisi să se tot ia de mine, spuse apoi.

— Ah, iată! Ar trebui să sperăm că acest… Elderstoff…

— Eberwolf.

— Trebuie să aşteptăm ca Elderstoff să se plictisească, înţeleg.

— Eber…

— Băieţaş, n-am niciun chef să-i pronunţ numele! Raphael se aplecă spre Mikael. Nu cred că ai vrea să înceapă să-mi fie şi mie frică de el.

Mikael se simţi îngrozit.

— Ce pot să fac? Mie mi-e foarte frică de el.

— Nu crezi că ai putea reacţiona?

— Cum? întrebă Mikael tăcând ochii mari.

— Observându-i firea, mai întâi de toate, îi răspunse Raphael. Uită-te la şeful haitei de lupi! E mare, gras, şi doar ce se apropie puii de el, că îi şi muşcă, chiar cu sălbăticie. Spune-mi de ce o face?

— Pentru că e un ticălos, răspunse Mikael.

— Nu gândi în termeni omeneşti. Animalele sunt ce sunt. Binele şi răul nu există în mintea lor, spuse Raphael mişcându-şi mâinile lui lungi prin aer. Căpetenia haitei se poartă aşa fiindcă asta vrea să rămână şi trebuie să-i convingă pe toţi că el e cel mai puternic. Îşi lasă semnul dinţilor pe puii ăia pentru că aşa vor creşte ştiindu-i de frică. Şi când vor fi şi ei mari şi graşi şi îl vor ataca, îşi vor aminti de muşcăturile lui şi, pentru o clipă, vor fi iar puii ăia slabi şi fără apărare. Ceea ce îi va da căpeteniei haitei un avantaj în luptă. Mă înţelegi?

Mikael încuviinţă, fascinat de povestire.

— Elderstoff al tău nu ştie de ce se poartă aşa. Cu siguranţă e un tembel. Dar are un instinct animalic bun. Ţie o să-ţi fie întotdeauna frică de el. Sau,

cel puţin, frica asta încearcă să ţi-o provoace fără să ştie. Bătrânul făcu o pauză şi zâmbi, mulţumit. Ca Eloisa. Toată viaţa tu ai să fii sigur că e mai deşteaptă decât tine.

Mikael se îmbujoră tare.

Raphael izbucni în râs.

— Da, aşa o să fie! Dar nu-i nimic rău în asta, având în vedere că e o fetiţă cinstită şi cu inimă largă. Zâmbi iar. Dar e prea devreme să vorbim despre femei. Îi scoase mănuşile. Mai degrabă să vorbim despre mâinile tale. Ce-ai făcut?

Mikael gemu.

— Am săpat.

Raphael dădu uluit din cap.

— E cu putinţă să fii atât de nepriceput?

Se ridică şi îi făcu semn să-l urmeze afară din cabană. Se duseră în spate, unde Raphael deschise două uşi mari de lemn. Înăuntru erau unelte ca ale oricărui ţăran.

— Deci, zise bătrânul, sapa, cazmaua, coasa şi secera, furca, grebla şi alte câteva unelte sunt pentru ţăran ce sunt spada, lancea, pumnalul, barda, buzduganul pentru un războinic. Luă în mână coasa. Îndoi genunchii şi o roti, tăind perfect fâşia de iarbă. E nevoie de forţă şi de graţie în acelaşi timp, de suflet şi de tehnică. Şi, mai ales, un ţăran bun e un războinic bun. A doua zi după bătăliile lor, sunt de fiecare dată în stare să mai ducă încă o bătălie la fel, dacă nu chiar mai bine. Ai să te duci obosit la culcare, şi dacă eşti ţăran, şi dacă eşti războinic, şi poate chiar rănit, dar noaptea va trebui să-ţi fie de ajuns pentru ca, la cântatul cocoşului, tu să fii din nou ţăran sau războinic. M-ai înţeles?

— Nu…, zise Mikael.

Raphael suspină, în timp ce punea coasa la locul ei.

— Cu toţii se întreabă dacă eşti deştept. Îţi dai seama de asta?

— Da, răspunse Mikael cu capul în jos, umilit.

— Să admiţi că nu ai înţeles e mai deştept decât să te prefaci că ai înţeles. E deja ceva. Dar nu ajunge. Trebuie să faci puţin mai mult de atât.

— Cum?

— Taie firele spaimei.

— Cum să fac asta?

— Începe prin a nu mai risipi puţina forţă pe care o ai.

Mikael rămase cu capul plecat. În tăcere.

— N-am înţeles, zise în cele din urmă.

— Nu-i oferi lui Elderstoff puterea de a-ţi dirija viaţa.

Mikael scutură neconsolat din cap.

— Nu înţeleg…

— Sapa, Mikael, trebuie să o apuci tu! Asta înseamnă.

Mikael încuviinţă. Atunci Raphael luă o sapă.

— De aici o să începem, mâine: de la cum se apucă o sapă. Se uită la Mikael. Acum te vei duce la culcare, în timp ce eu am să cobor în Raühnvahl să o anunţ pe Agnete că eşti aici. Şi dacă femeia aia mă va asculta, ai să petreci cu mine o vreme, la sfârşitul căreia mâinile tale nu vor mai sângera niciodată şi vei deveni un sătean de ispravă.

— Şi nu-mi va mai fi frică de… Elderstoff? întrebă Mikael.

— Asta nu sunt în stare să te învăţ, răspunse Raphael. Pe urmă se uită lung la el, măsurându-l din cap până-n picioare şi, în cele din urmă, spuse: Dar în tine bate o inimă puternică. O pot vedea. Tu ai să hotărăşti dacă o să o hrăneşti ori o s-o laşi să se usuce.

18.

Cu o seară înainte, Agnete şi Eloisa se culcaseră fără să scoată o vorbă. Eloisa aşteptase să adoarmă mama ei şi, pradă unei nelinişti din ce în ce mai mari, scosese din ascunzătoarea ei şuviţa lungă de păr auriu a lui Mikael, pe care o păstra din ziua în care îl salvase. Se întorsese în culcuş şi învârtise obsesiv şuviţa între degete în timp ce, cu o voce scăzută, repeta neîncetat: „Doamne Dumnezeule, Preasfântă Născătoare, Sfântă Treime, vă implor. Nu lăsaţi ca Mikael să nimerească în fălcile lupilor! Amin”. Puţin înainte de răsărit, o doborî oboseala şi adormi.

Şuviţa zbură în aer şi căzu pe podea.

Când se trezi, Agnete văzu părul şi îl recunoscu. Îl luă, cu un gest nervos din cauza nesupunerii fetei ei, şi se pregăti să îl arunce în foc când se opri auzind un murmur. Se apropie de buzele fetei.

„Doamne Dumnezeule… Preasfântă Născătoare, Sfântă Treime… vă implor. Nu lăsaţi ca Mikael… să nimerească în fălcile lupilor… Amin”, spunea în somn Eloisa, cu faţa schimonosită de spaimă.

Atunci Agnete îi aranjă cu gingăşie şuviţa în mâini. Apoi ieşi, făcând destulă gălăgie încât să o trezească pe fată şi nu se întoarse până când nu fu sigură că o ascunsese din nou. Pe urmă se duseră la câmp.

Eloisa muncea fără să-i pese. Ochii ei nu făceau altceva decât să alerge spre pădurea Mezesnig, considerată de nepătruns. Revedea fălcile lupului, îi simţea în nări mirosul sălbatic, asculta înfricoşată mârâitul lui. Şi continua să bâiguie: „Doamne Dumnezeule, Preasfântă Născătoare, Sfântă Treime, vă

implor. Nu lăsaţi ca Mikael să nimerească în fălcile lupilor. Amin".

Pe la mijlocul dimineţii sosi bătrânul Raphael, în şaua catârului. Se duse direct la Agnete, îi dădu de înţeles că trebuia să-i vorbească şi se traseră deoparte.

Zacharias îi făcu observaţie Eloisei că se oprise din lucru. Dar fetiţa nu-l luă în seamă şi se duse la mama ei şi la moşneag.

— E bine, sănătos, îl auzi spunând.

— Mikael? întrebă Eloisa, ca să capete confirmare.

Raphael făcu semn că da, zâmbind şi descoperindu-şi dinţii foarte albi.

— Poate i-ar face bine să stea puţin la mine, zise întors spre Agnete.

— Trebuie să înveţe să înfrunte viaţa, bombăni Agnete.

Raphael se uită la ea.

— Băiatul a fugit pentru că nu putea să înfrunte în doar două zile viaţa pe care alţii au putut să o priceapă în zece ani.

— Aşadar, ce propuneţi? întrebă Agnete.

— Să rămână o vreme la mine. Am să-l învăţ cum se munceşte. Am să-i fac bătături în palme şi ceva muşchi pe braţe şi pe picioare. Am să-l hrănesc cu carne şi cu miere. Am să-l învăţ că, între doi cocoşi care luptă, cel cu inima potolită învinge întotdeauna. Nu pot să-l învăţ să-şi ţină în frâu frica, dar pot să-l conving că e în stare să răzbească. Acum crede că e o frunză uscată într-o vâltoare. Nu poate supravieţui. Cu luni în urmă, ţi-am spus că mai bine îi dai una în cap decât să-l laşi să moară încet în hruba din casa ta, departe de foc. Iar acum îţi spun că, dacă îl arunci în arenă cum o faci, ori îl vei ucide, ori vei face din el o fiinţă atât de strâmbă, încât nu se va mai îndrepta niciodată şi nu va vedea niciodată lumina soarelui.

Agnete se uită la el în tăcere.

— Bine, zise în cele din urmă. Deocamdată băieţelul s-a pierdut. Pe urmă om vedea.

— Mi se pare o idee bună, spuse Raphael.

— Animal blestemat! spuse mohorâtă Agnete.

— Îmi închipui că te referi la balaurul de băietan, spuse Raphael.

— Ce balaur? întrebă Agnete.

— Un anume Elderstoff.

— Eberwolf, îl corectă Eloisa.

Raphael se întoarse să se uite la ea şi îi puse o mână pe cap.

— Eu şi Mikael am început să-i spunem altfel. Acum plec, eu şi catârul meu mergem încet, o lămuri el. Pe urmă îi spuse lui Agnete: Cum îmi vei explica vizita?

— Voi spune că m-aţi cerut de nevastă şi că v-am refuzat fiindcă sunteţi prea înţelept şi plicticos pentru mine, răspunse Agnete.

Raphael izbucni în râs şi dădu să plece.

— Aşteptaţi! zise Eloisa. Îi puteţi spune lui Mikael…?

Se întrerupse şi roşi.

— Da, ce? întrebă bătrânul.

Eloisa rămase să se uite la el, tulburată de o luptă interioară. Pe urmă ridică din umeri.

— Nimic, nu-mi amintesc.

Raphael încuviinţă.

— Din partea mea spuneţi-i că sunt bucuroasă că n-a fost sfâşiat de lupi, interveni Agnete.

Eloisa miji ochii până ce rămaseră ca două linii. Îşi muşcă buzele şi o luă la goană.

— Am să-i spun, zise Raphael şi dădu pinteni catârului.

Înainte să treacă podul de lemn de peste pârâu îşi dădu seama că Eloisa îl urmărea. Se opri să o aştepte. Când îl ajunse din urmă, fata rămase cu ochii în pământ, lovind nervoasă cu picioarele în pietrele potecii.

— Spuneţi-i şi din partea mea…, rosti ea în cele din urmă, vorbind atât de repede că aproape nu se înţelegea ce spune.

— Ce ar trebui exact să-i spun, şi cui? întrebă amuzat Raphael.

Eloisa trase tare aer în piept.

— Lui Mikael, răspunse, tot cu capul plecat. Spuneţi-i că şi eu sunt bucuroasă că nu a fost sfâşiat de lupi. Pentru o clipă, rămase tăcută. Este un mameluc. I-ar părea prea rău dacă nu i-aţi spune-o şi din partea mea.

Raphael încuviinţă încet.

Eloisa surâse iar şi apoi plecă, mergând fără grabă, cu rochiţa roşie fluturându-i în jurul picioarelor sale subţiri.

Raphael întoarse în drum catârul şi urcă muntele.

În dimineaţa următoare, după un mic dejun îndestulat cu carne şi ovăz amestecat cu miere, Raphael îl duse pe Mikael în spatele cabanei, deschise uşile de la şopronul cu unelte şi luă o sapă.

— Azi vom învăţa cum se foloseşte, spuse.

Mikael încuviinţă înfricoşat. Băşicile din palme erau încă sparte şi degetul rupt nu dădea semne să se dezumfle.

Bătrânul luă sapa în mână.

— Uite, vezi? O mână mai sus şi alta mai jos, dar nu foarte depărtate. Sunt două mâini şi două braţe, dar trebuie să muncească de parcă ar fi o singură pârghie.

Mikael încuviinţă timid.

Raphael ridică sapa deasupra capului.

— Asta se cheamă „încărcătură”. Aşa se pregăteşte lovitura, ca arcaşul

care întinde coarda arcului său. Şi există un moment în care timpul parcă stă în loc. Brusc, izbi cu sapa în pământ, cu viteză şi precizie. Ce-ai văzut, spune-mi?

Mikael strânse din umeri.

— Aţi lăsat sapa în jos.

— Asta-i tot?

Mikael strânse iar din umeri.

— După părerea ta, zise cu răbdare Raphael, dacă a săpa ar însemna să ridici sapa şi pe urmă să loveşti cu ea în pământ, de ce ar trebui să pierd timpul să te învăţ cum se face?

Mikael roşi.

— Nu ştiu…

Raphael ridică sapa din nou.

— Acum am s-o fac din nou, dar mai lent. Şi tu ai să-mi spui ce vezi, de acord?

Mikael încuviinţă. Bătrânul îşi curbă puţin spatele, în timp ce braţele coborau.

— Curbaţi spatele, zise Mikael.

— Foarte bine. Continuă să te uiţi.

Când braţele îi fură aproape perpendiculare cu pământul, partea de jos a spatelui, zona şalelor, era dreaptă ca un fus. În schimb, picioarele începuseră să se îndoaie.

— Acum aveţi spatele drept…

— Sigur, altfel la sfârşitul zilei ar fi distrus.

— Şi îndoiţi picioarele…

— Din trei motive. Întâi fiindcă aşa se micşorează timpul în care se înfige sapa în pământ, deoarece, scurtând distanţa, se foloseşte din plin forţa loviturii, dându-i-se o mai mare viteză. Clar?

Mikael încuviinţă din nou.

— Al doilea motiv e că astfel îmi cobor centrul de greutate. Ceea ce îmbunătăţeşte echilibrul. Se uită la Mikael. De ce trebuie să-mi îmbunătăţesc echilibrul?

— Ca să nu cad.

— Asta e ipoteza extremă. Dar omul nu cade dintr-o lovitură de sapă. Motivul e că, dacă sunt în echilibru, nu va trebui să mişc alţi muşchi ca să mă cumpănesc. Deci voi economisi efort. În fine, al treilea motiv, dacă îndoi picioarele, contralovitura sapei va fi amortizată. Şi din nou spatele meu va trage foloase. Raphael se ridică în picioare. Vezi cât sunt de drept? Dar uită-te la marea majoritate a ţăranilor. Merg aduşi în faţă. Şi asta pentru că îi doare tare spatele. Pentru că e adevărat ce se spune despre pământ: „Îţi

rupe spatele”.

Mikael era uimit.

— Şi acum, luăm de la capăt totul, zise Raphael. Ridică sapa, izbi şi înfipse unealta în pământ, adânc. Vezi? Aceasta e o lovitură greşită. Mi-ai putea spune de ce?

Mikael făcu semn că nu. Raphael arătă spre sapă.

— Ce trebuie să fac acum ca să dau următoarea lovitură? Pun mai multă forţă în mişcarea necesară scoaterii lamei şi ridicării brazdei. Uite ce trudă! Uită-te la biata mea spinare! Uită-te câţi muşchi trebuie să mişc ca să-mi iau sapa înapoi! E greşit! Nu trebuie înfiptă în pământ. Lovitura trebuie să ridice brazda şi să lase liberă, din inerţie, sapa, astfel încât eu să ridic numai greutatea lemnului şi a metalului, fără rezistenţa pământului. Corect?

Mikael roşi, fără să fie în stare să răspundă. Raphael râse amuzat.

— Care-i greşeala? Gândeşte-te!

Mikael simţi că nu va şti niciodată să răspundă şi parcă ar fi vrut să se întoarcă. În schimb, se mărgini să lase privirea în jos.

— Nu-i nimic rău dacă nu ştii, spuse Raphael. Pe de altă parte, eu nu cred că soarta ta e să fii ţăran, ca să o spun foarte clar. Aşa că să nu ştii nu e o nenorocire, băiete. Dar ai putea să încerci, asta da. Şi nu ca să rezolvi dilema, ci ca să accepţi ideea că poţi încerca.

Mikael era roşu ca focul. Se uita la sapă fără să o vadă.

— Am să-ţi arăt lovitura corectă, îi făgădui atunci Raphael. Ridică sapa, lovi pământul cu ea şi o brazdă se desprinse, eliberând sapa imediat. Pe urmă se uită la Mikael. Deci?

— Aţi lovit mai puţin…

— Da…

Mikael simţea cum îi bate inima, ca şi cum ar fi trebuit să răspundă la o întrebare de care depindea viaţa lui.

— Taie firele fricii, băiete! Dacă ai să zici o prostie înseamnă că ai zis o prostie. Dar asta nu va face din tine un prost.

— Aţi lovit mai puţin… Mikael respiră adânc. Mai puţin… drept…

— Exact, băiete! exclamă Raphael mulţumit. Lovitura nu trebuie să pătrundă pe verticală, altfel se înţepeneşte în pământ. Sapa trebuie să se înfigă „perfid”, oblic, în aşa fel încât pământul să nu opună rezistenţă. Bravo!

De atâta entuziasm, Mikael simţi că inima îi bate mai-mai să-i sară din piept.

— Acum, când ştii cum se face, spuse atunci Raphael, vreau să sapi pajiştea, de aici până la marginea pădurii.

Mikael păli. Simţi iar durere la băşici şi la degetul rupt şi se gândi că n-ar fi fost în stare să dea nici măcar zece lovituri de sapă.

Între timp, Raphael se întorsese la şopronul cu unelte ca să pună sapa la loc şi îl închisese.

Mikael se uită la el fără să înţeleagă.

— Hai, arată-mi dacă ai învăţat! zise Raphael. Ia sapa în mână!

Şi el însuşi apucă o sapă închipuită.

Mikael rămase nemişcat câteva clipe. Pe urmă îl imită pe bătrân.

— Prea depărtate mâinile, îl corectă Raphael.

Mikael le apropie.

— Acum încarcă lovitura.

Mikael ridică braţele deasupra capului.

— Arcuieşte spatele.

Mikael îşi arcui spatele.

— Şi jos! exclamă Raphael, făcându-se că dă drumul loviturii. Spatele drept, picioarele îndoite, echilibru, forţa finală, înclinare „perfidă”!

Mikael lăsă să cadă lovitura lui imaginară.

Raphael îi dădu un brânci şi Mikael îşi pierdu echilibrul.

— Mai jos picioarele, şi mai desfăcute, băiete! zise Raphael.

Mikael îndoi mai mult picioarele şi le desfăcu.

Raphael îl împinse şi Mikael nu se mai dezechilibră.

— Aşa, bravo! Bătrânul se îndreptă. Nici prea repede şi nici prea încet. Trebuie să desţeleneşti până la pădure, toată bucata asta, pe o lăţime de două braţe. O să-ţi ia multe ore, dacă o faci cu atenţie. Între timp, eu mă duc să caut de mâncare. Când mă întorc, vreau să fie totul gata. Şi am să controlez dacă treaba a fost făcută cu îngrijire. Te asigur că am să-mi dau seama dacă ai făcut o treabă bună sau nu, zise Raphael şi, luând un sac, se îndreptă spre pădure, fără să se mai întoarcă să-l controleze.

Mikael rămase nemişcat, cu sapa imaginară în mâini. Se simţea un prost. Se aşeză pe jos, gândindu-se că bătrânul nu ar fi avut cum să ştie, la întoarcere, dacă el muncise cu adevărat un câmp imaginar cu sapa imaginară. Pe urmă simţi o furie uşoară. Se gândi că, dacă bătrânul voia să fie sigur că el muncise, ar fi trebuit să stea acolo să îl controleze. Cine putea fi aşa de prost încât să sape fără o sapă?

Dar, cu cât trecea timpul, cu atât creştea şi frustrarea. În final, aproape surprins de el însuşi, se ridică, luă sapa imaginară şi începu să muncească, înaintând pas cu pas spre pădure. Ridica sapa deasupra capului, îşi arcuia şi îşi îndrepta spinarea, lovea, îndoia genunchii, era atent la înclinaţia cu care reuşea să desţelenească brazda. Şi, dând lovitură după lovitură, începu să se distreze. Îşi închipui că greşeşte câte o mişcare şi se strădui mai mult să se corecteze şi să lucreze mai bine. Îşi spuse, râzând, că spera ca bătrânul să nu sesizeze câte brazde prost desţelenite lăsa în urma lui. La un moment dat, se

întoarse şi se prefăcu chiar că reface şi aranjează câteva porţiuni de câmp care nu ieşiseră cum s-ar fi aşteptat Raphael.

Pe la jumătatea după-amiezii îl dureau umerii. Şi picioarele. Începuse să-şi simtă şi spatele. Era transpirat. Dar ajunsese până la pădure. Atunci lăsă sapa închipuită jos şi se întoarse să se uite la munca invizibilă pe care o făcuse.

— Eşti mulţumit? zise glasul adânc al lui Raphael în spatele lui, făcându-l să tresară.

Mikael roşi violent.

— Ia sapa! îi spuse Raphael, şi să ne întoarcem la colibă în vreme ce controlez ce ai făcut.

Mikael se aplecă, prefăcându-se că ia sapa, şi îl urmă, în timp ce examina câmpul. Din când în când, Raphael încuviinţa, alteori scutura din cap. Şi lui Mikael i se păru că scuturase din cap exact acolo unde el însuşi se prefăcuse că nu lucrase bine.

Când ajunseră la colibă, Raphael se uită la el şi zâmbi.

— Ai făcut treabă bună. Sunt mândru de tine. Mâine ai să înveţi cum se dă cu cazmaua. Pe urmă cum se seamănă şi se coseşte şi cum se adună iarba cu grebla ca să se usuce repede, fără să putrezească. Azi însă ţi-ai făcut treaba. În pădure am găsit nişte hribi minunaţi, pe care îi vom mânca gătiţi cu carne şi cu miere, ce zici?

Mikael nu ştia ce să creadă. Bătrânul se purta ca un nebun. Şi totuşi, nu părea chiar nebun.

Cina fu delicioasă. Atât de bună, încât Mikael se întristă puţin, fiindcă-i amintea de cinele din copilăria lui, când trăia la castel şi era principele moştenitor de Saxa. Însă fu doar pentru o clipă, de fapt aproape că nu-şi mai amintea cine fusese înainte. Îşi amintea de tatăl lui, de mamă, de surioara născută de curând, de Eilika, guvernanta, şi de fiecare dintre locuitorii castelului, dar nu reuşea să se vadă pe sine. Era ca o siluetă neclară.

— Noi suntem ceea ce suntem acum, Mikael, spuse bătrânul, ca şi cum i-ar fi citit gândurile. Noi suntem ce suntem exact în clipa în care suntem. Pe urmă se ridică, se duse la un raft mic de brad şi luă o carte din pergament. Ştii să citeşti, băiete?

— Da, spuse Mikael.

Raphael îi întinse cartea şi se aşeză pe un balansoar.

— Vrei să citeşti pentru mine cartea asta?

Mikael deschise la prima pagină. Văzu cuvinte de neînţeles.

— Eu nu cunosc limba asta…

— Nici eu, spuse Raphael. E latină.

Mikael se uită la el fără să înţeleagă.

— Dacă aş înţelege ce e scris în ea, băiete, nu aş mai avea nevoie de carte după ce am citit-o, spuse Raphael. În schimb, neînţelegând ce spune, o pot citi toată viaţa şi îmi pot imagina de fiecare dată că povesteşte altă istorie.

Mikael rămase nemişcat, cu cartea deschisă la prima pagină.

— Citeşte! îl îndemnă Raphael.

— *Vi… vi… virum bonum quom lau… laudabant*, *ita lau… dabant*: *bonum agricolam bonu… mque colonum*; *amplis… sime laudari existima… batur qui ita lauda… lauda… batur. Mercatorem autem strenuum studiosum… que rei qua… erendae existimo*, *verum*, *ut supra dixi*, *pericu… losum et calamitosum*…

Şi merse aşa mai departe, poticnindu-se la cuvintele acelea necunoscute. După ce citise cam zece pagini, la lumina slabă a lumânării, Mikael simţi că i se închid ochii.

Atunci, Raphael, dându-şi seama, îi făcu semn că era de ajuns.

— Mulţumesc, îi spuse. Ce poveste interesantă! Tu?

— Eu… ce?

— Ai reuşit să-ţi imaginezi o poveste interesantă?

— Nu…

— Nu ţi-ai imaginat nici măcar o povestioară?

— Nu…

— Ai să vezi că, mai devreme sau mai târziu, ai să reuşeşti. Raphael întoarse capul ca să se uite la el. Însă ai săpat un câmp întreg, singur-singurel. Şi de asta trebuie să fii mândru.

— Da…, răspunse Mikael stânjenit.

— Hai să ne culcăm! Mâine cea cu care ai să faci cunoştinţă va fi cazmaua, spuse bătrânul întinzându-se pe culcuşul lui şi înfăşurându-se cu o blană de lup.

Mikael se întinse pe grămada de paie pe care i-o pregătise bătrânul şi se înfăşură la rândul lui într-o blană de lup.

În timp ce adormea, îşi dădu seama că i se părea că săpase cu adevărat un câmp întreg singur. Şi se simţea mândru, în sinea lui, exact aşa cum spusese Raphael.

Şi atunci se gândi la Eloisa.

19.

În dimineaţa următoare, Raphael luă o cazma şi îi explică lui Mikael cum să o folosească şi în ce scop. Pe urmă îi arătă luminişul plin de ierburi.

— Ieri ai săpat câmpul ăsta, îi spuse el. Azi vei folosi cazmaua ca să adânceşti şi să răstorni brazdele în aşa fel încât pământul să fie hrănit şi reînnoit, gata să primească sămânţa.

Mikael încuviinţă.

— Dar nu poţi face tot câmpul singur într-o zi. Aşa că te voi ajuta eu, continuă Raphael. Jumătate tu şi jumătate eu. Bine?

Mikael încuviinţă iar.

— La treabă! îl îndemnă bătrânul.

Ajunse în mijlocul luminişului şi începu să se prefacă.

Mikael se uită la el şi se simţi încurcat.

— Hai băiete, altfel n-ai să termini până în seară, zise Raphael, fără ca măcar să-şi întoarcă privirile.

Mikael apucă o cazma imaginară, cum tocmai îi arătase bătrânul, o înfipse în sol, puse piciorul pe ea şi împinse în jos. Îndoi picioarele şi făcu pârghie, prefăcându-se că răstoarnă o brazdă mare, compactă. Pe urmă schimbă modul de a ţine lopata şi o ridică şi o coborî de mai multe ori pe brazdă, până îşi închipui că a mărunţit pământul.

Degetul fracturat încă îl durea. Şi când strângea pumnul simţea cum îl ustură băşicile. Dar continuă până în momentul în care Raphael hotărî că era vremea prânzului. Pe urmă începu iar să lucreze şi termină de săpat jumătatea lui de câmp.

În timp ce Raphael gătea o supă de orz cu carne de iepure şi napi, Mikael fu trimis să adune de la marginea pădurii cât mai mulţi limacşi negri. Când se întoarse, bătrânul, cu lama unui cuţit, curăţă uşurel mucusul acestora şi îl întinse pe mâinile lui Mikael. Pe urmă le dădu drumul melcilor pe pajişte.

În timp ce mânca supa, care era foarte gustoasă, Mikael simţea cum mucusul melcilor i se usca pe piele. Se uită la răni. Mucusul formase un strat subţire şi lucios.

După cină, Raphael îi întinse din nou cartea.

— Continuă de unde ai rămas ieri.

Mikael citi iar acele cuvinte de neînţeles până când simţi că i se închid ochii. Atunci Raphael îi dădu voie să se ducă să se culce. Când mica încăpere fu cufundată în întuneric, bătrânul îl întrebă:

— Ţi-ai imaginat o poveste frumoasă?

O vreme, Mikael tăcu.

— Nu…, răspunse el în cele din urmă, umilit.

— Nu-i nimic. Ai să reuşeşti, fii pe pace! spuse vocea profundă şi liniştitoare a lui Raphael. Trebuie însă să fii mândru că ai săpat jumătate de câmp. Nu toţi cei de vârsta ta reuşesc.

Mikael se gândi că bătrânul era complet dus cu pluta. Totuşi, pe când

somnul îl biruia, se simţi mândru de munca pe care o dusese la bun sfârşit.

În zilele următoare, Mikael învăţă să îngraşe pământul, să semene, să scoată buruienile, să cosească, să întoarcă fânul cu grebla, să îl adune cu furca şi să-l lege în snopi mari.

În fiecare seară, după cină, citea cu glas tare cam zece pagini din cartea de neînţeles, scrisă în latină, şi, înainte de a adormi, Raphael îl întreba:

— Ţi-ai imaginat o poveste frumoasă?

După o săptămână, Mikael răspunse timid:

— Da.

Raphael tăcu. Pe urmă, când era deja în pat, îi spuse:

— Ştii care este cel mai mare pericol atunci când cineva spune minciuni?

Mikael, întins în culcuşul lui, roşi de ruşine.

— Cel mai mare pericol stă în faptul că acela care le zice ar putea ajunge să le şi creadă, continuă bătrânul şi în vocea lui nu era nici cea mai mică urmă de dojană. Iar dacă se întâmplă asta, omul acela nu ar mai avea o viaţă a lui.

Mikael se gândi că a doua zi nu ar fi mai avut curaj să-l privească în faţă pe Raphael. Şi simţi că ochii i se umpluseră de lacrimi.

— În tine sunt multe poveşti, spuse bătrânul. Glasul lui era cald şi iubitor. Mai multe decât îţi poţi închipui. Dar trebuie să tai firele spaimei, ţi-am mai spus. Câinele căruia îi este frică va muşca fără motiv mâna celui care îi potoleşte foamea, deşi nu e un câine rău. Iepurele care simte o frică mai mare decât cea pe care natura i-a menit-o speciei sale va cădea în fălcile lupului, chiar dacă este cel mai iute dintre toţi. Vulturul căruia îi e teamă că nu-şi va găsi prada nu va izbuti să o vadă nici dacă ea i s-ar strecura de una singură în cuib.

— Atunci… ce trebuie să fac? întrebă Mikael cu un firicel de voce.

— Nimic.

Urmă o tăcere lungă.

— Nimic?

— Acum dormi.

— Dar îmi spuneaţi că trebuie să tai…

— Dormi, băiete!

Mikael tăcu.

— Te mai dor băşicile? întrebă după o vreme bătrânul.

— Nu.

— Şi când au încetat să te mai doară?

Mikael nu ştia ce să răspundă.

— S-a întâmplat azi?

— Nu ştiu…

— Dimineaţă te dureau şi pe urmă, deodată, nu te-au mai durut?

— Nu…

— Atunci s-a întâmplat ieri?

— Nu ştiu…

— Cum adică nu ştii?

— Nu mi-am dat seama când s-a întâmplat.

— Şi ştii de ce?

Glasul lui Raphael era hipnotic şi Mikael simţea cum adoarme.

— Fiindcă nu s-a întâmplat într-un moment anume.

Mikael strânse uşor pumnul. Acolo unde înainte fuseseră băşicile îşi simţea pielea mai tare şi mai groasă.

— Şi ce ai făcut ca să le vindeci?

— Aţi pus mucus de limax…

— Nu, ăla te apără de infecţie. Dar nu le vindecă. Raphael auzea că respiraţia lui Mikael era din ce în ce mai grea. Acum răspunde cu primul lucru care-ţi vine în minte, fără să te gândeşti. Ce ai făcut ca să le vindeci?

— Nimic…, zise Mikael.

— Nimic. Doar i-ai dat timp timpului.

— Timp… timpului…

— Aşa se va întâmpla şi cu firele fricii.

— Ale… fricii…, şopti Mikael, iar respiraţia lui deveni profundă şi regulată.

Înfăşurat în blana lui de lup, bătrânul surâse.

— Dormi, băiete!

A doua zi, Raphael se duse la şopronul cu unelte, luă săpăliga şi i-o dădu lui Mikael.

— Sapă! îi spuse.

Mikael se uită la el fără să-l înţeleagă. Puse sapa pe pământ şi se prefăcu că sapă, aşa cum făcuse până în ziua aceea.

— Îţi baţi joc de mine, băiete? îi spuse Raphael.

Mikael se îmbujoră şi se opri.

— Ce faci? îl întrebă bătrânul.

— Sap…

— Sapi? Glasul bătrânului devenise aspru. Şi cum se sapă fără sapă?

Mikael, ca întotdeauna, nu ştia ce să răspundă.

— Ia sapa! porunci Raphael.

Mikael luă sapa.

— Bine. Acum sapă!

Mikael se uită înspăimântat la luminiş.

— La ce te gândeşti, băiete? întrebă Raphael. Doar nu crezi că vei putea

săpa tot luminişul singur într-o singură zi? Nici eu nu aş reuşi, darămite un băieţel de zece ani ca tine. Luă un ţăruş şi îl înfipse între picioarele lui Mikael. Pe urmă numără cinci paşi şi mai înfipse unul. De aici până aici. De un braţ lăţime. Când ai să termini, ai să mănânci! zise îndepărtându-se.

Mikael rămase cu sapa-n mână, uitându-se la ţăruşul de lemn aflat la cinci paşi de el. Apoi, lăsă privirea să-i alerge până la marginea pădurii. Strânse degetele în jurul mânerului uneltei, cu putere. Cel rupt încă îl durea, dar era o durere suportabilă. Ridică sapa şi i se păru mai uşoară decât atunci când o luase în mână prima oară, în Raühnvahl. Pe urmă îşi curbă puţin spatele, începu să coboare lovitura, îndoi genunchii şi îndreptă coapsele, în timp ce lama sapei se înfigea în sol cu înclinaţia învăţată de la Raphael. Brazda se desprinse din pământ, fără să opună rezistenţă. Mikael putu să ridice din nou sapa fără greutate. Lovi a doua oară. Şi se minună că şi de data aceasta ţinti în locul potrivit. Atunci se opri. Se uită la sapă. Se uită la cele două brazde de pământ. Îşi privi palmele şi, în cele din urmă, zâmbi. Ridică sapa deasupra capului şi începu să muncească sârguincios, aproape distrându-se.

— Încet! strigă sever Raphael, apărând în spatele lui.

Apoi, îndepărtându-se iar, zâmbi mulţumit.

Lui Mikael îi trebuiră mai bine de două ore ca să sape cei cinci paşi pe care îi marcase Raphael. Când termină, îl dureau muşchii umerilor şi ai spatelui. Şi vreo două băşici se redeschiseseră.

Raphael i le controlă.

— Scuipă pe ele! îi spuse.

Mikael se supuse.

— Bine! Nu mai trebuie altceva, spuse bătrânul. Dar dacă ai fi făcut-o înainte, s-ar fi deschis mai puţin. Aminteşte-ţi mâine.

Mikael încuviinţă. Se uită la saliva de pe băşici şi i se păru ceva de oameni mari.

— Acum? întrebă.

— Acum ce?

— Ce trebuie să fac?

— Ai muncit. Ţi-ai făcut datoria. Ce vrei de la mine? întrebă bătrânul. Drept cine mă iei? Drept dădaca ta? Crezi că eu sunt aici ca să mă joc cu tine? Fă ce vrei!

Mikael se uită la el nedumerit.

Raphael îi întoarse spatele.

— Dacă chiar nu ştii ce să faci, adună rămurele uscate pentru foc.

Mikael se duse la marginea pădurii şi îşi petrecu o bună parte din zi adunând rămurele uscate pe care le aranjă în spatele casei. Apoi hoinări prin dumbravă, uitându-se la insecte. În cele din urmă, se întoarse la micul pătrat

pe care îl săpase şi rămase să se uite la el. Cu mândrie. După care se prefăcu iar că sapă şi începu să râdă.

„De când nu ai mai râs?" gândi Raphael, spionându-l de la geamul colibei. Pe urmă îi strigă:

— Unde eşti, băiete? Mi-e foame! Eu mănânc!

Seara, Mikael citi din cartea în latină, îi răspunse lui Raphael că nu-şi imaginase nicio poveste, bătrânul îi spuse că n-avea nici cea mai mică importanţă, că mai devreme sau mai târziu asta avea să se întâmple, şi la urmă se culcară.

În întuneric, înainte de a adormi, Mikael scuipă iar pe băşici.

A doua zi folosi cazmaua.

Seara, în pat, pe întuneric, simţi o durere ciudată în umeri şi în braţe. O durere bătucită, care aproape că-i făcea plăcere. Îşi atinse umerii şi fu uimit de ce simţi. Atunci îşi atinse şi braţele. Avu aceeaşi surpriză.

— Domnule, dormiţi…? întrebă el încetişor, cu o voce îngrijorată.

— Zi-mi, băiete!

— Mi s-a întâmplat ceva la umeri…

— Da…

— Şi la braţe…

— Ce ţi s-a întâmplat, mai exact?

— S-au… umflat.

— Umflat?

— Sunt mai mari, iată.

Raphael râse.

— Umflăturile alea se cheamă muşchi, băiete.

Se lăsă tăcerea.

— Muşchi? zise după un timp Mikael.

Raphael râse, se întoarse pe o parte şi adormi.

În schimb, Mikael rămase treaz mare parte din noapte să-şi pipăie umerii şi braţele. Şi, din când în când, spunea în şoaptă:

— Muşchi!

A doua zi îngrăşă pământul, împrăştiind cu lopata balegă de vacă amestecată cu turbă. Şi în următoarea zi smulse buruienile de pe câmp, apoi cosi, răsturnă fânul cu grebla şi, după ce acesta se uscă, îl adună cu furca şi îl legă în snopi mari şi grei, folosind fire mlădioase de salcie.

Şi, de fiecare dată, înainte de a se apuca de lucru, îşi scuipa în palme şi îşi controla muşchii.

Şi, în fiecare seară, citea din carte fără să-şi poată imagina o poveste.

Veni ziua în care bătrânul Raphael îi spuse:

— Acum eşti pregătit. Mâine te vei întoarce în sat.

Ochii lui Mikael se umplură de spaimă. Gâfâia. Şi simţi o durere în piept. Şi o strângere de inimă.

— Nu…, spuse încetişor.

Raphael nu dădu semn că l-ar fi auzit.

În ziua aceea, Mikael nu avu nicio treabă de făcut. Ziua nu se mai termina şi totuşi trecea prea repede. Mintea lui era plină de gânduri înspăimântătoare şi în acelaşi timp îngrozitor de goală. Pe urmă, seara, citi din cartea latinească. Aproape că nu reuşea să vadă cuvintele fiindcă avea ochii înceţoşaţi de lacrimi.

— Ţi-ai închipuit o poveste frumoasă? îl întrebă Raphael.

— M-am gândit la un copil…, răspunse Mikael în seara aceea.

— Şi…?

— Nu, poate nu era un copil…

— Cine era?

— Un şoarece…

— Şi ce făcea şoarecele acesta?

— Îl chema Hubertus…

— Da…

— Dar nu-şi alesese el numele…

Raphael aştepta în tăcere.

— Nu era în stare să-şi aleagă un nume…

— Cum aşa?

— Fiindcă era un şoarece…

— Înţeleg.

— Sau poate… fiindcă îi era prea frică…

Raphael încuviinţă.

— Pe urmă?

— Nu ştiu…

— Se termină aici povestea ta?

— Şoarecele… Hubertus… nu ştia…

Mikael se întrerupse. Raphael tăcu.

— Vedeţi…, reluă în şoaptă Mikael, Hubertus…

— Zi-mi…

— Hubertus nu ştie cine este.

Raphael stinse lumânarea. Încăperea se cufundă în întuneric.

— E cea mai frumoasă poveste pe care am auzit-o vreodată, murmură impresionat.

Apoi niciunul nu mai spuse niciun cuvânt.

În zori, Raphael încălecă pe catârul lui şi, împreună cu Mikael, care venea în urma lui pe jos, coborâră spre Raühnvahl. Mikael îşi dădu seama că nu

obosea ca atunci când venise cu Agnete. Picioarele lui se mişcau cu repeziciune şi siguranţă.

Când ajunseră la podul de lemn care te trecea înspre vale, Raphael opri catârul.

Mikael se uita la sat şi-şi simţea inima bătându-i, mai-mai să-i spargă pieptul.

— Uită-te la mâinile tale! îi spuse Raphael.

Mikael îşi privi mâinile.

— Sunt aceleaşi mâini pe care le aveai când ai fugit?

— Nu…

— Pipăie-ţi umerii, braţele, gambele. Sunt la fel ca atunci când ai fugit?

— Nu.

— Nu! repetă bătrânul, solemn. Şi nici tu nu mai eşti cel de atunci. Te-ai făcut mai puternic.

— Dar dacă Eberwolf…

— Cine? îl întrerupse Raphael.

— Elderstoff…

— Ah, tembelul ăla de Elderstoff, da. O clipă m-am temut că vorbeai despre un balaur. Continuă!

Mikael se uită din nou spre sat.

— Nimic, spuse el.

— Vino să mă vezi când vrei, zise Raphael. Dar înainte cere-i voie lui Agnete.

— Da… Mikael se întoarse spre bătrân. Acum chiar trebuie să plec, nu-i aşa?

Raphael se uită în tăcere la el.

— Eu pot vedea cât de mare este inima ta, băiete!

Mikael lăsă ochii în jos.

— Ştii cine e Hubertus? zise Raphael.

Mikael ridică privirea spre el.

— Ca fiecare dintre noi… Hubertus este rezultatul încercărilor pe care le înfruntă.

Mikael încuviinţă, chiar dacă nu înţelesese prea bine ce-i zisese bătrânul. Se uită iar spre vale. Şi făcu primul pas pe pod.

— Aşteaptă! îi spuse Raphael.

Mikael se întoarse.

Raphael scoase din şaua catârului cartea pe care o citiseră în fiecare seară.

— Ţine! zise el întinzându-i-o. Vreau să o ai tu.

Mikael întinse timid mâna şi luă cartea.

— Aici, înăuntru, sunt toate poveştile tale, zise Raphael. Dar ţine minte: dacă vrei ca magia să se repete la nesfârşit, să nu înveţi niciodată latina. Altfel, aceasta se va transforma într-o carte oarecare şi farmecul va dispărea.

Pe urmă izbucni în râs, dădu pinteni catârului şi se întoarse să urce coasta muntelui.

— Eu pot vedea cât de mare e inima ta, băiete…, îşi spuse Mikael, în şoaptă, înspăimântat. După aceea trecu podul, ajunse în sat şi bătu la uşa colibei lui Agnete.

Eloisa deschise. Făcu ochii mari de bucurie şi exclamă:

— Mamă, s-a întors Mikael!

Apoi, ca să nu-l sărute, îi dădu un pumn şi strigă la el:

— Prostule!

20.

Ojsternig zâmbi şi îi făcu semn gâdelui să execute sentinţa.

Călăul desfăcu nodul uneia dintre funiile spânzurătorii, în podium se deschise o trapă şi Radim Cütting, condamnat fiindcă îl vorbise de bine pe Volod cel Negru, căpetenia rebelilor, căzu în gol, cu gâtul strâns într-un laţ trainic.

Ojsternig se uită cum se zbate condamnatul. Avea gura căscată şi ochii îi ieşeau din cap din pricina tensiunii sângelui, care-i împingea în afară, ca şi cum ar fi vrut să i-i arunce din orbite. Ojsternig, apărat de Agomar şi de alţi cinci oşteni cu spadele însângerate, surâse dispreţuitor mulţimii.

Nicio suflare. Se auzea numai horcăitul condamnatului.

Ojsternig se gândi cu amărăciune că bărbatul murea mai repede decât sperase.

Cruzimea îl amuza. Dar numai atâta timp cât dura. Şi nu se mai sătura. Aşa că, după ce se terminase, îi era din nou foame, dar, oricât de puţin durase, era totuşi o uşurare. O distracţie.

Când horcăielile condamnatului luară sfârşit, dădu tăcut pinteni calului.

Revenit la castel, îşi scutură hainele de praf şi îşi clăti faţa şi mâinile. I se părea că are tot timpul pe el pulberea roşie de hematit şi cea neagră de turbă. Era ca o obsesie.

— Robert al III-lea a răspuns? îl întrebă pe Arialdo da Tarvis, contabilul lui, când coborî în salonul mare.

— Nu, Înălţimea Voastră…, răspunse acesta făcând o plecăciune.

Bătrânul Arialdo da Tarvis era singurul care ţinea toate socotelile

regatului. Îi fusese profesor când era mic şi îi servise neamul şi pe vremea tatălui său, în slujba de contabil. Dacă nu erau încă în totală ruină, cu siguranţă era meritul lui, trebuia să recunoască.

— De ce nu răspunde? îl întrebă Ojsternig.

— Înălţimea Voastră…, zise Arialdo strângând din umeri, imperiul e mare şi noi nu suntem decât un mic regat lipsit…

— Lipsit de importanţă? sări Ojsternig. Asta vrei să zici?

— Înălţimea Voastră…

Contabilul se îndoi de spate, ca un bătrân obişnuit să fie bătut.

Ojsternig ridică mâna, dar nu-l lovi, cum o făcea uneori. Se uită la el, cum stătea lipsit de apărare, cu capul plecat. Atât de bătrân încât l-ar fi putut omorî cu un pumn. Îi văzu gâtul zbârcit, cu smocuri rare şi aspre de păr alb, şi se gândi că poate, când îi fusese profesor, ţinuse la el. Îşi amintea că, odată, Arialdo dăduse peste el când tortura o găină. Dar în loc să îl mustre, în loc să se uite la el ca la o fiinţă josnică, aşa cum făceau tatăl şi mama lui, îi luase cu blândeţe din mână briciul însângerat. Prinsese găina de gât şi i-l rupsese, dându-i o moarte rapidă şi miloasă. Pe urmă se uitase din nou la micul Ojsternig dând din cap, ca şi cum ar fi spus că-l înţelegea. Apoi îl mângâiase pe cap. Dar Ojsternig nu simţise nimic la acea mângâiere. Încă de când era doar un copil, nu era interesat de niciun lucru frumos. Încă de atunci descoperise că numai cruzimea îl amuza, atât cât dura. La început, torturase animale. Apoi, crescând, şi pe slujitori.

— Ce trebuie să fac eu cu minerii? îl întrebă pe bătrân. Cum de îndrăznesc să se răzvrătească? Sunt slugi, nu au dreptul la libertate. Sunt proprietatea mea şi, după legea împăratului, pot dispune de ei după voie.

— Şi slugile trebuie să mănânce, răspunse Arialdo da Tarvis. De două luni încoace nu şi-au mai primit plata. Rezervele de carne sărată din iarnă s-au terminat. Morarii nu le mai dau pe datorie. Trăiesc cu napi uscaţi şi cu fiertură de ierburi de pe câmp. Bătrânul făcu o pauză. Mă întrebaţi ce trebuie să faceţi? Plătiţi-i!

— Cu ce bani?! răcni Ojsternig.

Oştenii care leneveau într-un colţ al salonului întoarseră capul.

Buldogul tigrat rânji. Agomar se uită mai întâi la Ojsternig, apoi la soldaţi.

— Şi cu ce bani să-i plătesc, Arialdo? repetă Ojsternig, stăpânindu-şi cu greu furia.

— Oştenii voştri beau vin de Falerno şi de Alsacia, cald şi parfumat, cât poftesc. În fiecare zi se taie un viţel numai pentru ei. Au atâta carne la dispoziţie, că nici nu mai rod oasele. Începeţi de aici. Faceţi în aşa fel încât un viţel să le ajungă trei zile. Şi frigeţi-i pe ceilalţi doi afară din mină, o dată pe lună. Daţi-le să bea oştenilor voştri bere bună, de pe pământurile noastre, în

loc de vin scump, pe care şi-l pot permite numai fraţii călugări de la mănăstiri. Şi, o dată pe săptămână, cheltuind doar a douăzecea parte din ce aţi economisit, daţi-le jumătate din bani soţiilor minerilor, să poată cumpăra o livră de făină neagră pentru cei de acasă. Şi spuneţi-le pădurarilor voştri că progeniturile minerilor pot aduna cinci pumni de castane pe săptămână, să poată îngroşa supele. Daţi-le ceea ce altfel vor căuta la Volod cel Negru. Şi veţi fi din nou seniorul lor.

Ojsternig se uită în tăcere la el.

— Ştii cine sunt eu, prostănac bătrân?

Arialdo da Tarvis încuviinţă, cu umilinţă.

— Sunteţi stăpânul meu.

— Şi tu îi recomanzi stăpânului tău să facă economie, ca unei femeiuşti? Să se coboare la nivelul acelei haimanale rebele? rânji Ojsternig.

— Haimanaua aceea rebelă se transformă într-un erou, Înălţimea Voastră, spuse Arialdo cu capul plecat. Doar cu două bucăţi de carne sărată.

Ojsternig îl măsură din cap până în picioare, în tăcere.

— Aşa îl sfătuiai şi pe tatăl meu? Îl sfătuiai să nu risipească ce mi se cuvenea mie?

— Erau alte vremuri…

Ojsternig sări în picioare. Buldogul veni lângă el, gata să muşte, cu spume la bot.

— Să ştiţi că… da. Îl sfătuiam, continuă contabilul.

— Ce îi spuneai?

Glasul lui Ojsternig era dur.

— Că avea un moştenitor şi că trebuia să aibă grijă de el.

Ojsternig rânji sălbatic şi zise ca şi cum nu l-ar fi interesat nimic:

— Iar el ţi-a spus că mă disprețuia, că eram doar un mic monstru plin de cruzime şi pe urmă a pus să te biciuiască.

— Nu, răspunse Arialdo da Tarvis. NU a pus să mă biciuiască!

Ojsternig ştia ce gândea tatăl lui despre el. Şi mama lui. Întotdeauna îl disprețuiseră, de când i se manifestase firea. Şi asta se întâmplase de foarte timpuriu. Se întoarse spre Agomar.

— Mâine în zori să trimiţi un om la Raühnvahl! Vreau să-i adune pe toţi locuitorii ca să-şi cunoască noul stăpân. Şi nu care cumva să lipsească vreunul dintre plugarii ăia!

— Ce vreţi să faceţi, Înălţimea Voastră? întrebă alarmat contabilul.

— Raühnvahl este un regat bogat, nu-i aşa? îi răspunse Ojsternig.

— Da, Înălţimea Voastră, dar…

— Atunci o să mi-l însuşesc. Aşa nu va mai trebui să economisesc precum o femeiuşcă.

— Dar împăratul…

— Împăratul nu are timp să se ocupe de noi. Chiar tu ai spus-o. Pentru el suntem ca puricii pe crupa taurului. Ei bine, puricele îşi va lua raţia de sânge şi taurul nici măcar nu-şi va da seama. Dacă nu are timp să răspundă la o misivă, crezi că-şi va trimite armata?

— Înălţimea Voastră, vă rog, gândiţi-vă bine…

— Taci, Arialdo, ori o să-ţi dau eu loviturile de bici pe care nu ţi le-a dat în ziua aceea tatăl meu! Se ridică în picioare. Mâine-dimineaţă să fii şi tu acolo, cu catastifele tale! I se adresă lui Agomar: Ia cinci oameni şi vino cu mine! Trebuie să recrutăm o ceată de tâmplari de la mină! Mă gândesc să-i pun să muncească, având în vedere că acolo nu prea au mare lucru de făcut.

Ojsternig ieşi, se duse la grajduri şi încălecă pe calul său puternic de luptă. Buldogul alerga alături de el, rânjind fără încetare, în timp ce Ojsternig dădea buzna, cu toată viteza, pe uliţele din Dravocnik. Copitele calului ridicau stropi de apă scârboasă din băltoacele unde roşul hematitului şi negrul turbei se amestecau într-o culoare nedefinită, asemănătoare celei a sângelui închegat.

Lumea se lipea de ziduri, înfricoşată, ştiind că stăpânul lor plin de cruzime nu ar fi încetinit.

După ce Agomar recrutase echipa de dulgheri, Ojsternig le arătă câteva case vechi, dărăpănate şi le porunci să le dărâme şi să transporte lemnul recuperat în faţa intrării minei.

Înainte de ora prânzului, poruncile lui fuseseră îndeplinite.

Ojsternig descălecă, adâncindu-se în noroi cu cizmele din piele neagră, până aproape de pulpă. Ceru să i se dea patru ţăruşi vopsiţi în roşu viu. Îi înfipse în pământ, formând un perimetru de şapte paşi pe patru. Pe urmă arătă spre lemnul aşezat în care.

— Folosiţi-l ca să construiţi un podium pentru trei spânzurători! le porunci tâmplarilor.

Seara, cele trei spânzurători erau gata.

— De azi înainte, rebelii vor fi spânzuraţi aici, în faţa minei, spuse solemn Ojsternig către mineri. Iar trupurile lor vor fi lăsate să atârne în ştreang până când corbii le vor curăţa orbitele ochilor şi le vor mânca buzele până la dinţi. Se uită la mulţimea care se adunase. Curând şi Volod cel Negru se va bălăbăni agăţat de unul dintre laţurile astea.

Femeile îşi strânseră copiii lângă ele. Babele îşi făcură semnul crucii. Bărbaţii se agăţară înspăimântaţi de uneltele lor. Mitjia, directorul minei, îşi pipăi mâna bandajată, care nu dădea semne să se vindece, legată cu faşă pe după gât.

Dar cu toţii, fără deosebire, îşi îndreptară privirile spre cele trei

spânzurători. Şi ochii lor clipeau albi pe chipurile colorate în roşu şi negru.

Atunci Ojsternig crezu că în noaptea aceea avea să doarmă fericit, cu gândul la distracţia care îl aştepta.

21.

În dimineaţa următoare, în timp ce Agnete, Eloisa şi Mikael se pregăteau să iasă, clopotul de la biserica Madonna delle Nevi începu să bată frenetic, chemându-i pe toţi la adunare.

— Ce se întâmplă? întrebă Agnete.

— Principele! exclamă un băieţandru în trecere. Soseşte principele!

Brusc, Mikael se încordă. Se simţi cutremurat de o emoţie pe care nu putea să şi-o stăpânească. „Principele!", gândi cu o tresărire de inimă, pe când în faţa ochilor îi apărea imaginea tatălui său iubit.

— Principele cel nou? întrebă Agnete.

— Principele cel nou! confirmă băiatul înainte de a o lua la goană.

Eloisa fusese singura care se întorsese spre Mikael. Pe chipul lui văzuse întâi o speranţă absurdă şi pe urmă o dezamăgire arzătoare. Şi reuşi să perceapă durerea pe care o simţea. Făcu un pas spre el, dar Mikael se uită la ea cu o faţă atât de tristă, încât fetiţa se înspăimântă şi se întoarse spre mama ei.

— Ce vrea principele cel nou? o întrebă, mai mult ca să-şi acopere bătăile inimioarei.

Agnete scutură din cap.

— Nu ştiu, răspunse mohorâtă.

— A trimis un sol. Trebuie să-l aşteptăm în faţa bisericii Madonna delle Nevi, îi spuse vecina, care se grăbea într-acolo cu familia ei.

Agnete scutură iar din cap şi ieşi.

— Hai să mergem! făcu ea. Poruncile unui principe nu se discută.

Ajunseră în tăcere la Madonna delle Nevi. În uşa bisericuţei, fratele Timotei avea faţa trasă şi palidă. La fel şi lumea care se înghesuia.

— Ce o fi vrând principele cel nou? zise unul pentru toţi.

Nimeni nu avu curajul să răspundă. Dar mulţi se îndoiră de mijloc ca sub o greutate.

Mikael se oprise la vreo zece paşi distanţă, fără să se poată alătura grupului, şi se uita. În ochii tuturor, mascată de curiozitate, putu citi frica. Şi asta îl uimi. Era ca şi cum s-ar fi oglindit în fiecare dintre ei şi nu i-ar fi văzut prea diferiţi de el însuşi. Atunci, din reflex, îl căută prin mulţime şi pe

temutul Eberwolf. Şi, când îl găsi, i se păru că şi pe chipul lui era întipărită frica.

Dar fu doar pentru o clipă.

Eberwolf îşi încrucişă privirea cu a lui. Îşi puse mâinile-n şold şi se uită la el cu un aer de brută.

— Bine te-ai întors, Rahatuscat! exclamă.

Mikael simţi cum respiraţia i se opreşte în gât. Îşi pipăi degetul pe care i-l rupsese Eberwolf. Încă îl durea când îl strângea.

— Elderstoff nu valorează nimic, zise Eloisa.

Mikael se răsuci spre ea, surprins.

— Elderstoff e un dobitoc, mai zise fata.

Atunci Mikael se simţi mai puţin singur şi îşi dădu seama că pe faţă îi înflorea un zâmbet. Eloisa surâse şi ea.

— Iată-l! Iată-l! strigă cineva, pe neaşteptate.

În capul satului Raühnvahl, vreo douăzeci de cavaleri se apropiau repede, în galop.

— Principele cel nou! Principele cel nou! se auzi ca un ecou prin mulţime.

Îngenunchează cu toţii, acolo unde se aflau, cu capul plecat. Şi fratele Timotei. Iar unii îşi făcură semnul crucii.

Mikael se uita spre pâlcul de cavaleri, din ce în ce mai apropiat, şi avea o senzaţie de ireal care îi strângea stomacul.

— Îngenunchează! îi zise un glas din dreapta lui.

Dar Mikael nu îl auzi. Simţea doar cum se cutremură pământul, ca în ziua aceea în care, jucându-se de-a v-aţi ascunselea, se strecurase în tunelul cazărmii. Era un uruit sumbru, ca atunci când îşi scosese mănuşa de lutru şi pusese mâna pe pământul îngheţat. Şi acum se uita la cavalerii care soseau în galop, înspăimântători şi agresivi, fără să-şi poată lua ochii de la ei. Când fură aproape şi se opriră la un pas de mulţime, cabrând caii, Mikael zări mai întâi un războinic cu barbă şi păr roşu, cu ochi negri şi înguşti, cruzi. Mâna dreaptă pe care o ridicase ca să-i oprească pe oamenii lui avea doar patru degete. Îi lipsea degetul mic. Şi, înainte chiar de a-şi aminti, Mikael simţi mirosul sângelui în nări şi pe urmă pe cel de fum. Simţi cum începe să gâfâie şi i se păru, o clipă, că se va prăbuşi. Desfăcu braţele, imperceptibil, ca pentru a-şi regăsi echilibrul. Simţi în gură gustul acru de vomă. Simţi cum i se holbează ochii şi cum i se umplu de lacrimi. Simţi o durere ascuţită, ca şi cum mii de ace i s-ar fi înfipt în piele. Dar nu reuşi să mişte nici măcar un muşchi. Şi se simţi ca prins în capcană, acolo unde era, în picioare, exact ca atunci când era blocat în tunel în ziua masacrului. Era gonit înapoi, în acel trecut îngrozitor, care se colora în roşul sângelui, care revenea strălucitor, viu şi proaspăt în mintea lui.

— Îngenunchează! îi zise iar vocea din dreapta lui.

Nici acum Mikael nu o auzi. Dar, şi dacă ar fi auzit-o, nu ar fi fost în stare să-i dea ascultare. Fiindcă în urechile lui, cu o intensitate din ce în ce mai mare, răsunau urletele oamenilor care mureau, zgomotele animalelor îngrozite, plânsetele femeilor violate, glasurile copiilor care strigau numele mamelor, întinse la picioarele lor, cu ochii sticloşi şi holbaţi, în trosnetul înfricoşător al flăcărilor care devorau castelul. Cu o clipă înainte ca tot acel zgomot să-l fi asurzit, simţi cum intră în el o răceală, ca şi cum cineva ar fi aruncat pe el o găleată de apă din râu.

Apoi se lăsă liniştea.

Atunci îşi aminti că războinicul fără degetul mic se numea Agomar. Se uită la spada lui. Şi, în sinea lui, fu sigur că era încă pătată cu sângele tatălui său.

— Fie ca Dumnezeu Atotputernicul să îl binecuvânteze pe principele de Ojsternig! spuse în acel moment fratele Timotei, cu glas tremurat.

Mikael se întoarse spre bărbatul căruia i se adresase parohul. Avea o faţă slabă şi osoasă. Purta o blană de urs brodată cu aur şi cizme negre, din piele, căptuşite cu fetru şi blană de iepure. Şi, pentru prima oară, Mikael îşi aminti ce spusese Agomar: „Seniorul de Ojsternig ne-a poruncit să nu lăsăm pe nimeni în viaţă!" Seniorul de Ojsternig! Bărbatul care poruncise exterminarea familiei lui. Să-i ucidă tatăl. Mama. Sora mai mică. Pe Eilika şi pe toţi ceilalţi.

— Principe, cărei onoare îi datorăm vizita voastră? întrebă timid fratele Timotei.

Nimeni nu îndrăznea să ridice capul.

Doar Mikael stătea în picioare, ţintuindu-l cu privirea pe principele de Ojsternig. Fără să tremure. Dar, în clipa aceea, nimeni nu-l băga în seamă.

— Îngenunchează! bâigui pentru a treia oară Agnete, din dreapta lui.

Şi Mikael, pentru a treia oară, nu o auzi. Era ca şi cum ar fi fost singur, în picioare, în curtea castelului şi, în jurul lui, mute, s-ar fi aflat personajele acelei înspăimântătoare tragedii. Tatăl lui, cu capul tăiat. Mama lui, cu cuţitul înfipt în piept şi cu surioara moartă în braţe, ca o păpuşă de cârpă. Fata violată şi ucisă de Agomar. Fierarul fără braţ. Preotul cu sutana ridicată. Apoi, unul după altul, toţi ceilalţi. Iar în mijlocul lor, Ojsternig, cu nasul lui de uliu.

Şi totuşi, era ca şi cum între el şi scena aceea ar fi stat o lespede groasă de gheaţă. Ca şi cum ceilalţi ar fi fost deasupra unui lac îngheţat şi el s-ar fi aflat, fără suflare, încătuşat sub apă.

Nu mai era sânge, nu mai erau zgomote. Doar acest îngheţ imens în el. O imagine împietrită şi fără sens. Lipsită de emoţii.

— Am aflat că a avut loc o nuntă! exclamă Ojsternig.

Fratele Timotei încuviinţă şi arătă spre Gregor şi Emöke, şi ei cu capetele plecate.

— Sărutaţi mâna principelui vostru! le spuse.

Cei doi, îngroziți, dădură să se ridice.

— Nu! îi opri Ojsternig. Doar fata!

Emöke înţepeni.

— Du-te! îi şopti tânărul soţ, cu un zâmbet speriat.

Emöke se ridică şi se duse la principe.

Ojsternig îi băgă o mână în decolteu şi îi pipăi sânul, fără să se uite la ea, aţintindu-şi privirea în ochii soţului ei. Gregor se crispă şi, sub privirea pătrunzătoare şi crudă a principelui, lăsă capul în jos. Atunci Ojsternig îi făcu semn fetei să plece. Emöke se lăsă în genunchi din nou, lângă Gregor, şi începu să plângă în tăcere. Soţul nu avu curaj să se uite la ea, dar o luă de mână.

— Cum se pot căsători două slugi de pe proprietatea mea fără să-mi ceară voie? întrebă Ojsternig, pe un ton ameninţător.

— Principe…, răspunse fratele Timotei, nu credeam… predecesorul… vostru… principele de Sa…

— Părinte, vino aici! tună Ojsternig.

Fratele Timotei se duse spre el cu paşi nesiguri.

— Spuneți-mi, Înălțimea Voastră!

— Tu consideri că această căsătorie e valabilă după legile feudale? îl întrebă Ojsternig.

Fratele Timotei făcu ochii mari. Deschise gura, dar din ea nu ieşiră decât câteva sunete guturale.

— Eu sunt principele şi pot hotărî ce vreau, reluă Ojsternig. Dar fiindcă legea e lege şi tu trebuie să o cunoşti, vreau să-mi spui tu dacă această căsătorie, fără consimţământul meu, poate fi considerată valabilă.

Fratele Timotei nu îndrăznea nici să se uite la el.

— Răspunde! zbieră Ojsternig.

— Nu…, murmură parohul.

— Mai tare! Ca să audă toţi! E valabilă sau nu?

— Nu.

— Nu! zise Ojsternig, mulţumit. Chiar aşa, nu e valabilă!

Emöke suspină.

— Înălţimea Voastră… aveţi milă de aceşti doi tineri…, începu fratele Timotei.

— Au consumat? întrebă principele.

— Da, Înălţimea Voastră! spuse cu entuziasm fratele Timotei, gândindu-se că asta ar fi putut fi în favoarea lor.

— Cu atât mai rău pentru ei, îl îngheță Ojsternig. Ba cu atât mai rău pentru ea! Cine o să vrea să ia de soție o fată necinstită? încheie el cu dispreț.

Gregor lăsă mâna lui Emöke. Emöke suspină și mai tare.

— Căsătoria nu e valabilă! Ai spus-o chiar tu, părinte, rosti Ojsternig, și își lăsă ochii înghețați să rătăcească peste mulțime, fiind sigur că n-o să dea nici măcar de un singur cap ridicat.

În clipa aceea îl observă pe copilul care se uita la el, stând în picioare. O clipă mai târziu, văzu o femeie care îl apuca de braț, îl silea să îngenuncheze și îi pleca în jos capul. Dar, imediat, copilul ridică din nou privirea spre el.

Ojsternig își scoase de la cingătoare biciul împletit din vână de bou, cu vârfuri de oțel. Îi plăcea să biciuiască fețele servilor lui. Lăsa urme adânci și cicatrice groase. Tăia buze, spinteca urechi, făcea să explodeze globii oculari.

Dar, în ultima clipă, ceva îi abătu atenția.

— Ce sunt alea? îl întrebă pe fratele Timotei, observând câmpurile de la poalele muntelui mărginite de ziduri scunde de piatră.

Mikael continua să se uite la el. Încerca să înțeleagă. Nu îi era frică. Mai curând era o emoție, în adâncul ființei lui, care dădea năvală să iasă. Dar era o senzație cu totul necunoscută și străină.

— Înălțimea Voastră… muntele…, răspunse ezitând fratele Timotei, împiedicându-se în cuvinte, muntele, după cum spune tradiția… le dăruiește… servitorilor voștri… care se căsătoresc… muntele…

— Ăla-i pământul meu! răcni Ojsternig.

— Înălțimea Voastră… Fratele Timotei arătă câmpurile din vale, pline de culturi dese, unde pământul era mai puțin zgârcit și mai mănos. Acesta bun este al vostru… ăla nu-i bun de nimic. Obiceiul e ca muntele să dăruiască…

— Muntele? zbieră și mai tare Ojsternig, lovindu-l pe părinte, în plină față, cu biciul. Eu sunt singurul vostru munte! Își țintui ochii de jar asupra celor din jur. Și niciodată pentru voi nu va exista un munte mai înalt ca mine!

Fratele Timotei își șterse sângele care îi țâșnea din buza spartă.

— M-am hotărât să-mi părăsesc palatul și să mă stabilesc aici, zise Ojsternig, aparent mai calm. De aceea am nevoie de pietre ca să reconstruiesc castelul. Arătă cu degetul spre gărduțele de pe câmp. Pentru început, de *pietrele alea*!

Lumea se agită, dar nimeni nu îndrăzni să ridice capul.

— Vreau să aduceți la castel absolut toate pietrele. Toate! Într-o lună, începând de azi! porunci Ojsternig. Și pentru că ați pus ilegal stăpânire pe un pământ care îmi aparține, o să-mi plătiți bir dublu, dacă nu vreți să fiți spânzurați unul câte unul. De azi până veți crăpa! Și după voi, copiii voștri și nepoții vor continua să plătească bir dublu!

Nimeni nu se mişcă, nici nu suflă.

Doar Mikael ţinea privirea înălţată, fiindcă emoţia aceea de neînţeles continua să îl tulbure pe dinăuntru, din ce în ce mai violentă, şi dădea să iasă.

Ojsternig se apropie de unul dintre bărbaţii îngenuncheaţi şi îl lovi cu violenţă peste cap cu biciul, ca să le dovedească plugarilor ălora că erau proprietatea lui şi că putea face cu ei ce-i poftea inima. Bărbatul se ghemui cu un geamăt. Soţia, alături de el, îşi duse o mână la gură, să-şi ţină plânsul. Nimeni nu clinti un deget.

Ojsternig şi ai lui începură să se pună în mişcare. Caii pufniră şi bătură cu copitele în pământ, nervoşi.

Atunci, lui Mikael i se păru că simte iar, ca în ziua aceea îngrozitoare, cum tremură pământul sub greutatea cailor care năpădeau curtea castelului. Vântul de la Raühnvahl îi biciuia obrajii. Îşi auzea chiar şi respiraţia. Inima începu să-i bată nebuneşte, cu putere. Şi, în timp ce deschidea larg gura, simţi cum îi explodează în piept emoţia aceea care îl tulbura. Şi îi dădea un glas nou. Strigă. Un singur strigăt. Prelungit. Care îi goli plămânii, curăţându-i sufletul. Şi, în clipa aceea, înţelese ce era acel sentiment arzător pe care adulţii îl numesc ură.

Toţi se întoarseră să se uite la el. Agnete, Eloisa, sătenii, fratele Timotei. La fel şi Agomar şi soldaţii, care aveau pe chip o uimire care semăna cu spaima.

Un moment tăcerea fu şi mai adâncă.

Ojsternig îl ţintui, strunindu-şi calul. Şi simţi cum îi vibrează corpul, atins de urletul acelui copil. Fu tentat să-şi scoată spada din teacă şi să-i taie gâtul. Mâna se îndreptă spre mânerul armei, dar se opri. Dacă l-ar fi ucis, toată distracţia ar fi durat numai o clipă.

Uitându-se la el, înţelese că micuţul acela, un şerb fără importanţă, îl ura profund. Dar, spre deosebire de toţi ceilalţi servitori, lui nu îi era teamă. Dacă l-ar fi ucis, acel copil, care nu preţuia mai mult decât oricare dintre animalele din curtea lui, nu ar fi murit tremurând.

Îi zâmbi, îndatoritor. Ar fi fost mult mai distractiv să-l tortureze pe băieţelul acela decât să-l omoare. Şi ar fi durat mult mai mult. Întinse un deget tremurător spre el.

— Tu ai să vii cu mine! spuse.

— Nu! urlă Eloisa.

Şi fu al doilea urlet imperios din ziua aceea.

PARTEA A DOUA

22.

— Ai să aduni căcat cu lopata, zise Ojsternig, anticipând distracţia. Ai să aduni căcatul din curte în fiecare zi, de dimineaţă până seara, până când tot corpul ţi se va face de căcat.

Mikael înlemnise în salonul cel mare, în picioare, în faţa jilţului pe care era aşezat Ojsternig, cu buldogul cel mare şi tigrat lângă el, care rânjea supus.

— Acum pleacă! zise Ojsternig.

O slugă îl împinse pe Mikael spre ieşire, în jos, pe scările exterioare de lemn până în curte. Pe urmă chemă un argat cu o lopată şi i-o dădu lui Mikael.

— Începe să dai cu lopata! îi porunci.

— Unde îl arunc? întrebă Mikael, ca şi cum nu l-ar fi interesat, ca şi cum prin gura lui ar fi vorbit altcineva.

Sluga se uită în jur. Curtea era plină de căcat.

— Tu unde îl arunci? îl întrebă pe argat.

Omul îi arătă un colţ de zid, unde se căsca o groapă şi unde erau aruncate gunoaiele.

— Aruncă şi tu acolo! îi spuse sluga plecând.

Mikael rămase nemişcat, cu lopata în mână.

Cu o zi înainte, când Ojsternig hotărâse să îl ia cu el, Agnete îl apucase de un braţ.

— Ţine totul în tine, băieţaş! îi spusese, înspăimântată şi neliniştită, cu o voce repezită, văzând că Agomar descăleca şi se apropia. Dacă descoperă cine eşti, îţi taie gâtul!

Mikael se uitase la ea fără să o vadă. Trupul lui încă vibra de senzaţia aceea nouă, pe care adulţii o numesc ură.

Agnete se agăţase cu mâinile ei aspre de umerii lui şi îl zgâlţâise cu violenţă.

— Au să o omoare şi pe Eloisa! îi şuierase, întorcându-se o clipă spre Agomar, care era de-acum la câţiva paşi de ei.

Privirea lui Mikael se concentrase din nou. Agnete îşi dădu seama.

— N-ai să spui nimic, nu-i aşa?

Mikael dăduse din cap. Nu!

Agnete întinsese o mână, ca şi cum ar fi vrut să-l mângâie, şi îi spuse: „Bravo, Mikael!" Dar nu-l mângâiase şi mâna rămase acolo, în aer.

Agomar ajunsese. Îl ridicase pe Mikael şi îl luase sub braţ, ca pe un covor rulat. Şi, tot ca pe un covor rulat îl aruncase în şa, înainte de a urca la rândul lui. Dăduse violent pinteni în burta calului şi se îndepărtase la pas, împreună cu ai lui.

Mikael se întorsese. Din poziţia aceea, cu capul în jos, îi văzuse pe ţăranii care se ridicau încet. Unii se duseseră la preot ca să-i şteargă buza sfâşiată, alţii îl ajutau pe bărbatul pe care îl lovise Ojsternig cu biciul, alţii doar scuturau jalnic din cap. Pe urmă o văzuse pe Agnete, care încerca să ţină lângă ea o siluetă mică, îmbrăcată în roşu, care se zvârcolea cu putere. O recunoscuse imediat. Era Eloisa.

Şi Eloisa începuse să alerge spre el. Şi plângea. Un soldat coborâse de pe cal şi, în râsetele tovarăşilor lui, luase o piatră şi o aruncase după ea, gata-gata s-o nimerească. Eloisa se oprise o clipă. Apoi începuse iar să alerge şi să plângă. Soldatul aruncase după ea altă piatră.

Atunci Eloisa se ferise, schimbându-şi direcţia. Urcase pe coasta muntelui. Îi urmărise de la distanţă, rămânând deoparte. După puţin timp, Mikael nici nu-i mai distingea chipul. Îi vedea doar pata roşie a rochiei.

Când ajunseseră la pasul care punea în legătură Raühnvahl cu regatul Ojsternig, Mikael zărise mica siluetă roşie cum se oprea şi se ghemuia pe pământ.

— Nu voi spune nimic, şoptise în sinea lui.

Agomar îi trăsese una. Mikael se gândise că mâna aceea îl ucisese pe tatăl lui. Şi asta îi făcuse mai mult rău decât lovitura.

Mikael se trezi din gândurile lui. Încă era cu lopata în mână în mijlocul curţii şi argatul se uita la el. Avea o mutră boccie. Şi faţa urâtă era colorată în roşu şi negru. Ca a tuturor celor din jur. Mikael lăsă privirea în jos. Saboţii i se afundau în noroi şi bălegar.

Îşi scuipă în palme, cum îl învăţase Raphael. Pe urmă înfipse lopata în stratul gros de rahat. O ridică şi, cu paşi înceţi, ajunse la groapa de gunoi.

Nu putea să înţeleagă ce avea în inimă.

Argatul îl urmărea.

Mikael goli lopata în groapa de gunoi. Argatul râse încetişor, cu o voce guturală.

Mikael se uită la el. Pe urmă înfipse iar lopata în bălegar şi o goli la groapă.

— Blestemat să fii de bunul Dumnezeu! auzi de dincolo de ziduri.

Mikael se duse la crăpătură şi văzu un bătrân care scotocea în gunoi,

căutând ceva de mâncare.

— Mi s-a spus să arunc căcatul jos, aici, domnule, spuse Mikael.

Bătrânul îi aruncă o privire lăptoasă, fără să poată vedea dincolo de pielița groasă a cataractei.

— Blestemat să fii de bunul Dumnezeu! repetă el.

Argatul râdea. Mikael, răsturnând o altă lopată de bălegar în gaură, spuse:

— Îmi pare rău.

Apoi îl auzi pe bătrân că plângea. Și atunci argatul râse iar. Mai tare.

Mikael dădu cu lopata fără să se oprească până când argatul, care nu-l părăsise deloc, îl bătu pe umăr și îi făcu semn că era vremea mesei. Mikael lăsă lopata pe pământ și dădu să-l urmeze. Argatul îl opri și îi arătă spre lopată.

— Fu-ră, spuse, articulând cu greutate. Ba-te la tine.

Mikael luă lopata și îl urmă spre un grup de servi adunați în jurul unui ceaun mare din care ieșea abur, sub care ardea turbă. Când îi veni rândul, primi jumătate de blid cu un terci de ovăz, fiert și răsfiert, peste o bucată de pâine uscată. Mâncă în liniște, uitându-se în jurul lui. Cu toții aveau fața năclăită de un strat subțire roșu și negru. Dinții și albul ochilor le ieșeau puternic în evidență. Păreau niște animale ciudate.

Ziua trecută, când ajunseseră în apropiere de satul minier Dravocnik, Mikael era epuizat. Își simțea ochii injectați de sânge, după ce fusese zgâlțâit cu capul în jos.

Dar înainte de a vedea orice altceva, simțise un miros. Semăna vag cu cel din forja fierarului, la castel. Dar, în afară de putoarea de fier topit, mai era și un iz amar, de ceva ud care ardea. Părea a fi de mucegai. Și pe urmă îi veni în minte că turba în care Raphael punea bălegar, ca să îngrașe pământul, avea izul acela de mucegai.

Dar ce îi impresionase cel mai tare, cu toată oboseala, fusese satul Dravocnik. Părea că drumurile, casele și oamenii fuseseră pictați în roșu și negru. Ploaia, căzută de curând, schițase dâre decolorate pe fațadele și pe acoperișurile caselor. Și decolorase chipurile oamenilor, ca și cum ar fi fost brăzdate de lacrimi. Satul părea imens. Dar Agomar și ai lui îl ocoliseră și se îndreptaseră, cotind la stânga, pe un pod de piatră, spre un deal ciudat, cu două cocoașe. Una mai joasă și, imediat după ea, alta mai înaltă. Pe prima se ridica o construcție butucănoasă, din calcar. Chiar în fața porții, văzuse niște călugări, cu sutane din pânză aspră, colorate, la rândul lor, în roșu și negru. Trebuie să fi fost mănăstirea de care ținea mica biserică Madonna delle Nevi, se gândise Mikael.

Pe cealaltă cocoașă a dealului, cea mai înaltă, se înălța, uriaș și maiestuos, castelul. Era mult mai mare decât cel unde crescuse el. Inspira teamă.

Trebuie că în el ar fi putut încăpea o armată puternică. Apropiindu-se, Mikael zărise valuri de pământ înalte cât trei bărbaţi unul peste altul şi un şanţ adânc, ce înconjura totul. Pe fundul şanţului fuseseră înfipţi pari de fag, cu vârfurile ascuţite îndreptate în sus, arse în foc, ca să fie mai rezistente. Dar smoala care îi acoperea era de-acum consumată şi lemnul putrezea jalnic. Unul dintre turnurile de la intrare se prăbuşise. Multe dintre pietre se rostogoliseră pe pantă în jos. Altele se adunaseră la poalele ruinei. Trebuie să se fi întâmplat cu mulţi ani în urmă, se gândise Mikael, fiindcă pietrele erau acoperite de muşchi şi smocuri de buruieni creşteau cam peste tot. Poarta cea mare era în stare jalnică, mâncată de cari. O porţiune din zidul împrejmuitor dinspre apus se surpase. La fel şi meterezele şi locurile arcaşilor. Când intraseră, Mikael observase că şi curtea, deşi era mare cât un cătun, era murdară şi în dezordine. Grajdurile erau în ruină, ţarcurile reparate de mântuială. Putoarea de bălegar era insuportabilă. Animalele erau slabe. Slugile încă şi mai slabe. Doar soldaţii păreau bine hrăniţi. Trebuie că altă dată fusese castel extraordinar. Acum însă rămăseseră numai vestigiile unui trecut îndepărtat.

Când termină de mâncat, Mikael începu din nou să dea cu lopata. Nu făcuse altceva decât să se gândească la Ojsternig. Şi singurul lucru pe care îl ştia cu certitudine era că, de fiecare dată când se gândea la el, simţea un gol pe dinăuntru şi o imensă nostalgie pentru tatăl lui. Era sigur că el nu şi-ar fi lăsat niciodată castelul în ruină.

Între timp, argatul stătea mereu pe lângă el. Nemişcat şi tăcut, cu privirea lui idioată. În toate orele acelea Mikael nu vorbise cu el.

— N-ai altceva de făcut? îl întrebă, deranjat.

— Eu da-u doar la că-cat, răspunse argatul zâmbind.

Când soarele începu să apună, un servitor cu o tunică până la genunchi, jegoasă şi ruptă, veni la Mikael şi îi porunci să se oprească. Apoi îi spuse:

— Stăpânul meu vrea să te vadă.

Mikael îl urmă pe scările palatului.

Când intrară în salonul cel mare, Ojsternig îl aştepta, cu un pocal de aur în mână, plin cu vin fiert care mirosea a scorţişoară şi a cuişoare. La picioarele lui, alături de buldogul tigrat, se aflau o găleată şi o otreapă.

— Dă să te miros, spuse seniorul Ojsternig. Pe urmă faţa lui se întunecă, teatral. Mi-ai pângărit castelul, animalule! Acum, înainte de a pleca, curăţă-ţi urmele! adăugă râzând.

Mikael văzu că undeva mai încolo, alături de o fereastră îngustă şi lungă, era aşezată o fată cam de treisprezece ani, care broda nepăsătoare. Purta o rochie de mătase prea mare pentru ea. Şi avea buzele roşii în formă de inimă. Înţelese imediat că trebuie să fi fost fata lui Ojsternig.

Se întoarse brusc spre principe. Şi îşi aminti, doar în clipa aceea, că îl mai întâlnise cu câteva luni înainte de măcel. Îşi aminti că Ojsternig fusese primit la castelul tatălui său. Îşi aminti că Ojsternig voise să-şi dea fata drept soaţă lui, micului principe moştenitor. Îşi aminti de tatăl lui, care răspunsese indignat că nu s-ar fi înrudit niciodată cu el. Îşi aminti că Ojsternig plecase, blestemând şi ameninţând, şi că tatăl lui spusese: „Omul ăla e diavolul însuşi. Nu m-aş mira dacă ar mânca leşuri, ca un uliu".

Atunci Mikael înţelese de ce, cu o zi înainte, reamintindu-şi scena masacrului, şi-l închipuise cu clonţ de uliu.

Se uită la fată cu alţi ochi şi se gândi că, dacă tatăl lui ar fi acceptat propunerea lui Ojsternig, ea ar fi devenit promisa lui soaţă. Şi, dacă ar fi fost mireasa promisă lui, îşi spuse, tatăl lui ar fi fost încă viu.

Atunci se uită iar la Ojsternig. Şi simţi că îl urăşte.

Ojsternig simţi un fior pe piele. Era amuzant să tortureze un băieţel căruia nu îi era frică de el. Şi îi plăcea ideea că îl smulsese din familia lui şi îl condamnase la cea mai umilitoare treabă de pe pământ.

Mikael rămase să se uite la el. Pe urmă se uită la principesă.

În momentul acela, pentru o clipă, fata ridică ochii spre el. Era o privire pierdută în gol, ca şi cum s-ar fi aflat altundeva.

Dar, în acea fracţiune de secundă, Mikael se oglindi în ea. Fu absorbit de expresia aceea, care era ca un sorb slinos, din care viaţa părea să se fi retras. Şi simţi un nod în stomac.

Servitorul îi dădu un brânci şi îi întinse găleata şi otreapa.

— Pune-te în genunchi şi curăţă! porunci el.

Mikael se supuse.

Buldogul se apropie de el.

— Azi Harro încă nu a mâncat, chicoti Ojsternig.

Buldogul îl adulmecă pe Mikael, rânjind uşurel. Avea un cap enorm. Mikael nu se mişcă. Şi tatăl lui creştea câini de luptă.

Animalul deschise botul, care mirosea a carne putredă şi a dinţi cariaţi, şi căscă leneş. Avea colţii îngălbeniţi şi deşi, lungi de o jumătate de deget. Mişcă uşor din vârful cozii şi îi linse pe Mikael pe o ureche.

Ojsternig sări în picioare şi zvârli cu pocalul plin cu vin în câine.

— Vierme, vino aici! răcni.

Buldogul uriaş îşi băgă capul între umeri şi se apropie de stăpânul lui. Ojsternig îi trase un picior.

— Să nu mai îndrăzneşti vreodată! apoi se uită la Mikael. Curăţă! urlă.

Mikael, dându-se înapoi, şterse urmele de rahat pe care le lăsaseră paşii lui. Apoi, ieşind din salon, se uită iar la principesă. Dar ea nu-şi ridică ochii de pe broderie.

Când veni timpul de culcare, slujitorii întinseră paie proaspete pe pardoseala salonului cel mare. Mikael trebui să îi ajute, în picioarele goale, fiindcă saboţii lui erau murdari de căcat. Când terminară, soldaţii şi cavalerii îşi scoaseră spadele, care se loviră cu zgomot de podea. Pe urmă se întinseră pe jos, înfăşuraţi în mantalele lor grele, căptuşite cu blană. La puţin timp după aceea, fură chemate femeile. Aveau rochii desfăcute în faţă, care le dezveleau sânii striviţi de mâinile multor bărbaţi. Râdeau fără să zâmbească. Părea că au ochi de sticlă, gândi Mikael. Pleoapele lor erau colorate în albastru, buzele roşii şi feţele date cu alb de plumb. Pe sub stratul gros de fard se zărea pielea murdară, roşie şi neagră. Unele abia dacă mai aveau câţiva dinţi în gură. Se întinseră alături de bărbaţi, care începură să grohăie ca porcii când le e umplută troaca, gândi Mikael.

— Trebuie să dormi aici! îi spuse un servitor lui Mikael. Porunca stăpânului. A zis că vrea să-ţi vadă faţa hâdă mâine, când se trezeşte. Îi aruncă o manta care colcăia de ploşniţe şi plecă.

Mikael se lungi într-un colţ şi se înfăşură în manta.

— Noapte bună, Eloisa! spuse.

Închise ochii şi strânse din pumni. Simţea, din nou, nevoia să ţipe.

Pe urmă îi veni în minte chipul principesei.

23.

„Ai să cureţi căcatul din curte, în fiecare zi, de dimineaţă până seara, până când tot trupul tău va fi de căcat", îi spusese Ojsternig.

Aşa că a doua zi, după un mic dejun sărac, cu pâine uscată, un amestec de cereale şi un pocal de bere slabă, se întoarse în curte, unde argatul îl aştepta cu lopata în mână.

Mikael ridică privirea la fereastra unde, de obicei, principesa stătea şi broda. În schimb, întâlni ochii de gheaţă ai lui Ojsternig, cruzi şi inexpresivi că ai unui uliu. Ai unui corb.

Mikael îşi scuipă în palme, pe urmă înfipse lopata în rahat şi o goli la groapa de gunoi. Când se uită iar spre fereastră, Ojsternig nu mai era acolo. Mikael ridică o altă lopată pestilenţială şi o răsturnă în groapă.

— Blestemat să fii de bunul Dumnezeu! auzi imediat după aceea.

Mikael îl văzu pe bătrânul orb.

— Îmi pare rău! spuse.

Bătrânul se întoarse arătându-i ochii lui neliniştitori şi albi.

Argatul chicoti încet.

După ce alte două lopeți fură golite în groapă, bătrânul se puse pe plâns, îndepărtându-se de grămada de gunoi în care scotocea.

Și argatul râse mai tare.

— Ești prost? îl întrebă uimit Mikael.

Argatul se opri din râs. Se întunecă la față și nu răspunse. Se uită spre grajduri, dar rămase lângă Mikael până bătu clopotul de prânz. Atunci, în loc să se așeze la rând cu ceilalți pentru blidul de ovăz răsfiert, dispăru la grajduri. După puțin timp, ieși împreună cu o femeie, ofilită și urâtă, cu fața ciupită de vărsat. Femeia îi arătă o baracă cu ușa scoasă din țâțâni și pe urmă îl mângâie cu duioșie pe cap. Argatul zâmbi mulțumit și se duse la baracă. Între timp, clopotul anunțase că pauza se sfârșise și toți se întoarseră la muncă.

Mikael înfipse lopata cam la zece pași de groapa de gunoi și după aceea, cu greutate, ajunse la ea și-și răsturnă povara. Dar cum se întâmpla adesea, jumătate din încărcătura aceea puturoasă se pierduse pe drum. Când se întoarse, dădu de argatul care îl aștepta, arătând spre o roabă din lemn.

Mikael începu să umple de bălegar cuva roabei. Când fu plină, argatul o împinse până la groapă și o goli. Îi aruncă o privire fugară femeii, care privea scena stând afară din grajd, pe urmă se întoarse spre Mikael.

— Eu n-nu e prost, îi spuse el.

Mikael se uită la femeia care se întorcea în grajd, scărpinându-se la una dintre cicatricele de variolă.

— Nu, nu ești prost, îi spuse argatului.

Când veni vremea să se oprească, Ojsternig îl convocă, adulmecă mulțumit putoarea cu care venise și, în cele din urmă, îi porunci să curețe pe unde murdărise.

Harro, buldogul, se uită la Mikael și dădu ușor din coadă. Apoi, amintindu-și de ziua anterioară, își băgă capul uriaș între labe și se uită pe sub pleoape la stăpânul lui. Dar, după un moment, se uită iar la Mikael cu ochii lui mari, aurii.

Între timp Mikael se lăsase în genunchi. Făcu înapoi drumul ca să iasă din salonul cel mare, curățând cu găleata și cu otreapa. Înainte de a părăsi salonul, ridică ochii spre principesă, dar ea nu-l privi.

O săptămână întreagă Mikael curăță rahatul cu lopata. Apoi, într-o dimineață, un servitor îl opri înainte să coboare în curte.

— Azi trebuie să îl însoțești pe stăpân în sat, îi spuse.

Mikael așteptă. După puțină vreme, apăru Ojsternig, urmat de Agomar și de vreo douăzeci de oșteni, înarmați până în dinți. Văzându-l pe Mikael, se opri în fața lui. Se uită țintă la el.

Mikael nu lăsă privirea în jos. Din ziua în care își amintise că îl văzuse la

castel, cu tatăl lui, se temea să nu fie recunoscut. Totuși, nu reușea să-și ia ochii de la fața aceea odioasă.

— Nu-ți cunosc numele și nici nu vreau să-l știu, zise Ojsternig. Și știi de ce?

Mikael se uita la el fără ca pe față să i se miște vreun mușchi.

— Fiindcă ești un nimic. Fiindcă nu prețuiești nimic. Fiindcă ești ca un păduche, îi spuse Ojsternig.

Îl depăși ieșind cu pași grăbiți din salon.

— Mișcă-te! îi spuse Agomar lui Mikael, îmbrâncindu-l.

Mikael se luă după oșteni. Îi urmă până la grajduri, unde erau deja înșeuați caii de luptă.

— Fugi, câine! îi zise Ojsternig. Și dacă rămâi în urmă, am să-ți iau pielea de pe cur cu biciul.

Dădu pinteni calului, cu sălbăticie, înfuriindu-l, și îl lansă dincolo de poarta castelului.

— Fugi, câine! făcură oștenii, râzând și îndemnându-și caii.

Mikael începu să alerge.

Flăcăul era în mijlocul curții, cu o lopată pentru rahat în mână, și se uita la el cu o privire tâmpă.

— Tu mișcă-ți sab-oții! strigă când Mikael trecea pe lângă el.

Mikael fugi până la poartă. Pe urmă se opri. Se întoarse spre argat și se gândi că nu știe cum îl cheamă. Își scoase saboții și o luă iar la goană.

Ojsternig și oamenii lui erau la jumătatea primului deal. Într-o clipă, Mikael se trezi că aleargă cum nu o mai făcuse până atunci. Pământul de sub picioarele lui era moale și mușchii pe care Raphael i-i antrenase îi făceau pașii siguri și puternici. Simțea cum prin părul scurt îi trecea vântul. Și cu cât alerga mai tare, cu atât avea o senzație mai puternică de libertate. Nu era bucurie, dar era vie. Atunci, gâfâind, simți emoția aceea pe care o descoperise de curând, care se străduia să iasă din el. Țipă. Încă o dată. Și, când rămase fără aer, respiră adânc și țipă, țipă, țipă. Alergă din ce în ce mai repede, ca și cum ura l-ar fi făcut mai puternic, mai insensibil la oboseală și la durere. Alerga atât de repede, că nici nu-și dădu seama că depășise primii cai ai escortei, care mergeau la pas. Mikael alergă și țipă. Țipă și alergă. Încet-încet, îi depăși pe toți până ce ajunse în fruntea procesiunii. Atunci Ojsternig îi trase un picior de îl trânti la pământ.

Mikael se ridică.

Ojsternig se uita la el.

— Alergi ca un iepure, nu ca un câine, zise surâzând.

Pe urmă li se adresă oamenilor lui.

— La galop! porunci.

Mikael aproape că îi pierdu pe ulițele strâmte și întortocheate ale satului minier. Și când, în cele din urmă, îi ajunse, de-acum opriți, îl lăsară picioarele și căzu cu fața în jos în noroi.

Ojsternig se uită iar la el. În ochii lui sticlea un fel de plăcere înghețată. Ca a unui stăpân care apreciază calitatea unui animal de-al său.

În fața lui, Mikael văzu podiumul uriaș cu trei spânzurători. Pe el erau doi bărbați și o femeie. Cei doi bărbați erau îmbrăcați, în schimb femeia era goală. În jurul gâtului aveau toți câte un laț de funie, groasă cât degetul mare.

De jur-împrejur se înghesuia o mulțime jegoasă și amuțită.

— Zi numele rebelilor! îi porunci Ojsternig călăului.

— Stanislav, fiul lui Amos, zise călăul arătând spre primul bărbat. Orbul din Malborghetto, continuă arătându-l pe al doilea.

— Ca rebeli, sunteți condamnați la moarte prin sufocare cu funia, decretă Ojsternig. Pe urmă i se adresă din nou călăului: Zi numele femeii!

Gâdele se apropie de femeia goală. Tremura. Avea trupul înroșit.

— Alenka Aaltie, spuse.

— Tu ai să mori fiindcă te-ai culcat cu un rebel, spuse Ojsternig arătând-o cu degetul.

Femeia se rușina de goliciunea ei. Stătea cocoșată. Nu se putea acoperi cu mâinile fiindcă brațele îi erau legate la spate. Dar pe urmă, învingându-și rușinea, se îndreptă, arătându-și toată silueta jalnică.

— E soțul meu, nenorocitule! strigă.

— Ți-aș tăia cu plăcere limba, zise Ojsternig apropiindu-și calul de spânzurătoare. Înclină capul, uitându-se țintă la ea. Zâmbi. Dar apoi nu te-aș mai putea auzi urlând. Se uită la gâde. Leag-o cu capul în jos și aprinde-i un foc dedesubt!

Călăul rămase împietrit. Dar, înainte ca stăpânul să se hotărască să-l condamne la același sfârșit, scoase lațul de la gâtul femeii și i-l puse pe picioare. Începu să o ridice. Apoi, într-un timp care li se păru tuturor nesfârșit, adună papură și rămurele și le dădu foc.

Femeia încercă să nu țipe. Însă pe urmă cedă.

Părul îi fu cuprins imediat de flăcări. Pe urmă și restul corpului. Mikael văzu că îi arseseră și pleoapele. Apoi focul urcă în sus spre gâtul femeii, care muri.

„Nu-i drept!", gândi Mikael și vomită, amintindu-și de prima oară când simțise în nări duhoarea aceea insuportabilă.

Ojsternig se uită la el.

— E distractiv, nu? îi zise și izbucni în râs.

Când, după ce o înțepă cu un fier ascuțit, călăul fu sigur că femeia era moartă, trase lațul celorlalte spânzurători. În timp ce murea, unul dintre

bărbaţi avea obrajii plini de lacrimi, care şiroiau topind praful roşu de hematit şi cel negru de turbă.

Mulţimea plângea în tăcere alături de el.

Mikael simţea că i se învârte capul.

— Pun pariu că nu mai poţi să fugi, îi zise Ojsternig.

Mikael îl privi cu ochii aprinşi de ură. Ojsternig, mulţumit de privirea aceea, care păstra vie distracţia, porunci:

— Să ne întoarcem la castel! Se uită la Mikael. Caii la pas.

În vreme ce mergeau încet pe drumurile satului, Agomar se apropie de Ojsternig. Arătă spre Mikael care îi urma ca o nălucă.

— De ce l-aţi luat cu Înălţimea Voastră? întrebă el.

— Mă hrănesc, răspunse cu un zâmbet enigmatic Ojsternig.

Nimeni nu i-ar fi putut înţelege gândul, dar el ştia că trebuia să cultive ura preţioasă care creştea în inima copilului, ură care îi dăruia o distracţie de durată.

„E doar un copil", se gândi. „Ar putea să uite să mă urască într-una din zilele astea". Apoi izbucni într-un râs zgomotos.

Ajuns la castel, le porunci servitorilor să pregătească arcuri pentru cerbi, lănci pentru mistreţi, provizii şi corturi pentru a doua zi.

— Am să mă duc la vânătoare, anunţă.

— Cât timp veţi fi plecat, stăpâne? întrebă chelarul curţii.

— Patru zile, răspunse Ojsternig.

— Vreţi să-l luaţi şi pe băieţel? întrebă Agomar.

Ojsternig se uită la Mikael şi dădu din umeri.

— Nu, doar ne-ar încurca, zise el, pe urmă intră în castel.

Mikael îl auzi. Îl văzu pe argat, care se uita ca întotdeauna la el. Îşi aminti ce i spusese în dimineaţa aceea Ojsternig. Nu-i ştia numele pentru că nu conta nici cât negru sub unghie. Se apropie de argat.

— Cum te cheamă? îl întrebă.

— Eu sunt Bass-siano, răspunse el.

— Te salut, Bass-siano, zise Mikael.

Apoi, cu un zâmbet înspăimântat pentru ce punea la cale, adăugă:

— Mâine să nu mă aştepţi.

24.

În noaptea aceea nu puse geană pe geană, atât era de entuziasmat.

Era o nebunie ce-i trecea prin cap?

Se gândea tot timpul la cuvintele lui Ojsternig. Nu voia să-i cunoască numele pentru că el nu era decât un păduche oarecare. Dar nici soldaţii, nici servitorii nu-i ştiau numele. Nimeni nu îl întrebase vreodată. Nu i se adresau niciodată. Dacă voiau să-i spună ceva, îi ziceau pur şi simplu: „Hei, tu!" Îi turnau în blid supa fără să se uite la el. Nimeni nu-i ura noapte bună. Probabil că nici nu-şi dădeau seama că dormea alături de ei, în salonul cel mare. Şi probabil că nu-şi dăduseră seama că, de mai bine de o săptămână, el şi nu Bassiano curăţa curtea de rahat.

Era o nebunie planul lui?

„În viaţă trebuie să alegi", îi spusese Agnete. Şi Raphael îi explicase că el trebuia să ţină sapa în mână.

Era o nebunie planul lui? Probabil că da, îşi repeta el. Dar asta avea în suflet.

Şi avea şanse mari de reuşită. Ojsternig era singurul care ştia că există, chiar dacă nu-i ştia numele. Şi Ojsternig urma să lase castelul, ca să se ducă la vânătoare.

Inima micuţă a lui Mikael bătu frenetic în piept toată noaptea. Ascultă bătaia clopotului care se auzea de la mănăstire la miezul nopţii. Pe urmă toate clopotele rituale, unul câte unul.

Rămase treaz, fremătând de entuziasm şi de frică, până ce ferestrele înguste ale marelui salon se luminară, devenind mai întâi cenuşii şi apoi răspândind o licărire slabă peste trupurile întinse şi rău mirositoare care zăceau pe podea.

În timp ce servitorii înteţeau focul în şemineurile uriaşe, se ridică. Se aşeză la coadă pentru mâncare, înfăşurat încă în manta. Îşi luă raţia de pâine şi bere. O mâncă aşezat deoparte, continuând să arunce priviri nervoase spre apartamentele lui Ojsternig, aşteptându-l să coboare.

Fără să fie văzut, se duse la masa cu micul dejun şi băgă într-o taşcă pe care o găsise pe jos cinci felii mari de pâine şi o butelcă mică de bere slabă. Se consideră norocos când putu să fure şi o felie de şuncă. Apoi ascunse totul sub manta.

În scurt timp apăru Ojsternig. Purta o tunică scurtă din piele de cerb, cu un brâu lat de care erau agăţate două pumnale în teci de argint. Mikael ştia că unul, cu lamă lungă şi subţire, era menit ca să dai lovitura finală în inimă prăzii, şi celălalt, curbat, cu lamă zimţată, ca să-i scoţi măruntaiele. Nici tatăl lui nu lăsa treburile astea pe mâna servitorilor. „Un bărbat îşi face datoria până la capăt şi ştie să-şi mânjească mâinile de sânge şi de rahat", îi spunea el mereu. În vremea aceea, Mikael nu-i înţelegea vorbele. Însă de data asta zâmbi. Acum mâinile lui erau fără îndoială mânjite cel puţin de căcat. Şi îşi imagină că tatăl lui ar fi mândru de el, că ştia să ia rahatul cu lopata ca un

argat de la grajd.

Gândul acesta îi dădu putere. Tatăl lui ar fi fost mândru şi de planul lui, îşi spuse.

Fără să fie observat, îi urmă pe Ojsternig, pe Agomar şi pe vreo zece cavaleri care se duceau la grajduri. Fuseseră pregătiţi caii şi cinci catâri, încărcaţi cu arme şi merinde.

Când fu deschisă poarta şi pâlcul de vânători o luă la galop, urlând, Mikael se mişcă. Traista cu hrana furată îi umfla mantaua şi asta îl enerva. Mergea ca şi cum nu ar fi avut niciun scop. În schimb, încetişor, pas cu pas, se apropia de poarta cea mare, sperând să nu fie oprit de nimeni.

Aproape ajunsese când se simţi atins pe umăr. Tresări. Se întoarse cu faţa plină de emoţie.

— Tu cuu-m te che-amă? îl întrebă flăcăul.

Mikael simţi că leşină. Ar fi vrut să-i smulgă din mână lopata şi să-i dea cu ea în cap, pentru spaima prin care trecuse. În schimb, uitându-se la faţa lui prostită, se înduioşă. Se gândi că, în afară de mama lui, nimeni nu-i ştia numele în lumea aceea ostilă. Şi acum el îi întorcea favoarea.

— Mikael, răspunse cu glasul încă gâtuit de teamă.

— Mi-kkaa-el, articulă cu greu argatul. Te sa-llut, Mi-kkaa-el.

Apoi surâse bucuros.

— Să nu spui nimănui că am plecat, riscă să-i ceară Mikael. Se uită în ochii lui, care îl priveau prosteşte. M-ai înţeles?

Argatul, cu o figură ofensată, zise:

— Eu nnn-u e tâm-ppit.

Mikael încuviinţă.

— Nu-i spune nici măcar mamei tale.

Argatul avu un moment de ezitare. Pe urmă făcu un semn din cap.

— Nu-uu. Eu nu zii-ce nimm-ic.

— E un secret între mine şi tine, îl lămuri Mikael.

— Bass-siano şi Mi-kkaa-el prr-eteni, spuse argatul, trecându-şi lopata dintr-o mână într-alta, înfundându-şi capul între umeri şi roşind.

— Da… Bass-siano, îi răspunse Mikael, după care se întoarse şi trecu de poartă.

— Te saa-lut, prr-etene! strigă Bassiano în urma lui.

„Taci, idiotule!", gândi Mikael. Dar, după câţiva paşi, văzând că nimeni nu îi luase în seamă, zâmbi. „Suntem doar doi păduchi", gândi.

Ce nu văzuse cu o zi înainte în trecere prin Dravocnik văzu în dimineaţa aceea. Rămase cu gura căscată. Şi îşi încetini mersul, pierzându-se pe uliţele satului minier. Casele erau înghesuite unele în altele, fără un plan precis. Fuseseră ridicate pur şi simplu acolo unde era un spaţiu liber. Unele,

îndesate printre ulițe, erau atât de mici, cât niște cocini. Acoperișurile erau joase, înclinate. Multe sparte. Spațiile mizere care le separau erau canale fetide, pline de fecale. Câini vagabonzi, pisici care să țină departe șoarecii, porci, capre înțesau trecerea acolo unde nu se înghesuia vreo ceată de milogi, descărnați, cu ochii stinși de foame. Copiii stăteau aruncați pe jos și nu se jucau. Mikael nu văzuse niciodată copii care să nu se joace. Era ceva îngrozitor. Inuman. Nefiresc. Mikael își amintea de copiii din curtea castelului. Mereu era câte un băiețel cu vreo spadă de lemn, care se prefăcea că dă pinteni unui bidiviu trăgând după el, printre picioare, un băț. Și întotdeauna era câte o fetiță care se prefăcea că alăptează o păpușă de cârpă fără ochi. Mai erau și alții care se alergau, care se ascundeau, care se ciondăneau, care cântau de jale, care plângeau. Când trecea printre ei, îmbrăcat cu hainele lui din piele și cu bucățile de budincă cu carne în mână, amuțeau. Se opreau din plâns, din ceartă, din joc, lăsau în jos spadele de lemn și făceau ochii mari pentru că trecea principele moștenitor Marcus al II-lea de Saxa. Erau săraci. Le era foame. Le era frică de el. Dar și atunci când tăceau, nu încetau să fie copii.

În schimb, copiii din Dravocnik păreau niște pitici. Adulți care nu puteau munci fiindcă erau prea mărunți și prea slăbiți. Nu era nicio licărire în ochii lor albicioși, care ieșeau în evidență numai pentru că fețele lor erau colorate în roșu și negru.

Într-un colț, o fetiță de lângă un butoi în care se pișa lumea se uită la el. Avea o față atât de slabă încât, dacă ar fi fost moartă, corbii nu ar fi avut altceva de mâncat decât ochii. Mikael trecu de ea cu un fel de stânjeneală. Pe urmă se opri și se întoarse. Avea cinci felii de pâine. Puteau să-i ajungă patru. Desfăcu traista și îi întinse o bucată de pâine uscată din amestec de cereale, cea mai ieftină pâine de la brutar. Dar fetița se uită la ea ca și cum ar fi fost o prăjitură cu ghimbir și mere, cu zahăr caramelizat. Avea dinți puțini, dar se înverșună pe ea și o ronțăi cu lăcomie. Lui Mikael i se păru că era gata-gata să plângă.

Se opri să se uite la ea. Și, după o clipă, văzu că și alți copii se adunaseră în jurul lui. Nu cereau nimic. Se uitau și atât. Luă o bucată de pâine, o împărți în patru și le-o dădu. Pe urmă, văzând că nu era de ajuns pentru toți, mai rupse una.

Copiii mâncau cu lăcomie și îndată ce terminau se apropiau și mai tare de el.

Mikael se uită în taşcă. Mai erau doar două felii, bucata de şuncă şi sticla cu bere. În faţă avea drum lung. Nu putea rămâne fără hrană.

— Nu am altceva să vă dau. Plecaţi! le zise blând copiilor.

Dar ei se apropiau din ce în ce și începură să-l împingă. Muți.

— Plecaţi! strigă Mikael.

Copiii se opriră. Însă numai pentru o clipă. Pe urmă începură iar să-l înghesuie.

Mikael simţea că se sufocă.

— Dacă nu plecaţi, vă spun stăpânului Ojsternig! urlă el înspăimântat.

Pe chipul copiilor apăru o expresie de groază. Ecoul frazei încă mai vibra când copiii dispăruseră. Toţi, în afară de fetiţă. Se uita la el cu ochii măriţi de spaimă. Poate era prea slabă ca să se mişte, gândi Mikael. Se apropie de ea.

Fetiţa se ghemui lipită de butoiul cu urină.

— Nu vreau să îţi fac rău, zise Mikael.

Luă din taşcă sticla cu bere şi i-o întinse. Fetiţa o luă şi bău.

Dacă Mikael nu i-ar fi smuls-o din mână, ar fi băut toată berea. Mikael se uită iar în taşcă. Nu îşi pusese în gând să aibă şi şuncă pe drum. Dar acum avea cu trei bucăţi de pâine mai puţin. Împărţi şunca în două. Îi întinse jumătate fetiţei şi dădu să plece.

— Cine eşti tu? Un rebel? întrebă atunci fetiţa, care uitase de frică, cu un glăscior subţire, dar atât de melodios încât, dacă ar fi supravieţuit mizeriei, ar fi putut ieşi din ea o cântăreaţă minunată.

Mikael o privi în tăcere. Nu ştia ce să răspundă.

— Nu, eu sunt Mikael, spuse el în cele din urmă şi se îndepărtă.

Trecu de zona barăcilor, strecurându-se în cartierul celor mai înstăriţi. Măcelari, armurieri, tăbăcari, croitori. Casele lor erau din piatră până la înălţimea unui stat de om, apoi din lemn. Dar era lemn uscat, trunchiuri groase, pătrate, care se uneau perfect între ele, lipite cu smoală. Dar şi în zona aceea a satului prăvăliile erau goale.

Trecu mai departe, îndreptându-se spre munte. O să găsească poteca, îşi spuse ca să se încurajeze. Apoi, îndată ce ieşi din sat, însoţit de zgomotul asurzitor al presei care zdrobea hematitul înainte de a fi topit, zări cele trei spânzurători. Cele trei cadavre erau încă agăţate de funii. O bătrână flutura în aer un târn ca să ţină corbii departe. Pe cer se roteau vulturii care adulmecaseră izul de moarte.

Mikael se înfioră şi grăbi pasul, ţinând capul în jos, către pietrele drumului care începea să urce spre coasta muntelui, ascunsă de nori groşi, întunecaţi.

Şi uită să se mai întrebe o dată dacă planul lui era sau nu o nebunie.

Era aproape seară când ajunse în defileul dincolo de care se întindea Raühnvahl. Soarele coborâse deja în spatele culmilor, dar lumina lui lăsa să se zărească drumul. Totuşi, mai era încă mult până să ajungă la Raühnvahl. Ar fi trebuit să meargă noaptea, deşi s-ar fi putut rătăci sau ar fi dat de lupi înfometaţi. Se întoarse spre dreapta lui. O potecă suia spre un loc cunoscut.

„Bârlogul balaurului”, se gândi grăbind pasul.

Când bătrânul Raphael deschise uşa colibei, zâmbi văzându-l. Pe urmă, mirosind aerul, simţi izul de rahat pe care Mikael îl purta cu sine. Dar nu făcu niciun comentariu.

— Agnete e îngrijorată pentru tine. Mi-a povestit totul.

Îi făcu loc să intre. Înăuntru plutea un miros delicios de supă de cereale şi de iepure fript la ţepuşă, învelit în fâşii groase de slănină.

Mâncară în tăcere, fără ca Raphael să-i ceară lui Mikael vreo explicaţie.

După cină se întinseră şi Raphael stinse lumânarea.

Atunci Mikael începu să vorbească. Şi îi povesti toate cele întâmplate. De la început până la sfârşit. Şi îi spuse despre spânzuraţi şi despre femeia căreia i fuseseră arse pleoapele. Pe urmă, la sfârşit, îl întrebă:

— E ură ceea ce simt?

— Da, băiete, răspunse încet Raphael.

Mikael tăcu multă vreme. Pe urmă spuse:

— Ura mă face să mă simt mai puternic.

Raphael suspină.

— Dar ţine puţin şi lasă în gură un gust amar, nu-i aşa? zise fără nici cea mai mică dojană în glasul său blând.

Mikael nu răspunse.

— Există un fruct mai dulce, care te face să te simţi tot atât de puternic, spuse atunci Raphael.

După o vreme Mikael întrebă:

— Care?

— Va trebui să-l descoperi singur, răspunse Raphael.

Mikael simţea că îl biruia somnul, ca întotdeauna când era lângă acel bătrân nebun, care îl învăţase să sape un câmp imaginar cu o sapă închipuită.

— Dar eşti pe aproape, adăugă Raphael.

În timp ce ochii i se luptau să rămână deschişi Mikael întrebă:

— De unde ştiţi?

— Fiindcă simţi amăreala în gură, răspunse Raphael.

Mikael nu înţelegea aproape niciodată ce spunea bătrânul. Dar cuvintele lui îi ajungeau drept la inimă. Se ghemui pe o parte.

— Tu scapi de la moarte cu o uşurinţă uimitoare, spuse atunci Raphael cu un glas amuzat. Pe undeva există o soartă scrisă pentru tine.

— Poate în cartea pe care mi-aţi dăruit-o? întrebă Mikael, lăsându-se în braţele somnului.

Raphael simţi cum printre ridurile adânci ale feţei lui bătrâne se strecura o lacrimă.

25.

A doua zi, la răsărit, Mikael ieşi din Bârlogul balaurului împreună cu Raphael.

Norii din ziua precedentă fuseseră măturaţi de un vânt răcoros, care bătea dinspre nord-est. Doar o pojghiţă subţire de brumă, ca un covor albicios, întârzia pe tăpşan, aşteptând să fie topită de căldura zilei.

Mikael se uită la cărarea care ducea la strâmtoarea unde se afla avanpostul din piatră al străjerilor satului Raühnvahl. Pe urmă se întoarse spre pădure.

— Eu cobor pe acolo, zise.

— Sunt lupi în pădure! îl avertiză Raphael.

— Nu mi-e frică de lupi.

— Prostule! Raphael îi dădu una peste cap. Tuturor le e frică de lupi. Şi mie.

— Mie nu! răspunse încăpăţânat Mikael.

Raphael se uită la el.

— Ai să cobori pe acolo, îi spuse. Vino! O luă spre latura dinspre răsărit a pădurii. Când ajunseră la marginea ei, îi puse o mână pe gât. Era o strânsoare puternică şi în acelaşi timp blândă. Ai să cobori pe acolo! repetă arătând cu degetul spre o culme pietroasă, care urmărea pădurea tară să pătrundă în ea. La vremea asta, lupii nu ies în câmp deschis. Au hrană destulă.

Mikael încercă să se elibereze din strânsoare, dar Raphael îl strânse mai tare. Mikael îşi aminti cum câinii de la castel făceau aşa cu puii lor, ca să-i supună. Rânjind, dar fără să-i muşte cu adevărat. Şi avu un simţământ de plăcere.

— De ce ţi-e atât de frică încât să te hotărăşti să înfrunţi lupii? îl întrebă Raphael.

— Straja din trecătoare îl slujea pe tatăl meu şi mă cunoştea, răspunse şovăitor Mikael.

— Tu nu ştii cine era tatăl tău, ai uitat!

Mikael nu răspunse.

— Coboară pe povârnişul ăla. E abrupt, dar ai picioare zdravene. Astfel ai să ocoleşti punctul de strajă şi nu te va vedea nimeni, continuă Raphael. După mai puţin de o leghe[5], ai să dai de drumul care te va duce la Raühnvahl.

[5] Unitate de măsură pentru distanţe terestre sau maritime, anterioară sistemului metric, variind între 4 şi 5,5 km.

Îi strânse şi mai tare mâna pe gât. Dar să nu intri în pădure!

Mikael nu spuse nimic.

Raphael scoase un pachet din buzunar.

— La jumătatea drumului opreşte-te şi mănâncă! îi spuse. De băut găseşti la râu.

Mikael văzu că în pachet erau trei felii groase de slănină rumenită. Simţi cum mâna bătrânului slăbea strânsoarea de la ceafă. N-ar fi vrut. Mâna lui Raphael era caldă. Pe urmă începu să coboare povârnişul.

„Ai o inimă mare!", gândi Raphael, privindu-l cum sare de pe o piatră pe alta, ca un căprior. Şi îşi spuse că băieţelul acela era un dar neaşteptat pentru un bătrân singuratic asemenea lui. Şi că bunul Dumnezeu îi dădea o a doua şansă.

După o leghe, Mikael ajunse la drumul ce cobora spre Raühnvahl, cum îi spusese Raphael. Îl ardeau picioarele de la efort. Dar se simţea entuziasmat. Făcea un lucru de om mare, se gândi. Unul dintre lucrurile alea pe care copiii nu ar trebui să le facă. Şi zâmbi gândindu-se că tatăl lui ar fi fost mândru de el. Tatălui său îi plăceau copiii care făceau lucruri de oameni mari.

Coborî pe drum cu inima uşoară. Câteodată, când putea vedea, se oprea să privească ruinele castelului în care se născuse şi crescuse. Dar, la o cotitură de unde putea privi tot Raühnvahl, se aşeză pe trunchiul unui copac căzut şi căută din ochi coliba lui Agnete şi a Eloisei. Şi, pentru prima oară, simţi că aceea era casa lui. Atunci desfăcu pachetul pe care i-l dăduse Raphael şi mirosi parfumul îmbietor al slăninii rumenite.

Muşcă o bucată. Carnea grasă îi trosni în dinţi. Era delicioasă.

— Rahatuscat! răsună o voce în spatele lui. Ce faci aici?

Ca să recunoască vocea aceea, Mikael n-avea nevoie să se întoarcă. Ştia foarte bine cui îi aparţinea.

Eberwolf se apropie de el. Avea un coş greu pe umeri, plin cu butaşi de salcie care trebuiau plantaţi pe terase, ca să se evite alunecările de teren în locurile abrupte din dreptul câmpurilor.

Mikael se ridică în picioare, în defensivă.

— Ce ai acolo? întrebă Eberwolf, zărind bucăţile de slănină.

Mikael vru să le ascundă, dar era prea târziu. Simţi un nod în gât, iar spaima îi strângea stomacul.

— Vrei una? spuse el cu glas tremurat.

Eberwolf se uită la el şi rânji. Pe urmă îi smulse din mână tot pachetul.

— Nu! Le vreau pe toate! râse el.

Mikael nu opuse rezistenţă.

Eberwolf mâncă o felie de slănină, cu lăcomie, guiţând de plăcere. Şi Mikael îşi dădu seama că mare parte din plăcere venea din faptul că i le

furase. Dădu să plece.

Dar Eberwolf îl apucă de umăr, cu mâna plină de grăsime.

— Unde pleci, Rahatuscat? surâse el răutăcios. Nu-ţi place tovărăşia mea?

Mikael îşi lăsă capul în jos. Eberwolf îşi coborî coşul de pe umeri, îşi băgă în gură a doua bucată şi, înainte de a o înghiţi, îi trase un pumn în stomac. Mikael se îndoi de mijloc, cu respiraţia tăiată.

— E grea viaţa când n-ai cu tine o fetiţă care să te apere, n-ai aşa, Rahatuscat? râse Eberwolf.

Pe urmă îl lovi în spate. Mikael căzu la pământ. Fără puteri. Pumnul îl lovise între omoplaţi. Se sprijini cu mâinile de pietrele drumului. Eberwolf i le călcă cu saboţii. Mikael simţi cum pietrele îi străpungeau pielea. Eberwolf continua să râdă. Îi trase un picior în coaste. Mikael simţi o durere ascuţită. Atunci, Eberwolf se aşeză lângă el. Îl apucă de cap şi i-l împinse în pământ. Mikael se izbi cu un obraz de o bucată de piatră. În timp ce-l ţinea nemişcat cu o mână, Eberwolf îi trase repezit doi pumni în coaste. Mikael gemu.

— Ei, da, e groaznic să n-ai cu tine o fetiţă care să te apere, râse Eberwolf. Dar acum suntem numai eu şi cu tine. Şi nu ne vede nimeni. Luă cosorul pe care îl folosea ca să taie tulpinile de salcie. Se scobi sub unghii. Dacă te-aş omorî, cine m-ar putea învinui? Ştii ce aş face?

Mikael tremura.

— Răspunde, Rahatuscat! urlă Eberwolf. Ştii ce aş face?

— Nu…, zise Mikael, cu glasul frânt.

— Aş alerga în sat şi aş urla disperat că te-am găsit mort, ucis de un bandit. Şi m-ar crede toţi.

Mikael începu să plângă. Avea să-i taie gâtul, era sigur.

În schimb, Eberwolf râse şi ronţăi ultima felie de slănină. Pe urmă îi mai trase un pumn.

— Dacă ţii la pielea ta, fă în aşa fel încât curvuliţa aia de Eloisa să nu mă mai facă de râs. Niciodată.

Îl ridică de jachetă.

— Altminteri, data viitoare te căsăpesc. Jur pe toţi sfinţii!

Mikael încuviinţă încetişor.

Eberwolf zâmbi. Se ridică. Îşi luă în spate fără efort coşul cel greu şi plecă.

Mikael rămase nemişcat la pământ. Pe urmă, încet, se ridică în picioare şi se adăposti în pădure, printre ferigi, plângând.

Când bătu la coliba lui Agnete şi a Eloisei apunea soarele. Cele două femei nu îl aşteptau. Ochii Eloisei se luminară de bucurie. De pe faţa lui Agnete dispărură semnele îngrijorării care o chinuise în acele zile.

— Miroşi a căcat, zise Eloisa.

Mikael încuviinţă.

— Cum de eşti aici? întrebă Agnete, fără să-l lase să intre.

— Ojsternig e la vânătoare. Am fugit, zise Mikael.

— Trebuie să te întorci! zise Agnete.

— Nu! exclamă Eloisa.

Mikael se uita în tăcere la ea. Pe urmă spuse:

— Pot sta aici două zile.

Şi avea un ton atât de hotărât încât Agnete nu replică.

— Vino să mănânci! îi spuse Agnete simplu.

Mikael se aşeză la masă şi mâncă în tăcere.

Eloisa nu-şi mai lua ochii de la el.

— Ce vrea de la tine Ojsternig? întrebă Agnete la sfârşitul mesei.

Mikael scutură din umeri şi nu răspunse.

După o vreme, Agnete stinse lumânările şi spuse că era timpul să se culce. Numai atunci, pe întuneric, Mikael spuse:

— Noapte bună, Eloisa!

— Noapte bună, mamelucule! răspunse ea.

Mikael fu alinat de glasul ei. Dar nu reuşi să adoarmă. Se făceau acum simţite loviturile lui Eberwolf.

La un moment dat se sculă. Rămase pe întuneric, în picioare, nemişcat, în mijlocul camerei, ascultând respiraţia regulată a lui Agnete şi a Eloisei.

Apoi se duse la uşă şi ieşi.

Era o noapte înstelată. Luna plină lumina atât de intens, încât copacii şi casele îşi proiectau clar umbra alungită pe câmpuri.

După o vreme, Mikael auzi un fâşâit în dreapta lui, unde era magazia de lemne. Se întoarse şi văzu cum trec repede doi şoricei, care apoi se strecurară la adăpost în stiva de lemne. Dar, după un moment, unul dintre cei doi ieşi cu boticul afară şi adulmecă în direcţia lui Mikael. Avea un fir de piele roşu, decolorat şi murdar, înnodat la gât.

— Hubertus! exclamă Mikael aproape fără suflare.

Şoricelul se apropie precaut.

Mikael se simţi inundat de o emoţie adâncă. Îngenunche şi se întinse spre Hubertus. Şoricelul veni la el, îi mirosi degetele, apoi i se urcă în palmă.

— Hubertus! repetă Mikael. Ai reuşit! Eşti viu…

Surâse fericit. Văzu că şoricelul celălalt se arăta între doi buşteni şi chiţăia nervos. Părea că îl cheamă pe Hubertus. Hubertus coborî din palmă şi dădu să se ducă spre stiva de lemne.

— Nu, zise Mikael. Îl prinse şi îl ţinu. Rămâi un pic cu mine!

Hubertus nu se sperie.

Dar celălalt şoricel se ridică pe lăbuţele de dinapoi şi chiţăi mai tare. Atunci Hubertus încercă să scape din strânsoare. Mikael strânse mâna mai

bine.

— Nu, rămâi cu mine! repetă, pe un ton mai dur.

Însă, imediat după aceea, cu lacrimi în ochi, desfăcu degetele şi spuse:

— Ai dreptate, iartă-mă! îl puse pe Hubertus pe pământ. Aşteaptă, trebuie să mai fac ceva. Apucă firul de piele şi îl rupse. Acum eşti un şoarece ca toţi ceilalţi, zise cu un nod în gât.

Hubertus fugi spre stiva de lemne, dar când ajunse la ea, în loc să dispară cu celălalt şoricel, se aşeză brusc, într-un fel caraghios şi ciudat. Pe urmă, din cauza unei mâncărimi cumplite în locul în care fusese firul de piele, se scărpină pe gât cu lăbuţa din spate, cu asemenea zel încât Mikael, deşi îi curgeau lacrimile, râse.

— Mamelucule! zise.

Hubertus se uită încă o dată la el, îşi mişcă năsucul în aer şi dispăru.

— Ce faci aici afară?

Vocea lui Agnete îl făcu să tresară.

Mikael se ridică în picioare şi strânse din umeri. Pe urmă, pe ascuns, îşi şterse ochii.

Agnete era înfăşurată într-o pătură. Se aşeză pe trunchiul de brad care ţinea loc de prag al colibei. Bătu cu mâna în lemn, poftindu-l pe Mikael să vină şi el.

Mikael înaintă câţiva paşi. Rămase în picioare, legănându-se, apoi se aşeză, neîndemânatic.

— Mai aproape, îi zise Agnete.

Mikael se apropie puţin.

Agnete se prefăcu că nu vede. Arătă luna.

— Pare un soare palid, aşa e?

— Guvernanta mea spunea că soarele e… de aur şi luna de argint…, îşi aminti Mikael, şi că… că…

— Şi că soarele e râsul şi luna plânsul, încheie Agnete. Avea dreptate, săraca Eilika.

— O cunoşteai? întrebă uimit Mikael.

— Sigur, când te-am adus pe lume, Eilika era acolo. A ars placenta mamei tale în cămin. Pe urmă te-a luat din mâinile mele, te-a spălat şi te-a şters. Şi din ziua aceea, mereu te-a supravegheat.

Mikael tăcu ceva vreme.

— Eilika nu mai e, spuse.

— Nu. Nu mai e.

Se lăsă din nou tăcerea.

Într-un târziu, Mikael spuse:

— Bărbatul acela mi-a ucis tatăl.

— Tu nu ai tată!

Mikael se întoarse să se uite la ea. Se gândi la Raphael, care îi spusese acelaşi lucru.

— Tu nu-ţi aminteşti cine erai înainte, continuă Agnete. Raphael te-a găsit la Pasul Lom. Rătăceai cu o rană urâtă pe frunte. Eu te-am cumpărat de la el la târgul din Dravocnik. Şi acum eşti Mikael Veedon.

Se lăsă tăcerea. Şi fu mai lungă decât prima. Şi mai mohorâtă.

— Am să-l omor! spuse apoi Mikael.

Agnete avu o tresărire.

— Tu n-ai să omori pe nimeni! rosti cu glasul ei aspru. Fiindcă, dacă ai să dai greş, ne-ar ucide şi pe mine, şi pe Eloisa. Ţi-am mai spus!

Mikael tăcu, privind în pământ.

— Jură-mi! spuse Agnete. Mie nu mi-e frică de moarte, deşi iubesc viaţa. Dar dacă din cauza ta mi-ar fi ucisă fata, nu te-aş ierta niciodată!

Mikael îşi aminti când Eloisa era cât pe ce să moară din cauza lui fiindcă se spălase.

— Jură! şuieră imperios Agnete.

— Jur! spuse Mikael.

— Vino aici să nu răceşti! îi ceru Agnete, desfăcând pătura.

Mikael se apropie timid. Agnete îl îmbrăţişă, cu pătură cu tot.

— Sprijină-ţi capul de mine! îi spuse.

Mikael rămase drept, stânjenit.

— Ojsternig mă poate recunoaşte, spuse în şoaptă. M-a văzut la castel. Voia să mă însor cu fata lui.

Agnete îl prinse cu o mână de umăr.

— Nimeni nu te va recunoaşte, stai liniştit! Se uită la haina ta şi te judecă după ea. Dacă împăratul însuşi ar veni aici în straie de ţăran, nu l-ar recunoaşte, deşi faţa lui e pe toate monedele pe care le mânuim.

— Chiar aşa? se miră Mikael, pe când oboseala începea să biruie neliniştea.

— Fără îndoială, spuse Agnete, coborând tonul vocii. Şi sunt convinsă că, dacă s-ar îmbrăca în slugă, nu l-ar recunoaşte nici la curte. Oamenii, dar mai cu seamă cei bogaţi, invită la cină haine, să nu uiţi!

— Ce înseamnă asta?

— Înseamnă că felul în care arăţi este mai important decât cine eşti.

Mikael îşi sprijini capul de umărul lui Agnete.

— De unde ştiţi dumneata şi Raphael toate lucrurile astea? întrebă el.

— Pentru că am trăit mulţi ani şi deloc uşor.

— Şi nu v-a fost niciodată frică?

— Mai des decât ai crede.

— Şi acum?
— Da.
— De ce?
— Mi-e frică să nu ţi se întâmple ceva.
Mikael simţi o căldură care-i topea inima.
— Sunteţi îngrijorată pentru mine?
— Închide ochii, Mikael! zise Agnete.
Mikael închise ochii şi se lăsă îmbrăţişat.
Agnete îi mângâie capul şi faţa, cu duioşie, şi îşi trecu un deget peste cicatricea de pe frunte, în timp ce Mikael adormea, visând că este un copil fericit.
Luna o lumină pe Agnete în timp ce îl lua în braţe pe Mikael şi îl ducea în casă, cu o strâmbătură de greaţă pe faţă.
— Ce tare miroşi a căcat, copilul meu! murmură ea.

26.

A doua zi Agnete îl rugă pe Mikael să nu se arate prin sat. Nu ştia dacă putea avea încredere în săteni. Ar fi putut pălăvrăgi cu soldaţii care coborau să se aprovizioneze cu bere şi cu de-ale gurii.
— Ieri-seară v-am auzit, spuse în şoaptă Eloisa în timp ce ea şi Mikael întârziau la masa de dimineaţă.
Agnete îşi făcea de lucru prin casă şi mătura podeaua. Mikael se uită la ea.
— Ar fi trebuit să te căsătoreşti cu prinţesa Ojsternig, murmură Eloisa.
Mikael lăsă capul în jos, privind în supa de orz. Eloisa se juca pe masă cu lingura de lemn.
— Cum e principesa? Frumoasă? întrebă ea la un moment dat.
Mikael fu surprins. Se gândi o clipă, revăzu cu ochii minţii expresia rece a fetei, se gândi la buzele ei în formă de inimă şi pe urmă încuviinţă. Dar fără ifos.
Totuşi fu de ajuns ca Eloisa să simtă un junghi dureros în inimă. Se ridică brusc răsturnându-şi blidul. Apoi fugi afară.
— Eloisa! o strigă mama ei. Ridică blidul ăla!
Mikael se aplecă şi îl ridică el. După aceea vru să o urmeze pe Eloisa. Agnete îl apucă de umăr.
— Ţi-am spus să nu scoţi nasul afară din casă! îi repetă şi ieşi la rândul ei. Eloisa, pune lemnele la locul lor. Vin repede! zise odată ieşită din colibă.
Mikael o auzea pe Eloisa cum aduna lemnele tăiate de curând. Cu mânie,

dacă te luai după gălăgia pe care o făcea. Mikael era agitat. Se întreba de ce s-o fi supărat Eloisa. Nu-i plăcea când era furioasă pe el. Şi nu înţelegea cu ce greşise. Dar era sigur că era vina lui. Ca atunci când îi spusese că era murdară şi Eloisa se spălase şi riscase să moară. Şi gândul acela îl tulbură şi mai tare. Îi fu frică. Se simţi strivit de îngrijorare.

Se uită la uşa colibei. Într-o clipă era afară, deşi Agnete îi interzisese s-o facă.

Se duse la Eloisa lângă stiva de lemne. Fetiţa se întoarse spre el. Mikael se uita la ea fără să scoată o vorbă.

— Ce vrei? îl întrebă Eloisa, pe un ton neprietenos.

Acum, că era acolo, Mikael nu era în stare să vorbească.

— Dacă vezi un şoarece, chiar fără fir roşu la gât, e Hubertus, îi spuse în cele din urmă. Sau soţia lui.

— Ştii că puţin îmi pasă! răspunse Eloisa şi începu iar să stivuiască furioasă bucăţile de lemn.

Mikael rămase cu capul plecat. De ce nu reuşea să spună lucrurile pe care le avea în inimă? Respiră adânc, în timp ce simţea că moare de ruşine, şi, după aceea, cu o voce emoţionată, spuse într-un târziu:

— Iartă-mă!

Eloisa se uită mirată la el. La rândul lui, Mikael se uita la ea şi ştia că nu mai avea timp. Trebuia să o facă acum.

— Nu ştiu ce ţi-am făcut, dar… iartă-mă… nu voiam…, se bâlbâi el roşu la faţă.

— Rahatuscat, pleacă de unde ai venit! strigă Eberwolf, în timp ce trecea spre câmp.

— Lasă-l în pace, idiotule! Mi-e scârbă de tine! sări Eloisa, vărsându-şi pe el toată emoţia pe care i-o stârniseră cuvintele lui Mikael, apoi făcu un pas spre Eberwolf.

Mikael o opri, cu o privire îngrozită.

— Nu!

Eloisa se opri, uimită.

Eberwolf se uită la Mikael, strângând pumnii.

— Trebuie să-ţi explic mai bine, Rahatuscat? îl ameninţă el.

Mikael făcu semn că nu, cu ochii în pământ. Eberwolf se opri să se uite la el, agresiv. Pe urmă plecă.

— Ce ţi-a spus? întrebă atunci Eloisa.

Mikael scutură din umeri.

— Nimic.

— Ce faci aici afară, nenorocitule? exclamă Agnete în clipa aceea, întorcându-se cu un pachet subsuoară.

Îl înșfacă de un braț și îl zgâlțâi.

— Tu trebuie să faci ce-ți zic eu, băiețaș! Întotdeauna! Se întoarse spre Eloisa. Ce-i în capul vostru? Rumeguș?

Mikael dădu să intre.

— Unde te duci? îl opri Agnete.

— Înăuntru…, spuse încet Mikael.

— Acum la ce mai folosește? Te-au văzut toți! Agnete era furioasă. Va trebui să le spun să nu vorbească cu străjile despre prezența ta. Și va trebui să avem încredere în ei, prostule, că nu ești altceva! îi spuse ea cu o față dură, care ascundea îngrijorare. Scutură din cap. După care înjură în sinea ei, plină de nerăbdare.

— Dezbracă-te! îi spuse într-un târziu.

Eloisa chicoti.

Mikael se uită în jur. Țăranii erau deja în drum.

— Aici? întrebă el. De ce?

— Puți a căcat, îi răspunse Agnete. Îi arătă pachetul pe care îl adusese. Erau haine curate. Le-am luat de la Margit. Băiatului ei nu-i mai vin bine. Cât stai aici ai să ți le pui pe astea.

Mikael se uită iar în jurul lui.

— Nu mă pot schimba înăuntru?

— Nu! Îmi împuți casa! rosti Agnete. De ce ți-e rușine? Izmenele nu trebuie să ți le dai jos.

Mikael, șovăitor, începu să se dezbrace. Eloisa râdea. Dar când Mikael fu fără haine pe el, gol până la brâu, deveni deodată serioasă și îi privi corpul.

— Te-ai făcut puternic, zise Agnete, cu o notă de uimire și de mândrie în glas. Spuneau că ai mușchi de veveriță, în schimb, acum pari un pui de lup.

Mikael roși, încercând să nu se uite la Eloisa.

— Ce ai pățit aici? îl întrebă Agnete, văzând vânătăile de pe burtă și de pe spate.

— Am căzut, răspunse Mikael.

— Ojsternig? întrebă Agnete.

Mikael făcu semn că nu.

— Unul dintre servitorii lui?

Mikael făcu iar semn că nu.

— Atunci nu e greu de închipuit pe *cine* ai căzut. Rămâne doar el, zise Agnete.

— Elderstoff? întrebă Eloisa, în timp ce simțea cum o apucă furia.

Mikael nu răspunse și își trase repede pe el hainele curate.

— Îl urăsc! exclamă Eloisa. Data viitoare…

— Nu! o întrerupse Mikael, cu spaima-n ochi. Se uită în tăcere la ea câteva

momente, apoi spuse: Să nu-mi mai iei niciodată apărarea.

— De asta te-a bătut? întrebă Agnete. Se întoarse spre fata ei cu o privire severă. Ce ți-am spus eu?

Eloisa lăsă privirea în pământ, umilită. Agnete aproape că aruncă în ea cu o perie tare de sorg.

— Scoate rahatul de pe haine! îi porunci.

Eloisa se înroși de mânie, în timp ce Mikael aduna hainele murdare de pământ.

— Dă-mi-le! îi spuse smulgându-i-le din mână, după care plecă, supărată, în spatele colibei.

Când i se calmă furia și termină de periat hainele, Eloisa se întoarse, se apropie de Mikael și, în șoaptă, ca să nu o audă Agnete, promise:

— N-am să-i mai spun nimic.

Mikael se legănă de pe un picior pe altul, caraghios, fără să știe ce să răspundă. Se gândi că ar fi putut să-i spună: „Acum tu ești aia care miroase a rahat". Și poate ar fi râs împreună. Dar el nu era în stare să zică lucruri hazlii, așa că tăcu. Se întoarse stânjenit spre câmpurile pe care se împrăștiaseră deja locuitorii satului. Câmpurile pe care le primiseră în dar de la munte. Zidurile joase de chirpici dispăreau încet-încet, ca șterse de pe fața pământului de nedreptatea lui Ojsternig. Carele trase de boi făceau dus și întors, încărcate de pietre, spre ruinele castelului.

Atunci văzu o fată ciufulită, care părea că măsoară cu pași lungi hotarele unuia dintre câmpuri.

— A înnebunit, spuse Eloisa în spatele lui.

— Cine e? întrebă Mikael, întorcându-se spre ea.

— Emöke.

Mikael se uită iar la ea. O altă nedreptate de-a lui Ojsternig, care îi anulase căsătoria.

— Asta face toată ziua, continuă Eloisa. Merge înainte și înapoi de-a lungul câmpului pe care îl pregătisem pentru ea și Gregor.

— Și el? întrebă Mikael.

— Bărbații se cacă pe ei de frică, răspunse Eloisa plină de dispreț. Nici nu se uită la ea de când Ojsternig i-a amenințat. Scutură din cap. Seara ea se duce acasă la Gregor, unde ar fi trebuit să trăiască, și îl strigă, disperată. Dar el nu-i răspunde. După un timp, iese mama lui Gregor și o gonește.

Mikael simți o rușine care-i strânse stomacul, ca și cum o mână i l-ar fi înșfăcat și i l-ar fi răsucit. Ca și cum s-ar fi răzvrătit la gândul că și el făcea parte din soiul acela de bărbați.

Le însoți pe Agnete și pe Eloisa la câmp și îi ajută pe țărani să încarce pietrele în care. Simțea privirile tuturor îndreptate asupra lui. Dar nimeni

nu-i vorbi.

Doar Eberwolf se apropie de el şi îl insultă. Se întoarse spre Eloisa. Şi văzând că nu intervenea, zâmbi.

— Nu eşti aşa prost cum pari, Rahatuscat, îi spuse lui Mikael. Pe urmă îi trase un picior în fund de-l făcu să cadă în genunchi. Eu sunt stăpânul tău, Rahatuscat, rânji el plecând.

Tot restul zilei nu se mai întâmplă nimic, doar că sosi un oştean de la garnizoană, care încărcă un butoi de bere pe măgar, pălăvrăgind cu fratele Timotei.

La sfârşitul zilei, după slujba de seară, oamenii întârziară lângă Madonna delle Nevi. În aer plutea neliniştea. Se părea că soldatul adusese veşti îngrijorătoare. Dar nimeni nu se hotăra să vorbească.

— Atunci e adevărat? îl întrebă Agnete pe paroh. Rebelii au încercat să prăbuşească galeria de nord a minei din Dravocnik?

— Da, aşa se spune, dădu din cap fratele Timotei.

— Şi principele de Ojsternig a pus să se construiască trei spânzurători, murmură întunecat Luitbert, morarul.

— Şi a început prin a omorî oameni nevinovaţi, adăugă soţia lui. Şi o femeie.

— Poate e mai bine să mori spânzurat decât de foame, spuse Agnete.

— Poate ar fi mai bine ca fiecare să fie lăsat să-şi aleagă moartea şi propria soartă, răspunse Ljuba, berarul, trecându-şi mâna prin barba lui lungă şi roşie.

Agnete îşi puse mâinile în şold.

— Mare tâmpenie ai zis! Dacă fiecare şi-ar putea alege soarta, n-ar mai exista rebeli, fiindcă am fi cu toţii liberi.

— Fii atentă cum vorbeşti! îi şopti înspăimântat fratele Timotei.

— Voiam să spun…, protestă Ljuba.

— Ştiu ce voiai să spui, îl întrerupse Agnete. Că unii câini stau bine în lanţuri.

Ljuba nu era un bărbat curajos. Lăsă privirea în jos, umilit. Şi ca el făcură mulţi.

— Voia să spună că există câini atât de semeţi încât se cred lupi, interveni bătrâna Alina, agitându-şi în aer degetele strâmbate de la fus. Un câine nu va fi niciodată un lup. Lupul s-a născut liber şi nu poate fi domesticit. În schimb, câinele s-a născut ca să-l slujească pe om. Fiecare trebuie să stea la locul lui.

— Deci numai principii sunt oameni, şi noi nimic altceva decât nişte câini? întrebă indignată Agnete. Asta vrei să spui, Alina?

— Nu suntem cu toţii câini. Unele sunt vaci…, răspunse Alina.

Lumea râse. Dar atmosfera era încordată.

— Să terminăm cu discuţiile astea! interveni fratele Timotei. Sunt periculoase. Şi nu e bine să vorbim despre rebeli… dacă nu spunem că sunt nişte criminali.

Agnete se uită la preot cu un aer sălbatic, dar se abţinu. Îi împinse pe Mikael şi pe Eloisa şi spuse:

— Daţi-i bătaie, să mergem acasă!

Merse cu furie până la colibă, urmată în tăcere de cei doi copii.

În uşă, Mikael o întrebă:

— Cine sunt rebelii?

— Eşti surd? Nu ai auzit ce au spus? Nu trebuie să vorbeşti despre rebeli, îi răspunse grosolan Agnete intrând în casă. Voi doi… Tăiaţi lemnele în loc să pierdeţi timpul! urlă ea dinăuntru.

Mikael şi Eloisa se duseră în spate, puseră pe capră un trunchi lung de fag şi apoi, unul pe o parte şi celălalt pe alta, apucară fierăstrăul.

— Într-o zi mama şi bătrânul Raphael vorbeau despre rebeli, îi mărturisi Eloisa, şi au spus că sunt oameni… oameni care… găsesc soarele noaptea.

Mikael încruntă sprâncenele şi întrebă:

— Ce înseamnă asta?

— Nu ştiu…, răspunse Eloisa, ridicând din umeri.

Tăiară primul buştean, gâfâind de efort.

— E ceva bun? întrebă Mikael când bucata de lemn căzu la pământ.

— Ce?

— Să găseşti soarele noaptea.

— Ce ştiu eu?

Mai tăiară doi butuci.

— Dar cred că, dacă ar fi cineva în stare să găsească soarele noaptea…, zise Eloisa, atunci nu ar mai fi noapte.

Mikael se uită în tăcere la ea.

— Nu ar mai fi întuneric, adăugă Eloisa.

— Deci e un lucru bun, nu? întrebă nedumerit Mikael.

— Să muncim, altfel mama ne ia de moţ! răspunse Eloisa.

Nu mai scoaseră niciun cuvânt până ce trunchiul nu fu făcut bucăţi lungi de două şchioape. Le adunară şi le puseră pe stiva de sub acoperiş.

Într-un târziu, Eloisa îi spuse lui Mikael:

— Aşteaptă!

Îi scutură talaşul de pe haine folosind drept mătură o ramură de pin. Apoi, înainte de a intra în casă, adăugă:

— Da, cred că e un lucru bun. Dar am înţeles că nu se poate spune.

Când veni ora de culcare, în timp ce Eloisa şi Agnete dormeau deja, Mikael rămase să se uite la focul ce încălzea camera şi biruia întunericul. Se gândi

că, dacă ar fi fost soare, n-ar mai fi fost nevoie de acel foc. Atunci se hotărî că, atunci când va fi mare, avea să caute şi el să găsească soarele noaptea. Chiar dacă nu se putea spune.

A doua zi, dis-de-dimineaţă, plecă spre castelul lui Ojsternig, gândindu-se la fetiţa din Dravocnik care, cu glăsciorul ei melodios, îl întrebase: „Cine eşti tu? Un rebel?"

27.

Înainte de a părăsi coliba, Mikael întârziase să-şi mănânce în silă micul dejun. Pe urmă Agnete îi spusese:

— Trebuie să pleci.

Şi el, de voie, de nevoie, ieşise.

Agnete dispăruse. În schimb, Eloisa stătea în prag şi se uita la el. Pe chipul ei nu se putea citi nimic. Lui Mikael i se păruse că simte ca şi cum un fel de funie îi lega unul de altul. Strâns. Şi sperase să fie o funie destul de lungă ca să nu se rupă. Îi zâmbise.

Eloisa se uita la el şi, între timp, se gândea la principesa care trebuie să fi fost albă şi parfumată. Şi simţea în ea o durere care o rodea.

Mikael venise repede înapoi.

— Ce-i? îl întrebase Eloisa.

Mikael scuturase din cap, roşind, şi spusese:

— Nimic.

Pe urmă se îndepărtase iar, cu capul plecat, şi, când ajunsese la cotitura uliţei, se întorsese şi, cu o greutate în inimă, îi făcuse un semn timid cu mâna.

Eloisa nu răspunsese. „Poate că principesa nu-i chiar aşa de drăguţă", îşi spusese. Pe urmă, fără să o vadă Mikael, zâmbise.

Mikael merse mai mult de o leghe, urcând panta. Saboţii nu îl mai rodeau, ca altă dată, când îi umpluseră picioarele de răni. Acum în locul rănilor avea bătături. Se simţi puternic.

— Aşteaptă-mă, Rahatuscat! zise Eberwolf în spatele lui, ajungându-l din urmă în dreptul uneia dintre ultimele serpentine ale primului urcuş pe Mezesnig. Vin cu tine la castel.

Mikael speră să nu-i fure feliile de pâine pe care i le dăduse Agnete pentru drum.

— Ce? Nu-ţi convine? îl întrebă Eberwolf.

Dar Mikael observă că nu avea tonul lui agresiv dintotdeauna. Făcu semn

că nu.

— Hai, mergi! îl îndemnă Eberwolf.

Mikael o luă iar la picior. Eberwolf mergea lângă el.

— N-am să putrezesc în satul nostru de rahat ca tatăl meu, spuse după o vreme.

Mikael continuă să meargă tăcut.

— Am să-mi găsesc o slujbă care să mă elibereze de pământ, continuă Eberwolf.

Mikael se uită la el.

— Ce te uiți, Rahatuscat? întrebă Eberwolf.

Mikael își băgă capul între umeri și merse mai departe.

— Dacă un șerb reușește să trăiască într-un oraș un an de zile, e liber, zise Eberwolf, gâfâind în urcuș. Nu știai?

Mikael făcu semn că nu.

— Nu știi nimic! chicoti Eberwolf. La ce naiba oi folosi, Rahatuscat? Când ajunseră la poalele povârnișului, Mikael se opri.

— Eu urc pe aici, arătă el.

Eberwolf ridică privirea spre urcușul abrupt, cu grohotiș.

— Tu mergi pe unde spun eu! zise agresiv.

Mikael se uită la drumul care se vedea pe coasta muntelui Mezesnig, cum șerpuiește dulce spre trecătoare.

— Sunt străji.

Firește, Eberwolf nu se gândise la asta și rămase dezorientat.

— Dacă mergem pe aici, îi ocolim și nu ne văd, spuse Mikael.

— Știu foarte bine, Rahatuscat, minți Eberwolf.

Mikael stătea nemișcat.

— Te crezi mai bun decât mine? întrebă Eberwolf.

— Nu…

— Așa e, nu faci nici cât o ceapă degerată, rânji Eberwolf. Te rup în două cu o singură mână, știi nu?

Mikael nu răspunse. Se mărgini să privească la culmea din față.

— Mergi, blegule! îl îndemnă Eberwolf.

Mikael începu să se cațăre. Lui Eberwolf îi era greu să țină pasul cu el.

— Mai încet, Rahatuscat, gâfâi el cu răsuflarea tăiată.

Mikael nu încetini. Își dădu seama că era mult mai rapid decât el. Ar fi putut să se îndepărteze de el cu ușurință.

Eberwolf îl apucă de jachetă. Gâfâia, cu gura căscată și strâmbă și cu un firicel de salivă care făcea să-i strălucească bărbia puternică pe care începuseră să apară fire rare de păr. Așteptă să i se domolească respirația. Pe urmă luă de jos o piatră albă, ascuțită, care avea măsura potrivită să fie

ţinută între degetul mare, cel mijlociu şi arătător.

— Uite! îi spuse. Arătă spre un fag pitic, aflat la aproape douăzeci de paşi distanţă, şi aruncă spre el piatra, cu violenţă. Aceasta lovi trunchiul de fag cu un zgomot surd şi zgârie scoarţa. Eberwolf se întoarse spre Mikael. Nu alerga! îl ameninţă. Dacă te lovesc în cap, te omor. Îl fixă cu privirea cu un rânjet mulţumit. Eu aşa prind iepurii.

Mikael se uită la scoarţa zgâriată a fagului.

— Acum mergi! zise Eberwolf. Încet!

Pe la miezul zilei zăriră în depărtare casele din Dravocnik.

După cum se uita în jur cu gura căscată şi cu ochii holbaţi, cu o faţă de tembel, Mikael înţelese că Eberwolf nu văzuse niciodată Dravocnik. I se părea probabil enorm, faţă de micul sat Raühnvahl unde crescuse şi din care nu ieşise niciodată.

Când treceau printre casele dărăpănate, bărbaţii şi femeile care nu erau la muncă ieşeau în uşile hâite. Ochii lor erau stinşi de suferinţă şi de slăbiciune.

Eberwolf se uita la ei sfidător, ca un câine scandalagiu. Îşi umflase pieptul şi mergea cu picioarele desfăcute, ca să pară mai puternic.

Dar imediat ce intrară în curtea castelului, observă Mikael, purtarea lui deveni mai puţin cutezătoare. Îşi pierduse înfumurarea, lăsase umerii în jos şi evita privirile oştenilor.

„Îi e frică", se gândi Mikael.

— Ei? Şi acum? îl întrebă Eberwolf.

Mikael dădu din umeri. Nu înţelegea întrebarea.

— Tu ce munceşti? îl întrebă Eberwolf.

Mikael se uită în jur şi îl văzu, cu lopata în mână, pe Bassiano, a cărui faţă se lumină de un zâmbet prostesc.

— Sa-lut, Mi-kkaa-el! strigă argatul alergând entuziast spre el.

Eberwolf se uită la el. Pe urmă la Mikael.

— Cine-i idiotul ăsta?

Între timp, Bassiano venise la ei şi îi întindea lopata lui Mikael. Mikael îi zâmbi stânjenit. Luă lopata.

— Eu dau rahatul cu lopata, îi spuse lui Eberwolf.

— Rahatuscat adună cu lopata rahat proaspăt! râse prosteşte Eberwolf şi îi trase una peste faţă.

— N-uu! făcu Bassiano. Bass-siano şi Mi-kkaa-el prr-eteni.

Eberwolf se uită batjocoritor la el.

— Tu cuu-m te chi-amă? întrebă Bassiano.

— Vezi-ţi de treaba ta, idiotule!

— Eu nu-u e id-iiot, zise Bassiano.

— Dă-te din drum! mârâi dispreţuitor Eberwolf.

— Eu nu-u e id-iiot, repetă Bassiano.

Eberwolf îi dădu un brânci şi îl trânti la pământ. Bassiano, cu mâinile năclăite de zoaiele din curte, se uită timid la Mikael, ca şi cum s-ar fi aşteptat să-l apere.

— Tu eşti idiotul, îi spuse atunci Mikael lui Eberwolf, cu glas tremurat.

Eberwolf se întoarse surprins. Apoi, în timp ce i se urca sângele la cap, îi dădu lui Mikael un pumn în stomac. Mikael se îndoi de durere. Bassiano izbucni în plâns.

Servitorii care văzuseră scena îşi întrerupseră lucrul. Câţiva meşteşugari lăsară deoparte uneltele şi ieşiră din prăvălii. Femeia desfigurată de cicatricele de variolă alergă să îl ajute pe fiul ei, Bassiano. Se uită cu ură la Eberwolf, dar nu spuse nimic.

În momentul acela, un pâlc de cavaleri îşi făcu intrarea în curte. În fruntea cavalerilor călărea Ojsternig, murdar de sânge şi de ţărână. Ţinea de hăţuri un catâr, pe spinarea căruia se bălăbăneau inerte trupurile însângerate al unui cerb, unui căprior şi cele ale unor mistreţi, în număr de doi.

— Ce se întâmplă? întrebă văzând lumea care se înghesuia în jurul lui Mikael, încă îndoit de şale.

Servitorii şi meşteşugarii lăsară privirile în jos, în tăcere.

Ojsternig coborî de pe cal şi se apropie de Mikael.

— Ce se întâmplă? repetă.

Mikael se uită o clipă la Eberwolf. Pe urmă răspunse:

— Nimic.

Ojsternig îl fixă cu privirea pe Eberwolf. După aceea îi pipăi muşchii puternici ai braţelor, cum ar fi făcut cu un cal.

Eberwolf tremura.

— Eu ştiu cine eşti! spuse atunci Ojsternig.

Eberwolf se aruncă în genunchi.

— Iertare! stăpâne, se smiorcăi el.

— Ridică-te! îl somă Ojsternig. Când Eberwolf fu iar în picioare, îl măsură apropiindu-şi faţa de el atât de tare, că l-ar fi putut muşca. Eu ştiu cine eşti, repetă. Eşti un ticălos! Şi un laş! Arătă spre Mikael. Tu l-ai lovit?

Eberwolf se uită în jur cu ochii plini de groază. Ojsternig îl pălmui.

— Uită-te la mine! Răspunde!

— Da… Seniore…

— Şi ce-ţi făcuse? Răspunde-mi imediat sau pun să ţi se taie limba. Nu am răbdare.

— Se băgase la mijloc… şi mă insultase…, bâigui Eberwolf.

Ojsternig încuviinţă gânditor.

— Deci ţi-a pătat onoarea de păduchios, zise.

Soldaţii care asistau la scenă chicotiră.

Ojsternig se uită la ei.

— Un purice care-şi permite să jignească un porc mare şi gras. Aşa ceva nu se poate! exclamă el cu o emfază teatrală. Ar trebui să i se permită să spele ruşinea asta îngrozitoare, nu credeţi?

Soldaţii nu ştiau ce gândeşte, dar răspunseră în cor:

— Da!

— Atunci curăţă-ţi onoarea, porcule! spuse Ojsternig către Eberwolf.

Le făcu semn oamenilor să facă un cerc. Pe urmă îndreptă un deget spre Mikael.

— Între cavaleri, asta se numeşte judecata lui Dumnezeu. N-are importanţă cine e mai tare. Dacă dreptatea e de partea ta, măturător de căcat, ai să câştigi. Acum luptă! David contra lui Goliat! Puricele împotriva porcului! Se uită la Eberwolf. Luptă!

Pe urmă se dădu deoparte. Avea ochii luminaţi de o licărire sinistră şi nu-şi lua privirea de la Mikael.

Eberwolf nu se mişca.

— Dacă nu lupţi pentru onoarea ta de porc, îi spuse Ojsternig cu un rânjet, am să pun să te biciuiască până mori. Alege!

Eberwolf făcu timid un pas spre Mikael. Ridică pumnul şi îl lovi în faţă.

Oştenii aclamară, ca la luptele între câini.

Mikael căzu la pământ.

— Ridică-te şi luptă! strigă la el Ojsternig.

Mikael era în genunchi. Îl văzu pe Agomar la câţiva paşi de el. Atunci se gândi la tatăl lui, cu o clipă înainte să i se taie capul. Se uită din nou la Agomar. Râdea. Pe urmă se întoarse spre Ojsternig. El nu râdea, dar avea ochii plini de cruzime. Mikael îşi revăzu mama care se înjunghia în inimă. Şi pe surioara lui plină de sânge. Şi capul tatălui rostogolindu-se pe zăpada roşie din curte. Simţi cum îi creşte în trup ura. Urlă. Se ridică şi alergă cu capul plecat spre Eberwolf.

Oştenii aplaudară.

Eberwolf se feri într-o parte şi îi puse piedică.

Mikael se rostogoli în ţărână. Când se ridică, avea faţa plină de bălegar. Dar începu din nou să strige şi se aruncă încă o dată asupra lui Eberwolf.

Soldaţii îl aţâţau cu glas tare, chiar dacă nu exista nici cea mai mică speranţă să câştige.

Eberwolf îl lovi cu un pumn dintr-o parte, exact în mijlocul pieptului. Mikael se opri, cu răsuflarea tăiată. Se clătină. Se uită la Ojsternig şi simţi cum ura creştea, creştea.

Ojsternig se uita la el ca vrăjit.

Eberwolf îi trase un pumn în tâmplă. Mikael căzu şi se ridică imediat. Ca şi cum pământul ar fi fost fierbinte. Nu simţea nicio durere. Strânse din dinţi. Răcni cât putu de tare şi se năpusti spre adversarul lui. Eberwolf îl lovi în spate.

Dar Mikael nu-l lăsă din mână, în timp ce picioarele i se îndoiau. Îşi băgă dinţii în coapsa lui Eberwolf. Cu toată furia pe care o avea în el. Simţi cum se sfâşia stofa nădragilor, apoi carnea care se rupea.

Eberwolf ţipă. Îl lovi sălbatic în cap. Dar Mikael nu se desprindea de el şi continua să strângă cu dinţii.

În cele din urmă, Eberwolf reuşi să se elibereze de Mikael. Îl ridică şi îl trânti la pământ, cu violenţă. Pe urmă ridică un picior, pregătit să-i zdrobească pieptul.

— Gata! porunci Ojsternig.

Eberwolf se opri, tremurând. Coapsa îi sângera. Mikael era nemişcat, la pământ.

— Ai pierdut, îi spuse Ojsternig, privind cu un zâmbet mulţumit faţa lui tumefiată. Judecata lui Dumnezeu stabileşte că ai greşit.

I se adresă lui Eberwolf şi faţa lui se înăspri.

Eberwolf tremura de frică.

— Întoarce-te la munca ta! îi spuse Ojsternig. Ce faci?

— Sunt… calfa fierarului, improviză Eberwolf.

— Nu-i adevărat! exclamă fierarul, venind în faţă.

Ojsternig îl studie pe Eberwolf, plin de dispreţ.

— Ai un suflet care nu face doi bani. Eşti alunecos şi fricos. De aceea n-ai putea fi în viaţă decât un servitor sau un trădător, îi spuse.

Se uită la măcelar.

— Ai o calfă nouă. Fă-l să trăiască în sânge, având în vedere că îi place atât de mult. Şi pune-l şi să doarmă în sânge, să păzească vitele proaspăt căsăpite. Arătă spre Mikael, continuând să i se adreseze lui Eberwolf. Dacă ai să-l mai atingi vreodată, fie şi numai cu un deget, am să te spânzur. Servitorul ăsta e al meu! Viaţa lui e a mea!

După care se apropie de Mikael cu paşi lenţi. Se aşeză lângă el, fără să bage în seamă mâzga fetidă. Şi îl ţintui cu privirea.

Mikael avea privirea plină de ură. O ură mai puternică decât durerea pe care o simţea.

Ojsternig îi zâmbi, aproape cu gratitudine.

— Du-te şi dă iar cu lopata la rahat! îi spuse, atingându-i rana de pe obraz.

În timp ce se îndrepta spre castel îi spuse lui Agomar:

— Ar trebui să organizăm mai des lupte cu pui de căţea. Sunt mai distractive decât cele cu cocoşi.

28.

În seara aceea Ojsternig se simţea atât de sătul de ura pe care o sorbise din ochii băiatului, că nu simţi nevoia să o cheme în dormitor pe fiica lui. Era atât de mulţumit de mizeria cu care se mânjise punând un copil să lupte cu un uriaş, încât îşi permise să rămână singur, fără să se teamă că va fi asaltat de propria slăbiciune.

Rămase să lenevească fericit în pat, retrăind fazele acelei lupte atât de inegale. Băieţelul îl uimea. Îi spusese că avea să piardă. Şi aşa a şi fost. Totuşi, din punctul lui de vedere, furia şi hotărârea cu care se agăţase de adversar, rezistând la loviturile lui în timp ce îşi înfigea dinţii în carne, făceau din el un adevărat învingător, cel puţin din punct de vedere moral.

Ojsternig apucă de plăsele cuţitul pe care îl ţinea mereu sub pernă, îşi ridică tunica şi îi sprijini vârful lamei de coapsă. Împinse treptat, cum ar fi făcut dinţii copilului. Simţi cum pielea cedează. Simţi cum lama se adânceşte în carne. Gemu. Aproape de plăcere. Apoi privi extaziat sângele care se scurgea şi păta cuvertura de blană.

— Te simt, Curăţă-căcat, murmură.

Micuţul şerb avea ceva deosebit. Ura lui era deosebită.

Avea o putere extraordinară, se gândi.

Se tortură răsucind vârful cuţitului în rana din coapsă. Tresări. Copilul avea capacitatea extraordinară de a-l face să simtă ceva.

— Te simt, Curăţă-căcat, repetă, zâmbind.

Dacă nu ar fi fost un simplu şerb, ar fi putut deveni un luptător mândru. Leal şi de încredere. Un comandant.

În vreme ce lumânarea felinarului se stingea şi rana din coapsă începea să pulseze, Ojsternig se concentră asupra privirii copilului după ce se terminase lupta. Avea o mândrie pe care niciun ţăran nu i-o arătase înainte. Chiar şi rebelii pe care îi captura aveau întotdeauna o umbră de supunere în ochi. Chiar şi când îl blestemau şi îi strigau toată ura lor, exista întotdeauna vălul acela de frică al celui care se născuse slugă, al celui care era conştient de propria inferioritate. Băieţelul, în schimb, nu.

Ojsternig zâmbi iar şi închise ochii.

Atunci se gândi la soţia lui moartă, care era singura, înaintea băiatului, care îl făcuse să simtă fluturarea aia în inimă.

Lukrécia avea buze senzuale, roşii ca cireşele, în formă de inimă. Exact ca fata lui. Dar era mult mai frumoasă. De o frumuseţe care îl făcuse să simtă un fior în vintre când o văzuse pentru prima oară, la curtea *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneş, unde se afla ca să fie confirmat moştenitor legitim.

Lukrécia nu era de viţă nobilă. Tatăl ei, un simplu cavaler, îşi lăsase fata să decadă, fără zestre şi mijloace de subzistenţă. Mama ei fugise cu un neguţător, părăsindu-şi fiica la curte. Atunci soţia unui baron o luase la ea, din milă. Fiindcă, deşi era atât de frumoasă, niciun nobil nu ar fi luat-o vreodată de soţie. Şi, dacă ar fi rămas la curte fără un protector, oricine ar fi putut profita de ea. Astfel, Lukrécia devenise doamna de onoare a baronesei. Se îndeletnicea să o îmbrace şi să o spele, ca o cameristă oarecare.

Ojsternig o observase pe coridoarele de la curtea imperială şi simţise că o doreşte, el, care nu fusese niciodată interesat de femei. Lukrécia avea pe vremea aceea treisprezece ani. Ojsternig îi pusese o mână pe gură ca să nu ţipe şi o împinsese într-o nişă a culoarului. Trăsese draperia grea a nişei, îi dăduse un pumn ameţind-o, îi scosese sânii de-acum rotunzi din decolteu şi îi ridicase fusta. Şi o avusese acolo, pe piatra rece a palatului imperial. Cu un fior de plăcere simţise cum himenul rezistă şi apoi cedează. Era virgină. Şi, când violul se încheiase, simţise că o doreşte din nou. Dar din nou, după animalica unire, înţelesese că nici acel al doilea viol nu i-a fost de-ajuns.

Aşa înţelese că o vrea toată numai pentru el. Pentru plăcerea lui. Când demnitarul de la curte ratificase hotărârea lui Vàclav cel Leneş, care îl confirma oficial principele legitim de Ojsternig, se duse la baroneasă şi o ceru pe Lukrécia în căsătorie. Lui Ojsternig îi plăcea să-şi amintească ziua aceea, din apartamentul baronesei. Lukrécia, aşezată deoparte, cu obrazul încă umflat şi vânăt de la pumnul pe care i-l dăduse, privea la el înspăimântată. Baroneasa îl tratase cu dispreţ. Era un principe de la munte. Un principe miner. Cu toate astea, baroneasa ştia foarte bine că niciun alt nobil nu i-ar mai fi cerut-o vreodată de soţie pe Lukrécia. Deci acceptase propunerea de căsătorie a lui Ojsternig.

A doua zi, Lukrécia stătea lângă el în trăsura care avea să-i ducă în regatul roşu de hematit şi negru de turbă. Ojsternig o avusese şi acolo, pe băncile tari, în faţa ochilor contabilului, Arialdo da Tarvis.

Ştia că nu o iubise niciodată. Nu era în stare. Dar Lukrécia îi aprindea dorinţa şi, în acele câteva clipe cât dura împerecherea, Ojsternig înţelegea că simte ceva. Iar asta îl împinsese să abuzeze trei ani de Lukrécia de fiecare dată când simţea dorinţă.

Odată cu trecerea timpului însă, Lukrécia se ofilise. Se stinsese treptat. După trei ani, adusese pe lume o fată. Şi la naştere se epuizase, murind.

Din ziua aceea nicio altă femeie nu mai excitase simţurile lui Ojsternig. Aşa că, treptat, ajunsese să renunţe la sex.

Nou-născutei i se pusese numele Lukrécia. Şi Ojsternig nu catadicsise să-i acorde vreodată atenţie până când observase că avea buzele senzuale ca ale mamei ei. Şi aceeaşi vârstă. Dar când ai avut un câine bun, sau un cal bun,

sau o spadă bună, își zicea Ojsternig, dezamăgit, e greu să găsești un înlocuitor. Fiica nu era mama ei. Era doar umbra ei. Fantasma.

În seara aceea, Ojsternig știa de ce se gândise la soția lui. Din cauza băieţelului, care era singurul, după ea, care îi stârnise oarecare emoţie. De aceea continua să-și înțepe rana cu vârful cuțitului și se gândea la dinții ascuțiți ai copilului.

Pe urmă, noaptea, Ojsternig o visă pe soția lui, Lukrécia.

Avea obrazul vânăt ca în ziua în care o ceruse de soție. Dar nu era ziua aceea. Era ziua în care născuse. Ojsternig era pe ea, cu cuțitul pe care îl folosea ca să despice burțile cerbilor. Însângerat. Și patul nu era un pat, ci o baltă de sânge, adâncă și de nepătruns, în care se îneca un trupușor. Ojsternig îl lua și scotea din sânge un nou-născut, băiat, care nu plângea, deși avea obrazul rănit. Pe urmă îl ridica în aer. Nou-născutul se uita, ca un adult, fără să-și ia ochii de la el. Și ochii îi erau injectați de o ură cum nu se poate mai de pură. „Curăță-căcat”…, bâiguia înspăimântat Ojsternig, recunoscându-l.

Se trezi lac de sudoare.

Încă era ameţit de somn, când se duse la fereastra dormitorului și se uită afară. Îl văzu pe Mikael, cu fața tumefiată, cum își scuipă în palme, ia lopata de la un argat și o înfige în rahat, ca un șerb oarecare de pe tarla. Dar era ceva deosebit în băieţelul acela.

Și, pe neașteptate, Ojsternig înțelese că acel copil îl înspăimânta. O spaimă care îi putea trezi sentimente. Fiindcă, dacă pe de o parte simțea plăcere în fluturarea aceea ușoară pe care o simțea în suflet când îl tortura, pe de alta era îngrozit de ideea de a putea iubi, de a simți milă. Fiindcă pe bărbați sentimentele îi făceau slabi.

Se lovi cu furie peste coapsa rănită. Urlă de să-și ardă plămânii și sparse tot ce era în cameră. Apoi, epuizat, se duse iar să se uite pe fereastră și toată dimineața rămase privindu-l pe Mikael cum dădea cu lopata fără încetare.

La prânz, când clopotul mănăstirii bătea ora exactă, se îmbrăcă, coborî în salonul cel mare și îl întrebă pe Agomar:

— Ai spus că aseară a murit una dintre târfe?

Agomar încuviință.

— Mișcă-te, adună oamenii! porunci Ojsternig. Pregătește zece cai, plus al meu! Mergem la Raühnvahl.

La nicio oră după aceea, călare pe calul lui puternic de luptă, trecu pe lângă Mikael, îl apucă de ceafă și îl puse pe crupă. Dădu pinteni calului și îl munci la galop mai bine de două mile, trântind la pământ un locuitor din Dravocnik care nu se dăduse deoparte la timp. Harro, care îl urma, se năpusti asupra bărbatului, excitat de mirosul sângelui, și îl mușcă.

Ojsternig şi ai lui ajunseră la Raühnvahl când şerbii încă erau la muncă.

Agomar porunci să se tragă clopotele la Madonna delle Nevi şi pe urmă, când toată lumea era adunată, anunţă:

— Faceţi linişte şi ascultaţi-vă stăpânul!

Ojsternig îl azvârli pe Mikael la pământ.

Eloisa îşi reţinu un geamăt văzându-i faţa tumefiată.

Mikael încercă să-i zâmbească, dar era prea suferind şi nu-i ieşi decât o strâmbătură.

Ojsternig se ridică în picioare în scări. Era mai înalt decât doi bărbaţi.

— Vă dădusem o lună ca să căraţi la castel pietrele de pe câmpurile luate abuziv, spuse cu glas mohorât. Şi văd că nu mi-aţi dat ascultare.

Fratele Timotei înaintă, timid.

— Supuşii credincioşi ai Înălţimii Voastre muncesc din greu, Excelenţă. Dar trebuie să se ocupe şi de culturi. Cum vă vor plăti birul dacă orzul şi ovăzul nu cresc şi dacă nu plivesc buruienile care năpădesc câmpurile?

Ojsternig se uită ţintă la el, în tăcere. Apoi îşi aruncă privirea spre mulţime.

— Fiţi atenţi să nu vă consider eu pe voi buruiana care îmi năpădeşte regatul.

— Stăpâne, continuă cu capul plecat Timotei, muncesc în fiecare zi până se întunecă.

Ojsternig zâmbi răuvoitor.

— Nu au felinare?

Fratele Timotei ezită. Desfăcu braţele.

— Da, Înălţimea Voastră…

— Atunci să le folosească, zise Ojsternig. Vor munci o oră după apusul soarelui, până când toate pietrele vor fi mutate.

Fratele Timotei se uită la mulţime, apoi iar la Ojsternig, apoi iar la mulţime.

— Vrei să-mi spui ceva, popo? întrebă Ojsternig. Vrei oare să-mi stârneşti servii? Vrei să se răzvrătească împotriva unei porunci de-ale mele?

Fratele Timotei se cocoşă şi rămase cu capul plecat, fără să răspundă.

Ojsternig îşi lăsă privirile să rătăcească peste ţărani. Pe urmă observă o fată ciufulită, care umbla de la un cap la altul al unuia dintre loturile de pământ curăţate. Pentru ea venise până aici, chiar dacă în planul lui era doar un pion fără importanţă.

— Du-te şi adu-o! îi porunci lui Mikael.

Agomar dădu să se mişte.

— Nu! îl opri Ojsternig. Lui i-am spus!

Mikael se uita la el ca nimeni altul. Avea sânge închegat pe un pomete.

Ojsternig simți un fior de-a lungul spatelui. Își apăsă rana din coapsă. Pe urmă îl lovi cu piciorul pe Mikael.

— Du-te și adu-o! repetă.

Mikael se duse până la lot și se apropie de fată.

— Vino, Emöke! îi spuse.

Emöke se opri o clipă. Dar se uită la el fără să-l vadă. Și pe dată începu să umble în sus și în jos, de-a lungul marginilor câmpului care fusese al ei și al lui Gregor.

Mikael o luă delicat de mână.

— Vino, te rog! îi spuse.

Emöke îl urmă docilă până ajunseră în fața lui Ojsternig.

— Tu ai adus-o la mine! zise atunci Ojsternig către Mikael. Să nu uiți! Soarta acestei femei e în mâinile tale, de acum încolo. Iar ce i se va întâmpla e numai din vina ta!

Mikael nu înțelese sensul acelor cuvinte.

— Ea vine cu noi! zise Ojsternig adresându-se mulțimii, arătând spre Emöke.

— De ce, stăpâne? întrebă fratele Timotei, făcându-se mesagerul tuturor.

Ojsternig nu îi răspunse. Îi făcu un semn lui Agomar, care o luă pe Emöke de brațe și o săltă pe cal. Emöke nu opuse rezistență. Gregor făcu și el un pas timid în față. Un oștean scoase spada din teacă și îl privi crunt.

Mikael văzu cum ochii lui Gregor se umpleau de spaimă, de durere și de umilință. El nu ar fi avut curajul să se răzvrătească. Înțelese de ce spusese Eloisa că bărbații erau niște lași și se rușină pentru el.

— Una dintre curvele noastre a murit ieri, zise Ojsternig uitându-se la preot. Dacă vrei să-i dai binecuvântarea, vino să ți-o iei!

Fratele Timotei lăsă capul în jos.

— Nu pot, stăpâne. Știți, Biserica pedepsește…

— Îndurarea Bisericii nu va ajunge niciodată să mă impresioneze, îl întrerupse disprețuitor Ojsternig. Atunci, popo, cu mila Dumnezeului tău, târfa moartă va fi aruncată la groapa comună. Le făcu semn oștenilor să îndrepte caii spre castel. Neruşinata asta, le spuse țăranilor, arătând spre Emöke, o s-o înlocuiască.

— Fata nu are nicio vină, încercă fratele Timotei, într-o ultimă încercare disperată, apropiindu-se de Ojsternig.

— Fata asta a încălcat legea și e proprietatea mea!

— E doar vina mea! exclamă atunci fratele Timotei, cu emfază de martir, venind și mai aproape. Pedepsiți-mă pe mine!

Ojsternig îl îndepărtă dând cu piciorul în el.

— Da, poate ar trebui să plătești tu. Dar tu nu ai cum să faci pe târfa. Râse.

Întoarse calul şi îi dădu pinteni. Şi tu fugi, iepure! îi porunci lui Mikael.

Mikael se uită o clipă la Eloisa, pe urmă îşi scoase saboţii şi începu să alerge în urma cailor.

Ajunşi în apropierea unui brad mare, singuratic, aflat la vreo două mile de podul peste râul Uque, cavalerii se opriră.

— Vino-ncoace! îi spuse Ojsternig lui Mikael.

Mikael se apropie.

Calul dădu nervos din copite, dar Ojsternig îl struni.

Între timp, Agomar şi ai lui descălecaseră. Agomar adunase zece fire de iarbă, dintre care două mai scurte. Fiecare bărbat luă unul. Cele două mai scurte ajunseră la Agomar şi la un oştean cu o cicatrice care îi tăia în două ochiul orb. Alţi doi o luară pe Emöke, o trântiră la pământ şi o ţinură, după ce îi desfăcuseră cămaşa la piept şi îi ridicaseră fusta pe coapse.

Primul fu Agomar. Se întinse peste Emöke, cu curul gol, şi o pătrunse, ca şi cum ar fi fost un obiect.

Lui Mikael îi îngheţă sângele în vine. Într-o clipă revăzu fata violată şi apoi ucisă de Agomar, în ziua masacrului.

— Nu o omorî, te rog! strigă.

Agomar se întoarse mirat.

— De ce ar trebui să o omor? zise. Fata asta o să fie hrănită cu cea mai bună carne de porc şi cu vin cu miere şi cuişoare.

— Cât o ţine, râse Ojsternig în timp ce oşteanul cu cicatricea înspăimântătoare se arunca pe Emöke, excitat.

Emöke avea privirea pierdută în gol şi nu părea să-şi dea seama de ce i se întâmpla.

Oşteanul gâfâia pe ea, din ce în ce mai aproape de final.

Mikael se întoarse şi dădu să plece.

— Continuă să te uiţi, îi porunci Ojsternig. Uite la ce ai condamnat-o, aducând-o la mine!

Mikael simţi că i se umplu ochii de lacrimi, în timp ce dădea din cap în semn mut de nu.

Ojsternig se uita la el. „Uite, vezi? E slab pentru că simte milă, se gândea. Nu are nimic deosebit".

Oşteanul care o viola pe Emöke gemu, se ghemui o clipă peste ea şi pe urmă se ridică. Se uită la Mikael, silit să nu-şi ia ochii de la goliciunea violată a lui Emöke.

— Vrei să i-o tragi şi tu? întrebă.

Soldaţii râseră.

Pe urmă Agomar o legă pe Emöke de trunchiul copacului şi scoase mâncarea din traiste.

Ojsternig se aşeză deoparte, fără să mănânce. Şi continua să se uite la Mikael.

— Ți-a plăcut spectacolul? îl întrebă.

Mikael avea privirea înceţoşată şi o senzaţie puternică de greaţă îi strângea stomacul. Nu vorbi.

Agomar se apropie de el. Scoase spada şi, cu vârful, atinse pieptul lui Mikael.

— Răspunde-i Înălţimii Sale! îi porunci.

Mikael lăsă ochii în jos la armă. Se gândi că lama aceea îi tăiase capul tatălui său. Întinse mâna dreaptă şi o apucă visător.

— Las-o! îl preveni Agomar.

Mikael nu îl auzi. Strângea cu mâna lama, din ce în ce mai tare, în timp ce retrăia scena morţii tatălui său.

— Ți-am spus să o laşi! repetă Agomar.

Mikael nu desprinse mâna. Atunci Agomar trase spada, brusc. Mikael îşi privi mâna. Spada ascuţită tăiase două brazde subţiri în palma care începu să sângereze.

— Cu atât mai rău pentru tine, te avertizasem, zise Agomar.

Dar Mikael nu simţea durere. Se uită la spadă şi se gândi că acum sângele lui era pe lamă alături de cel al tatălui său.

— Răspunde-i Înălţimii Sale! spuse iar Agomar.

Mikael se uită la Ojsternig. Şi făcu semn din cap că nu. Nu, nu-i plăcuse spectacolul. Fusese greţos.

— Să plecăm, spuse Ojsternig, ridicându-se.

— Ţin mult? întrebă atunci Mikael.

— Cine? întrebă Agomar.

Mikael se uită la Emöke.

— Târfele? râse Agomar. Cele puternice rezistă şi trei ani.

Mikael văzu că ochii lui Emöke se umpluseră de lacrimi. Dar nu înţelese dacă plângea fiindcă voia să reziste mai mult, sau mai puţin. Pe urmă se întoarse spre Ojsternig şi se uită la el cu ură.

Ojsternig zâmbi mulţumit. Dar, imediat după aceea, se simţi stânjenit. Ar fi trebuit să-l strivească pe băiat cu piciorul, ca pe un gândac. Şi realiză că, dacă nu o făcea, nu era doar ca să se hrănească cu ura lui continuă, care îi învingea răceala şi îl distra. Nu îl strivea pentru că o parte din el simţea ceva mai mult pentru acel şerb oarecare. Şi asta era periculos, fiindcă l-ar fi făcut slab. Îl izbi violent cu palma peste obrazul rănit.

— Pleacă! îi spuse cu turbare. Nu te vreau printre picioarele mele.

Mikael nu ştia ce să facă. Rana de pe obraz se deschisese iar şi sângele îi încălzea faţa.

— Pleacă, ţi-am spus! Întoarce-te în satul tău căcăcios! Răcni.

Încălecă furios şi plecă în galop.

Mikael rămase nemişcat până ce pământul încetă să mai tremure sub copitele cailor. Simţea cum lacrimile dau să ţâşnească, dar nu reuşi să plângă.

După o vreme reuşi să se mişte şi plecă înapoi.

Când ajunse la primele case din sat aproape că era întuneric. În clipa aceea auzi urletul unei femei.

Mama lui Gregor căzu în genunchi în faţa uşii casei. Mikael se duse la ea. Femeia avea gura căscată, dar nu mai reuşea să ţipe.

Mikael intră în casă şi, în penumbră, îl zări pe bărbatul care atârna în gol, agăţat de o grindă a tavanului. Avea limba vânătă şi umflată. Şi ochii holbaţi, aproape ieşiţi din orbite. Ca rebelii din spânzurătorile de la mina din Dravocnik.

— Gregor…, murmură Mikael.

Atunci toate lacrimile pe care atâta vreme şi le ţinuse în el ţâşniră ca viitura unui râu.

O luă la goană de acolo şi se ascunse într-un fânar de la marginea satului.

29.

Se luminase de curând când Mikael ieşi timid din fânar. Îl durea tot corpul de la loviturile primite în lupta cu Eberwolf şi de la noaptea petrecută în frig.

Un gând groaznic îl torturase, nelăsându-l să doarmă.

Picura mărunt. Îl trecură fiori. Satul încă moţăia. Pe uliţele pline de noroi nu era nimeni.

Se apropie de casa lui Gregor, cu gândul acela îngrozitor care i se învârtea prin cap.

Auzi un sughiţ dinăuntru. Apoi un „nu”. Dar lipsit de forţă.

Un moment mai târziu, fratele Timotei apăru în uşă şi, întorcându-se spre interiorul casei, spuse:

— Ştii că nu pot să-l binecuvântez şi să-l îngrop în pământ sfinţit. Părea că-i pare sincer rău. Gregor a păcătuit împotriva lui Dumnezeu. Biserica nu-l poate ierta. Dar Atotputernicul este milostiv şi sunt sigur că va face ca flăcările iadului să fie mai domoale pentru Gregor al tău.

La cuvintele acelea, femeia apăru furioasă în prag şi îl îmbrânci neîmblânzită.

— Blestemat să fii! zbieră ea cu o voce spartă. Piei din ochii mei! Şi ia-l cu

tine şi pe Dumnezeul tău!

— Nu spune aşa…, zise fratele Timotei.

— Blestemat să fii! urlă mama sinucigaşului, cu vinele de la gât umflate. Excomunică-mă! Arde-mă ca vrăjitoare! Fă-mă bucăţi cu un topor! Nimic nu-mi va aduce mai multă durere decât asta! Pe urmă se ghemui la pământ, brusc, în acelaşi loc în care o găsise Mikael cu o seară înainte şi chinul şi amărăciunea luară din nou locul mâniei.

— Fii blestemat…, spuse de-acum pustiită de suferinţă, înmuindu-se. Într-un târziu, în timp ce îşi legăna capul, îşi încrucişă privirile cu ale lui Mikael şi îi şopti, întinzând spre el mâinile ca o cerşetoare: Tu l-ai văzut…

Mikael fu ispitit să-şi ferească privirea şi să o ia la goană. Dar mâinile acelea întinse şi tremurătoare îl reţineau.

— Tu l-ai văzut…, repetă biata femeie, apoi îşi lăsă creştetul pe pământ, în timp ce obrajii îi erau potopiţi de lacrimi.

Mikael încuviinţă, dar nu reuşi să vorbească. Apoi, încet, ajunse până la coliba care, de-acum, era casa lui.

Eloisa fu prima care îl văzu. Alergă spre el. Îl întâmpină în tăcere şi, mergându-i alături, se întoarse cu el.

— Iar ai fugit? întrebă Agnete cu o undă de spaimă în glas, când Mikael intră.

Mikael scutură din cap. Voia să-i explice, dar nu putea vorbi. Îşi aminti de vremea când Agnete îi spusese Eloisei că el nu vorbea ca să nu se frângă. Şi acum i se păru că înţelege ce voia să spună.

Agnete îl duse la lumină şi îi examină rănile de pe faţă. Scutură din cap, cu duioşie.

— La urma urmelor, chiar ai să ajungi să semeni cu unul de-ai noştri, spuse. Dar dacă vei continua aşa, ai să semeni mai mult cu unul dintre câinii ăia vagabonzi care se bat în gunoaie.

Zâmbi şi îl trase spre ea. Mikael se desprinse de ea şi o împinse. Se putea frânge şi dintr-o îmbrăţişare, gândi.

Agnete se prefăcu că nu bagă de seamă, îşi luă alifiile şi o cârpă udă. Îi curăţă rănile şi pe urmă i le unse.

Mikael dădu la o parte cufărul şi deschise chepengul care ducea în hruba neagră în care începuse noua lui viaţă.

— Unde te duci? întrebă Eloisa, văzându-l cum dispare în jos, pe scara mică şi şubredă.

Agnete o luă de un braţ şi îi făcu semn să îl lase în pace. Mikael închise chepengul deasupra lui.

— Ce are? o întrebă Eloisa pe mama ei.

— Hai la muncă! zise Agnete, ignorându-i întrebarea.

— Dar ce are, mamă? insistă Eloisa.

— *Ce are*, proasto? sări Agnete vorbind în şoaptă. Tu ai putea să reziști la toată durerea asta? Şi pentru el e mai rău, de zece ori mai rău, fiindcă a crescut într-un pat de puf. Hai la muncă!

În uşă Eloisa spuse:

— Ţii la el.

— Da, recunoscu Agnete, cu o voce resemnată, ca şi cum s-ar fi dat bătută.

— N-o să moară! îi spuse atunci Eloisa, pricepându-i durerea. Nu, n-o să moară! E mai bun decât noi toţi, mamă.

Ochii lui Agnete se umplură de lacrimi. Strânse spasmodic din dinţi şi din pumni. Pe urmă, pe un ton aspru, dar plin de dragoste, îi spuse fetei ei:

— Mergi, proasto!

Eloisa intră fugind în colibă şi îngenunche lângă trapă.

— Ne vedem diseară, mamelucule! şopti ea printre scânduri.

Când se întoarseră, la asfinţit, chepengul era încă închis. Agnete îl deschise, dar fără să spună nimic. După aceea puse pe foc o supă de linte şi aruncă în ea două bucăţi de şorici de porc pentru ea şi pentru Eloisa şi o felie groasă de şuncă pentru Mikael.

Eloisa se uita nervos spre trapă.

— E gata! zise Agnete, pe un ton indiferent, cam după vreo oră. Vino să mănânci, băieţaş!

Mâna lui Mikael apucă chepengul şi îl închise la loc.

Eloisa rămase aşezată pe cufăr, uitându-se la chepengul închis.

Agnete îşi turnă un pocal de bere tare şi mâncă, singură. Când termină, se întinse pe culcuşul de paie. După o vreme, Eloisa veni şi se întinse alături de ea.

— Nu vreau să aud niciun cuvânt, îi spuse Agnete.

Eloisa se întoarse pe o parte.

Dar niciuna dintre ele nu adormi.

A doua zi de dimineaţă, Agnete puse bucata de şuncă fiartă şi lintea într-un blid alături de trapă. O deschise şi spuse, în întuneric: „Aici e mâncarea ta, băieţaş!" Pe urmă o împinse pe Eloisa şi plecară la muncă.

Seara, întorcându-se, văzură că chepengul era tot închis. Mikael nu se atinsese de blid. Doi şoricei ronţăiau bucata de şuncă. Agnete luă mătura să îi omoare, dar Eloisa se băgă la mijloc, cu mâinile ridicate, dându-le timp celor două animăluţe să o tulească.

— Ce te-a apucat? întrebă Agnete.

— E Hubertus, zise Eloisa.

— Am văzut doi şoareci, rânji Agnete.

— Ailaltă e soaţa lui, răspunse Eloisa. I-am promis lui Mikael că n-am să-i

omor.

Agnete se abţinu cu greu. Dădu din cap, cu buzele strânse.

— Ştiam eu! exclamă. Aruncă mătura într-un colţ. Ştiam eu că o să ajungem să creştem şoareci.

Eloisa surâse şi luă blidul de jos.

— Nu mânca aia, că te otrăveşti! o certă Agnete.

Eloisa ieşi. Ajunse la stiva de lemne din spate şi goli conţinutul blidului la baza butucilor de lemn.

— Hubertus, du-te să-l vezi pe Mikael! murmură.

Când intră din nou în casă, mama pusese un pocal cu apă proaspătă lângă trapă şi o deschisese.

— Dacă nu bei, mori! zise Agnete după care începu să gătească.

Eloisa se aşeză pe cufăr şi fixă cu ochii gaura neagră în care se refugiase Mikael.

— Vino să mănânci! îi spuse Agnete când fu gata cina.

Eloisa făcu semn din cap că nu. Agnete o luă de o ureche şi o târî furioasă la masă.

— Mănâncă! porunci.

Eloisa se supuse, întorcându-se din când în când spre trapă. Şi, la un moment dat, văzu mâna lui Mikael care apucă pocalul şi închise la loc chepengul.

— Bea! îi şopti bucuroasă mamei.

Agnete îi dădu cu lingura în cap.

— Mănâncă!

Pe urmă veni iar vremea să se culce. Agnete şi Eloisa se întinseră pe paie. Şi iar fură sigure că nu aveau să doarmă.

Era miezul nopţii când chepengul scârţâi, deschizându-se, şi, în lumina tremurătoare a focului, îl văzură pe Mikael ieşind din ascunzătoarea lui şi întinzându-se lângă sobă.

— Vino aici, băieţaş! îl îndemnă Agnete.

Mikael nu se mişcă.

— Vino aici! repetă ea, pe un ton mai blând.

Mikael se apropie de ele.

— Întinde-te lângă mine! zise Agnete, împingând-o pe Eloisa.

Mikael, tremurând, se întinse pe culcuşul de paie, întorcându-se cu spatele la Agnete.

Agnete îl înfăşură în manta şi îl strânse la pieptul ei.

Mikael îi simţi căldura. Şi îi fu teamă că nu va putea ţine în el gândul îngrozitor de care se temea. Îi veni din nou să plângă. Vru să se dea mai încolo, dar Agnete îl strânse mai tare, îmbrăţişându-l şi mângâindu-i capul.

Eloisa se ridică, aplecându-se peste trupul mamei să se uite ce făcea Mikael. Agnete îi dădu un cot. Rămaseră toţi trei nemişcaţi. Nu se auzea decât trosnetul jarului în sobă.

— E numai vina mea, nu-i aşa? zise după ceva vreme Mikael, dând glas gândului îngrozitor.

— Ce? se miră Agnete.

— Eu am dus-o pe Emöke la Ojsternig şi i-au făcut lucrurile alea îngrozitoare şi m-au silit să mă uit şi râdeau şi…

Agnete înţelese că Mikael asistase la violarea lui Emöke. Îşi muşcă buzele.

— E numai vina mea…

— Ei, na, ce vorbă-i asta?

— … dacă nu aş fi dus-o pe Emöke la Ojsternig…

— Ar fi făcut-o altcineva.

— Şi el tot aşa a zis…

— Ce-a zis?

— „Uite la ce ai condamnat-o, aducând-o la mine”…

— Nu e vina ta!

Mikael se eliberă din îmbrăţişare. Sări şi se aşeză în timp ce plânsul îi exploda violent din gât, de neoprit, ca un urlet de neputinţă.

— Ba e numai vina mea! strigă printre sughiţuri, în timp ce lacrimile i se amestecau cu sângele de pe obraz şi cu mucii care începuseră să-i curgă. E vina mea! A spus-o chiar el! Se ridică şi începu să dea cu piciorul într-un scăunel. Şi Gregor! L-am văzut! Era agăţat de o grindă şi… mi-era frică de el… E numai vina mea… şi ce i s-a întâmplat lui Gregor!

Agnete se ridică din pat.

— Linişteşte-te, băieţaş…

— Mă cheamă Mikael! strigă el la ea, cu braţele-i încordate tremurând şi cu pumnii strânşi spasmodic. Mă cheamă Mikael! Şi sper că voi muri şi eu ca fiul tău!

Agnete simţi că i se rupe inimă, ca şi cum ar fi fost o cârpă. Se duse la Mikael şi îl strânse la piept, cu putere, cu furie, aproape sufocându-l, aproape rupându-i coastele.

— Nu! Tu n-ai să mori! îi spuse, ţinându-şi lacrimile. Sunt eu aici… Aproape cu aceeaşi furie cu care îl apucase îi luă capul între mâini. Uită-te la mine! îi spuse printre suspinele pe care de-acum nu şi le mai putea reţine. Uită-te la mine, Mikael! strigă ea la el. Sunt eu… repetă. Sunt eu…

Atunci Mikael se lipi de ea. Cum făcuse cu mama lui. Şi, după multă vreme, se simţi iarăşi un copil.

— Vino în pat! îl chemă Agnete când se linişti şi ea.

Eloisa se mişcă în tăcere şi ridică mantaua să le facă loc. Agnete şi Mikael

se întinseră pe paie. Agnete îl trase spre ea pe Mikael şi îl îmbrăţişă strâns.

— Nu e vina ta, îi şopti la ureche. E doar un om rău. Îi şterse lacrimile şi mucii cu mâneca rochiei. Dormi… copilul meu…

Eloisa, alături de ea, chicoti.

— Termină, proasto! îi zise Agnete.

Eloisa chicoti din nou. Pe urmă îi ascultă respiraţia lui Mikael care era din ce în ce mai grea şi mai regulată. Şi imediat după aceea şi pe a mamei ei. Atunci, cu gingăşie, lăsă să-i alunece un braţ peste trupul lui Agnete, ajunse la Mikael, îl atinse, îl mângâie şi apoi, pe când simţea că o biruie şi pe ea somnul, se agăţă de jacheta lui Mikael şi o strânse în pumn.

30.

Toată săptămâna plouă. O ploaie continuă, insistentă, mai mult de toamnă decât de vară. Ţăranii se uitau cu îngrijorare la câmpurile încă nesecerate. Era un moment greu. Culturile trebuiau să se coacă la soare. Toată apa aceea risca să strice recolta.

Bătrânii scuturau din cap şi îşi ţineau oasele lângă foc, departe de umezeală. Se adunau în casa unuia sau a altuia, dând din cap şi bând bere. În schimb, tinerii ieşeau în fiecare zi şi se plimbau de-a lungul lanurilor. Din când în când rupeau câte un lăstar şi, frecându-l între buricele degetelor, scoteau în palmă seminţele. Începeau să se ude prea tare. Şi multe tulpini, îngreunate de apă, se îndoiau şi îngenuncheau în pământul îmbibat de apă, putrezind. Jumătate din recoltă avea să se piardă, spuneau ei. „Dar-ar Domnul să fie doar jumătate”, bodogăneau bătrânii, seara, ascultând dările lor de seamă.

Animalele, în ţarcurile lor, erau neliniştite. Cine putea le lua în casă. Locuinţele deveniseră acum grajduri. Multe găini muriră, iar altele încetară să mai facă ouă. Doi boi se îmbolnăviră. O iapă care scăpase din ţarcul ei se împotmoli în noroi. Şi, în plânsul copiilor, fu omorâtă şi carnea ei pusă la sare.

Toată săptămâna aceea Mikael rămase în casă. Se gândea la Emöke. Şi se gândea la Ojsternig. Îi era frică să nu se întoarcă să-l ia din nou cu el. Deşi îi era teamă, totuşi nu mai coborî în hrubă. Se uita la Agnete şi la Eloisa care, ca întotdeauna, coseau căciuli, cămăşi, încălţări şi cingători din piele de cal mort, pe care aveau să le vândă la târgul din Dravocnik. A treia zi, Mikael se apucă să le ajute. Încercă să coasă o pereche de mănuşi din blană de iepure. Ca fiul lui Agnete. Dar ea îi smulse blana din mână şi îi spuse:

— Nu, aduce ghinion!

Atunci Mikael luă în mână o bucată groasă din pielea iepei şi făcu din ea o cingătoare, încercând caraghios să imite mâinile îndemânatice ale Eloisei, care se uita la el râzând. Când o termină, se duse la fierar şi, cu banul pe care i-l dăduse Agnete, cumpără o cataramă din fier moale.

Agnete îl lăudă, mândră.

În ziua aceea, Eloisa se apropie de el şi, cu aer vinovat, îi mărturisi:

— Îmi pare rău că am spus lucrurile acelea despre Gregor, acum că e mort.

Mikael, ca întotdeauna, nu ştia ce să răspundă. Dar îşi amintea chipul lui Gregor în timp ce i-o luau pe Emöke, soţia lui, şi se gândi că, de fapt, Eloisa avea dreptate. Era un laş. Şi se întunecă din nou, pentru că şi el se simţea un laş. Plescăi din limbă.

— Ce faci? îl întrebă Eloisa.

— Ura lasă în gură un gust amar, ştiai? Mi-a spus Raphael, mărturisi Mikael.

Eloisa dădu din umeri.

— Însă ura îi face pe oameni să se simtă puternici.

— Ah, da? comentă Eloisa prea puţin interesată.

Mikael încuviinţă.

— Da. Eu îl urăsc pe Ojsternig. Şi nu mi-e frică de el.

— Deh, ar cam trebui să-ţi fie.

— De Eberwolf mi-e frică, zise Mikael.

— De Elderstoff, îl corectă Eloisa.

— Elderstoff…, repetă mecanic Mikael. Ar trebui să îl urăsc. Atunci nu mi-ar mai fi frică de el.

— Cum poţi să nu-l urăşti?

— Ar trebui să-i urăsc pe toţi, continuă Mikael urmându-şi firul gândurilor.

— Cum poţi să nu-l urăşti? întrebă din nou Eloisa.

Mikael îşi vârî capul între umeri.

— Nu ştiu. Îmi e frică de el.

— Parcă ai fi prost.

Mikael se făcu că n-o aude. Plescăi iar din limbă.

— Raphael zice că mai e ceva care te face să te simţi puternic.

— Ce?

— Nu mi-a spus. Dar mi-a zis că e dulce, în loc să fie amar. Se uită gânditor la Eloisa. Ce te face să te simţi puternic şi are gust dulce?

Eloisa râse, luminându-se la faţă.

— Dragostea! E de la sine înţeles, exclamă ea. Chiar că eşti prost!

— Dragostea…?

— Sigur. E o ghicitoare foarte simplă. Dragostea e dulce.

— De unde ştii?

— Aşa spun fetele mari.

Mikael se gândi îndelung.

— Atunci înseamnă că Gregor nu o iubea pe Emöke, spuse într-un târziu. Sau poate greşea Raphael.

Eloisa rămase tăcută. Referirea aceea la dragoste îi aprinsese o văpaie în obraji care o punea în încurcătură. Arătă spre cingătoarea lui Mikael.

— E urâtă rău. Nimeni n-o s-o cumpere vreodată.

Mikael se întoarse să o privească.

— Mii de mulţumiri, spuse.

Eloisa se ridică şi se duse lângă mama ei ca să o ajute să taie o stofă aspră, aşezându-se cu spatele la Mikael. Încă îi ardeau obrajii.

La sfârşitul săptămânii, ploaia se opri pe neaşteptate. Începu să bată un vânt uscat, călduţ, care venea dinspre sud, unde se spunea că era un lac atât de întins că nu i se vedea capătul, şi care se numea mare. Şi vântul acela goni norii. Cerul era ca spălat. Era din nou albastru intens. Şi soarele apăru peste Raühnvahl.

Bătrânii ieşiră din cocioabe. Dădură ocol câmpurilor împreună cu cei tineri şi hotărâră că, dacă soarele continua să dea tot atâta căldură, mai mult de jumătate din recoltă avea să fie salvată. Animalele fură eliberate. Şi parcă păreau şi ele fericite.

În seara aceea, Madonna delle Nevi era înţesată de lume la slujba de vecernie. Cu toţii îi mulţumiră bunului Dumnezeu că le adusese din nou soarele şi răspunseră cu entuziasm la formulele ritualului în misterioasa limbă a preoţilor, din care nu înţelegeau o iotă.

Mikael asista şi asculta latina. Toată săptămâna aceea de ploaie, seara, întins pe paiele lui, când nici Agnete, nici Eloisa nu-l puteau vedea, îşi lua cartea pe care i-o dăruise Raphael, încercând să-şi imagineze în paginile ei povestea care să-i explice cine era şi ce simţea el. Dar nu reuşise să treacă de indescifrabilele cuvinte latineşti scrise cu cerneală, cu caligrafie frumoasă, pe paginile de pergament îngălbenit. Şi acum, ascultând slujba cântată de fratele Timotei, în aceeaşi limbă, se gândi că probabil locuitorii satului îşi istoriseau o poveste care îi unea, care îi ţinea laolaltă. Care îi făcea să fie un tot.

Dar el nu le înţelegea povestea. Nu făcea parte dintre ei.

Şi, în timp ce îi vedea atât de fericiţi pentru o simplă rază de soare, avu senzaţia că el era cel care greşea profund.

Ieşi din bisericuţă fără să bage cineva de seamă şi începu să rătăcească pe

uliţele pustii. Singura care nu era la slujbă era mama lui Gregor. Stătea pe banca din faţa casei sale. Şi plângea încetişor. Avea ochii roşii.

Mikael revăzu ochii holbaţi şi injectaţi de sânge ai lui Gregor care atârna de tavan şi pe cei ai rebelilor aninaţi de spânzurători şi pe cei arşi de flăcări ai femeii atârnate cu capul în jos. Pe urmă se gândi la ochii sticloşi ai târfelor şi se întrebă dacă şi cei ai lui Emöke aveau să ajungă tot aşa. Şi se mai gândi la sorbul pe care îl văzuse în ochii principesei de Ojsternig. Şi i se păru că lumea era mult prea plină de durere.

Şi din nou avu senzaţia că el era cel care greşea profund.

Se întoarse la colibă, luă furios cartea lui Raphael şi o aruncă în foc. Dar, după o clipă, îi păru rău şi o scoase, arzându-şi degetele. Coperta era arsă pe margini. Se înnegrise. Strânse cartea la piept. Ca şi cum ar fi fost ceva viu. Apoi o ascunse din nou.

Când Agnete şi Eloisa se întoarseră de la slujbă, găsiră masa pusă şi supa caldă în blide.

A doua zi, înainte de răsărit, Eloisa îl trezi în cea mai mare linişte. Îi făcu semn să tacă şi să o urmeze. Ieşiră când Agnete încă sforăia tare.

— O să-i batem pe toţi, îi şopti Eloisa când fură afară.

Apoi luă două coşuri de răchită şi o apucă spre pădure, prin întuneric.

— Pe cine o să batem? o întrebă Mikael încă pe jumătate adormit, urmând-o cu greutate.

Pe când treceau pe lângă case, Eloisa îi făcu semn să tacă. Apoi, când ajunseră pe câmp, cu un zâmbet viclean îi spuse:

— Azi sunt ciuperci, prostule! Şi, văzând că Mikael tot nu înţelegea, explică: Dacă e soare puternic, după ploaie, răsar ciupercile. Azi toţi se vor duce să le caute. Dar când vor sosi, noi vom fi deja acolo şi vom aduna mai multe decât ei.

— Şi îi vom bate, zise Mikael.

— Da, mamelucule, îl aprobă Eloisa. Eu cu tine. Pe urmă îi dădu un coş şi pe celălalt şi-l puse în spate. Mama o să ne tragă câteva fiindcă am ieşit pe întuneric şi nu am anunţat-o.

— De ce?

— Deoarece copiii nu trebuie să se ducă singuri în pădure, mai ales pe întuneric.

Mikael simţi un fior de teamă.

— Agnete o să ne bată, zici?

— Probabil că o să mă altoiască doar pe mine, stai liniştit, îi răspunse Eloisa.

— De ce?

— De ce? Pentru că tu eşti preferatul ei, râse Eloisa fără urmă de gelozie.

Se căţărară pe întuneric. Eloisa ştia pe de rost drumul şi păşea fără ezitare. Mikael mergea cu uşurinţă în urma ei. Muşchii lui erau acum puternici. Dar nu era învăţat, ca Eloisa, să socotească mărimea coşului care îi depăşea capul cu partea de sus şi rămânea deseori încurcat în frunzişul copacilor sau îşi pierdea echilibrul. De fiecare dată când îl vedea aşa, Eloisa râdea şi îl lua peste picior.

După o oră ajunseră pe o pajişte. Atunci cerul începu să se lumineze.

— Mai întâi bureţii, zise Eloisa. Îi cunoşti?

Mikael îi mâncase la castel. Erau delicioşi. Dar nu-i văzuse niciodată întregi. Făcu semn din cap că nu.

— Vino după mine, am să ţi-i arăt, zise Eloisa, ridicând ochii la cer.

Auziră un fâşâit la mică distanţă.

Mikael tresări, temându-se să nu fie un lup.

Dar Eloisa se îndreptase cu elan spre locul de unde venea zgomotul, ţipând şi gesticulând.

Un căprior o luă la goană.

Când ajunseră în locul unde văzuseră căpriorul, Eloisa scoase un ţipăt de victorie.

— Ştiam eu! Căpriorilor le plac la nebunie bureţii, spuse ea aplecându-se şi culegând o ciupercă mare, cu picior cărnos şi cu pălărie cafenie. I-o întinse lui Mikael. Cele mai deschise la culoare şi mai mari cresc în iarbă, sub coroanele brazilor. Curăţă-le de melci, altfel o mănâncă.

Mikael luă ciuperca şi dădu jos de pe ea limacşii micuţi şi albi. Pălăria îi era încă umedă de la brumă şi alunecoasă la pipăit.

Între timp, Eloisa luase un băţ cu care ridica ramurile brazilor şi căuta prin iarbă. De fiecare dată când găsea un burete exclama mulţumită şi i-l întindea lui Mikael, care îl curăţa şi îl punea în coş.

În decurs de o oră umpluseră un coş cu bureţi de câmp şi de pădure, mai mici şi cu pălărie neagră, tare ca piatra. Câteodată găseau trei, patru laolaltă.

— Nu aduna ciuperci pe care nu le cunoşti. Oricum, nu le pune în coş înainte să mi le fi arătat, altfel le otrăvesc şi pe cele bune, îi spuse.

— Le otrăvesc?

— Sigur. Ciupercile te pot ucide. Nu ştiai?

Mikael nu atinse nicio ciupercă în afara acelora pe care i le dădea Eloisa.

După încă vreo jumătate de oră, Eloisa spuse că venise vremea să-şi schimbe locul.

— Sosesc lăcustele.

— Ce lăcuste?

— Ceilalţi, spuse nerăbdătoare Eloisa. Nu îi auzi?

Mikael ascultă. Şi numai atunci auzi glasuri şi cântece în pădure.

— Dar vor rămâne cu buza umflată, râse Eloisa.

— Le-am adunat noi pe toate, râse Mikael împreună cu ea.

— Nu, mamelucule! Le-am lăsat destule. Altfel o să-i spună mamei că n-am fost cinstiţi şi vor vrea o parte dintr-ale noastre, fiindcă pădurea e a tuturor, nu numai a mea şi a ta.

— Şi de ce ar trebui mama ta să li le dea? întrebă uimit Mikael.

— Pentru că e o femeie corectă, răspunse Eloisa.

— Deci facem ceva greşit?

— Doar un pic, răspunse Eloisa, dând din umeri. Să mergem în hornul gălbiorilor. Când ne vor ajunge din urmă, vom spune că am găsit bureţii în hornul beţelor de tobă.

— Dar e o minciună!

— Sigur că e o minciună, spuse enervată Eloisa. Dar dacă tu n-o să-ţi dai drumul la gură, nu vor afla niciodată.

Mikael încuviinţă gânditor. Era păcat să spui minciuni. Pe urmă se luă după ea. Dar în tot timpul mersului se gândi la fraza pe care o spusese cu puţin înainte Eloisa cu privire la pădure. Singura care îl impresionase cu adevărat. Spusese: „Fiindcă pădurea e a tuturor, nu numai a mea şi a ta". Nu spusese că pădurea era toată a ei. Ci a ei şi a lui Mikael. A mea şi a ta, repetă, cu glas tare.

— Ce?

— Nimic, zâmbi Mikael.

Când ajunseră în horn, Eloisa se mişcă încet, căutând printre frunzele de fag.

— Uite-le! exclamă, aplecându-se şi dând la o parte frunzele cu mâna.

Mikael văzu o sumedenie de ciuperci galbene. Unele erau mici cât unghia degetului mic, cu pălăria strânsă, asemănătoare cu capul rotund al unui cui, altele erau mai mari, încreţite în sus şi păreau nişte urechiuşe.

— Fii atent să nu calci pe ele! îi spuse Eloisa. Opreşte-te aici!

Urcă doar câţiva paşi şi răvăşi frunzele. Era doar pământ negru, de pădure. Atunci coborî iar, trecu de Mikael şi mătură frunzele mai jos, descoperind alte ciuperci galbene. Arătă cu degetul înspre locul unde găsise primii gălbiori.

— De acolo… până nu se ştie unde, şi se întoarse spre fundul hornului, în vale. Zânele le împrăştie noaptea. Se uită la Mikael. Culege-le singur. Nu poţi greşi. Lasă-i pe cei mai mici.

— Cât de mici? întrebă Mikael.

Eloisa veni la el şi se aşeză în patru labe.

Mikael se lăsă şi el pe vine lângă ea.

Eloisa luă unul, mare cât un ban.

— Mai mici decât asta, zise ea.

Mikael întinse mâna spre o altă ciupercuță.

— Asta nu?

— Nu! Eloisa puse o mână pe pământ și luă o ciupercă de alături de cea arătată de Mikael. În schimb, asta da, spuse ea întinzându-i-o.

Mikael o apucă, dar îi alunecă din mână. Întinse mâna să o ia din nou de jos și atinse fără să vrea mâna Eloisei. Lăsă să-i scape ciuperca.

Eloisa luă ciuperca și i-o puse în palmă. Și degetele ei atinseră pielea lui Mikael.

Mikael simți cum ia foc și strânse brusc palma. Pe urmă îi păru rău și o redeschise. Ciuperca era praf.

— Prostule! îi spuse Eloisa.

Culeseră în tăcere celelalte ciuperci. Păreau o cascadă de pietre scumpe, ascunse printre frunzele de fag putrede. Dar Mikael nu se mai gândea la ciuperci, ci la senzația aceea ciudată pe care o simțise când degetele Eloisei îl atinseseră. „A mea și a ta" continua să-i răsune în cap. El și Eloisa uniți de pădure. Apoi degetele ei pe pielea lui.

Când se întoarseră acasă răsuflă ușurat.

După cum prevăzuse Eloisa, Agnete îi trase fetei cu zgomot una peste ceafă. Pe urmă se uită în coșuri și spuse mulțumită:

— Minunate!

Luă două cuțite, unul pentru ea și unul pentru Eloisa. Apoi îi dădu o sfoară lungă lui Mikael și îi arătă cum trebuia să străpungă cu ea bureții pe care ea și Eloisa îi tăiau felii. Când firul atingea o lungime de doi coți, Mikael trebuia să-l agațe între două grinzi ale acoperișului, la soare, ca să se usuce ciupercile pentru iarnă. Pe urmă își relua treaba cu o altă bucată de sfoară.

Câte un țăran, trecând prin fața colibei, întorcându-se din pădure, se uita cu invidie la cantitatea uriașă de ciuperci pe care o culeseseră.

— Nu v-am văzut urcând cu noi, zise unul, pe un ton bănuitor.

— Le-am adunat din hornul beților de tobă, zise Mikael, luându-i-o înainte Eloisei.

Țăranul plecă.

— De ce ai făcut asta? îl întrebă Eloisa când rămaseră singuri.

— Era o minciună, îi spuse el.

— Ei și? întrebă ea.

Mikael dădu din umeri. Minciunile erau un păcat. Și nu voia ca păcatul acela să întineze sufletul Eloisei.

— Știu eu de ce ai făcut-o, zise Eloisa.

Mikael se uită la ea. Îi plăcea că-i înțelesese intențiile.

— Fiindcă voiai să te lauzi, zise Eloisa și plecă.

Mikael se uită la ea cum se îndepărtează. Şi numai atunci realiză că, în timp ce stăteau de vorbă, continuase să-şi atingă palma mâinii cu buricul degetului, cum făcuse ea în pădure.

Şi i se păru că simte un gust dulce în gură.

31.

— Dragostea e lucrul dulce care te face să te simţi curajos ca atunci când urăşti? îl întrebă Mikael pe Raphael când ajunse liniştit la Bârlogul balaurului, în luminişul deasupra căruia se înălţa Degetul lui Moise.

În dimineaţa următoare după ce căutaseră ciuperci, o rugase pe Agnete să-i dea voie să se ducă să-l vadă pe Raphael. Făcuse repede drumul care ducea la defileu, apoi se căţărase pe coasta stâncoasă ce mărginea pădurea.

Acum se uita cu nerăbdare la bătrân, atingându-şi palma cu buricul degetului.

— Vino să-ţi potoleşti setea! zise Raphael, intrând în colibă.

Îi turnă sirop de soc într-un pocal şi îl îndoi cu apă rece de la râu. Mikael bău pe nerăsuflate, pe urmă puse pe masă pocalul şi se uită la Raphael.

— Dragostea e lucrul acela dulce care te face să te simţi curajos ca atunci când urăşti? întrebă el din nou, şi îşi trecu iarăşi buricul degetului prin palmă.

— Cum ai descoperit? îl întrebă Raphael.

Mikael încetă să se mai mângâie în palmă, ca şi cum ar fi fost prins asupra faptului. Roşi.

— Aşa spun… fetele. Cele mari…, se bâlbâi zăpăcit, amintindu-şi răspunsul Eloisei.

Raphael făcu o mutră sceptică.

— Şi tu ai întotdeauna încredere în ce spun alţii?

Mikael se agită nervos pe scăunel. De ce bătrânul nu-i răspundea şi gata?

— Eu cred ce-mi spuneţi Domnia Voastră, răspunse cu o notă de nerăbdare în voce.

— Adevărul nu stă în ce spun oamenii, răspunse Raphael.

— Nici ce-mi spuneţi Domnia Voastră nu e adevărat? întrebă Mikael pe un ton nesigur, ca şi cum tocmai ar fi descoperit că se află în echilibru deasupra unei prăpăstii.

— Ceea ce-ţi spun oamenii, inclusiv eu, este adevăr doar dacă se regăseşte în tine.

Raphael se întinse spre el şi-i atinse cu un deget pieptul, la nivelul inimii.

— Singurul adevăr care contează este cel care… *cântă*… în tine.

Mikael lăsă dezorientat capul în jos. Nu ştia ce să creadă. Felul de a vorbi al bătrânului era uneori atât de greu de înţeles.

Raphael păru să-şi dea seama ce gândeşte.

— Tu simţi că dragostea ar putea avea un gust dulce?

Mikael roşi de ruşine. Ar fi vrut să se ridice de pe scăunel şi să o ia la goană înapoi spre Raühnvahl. Dar rămase aşezat. Îşi atinse încet palma, mângâind-o cu buricul degetului.

Raphael observă.

— S-a întâmplat ceva care te-a făcut să crezi că dragostea ar putea avea gust dulce?

Mikael se făcu şi mai roşu la faţă. Apoi se ridică şi o luă la goană.

Raphael rămase pe loc şi nu încercă să îl oprească. Dar chipul lui bătrân, brăzdat de riduri, se destinse într-un zâmbet luminos. Îşi aminti de prima oară când îl auzise pe Mikael râzând, fericit că reuşise să sape o palmă de pământ. „De câtă vreme n-ai mai râs, băiete?" se gândise atunci, spionându-l de la geamul colibei. Se ridică şi ieşi din luminiş, exact la timp ca să-l vadă pe Mikael aruncându-se cu capul înainte pe povârniş. „Şi tu, de câtă vreme n-ai mai zâmbit, bătrân urât şi soios?" spuse adresându-se sieşi.

Era aproape seară când Mikael intră iar în cocioaba lui Agnete. Dar era pustie. Se fâţâi dus pe gânduri în jurul casei. Pe urmă, învingându-şi timiditatea firească, bătu la uşa vecinilor.

— Agnete e la Lisenka, îi spuse femeia care deschise uşa.

Mikael rămase să se uite la ea fără expresie.

— Aduce pe lume copilul Lisenkăi, îi explică femeia.

Mikael încuviinţă.

Femeia închise iar uşa şi se duse la treburile ei.

Mikael rămase acolo nemişcat, se întoarse şi privi satul. Pe urmă bătu din nou.

— Unde locuieşte Lisenka? întrebă el roşu la faţă, cu un fir de glas, când uşa se redeschise.

— Nu puteai să mă întrebi de prima oară, copil binecuvântat? Atunci e adevărat că eşti puţin tont, suspină femeia. Ridică un braţ şi arătă spre o căscioară aflată la capătul celălalt al satului, aproape de podul de lemn de peste râul Uque. Aia e. Se uită la el şi spuse râzând: Eşti în stare să ajungi până acolo singur ori e nevoie să te duc eu de mână, tontule?

Mikael se îmbujoră de ruşine şi răspunse:

— Sunt în stare.

Femeia râse mai tare şi închise uşa.

Mikael se îndreptă adus de spate spre casa aceea. Când ajunse, nu avu

curajul să bată pe dată la uşă şi rămase să se învârtă prin jur. După puţin timp, se auzi un vaiet şi, după încă puţin timp, Agnete şi Eloisa ieşiră, însoţite de binecuvântările noului tată.

— Ce faci aici, mamelucule? întrebă Eloisa văzându-l.

Mikael dădu din umeri.

— Vă aşteptam.

— Ţi-era frică să stai singur acasă? îl tachină Eloisa.

— Nu, răspunse Mikael.

— Nu cred, râse Eloisa.

— Daţi-i bătaie că vreau să mă spăl şi să mănânc, le-o tăie scurt Agnete.

Mikael se uită la mâinile ei. Erau pline de sânge. Şi ale Eloisei.

— De ce aveţi sânge pe mâini? o întrebă încetişor pe Eloisa când mergeau.

— Aşa se nasc copiii, răspunse Eloisa, cu siguranţa unei moaşe experte. În sânge.

— Ah…, făcu Mikael.

— Şi mama trebuia să aducă pe lume o fată, adăugă Eloisa, cu aer amuzat. Aşa că a trebuit să-i taie cocoşelul.

Mikael căscă ochii.

— Cum, nici asta nu ştii? exclamă Eloisa. Nu ştiai că fetele nu au cocoşel?

Mikael, timid, făcu semn că nu.

— Eşti o pacoste, mamelucule! suspină Eloisa. Deci nu ştii nici că fetele vin pe lume prin faţă şi băieţii prin spate?

— Oare?

Mikael făcu ochii şi mai mari.

— Normal.

O vreme merseră în tăcere. Mikael era absorbit şi gânditor. În schimb, Eloisa se uita pe sub sprâncene la el, amuzată.

— Şi cum e mai bine să te naşti? întrebă în cele din urmă Mikael, dând glas gândurilor lui. Prin faţă sau prin spate?

— Tu ce crezi? întrebă repede Eloisa. Cum să fie mai bine să vii pe lume prin spate?

— Ah…

— De aia băieţii sunt atât de tâmpiţi, încheie Eloisa, uitându-se la el cu aer triumfător.

Mikael băgă capul între umeri şi nu mai scoase niciun cuvânt.

În timpul cinei tăcu, gândindu-se la copiii care se năşteau în sânge. Şi se gândi că în ziua masacrului, când îl salvase Eloisa, fusese ca şi cum s-ar fi născut a doua oară, fiindcă în jur era tot sângele ăla. Noaptea visă că avea în mână o pâinişoară caldă şi, când îşi băga dinţii în coca moale, pe faţă îi ţâşnea sânge. Dimineaţa se trezi convins că Agnete făcea o treabă cu

adevărat îngrozitoare şi că tocmai asta era cauza firii ei aspre.

În ziua următoare îi ajută pe săteni să smulgă buruienile de pe câmpuri. Ştia cum s-o facă, îl învăţase Raphael. Şi, văzând că Agnete era mulţumită de felul în care muncea, se gândi: „Ăsta-i un adevăr".

Când se întoarse acasă în seara aceea, capul îi era încă plin de imagini tulburătoare şi de întrebări despre cum se năşteau copiii.

— Mă duc la Lisenka, zise Agnete. Trebuie să văd cum se simte nou-născutul.

Mikael încuviinţă, dus pe gânduri. Apoi, după ce îşi schimbă hainele, se duse în spate să facă pipi. Îşi ridică tunica şi îşi lăsă nădragii în vine. Îşi luă cocoşelul în mână. Se uită la el îndelung şi în minte îi veni o altă întrebare. Se întoarse în casă.

— Dar în faţă *pe unde* se nasc fetele? o întrebă pe Eloisa.

— Pe aici, zise Eloisa, ducându-şi o mână la păsărică.

— Ah…, făcu Mikael nemulţumit.

— Vrei să vezi?

Eloisa se uită ironic la el.

Mikael făcu un pas înapoi şi simţi că i se pune un nod în gât.

— Da…, răspunse cu voce sugrumată.

Eloisa îşi ridică fusta rochiţei roşii, o ţinu cu bărbia lipită de piept şi îşi dădu jos pantalonaşii.

Mikael văzu un triunghi de carne albă şi netedă.

— Apropie-te, dacă vrei, zise Eloisa.

Mikael se apropie încet.

— Nu ai nimic acolo…, murmură el.

— Aşa nu se vede, pufni Eloisa, aşezându-se pe jos şi desfăcând picioarele. Vezi, am o găurică.

Mikael avu o senzaţie stranie, care îi răscoli stomacul. Dar nu era una neplăcută.

— Apleacă-te, dacă nu vezi, îl îndemnă Eloisa.

Mikael îngenunche şi se aplecă între picioarele fetiţei.

În clipa aceea Agnete se întoarse acasă.

Eloisa îşi lăsă brusc rochia în jos, iar capul lui Mikael, pentru o clipă, rămase dedesubt.

— Ce faceţi acolo? strigă Agnete.

— Nimic…, zise Eloisa.

Dar Agnete era deja lângă ea. O apucă de un braţ şi începu să o lovească peste faţă cu o rafală îngrozitoare de palme.

— Ce făceai, nenorocito? urla cu faţa roşie ca focul de furie, lovind din ce în ce mai tare.

Eloisa gemea sub loviturile teribile ale mamei. Agnete îi dădu drumul şi se întoarse spre Mikael. Mikael se ghemui într-un colţ, acoperindu-şi capul cu mâinile. Dintr-un salt, Agnete fu peste el, îi desfăcu braţele şi îl ridică în sus, trăgându-l în faţa Eloisei.

— Ai venit să aduci nenorocire în casa mea? Ai încercat să o omori făcând-o să se spele în plină iarnă, iar acum vrei să faci din ea o târfă?

Mikael se uită la Eloisa. Îi curgea sânge din nas şi de la buză.

— Ai văzut ce s-a ales de Emöke? strigă Agnete zdrobindu-l. Vrei să i se întâmple acelaşi lucru? Vrei să o aibă toţi soldaţii lui Ojsternig?

— Nu ştiam că e ceva rău…, se smiorcăi Mikael. Voiam doar să ştiu…

Agnete îi trase una peste gură. Mikael simţi gustul sângelui.

— Cine eşti tu? îi zise Agnete cu glas adânc. Un demon? Se uită la Eloisa. Trage-ţi chiloţii în sus, nenorocito! Du-te la culcare! Astă-seară n-ai să mănânci nimic! Îl îmbrânci pe Mikael. Şi tu, la culcare!

Cei doi copii se duseră fiecare la culcuşul lui şi nici nu mai suflară.

Agnete îşi încălzi un blid de supă şi îl mâncă mânioasă. Îşi turnă un pocal de bere. Îl bău pe nerăsuflate. Îşi turnă un al doilea, apoi un al treilea. Pe urmă începu să plângă, în tăcere, cu umerii care i se ridicau scuturaţi de suspine mute. În cele din urmă, se duse la culcare şi curând adormi, sforăind cu zgomot.

— Noapte bună, mamelucule! zise încet Eloisa.

— Noapte bună, Eloisa! răspunse Mikael.

Luă cartea lui Raphael şi o deschise, la licărirea slabă a lumânării.

— Ce faci? şopti Eloisa.

— Citesc o poveste.

Eloisa se ridică din culcuşul ei şi se aşeză lângă el.

— Şi dacă se trezeşte mama ta? întrebă Mikael îngrijorat.

— E beată, n-o să se trezească.

— Te doare? o întrebă Mikael.

— Ce?

— Faţa.

— Nu. Pe tine?

— Puţin…

— Chiar că eşti un fandosit, râse Eloisa. Citeşte!

Mikael deschise cartea.

— *Virum bonum quom lau… lauda… bant…*, începu el cu glas nehotărât.

— Ce înseamnă? îl întrerupse Eloisa.

Mikael tăcu o clipă, apoi începu:

— Asta e povestea unui copil… care nu ştia să facă nimic… care nu fusese nici măcar în stare să-şi aleagă un nou nume. Şi nu ştia nici măcar să

muncească, nici măcar să numere până la trei sute ca să-şi ţină degetul rupt în apa râului… Şi nici măcar nu ştia cum vin copiii pe lume şi cum erau alcătuite fetele… Nu ştia chiar nimic. Şi mereu făcea lucruri rele. Pentru că era într-adevăr un tâmpit.

Eloisa îi smulse cartea din mână, aproape cu grosolănie, şi se prefăcu că citeşte.

— Dar era singurul din sat care se împrietenise cu un şoarece, iar asta era ceva cu totul deosebit, pe care nu ştia să-l facă nimeni, fiindcă toţi ceilalţi săteni striveau şoarecii. Şi nu era adevărat că băieţelul era rău. Era doar un mameluc.

O lacrimă se scurse pe faţa lui Mikael. Eloisa îşi puse capul pe umărul lui şi se trase mai aproape de el. Atunci Mikael, la acea atingere, simţi un fel de fior.

— Oricum, şi băieţii se nasc tot prin faţă, nu prin spate, chicoti Eloisa, şi îşi trecu o mână pe după mijlocul lui.

Mikael plescăi din limbă. Dar încet, să nu se audă.

Şi iar simţi un gust dulce pe cerul gurii.

32.

— Ojsternig vrea să te vadă, Rahatuscat, spuse a doua zi Eberwolf, apărând în uşa colibei. Trebuie să te duc la castel.

— De ce? întrebă Agnete.

— Ce ştiu eu? răspunse Eberwolf cu ranchiună, fixând-o din ochi pe Eloisa. Avea hainele murdare de sângele animalelor căsăpite şi răspândea un miros greţos, de moarte.

Mikael nu se mişcă. Se duse lângă Agnete.

— Mişcă-te, Rahatuscat! se răsti Eberwolf.

— Du-te! îi spuse Agnete lui Mikael, punându-i o mână pe umăr.

Mikael făcu un pas spre uşă. Pe urmă se întoarse.

— Trebuie să-i spun lui Emöke despre Gregor? o întrebă Mikael pe Agnete.

Agnete dădu din cap gânditoare.

— Nu ştiu…

— Hai să mergem! repetă Eberwolf.

Mikael îl urmă cu capul plecat, ca un animal de povară. Dar, după câţiva paşi, se întoarse spre colibă.

Eloisa îi zâmbea.

Mikael şi Eberwolf merseră în tăcere.

— Ce trebuie să-i spui lui Emöke? întrebă Eberwolf după ce trecuseră de strâmtoare.

— Nimic…, murmură Mikael.

— Emöke e târfa soldaţilor. I-o trag în fiecare noapte. Făcu o pauză. Şi când voi fi soldat, am să i-o trag şi eu, zise Eberwolf şi râse.

Merseră mai bine de o leghe şi, când zăriră satul Dravocnik, în fundul văii, învăluit în culorile lui întunecate, Mikael îşi luă inima-n dinţi şi îl întrebă pe Eberwolf:

— De ce le fac femeilor lucrurile alea?

— Fiindcă-i ceva minunat, idiotule! răspunse Eberwolf.

După încă o leghe ajunseră la castel.

Eberwolf se întoarse la măcelărie, unde muştele îl primiră zumzăind în jurul lui, ca la întoarcerea unui vechi prieten.

În schimb, Mikael se îndreptă spre palat, dar, înainte de a urca, se opri în faţa camerei unde erau adunate femeile destinate plăcerii oştenilor. Îi atrase atenţia lui Emöke şi îi făcu semn să vină la el. Fata se apropie de el ca o nălucă. Acum şi ochii ei erau ca de sticlă, gândi Mikael.

— Emöke…, începu timid Mikael, care se hotărâse să-i povestească totul, trebuie să ştii că… că Gregor…

Chipul lui Emöke se însufleţi brusc, total nefiresc.

— Cu ce veste te trimite? îl întrebă.

— Gregor…

— Mă iubeşte? Asta ţi-a spus? Că mă iubeşte şi că mă aşteaptă?

Mikael simţi cum prin inimă îi trece un fior îngheţat, cumplit.

Dar încuviinţă încet.

— Da… chiar aşa…

Chipul lui Emöke se lumină de un zâmbet fericit, care dură numai o clipă. Apoi, prea repede, se stinse şi ochii ei arătau din nou ca şi cum ar fi fost de sticlă.

Mikael o privi cum, în aşteptarea nopţii, se alătura celorlalte. Urcă scările, apăsat de o imensă tristeţe.

În salonul cel mare, aşezat pe un jilţ, Ojsternig citea o carte pe care i-o ţinea contabilul Arialdo da Tarvis. Harro, buldogul uriaş, tigrat, văzându-l pe Mikael că apare, mârâi vesel mişcându-şi vârful cozii. Ojsternig, observându-l, îi trase o lovitură de picior. Apoi, continuând să se uite în carte, îl întrebă pe contabil:

— Deci din taxele majorate pentru păduchioasele alea de pământuri voi încasa aproape cât de pe un pământ bun?

Mikael aruncă o privire fugară spre principesa aşezată ca întotdeauna la

fereastră. Dar ea rămase cu faţa aplecată peste broderia ei.

— Da, stăpâne, răspunse bătrânul Arialdo, însă fiindcă lanurile nu vor da destulă secară, va trebui să le impunem acelor oameni plata în bani sunători… şi Înălţimea Voastră ştiţi…

— Voi pune problema la momentul potrivit, îl întrerupse Ojsternig. Tu ocupă-te de socoteli. De strânsul birurilor se vor ocupa soldaţii mei. Iar acum dispari!

Arialdo da Tarvis făcu o plecăciune şi se retrase fără să se întoarcă vreo clipă cu spatele la stăpânul lui.

Ojsternig îi făcu semn lui Mikael să se apropie. Avea în mână documente de la parohia Madonna delle Nevi. Puse degetul pe pergament.

— Nu apari în lista supuşilor mei. Şi atunci m-am informat. Am descoperit că nu eşti fiul moaşei. Te-a cumpărat de la târg din Dravocnik. Eşti mai rău decât un bastard. Râse. Nu ai nici mamă, nici tată?

Mikael făcu semn că nu.

— Nu ştii nici măcar cine erau?

Mikael nu lăsă privirea în jos. Îi fixa buzele, imaginându-şi momentul în care pronunţaseră condamnarea la moarte a tatălui său.

Ojsternig văzu cum ochii lui Mikael se aprindeau de ură.

— Azi ai să aduni rahatul cu mâinile, îi spuse. Ai să te opreşti cu două ore înainte de apus, pe urmă pleci. Nu te vreau aici!

Mikael tocmai ieşea când în salonul cel mare intră Arialdo da Tarvis, agitat, fluturând o scrisoare cu un sigiliu mare de ceară.

— Misiva împăratului, Înălţimea Voastră! Răspunsul!

Ojsternig rupse sigiliul şi deschise misiva.

Mikael observă că faţa îi devenea din ce în ce mai dură, pe măsură ce citea. Un val de furie îl năpădi pe Ojsternig. Îi aruncă misiva în faţă lui Arialdo.

— Ce vrea să zică? urlă.

Arialdo parcurse grăbit textul scrisorii, pălind.

— Înălţimea Voastră…, începu el precaut.

— Ce vrea să zică? repetă Ojsternig, rece ca gheaţa.

— Excelenţă, aţi citit chiar Înălţimea Voastră…, răspunse contabilul.

— Ce vrea să zică? urlă Ojsternig. Cum adică Robert al III-lea nu mă recunoaşte drept principe al feudei de Saxa?

Arialdo se aruncă în genunchi.

— Înălţimea Voastră…, se bâlbâi el, nu sunt cuvintele mele, ci ale lui Robert al III-lea… şi… consideră că Excelenţa Voastră nu îndepliniţi cerinţele heraldice… că, la urma urmei, sunteţi un vasal al său, dar…

— Şi ce poate să-mi facă? tună Ojsternig.

— Dar, Înălţimea Voastră… Chipul lui Arialdo păli. E împăratul!

Ojsternig sări în picioare şi îl pălmui, în timp ce Harro rânjea, gata de atac. Contabilul gemu şi rămase nemişcat, cu capul plecat, fără să mai vorbească.

— Împăratul va numi un nou principe de Saxa dintre demnitarii lui? exclamă dispreţuitor Ojsternig. Şi eu am să i-l măcelăresc ca pe un porc. Nimeni nu-mi va lua ce am cucerit. Nici măcar împăratul, pe toţi sfinţii!

— Înălţimea Voastră…, reluă cu glas scăzut Arialdo, care, cu cât îi era mai frică, cu atât gândea mai repede, poate că ar exista un şiretlic…

Ojsternig ciuli urechea.

— Vorbeşte!

— Robert al III-lea spune că va numi un nou principe după ce se va convinge că nu există moştenitori legitimi ai stirpei de Saxa…

Mikael simţi un fior de-a lungul şirei spinării.

Ojsternig îl înşfacă pe Arialdo de haină, ca şi cum ar fi fost un sac gol.

— Spune odată! Vorbeşte!

Arialdo da Tarvis îşi îndreptă privirea spre Mikael.

— E aici băiatul, seniore… e un subiect delicat…

Ojsternig se întoarse către Mikael şi numai atunci văzu că nu plecase. Îi dădu drumul contabilului, îl apucă de un braţ pe Mikael şi se îndreptă furios spre uşă, făcându-l să cadă şi târându-l pe jos.

Harro scânci, cu vocea lui groasă, ca şi cum i-ar fi părut rău.

Ajuns în uşă, Ojsternig îl ridică pe Mikael de jos şi îl aruncă afară, pe scări.

În timp ce se rostogolea izbindu-se de trepte, Mikael îl auzi pe Ojsternig care spunea:

— Na, Curăţă-căcat nu mai e aici. Acum vorbeşte!

Apoi, când Mikael se lovi cu capul de zid, uşa de stejar uscat se închise cu violenţă. Băiatul simţi cum îi curge ceva cald prin păr. Duse o mână acolo unde se lovise. Se uită la buricele degetelor. Erau pline de sânge. Se ridică. I se învârtea capul şi picioarele nu-l mai ascultau. Începu să coboare a doua rampă a scărilor.

Când ajunse în faţa camerei târfelor, îşi pierdu o clipă cunoştinţa şi căzu. Se ridică pe dată, clătinându-se, şi se sprijini de zid.

— Eşti rănit! exclamă una dintre târfe, o fetiţă care nu avea nici paisprezece ani, ajutându-l. Sângerezi, spuse ea.

— Nu… n-am nimic…, murmură Mikael, apoi leşină.

Când deschise iar ochii, era întins pe două scaune alăturate şi tinerele prostituate îl înconjurau zâmbitoare, ca înviorate de întâmplarea aceea neprevăzută. Una îi spăla rana, alta i-o ştergea, una îl bandaja şi toate, fără deosebire, îl alintau ca şi cum ar fi fost o păpuşă mare.

— Sărută-l pe Gregor din partea mea, îi spuse Emöke când Mikael se

ridică iar.

Mikael simți că i se umplu ochii de lacrimi.

— Hai, sus, nu plânge, îl alintă una dintre târfe, strângându-l la pieptul ei. Nu-i nimic, doar o lovitură urâtă. La noapte o să te doară capul și mâine nici n-ai să-ți mai amintești.

Apoi, toate, una câte una, îl strânseră la piept, gustând inocența pe care nu o mai cunoșteau și îl sărutară de mii de ori, chiar și pe buze.

Între timp, Ojsternig cobora scările, întărâtat, urmat de contabilul agitat.

— Avem nevoie de bani acum! exclamă. O să-i stoarcem pe sătenii ăia. Și dacă nu vor plăti, o să le iau viața! Râse. Agomar! Agomar! răcni, ieșind în curte. Adună oamenii! Mâine vreau ca toți, fără excepție, să vă duceți la Raühnvahl să le-o trageți puțin capetelor ălora seci!

Râse din nou, cu grosolănie.

Pe dată, în cămăruța târfelor se făcu liniște.

— La noapte or să se îmbete și or să se poarte rău de tot cu noi, spuse cea mai în vârstă. Pregătiți-vă, fetelor! Pe urmă îl mângâie pe Mikael și, cu un glas care-și pierduse toată căldura de mai devreme, îi spuse: Du-te acasă, micuțule!

Mikael se îndreptă cu pași nesiguri spre ieșirea din palat. Căzu din nou. Majordomul, un bărbat înalt și slab, îl văzu. Observă fesele însângerate.

— Du-te acasă! îi spuse. L-am auzit pe stăpân că nu vrea să te aibă prin preajmă. Azi n-o să-și dea seama dacă nu aduni rahatul.

Mikael se puse pe picioare, clătinându-se.

Majordomul se întoarse spre măcelărie. Îi făcu semn lui Eberwolf.

— Du-l acasă! Singur nu e în stare, îi porunci.

Când ieșiră din Dravocnik, Eberwolf îl lovi peste bandaj, râse și spuse:

— Trebuie să mi-l prezinți pe cel care ți-a spart capul, că vreau să-i strâng mâna! Îl împinse. Și acum, mișcă-te, Rahatuscat!

Mikael mergea anevoie. Din când în când, vederea i se încețoșa. Abia dacă se ținea pe picioare. Avea o senzație vagă de greață. Rana începea să-i pulseze dureros.

După trecătoare, Eberwolf se întoarse să se uite la el.

— Te salut, Rahatuscat, îi spuse. Mergi prea încet. În felul ăsta ajungem tocmai la noapte și mie nu-mi place tovărășia lupilor. Ai grijă să nu te pierzi!

Pe urmă începu să coboare.

Mikael era prea amețit ca să-i fie frică. Îi era greu să-și țină ochii deschiși și i se părea că și picioarele îi erau pe cale să-i adoarmă. Cu greu, ajunse la un pârâu care aproape că secase. Merse nesigur pe pietrele uscate și se lăsă în genunchi lângă un ochi de apă limpede și rece. Băgă mâinile în el și își clăti de mai multe ori fața. Apoi, pentru că durerea creștea, se întinse cu

burta-n sus și își băgă în apă partea rănită a capului. Numără de șase ori până la cincizeci, cum îl învățase Agnete, pe urmă spuse cu glas tare:

— Trei sute.

Atunci se ridică și, tremurând, își reluă drumul.

Durerea slăbise în intensitate, dar de-acum era întuneric. Mikael înainta și mai încet, împiedicându-se de pietre. Tăcerea nopții era întreruptă numai de pașii lui pe pătura de frunze uscate și de glasul primelor răpitoare de noapte care plecau la vânătoare. Deși era amețit, începu să-i fie frică. Merse ținându-și respirația și cu urechile ciulite la orice scârțâit sau zgomot care ar fi putut anunța prezența unui lup. Dar, după puțin timp, ajunse la micul pod de peste Uque și știu că nu era prea departe de casă. Mări pasul, atât cât putea, și, în jumătate de oră, deschise ușa colibei.

Făcu doar vreo doi pași, în timp ce Agnete și Eloisa se ridicau din culcuș cu fețele încordate de îngrijorare, și căzu pe podea.

— Băiețaș, ce-ai făcut? exclamă Agnete sărindu-i în ajutor.

— Ce a pățit, mamă? vru să știe Eloisa, înspăimântată.

— Asta-l întreb și eu, proasto! zise Agnete. Băiețaș… băiețaș… mă auzi?

— Strigă-l pe nume, mamă, spuse Eloisa, cu ochii încețoșați de lacrimi.

— Mikael…, zise Agnete. Mikael, mă auzi?

Mikael zâmbi ușor.

Îl întinseră pe paie. Agnete îi dezlegă bandajul de la cap și îi controlă rana.

— Nu-i nimic, spuse ea.

— Atunci, de ce stă așa? întrebă Eloisa.

— Se vede că i s-au mișcat umorile pe dinlăuntru…

— Și ce trebuie făcut?

— Nu trebuie să adoarmă adânc, fiindcă s-ar putea să nu se mai trezească, zise Agnete.

Eloisa izbucni în plâns.

— În loc să plângi, ai grijă să-l ții treaz în timp ce pregătesc o alifie care să absoarbă umorile, o mustră mama.

Se ridică și se duse la lădița unde-și ținea ierburile.

— Mikael, murmură Eloisa cu un glăscior subțire.

Mikael deschise ochii și se uită la ea.

— Te-ai spălat? o întrebă.

Eloisa nu înțelese.

— Nu te spăla…, spuse Mikael, care părea suspendat între vis și realitate. Nu vreau să mori…

— Nu, nu mă spăl, se smiorcăi Eloisa.

Agnete o apostrofă cu grosolănie.

— Dacă te mai aud că plângi măcar o dată, jur că o încasezi zdravăn, și așa

vei avea motiv să te smiorcăi!

Îi ridică lui Mikael capul, întinse pe rană un unguent care mirosea a rășină și a mentă, pe urmă îl bandajă din nou.

— Ține-l de vorbă, îi spuse fetei așezându-se la masă, îngrijorată.

— Mikael, spuse Eloisa, ce ți s-a întâmplat?

Mikael îi zâmbi prostește.

— Povestește-mi cine te-a bătut, zise Eloisa.

— Ojsternig…, făcu Mikael. Ojsternig…

— De ce?

— Mi-a ucis tatăl, știi?

— Tu nu ai tată! exclamă Agnete.

Se ridică în picioare, luă carafa cu apă și îl stropi puțin pe față.

— Ojsternig…, reluă Mikael, dar pe urmă se opri și închise ochii.

— Să n-adormi, mamelucule! Ojsternig…

— Ojsternig…

— Da, Ojsternig…?

— Mâine vine aici…, murmură Mikael, după care se agită brusc.

— Trebuie să fugiți… să fugiți… Vine cu Agomar… el i-a ucis pe toți… și pe Eilika… și pe fierar, i-a tăiat un braț… și fetelor… plângea și el le-a spus…

— Ce vine să facă Ojsternig? interveni Agnete, udându-i fața cu alți câțiva stropi de apă rece.

— Agomar… să mergem să le-o tragem capetelor seci, își aminti Mikael spusele lui Ojsternig.

— Ce vrea să zică asta, mamă?

— Cine înțelege? Agnete îi dădu încet câteva palme. Ascultă-mă, băiețaș! Ce vine să facă aici Ojsternig?

— Ne trebuie bani! exclamă Mikael, imitându-l pe Ojsternig. Așa a zis. O să-i stoarcem pe sătenii ăia. Și dacă n-or plăti, o să le iau viața! Agomar! Agomar! Adună oamenii! Mâine vreau ca toți, fără excepție, să vă duceți la Raühnvahl să le-o trageți puțin capetelor ălora seci!

— Chiar așa a zis? întrebă Agnete. De aia te-a adus în halul ăsta?

— Ne trebuie bani! O să-i stoarcem pe sătenii ăia. Și dacă n-or plăti, o să le iau viața! repetă Mikael.

Apoi păru să-și recapete luciditatea. Se uită la Agnete și la Eloisa și exclamă:

— Fugiți! Trebuie să fugiți!

— O, Dumnezeule Atotputernic! exclamă Agnete. Mâine, bastardul ăla o să ne caute și în chiloți. Se ridică. Se scărpină în cap, dusă pe gânduri. Trebuie să le dau tuturor de veste. Se uită la fata ei, apoi la Mikael. Dumnezeu să te binecuvânteze, băiețaș! murmură ea ieșind. Să nu-l lași să

adoarmă!

Agnete ajunse în goană la Madonna delle Nevi.

— Părinte! Părinte! Scoală-te, părinte! strigă ea bătând la ușa micii biserici parohiale.

După o clipă, ținând în mână un sfeșnic tremurător, apăru fratele Timotei, în cămașă de noapte, cu scufie pe cap.

— Doamne, Dumnezeule, Agnete, ce se întâmplă? Cine moare, că ai nevoie de Dumnezeu?

— Nu de Dumnezeu am nevoie, ci de clopotele tale, părinte, îl lămuri Agnete.

— De ce?

— Bate clopotele dacă nu vrei să mă auzi blestemând! îi zise cu năduf Agnete. Și îmbracă-te!

În scurt timp, clopotele bisericii începură să-și facă auzită vocea tânguitoare și, unul câte unul, adormiți și îngrijorați, sosiră țăranii.

— Ascultați-mă! începu Agnete când erau adunați cu toții. Mâine va veni Ojsternig cu haidamacii lui să ne mulgă. Nu știu ce pune la cale și de ce îi trebuie bani, dar ascultați ce vă spun: voi sunteți obișnuiți cu principele de Saxa, care era cu totul altfel decât acest mare nenorocit. Eu i-am cunoscut pe cei ca el. Ne va întoarce pe dos casele, ne va distruge lucrurile, doar ca să găsească ce caută.

— Atunci? întrebă îngrijorată o voce, pentru toți.

— Atunci… trebuie să găsească, răspunse Agnete.

— Cum adică? întrebară în cor vocile.

— Dacă ascundem tot ce avem și nenorocitul nu găsește nimic, unii își vor pierde cu siguranță viața. În schimb, dacă vom ascunde numai o parte și îi lăsăm să găsească restul, vor crede că, într-adevăr, nu avem altceva.

— Așa e, confirmă fratele Timotei.

— Să punem ce nu trebuie să găsească la loc sigur, într-o groapă lângă podul de lemn, continuă Agnete. O singură ascunzătoare pentru toți. Mai multe ascunzători i-ar putea face să-și dea seama mai ușor. Fiecare dintre noi știe ce pune în groapă. Și nimeni nu va profita de situația asta ca să-și înșele ori să-și tragă în piept propriii vecini, zic bine?

— Desigur! se auzi un alt cor.

— Nu fiți lacomi! Nu ascundeți totul. Doar jumătate din ce aveți, continuă Agnete. Oricum, în bătălia asta noi suntem cei care pierdem. Ei sunt cei puternici, noi slugile. N-avem nicio posibilitate să câștigăm. Jumătatea pe care ne-o vor lua împărțiți-o în două. Una dați-o când vi se va cere. Pe cealaltă ascundeți-o. Dar nu o dosiți prea tare. Ei cred că suntem țărani proști, deci nu vor fi uimiți că sunt mai isteți decât noi găsind-o, și ne vor

râde în față. Așa vor fi siguri că nu mai avem altceva. Dar noi vom ști că le-am tras-o-n cur!

— Agnete! protestă fratele Timotei.

— Iartă-mă, părinte, dar asta-i realitatea!

Fratele Timotei scutură din cap, dar în sinea lui zâmbea.

— Nu uitați: e cu neputință să nu pierdeți nimic. E vorba să pierdem mai puțin decât ce am fi pierdut mâine-dimineață dacă Ojsternig ar fi ajuns pe neașteptate aici.

— Chiar așa, spuse o femeie. Tu de unde ai aflat?

Agnete zâmbi mândră.

— De la băiatul meu, zise ea. Ăla despre care voi toți credeați că n-o să supraviețuiască, ăla care avea mușchi de veveriță, ăla care nu știa să sape.

Se uită la oameni ca și cum ar fi fost la mijloc o răzbunare personală.

— E rănit, s-ar putea să nu apuce dimineața, minți ea exagerând. Dar s-a târât până aici ca să ne spună. Și să ne salveze.

Urmă un murmur de uimire.

— Dați-i bătaie, să nu pierdem timpul, zise Agnete. Pe urmă arătă cu degetul spre Eberwolf. Tu ia o lopată și vino să sapi! îi spuse.

— Hai odată! îi porunci taică-său lui Eberwolf, care șovăia.

Atunci, bătrâna Astrid, prima care se îndoise că Mikael ar putea supraviețui, se apropie de Agnete și, cu glas tare, ca să o audă toți, spuse:

— Am fost o proastă, și am greșit. După cum ai prevăzut, iată-mă aici gata să recunosc nu numai că ai făcut o afacere când l-ai cumpărat pe băiețelul ăla… ci și că ai făcut-o pentru noi toți.

Mulți dintre cei prezenți încuviințară.

— E adevărat, ziseră.

— Am să mă rog pentru băiatul tău, spuse o femeie către Agnete, înainte de a alerga către casă.

— Dumnezeu să-l binecuvânteze! zise un bărbat.

Pe urmă, toți, unul câte unul, își exprimară admirația și gratitudinea față de Mikael.

Agnete zâmbi. Apoi îi făcu semn lui Eberwolf să o urmeze. Ajunseră într-un loc ascuns, lângă podul de lemn. Agnete i-l arătă lui Eberwolf.

— Sapă adânc! Dar, mai întâi, pune brazdele deoparte. Apoi ai să le pui deasupra, ca să nu se vadă că pământul a fost săpat.

Eberwolf începu să sape. Atunci Agnete se apropie și mai mult de el.

— Știi de ce te-am ales pe tine să sapi groapa asta?

— Nu, răspunse Eberwolf, cu fața lui de bou.

— Fiindcă voiam să-ți spun ceva între patru ochi, fără să te fac de căcat în fața tuturor.

Eberwolf se opri din săpat şi se uită la ea.

— Nu te opri! îi ordonă Agnete.

Eberwolf începu iar să sape.

— Te-am văzut venind cu puţin timp înaintea lui Mikael, îi spuse Agnete. Pun pariu că o bucată de drum aţi făcut-o împreună.

— Ei şi? întrebă Eberwolf cu obişnuita lui înfumurare.

— Rahatuscat vă salvează curul, şi ţie, şi tatălui tău, spuse Agnete, bătându-l cu degetul pe umăr. Iar tu l-ai lăsat singur, l-ai părăsit. Dacă nu ar fi reuşit să se întoarcă, am fi fost pierduţi. Mâine, când tu şi familia ta vă veţi fi salvat jumătate din puţinul pe care îl aveţi, ca noi toţi, gândeşte-te la asta… Elderstoff.

Se întoarse şi se îndreptă spre casă. Când deschise uşa, o văzu pe Eloisa care, la lumina unei lumânări, ţinea în mână o carte. Mikael se uita la ea şi surâdea.

— Şi aşa, băieţelul care credea că e prost şi rău s-a purtat ca un erou. Şi după ce l-a salvat pe şoarecele Hubertus, a salvat şi tot satul…

— Nu te spăla…, murmură Mikael. Nu vreau să mori…

— Nu, nu mor! răspunse Eloisa. Dar nici tu să nu te tâmpeşti, te rog! E a patra oară când îmi spui asta.

33.

— Nu staţi aici înţepeniţi! Purtaţi-vă ca în toate celelalte zile, zise Agnete în dimineaţa următoare întregului sat, adunat în jurul bisericuţei Madonna delle Nevi. Nu trebuie să le treacă prin cap că suntem pregătiţi pentru sosirea lor. Apoi, întorcându-se spre casă, bombăni în sinea ei: „Neam de idioţi!”

Ajunsă iar acasă, văzu că Mikael nu se ridicase de pe culcuşul de paie.

— Scoală-te, băieţaş! îi spuse.

Mikael se uită leneş la ea.

— Ţi-am zis să te ridici! ordonă ea cu asprime.

— De ce? întrebă Eloisa.

— Vorbesc cu tine? ridică vocea Agnete.

— Dar îi e rău, replică Eloisa.

— Tu cine oi fi? Apărătorul lui?

— Mamă…

— Ridică-te-n sus, fără altă vorbă, spuse Agnete, scuturându-l pe Mikael de un braţ. Nu trebuie să te laşi pe tânjală.

Mikael se ridică. Picioarele îi erau încă moi şi i se învârtea capul. Eloisa făcu un pas să-l susţină.

— Îţi tai mâinile alea, Eloisa! o ameninţă Agnete.

Eloisa se opri.

— Dar eu mă gândeam că…

— Când începe omul să se gândească, Dumnezeu se pune pe râs, cită Agnete. Şi dacă se gândeşte o proastă ca tine, ce mai, bunul Dumnezeu se prăpădeşte de râs.

Pe urmă dădu din cap şi, turnând supă pentru Mikael într-un blid, bodogăni:

— Mănâncă ceva, că-ţi trece totul, băieţaş!

În clipa aceea, Eberwolf apăru în uşă.

— M-aţi chemat?

— Da, Elderstoff, răspunse Agnete.

— De ce îmi ziceţi Elderstoff, întrebă argatul. Pe mine mă cheamă Eberwolf.

— Ah, da? se miră Agnete.

— Da.

— Ia ascultă! îi zise Agnete, ducându-se spre uşă şi împingându-l afară. Scăzu tonul vocii. Ascultă-mă bine! Dacă aflu că i-ai făcut fie şi numai o zgârietură lui Mikael al meu, te-ai dus pe copcă. Îl privi. Ai înţeles ce-am spus?

Eberwolf dădu uşor din cap, clocotind.

— Bravo, Elderstoff!

— V-am spus că mă ch…

— Şi cui îi pasă! îl întrerupse Agnete. Bagă-ţi bine în cap un lucru: acum băiatul e respectat de toţi, rosti ea cu glas puternic. Şi dacă le spun că tu l-ai părăsit când el aducea o veste hotărâtoare pentru noi toţi, nu va mai fi nici măcar un singur om în tot satul care să nu te ia cu şuturi în cur, chiar dacă eşti mare şi gras. Ne-am înţeles?

Eberwolf o privi vânăt la faţă.

— De acum încolo tu mă asculţi pe mine! Acum pleacă de aici! se răsti la el Agnete şi intră iar în casă, ţipând: Băieţaş, grăbeşte-te! Trebuie să mergem la câmp.

Mikael terminase de mâncat şi se ridică, împleticindu-se.

— Mamă…, susură temătoare Eloisa.

— Eşti cea mai plicticoasă şi mai obraznică fetiţă pe care o ştiu, fata mea! îi şuieră Agnete.

Pe urmă, apropiindu-se, gândi, cu o greutate în inimă: „Doamne, ţine o mână deasupra capului băiatului! Fă să nu i se întâmple nimic!” Şi, pentru

prima oară după mulţi ani, pentru o clipă, se simţi din nou slabă.

După nicio oră fu zărită o coloană de oameni călare, ce înaintau la trap. Ţăranii îi recunoscură pe Ojsternig şi pe Agomar, cu trepăduşii lor. Alături de Ojsternig alerga Harro, buldogul de luptă.

Ojsternig, ajuns la Madonna delle Nevi, trase violent de hăţurile uriaşului său armăsar bălţat. Calul necheză, îşi scutură botul înspumat şi dădu din copite, dar Ojsternig nu-i slăbi strânsoarea şi animalul se opri.

După un moment, la trap, sosi contabilul, călare pe un cal mărunt, urmat de două slugi pe jos, care alergau ţinând de hamuri doi catâri pe care fuseseră încărcate un pupitru butucănos, din lemn negru, un scrin căptuşit cu piele roşie şi un scaun cu spătar înalt.

Pupitrul fu descărcat în faţa treptelor de la Madonna delle Nevi.

Arialdo da Tarvis se aşeză pe scaun, în spatele pupitrului pe care se aflau un catastif, o călimară, o pană, o sugativă, un sigiliu şi un cuptoraş pentru ceară.

Ojsternig se tolăni în fotoliu, alături de pupitru, picior peste picior, şi, jucându-se cu cravaşa lui, se uita la oamenii care alergau dinspre câmpuri. Harro se ghemui alături de el, cu privirea atentă şi cu fălcile albe de spumă din cauza goanei.

Locuitorii satului fură aliniaţi pe un rând lung care începea în faţa pupitrului. Pe chipurile şerbilor era întipărită spaima. Spatele tuturor era gheboşat. Numai unii, pentru o fracţiune de secundă, îndrăzniră să ridice privirea spre Ojsternig.

Mikael, Agnete şi Eloisa se aflau la mijlocul rândului.

Eloisa se uită la Mikael şi zări în ochii lui o lucire pe care nu cunoştea. O privire de adult. Atunci simţi cum îi creşte în inimă un fel de admiraţie.

Ojsternig se uită la săteni.

— Azi voi încasa birurile din urmă pe care mi le datoraţi pentru câmpurile pe care vi le-aţi însuşit pe nedrept. Contabilul va face socotelile şi soldaţii mei le vor lua cu forţa, dacă e nevoie.

Arătă cu degetul spre primul din rând.

— Tu, vino în faţă! porunci.

În timp ce bărbatul se apropia, Harro rânji.

— Numele? întrebă Arialdo da Tarvis, fără să ridice privirea.

— Fabian Preschern, răspunse el cu un fir de voce, mototolindu-şi căciula din cozi de veveriţă pe care o ţinea în mâini.

Arialdo coborî cu degetul de-a lungul paginilor.

— Aha! exclamă, bătând cu unghia pe un rând. Iată-te! Fabian Preschern. Ai soţie şi doi copii.

— Da, domnule…

— Deci… îi datorezi Înălțimii Sale… exact…, spuse contabilul, uitându-se printre gene, exact… opt groși de argint.

Preschern desfăcu brațele.

— De unde să iau eu opt groși, seniore?

— Te sfătuiesc să-i găsești, neam prost, zise rece Ojsternig.

Bărbatul îi întinse contabilului un săculeț de pânză.

— N-am altceva… spuse Preschern.

Arialdo îl desfăcu și îl vărsă pe pupitru. Numără bănuții mărunți, făcând o grămăjoară de fiecare dată când ajungea la valoarea de un gros.

— Patru groși și trei bănuți, zise în cele din urmă.

— N-am altceva…, repetă Preschern.

Ojsternig se întoarse spre Agomar.

— Spune-le oamenilor tăi să scotocească în casa mincinosului ăstuia.

Agomar îl înșfăcă de ceafă pe Preschern și îl puse să-i arate unde-i era casa. Apoi, oștenii intrară și căutară peste tot, spărgând și aruncând pe jos sărmanele lucruri. Curând, într-o nișă, găsiră alt săculeț de pânză. I-l arătară lui Agomar, care i-l dădu contabilului.

Contabilul numără banii și în cele din urmă decretă:

— Lipsesc cinci parale, Înălțimea Voastră.

Ojsternig se ridică și veni la Preschern. Își trase pe mână o mănușă din zale de fier, cu încheieturile întărite, și îi trase cinci lovituri, una după alta.

— Așa n-ai să uiți datoria pe care o ai la mine. Și consideră-te norocos, spuse el uitându-se fix la fața zgâriată și sângerândă a bărbatului.

Preschern se retrase cu capul plecat.

Ojsternig își plimbă iar privirea dură peste mulțime.

Întâlni ochii lui Mikael, care, ca întotdeauna, era singurul care se uita la el. Ojsternig dădu semne de furie.

— Moașă, spuse cu mânie, așază-te la sfârșitul rândului. M-am uitat la catastif și cu tine am o socoteală dublă de încheiat.

Agnete îi luă de mână pe Mikael și pe Eloisa și se duse în spatele tuturor.

Atunci, Ojsternig se apropie de rând. Harro stătea lângă el și rânjea amenințător.

— Preferați să nu-i faceți pe oamenii mei să piardă timpul și să vă ia banii pe care i-ați ascuns atât de prost ori vreți să vă dea foc la cocioabe? făcu o pauză. Voi alegeți.

Pe urmă se răsuci și reveni să se așeze.

Țăranii nu știau ce să facă. Rămaseră neclintiți la locurile lor.

Agnete își părăsi rândul prima și se îndreptă spre casă. După un moment se întoarse cu o batistă de iută înnodată.

Atunci, țăranii, unii după alții, se duseră în goană la casele lor și se

întoarseră cu banii ascunşi.

— Bine, zise Ojsternig după ce strânsese toţi banii, s-a rezolvat şi asta. Apoi arătă cu degetul spre Agnete. Acum e rândul tău, moaşă. Vino încoace!

Agnete înaintă, urmată de Mikael şi de Eloisa.

Harro schelălăi uşor, văzându-l pe Mikael. Dar tăcu imediat, de frica stăpânului.

— Nu l-ai înregistrat pe băiat, începu Ojsternig, ridicându-se şi arătând spre registrele contabile. Încercai să nu-l legi de pământurile mele? Îţi făceai iluzii că ai putea să-l scoţi liber, oare?

— Nu, seniore… eu…

— Taci! sări Ojsternig, fixându-l pe Mikael cu o privire plină de o satisfacţie răutăcioasă. Plănuise momentul acela din ziua precedentă. Ai încercat să-l înşeli pe stăpânul tău, spuse el cu un glas coborât, arătând cu degetul spre Agnete.

— Legaţi-o de gardul acela! îi porunci lui Agomar. Şi biciuiţi-o!

Ţăranii murmurară, înspăimântaţi.

— Seniore, credeţi-mă…, încercă să spună Agnete.

Dar Ojsternig o reduse la tăcere pălmuind-o.

Pe urmă, Agomar o luă de un braţ şi o târî la gardul dincolo de care două vaci scheletice se uitau la oameni cu ochii lor stupizi.

Eloisa şi Mikael o urmară.

Cu o clipă înainte de a fi legată, Agnete îi aruncă fetei ei o privire dură.

— Nu plânge şi nu te băga! spuse ea. E un ordin! Se uită la Mikael. E valabil şi pentru tine!

Agomar îi legă încheieturile de gard. Pe urmă îi sfâşie rochia, dezgolindu-i spatele.

Mulţimea murmură din nou, şi mai înspăimântată.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi. Îşi muşcă buzele ca să nu plângă. Instinctiv, Mikael îi luă o mână într-a lui. Eloisa şi-o retrase brusc.

— Lasă-mă! îi zise obraznic, pentru că atingerea aceea îi înteţise lacrimile în ochi.

Ojsternig se uită ţintă la Mikael cu o privire mulţumită. Şi Mikael îi susţinu privirea.

Ojsternig îşi dezveli dinţii.

— Începeţi! porunci.

Agomar ridică biciul şi plesni cu el. Agnete gemu când biciul îi sfâşie pielea.

Ojsternig nu se uita la ea. Continua să se uite ţintă la Mikael.

Iar Mikael nu se uita la nimeni altcineva, doar la el, ca şi cum ar fi fost numai ei doi, singuri, ca şi cum ar fi fost o întrecere de la care nu se putea

sustrage.

Loviturile de bici plesneau în aer şi Agnete gemea de fiecare dată din ce în ce mai tare.

Lumea tăcea, îngrozită, în timp ce spatele lui Agnete se umplea de sânge.

După un geamăt mai puternic decât celelalte, Mikael renunţă la întrecere şi lăsă privirea în pământ, în semn de umilinţă. Ojsternig zâmbi, dar porunci:

— Încă!

Biciul zdrobi încă o dată spatele lui Agnete.

Atunci Mikael căzu în genunchi, întors spre Ojsternig, cu capul în pământ. Ojsternig se apropie de el.

— Sărută-mi cizmele! îi spuse.

Mikael îi sărută cizmele pline de noroi.

— Ajunge! îi porunci atunci Ojsternig lui Agomar. Am dat de punctul tău slab, îi şopti Ojsternig lui Mikael la ureche. Femeia asta te-a cumpărat de la târg ca pe un câine, totuşi ţii la ea. Zâmbi. Uite, acum eşti domesticit.

Se învârti în jurul lui, în tăcere.

Mikael nu se mişcă, nu ridică privirea, rămase în genunchi, cu capul plecat.

— Dezlegaţi-o! porunci atunci Ojsternig.

Mikael nu ridică privirea nici când simţi că Agnete se lăsa la pământ în timp ce Eloisa, înfrânându-şi suspinele, o ajuta să se ridice în picioare.

Ojsternig râse.

— Acum eşti ca toţi ceilalţi. Eşti al meu, zise punându-i o mână pe cap. Acum îmi aparţii până la capăt.

Mikael rămase nemişcat, dar, cu o răceală şi o ciudă care îl uluiră, se gândi încă o dată: „Am să te ucid”.

Ojsternig îl împinse şi îl trânti în noroi.

— Pentru moment, nu mai am nevoie de tine la palat, îi spuse, ţintuindu-l la pământ cu o cizmă în piept.

— Ai să ajuţi la căratul pietrelor. Dar n-ai să le încarci în care. Ai să le duci una câte una, pe jos. Ai să faci numai asta, de dimineaţă până seara, fără să te ocupi de câmpuri. Şi de fiecare dată când nu te vei supune acestei porunci, moaşa va primi câte zece lovituri de bici. I se adresă lui Agomar: Unde este mama şerbului care s-a spânzurat?

Agomar i-o aduse.

— Fiul tău îmi era şerb, avea obligaţia să-mi muncească pământurile, în schimb s-a sinucis, îi spuse Ojsternig. Drept despăgubire, vei găzdui în casa ta cinci oameni de-ai mei, care trebuie să controleze cum se desfăşoară lucrul. Tu ai să te ocupi de gătit, de spălatul rufelor lor.

Mama lui Gregor încuviinţă, absentă. Ca şi cum nu ar fi fost cu adevărat

acolo.

Ojsternig se întoarse spre oamenii lui.

— Să mergem! Nu mai avem ce face aici.

Încălecă, dădu pinteni calului și porni la galop.

În timp ce Mikael o ajuta pe Eloisa să o ducă pe Agnete acasă, mulți țărani, trecând pe lângă el, îi murmurau:

— Dumnezeu să te binecuvânteze, băiete! Azi ne-ai salvat.

În schimb, Eberwolf îi aruncă o privire plină de ură.

După ce ajunseră la colibă și o așezaseră pe Agnete pe culcușul de paie, Mikael, uitându-se la spatele ei însângerat, o întrebă:

— De ce?

— Nu există un de ce, îi răspunse Agnete. Noi suntem proprietatea principelui.

Mikael se agită, scuturând din cap.

Agnete înțelese că avea o altă întrebare pe inimă.

— Da, băiețaș, îi răspunse. Eram și proprietatea tatălui tău. Și am fi devenit proprietatea ta, dacă lucrurile s-ar fi desfășurat altfel.

Mikael roși.

— Tatăl meu vă trata așa?

— Principii trebuie să-și facă treaba lor, răspunse Agnete.

— Tatăl meu vă trata așa? repetă Mikael.

— Nu, spuse Agnete. Dar tot proprietatea lui eram.

— Eu v-aș fi eliberat, zise cutezător Mikael.

Agnete se uită la el cu durere.

— Niciun principe nu face asta, la fel cum niciun țăran nu poate să-și elibereze propriile turme de animale.

— Asta fac rebelii? întrebă atunci Mikael. Eliberează oamenii?

— Dacă te mai aud vorbind despre rebeli, te gonesc cu pietre din casa mea! îl amenință Agnete, cu duritatea sălbatică a celui care vrea să-i apere de primejdie pe cei la care ține.

— Dar asta fac, nu-i așa? zise Mikael și, fără să mai adauge ceva, ieși.

Când veni înapoi, se înserase. Avea cu el o pânză plină cu limacși negri. Se așeză în prag și, unul câte unul, cu un cuțit, răzui melcii, cu blândețe, picurând balele înspumate într-o străchinuță. Când termină, se duse la marginea pădurii și le dădu drumul, așa cum îl văzuse că face pe bătrânul Raphael. Apoi se întoarse în casă și începu să întindă balele melcilor pe rănile lui Agnete, serios și concentrat.

— Oricum, nu-i corect, zise încruntând din sprâncene.

— Nu, nu e corect, confirmă Agnete. Dar așa e. Așa că obișnuiește-te.

— Dacă aș putea, eu aș schimba lumea.

— Toţi cei care îndură nedreptăţi ar vrea să facă asta.
— Atunci de ce nu o fac?
— Fiindcă e foarte greu.
— Cum e să sapi?
— Mai greu.
Mikael rămase tăcut, pierdut în gândurile lui, în timp ce termina de întins balele melcilor. Pe urmă, pe un ton de om mare, zise:
— Agnete, dacă e aşa greu, eu vreau să reuşesc.
Când se lăsă noaptea, Agnete, cu faţa în paie, ca să nu fie văzută, plânse încetişor, gândindu-se la mâinile lui Mikael care îi oblojeau rănile.
— Fiul meu…, şopti.

34.

A doua zi dimineaţă, soldaţii lui Ojsternig ajunseră la câmpurile de unde trebuiau mutate pietrele. Aveau o purtare agresivă şi ostilă. Îi insultară pe ţărani şi făcură aprecieri vulgare la adresa femeilor mai tinere. Pe urmă îl zăriră pe Mikael, care ridicase o piatră şi pleca la drum cu ea.
— Hei, tu, unde crezi că te duci? răcniră.
Mikael se întoarse să se uite la ei.
Unul dintre oşteni luă dintr-un car un coş de cărat fânul.
— Vino aici! îi spuse.
Mikael se duse la el.
Oşteanul îi întinse cu duritate coşul.
— Puneţi-l în spate!
Apoi îl scutură de un braţ şi îl duse la unul dintre gărduleţe.
— Întoarce-te! îi porunci.
Luă o altă piatră şi o lăsă să cadă în coş.
— Credeai că o să o scoţi la capăt doar cu câte o piatră, şmechere?
Mikael se clătină.
Toţi ţăranii se opriseră să se uite.
Soldatul luă o altă piatră şi o lăsă să cadă în coş. Mikael strânse chingile cu mâinile. Oşteanul puse o a treia piatră, apoi pe a patra şi pe a cincea.
Picioarele lui Mikael tremurau sub greutate.
— Hai, mişcă-te! spuse soldatul îmbrâncindu-l.
Mikael îşi pierdu echilibrul, picioarele i se împleticiră, genunchii i se îndoiră, şi, în timp ce cădea, întinse braţele înainte. Impactul cu terenul fu violent şi una dintre pietre, rostogolindu-se din coş, îl lovi în cap.

Soldaţii chicotiră. Apoi, unul dintre ei, brutal, îl ridică şi puse din nou piatra în coş.

— Încearcă să stai în picioare, dacă nu vrei să te fac să ajungi la castel cu picioare în cur.

Mikael făcu primii paşi, cu picioarele desfăcute.

— N-o să reuşească niciodată, zise fratele Timotei adresându-li-se oştenilor.

— În cazul ăsta, ai să-l îngropi în cimitirul tău, îi răspunse unul dintre soldaţi.

Eloisa se aplecă să adune o floare de piciorul-cocoşului, galbenă ca un năsturel de aur. Îl ajunse din urmă pe Mikael şi îi puse floarea în coş.

— Dă-i bătaie, mamelucule! O să reuşeşti! îi spuse.

Trei ţărani care terminaseră de încărcat pietre într-un car tras de doi boi, trecând pe lângă el, îl apostrofară dispreţuitori:

— N-ai să ajungi nici până la pădure, fătălăule.

Pe urmă se întoarseră spre soldaţi şi râseră cu ei.

Agnete îi fulgeră cu privirea.

— Cum puteţi? le strigă.

— Tu să taci! îi ordonă unul dintre soldaţi.

Agnete continuă să se uite la ţăranii care îi râdeau în faţă pe când se îndepărtau.

— Nenorociţilor! strigă ea după ei.

Alţi bărbaţi râseră, văzându-l pe Mikael care urca. Femeile lor se uitară la ei cu dispreţ. Dar ei dădură din umeri şi făcură alte glume pe seama lui Mikael.

— Munciţi! porunciră soldaţii.

Pe urmă se îndreptară spre casa mamei lui Gregor. Femeia îi aştepta cu nişte căni de bere tare, după cum i se poruncise. Oştenii se aşezară la soare şi scoaseră zarurile.

Agnete se apropie de soţia unuia dintre cei trei ţărani care se îndepărtaseră de car.

— Cum a putut bărbatul tău să facă aşa ceva? îi spuse dispreţuitoare. Omul tău nu ştie ce e recunoştinţa. Aş vrea ca Dumnezeu să-i ia tot ce a salvat cu ajutorul băiatului meu, dacă n-ar fi să pierzi şi tu, care nu ai nicio vină.

— Mi-e ruşine pentru el, Agnete, îi răspunse femeia roşind.

Agnete se uită la Mikael, care mergea cu trudă de-a lungul potecii.

— O să reuşească, spuse femeia.

— Cum ar putea să reuşească? răspunse exasperată Agnete. Este un băieţel care poartă pe umeri o încărcătură cât pentru un bărbat.

Se opriră amândouă să se uite după Mikael. Îl văzură cum se împiedică. Dar nu căzu.

— O să reușească, repetă femeia.

Agnete nu îi răspunse. Se îndepărtă în tăcere, cu o privire mohorâtă.

— Muncește, proasto! îi spuse Eloisei când văzu că fata se uita la ea cu ochi împăienjeniți de îngrijorare. Blestematul acela de copil o să reușească.

•

Mikael simțea cum inima îi bate gata să-i spargă pieptul și cum, de efort, îl ard mușchii picioarelor. La fiecare pas greutatea îl dezechilibra. Încă îl durea capul. Vedea pădurea departe, ca și cum nu s-ar mai fi apropiat de ea orice-ar fi făcut. Și mai departe, sus, acolo, pe vârful dealului, ruinele castelului, unde n-avea să ajungă niciodată. Dar strângea din dinți, fiindcă Ojsternig îi spusese că, dacă n-avea să reușească, Agnete avea să fie cea care urma să plătească, încasând o nouă porție de lovituri de bici.

În capătul potecii, pe măsură ce înainta, era din ce în ce mai slăbit. Îi era tot mai greu să se țină pe picioare.

Mikael simți cum ochii i se umplu cu lacrimi de furie. Doar cu o seară înainte țăranii îi mulțumiseră ca unui salvator, însă, după numai o noapte, toți îl disprețuiau iar, ca întotdeauna. Nimic nu-l putea face să devină unul de-ai lor, gândea el.

Furia îi dădu puterea să nu se lase. Avea să reușească, își spunea. Dar ajuns la câțiva pași de marginea pădurii, furia începu să lase loc disperării. I se încețoșă vederea. Picioarele i se înmuiară și mai mult. Simți cum o senzație de vomă îi strângea stomacul. Se opri, gâfâind. Când se întoarse, îi văzu pe soldații care îl controlau făcându-i semn să continue.

Pădurea era de-acum la câțiva pași. Dar ruinele castelului erau încă foarte îndepărtate. Începu să plângă în timp ce genunchii îi cedau. Și acolo, pe pământ, cu lacrimile care-i brăzdau obrajii, murmură:

— Nu pot…

Pe urmă, în timp ce sughițurile care îl zgâlțâiau se linișteau treptat, auzi o voce.

— Ridică-te, băiete!

Mikael se uită în jurul lui, uimit.

— Prefă-te că n-ai nimic, continuă glasul. Ridică-te și vino în pădure!

Mikael rămase câteva clipe nemișcat. Apoi, cu mare greutate, se ridică, clătinându-se.

— Hai, băiete, se auzi glasul.

— Mai e puțin, zise altul.

— Hai, nu te lăsa! spuse un al treilea.

Toate trei vocile veneau din pădure.

Mikael, ridicat mai mult de uimire decât de picioarele lui, ajunse la primul fag al pădurii și se sprijini de el.

— Mai fă câțiva pași, spuse una dintre voci.

Mikael își făcu din nou curaj. Pătrunse în pădure, cu ultimele puteri, și, când se prăbușea, simți două mâini puternice cum îl susțin bine.

Mikael făcu ochii mari și apoi îi strânse, încercând să vadă printre gene ce se petrecea.

În jurul lui erau cei trei țărani care râseseră și-și bătuseră joc de el cu puțin timp înainte.

— Drept cine ne-ai luat? râse unul dintre ei, cu duioșie.

— Nu voiam să ne bănuiască stârvurile alea de soldați, adăugă un altul. Dar acum nu ne mai pot vedea.

Al treilea îl ridică și îl urcă în car, alături de încărcătura de pietre și de coș, surâzându-i. Apoi, toți trei urcară pe capră și dădură bice boilor. Își continuară drumul în tăcere până se sfârși pădurea. Pe urmă opriră carul, și îl dădură jos pe Mikael, care, între timp, aproape că adormise.

— Așteaptă aici, băiete! spuse unul dintre țărani. Noi ne ducem la grămada de pietre, descărcăm carul și venim înapoi. Atunci tu poți ieși din pădure și îți poți lăsa pietrele.

— Pe ale tale… trei pietre, zâmbi cel mai tânăr, luându-i din coș două. Când ajungi acolo jos, du-te în spatele grămezii de pietre, așa soldații nu vor vedea câte pietre descarci. Bine?

Mikael încuviință. Simțea cum o emoție violentă îi umple pieptul. Mai puternică decât furia pe care o simțise înainte. Dar, ca de obicei, nu era în stare să zică nimic.

Acum nu mai era singur.

— Odihnește-te, băiete! îi zise cel mai bătrân dintre cei trei. După aceea, când ești în câmp deschis, prefă-te de vreo două ori că ai să cazi. Înaintează încet. Trebuie să creadă până la sfârșit că nu ai să reușești.

Se urcă în car și boii o luară din loc, înceți și puternici.

— Mulțumesc…, murmură Mikael.

Însă de-acum, cei trei erau mult prea departe ca să-l audă.

Mikael se uită la ei cum se îndepărtează. Pe urmă se uită la coșul pe care bărbații aceia îl căraseră până acolo pentru el. La coșul pe care îl ușuraseră de două pietroaie. Pe fundul lui era încă floarea de piciorul-cocoșului a Eloisei. Atunci se gândi că viața lui se schimba, încă o dată. Din reflex, privirea i se îndreptă către ruinele castelului, aflat la mai puțin de jumătate de milă distanță, dar îndepărtate la aproape doi ani în timp. Atunci simți că viața lui nu doar că se schimba, ci că, încă o dată, se schimba mult prea repede. Și fu năpădit de o teamă atât de puternică încât, pentru o clipă, speră

să apară Eberwolf ca să-l chinuie.

După aproape un ceas, Mikael sosi la grămada de pietre, își descărcă greutatea în așa fel încât să nu poată fi văzut de soldați și se întoarse, cu coșul gol.

— Mâine ai să duci șase pietre, spuse unul dintre soldați.

— Și dacă ai să reușești și mâine, interveni unul dintre cei trei țărani care îl ajutaseră pe Mikael în pădure, continuând înscenarea, jur că îmi dezleg boii de la car și te leg pe tine.

Soldații râseră.

Agnete îl fulgeră iar pe țăran cu privirea. La fel făcură și celelalte femei.

Dar în seara aceea, când bărbații lor se întoarseră acasă și le povestiră cum se desfășuraseră lucrurile, femeile îi priviră cu respect și admirație.

În ziua următoare, Mikael duse șase pietre până la pădure.

Și în următoarea zi, șapte.

Dar, când soldații îi încărcară în coș opt, căzu și nu reuși să se mai ridice. Atunci soldații fură mulțumiți. Renunțară să o biciuiască pe Agnete, iar Mikael, aproape două săptămâni, duse încărcătura inițială de cinci pietre. Zi după zi picioarele lui deveniră din ce în ce mai puternice și tremurau din ce în ce mai puțin pe potecă. La fel se întâmplă și cu umerii și cu spatele lui.

La sfârșitul celor două săptămâni, Mikael ridică din nou ochii spre ruinele castelului, lucru pe care, cu excepția primei zile, evitase să-l facă. Și, ca prin vis sau ca și cum ar fi fost atras de cântecul unei sirene, cu coșul de-acum gol în spate, urcă încet de la grămada de pietre spre locul unde se născuse și crescuse până în ziua masacrului.

Din nenorocitul de turn de pază al castelului nu mai rămăsese decât o grămadă de pietre înnegrite. Agățată de coloană, pe latura opusă, o ușă a castelului, pârjolită și mistuită de foc, se clătina instabilă. Plăcile de fier care o fixaseră fuseseră încreținte și răsucite de căldura incendiului, ca niște bețe enorme, ruginite.

Mikael se opri, cu inima grea. Apoi făcu un prim pas și intră în castel.

În dreapta lui era ce mai rămăsese din cazarmă. Se gândi că era locul unde ar fi putut să moară, dacă Eloisa nu l-ar fi salvat. Sub pietre își imagină trupurile soldaților și al fetei pe care Agomar o violase și o ucisese. Pe urmă își lăsă privirea să călătorească. Din fortificațiile înalte de trei prăjini nu mai dăinuia decât un perimetru neregulat. Grajdurile, țarcurile, casele slugilor și căile de acces pavate cu lemn dispăruseră. Doar ici și colo, câte o urmă înnegrită, un lemn mușcat ușor de flăcări, descărnat ca un os, răsărea dintre pietre. Castelul propriu-zis era prăbușit. Podelele și plafoanele cedaseră și structura se transformase într-o colină diformă de pietre dreptunghiulare. Doar capela era parțial în picioare, cu acoperișul găurit, ca o cochilie goală.

Dar Mikael nu era atras de ruine. Cu paşi înceţi, dar siguri, picioarele şi inima îl duceau spre mijlocul curţii. Şi când fu acolo unde ştia că trebuia să fie, se lăsă să cadă în genunchi. Se uită la locul unde îi muriseră tatăl, mama şi surioara. Privi pământul, cenuşa şi sângele amestecate laolaltă. Se gândi că ar fi trebuit să plângă.

Auzi un zgomot în spatele lui. Se întoarse. Se uită în jur. Nu văzu pe nimeni.

Atunci îşi îndreptă iar ochii spre locul acela din curte care, numai lui şi nimănui altcuiva, îi povestea o istorie îngrozitoare. Îşi puse mâinile pe pământ. Le văzu puternice, înroşite, cu bătături, pline de tăieturi, cu unghiile negre. Se gândi că nu mai erau mâinile principelui moştenitor Marcus al II-lea de Saxa. Murise şi el în ziua aceea, în curtea aceea. Acum, mâinile acelea îi aparţineau lui Mikael Veedon, şerbul.

Îşi înfipse degetele în pământ. Săpă. Cu durere şi cu năduf.

Căutându-şi tatăl, mama, sora. Căutându-şi lacrimile pe care nu reuşea să le plângă.

Şi în timp ce scormonea în pământ, căutându-se pe sine însuşi, simţi ceva rece între degete. Tăios. Cu o tresărire în inimă, îl apucă. Îl curăţă de pământul negru. Scuipă pe el, ca să-l spele. Îl frecă. Şi, încet-încet, ceea ce putea părea o piatră se arătă. Era ce mai rămăsese dintr-un inel de aur, contorsionat de foc. Şi în metalul topit, încastrată şi spartă în două, era o piatră. O agată roşie. Mikael o curăţă cu grijă. Şi puţin câte puţin, văzu că apare sigiliul principilor de Saxa. Era inelul tatălui său. Inelul pe care i l-ar fi lăsat la moartea lui. Şi pe care el ar fi trebuit să i-l lase primului său născut, într-o înşiruire despre care principii de Saxa credeau că n-ar fi trebuit să se sfârşească niciodată.

Auzi din nou un zgomot în spatele lui. Se întoarse brusc. I se păru că zăreşte o umbră dincolo de poarta de intrare.

— Cine e? întrebă cu un tremur în glas.

Nu răspunse nimeni. Şi nu se auzi nici cel mai mic zgomot.

Mikael se uită din nou la inelul tatălui său. Şi îşi spuse iarăşi că ar fi trebuit să plângă. Dar degeaba. Ascunse inelul printre haine şi se ridică să se întoarcă în sat, spre noua lui viaţă. Însă, pe urmă, îngenunche iar, îşi înfundă mâna în pământul răscolit, luă un pumn de ţărână şi şi-l băgă în buzunarul tunicii. După aceea mai luă puţin, doi paşi mai încolo. Şi doar apoi trecu pragul porţii celei mari, înnegrite de foc, şi se îndreptă spre casă.

Când fu în pădure continuă să aibă senzaţia neplăcută că îl urmărea cineva. I se părea că aude paşi, dar, de fiecare dată când se oprea, zgomotul înceta.

Ajunse la Madonna delle Nevi şi intră în micul cimitir din spate. Cu fire

subțiri din scoarță de salcie legă între ele două bucăți de lemn. Făcu o cruce strâmbă și o înfipse în pământ, într-un colț retras, care nu se prea vedea din cimitir. Pe urmă săpă o gaură la baza crucii.

— Așteaptă! zise un glas în spatele lui.

Mikael se întoarse.

Eloisa ținea în mână o bucată curbată de scoarță de copac.

— Așteaptă! repetă ea, dispărând în bisericuță. După un moment reapăru, ținând scoarța de salcie cu mare grijă. Apă sfințită, spuse când ajunse la Mikael. Știu ce vrei să faci. Te-am văzut la castel. Dar o înmormântare nu se poate celebra fără apă sfințită.

Mikael simți că ochii i se umplu de acele lacrimi care nu reușiseră să iasă până în clipa aceea.

— Hai, spuse Eloisa.

Atunci Mikael luă pământul pe care și-l pusese în buzunar și îl așeză în groapa pe care tocmai o săpase.

— Zi o rugăciune! îi sugeră Eloisa.

Mikael se îndoi de spate și își strânse buzele.

— Nu știu ce să zic, spuse el.

Eloisa îngenunche, atentă să nu verse apa sfințită din scoarță. Mikael îngenunche alături de ea.

— Doamne, începu Eloisa, chiar dacă noi nu suntem decât doi copii și nu știm rugăciunile pe care le spune fratele Timotei, tu ai înțeles ce vrem să facem. Așa că, dacă ești bun cum spun toți, apără sufletul tatălui lui Mikael, pe al mamei și pe-al surioarei lui și du-le în Paradis.

Eloisa dădu să toarne apa sfințită.

— Stai puțin! zise Mikael. Luă cealaltă mână de pământ pe care o avea cu el și o puse și pe aceea în groapă. Și du-o în Paradis și pe Eilika.

— Amin! spuse Eloisa.

— A… min…

Atunci Eloisa turnă apa sfințită.

— Astupă gaura.

Mikael acoperi pământul cu altă bucată de pământ.

Apoi se îndreptară spre casă.

— E bine așa? întrebă Mikael înainte de a intra în colibă.

— Sigur că e bine! răspunse Eloisa.

— Atunci de ce mama lui Gregor nu a făcut același lucru? întrebă Mikael.

— Nu știu. Nu mă sâcâi. E bine, zise Eloisa brusc, încheind discuția.

În noaptea aceea, în pat, Mikael își trecu dintr-o mână într-alta inelul tatălui său. Și simți în inimă o greutate sumbră. Închise ochii. O văzu pe mama lui cum cade la pământ, cu pumnalul înfipt în piept, în timp ce

strângea în braţe cadavrul masacrat al fetiţei ei. Văzu ochii plini de mândrie ai tatălui său care se umpleau de durere, aţintiţi în cei ai soţiei lui, care se stingeau. Apoi îl văzu pe Agomar care ridica spada deasupra capului tatălui lui, îngenuncheat, dar nu învins. Şi i se păru că aude glasul plin de cruzime al lui Ojsternig, care poruncea să fie exterminaţi principii de Saxa.

Strânse inelul cu toată puterea pe care o avea, până ce marginile contorsionate de foc îi străpunseră pielea. Atunci îşi duse mâna la buze şi gustă din propriul sânge.

35.

— Ţi-ai tras-o cu aia nouă? îl întrebă unul dintre cavalerii din escortă pe un tovarăş de arme care tocmai sosise în grajd.

— Care? Emöke? răspunse celălalt. Doar o dată. Femeia aia mă înfioară.

— E nebună, zise primul. Spune lucruri ciudate când te urci pe ea… Massimiano mi-a povestit că într-o noapte i s-a părut că aude o voce care îi răspundea…

— Massimiano e un idiot, zise celălalt.

— Mi-a povestit că…

— Nu mă interesează ce zice Massimiano! sări furios primul, cu o umbră de spaimă în glas.

— Zice că a văzut o lumină albastră, că nu era o lumânare…

— Eşti surd? Ţi-am zis că nu mă interesează tâmpeniile…

— Zice că e apărată de nimfe…

— Tu eşti mai idiot decât Massimiano dacă dai crezare tâmpeniilor ăstora! pufni cavalerul.

Pe urmă îl îmbrânci pe argatul de la grajd care tocmai îi înşeua calul.

— Dă-i bătaie! Stăpânul e aproape gata.

— Oricum, eu pe Emöke aia nu o mai regulez, zise cu glas mohorât celălalt.

Între timp, trăsura lui Ojsternig fusese adusă în mijlocul curţii. Cei doi cavaleri, înarmaţi cu spadă şi arbaletă, încălecară şi se alăturară oştenilor puşi să păzească trăsura. În fruntea primului grup, un tânăr scutier ţinea un stindard al seniorului de Ojsternig. Agomar îşi ţinea calul de luptă în frâu.

— Ştii unde mergem? îl întrebă unul dintre cavaleri pe un valet grăsunei, aflat pe treapta din spate a trăsurii, agăţat de un mâner din alamă lustruită.

— Klognfuat, răspunse acesta.

Cavalerul se uită la el fără să înţeleagă.

— Klognfuat, repetă valetul. Așa numim Klagenfurt am Wörthersee.

— Și ce să facem acolo? întrebă cavalerul.

Valetul ridică din umeri.

— Crezi că stăpânul o să ne spună ție sau mie?

În acel moment, Ojsternig ieși din palat. Purta o tunică din brocart italian, țesută cu fir de aur. Și încălțări lucioase din piele neagră, cu șireturile legate pe pulpă. Pe degetele mâinilor purta inelele neamului său. La șold avea un pumnal lung, cu mânerul bătut în pietre scumpe, legat cu un lanț de aur. Pe piept îi atârna un colier de aur cu zale mari, care se termina cu un pandantiv rotund, cu un smarald mare cât o nucă încastrat exact în centru.

În spatele lui țopăia Arialdo da Tarvis. Și în spatele contabilului venea un valet cu o lădiță de fier încuiată cu un lacăt greu.

Ojsternig se urcă în trăsură, urmat de Arialdo. Valetul încărcă lădița, pe urmă se duse lângă celălalt valet, pe treapta din spate a trăsurii.

Agomar dădu ordin de plecare.

Cavalerii din primul grup dădură pinteni cailor lor. Stindardul flutură sub cerul mohorât. Vizitiul pocni cu biciul în aer și cei patru bidivii loviră pământul cu copita și se urniră din loc. Al doilea pâlc porni în urma trăsurii. Micul grup de servitori, adunat în curte, se dădu la o parte, lângă zid și șanțuri, ca să nu fie lovit.

Ojsternig trase perdelele grele de catifea. Bătu cu mâna în lădița de fier de lângă Arialdo.

— Când Raühnvahl va fi al meu, o să tăiem pădurea și vom face tot atâția bani câți s-au făcut în vremurile de aur cu mina, spuse. Ai văzut cât de bogați sunt sătenii ăia, toți la un loc?

Arialdo încuviință puțin convins.

— Ce-i? întrebă Ojsternig.

— Raühnvahl este bogat pentru că a fost administrat bine, răspunse contabilul. Nu stors.

— În schimb, noi o să-l stoarcem! râse Ojsternig. Își întinse picioarele pe scaun. Acum încetează cu văicărelile tale și lasă-mă în pace, spuse el luând o sticlă de argint și bând o înghițitură generoasă din cel mai bun vin de Renania.

Se uită iar la lădița de fier încuiată cu lacătul. Era plină cu monede de aur. La întoarcerea din Klagenfurt avea să fie aproape goală. Dar merita. Planul gândit de Arialdo da Tarvis era unul cât se poate de bun. Și aveau să-l pună în practică la Klagenfurt. Împăratul nu s-ar fi putut opune. Ojsternig miji ochii. Când avea să pună mâna pe Raühnvahl, urma să aibă zeci de lădițe ca aceea.

Călătoria continuă în pas întins până la poalele trecătorii dinspre nord.

Apoi, la urcuș, fură siliți să încetinească. Zgomotul asurzitor al copitelor și al roților cu șină de fier pe pietre se molcomi.

Odată trecuți de defileu și după ce coborâră de pe coasta muntelui, procesiunea intră pe un drum larg, foarte circulat, cu convoaie lungi încărcate cu fel de fel de mărfuri.

Poposiră pentru noapte la un han. Hangiul îi cedă lui Ojsternig propria cameră. În schimb, cavalerii dormiră în sala de mese și în grajd.

În ziua următoare își reluară drumul și spre seară zăriră lumini pe o câmpie.

— Iată Klognfuat, Înălțimea Voastră! strigă vizitiul, aplecându-se spre interiorul trăsurii.

În timp ce intrau în orășelul Klagenfurt am Wörthersee, Ojsternig trase perdelele să admire micul oraș opulent.

Multe dintre casele celor bogați erau mari cât castelul lui. Aveau trei sau chiar patru etaje, iar construcțiile erau din piatră în jumătatea de jos și din lemn uscat în cea de sus, cu acoperișuri înclinate din ardezie sau din plăci din metal strălucitor. Multe construcții aveau la primul etaj balcoane, cu balustrade din lemn pictat cu scene și figuri istorice, pline de flori care coborau ca niște cascade roșii, galbene și liliachii. La parter, aliniate în dreptul multor prăvălii, copertine mari în dungi, mișcate de adierea vântului, colorau străzile ca niște fluturi geometrici uriași, zgomotoși. Peste tot se simțea miros de pâine, de dulciuri, de mirodenii, de carne friptă. Străzile erau pietruite cu dale mari, negre, care reflectau lumina felinarelor agățate de zidurile caselor și erau invadate de o inimaginabilă mulțime de oameni, care se grăbeau la treburile lor, care încotro, râdeau, pălăvrăgeau, ofereau mărfuri.

Ojsternig simți un junghi de invidie, gândindu-se la mohorâtul sat Dravocnik.

— Am fost aici cu tatăl Înălțimii Voastre, zise Arialdo da Tarvis observând privirea lui Ojsternig. E minunat, nu?

— Ține-ți gura! zise Ojsternig obraznic.

Dar continuă să se uite afară. Îi atrase atenția un bărbat cu pielea brună, ca alunele prăjite, cu pantaloni ciudați, strânși la glezne, care păreau lucrați din aur. Era urmat de doi servitori, la rândul lor cu pielea întunecată, cu mustăți lungi ca pana corbului și cu acoperăminte din fâșii de pânză învârtite în jurul capului și încheiate cu agrafe de aur. Cei doi servitori susțineau un baldachin sub care înainta stăpânul lor. În față și în spate mergeau oșteni cu spade cu lamă lată și cu vârf curbat.

— Este un vizir turc, zise Arialdo.

— Ți-am zis să taci! îi porunci din nou Ojsternig.

Străzile, deşi era noapte, aproape că erau invadate de lume. Ojsternig fu atras de un zgomot de tobă. Se întoarse şi văzu jongleri care aruncau torţe aprinse, desenând în aerul serii traiectorii de foc, precum stelele căzătoare. În faţa lor mergea un tânăr care bătea toba, iar în urmă venea un îmblânzitor îmbrăcat în roşu, care ţinea de lanţ un urs brun, cu fălcile legate cu un ham gros de piele.

— Luptaţi cu ursul din pădurea Jof, cetăţeni curajoşi din Klognfuat! anunţa toboşarul, printre bătăile de tobă. Numai un dinar! Şi cine învinge câştigă douăzeci!

Ursul ţopăia docil, obişnuit cu agitaţia străzii.

— Vreau să organizez lupte de câini cu ursul, spuse Ojsternig după o vreme.

La un moment dat, convoiul se opri în faţa unui han luxos. Hangiul se grăbi să-şi primească oaspeţii, întrecându-se în plecăciuni şi temenele. Pe urmă începu să împartă ordine servitorilor să descarce bagajele şi să se ocupe de cai.

— Aşteaptă! strigă Ojsternig, coborând din trăsură.

În mână avea plosca pe care o folosea pentru necesităţile lui în timpul călătoriei.

Hangiul se opri, cu capul plecat în semn de umil respect.

Ojsternig se apropie şi îi puse plosca pe cap, ca pe o pălărie.

— Să se vadă că nu eşti o slugă oarecare, zise râzând. Cu toţii trebuie să ştie că eşti sacerdotul căcatului meu.

Agomar şi ai lui izbucniră în râs.

Hangiul surâse stânjenit şi continuă să dea ordine cu plosca pe cap, printre hohotele soldaţilor.

Ojsternig mâncă la o masă separată de restul lumii.

Cu el erau Agomar şi Arialdo da Tarvis. Imediat după cină se retrase.

În dimineaţa următoare, soldaţilor li se dădu liber. Rămaseră la han să bea şi să le necăjească pe cameriste şi pe soţia hangiului.

În schimb, Ojsternig, Arialdo da Tarvis şi Agomar, în mare secret, ajunseră la o clădire ecleziastică mare şi mohorâtă de la periferia Klagenfurtului, de pe malul răsăritean al râului Wörthersee. Arialdo avea cu el o taşcă mare din piele, pusă pe după gât. Şi Agomar stătea pe lângă el, cu mâna pe mânerul spadei.

Ojsternig fu primit de directorul singurului orfelinat din Kärnten.

— După cum vă anunţasem în prealabil, Înălţimea Sa doreşte să ia un băiat, începu Arialdo da Tarvis.

— Pot afla numele Înălţimii Sale, vă rog? întrebă directorul.

— Nu! răspunse Agomar, şi se uită ţintă la el, în tăcere.

Arialdo scoase din traista de piele un săculeţ sunător cu monede şi îl puse pe pupitru.

Directorul observă hainele elegante ale lui Ojsternig şi luă în considerare aspectul brutal al lui Agomar. Desfăcu săculeţul şi-şi băgă nasul în el.

— Sunteţi foarte generos, seniore, surâse el mieros. Vă voi respecta anonimatul, nu vă temeţi.

— Aţi organizat lucrurile aşa cum v-am cerut? întrebă Arialdo, în timp ce Ojsternig se uita fix la director cu ochii lui reci, fără să i se adreseze.

— Am adus un paravan şi trei scaune în refectoriu, răspunse prompt directorul. În paravan au fost făcute găuri prin care Domniile Voastre vor putea examina candidaţii fără să fiţi văzuţi. Băieţii aşteaptă într-o cameră alăturată şi când Domniile Voastre se vor fi aranjat în spate…

— Să n-o mai lungim, îl întrerupse Ojsternig ridicându-se.

Directorul sări în picioare, făcu o plecăciune scurtă şi îi conduse în refectoriu, o încăpere mare, goală, rece, în care plutea un miros de varză şi de ceapă.

Ojsternig, Arialdo şi Agomar se aşezară şi băieţii începură să se perinde prin faţa lor, unul câte unul. În faţa paravanului se opreau şi îşi spuneau numele.

— Nu! spunea sec Ojsternig, eliminându-i pe cei care nu-i conveneau. În schimb, când vedea unul care ar fi putut fi potrivit scopului său, zicea: Aşteaptă deoparte!

După această primă triere, băieţii eliminaţi fură însoţiţi în camerele lor. În schimb, cei unsprezece aleşi se mai perindară o dată mai lent, goi, prin faţa paravanului.

Când îi veni rândul unui băiat slab şi blond, efeminat, Ojsternig observă că avea o cicatrice mare care pleca de pe umărul drept.

— Răsuceşte-te! îi porunci.

Băiatul nu se mişcă, uitându-se la paravan cu o privire sfidătoare.

Directorul interveni şi îl puse să se rotească.

Ojsternig văzu că cicatricea continua dincolo de umăr şi cobora până la jumătatea spatelui, lată şi franjurată, semănând cu o dâră de miere.

— O arsură, Înălţimea Voastră, explică directorul. O ceartă. A fost ţinut pe jăratecul unei sobe, bietul băiat… Înţeleg că e un defect, dar băiatul… este unul dintre cei mai inteligenţi şi…

— Îl iau pe el! îl întrerupse Ojsternig. Lăsaţi-ne singuri!

În timp ce directorul elibera refectoriul, băiatul îşi adună hainele.

— Rămâi gol! îi zise Ojsternig, din spatele paravanului.

Băiatul se uită maliţios la el şi un zâmbet ambiguu îi apăru pe buze.

Directorul, după ce închise uşa, aşteptă.

— Plecaţi! îi spuse Ojsternig.

— Aşteptaţi-ne la directorat, cu actele! adăugă Arialdo.

Imediat ce directorul părăsi sala, Ojsternig se ridică şi se apropie de băiatul care-şi ţinea o mână pe un sfârc.

— Directorul spune că eşti inteligent. O să vedem. Trebuie să înveţi o poveste şi să ştii să o spui. Îl privi în tăcere. Câţi ani ai? îl întrebă apoi.

— Doisprezece.

— De azi încolo ai zece, hotărî Ojsternig. Arătă spre traista de piele pe care Arialdo, între timp, o deschisese, dând la iveală nişte haine luxoase.

— Pune hainele astea pe tine!

— Nu mă preferi gol? răspunse băiatul.

Ojsternig sări ca un şarpe. Îl strânse de gât, fără cea mai mică emoţie în privire.

Băiatul, vânăt la faţă, cu ochii holbaţi, se agită fără să reuşească să se elibereze. După aceea pleoapele începură să i se închidă şi trupul i se îngreună.

Atunci Ojsternig îi dădu drumul şi băiatul căzu la pământ ca un sac gol.

— Ridică-l! îi porunci Ojsternig lui Agomar.

Agomar îl luă pe băiat de subsuori şi îl ridică în picioare.

Ojsternig îl pălmui pe băiat până îşi reveni.

— Acum vom vedea dacă e adevărat că nu eşti tâmpit, murmură. Lasă-l! îi spuse lui Agomar.

Băiatul îşi pipăi gâtul. Pe urmă lăsă privirea în jos, la hainele din taşca de piele, şi începu să se îmbrace, tremurând.

Când termină, Ojsternig îi zâmbi, în felul acela al lui, plin de cruzime.

— Nu de o târfuliţă am nevoie! îi spuse.

În timp ce Agomar şi băiatul aşteptau afară, Ojsternig şi Arialdo intrară în camera directorului, care îi aştepta.

— Acest băiat nu a fost niciodată aici, în institutul dumneavoastră! zise Arialdo.

Directorul îi întinse două foi de pergament.

— Iată singurele documente care îi atestă identitatea, spuse el.

Arialdo luă foile şi le aruncă în sobă. Pe urmă se uită la director.

— Nu există un registru din care să rezulte intrarea lui aici?

— Da, de fapt…, răspunse directorul, deschizând un catastif. Găsi pagina, băgă pana în călimară şi trase o dungă neagră peste înregistrarea băiatului.

Arialdo îi luă catastiful din mâini, rupse foaia întreagă şi o aruncă şi pe aceea în sobă.

— Dar, Domnia Voastră…, bâigui directorul.

Ojsternig aruncă pe pupitru o monedă de aur.

— Pentru pergament, zise el ieșind.

— Dumnezeu să vă ajute, Înălțimea Voastră! rosti directorul.

După ce părăsiră orfelinatul, se îndreptară iar spre centrul Klagenfurtului. Agomar și băiatul așteptară într-o tavernă. Ojsternig și Arialdo traversară în schimb strada și se duseră la un notar, specialist în heraldică, acreditat la curtea împăratului Robert al III-lea.

Notarul îi aștepta.

— Nu e nimeni, după cum ați cerut, zise el poftindu-i.

— Ați pregătit totul? întrebă Arialdo, fără alte amabilități.

Ojsternig se mărginea să privească.

— Firește. Sigiliile imperiale sunt conforme și certificarea nu poate fi contestată în niciun fel.

— Bine, zise Arialdo luând hârtiile. Acum uitați totul.

— Fiți liniștit, Înălțimea Voastră! se înclină notarul, adresându-i-se lui Ojsternig. Ați fost foarte generos și banii Înălțimii Voastre o să-mi ajungă multă vreme.

Ojsternig îl privi în tăcere. Apoi vorbi pentru prima oară.

— Ai greșit, notare. „Multă vreme" nu e de ajuns. Ar fi trebuit să spui „pentru totdeauna", murmură el.

— La ce vă referiți? întrebă notarul, ridicând o sprânceană.

Ojsternig nu răspunse și plecă.

Întâlnindu-i privirea lui Agomar, la tavernă, îi făcu un semn din cap. Nimic mai mult.

Agomar încuviință și rămase pe loc, țintuind cu privirea ușa notarului, în timp ce Ojsternig și Arialdo se întorceau la han cu băiatul cumpărat.

Înainte de prânz, caravana se puse iar în mișcare.

Dar Agomar nu era în fruntea oamenilor lui.

În seara aceea, la Klagenfurt am Wörthersee se petrecu un accident. Un car, mânat de un bețiv cu o glugă trasă pe cap, dădu peste un bărbat care se întorcea spre casă. Lovitura nu-i lăsase șanse de scăpare. Bețivul nu se opri. Cadavrul fu identificat ca fiind al unuia dintre cei mai influenți cetățeni din Klagenfurt. Era vorba despre un notar, specialist în heraldică și acreditat la curtea împăratului Robert al III-lea.

Agomar își ajunse din urmă stăpânul cam pe la defileul de nord. Își scoase gluga groasă și făcu vreo câțiva pași pe lângă fereastra trăsurii, fără să spună niciun cuvânt. Pe urmă se duse în fruntea pâlcului, drept, cu pieptul în afară, ascultând zgomotul pânzei stindardului principelui de Ojsternig fluturând în vântul de la munte.

În ziua următoare, Ojsternig și grupul lui își făcură intrarea în Raühnvahl. Trăsura se opri lângă Madonna delle Nevi și soldații îi chemară la adunare

pe şerbi.

Când se adunară toţi, Ojsternig descălecă.

— Am o veste bună să vă dau, spuse cu glas suav. O veste de care se va bucura fiecare dintre voi.

Lumea nu făcu niciun comentariu. Tăcere absolută.

Mikael se uita la Ojsternig. Dar, în ziua aceea, Ojsternig nu-i întoarse privirea.

Ojsternig dădu jos din trăsură un băiat blond, îmbrăcat elegant.

— Îl recunoaşteţi? întrebă el. Se uită zâmbind la şerbi. Pe urmă, aproape ritual, descheie tunica băiatului. I-o scoase, îl puse să se întoarcă cu spatele şi îl arătă lumii, indicând arsura. Nu îl recunoaşteţi? repetă. Principele e din nou printre voi! A scăpat ca prin minune din incendiu! Şi eu, tot ca prin minune, am reuşit să-l găsesc. Identitatea lui e garantată de arsura care îl mutilează şi de documentele oficiale redactate de un notar, anunţă. Iată, eu vi-l restitui pe Marcus al II-lea de Saxa!

Mikael simţi cum îi îngheaţă sângele în vine.

Agnete îi luă o mână şi i-o strânse tare, impunându-i tăcere cu o privire severă.

Eloisa avea ochii căscaţi.

— Şi ca să onorez contractul făcut cu tatăl lui, prietenul şi aliatul meu Marcus I de Saxa, cu câteva zile înainte de nenorocirea lui cauzată de rebelii pe care eu însumi i-am exterminat, continuă Ojsternig, tânărul Marcus al II-lea se va căsători cu fata mea şi nobilele noastre neamuri vor deveni unul singur, în ochii lui Dumnezeu şi ai împăratului Robert al III-lea, fie-i numele binecuvântat!

Tăcerea continua, stânjenitoare. Nimeni nu credea în farsa aceea.

— Bucuraţi-vă, plebei! porunci Agomar scoţând din teacă spada, imitat de oamenii lui.

În timp ce lumea striga slab să trăiască, Ojsternig scuipă pe pământ şi se urcă în trăsură.

— Ţi-am tras-o, Robert al III-lea! râse el, uitându-se la Arialdo da Tarvis, cel care pusese la cale înşelătoria.

Pe urmă dădu ordin de plecare şi caravana se îndreptă spre palatul lui.

„Am să te ucid, Ojsternig!", gândi Mikael, din nou şi cu mai multă putere, în seara aceea, devorat de ură. Trântit pe culcuşul lui de paie, strângea în mână inelul tatălui său.

Dar mai apoi, în timp ce Agnete sforăia, o auzi pe Eloisa murmurând:

— Noapte bună, mamelucule!

Şi atunci Mikael zâmbi, inima i se uşură puţin şi cugetă: „Pe urmă mă voi căsători cu tine".

PARTEA A TREIA

36.

După şase ani, Harro, buldogul lui Ojsternig, îmbătrânise. Se mişca greu, labele din spate nu-l mai susţineau cum trebuie, blana îi încărunţise, dinţii, cândva ascuţiţi, i se îngălbeniseră şi-i ieşiseră în afară, pe spate avea pete mari, roşiatice, de râie, şi îi căzuseră pleoapele, ştergându-i privirea feroce de altă dată şi lăsându-i pe mutră o expresie de tristeţe. Ojsternig îl lăsase în plata Domnului. Harro nu mai trăia alături de el şi nu mai era primit la castel. Îşi găsise un colţ murdar în curte şi-şi petrecea aproape tot timpul dormitând, obosit de viaţă şi epuizat de foame, pentru că nu mai avea dreptul la delicatesele cu care era obişnuit. Trăia din resturi, ca un câine vagabond. Dar acum însă, orice câine vagabond era mai puternic decât el. Harro se târa prudent, în căutare de rămăşiţe, cu gura lui mare căscată, gâfâind de oboseală, cu o dâră alburie de bale care îi irita plăgile de pe botul rănit. Dar oricât ar fi încercat să treacă neobservat, slugile şi meşteşugarii îi acordau o atenţie deosebită. Poate amintindu-şi de groaza pe care o simţiseră cândva faţă de el, acum, când nu mai era în graţiile lui Ojsternig şi când nu se mai putea apăra, păreau să se bucure maltratându-l, ca o răzbunare întârziată. Niciunul nu scăpa ocazia să-i tragă o lovitură cu piciorul, alţii aruncau după el cu pietre, alţii îi luau mâncarea de la bot ca să i-o dea unui alt câine care se vântura prin curte, doar din plăcerea de a-i face un rău. Până şi băieţii mai mici, ale căror coşmaruri fuseseră cândva populate de acel animal de luptă puternic îl loveau acum cu beţele. Harro nu mai rânjea, fiindcă învăţase că astfel înrăutăţea lucrurile, întărâtându-i pe cei care îl chinuiau. Însă nu schelălăia niciodată, fiindcă se născuse mândru. Dar asta era de-acum singura mândrie care-i mai rămăsese.

Era o toamnă târzie şi în ziua aceea părea că iarna îşi arăta în avans ghearele îngheţate cu o măzăriche apoasă, care cădea grea din cerul cenuşiu peste curtea castelului din Dravocnik, înţesată de lume şi de care.

În ziua aceea, doi rândaşi de la grajd îl blocară pe Harro într-un colţ şi îl loviră într-o parte cu un bici în vârful căruia legaseră o caia. Harro, fără cale de scăpare, din reflex, îşi arătă dinţii tociţi. Rândaşii râseră şi îl loviră mai tare.

— Lăsaţi-l! spuse o voce în spatele lor.

Cei doi se întoarseră, încă râzând.

— Ce vrei, ţărane? Eşti şi tu în căutare de buclucuri? întrebă unul dintre ei.

Băiatul care stătea în faţa lor avea şaisprezece ani. Era cu cel puţin o palmă mai înalt decât ei. Avea umeri laţi, mâini puternice. Şi o privire calmă, aspră de o cicatrice în semicerc, de la baza părului până aproape de sprânceana stângă.

— Vrei să te distrezi tu cu bastardul ăsta? chicoti grăjdarul, care, după ce luase în calcul înălţimea băiatului, îşi pierduse siguranţa de la început.

Băiatul nu răspunse şi continuă să se uite la ei. Cei doi îl mai cântăriră o vreme, cât să vadă ce-ar putea face. Pe urmă se dădură deoparte şi plecară spre grajduri.

Atunci băiatul se aplecă şi îşi desfăcu braţele către Harro.

— Vino aici! îi spuse.

Harro dădu bucuros din coadă. Apoi, clătinându-se pe labele din spate, se apropie de el şi îl linse pe faţă. Mikael îl luă în braţe, simţind un fior de emoţie în timp ce Harro schelălăia, aproape ca un pui, pradă unei bucurii neaşteptate.

Mikael se uită în jurul lui. Curtea colcăia de oameni, care mai de care mai ocupaţi. Lui nu-i dădea nimeni nici cea mai mică atenţie.

Era o zi fatidică. Reconstruirea îndelungată a castelului Raühnvahl, distrus în incendiul din urmă cu şapte ani, se terminase. Şi, în dimineaţa aceea, Ojsternig avea să se mute, părăsind atât de urâtul castel din Dravocnik. Le poruncise locuitorilor din Raühnvahl să vină cu toate mijloacele de transport de care dispuneau, căruţe, catâri sau boi, până şi cu roabe. Şi toate averile, de la tapiserii preţioase la paturi sculptate, de la alimente la vase, erau înghesuite pentru mutare. Trebuiau să le transporte în sus, pe munte, să treacă de defileu, să coboare în vale şi să urce din nou dealul până la noul castel, escortaţi de Ojsternig şi de oştenii lui. Numai Agnete şi Eloisa fuseseră scutite să care lucruri pentru mutare pentru că în ziua aceea trebuiau să aducă pe lume un copil.

Regatul lui Ojsternig şi cel de la Raühnvahl deveniseră, de fapt, unul singur, după căsătoria principesei cu băiatul care fusese dat drept Marcus al II-lea de Saxa. Planul gândit de Arialdo da Tarvis funcţionase şi împăratul Robert al III-lea îl numise pe Ojsternig regent *pro tempore*, până la majoratul tânărului principe de Saxa. La moartea lui Robert al III-lea, în 1410, succesorul lui, Sigismund de Luxemburg, noul *Rex Romanorum*, ratificase decizia.

Astfel Ojsternig avea să-şi înfigă şi mai adânc ghearele în regatul pe care îl uzurpase exterminându-i familia, gândi Mikael, cu o strâmbătură de ură. Şi

avea să lase Dravocnik pe mâinile destinul său mizer. Toate lucrurile de care nu mai avea nevoie erau lăsate în urmă.

Mikael îl strânse cu putere pe Harro, care continua să schelălăie şi să dea din coadă, în culmea fericirii, lingându-l pe faţă. Şi acel câine de luptă mare ar fi rămas acolo, părăsit în voia sorţii. Ar fi murit de foame ori ucis de vreun laş.

— Eu nu te las, îi spuse Mikael.

Se aplecă şi îşi băgă capul sub trupul lui. Îl luă de labele din faţă cu o mână şi de cele din spate cu cealaltă. Pe urmă se ridică, fără efort, ţinându-l pe umeri, cum făceau ţăranii când cărau mieii, chiar dacă Harro era cu mult mai mare decât o oaie matură. Cândva cântărise aproape două sute de livre. Acum probabil că nu ajungea nici la o sută cincizeci.

— Acum tu vii cu mine, îi spuse.

Unii dintre servitorii din Dravocnik se uitară la el, dar niciunul nu păru să-l recunoască pe băieţelul firav, care aduna rahatul cu lopata în curte. Nimeni nu îl opri şi nici nu i se adresă. Doar o femeie cu faţa spuzită de cicatrice de vărsat de vânt îi făcu un semn prietenesc din cap. Avea ochii înroşiţi, fapt care o făcea şi mai urâtă. Fiul ei, Bassiano, argatul retardat, murise cu o lună în urmă de pneumonie. Mikael aflase în dimineaţa aceea, când îl căutase să-l salute.

Mikael trecu de poarta castelului şi o apucă pe uliţele din Dravocnik, cu Harro în spate, şi, după ce trecu de satul mohorât, luă în piept coasta muntelui.

Surâse gândindu-se la reacţia lui Agnete văzându-l venind cu un câine. Probabil avea să bodogănească, chiar avea să ţipe, pe urmă însă avea să cedeze, era sigur, cum făcuse când, copil fiind, îi impusese prezenţa lui Hubertus.

— Sigur, îi spuse lui Harro, tu eşti ceva mai măricel decât un şoricel. Râse. În schimb, e mai greu să fii strivit cu o mătură.

Imediat după aceea deveni serios, gândindu-se la Eloisa. Fără îndoială, Harro i-ar fi plăcut. Dar simţi că ia foc de ruşine şi de jenă, cum i se întâmpla mereu când se gândea că trebuie să o înfrunte. Eloisa ajunsese un adevărat spin în coastă pentru el.

Cu trei ani în urmă, vara, el şi Eloisa se aventuraseră în pădure. Doar ei doi. Ajunşi într-un luminiş, Eloisa, care pe vremea aceea avea treisprezece ani şi devenise femeie, se aplecase să culeagă un burete. Avea cămăşuţa descheiată din cauza căldurii şi Mikael îi zărise sânul, cu sfârcul roz, îmbietor ca o floare. O spionase, în timp ce, pentru prima oară în viaţa lui, descoperea despre el că era bărbat. Simţise o umflătură care îi apăsa pânza pantalonilor, în dreptul vintrelor. Eloisa îi observase privirea, se uitase fix

între picioarele lui, izbucnise în râs şi îi spusese cu o răutate pe care Mikael o luase drept bătaie de joc: „Ai un băţ în pantaloni”. Mikael roşise. Simţise cum i se taie răsuflarea, cum inima îi bate să-i spargă pieptul, cum i se pune un nod în stomac. Pe urmă simţise o senzaţie de panică de necontrolat. Atunci o luase la fugă, ca un copil, însoţit de râsetele Eloisei. Dar, după o goană nebună, se oprise: nu o putea lăsa singură în pădure. Era prea periculos. Aşa că se întorsese şi se ascunsese, urmărind-o în timp ce ea cobora în vale. Şi o văzuse că plânge. Nu înţelesese de ce. Apoi, seara, cu faţa umflată de supărare, Eloisa îi spusese:

— Crezi că ar putea să-mi placă vreodată un băiat tâmpit ca tine?

Mikael simţise că moare de ruşine şi de umilinţă. Deşi continua să-şi dorească să se uite în cămaşa Eloisei, din ziua aceea era mereu stânjenit în prezenţa ei, îngrozit că va râde iar de el.

Se opri la jumătatea urcuşului, ca să-şi tragă sufletul. Îl puse jos pe Harro, luă pâinişoara de secară pe care o avea în traista de pânză trasă pe după gât şi îi dădu câinelui jumătate din ea. Harro se năpusti asupra ei şi, deşi avea dinţii stricaţi, o devoră într-o clipă.

— Deocamdată trebuie să te mulţumeşti cu atât, îi spuse Mikael. Eloisa o să-ţi placă, suspină, mângâindu-i capul uriaş. E deosebită. Păcat că eu sunt cel care nu-i plac… cel puţin aşa cred. Simţi teama şi ruşinea care îi sugrumau gâtul şi scutură din cap, ca şi cum ar fi vrut să alunge gândurile acelea.

Se uită înspre Dravocnik, în jos, cufundat în praful lui roşu şi negru, decolorat de distanţă şi spălat de moina care continua să cadă. În ultimii şase ani, în fiecare săptămână, la spânzurătorile din faţa minei fusese ucis cel puţin un bărbat. Cu toate astea, rândurile rebelilor se îngroşaseră. Mizeria în care continua să îi ţină Ojsternig aducea oamenii la disperare. Minerii şi familiile lor mureau în fiecare iarnă de foame şi epuizare, mult mai mulţi decât de spânzurătoare. Astfel, pe măsură ce lumea sărăcea şi nu avea ce mânca, mulţi fugeau şi se refugiau în pădure, când nu încercau să ajungă în oraşele învecinate în căutare de lucru, cu slaba speranţă de a rămâne mai mult de un an departe de Dravocnik, ca să-şi câştige dreptul la libertate. În anii aceia, Volod cel Negru, căpetenia rebelilor, săvârşise mai multe incursiuni, atacând convoaiele negustorilor şi pe cele ale lui Ojsternig. Cel mai important lucru pentru rebeli era să se sustragă legilor nemiloase care, ca şerbi, îi legau pentru totdeauna de un loc, făcându-i proprietatea unui stăpân, ca pe nişte animale. Voiau doar să găsească de lucru în altă parte şi să poată să-şi hrănească familiile. Practic, populaţia din Dravocnik nu voia decât să supravieţuiască. Cuvântul libertate, care era pronunţat atât de des, avea de a face pur şi simplu cu pâinea. Ojsternig era însă surd la orice cerere.

Şi situaţia, odată cu trecerea timpului, se complicase. Se formaseră bande care scăpau controlului lui Volod cel Negru. El încerca să impună nişte reguli morale, care prevedeau mai cu seamă respectul faţă de alţi şerbi, indiferent ce ar fi fost ei, mineri sau ţărani. În schimb, mulţi vagabonzi, orbiţi de foame, se transformaseră în bandiţi fără milă, în criminali care îi atacau şi pe cei cu care împărţiseră greutăţile, cot la cot, pe cei cu care fuseseră la cârciumă, seara, să râdă şi să glumească. Uneori îi omorau pentru un pui, pentru puţină brânză, pentru un sac cu făină sau pentru o butelcă de bere sau de vin de pere.

În acei ani, niciunul dintre locuitorii din Raühnvahl nu mai umbla singur, mai cu seamă prin pădure. Plimbările plăcute prin pădurea Mezesnig, în căutare de ciuperci, se împuţinaseră din ce în ce, pentru că întâlnirea cu briganzii putea fi fatală. Dar, spre deosebire de populaţia din Dravocnik, şerbii de la Raühnvahl se puteau considera norocoşi. Deşi birurile pe care li le impunea Ojsternig erau din ce în ce mai mari, Agnete continuase să organizeze populaţia, îngropând atât cât reuşeau să pună deoparte. Astfel, chiar şi în iernile cele mai grele, petrecute în nevoi, nimeni nu murise de foame. Şi locuitorii satului, de fiecare dată când dezgropau o monedă sau un bun care i-ar fi putut ajuta, se gândeau la ziua în care micuţul Mikael îi salvase. Şi îl binecuvântau de fiecare dată când muşcau dintr-o bucată de carne sărată.

— Să purcedem, îi zise Mikael lui Harro, punându-şi-l din nou în spate.

În anii din urmă, Ojsternig îl lăsase în pace. Erau zile în care Mikael se gândea că poate uitase de el, mult prea ocupat cu reclădirea castelului, cu intrigile de la curtea lui Robert al III-lea, mai întâi, şi a lui Sigismund de Luxemburg, mai pe urmă, pentru oficializarea poziţiei sale ca senior a doua regate, cu represaliile împotriva rebelilor şi bandiţilor, cu birurile mereu noi pe care le storcea de la şerbii lui şi cu tăierea sălbatică a pădurii Mezesnig, care se dovedise o investiţie profitabilă. Însă Ojsternig nu uitase cu adevărat de el şi, când se ducea să controleze lucrările la castel, îl convoca fără greş. Cu ocaziile acelea se mărginea să se uite la el cu ochii lui de uliu. Mikael nu înţelegea ce voia de la el, dar niciodată nu lăsa privirea în jos.

Ajuns la nu mai mult de trei sute de yarzi de trecătoarea stăpânită de santinelele lui Ojsternig, Mikael o luă prin munte, pe scurtătură. Chiar după atâta vreme, nu îi plăcea să treacă pe lângă străji. Cu atât mai puţin cu Harro în spate. Se căţără printre stâncile despicate de geruri, urcă muntele, apoi începu să coboare spre Raühnvahl. Pădurea se retrăgea din ce în ce, masacrată de pădurarii lui Ojsternig, care începuse un comerţ masiv cu lemn, atât spre sud, cu Serenissima Veneţie, cât şi spre nord, cu comitatul Bamberg. Mikael văzu cum zeci de copaci uriaşi, de sute de ani, zăceau tăiaţi

la pământ. Grămezi enorme de crăci erau adunate în dezordine, cu frunzele lor uscate îndreptate spre cerul plumburiu. Păreau niște cadavre. Și nu putu să nu se gândească la ziua măcelului, cu toate trupurile acelea căzute în poziții nefirești, ca niște păpuși de lemn rupte în curtea castelului în flăcări. Se opri, închizând ochii. Scutură din cap și se ținu de labele lui Harro ca să gonească imaginea aceea. În cele din urmă, își reluă drumul.

Primul efect al acelei despăduriri sălbatice fusese că lupii începuseră să se arate mai des. Așa că, în timp ce cobora, Mikael se mișca prudent, atent la orice zgomot. Între timp, se uita în jur. Cunoștea de-acum muntele ca pe buzunarele lui. Și se surprinse gândindu-se că, atunci când toate acelea erau ale lui, parte din regatul lui, nici măcar nu știa ce cuprindea, până unde se întindea și nici n-avea idee cum să supraviețuiască și cum să pună piciorul ca să nu cadă. Acum, când muntele nu mai era al lui ca moștenire, îl cucerise, își spuse zâmbind. Și nimeni nu i l-ar mai fi putut lua.

În acei cinci ani bătrânul Raphael îl învățase să se cațăre pe stâncă. La început făcuse escaladări scurte, de zece yarzi, legat cu o funie. Căzuse, se ridicase iar, căzuse din nou și, pe urmă, într-o zi, cu mâinile goale, ajunsese pe vârful Degetului lui Moise, singur. Și, odată ajuns în vârf, se așezase pe stânca goală și rece și, acolo sus, mâncase o felie de șuncă și pâine uscată, simțindu-se pentru prima oară liber. Pe urmă scosese cartea lui Raphael și citise din ea cu glas tare. Pe cer, o acvilă își învăța cei doi pui să se lanseze din zbor în picaj, pentru a vâna marmote și iepuri. Și Mikael, printre cuvintele latinești, citise pentru a nu știu câta oară povestea băiatului care avea să-l ucidă pe principele de Ojsternig. Nu reușea să inventeze alte povești. Dar Raphael îl asigurase că va găsi și altele. Povești care spuneau cum o viață oarecare poate ajunge o viață împlinită, spunea el. Prins în gândurile acestea, Mikael nu sesiză la timp un zgomot suspect.

La un moment dat, când era de-acum pe drumul care cobora în vale, se trezi cu poteca barată de doi bărbați înarmați cu cuțite și bâte. Se opri și se întoarse. În spatele lui, alți doi oameni îi blocau fuga.

— Dă-ne tot ce ai și nu te vom omorî! spuse unul dintre bărbații din fața lui, care avea fața marcată de foame și de disperare, dar și o privire rea.

— N-am nimic, răspunse Mikael, în timp ce Harro, pe umerii lui, conștient de pericol, rânjea încetișor.

Bărbatul se uită la el. Și zâmbi cu răutate.

Bandiții care acum infestau pădurile, disputându-și-le cu lupii, fuseseră cândva oameni obișnuiți. Dar unii, înțelegând că nu mai aveau nimic de pierdut, dăduseră la iveală partea cea mai rea a firii lor. Scoseseră la lumină partea lor cea mai întunecată.

Și Mikael, privindu-l pe bărbat, fu sigur că oricum l-ar fi omorât, doar de

dragul de a o face.

— Toți au întotdeauna ceva, spuse bărbatul și făcu un pas înainte, cu cuțitul în mână.

— Eu nu am nimic, repetă Mikael, încercând să-și păstreze vocea dură.

— Atunci dă-ne câinele, zise omul și mai făcu un pas. O să-l mâncăm pe el.

Mikael simți că și cei doi din spatele lui înaintau.

Harro rânji.

— Cuminte! îi spuse Mikael. Apoi, încet, începu să se lase pe vine. Cu Harro pe umeri, nu avea cum să se apere, iar cei patru bărbați înarmați cu cuțite și cu bâte ar fi câștigat oricum. Lăsați-mă să plec! le ceru el simțind cum frica îi blochează gâtul. V-am spus că nu am nimic.

Bărbatul râse.

— Ai câinele. Dă-ni-l pe el!

— Nu vă pot da câinele, zise Mikael și puse o mână pe coapsa ulceroasă a lui Harro care continua să rânjească.

— Atunci o să ni-l luăm singuri! amenință bărbatul sărindu-i în față.

În clipa aceea, Mikael auzi un șuierat. Apoi văzu cum ochii bărbatului se căscau. Și vârful unei săgeți care îi străpungea pieptul. Saltul bărbatului se frânse. Genunchii i se îndoiră, în timp ce-și ducea mâna la piept. Făcu alți doi pași și căzu, proptit de Mikael. Harro sări, atât cât îl țineau puterile, și îl apucă cu colții de gât, sugrumându-l cu dinții lui tociți.

Ceilalți trei bărbați se uitau în jur, neștiind ce să facă.

Atunci din pădure ieși un bărbat călare.

— Nu vă mișcați! ordonă el.

Nu avea arme în mână. Avea un pumnal lung la cingătoare, un arc în spate și săgețile în tolba legată de șa.

Mikael observă însemnul lui Ojsternig pe spate, în partea dreaptă a calului. Nu era unul dintre armăsarii puternici de luptă ai cavalerilor lui. Era un buiestraș bălțat, iute, de vânătoare. Dar bărbatul nu putea fi unul dintre soldații lui Ojsternig. Mikael se gândi că era un cal furat.

— V-am prevenit! le spuse bărbatul celor trei briganzi.

— Volod… ascultă…, făcu unul dintre ei.

Bărbatul ridică o mână, să-l amuțească.

Mikael înțelese că se afla în fața lui Volod cel Negru, mai-marele rebelilor, care de ani de zile reușea să nu fie prins, deși pe capul lui se puseseră multe răscumpărări. Dar nu avea aerul eroului pe care și-l închipuise el. Era mic de statură, cu păr des și negru, murdar și ciufulit, și ochi albaștri, ca aceia ai câinilor de munte încrucișați cu lupii. Purta o tunică jegoasă, din piele de cerb, cizme până la genunchi, din blană de urs brun, și o manta de fetru zdrențuită și cârpită în mai multe locuri. Barba nu-i ascundea slăbiciunea

chipului, cu pometi înalţi şi pronunţaţi.

— Ascundeţi-l în tufişuri, să nu se vadă de pe drum! le spuse Volod celor trei bandiţi, arătând spre cadavrul şefului lor.

Avea un ton autoritar, dar nu dispreţuitor, gândi Mikael. Până în momentul acela, Volod nu-i dăduse nicio atenţie.

Apoi Volod se întoarse spre el.

— E câinele lui Ojsternig, spuse, arătând spre Harro.

Avea o privire pătrunzătoare.

— Nu. Acum este câinele meu, răspunse Mikael.

Volod coborî de pe cal în timp ce bandiţii ridicau cadavrul. Scoase săgeata din trupul omului. Cu uşurinţă. Mikael se gândi că trebuie să fi fost foarte puternic, deşi era mărunt. Volod şterse săgeata de hainele cadavrului, înainte ca acesta să fie aruncat în tufişuri, şi o puse la loc în tolbă.

— Vă mai dau o şansă. Ultima! le spuse celor trei briganzi. Vă puteţi alătura nouă. Dar după regulile mele. Nu sunt ucişi nevinovaţi, nu sunt jefuiţi sărăntoci.

Cei trei briganzi erau nehotărâţi.

— Plecaţi! V-aţi gândit prea mult, zise Volod. N-am nevoie de oameni care să mă înjunghie pe la spate pentru un coltuc de pâine. Dar schimbaţi pădurea. Din acest moment, dacă vă mai văd, să ştiţi că există trei săgeţi cu numele vostru scris pe vârful lor.

Cei trei bandiţi o luară la picior.

Atunci Volod se apropie de Mikael.

Harro rânji.

— Ţine-l în frâu de nu vrei să-l omor! spuse Volod, cu o voce dură.

Se uită o clipă în tăcere la Mikael, pe urmă îl întrebă:

— Cine eşti?

— Mă cheamă…, începu Mikael înspăimântat de privirea pătrunzătoare a bărbatului.

— Nu te-am întrebat cum te cheamă, ci cine eşti, îl întrerupse Volod.

— Sunt… Mikael Veedon…

— Băiete, eşti prost? întrebă Volod, strângând pumnul. Cine eşti? Un om de-al lui Ojsternig?

— Nu! Sunt… un şerb… din Raühnvahl…

Volod îl ţintui cu ochii.

— Şterge-o din drum! îi spuse în cele din urmă. Curând va curge mult sânge. Făcu un pas spre el, fără să-l bage în seamă pe Harro, care începuse iar să rânjească. Dacă te văd că te întorci să-l anunţi pe Ojsternig, îţi înfig o săgeată aici, între ochi, spuse el pe un ton hotărât, bătându-l cu degetul între sprâncene. Ai înţeles, ţărane?

Mikael dădu uşor din cap că da, fără să se mişte, împietrit de acea frică veche, simţită în copilărie, care nu-l părăsise niciodată.

Un număr mare de bărbaţi, înarmaţi cu arcuri şi pumnale, răsăriră din ascunzătorile lor aflate în spatele copacilor şi al tufişurilor.

— Şterge-o! repetă Volod.

Mikael îl luă pe Harro pe umeri. Când se întoarse, după vreo douăzeci de paşi, nu mai era nici urmă de Volod şi nici de oamenii lui. Pădurea era iarăşi tăcută. Părea din nou pustie.

Mikael merse gândindu-se la Volod. Puţini se întâlniseră cu el, dar oamenii, în sate, vorbeau despre el ca despre un bărbat extraordinar, învăluit de o aură de legendă. Raphael şi Agnete spuseseră că rebelii găseau soarele noaptea. De atunci Mikael şi-i imaginase ca pe nişte oameni excepţionali, cavaleri fără pată. Dar Volod nu semăna deloc cu eroul pe care şi-l închipuise el. Era un bărbat grosolan, mărunt, cu o privire sălbatică, întru nimic diferit, pare-se, de bandiţii care îl atacaseră.

După ce trecu de podul peste râul Uque, intrând în sat, Mikael se simţi dezamăgit de întâlnire.

Când ajunse la colibă, Agnete şi Eloisa se spălau pe mâini într-un lighenaş. Apa era roşie de sânge.

— Ojsternig îşi mută şi câinii ramoliţi? întrebă pe un ton bănuitor Agnete.

— Nu. El e cu mine, răspunse Mikael, întunecat, îndreptându-se spre uşă.

Agnete îi bară drumul.

— Nu vreau un câine în casa mea! spuse ea.

— Atunci n-am să intru nici eu. În noaptea asta vom dormi în fânar şi pe urmă am să-mi clădesc o casă a mea, răspunse Mikael, lăsându-l jos pe Harro.

Simţea cum urcă în el un fel de mânie. Puţin din cauza fricii pe care o simţise, puţin din cauza dezamăgirii pe care i-o provocase întâlnirea cu Volod.

Agnete intră în colibă şi trânti uşa.

Eloisa se uită la buldog. Apoi la Mikael.

Şi el, ca în fiecare zi, îi răspunse la privire cu timiditate, uită de toate grijile şi fu uimit gândind cât era de frumoasă. Eloisa avea de-acum şaisprezece ani. Părul îi cădea drept, încadrându-i faţa, tăiat la nivelul umerilor. Ochii ei, albaştri şi adânci ca lacurile de munte, străluceau. Buzele ei păreau nişte caise coapte, catifelate. Corpul îi era zvelt şi unduios.

După puţin timp se deschise iar uşa. Agnete agita un deget în aer, roşie la faţă.

— Eu nu ştiu cum de eşti aşa de căpos! urlă ea. Apoi îi întinse lui Mikael un blid de lemn, cu o unsoare verzuie şi urât mirositoare. Pune-i-o pe răni!

Se vor vindeca mai repede.

— Spuneți atunci că poate dormi în casă? întrebă Mikael schițând un zâmbet.

— Să sperăm că va lua câteva din ploșnițele noastre, măcar așa ar putea fi de folos la ceva, bodogăni Agnete drept răspuns. Și arătă din nou cu degetul spre Mikael, amenințător. Și ce o să mănânce? Te-ai gândit?

— Jumătate din mâncarea mea, răspunse Mikael cu seriozitate.

Agnete se uită la el. Mikael se făcuse băiatul cel mai înalt și mai puternic de pe vale, după Eberwolf. Avea umeri lați, coapse și brațe vânjoase ca ramurile de stejar, mâini care puteau să strângă ca un cleşte și un spate atât de robust încât cărase o sută cincizeci de livre sus, pe munte, fără să pară că ar fi făcut vreun efort. Pielea lui, cândva palidă, se făcuse aurie de la soarele care îi decolorase și mai mult părul, pe care acum îl purta lung, legat într-o coadă la ceafă cu un șnur de piele roșu, luat de la rochița cea veche a Eloisei. Avea trăsături regulate și frumusețea lui era și mai virilă de la cicatricea de pe frunte, de la nasul rupt și de la multele răni care, precum crestăturile de pe răbojul unui păstor, îi însemnaseră creșterea. Agnete putea atribui un anotimp fiecăreia dintre semnele acelea. Uitându-se la el nu putu să nu cugete că era mai mult un războinic decât un țăran. Și nu putu să nu se gândească la faptul că era imaginea vie a tatălui său, ultimul principe de Saxa. Câteodată se mira cât de mărginiți și de orbi puteau să fie oamenii. Asemănarea era extraordinară. Luă de jos un băț și îl aruncă după el cu furie.

— O să mănânce jumătate din mâncarea ta, băiețaș? strigă ea la el.

Nu încetase să-l numească băiețaș.

Harro rânji.

Agnete luă un alt ciot.

— Am și pentru tine, bătrân amărât, îl amenință.

Harro se frecă de Mikael, apărându-se, dar continuând să rânjească încetișor.

— Nici măcar nu te ții pe picioare, spuse Agnete, scuturând din cap. Aruncă pe jos ciotul. Și măgarul ăsta vrea să-ți dea jumătate din mâncarea lui! exclamă. Se uită la Mikael. Vrei să-l omori? îi spuse pe un ton agresiv. Știi ce face cu jumătate din mâncarea ta, băiețaș? Nu-i ajunge nici măcar pe unul din dinții ăia putrezi care i-au mai rămas în gură. Un asemenea animal trebuie să mănânce carne! Arătă din nou cu degetul spre el. Așa că învață să ținteşti mai bine cu arcul și vezi să prinzi veverițe, păsări și șoareci dacă nu vrei să o mierlească.

Mikael deschise gura să vorbească.

— Bine, fără șoareci, Doamne ferește! exclamă Agnete, ridicându-și ochii spre cer. Dacă or fi strănepoții lui…

— Hubertus, râse Eloisa.

Agnete se uită la Mikael şi la Harro.

— Frumoasă pereche sunteţi, bombăni ea intrând în casă. Chiar o pereche frumoasă!

— Ai cucerit-o, ţi-am zis eu, spuse Mikael către Harro, cu un surâs. Doar că are o fire ţâfnoasă.

Apoi îi dădu cu unsoarea pe răni.

Eloisa râse.

— Sper că nu-l cheamă şi pe el tot Hubertus, zise.

— Nu, îl cheamă Harro, îi răspunse Mikael.

Eloisa întinse o mână şi mângâie timid coapsa uriaşă a buldogului. Harro mârâi.

— Ce glas gros are! zise Eloisa.

— Nu-ţi fie frică! îi spuse Mikael.

Eloisa se aşeză pe trunchiul pătrăţos de brad teşit care ţinea loc de prag colibei. Îşi descoperi puţin picioarele frumoase, puternice şi suple. Pe urmă îi aruncă o ocheadă lui Mikael.

Mikael simţi că ia foc în timp ce se aşeza alături de ea, fără să reuşească însă să se apropie atât încât picioarele lor să se atingă. Respiraţia i se acceleră, umflându-i pieptul.

În acei şase ani crescuseră unul lângă altul şi în Mikael explodaseră o grămadă de emoţii. Când putea, muncea alături de ea pe câmp, o asculta cum gâfâie de efort, se uita la picăturile de sudoare care i se formau pe frunte, vara, sau la roşeaţa de frig care îi colora obrajii, iarna.

Seara, se aşeza alături de ea, la masă, şi îşi imagina că picioarele lor se căutau. Şi o ajuta să coasă căciuli din cozi de veveriţă şi se gândea iar şi iar la ziua în care, copii fiind, buricul degetului Eloisei îi atinsese podul palmei. Însă de fiecare dată când mâinile lor se atingeau, ţinând acele de os, Mikael se retrăgea primul, înspăimântat la ideea că s-ar fi putut retrage ea, după ce, cu trei ani în urmă, îi spusese că nu avea să-i placă de el niciodată. Şi în fiecare noapte, când se întindea în culcuşul lui, zăcea în tăcere, chinuindu-se din cauza timidităţii pe care nu reuşea să şi-o învingă, înspăimântat la ideea că Eloisa ar putea să-l refuze, să râdă iar de el. Şi cu cât trecea timpul, cu atât îi era mai greu să se apropie de ea, ca şi cum numărul zilelor în care nu fusese în stare să o facă clădise între ei un zid de netrecut.

Aşezat pe prag, prea departe ca să se atingă, Mikael îşi spuse că trebuia să încerce să se apropie de ea. Îşi înfipse mâinile tremurătoare în trunchiul teşit, ca să-şi ridice trupul şi să alunece spre ea, roşind, când Harro se strecură între ei, se culcuşi lângă Eloisa şi-şi puse capul pe picioarele ei.

— Cât e de greu! exclamă Eloisa.

Harro suspină lung şi închise ochii, relaxat.

— Îi placi, zise Mikael.

Eloisa zâmbi şi mângâie câinele.

Mikael se gândi că şi el ar fi trebuit să-l mângâie pe Harro. Atunci mâinile lor s-ar fi atins. Însă nu reuşea să se mişte, împietrit de timiditate. Se întoarse spre Eloisa, cu obrajii în flăcări. Deschise gura fără să poată vorbi, după care zise cu greu:

— Dacă vrei e… câinele nostru.

Ochii Eloisei se înceţoşară de lacrimi.

— Întotdeauna am vrut să am un câine…, spuse.

Mikael râse aiurea, ca să-şi ascundă jena.

— Prostule! exclamă Eloisa trăgându-i una peste braţ.

Harro scoase un sunet gros, aproape un rânjet, dar fără să deschidă ochii. Eloisa îşi retrase brusc mâna, înfricoşată.

— De ce face aşa?

— A zis că nu trebuie să-ţi fie ruşine, zâmbi Mikael.

Eloisa lăsă lacrimile să-i brăzdeze obrajii şi începu iar să-l alinte pe Harro.

— Atunci va fi câinele nostru, zise ea. Apoi adăugă: Tu, oricum, eşti un prost!

Mikael se gândi că nici măcar nu era în stare să ia mâna fetei pe care o iubea şi să o mângâie.

— Da. Ştiu. Sunt regele proştilor.

37.

Ojsternig dădea cu furie pinteni calului, ţinând frâiele cu o singură mână. Cealaltă, stânga, cădea pe lângă corp şi, la fiecare zdruncinătură, simţea un junghi de durere, acolo unde se înfipsese săgeata. În spatele lui, ca să apere retragerea, mai erau Agomar şi trei cavaleri, singurii supravieţuitori ai atacului rebelilor.

Aproape că nu-şi amintea ce se întâmplase. În timp ce coborau pe drumul spre Raühnvahl, dintr-odată auzise plesnetul a zeci de arcuri şi şuierăturile săgeţilor. Soldatul care era lângă el îşi dusese o mână la gât şi căzuse peste el, stropindu-i tunica de sânge. Alţi soldaţi, în acelaşi timp, căzuseră gemând la pământ. Calul lui o luase razna şi aproape că-l răsturnase. În momentul acela, când era dezechilibrat, o săgeată îi străpunsese braţul. Dacă bidiviul nu ar fi sărit înspăimântat, gândi Ojsternig, săgeata aceea l-ar fi nimerit în piept, ucigându-l. Nu avuseseră timp să reacţioneze, să organizeze un

contraatac. Rebelii erau ascunşi în spatele tufelor, căţăraţi în copaci. Fusese un măcel. Agomar venise la el şi-i strigase să fugă. Ojsternig întorsese calul şi urcase în galop spre vârful muntelui, în timp ce auzea încă în urechi şuierăturile săgeţilor şi strigătele rebelilor. După câte îşi amintea, niciunul dintre ţărani nu fusese ţintit. Nici animalele lor.

Imediat ce realiză că rebelii erau departe, Ojsternig încetini. Apucă furios săgeata din braţ încercând să o scoată. Simţi un junghi dureros.

— Nu, Înălţimea Voastră! interveni Agomar. Mai bine lăsaţi-o acolo până vă vom putea obloji rana.

Ojsternig se uită urât la el.

— Cum de s-a putut întâmpla una ca asta? răcni.

Agomar se gândi la capcana pe care el însuşi le-o pregătise oamenilor lui, cu ani în urmă. Fiecare masacru fără cale de scăpare avea o singură explicaţie.

— Un trădător, răspunse.

— Un trădător? repetă Ojsternig. Cine?

— Nu vom şti niciodată, Înălţimea Voastră, zise Agomar, scuturând din cap. Ar putea fi oricine. Cu toţii ştiau că astăzi urma să vă mutaţi.

— Cine? zbieră Ojsternig.

— O slugă de la palat, răspunse Agomar, ridicând din umeri. Dar şi unul dintre ţăranii din Raühnvahl. Oricine i-ar fi putut anunţa pe rebeli.

Ojsternig îşi dădu seama că Agomar avea dreptate. Nu aveau să descopere niciodată cine era trădătorul. Putea să fi fost chiar şi un miner din Dravocnik, care stătuse de vorbă cu un şerb.

— Avem trei spânzurători, spuse cu glas înnegurat. Duminica viitoare vreau ca o slugă de la palat, un ţăran din Raühnvahl şi un miner să atârne în cele trei spânzurători. Ocupă-te tu de asta!

— Cum îi aleg? întrebă Agomar.

— Dă cu banul! răspunse Ojsternig, dispreţuitor.

— Aşa voi face.

Ojsternig dădu pinteni calului, îndreptându-se spre vale.

— Câţi oameni ai pierdut? îl întrebă pe Agomar.

— Paisprezece.

— Spune-i gâdelui să-şi ascută cuţitele, zise Ojsternig aproape cu entuziasm, deşi încă simţea cum îi vibrează în trup teama de moarte. Duminică vreau şi ca paisprezece oameni să fie jupuiţi de vii în public. Şi asigură-te ca mulţimea să fie de faţă. Şi sătenii din Raühnvahl. Şi vreau ca pe pielea fiecăruia să fie scris numele unui oştean care şi-a pierdut azi viaţa. Din clipa asta, rebelii trebuie să ştie că, dacă ucid pe unul dintre noi, e ca şi cum ar ucide pe unul dintre cei pe care spun că vor să-i apere. Şi supuşii mei

trebuie să știe asta. Îi vor urî pe rebeli tot atât cât ne urăsc pe noi. Când străbătu Dravocnik, escortat de soldații cu spadele scoase din teacă, murmură înnegurat: E război!

Însă frica de moarte nu-l slăbea. Stătea acum pe umărul lui, ca un corb.

Se îndreptă spre lazaretul călugărilor și se întinse pe un prici, alături de altarul la care se celebra slujba pentru infirmi. Mai mult din superstiție decât din credință, își făcu semnul crucii. Curând sosi în goană părintele medic. Acesta îi rupse mâneca hainei, dezgolindu-i brațul. Apoi, cu o foarfecă, tăie vârful săgeții și, cu o mișcare rapidă, de expert, o trase afară.

Ojsternig urlă de durere.

Călugărul spălă rana cu vin călduț, fiert cu câteva cuișoare. Pe urmă prepară o alifie din baligă de capră, untură de porc și ceruză, dădu cu ea în gaura pe unde intrase și în cea prin care ieșise săgeata și înfășură strâns.

— Acum trebuie să vă odihniți, Înălțimea Voastră, spuse medicul.

Ojsternig se ridică, fără să-l ia în seamă, și părăsi mănăstirea. Se întoarse la castelul de-acum golit de aproape tot mobilierul. Porunci să se aprindă în șemineu un foc uriaș, puse să i se aducă paie curate și se întinse pe jos. Bău una după alta două cupe de vin de pere, aproape fără să-i simtă gustul. Apoi îi făcu un semn lui Agomar.

— Să vină vlăguitul! îi spuse. Imediat!

După puțin timp sosi un băiat. Se propti în fața lui Ojsternig cu un aer indolent, băgându-și cămeșoiul în nădragii bicolori, cu un crac verde și unul negru, culorile familiei de Saxa.

Ojsternig se uită la el în tăcere. Băiatul avea oficial șaisprezece ani, dar în realitate avea optsprezece. Când îl cumpărase Ojsternig de la orfelinat, cu intenția de a-l face să treacă drept Marcus al II-lea de Saxa, ultim urmaș al neamului, sperase să mai crească. În schimb, în cei șase ani, băiatul se înălțase cu mai puțin de o șchioapă. Era de o frumusețe ambiguă, senzuală. Trupul i se rotunjise, devenind pufos. Atât pe coapse, cât și pe piept. Totul era afânat la el și Ojsternig observase privirile oștenilor, când trecea mișcând leneș din șolduri prin marele salon. Mereu arăta ca și cum tocmai s-ar fi sculat din patul unui amant. Părul îi stătea ca și cum ar fi fost ciufulit de o mână care l-a prins și l-a muncit. Totul la el te ducea cu gândul la indolența sexului, plăcerii, abandonului. Și cearcănele întunecate prematur, care îi colorau pielea netedă și fără barbă a feței, păreau semnul viciului care i se citea în priviri.

— Duminică ai să vii cu mine la spânzurători, vlăguitule, îi spuse el.

— Îmi plac spânzurările, răspunse Marcus.

Avea o voce caldă, blândă.

Ojsternig se uită la el plin de dispreț. Era plin de slăbiciuni, vicios și

perfid.

— Paisprezece oameni vor fi jupuiți de vii, îi spuse. Și tu te vei urca la spânzurătoare, vei lua cuțitul gâdelui și îl vei străpunge pe primul dintre condamnați.

Marcus se făcu alb ca varul.

Ojsternig râse.

— Ca să fii un bun principe, trebuie să-ți mânjești mâinile în sânge. Mai bău o cupă de vin de pere. Se întunecă la față. Sunt doi ani de zile de când zaci lângă fata mea. Dar nu apare niciun moștenitor, spuse el înnegurat.

Principesa avea nouăsprezece ani și Ojsternig își pierduse orice interes sexual pentru ea. Când era doar o fetiță, semăna cu mama ei, de aceea Ojsternig era atras de ea. Pe urmă, crescând, Lukrécia nu mai păstrase nimic din farmecul sexual al mamei sale. Era din ce în ce mai ștearsă. Și Ojsternig nu o mai chemase în patul lui.

— Poate că fiica Domniei Voastre e stearpă, răspunse sfidător băiatul.

Lui Ojsternig nu i se mișcă niciun mușchi pe față.

— Apropie-te! îi spuse.

Marcus făcu un pas spre el.

— Mai mult! zise Ojsternig. Îngenunchează aici, lângă mine!

Băiatul îngenunche și-și întinse obrazul spre Ojsternig, cu indolența lui obișnuită, ca pentru a auzi un secret șoptit.

Atunci, Ojsternig îi trase o palmă în plină față.

— Sau poate îți iroseşti sămânța cea mai bună cu târfele de la palat, șuieră el. Și, când te culci cu fata mea, ai coaiele golite.

Îi luă obrazul între degetul mare și arătător, ciupindu-l. Marcus gemu.

— Nebuna e cea care-ți place cel mai mult, îmi spun oamenii mei, zise Ojsternig.

Se referea la Emöke.

— E întotdeauna liberă, spuse băiatul, cu o voce spartă din cauza durerii provocate de ciupitura lui Ojsternig.

Avea buze cărnoase, nefiresc de roșii, ca și cum ar fi fost mușcate de un amant pasionat.

Ojsternig îi dădu drumul și îl împinse. Marcus căzu în fund.

— Nu-mi place să stau la coadă pentru o curvă, spuse el pe un ton plin de venin. Dar în glasul lui nu era forță, ci doar capriciu. Celorlalți le e frică de ea, spun că vorbește cu morții și cu zânele…

— Nu! îl întrerupse Ojsternig. Ție îți place tocmai pentru că e nebună și nu vede cu cine are într-adevăr de a face. Râse cu asprime. Fiindcă tu te duci la târfe doar ca să fii în preajma soldaților, nu-i așa? Văzu că din cauza palmei îi curgea puțin sânge din nas. Întinse o mână și își muie în el degetul

mare. Apoi îi coloră buzele. Uite, acum eşti perfect, îi spuse. Pleacă!

Marcus nu se mişcă. Se uita la el cu ochii săi vicioşi.

— Pleacă! răcni la el Ojsternig.

Marcus se ridică, retrăgându-se ca un câine care se teme să nu fie luat în şuturi, şi o luă la goană.

Rămas singur, Ojsternig privi focul din cămin. Împăratul Sigismund de Luxemburg ratificase decizia defunctului Robert al III-lea, numindu-l regent până la majoratul lui Marcus al II-lea de Saxa. Ceea ce însemna că ar fi putut domni nederanjat peste domeniile pe care le unise încă cinci ani. Dar Ojsternig nu avea încredere în el. Era perfid, vicios. Marcus ar fi fost în stare să îl otrăvească, folosindu-se de ajutorul vreunui intrigant în căutare de măriri şi avantaje. De aceea, destinul falsului principe de Saxa fusese hotărât încă de la început. Avusese nevoie de el pentru un singur scop, să unească cele două regate sub o singură mână. Acum trebuia să se achite de cel de al doilea scop pentru care era încă în viaţă: descendenţa. Imediat ce Ojsternig ar fi avut un urmaş, Marcus avea să fie asasinat. Formal, la moartea băiatului principesa avea să conducă regatul de Saxa. Dar Ojsternig nu-şi făcea probleme din cauza fiicei lui. Ar fi continuat să domnească el în locul ei. „Am tot dreptul!" îşi spunea râzând în sinea lui. „În fond, eu am fost primul ei soţ". În orice caz, urmaşul nu mai sosea. Şi Ojsternig se gândea că fata lui chiar era stearpă, fiindcă el însuşi se culcase cu ea şi nu-i dăruise niciun fiu.

Rămase să privească focul, bând întruna, până adormi.

În timpul nopţii rana din braţ începu să pulseze dureros. Nici a doua zi nu dădu semne de vindecare. Ba chiar se agravă. Şi Ojsternig tremura de frig. Şi simţi iar cum îl gâtuie frica de moarte. Fu chemat călugărul medic.

— E normal, spuse acesta. Prişniţa adună puroiul care vă va elibera de umorile rele din interior.

Două zile mai târziu, Ojsternig avea febră mare.

— Chemaţi bărbierul, Domnia Voastră! îl sfătui Agomar.

Bărbierul satului acum scotea doar dinţi şi repara oase rupte, dar cândva fusese la război, chirurg de tabără. Era un bărbat masiv, cu o burtă proeminentă. Desfăcu bandajul rănii şi scutură din cap, uluit.

— Balegă de capră, bodogăni el dezaprobator.

— A prescris-o medicul, zise Ojsternig.

— Medicul? Călugărul, vreţi să spuneţi, replică bărbierul. Înălţimea Voastră, cu tot respectul, dacă ar face bine, în fiecare seară am face baie în rahat şi dimineaţa am întineri.

— Vorbeşte clar, fără atâtea ocolişuri! îi spuse Ojsternig.

— Rana trebuie lăsată să se vindece de la sine, explică bărbierul. Ca să se oprească sângele, se poate pune o prişniţă făcută cu iarba pe care noi o

numim traista-ciobanului. Dar acum e târziu.

— Fă ce trebuie! îi porunci Ojsternig.

Bărbierul curăţă cu o bucată de in cataplasma pusă de călugăr. Puse să i se aducă o cană cu vin cald, cu care spălă la suprafaţă atât rana pe unde intrase săgeata, cât şi pe cea pe unde ieşise. Apoi umplu un flacon mic, aproape transparent, făcut din vezica unui porc, care avea un gât subţire şi lung, de cositor.

— Acum o să vă doară, Înălţimea Voastră, spuse el.

Introduse vârful de metal în rană, apăsând pe băşică. Un jet de vin cald, amestecat cu sânge şi puroi, ieşi pe partea cealaltă.

Ojsternig gemu strângând din dinţi.

— Vedeţi, acum carnea e spălată, spuse bărbierul. Bandajă din nou braţul. Nu mai e nevoie de altceva, încheie el.

Ojsternig îl privi.

— Dacă îmi pierd braţul, ai să ţi-l pierzi şi tu!

Bărbierul păli.

— N-o să vă pierdeţi braţul, Înălţimea Voastră, spuse.

— Cu atât mai bine pentru tine, atunci, rosti Ojsternig.

În zorii zilei următoare, rana nu mai pulsa şi febra scăzuse.

După trei zile, duminică, Ojsternig, deşi livid şi slăbit, fu în stare să prezideze execuţiile. Se uita nervos în jurul lui, temându-se de vreo săgeată trădătoare. Sub tunica pompoasă voise să îmbrace o cămaşă de zale.

Piaţeta din faţa minei era înţesată de lume.

Ojsternig îl căută din priviri pe Mikael. Când îl zări, îi făcu semn să se apropie. Puse pe unul din soldaţii lui să descalece şi îi spuse lui Mikael:

— Încalecă!

Mikael se urcă pe cal. Ojsternig îi puse o mână pe umăr, ca şi cum, public, şi-ar fi arătat puterea asupra lui.

— Uite, te vreau aici, lângă mine! spuse.

Pe urmă carul cu cei trei condamnaţi la spânzurătoare o luă din loc. Mulţimea îşi ţinea răsuflarea. Unul după altul, cei trei se bălăbăniră în gol. Se agitau necontrolat, cu ochii holbaţi, aproape ieşiţi din orbite, şi cu gura deschisă într-un strigăt mut. Şi cu cât îşi agitau mai mult picioarele în gol, cu atât laţul se strângea mai tare. Primul muri un servitor bătrân de la palat. I se rupse gâtul, cu un trosnet care făcu să li se înfioare pielea celor care stăteau în apropiere. Al doilea fu un miner de cincizeci de ani. Se făcu stacojiu, pe urmă limba i se umflă în gura vânătă. În tăcerea mormântală a mulţimii se auzi strigătul disperat al soţiei lui. Şi un copilaş cu obrajii brăzdaţi de lacrimi, alături de ea, strigă: „Tată!" Apoi se avântă spre cadavrul aninat, ca şi cum ar fi vrut să-l dea jos din laţ, deşi cu greu ajungea la

picioarele de-acum țepene ale părintelui său. Dar un soldat îl izbi cu palma în plină față, aruncându-l la pământ. Ultimul care muri fu Cvetko Radu, un șerb din Raühnvahl care nu făcuse în viața lui rău nici măcar unei muște și care era puternic ca un urs. Mikael văzu că nădragii țăranului se umezeau de urină, care pe urmă începu să coboare pe crac și să picure de pe picioarele goale, scuturate de un tremur. Fata lui Cvetko leșină cu o clipă înainte ca trupul tatălui ei să înțepenească, atârnat în laț.

Când cei trei bărbați fură morți, Ojsternig strânse mâna pe umărul lui Mikael, studiindu-l.

Mikael nu-și clinti capul. Avea ochii plini de lacrimi pentru Cvetko. În anii aceia i se întâmplase să sape alături de el pe câmp. Dar nu-i stârnise niciodată interesul. Și acum, când Cvetko se bălăngănea în gol, fără viață, ca o sperietoare de ciori plină cu paie, îi păru rău că nu vorbise niciodată cu el. Că nu avea o amintire, un gând, pentru bărbatul acela bun, ucis dintr-un capriciu.

Ojsternig îi făcu semn uzurpatorului orfan să se ducă la călău, la spânzurătoare.

Marcus era împopoțonat ca pentru un bal la curte. Avea o tunică aurită, strânsă în talie, care îi scotea în evidență șoldurile rotunde. Iar în părul ciufulit își legase o panglică mov cu galben, care îi cobora senzual pe pieptul moale, ca o coadă.

— Paisprezece soldați valoroși au murit în atentatul viclean al unei hoarde de bandiți, anunță Ojsternig mulțimea, continuând să-și țină mâna pe umărul lui Mikael, ca și cum ar fi fost însoțitorul său.

Niciunul dintre locuitorii din Raühnvahl care transportau lucrurile lui Ojsternig nu fusese rănit. Când rebelii văzuseră că Ojsternig și supraviețuitorii o luau la goană, ieșiseră din pădure, jefuiseră carele și le tăiaseră gâturile soldaților răniți. Pe urmă încărcaseră cu bunuri, cu aur și argint caii soldaților și fugiseră în pădurea Mezesnig.

— Azi, din vina lui Volod cel Negru, lașul, paisprezece dintre voi au să moară în locul lui, continuă Ojsternig. Și așa va fi de fiecare dată. Privi gloata. Principele Marcus al II-lea de Saxa va începe simbolic jupuirea, fiindcă știți că noi suntem un singur regat, puternic și unit, mai zise el și îi făcu semn orfanului, care era alb ca varul și se muiase ca o zdreanță.

Gâdele îi întinse cuțitul principelui uzurpator. În fața lor era primul condamnat, un bătrân care tremura, ținut de brațe de doi soldați. Gâdele, cu un boț de cărbune, trasă o linie care cobora de la ceafa condamnatului până la mijlocul feselor. Apoi, alte două linii care coborau de la baza cefei de-a lungul umerilor.

Marcus ținea cuțitul în mână. Tremura, la fel ca bătrânul.

Ceilalţi treisprezece condamnaţi erau aliniaţi în spatele lor, goi, cu mâinile şi cu picioarele strâns legate. Erau nouă bărbaţi şi patru femei. Dintre bărbaţi, trei erau doar nişte puştani. Mulţi dintre condamnaţi plângeau. Una dintre femei se ghemui la pământ.

Călăul, văzând că Marcus nu se hotăra, după un semn venit de la Ojsternig îi luă mâna care ţinea cuţitul şi o duse la baza cefei bătrânului. O împinse în pielea amărâtului apoi o forţă în jos, tăind adânc spatele condamnatului, care urlă, zbătându-se. Cei doi soldaţi îl ţinură cu greu.

Când gâdele îi dădu drumul la mână, Marcus făcu un salt înapoi şi se îndoi de mijloc, vomitând pe drugii spânzurătorii.

Ojsternig râse. Dar râsul lui era plin de dispreţ.

— Tu nu eşti ca el, nu-i aşa? îi şopti lui Mikael. El simte doar scârbă. În schimb, tu… suferi cot la cot cu ei. Surâse. Şi asta te face slab.

Mikael nu răspunse. Se gândea la prima spânzurare la care asistase cu Ojsternig, când vomitase şi el. Întoarse capul, ca să nu se uite. Ojsternig râse şi îl înşfacă de păr, aproape cu furie, ţinându-i capul îndreptat spre spânzurătoare.

Între timp, călăul îi spintecase bătrânului pielea de la ceafă până pe umeri. Apoi, cu cuţitul, ridică două fâşii de piele acolo unde spintecăturile se întâlneau, la baza gâtului. Bătrânul plângea ca un copil. Atunci călăul lăsă cuţitul şi apucă cele două fâşii de piele ridicate cu doi cleşti cu vârf rotunjit, în cioc de raţă. Apoi, smulse concomitent. Cum se făcea cu pielea cerbilor sau a iepurilor. Zbieretele bătrânului nu reuşiră să acopere pârâitul sinistru al pielii care se desprindea de carne.

Ojsternig gemu de plăcere în timp ce strângea cu putere părul lui Mikael. Mikael deschise gura, dar fără să poată urla. O căută din priviri pe Eloisa. Dar Eloisa nu se uita la el. Privea scena suspinând, cu obrajii brăzdaţi de lacrimi. Şi întreaga mulţime plângea.

Atunci Mikael închise ochii şi îi ţinu strânşi tot timpul interminabil cât ţinu seria de execuţii, cu urechile copleşite de urletele condamnaţilor şi de zgomotul îngrozitor al pielii care era smulsă de pe trupuri.

Toate pieile jupuite fură arătate mulţimii, ca un trofeu, apoi Agomar bătu în cuie şapte dintre ele în bârna de la intrarea în mină şi pe fiecare scrise numele unuia dintre soldaţii morţi, strigându-l mai întâi cu glas tare. Celelalte şapte aveau să fie bătute în cuie pe parapetul micului pod de peste Uque, la intrarea în Raühnvahl.

— Dă-te de aici, acum! spuse Ojsternig către Mikael când se termină totul.

Mikael coborî de pe cal, cu picioarele tremurânde, şi se duse la Eloisa şi la Agnete. Eloisa nu se oprea din plâns. Şi avea privirea plină de groază. Însă Mikael nu reuşi să o îmbrăţişeze.

— Duceți-vă la casele voastre! strigă atunci Ojsternig. Și amintiți-vă că, din clipa asta, adevăratul vostru dușman este Volod cel Negru!

Lumea se scurse în tăcere, cu capul în pământ, ameţită de groază. În schimb, rudele victimelor rămaseră lângă spânzurătoare, aşteptând disperate ca soţii lor să moară, goliţi de sânge, fără să se poată uita la ei.

Pe când privea la servii care plecau, Ojsternig îi spuse lui Agomar:

— Trebuie să găsim soldaţi noi!

— Nu printre sătenii ăştia, zise Agomar. N-au nici cea mai mică idee despre cum se luptă.

— Îi putem învăţa pe cei mai tineri, sugeră Ojsternig. Poate printre ei există vreo inimă sălbatică.

— Cum îi alegem? întrebă Agomar.

— Am eu o idee! zise Ojsternig, cu o licărire rea în ochi. Trebuie să-i creştem. Aşa cum se face cu orice animal bun de sacrificat.

38.

Zile întregi, Mikael refuză să se ducă împreună cu ceilalţi la muncă. Nu dormea noaptea şi, dacă o făcea, se trezea urlând, pradă coşmarurilor. În zori îşi lua arcul şi săgeţile, şi-l punea pe umeri pe Harro şi intra în pădure. Se ducea la hornul unde, copil fiind, adunase cu Eloisa gălbiori şi ea îi atinsese palma cu buricul degetului. Se aşeza pe un buştean în jurul căruia stăteau agăţate ciupercile. Între timp, Harro alerga de colo-colo, fericit, prin pădure, băgându-şi nasul în vizuinile şoarecilor, ale herminelor şi nevăstuicilor, luând urma căprioriloor şi cerbilor şi înfoindu-şi blana când scotocea după urme de lupi. Mikael se uita o vreme la el, apoi mintea lui revenea inevitabil la grozăviile din duminica anterioară. La urletele disperate ale condamnaţilor jupuiţi de vii. La ţipetele de groază ale rudelor lor. Dar, mai ales, simţea pe umăr mâna lui Ojsternig. Îşi spunea că ar fi trebuit să o dea jos, să coboare de pe cal şi să-i strige în faţă tot dispreţul lui. Mai curând să se lase spânzurat. Dar nu o făcuse. Stătuse acolo. Şi asta îl durea cel mai tare. Îi fusese frică. Era un laş. Ca şi Gregor când i-o luaseră pe Emöke. Ca toţi servii prezenţi în duminica aceea la execuţii.

Trecuseră şase ani din noaptea în care îşi promisese că avea să-l ucidă pe Ojsternig şi să o ceară în căsătorie pe Eloisa. Dar nu realizase niciunul dintre proiecte.

„Eşti un nimic!" îşi spuse, cu o senzaţie de gol în inimă.

Dimineaţa, în fiecare dimineaţă, când răsărea soarele, era deja pe

câmpuri. Câmpuri care nu erau ale lui, ci ale seniorului care guverna regatul. Ara un pământ care nu era al lui şi care nici nu avea să fie vreodată. Aduna roade care nu erau ale lui. În fiecare zi, de dimineaţă până seara, trăia o viaţă care nu era pe de-a-ntregul a lui. Iar seara, după cină, se întindea în sărăcăciosul lui culcuş, fără nimic în mână, cufundându-se într-un somn întunecat, negru, gol. Ca un animal de povară.

„Eşti un nimic!" îşi repetă. Apoi spuse: „Eşti un şerb. O vită din turmă". Şi iar simţi acel gol îngrozitor în inimă.

Ojsternig îi putuse pune mâna pe umăr pentru că el era un nimeni. De aceea Ojsternig îi putuse ucide pe nevinovaţii ăia: pentru că erau nişte nimeni. Fiindcă nu erau bărbaţi, femei şi copii, ci câini, vaci, oi, măgari. Animale de povară, animale de abator. Şerbi.

Când pădurea începu să se întunece, îl luă iar pe Harro pe umeri şi se întoarse la colibă.

— Mâine vreau să te duci la Raphael, îi spuse Agnete la cină.

— De ce? întrebă Mikael.

— Pentru că mi-e ruşine de ceilalţi din cauza ta, răspunse cu asprime Agnete. Aici toţi se spetesc muncind.

Însă Mikael înţelese că era altceva la mijloc. Şi ştia că Agnete nu i-ar fi spus niciodată.

— Am să am eu grijă de Harro, spuse Eloisa.

— Nu, el vine cu mine, răspunse sec Mikael.

Pe urmă se ridică şi se întinse pe culcuşul lui de paie. Din duminica aceea nu mai vorbea cu plăcere nici măcar cu Eloisa şi nu-i răspundea când ea îi ura noapte bună. Era sigur că şi ea îl dispreţuia că nu se revoltase împotriva lui Ojsternig.

A doua zi îl luă pe umeri pe Harro şi urcă prin pădurea Mezesnig, fără să urmeze poteca. Nu-i mai era frică de lupi şi cunoştea de-acum pădurea ca nimeni altul de pe vale.

Când ajunse la Bârlogul balaurului, bătrânul Raphael îl primi cu un surâs.

— Ce faci aici, băiete? îl întrebă.

— Agnete mi-a spus să vin la Domnia Voastră, răspunse Mikael.

— Şi tu eşti un băiat ascultător, râse Raphael. Apoi se uită la Harro, care se aşezase ca şi cum ar fi vrut să se apere. Am aflat că ai un câine.

Se apropie de Harro, fără teamă. Apoi, la doi paşi de Harro, întorcându-se cu spatele, se aplecă şi întinse o mână spre el. Harro se mişcă şi îi mirosi mâna. Apoi dădu din coadă. Atunci Raphael se întoarse şi îi dădu o palmă aspră peste cap, ridicându-se.

— Minunat animal, spuse el. Dacă te întorci cu spatele la el înţelege că nu ai intenţii rele.

— Deh, Domnia Voastră le ştiţi pe toate? întrebă Mikael.

Raphael tăcu, uitându-se la munţii care îi înconjurau. Era o zi senină şi zăpada albea piscurile cele mai înalte.

— Văd că eşti bine dispus, zise el cu un zâmbet răutăcios pe buze.

Mikael dădu din umeri.

— Pot deci să rămân?

— Da, însă trebuie să tai lemne, îi răspunse Raphael.

Mikael se uită la pădure.

— Ojsternig o distruge.

— Da. Distruge totul.

Mikael se ridică. Luă un topor din magazia cu unelte. Închizând-o, se uită la sapă, prima unealtă pe care învăţase să o folosească. Simţi un fior în inimă. Se îndreptă spre pădure şi munci până-n seară. Târî după el trunchiurile pe care le doborâse, apoi le tăie în buşteni cu fierăstrăul, spărgându-le în două pe cele mai mari pe buturugă, cu toporul.

— Te-ai făcut puternic, zise Raphael, în timp ce mâncau.

Mikael nu răspunse.

— Mai ai cartea pe care ţi-am dat-o? îl întrebă bătrânul.

Mikael încuviinţă şi-şi băgă capul în blidul cu supa gustoasă de carne. Îşi terminară cina în tăcere. Apoi, Raphael desfăcu o butelcă de lut.

— Bea încet, e tare, îi spuse turnând două porţii mici.

Mikael bău. Simţi cum i se strânge gâtul, apoi o căldură intensă în stomac.

— E un trăscău pe care-l fac călugării din Dravocnik. Se foloseşte ca să digeri bine.

Mikael simţi cum băutura îi dezlega limba.

— Aţi auzit ce s-a întâmplat duminică?

— Da, răspunse Raphael pe un ton grav.

— Nu erau nimic altceva decât carne de măcel, spuse mohorât Mikael. Oare cum de îngăduie Dumnezeu asemenea lucruri? întrebă înfrânându-şi cu greu mânia.

— Îţi par un preot, ca să ştiu ce gândeşte Dumnezeu? răspunse Raphael.

Mikael rămase cu capul plecat, în tăcere.

— Oricum, ce-ar trebui să facă Dumnezeu, după părerea ta? reluă Raphael. Chiar dacă ar hotărî să intervină, ar putea oare să repare toate nedreptăţile? Se aplecă spre Mikael. Odată eliminaţi toţi Ojsternigii şi toţi nenorociţii de pe pământ, tot ar mai fi un copil care ar trece iarna şi unul care n-ar supravieţui, o femeie roditoare şi una stearpă şi, la urma urmelor, odată eliminate toate posibilităţile de nenorociri şi nedreptăţi, n-ar exista oare un câmp care produce mai mult orz decât altul? Nu ar fi şi asta o nedreptate?

— Atunci la ce foloseşte Dumnezeu? întrebă Mikael.

— Îţi par un preot? repetă Raphael.

— Nu.

Mikael era din ce în ce mai mohorât.

Şi iar se lăsă tăcerea.

Raphael se ridică să se ducă la culcare.

— Viaţa e scârboasă, spuse atunci Mikael.

— Viaţa în sine nu e nici frumoasă, nici urâtă, îl lămuri Raphael.

— Domnia Voastră mereu trăncăniţi! spuse furios Mikael. Staţi aici în bârlogul Domniei Voastre, în creierii munţilor, şi nu vă atinge nimic. Nu ştiţi ce e viaţa.

Bătrânul se întinse în culcuş şi se acoperi cu blana de lup.

— Da, poate că ai dreptate.

În noaptea aceea, Mikael dormi puţin şi dimineaţă se trezi obosit şi prost dispus.

— N-aveaţi dreptate, spuse pe ton agresiv către Raphael în timp ce bătrânul încălzea supa de cu seară pentru micul dejun.

— Cu privire la ce? întrebă Raphael fără să se întoarcă.

— Când eram copil îmi spuneaţi că satisfacţia urii durează puţin, preciză Mikael. Nu e adevărat.

— Ah, nu? zise distrat Raphael.

Mikael simţi cum i se urcă sângele la cap.

— Nu!

— Dar amăreala în gură durează, zise Raphael.

Mikael scutură din umeri.

— Te obişnuieşti. Şi, în cele din urmă, nu-ţi mai dai seama.

Raphael se întoarse şi se uită drept în ochii lui.

— Minţi, zise el cu o figură serioasă.

— Ce ştii tu, bătrâne? şuieră Mikael.

Raphael continuă să se uite la el şi nu răspunse. Avea o melancolie adâncă în ochi, ca a unuia care n-ar vrea să privească înapoi, la propriul trecut, şi totuşi îl simte cum îi gâfâie în spate.

Mikael se simţi atins de privirea aceea. Simţi cum se rupe ceva în el. Se întoarse şi ieşi din colibă înainte ca Raphael să-i poată citi durerea în ochi.

— Mikael, zise Raphael, în spatele lui, venind spre el.

— Bărbatul acela mi-a ucis tatăl şi eu… eu…! explodă Mikael, întorcându-se, cu faţa schimonosită de furie şi de durere.

— Tu nu ai un tată…, începu să zică Raphael.

— Ba eu am avut un tată! Era principele Marcus I de Saxa! ţipă Mikael. E inutil să-mi repetaţi cu toţii acelaşi lucru! Am avut un tată! Şi am văzut cum

îi tăiau capul! Şi ştiu cine a dat ordin să fie ucis!

Se scotoci frenetic în buzunar, luă inelul contorsionat de flăcări pe care îl găsise cu şase ani înainte prin cenuşa castelului.

— Priviţi! ţipă el cu lacrimi în ochi. Ăsta e inelul tatălui meu! Se ghemui la pământ. Harro se apropie de el şi-i linse lacrimile. Iar eu nu sunt în stare să-l răzbun…, murmură. Asta-i singura poveste scrisă în cartea aia tâmpită a Domniei Voastre.

Raphael luă un scăunel cu trei picioare şi îl duse lângă Mikael.

— Şi poate că şi tatăl meu credea că şerbii lui erau nişte nimicuri. Că nu erau oameni, ci animale, zise Mikael.

— Tatăl tău a fost un principe drept…

— Ce ştiţi Domnia Voastră!

— Întreabă-i pe supuşii săi…

— Pe şerbii lui! Mikael strânse convulsiv pumnii. Pe animalele lui!

— Asta-i legea lumii noastre…

— E o lege nedreaptă!

— E nedreaptă când principele e nedrept, spuse Raphael.

— Atunci ce trebuie să fac? întrebă exasperat Mikael, ridicând spre bătrân faţa brăzdată de lacrimi.

Raphael se uită la el cu o expresie devenită brusc severă.

— Nu-ţi mai plânge de milă, pentru Dumnezeu! exclamă el, cu voce dură. Nu mai eşti un băieţaş. Fă-te bărbat!

Mikael se simţi rănit.

— Scopul vieţii unui bărbat e să devină ceea ce devine, nimic mai mult, nimic mai puţin, reluă Raphael, fără să îndulcească tonul. Aşa că începe să alegi cine vrei să devii şi termină cu smiorcăiala!

Mikael, nemişcat, rămase să se uite la el.

— Ai o inimă mare, şopti Raphael. Ascult-o!

— M-am săturat de idioţenia asta! Nu e adevărat! urlă Mikael. Eu sunt numai un laş şi vorbele Domniei Voastre sunt numai palavrele unui bătrân!

Se ridică, îl luă pe Harro pe umeri şi dispăru în pădure.

Când sosi la Raühnvahl se întuneca. Se duse în micul cimitir din spatele bisericii Madonna delle Nevi. Se uită la crucea de lemn care, de şase ani, indica locul în care îşi îngropase tatăl, mama, pe surioara lui şi pe Eilika. Rămase în picioare, fără să afle cuvintele potrivite pentru o rugăciune. Simţea doar mâna lui Ojsternig pe umărul lui, în ziua execuţiilor. Şi un dispreţ adânc faţă de el însuşi.

— Te-am văzut întorcându-te, zise Eloisa în spatele lui.

Mikael nu se răsuci să se uite la ea. Dar simţi un fior adânc în inimă. Îl auzi pe Harro cum se gudura vesel. Şi doar în clipa aceea realiză că la

spânzurătoare, în duminica aceea, ar fi putut fi Eloisa. Ar fi vrut să se întoarcă, să o îmbrățișeze, să o țină strâns.

— Când se va sfârși grozăvia asta, dacă nu-i punem noi capăt? spuse, în schimb, cu glas rece.

— Ce înseamnă asta? îl întrebă Eloisa.

— Noi nu însemnăm nimic, zise negru de supărare Mikael. Eu nu vreau să trăiesc așa.

— Și cum ai vrea să trăiești? îl întrebă Eloisa.

— Tu cum ai vrea să trăiești? replică Mikael. Îți convine să te gândești că într-o zi ai putea fi spânzurată dintr-un capriciu?

— Noi nu putem face nimic.

— Ba sigur că putem! exclamă Mikael. L-am cunoscut pe Volod cel Negru.

Încă nu spusese asta nimănui.

— Mai încet, să nu te audă cineva! rosti Eloisa alarmată.

— Așa e, să tăcem! Ca oile care așteaptă să fie tăiate! Mikael simți cum i se ridică iar furia în gât. Se simți neputincios. Și lași. Când eram mic nu-mi dădeam seama de nimic, spuse, cu mânia și disprețul care făceau să-i tremure glasul. În schimb, și atunci, tu și toți ceilalți erați robi. Singura diferență era că aparțineați tatălui meu. Dar fără îndoială, nici pentru el nu contați. La fel ca pentru Ojsternig.

În clipa aceea în vale se făcu auzit sunetul unui corn.

— Ce e? întrebă Eloisa.

Dar Mikael nu o luă în seamă, prins în năduful sentimentelor care îl frământau.

— Tatăl meu era ca Ojsternig! aproape că țipă el, apoi dădu un picior în crucea de lemn, cu mânie.

Eloisa îi trase o palmă. Mikael se uită la ea. Luă de jos crucea. I-o puse în mână.

— Hai, lovește-mă cu asta! Dacă vrei să mă doară trebuie să te străduiești mai mult, zise cu o voce aspră. Nu mai sunt un băiețaș!

Eloisa repară crucea și o puse la locul ei.

— Dar nici bărbat nu ești încă, îi spuse ea și plecă.

Mikael simți că ia foc de rușine și de furie. Era a doua oară, în ziua aceea, când i se spunea că nu era bărbat.

— Eloisa! strigă el.

Eloisa se opri prin dreptul portiței cimitirului și se uită la el.

— Ce-i? îl întrebă.

Mikael tăcu strângând pumnii. Eloisa se mai uită o fracțiune de secundă la el, apoi plecă.

— Eloisa! strigă din nou Mikael.

— Lasă-mă în pace, Mikael Veedon! îi răspunse Eloisa fără să se întoarcă şi ieşi din cimitir.

Mikael strânse şi mai tare pumnii. Ar fi vrut să se ducă după ea, să-i spună ce simţea pentru ea. Dar nu putea. „Eşti un băieţaş!" îşi spuse mânios. „Eşti doar un băieţaş plângăcios şi laş!" Cu ochii plini de lacrimi de frustrare se întoarse spre Harro.

— Du-te acasă!

Câinele cel mare se uită spre coliba lui Agnete.

— Du-te acasă, Harro! urlă Mikael.

Harro se mişcă din loc şi, cu paşi nesiguri, se îndreptă spre colibă. Atunci Mikael o luă la goană şi ieşi din cimitir.

— Eloisa! strigă el.

Dar glasul i se frânse când văzu o caravană de care şi de cavaleri oprită în piaţeta din faţa bisericii Madonna delle Nevi. Toţi sătenii alergaseră într-acolo şi înconjuraseră caravana.

Ojsternig stătea trufaş în şaua calului său, cu o privire rea şi sfidătoare. Îşi legase doi copii, mizer îmbrăcaţi, unul pe piept şi unul în spate, ca o armură de carne umană împotriva săgeţilor rebelilor. Copilul legat în spate plângea.

Mikael înaintă, căutând-o pe Eloisa prin lume, dar nu reuşea să o zărească.

— De azi Înălţimea Sa principele se instalează în castelul cel nou, anunţă Agomar, cu o voce tunătoare. Veţi construi case pentru pădurarii Înălţimii Sale. Adăposturi şi grajduri. Săptămâna viitoare vor sosi o turmă de trei sute de oi, o cireadă de cincizeci de viţei şi doi tauri de prăsilă. Pentru fiecare animal furat de rebeli unuia dintre voi i se va tăia un deget, anunţaţi-i!

Mikael împinse lumea, făcându-şi loc în căutarea Eloisei.

— Înălţimea Sa caută scutieri noi şi soldaţi! continuă Agomar. Toţi tinerii din sat trebuie să vină la castel, duminica viitoare, ca să fie puşi la încercare. Cine nu se va prezenta va fi considerat un trădător rebel! urlă ameninţător. Vor fi organizate lupte. Veţi lupta ca să câştigaţi.

— Sau ca să muriţi! râse Ojsternig, acoperind cu vocea lui plânsul copilului legat de spate. Apoi dădu pinteni calului şi se îndreptă spre castel. Procesiunea de care şi de oşteni se puse în mişcare, urmându-l.

„Precum câinii", gândi Mikael. Apoi, pe neaşteptate, simţi un fior de spaimă. Se gândi că ar fi putut să moară, luptându-se doar pentru plăcerea lui Ojsternig. „Câini de luptă", îşi repetă.

În momentul acela o zări pe Eloisa. Mergea cu pas grăbit. Văzu că se ducea la podul de peste râul Uque. În locul în care fuseseră bătute în cuie pieile nevinovaţilor jupuiţi de vii, Eloisa se opri şi le atinse, una câte una.

Ca să traverseze drumul, Mikael trebui să aştepte să treacă mai întâi

caravana. Între timp, simţea cum creşte spaima în el. Simţea cât de puţin conta viaţa lui, ca şi a tuturor celorlalţi.

— Eloisa! strigă când reuşi să treacă, aruncându-se cu capul înainte spre pod.

Dar Eloisa nu-l auzi. Trecu de pod şi coborî de-a lungul prundişului râului Uque.

Mikael alergă şi mai repede, tropăind pe pod. Se uită cu coada ochiului la pieile ţintuite de parapet. „Nu valorăm nimic", se gândi el iar. Şi, dintr-odată, înţelese că nu îi era frică, dar voia să trăiască. Ca în noaptea aceea în care, când toţi credeau că avea să moară, îi spusese lui Hubertus, ascuns fiind în hruba de sub coliba lui Agnete: „Eu am să trăiesc". Şi tot ca atunci, îşi dădu seama că nu putea trăi retras într-o hrubă sub un chepeng, că nu putea să stea pe loc. Fiindcă aceea nu era viaţă.

Se avântă spre prundul abrupt al râului.

— Eloisa! strigă el.

Se opri, ca să audă un răspuns. Nimic. Doar tăcere. Coborî iar, trecu de o grămadă deasă de crengi, duse la vale de ape.

— Eloisa! strigă el din nou.

Eloisa apăru din spatele unui tufiş.

— Ce e? îl întrebă, cu aceeaşi intonaţie provocatoare pe care o folosise cu puţin înainte.

Mikael se apropie de ea dintr-un salt. Nu mai gândea. Nu mai judeca. Îi luă mâna şi i-o strânse, uitându-se în ochii ei cu o privire plină de pasiune.

Eloisa încercă să-şi retragă mâna. Mikael i-o ţinu şi mai strâns.

— Nu…, spuse cu glas răguşit. Ştiu că pentru tine sunt numai un prost şi că nu o să-ţi placă niciodată de mine, în schimb… tu…

Se blocă zăpăcit. Buzele Eloisei se întredeschiseră, fără ca ea să-şi fi dat seama. Şi buzele lui Mikael se întredeschiseră, ca dinaintea unei oglinzi. Eloisa îi luă mâna şi o duse la gură.

— Nu te opri acum, Mikael Veedon! spuse ea în şoaptă.

Mikael îi mângâie buzele, încet, timid şi se gândi că erau mult mai moi decât muşchiul, în timp ce îşi simţea picioarele cum tremură şi cum i se topeşte tot curajul care îl împinsese în braţele ei.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— De ce plângi? o întrebă Mikael, aiurit.

— Cât ţi-a trebuit ca s-o faci…, zise Eloisa.

— Tu ai spus că…, se bâlbâi Mikael.

— Ştiu ce am spus. Dar tu de ce ai crezut? întrebă Eloisa.

Mikael roşi.

— Fiindcă sunt un prost…

Eloisa îi sărută buricele degetelor. Apoi i le linse cu vârful limbii. Şi i le muşcă, mai întâi încet, apoi mai tare. Faţa lui Mikael se îmbujoră şi mai tare de jenă. Amândurora li se îngreună respiraţia.

— Ce trebuie… să fac? întrebă Mikael.

Mâna Eloisei se strecură în părul blond al lui Mikael. Strânse pumnul şi trase, aproape cu violenţă. Mikael îşi curbă spatele. Deschise gura. Atunci Eloisa îi puse degetele între buze şi, ca şi el, începu să o descopere în timp ce ochii lor nu se despărţeau o clipă. Îl împinse încet, până se întinse pe pajişte. Apoi se aplecă, apropiindu-şi gura de a lui.

Nu se sărutară imediat. Buzele lor se opriră la mai puţin de un deget distanţă. Se deschideau şi se închideau imperceptibil, fiecare respirând respiraţia celuilalt.

— Cât te-am aşteptat…, şopti Eloisa. Cât…

— Cât…, făcu Mikael ca un ecou.

Şi atunci, cu un elan caraghios şi de nestăpânit, se sărutară încolăcindu-şi limbile, apucând cu dinţii, muşcându-se, pipăind cu degetele sărutul acela care era primul lor sărut, ca şi cum ar fi vrut să-l înveţe pe dinafară.

Mâna Eloisei alunecă pe pieptul lui Mikael, care se înfioră. Apoi ajunse la vintre şi îi pipăi penisul, dur.

— Aşa trebuie să fie un bărbat când doreşte o femeie, gâfâi ea prefăcându-se sigură pe sine. Mi-au spus fetele cele mari.

Apoi se aşeză peste el, încălecându-l, şi îi luă mâna. I-o duse sub fustă, între picioare, şi îl făcu să-i simtă sexul umed.

— Aşa trebuie să fie o femeie când doreşte un bărbat, gemu ea, arcuindu-şi spatele şi mijind ochii de plăcere.

La început rigid, Mikael o exploră fremătând, descoperind acea vâscozitate excitantă care îi dilata sexul. Eloisa îi descheie pantalonii şi i se uită între picioare. Mikael vru, din reflex, să-şi acopere goliciunea, dar se abţinu. Eloisa îl mângâie. Simţi că era şi el umed. Se uită în ochii lui, cu privirea încărcată de un fel de teamă, voalată de dorinţă. Îi strânse membrul şi îl îndreptă spre ea.

— Aşa fac un bărbat şi o femeie când se doresc…, gâfâi ea. Cel puţin… aşa cred…

Apoi se împinse cu violenţă în el. Mikael simţi o apăsare, o rezistenţă, apoi o sfâşiere şi un jet cald care îl învăluia. Eloisa gemu de durere.

— Nu… te opri…, şopti, în timp ce durerea era înlocuită de o plăcere intensă, urmată de un fior în inimă, şi ea începea să se mişte în sus şi în jos, din ce în ce mai frenetic, primindu-l în ea, agăţându-se cu mâinile de părul lui.

Apoi, pe neaşteptate, fără ca vreunul din ei să se fi pregătit, trupurile lor,

aproape la unison, începură să vibreze până în străfunduri. Şi cu cât trupul unuia se apropia de plăcerea finală, cu atât celălalt îl ajungea din urmă şi îl depăşea, lăsându-se la rândul său ajuns şi depăşit.

Niciunul din ei nu ţipă, când atinseră plăcerea. Rămaseră ţepeni, tremurând, înspăimântaţi şi uimiţi, cu gurile mute şi cu ochii căscaţi, ghicind în ochii celuilalt aceeaşi uimire, aceeaşi spaimă, aceeaşi plăcere.

Încet, Eloisa, pe măsură ce contracţiile se transformau doar într-un ecou în vintrele ei, se lăsă pe trupul lui Mikael. Şi rămaseră aşa, nemişcaţi, unul în celălalt, ca un trup unic, până se făcu întuneric.

— Ştiai că un bărbat şi o femeie pot fi atât de fericiţi? îl întrebă Eloisa.

— Deci acum am devenit bărbat? spuse Mikael, cu un zâmbet radios.

— Ştiai sau nu? repetă Eloisa, punându-şi capul pe pieptul lui.

— Cum puteam să ştiu? zise Mikael, mângâindu-i părul drept. Eu credeam că băieţii se nasc prin fund.

Şi apoi izbucniră în râs.

39.

În zilele care urmară Mikael şi Eloisa păreau să nu mai bage în seamă lumea care îi înconjura. Nu aveau ochi decât unul pentru celălalt.

Tot ce lui Mikael i se păruse întotdeauna de neatins acum devenise firesc, vital. „Am ieşit din hrubă", îşi repeta el. Dacă înainte îi fusese imposibil să o atingă pe Eloisa, acum nu pierdea ocazia să intre în contact cu trupul ei. De câte ori putea îi atingea mâna, îi mângâia un sân, îi mirosea părul şi pliul gâtului, exact la ceafă. Şi Eloisa îl căuta cu aceeaşi frenezie. Mikael nu ştia niciodată dacă el o atinsese întâi pe ea sau ea pe el tocmai când se hotăra să o facă el. Între ei exista o legătură strânsă, care îi buimăcea, o dorinţă care îi făcea să palpite la unison. Şi noaptea, imediat ce adormea Agnete, Eloisa venea în culcuşul de lângă foc şi se lipea strâns de el. Se căutau, îşi dăruiau plăcere, se contopeau unul cu altul. Din ce în ce mai puţin stângaci. Nu era treabă pe care să le-o dea Agnete să nu se ofere s-o facă împreună. Şi erau atât de orbi faţă de lume, încât erau siguri că nimeni altcineva nu observase.

Într-o seară, la cină, Mikael întinse un picior pe sub masă căutându-l pe al Eloisei. Când îl găsi începu să o atingă urcând spre gleznă. Pe urmă, dintr-odată, primi un şut violent în fluierul piciorului.

— E piciorul meu, imbecilule! sărise Agnete.

Mikael se făcu roşu ca para focului. Eloisa încercă să nu râdă.

— M-am săturat de voi! continuă Agnete, bătând cu pumnul în masă.

Apoi, cu o privire serioasă, luă mâna lui Mikael şi pe cea a Eloisei. Ce credeţi că faceţi? În ochii ei se citea îngrijorarea. Îţi aminteşti de Gregor? îi spuse lui Mikael. Îşi mută privirea la Eloisa. Şi tu, îţi aminteşti de Emöke? Strânse mai tare mâinile celor doi tineri. Cu furie şi durere în acelaşi timp. Eu nu ştiu ce simţiţi. În viaţa mea nu s-a întâmplat niciodată, spuse cu o melancolie adâncă. Dar sunteţi siguri că e un noroc? Voi aparţineţi unui om crud, care se hrăneşte cu nefericirea altora. Este stăpânul vostru. El hotărăşte pentru vieţile voastre. Le lăsă mâinile şi, pentru prima oară în viaţa ei, le mângâie obrajii. Voi sunteţi copiii mei… şi nu vreau să vi se întâmple nimic rău.

Apoi ochii i se înceţoşară de lacrimi.

În noaptea aceea Eloisa nu se duse la Mikael în culcuşul lui. Şi Mikael nu putu să doarmă. În noaptea aceea, extrem de concret, cum nu percepuse niciodată înainte, acum că avea cu adevărat ceva de pierdut în viaţă, simţea toată greutatea condiţiei lui de rob. Şi viaţa lui nu era a lui. Dragostea lui pentru Eloisa nu era a lui. Fiindcă el era doar vita lui Ojsternig.

În ziua următoare, când fu singur cu Eloisa, îi spuse:

— Trebuie să fugim.

— Unde? întrebă înspăimântată Eloisa.

— Nu ştiu. Dar dacă reuşim să trăim un an într-un oraş, legea spune că suntem liberi, răspunse Mikael.

Eloisa dădu încet din cap.

— Nu o putem lăsa singură pe mama, spuse ea cu vocea răguşită de ghemul de sentimente potrivnice care i se agitau în piept. Ar muri…

— Şi noi? Mikael o luă de umeri. Noi nu murim?

Chipul Eloisei era chinuit. Nu era în stare să vorbească. Dădea din cap, încet.

— Eu…, spuse într-un târziu, dar se opri.

— Eu, ce? se auzi vocea lui Mikael, care căpătase un accent dur.

— Te-a crescut. Ţi-a dat viaţa pe care o ai acum…, spuse Eloisa.

— Nu! Tu mi-ai dat-o!

Eloisa întinse o mână şi îi mângâie buzele.

— Tu ştii că am dreptate, nu-i aşa? îi spuse cu o dulceaţă de femeie matură.

Mikael o opri şi scutură din cap. Se uită la ea cu ochii arzând şi cu nările dilatate. Apoi strânse din dinţi.

— Stăpânul decide cu cine trebuie să se împerecheze animalele lui. Şi animalele lui nu protestează şi nici nu se revoltă! Da! Ai dreptate! spuse înfuriat.

Eloisa se făcu rece ca gheaţa.

— Eşti doar un băieţaş capricios, autoritar şi egoist, îi şuieră ea în faţă. Ai

fi fost un principe perfect.

Apoi se întoarse şi se duse la Agnete, care se îndrepta spre câmpul unde creşteau ultimele legume târzii.

Toată ziua Mikael munci în tăcere, întunecat, absorbit.

Apoi, seara, îi bâigui:

— Trebuie să-ţi vorbesc.

Imediat ce Agnete adormi, Eloisa veni şi se strecură sub pătură, lângă el.

— Nu-i suficient să faci dragoste cu cea mai frumoasă fată din lume ca să fii bărbat, nu-i aşa? îi spuse Mikael.

— Nu, răspunse Eloisa.

— Eu vreau să devin bărbat, zise Mikael.

— Mulţumesc, murmură Eloisa, după o pauză lungă. Pe urmă îl trase spre ea şi îl sărută. O să reuşim.

— O să reuşim, repetă Mikael.

— Mi-e frică…, zise Eloisa.

— De ce?

— Mâine e duminică. Şi va trebui să lupţi.

— N-am să lupt, zise Mikael. Nu sunt câinele lui.

Eloisa tăcu. Apoi începu să îl mângâie şi într-o clipă respiraţia lor gâfâită le şterse toate gândurile. Dar când sfârşiră de făcut dragoste, repetă:

— Mi-e frică…

A doua zi, când Mikael sosi la castel împreună cu Agnete şi cu Eloisa, curtea era înţesată de lume.

Toată săptămâna, cu tot frigul şi cu toată vremea proastă care se anunţa de-acum în fiecare dimineaţă printr-un cer de un cenuşiu perlat, cu nori joşi şi apăsători, pădurarii lui Ojsternig tăiaseră un număr mare de copaci, aproape toţi fagi, şi sătenii îi transportaseră în sat, începând să construiască viitoarele locuinţe ale familiilor de pădurari şi adăposturile pentru oi şi vaci. Muntele părea rănit. Câteodată, la răsărit, se zăreau căpriori care priveau dezorientaţi în jur.

Şi toată săptămâna, în timp ce sătenii şi nou-sosiţii începeau să se familiarizeze unii cu alţii, deşi bănuitori şi folosind doar câteva cuvinte, spuse cu băgare de seamă, ca să se cunoască pentru viitoarea lor convieţuire, nu se vorbi despre altceva, mai ales printre tineri, decât despre selecţiile pe care principele avea să le facă duminică. Mulţi dintre tineri erau entuziasmaţi. Posibilitatea de a deveni scutier ori soldat le umplea de visuri şi de glorie nopţile şi îi lăsa să-şi închipuie o viaţă eliberată de munca pământului. În dimineaţa aceea, Eberwolf se prezentase primul.

Intrând în curtea castelului, Mikael văzu că fusese ridicat un podium, unde se aşezaseră Ojsternig, Agomar, prinţesa Lukrécia şi principele Marcus,

Arialdo da Tarvis şi preotul palatului. În jur se îngrămădeau servitorii, oştenii, sătenii, tinerii care aşteptau să fie aleşi şi târfele soldaţilor. Observă că şi Emöke era acolo.

Mikael văzu dreptunghiul de douăzeci de yarzi pe zece, mărginit de două rânduri de funii legate bine de pari zdraveni, înfipţi în pământ, exact în faţa podiumului. Se gândi că semăna exact cu un ţarc pentru animale. Apoi înălţă privirea spre castelul reconstruit. Era aproape la fel cu acela în care crescuse. Se uită spre fereastra unde cândva fusese camera lui. I se păru că simte mirosul de lemn ars din cămin, pe cel al saltelei moi, din lână de oaie, pe care dormea, la căldură, sub cuverturi din blană de lup căptuşite cu pânză subţire de in. Mintea îi zbură la credincioasa Eilika, dădaca lui, cea care dormea la picioarele patului, într-un culcuş de paie sărăcăcios. Pe atunci, toate acestea i se păreau normale. Niciodată nu se întrebase dacă era cinstit ca Eilika, pe care el spunea că o iubeşte, să doarmă în culcuşul acela, ca un câine.

„Şi pentru mine ea era doar o vită", murmură el.

— Ce ai spus? îl întrebă Eloisa, aflată lângă el, în picioare.

Mikael se uită la ea. Îşi aminti de ziua în care îi dăduse felia lui de budincă cu carne de cerb. Acum, când, asemenea tuturor şerbilor, învăţase ce era foamea, ştia ce trebuia să fi simţit Eloisa când o mâncase. Însă pentru el, pe atunci, mâncarea aceea rafinată, specială, nu însemna nimic.

— Mi-ai salvat viaţa pentru o bucată de budincă de carne, îi spuse.

Eloisa se uită drept în ochii lui. Pe urmă îşi plimbă privirea peste curtea aceea pe care, la fel ca şi el, şi-o amintea înroşită de sânge şi devastată de flăcări.

— Era cel mai bun lucru pe care îl mâncasem vreodată, răspunse.

Mikael se ruşină. I-o dăduse numai ca să scape de ea, fiindcă trebuia să se joace de-a v-aţi ascunselea cu Eilika, doica şi câinele lui credincios, care în fiecare noapte dormea la picioarele patului său.

— Nimic nu e bine…, şopti.

În acel moment, Agomar se ridică.

— Defilaţi prin faţa principelui vostru, unul câte unul! anunţă el adresându-li-se tinerilor, dintre care mulţi băteau din picior de nerăbdare ca tăuraşii din copite.

Eberwolf îi dădu una peste umăr băiatului din faţa lui şi se prezentă în faţa podiumului. Deşi era foarte frig, purta o tunică fără mâneci, care îi scotea în evidenţă muşchii puternici ai braţelor. Sigur era conştient că e cel mai puternic dintre toţi şi nu se îndoia că va fi ales şi că, din clipa aceea, viaţa lui avea să se schimbe.

De pe podium, Ojsternig se uită distrat la el.

— Îmi aduc aminte de tine, îi spuse. Eşti laşul.

Pieptul lui Eberwolf se dezumflă instantaneu, ca şi cum ar fi primit un pumn în stomac.

— O să vedem ce ştii să faci, spuse Ojsternig şi îl trimise deoparte cu un semn al mâinii. Intră în ţarc şi du-te în dreapta!

Mikael observă că principele Marcus, uzurpatorul, se uita cu interes la Eberwolf. Şi Eberwolf sesiză privirea lui Marcus şi făcu spre el o plecăciune caraghioasă.

Al doilea tânăr care înaintă avea mâini mari, dar umeri înguşti, cu un început de cocoaşă.

Ojsternig, uitându-se la el, râse.

— La stânga, îi spuse.

Pe urmă se întoarse spre fiica lui. Lukrécia avea privirea absentă, plictisită.

Băiatul sări în ţarc şi se aşeză faţă în faţă cu Eberwolf, pe partea cealaltă.

— Păstorul îşi alege vitele de tăiat, murmură Mikael, cu glas sumbru.

— Taci, pentru numele lui Dumnezeu! îl mustră Agnete.

Apoi, unul câte unul, toţi tinerii din sat se prezentară la examinare. Ojsternig îi împărţi în două grupe, punându-i să se aşeze la dreapta sau la stânga.

Mikael îi cântărise pe băieţi. Cei care ar fi vrut să se facă soldaţi şi să părăsească lucrul câmpului se mişcau precum câinii masculi când întâlnesc un alt mascul. Încercau să pară mai tari decât erau. În schimb, cei cărora le era teamă se mişcau ca nişte victime, cu ochii în jos şi aduşi de spate.

— Dă-i bătaie, Curăţă-căcat, e rândul tău! îl strigă Ojsternig.

Eloisa îl strânse de mână.

— Du-te şi nu face prostii, te rog! îi spuse ea.

— Curăţă-căcat, mişcă-te! porunci Ojsternig.

— Du-te băieţaş, nu-ţi fie frică! îl îndemnă Agnete.

— Nu mai e un băieţaş, o contrazise Eloisa.

Mikael simţi cum îl năpădeşte o emoţie adâncă. Nu îi era frică. Se duse cu paşi siguri până la podium.

Ojsternig nu se uita la el. Fixa cu privirea un punct în spatele lui.

Mikael se întoarse cu inima strânsă de îngrijorare. Şi înţelese că Ojsternig se uita la Eloisa, care, mândră, îi susţinea privirea.

„Nu te uita la el", gândi alarmat Mikael.

Pe urmă Ojsternig i se adresă lui Mikael:

— La stânga!

Mikael sări peste funiile ţarcului şi se duse la ceilalţi tineri. Şerbii asistau cu sufletul la gură.

Agomar se ridică iar în picioare.

— Sunteți două echipe, îi anunță el pe băieți.

Făcu un semn către două slugi, care duceau niște panglici de in subțire, verzi și negre.

— Echipa din dreapta să-și lege la gât panglicile negre, cea din stânga pe cele verzi. Culorile stirpei stăpânilor voștri, principele de Ojsternig și principele Marcus al II-lea de Saxa.

Mikael dădu semne de mânie. Strânse pumnii cu putere.

Slugile împărțiră panglicile colorate. Tinerii și le legară la gât. Cei din dreapta, Negrii, erau douăzeci, iar cei din stânga, Verzii, nouăsprezece.

— Sunteți dușmani. La semnalul principelui vostru începeți să vă luptați, toți deodată. O echipă contra celeilalte. Negrii împotriva Verzilor. Nu există reguli. Este admisă orice fel de lovitură, le spuse Agomar și se așeză.

„E o luptă între câini", gândi Mikael plin de furie și se întoarse spre Eloisa. Văzu că în privirea ei se citea spaima. Apoi văzu că Agnete o trăgea spre ea și îi trecea un braț pe după umeri.

Ojsternig luă o batistă brodată și o ridică.

— Când batista va atinge pământul, va începe lupta.

Rudele tinerilor se țineau unele de altele, zăpăcite și temătoare.

Mikael știa că stătea cu picioarele pe pământul unde tatăl său se luptase cu înverșunare împotriva lui Agomar și a oamenilor lui, pe același pământ pe care murise. Simți cum îl cuprindea o furie nemaipomenită. Dar, uitându-se la echipa Negrilor, realiză că nu ei erau dușmanii lui. „E o luptă între câini", se gândi el din nou, cu mai multă intensitate.

Ojsternig lăsă să cadă batista, care pluti în aer, apoi atinse scândurile podiumului.

— Război! strigă Agomar.

— Nu luptați! le spuse atunci Mikael băieților din echipa lui. Arătați-le că nu suntem câini!

Tinerii se uitară la el fără să înțeleagă. Unii făcură un pas timid spre adversari. Alții aveau întipărit pe față un zâmbet nervos.

— Război, pentru Dumnezeu! urlă Agomar.

Atunci Eberwolf, după ce le aruncase câte o privire lui Ojsternig și principelui Marcus, înaintă și îl împinse pe un băiat din echipa Verzilor, care era jumătate cât el.

Ojsternig râse.

— Dă-i-nainte, lașule! Termină-l! îl întărâtă.

Eberwolf își încleștă pumnul și îl lovi pe băiat în bărbie, lăsându-l lat la pământ. Dar ceilalți, și dintr-o echipă, și din cealaltă, încă nu se mișcau.

— Nu suntem câinii lui, repeta Mikael. Nu suntem câinii lui.

Ojsternig se ridică enervat. Arătă spre unul dintre băieţii din echipa Verzilor.

— Care e mama ta? îl întrebă.

Băiatul se aplecă şi o căută printre spectatori pe mama lui. Şovăitor, o arătă.

— Tăiaţi-i o ureche! îi porunci Ojsternig unui oştean care scoase imediat cuţitul, îndreptându-se spre femeia care se refugiase în braţele bărbatului ei.

— Nu…, murmură băiatul.

— Atunci luptă! răcni la el Agomar.

Băiatul încă nu se mişca în clipa în care oşteanul ajunse la mamă.

— Luptă, fiule! îl îndemnă tatăl, încercând să o desprindă pe soţia lui din strânsoarea oşteanului.

— Luptă pentru mama ta! repetă el cu lacrimi în ochi.

Tânărul strânse convulsiv pumnii şi se aruncă asupra unuia dintre Negri, lovindu-l orbeşte şi urlând. Adversarul lui, luat prin surprindere, fu izbit în plin de un pumn în stomac. Dar băiatul, după atac, se întorsese să vadă dacă oşteanul se îndepărta de mama lui, astfel că îi dădu timp adversarului să se ridice şi să-l lovească în ceafă.

Într-o clipă, porni încăierarea.

Tinerii se aruncară unii asupra celorlalţi. Erau unii mai obişnuiţi să se bată şi unii mai puţin obişnuiţi, dar, în zăpăceala generală care se crease, toţi împărţeau în dreapta şi în stânga pumni şi şuturi. Unii cădeau imediat, alţii se retrăgeau înspăimântaţi în faţa unui atac, pe când alţii, prinşi în focul luptei, uitau de orice fel de îndoială şi remuşcare.

Într-o clipă, feţe tinerilor fură brăzdate de sânge.

La început, Mikael rămăsese nemişcat, apoi, văzând că ai lui se duceau pe copcă, se aruncase în vâltoare, încercând să îi apere pe cei mai slabi, parând loviturile, însă fără să le înapoieze. Se limita să se apere şi, între timp, repeta:

— Noi nu suntem aşa! Nu suntem câinii lui!

Ojsternig se uita la el extaziat.

— Curăţă-căcat e unul pe care aş vrea să-l am lângă mine în luptă. E unul dintre cei care nu-ţi întorc spatele şi care nu îşi iau picioarele la spinare, îi spuse lui Agomar.

Agomar arătă spre Eberwolf.

Eberwolf îşi făcea fără milă loc printre concurenţi. Lovea pe la spate, se înverşuna pe cei mai slabi, trăgea şuturi în testicule, muşca în lupta corp la corp, dădea capete cumplite acelora care se apropiau prea mult de el.

— Dar, la sfârşit, el o să fie cel care o să rămână în picioare, zise Agomar.

Ojsternig se întoarse iar spre fiica lui. Văzu că Lukrécia se uita la Mikael.

Şi privirea ei nu mai era absentă.

După puţin timp, cea mai însângerată faţă era a lui Mikael. Dacă putea, nu întorcea nicio lovitură. Şi, de mai multe ori, se puse dinaintea lui Eberwolf, când el dădea în cineva căzut deja la pământ. La un moment dat, se aruncă asupra unui băiat cu părul roşu, care căra cu nemiluita pumni altui băiat, mai mărunt şi mai slăbuţ, tot cu păr roşu.

— E fratele tău, Richard! strigă la el, silindu-l să se retragă.

Ochii lui Richard aveau în ei un licăr diabolic. O clipă, strigătul lui Mikael păru să-l readucă la realitate. Se opri şi se uită la fratele lui, care avea nasul rupt. Dar, imediat după aceea, excitat de luptă, ca un animal, se aruncă asupra altui băiat şi începu să-i care pumni şi şuturi.

— Aruncă-te la pământ, predă-te! îi spuse Mikael băiatului cu păr roşu pe care îl apărase.

— Nu! strigă el aruncându-se asupra fratelui său.

În final rămaseră în picioare zece Negri şi doar doi Verzi. Unul dintre ei era Mikael, celălalt Fabio, fiul bărbatului care împingea plugul, şi care, spre deosebire de tatăl lui, nu era nici puternic, nici robust. Era însă agil şi nervos şi avea talent la încăierări. Printre Negri se număra Eberwolf. Tinerii se uitau unii la ceilalţi, gâfâind. Era clar cine învinsese.

— Până la capăt! urlă Ojsternig.

Mikael scuipă pe pământ. Un scuipat roşu de sânge.

— Să-i încercuim! le zise Eberwolf tovarăşilor lui.

Cei zece flăcăi Negri îi încercuiră, apropiindu-se din ce în ce mai strâns de Mikael şi de Fabio, care se aşezaseră spate în spate, cu pumnii ridicaţi.

Când Negrii fură la un pas de atacul final, Mikael se uită la ei.

— Noi nu suntem aşa! Noi nu suntem cum vrea el! le strigă, scuturând din cap. Arătaţi-le că noi nu suntem aşa! răcni el cu furie.

În schimb, Negrii, ca o haită de lupi, atacară, toţi deodată. Şi nu se lăsară până când cei doi Verzi nu fură puşi la pământ.

Ojsternig râdea.

Mikael se trezi în genunchi. Ca tatăl lui. Acolo unde fusese ucis tatăl lui. Şi, la fel ca tatăl lui, ridică o privire mândră spre Eberwolf, care se apropia să-l termine. Eberwolf îl izbi cu ambele mâini în spate. Mikael simţi o durere grozavă şi căzu cu faţa în ţărână.

Ojsternig îi proclamă învingători pe Negri şi anunţă că, în duminica următoare, avea să aibă loc un turneu de lupte individuale. Eberwolf se uita la el cu aer triumfător. Mikael nu-i aruncă nici măcar o privire. Se ridică şi plecă.

Principele Marcus se duse la Eberwolf, cu pas leneş.

— Eşti un campion, îi spuse cu glasul lui melodios. Şi dacă o să continui să

câştigi, într-o zi, drept premiu, am să te las să i-o tragi târfei mele.

Eberwolf făcu o plecăciune aproape până la pământ.

— Mulţumesc, stăpâne!

Marcus, în faţa căruia nu se pleca nimeni şi pe care nimeni nu-l numea stăpân, îi mângâie pe un obraz şi spuse:

— Vom face lucruri mari împreună.

Apoi, pe când se îndepărta, se întoarse, zâmbindu-i din ochi.

— Reuşeşti să te ridici? îl întrebă Eloisa pe Mikael.

Mikael se uită la ea. Îi simţea mâinile pe faţă, dar inima îi era plină de disperare.

— Noi nu suntem aşa… Noi nu suntem câini sălbatici…, spuse el cu vocea plină de durere. Noi nu suntem aşa… nu?

Eloisa nu răspunse.

40.

— Ai tu grijă de Harro! îi spuse Mikael Eloisei, după două zile.

— Unde te duci? îl întrebă ea.

Se priviră în tăcere. Ochii Eloisei erau îngrijoraţi.

— Ai tu grijă de Harro! repetă Mikael şi plecă.

Avea vânătăi pe tot corpul. Dar nu-i mai păsa de durerea fizică. Se întărise. Ca oricare animal de povară.

Traversă cu paşi repezi satul, unde se ridicau treptat locuinţele pădurarilor şi ale familiilor lor.

Trecând pe lângă pieile bătute în cuie de parapetul podului peste râul Uque, se opri. Văzu că jos erau roase de şoareci. Le atinse, una câte una, pronunţând cu voce tare numele fiecăreia dintre cele şapte victime. Apoi, chiar dacă nu prea îl înţelegea nici pe Dumnezeu, şi nici nu prea pricepea cum e cu religia, îşi făcu semnul crucii de şapte ori. „Ai să trăieşti în sânge, ca mine şi ca toţi strămoşii noştri. Asta este soarta şi condamnarea noastră”, spuse el încet, repetând ultimele cuvinte pe care le auzise de la tatăl său, înainte să fie ucis. După aceea, ca şi cum ar fi încheiat o rugăciune, adăugă: „Amin”.

Intră cu paşi hotărâţi în pădure. Continua să se gândească la cei doi fraţi cu părul roşu, care se zdrobiseră unul pe altul în lupta dorită de Ojsternig. Şi revedea furia oarbă, sângeroasă, cu care cei zece tineri Negri îi atacaseră pe el şi pe celălalt supravieţuitor dintre Verzi. O întrebase pe Eloisa: „Noi nu suntem aşa, nu?” Dar ea nu răspunsese.

Acum Mikael voia să primească de la cineva un răspuns la întrebarea aceea. Însă acela nu putea fi Raphael. Mikael nu căuta calmul lui. Voia altceva. Şi un singur bărbat ar fi putut să-i răspundă. Dar nu ştia unde să-l găsească. Nu ştia nimeni.

Se căţără prin pădurea Mezesnig. Urcă până la hornul beţelor de tobă. Ajunse la stânca spartă în două, în care creştea pinul negru care marca graniţa dincolo de care era primejdios să te aventurezi. Cândva, când era mic, vederea acelui copac îl umplea de uimire. În schimb, în ziua aceea îl întristă şi se gândi la toţi cei siliţi să prindă rădăcini pe pământuri aride, învăţând să trăiască fără hrană. Se mai uită o dată la pinul negru. Avusese la dispoziţie pădurea întreagă să crească, dar, ca pentru toţi ceilalţi, părea că pădurea aceea nu era a lui, că nu era demn să prindă rădăcini în pământul gras şi umed şi trebuise să se mulţumească doar cu stânca. Era un mod de a trăi pe care Agnete i-l descrisese foarte bine când era copil. Într-o zi, Mikael o întrebase de ce erau atât de slabe vacile din sat. Agnete îi răspunsese: „Vacile noastre mănâncă resturi. Ca şi noi". Atunci, în nevinovăţia lui copilărească, Mikael o întrebase de ce vacile nu fugeau în căutarea unui loc mai bun. Şi Agnete îi spusese: „Fiindcă sunt ca noi. Nici noi nu fugim".

Cu inima grea se strecură în pădure.

Îl căuta pe Volod cel Negru. Singurul care ar fi putut răspunde întrebărilor lui.

Îşi amintea vag de un loc care ar fi putut fi o ascunzătoare. Trebuia să te caţări până la jumătatea muntelui, apoi să te strecori printr-o fisură în stâncă, aproape invizibilă fiindcă, la început, nu era decât o bortă între două pietroaie de calcar care păreau de neatins. O văzuse odată, când rătăcea, dar nu era sigur că ar mai fi putut da de ea. După o oră de mers, se simţi mai optimist părându-i-se că recunoaşte un fag uriaş, cu trunchiul îndesat despicat de un fulger, o piatră în formă de broască, o rădăcină răsucită ca un şarpe gata de atac. Se uită pe jos. Nimeni nu cunoştea pădurea mai bine decât el. Erau urme, rugi rupţi, ferigi călcate în picioare. Putea fi pur şi simplu o cărare a cerbilor, dar Mikael totuşi o urmă.

Era atât de absorbit să cerceteze semnele de pe jos, că nu dădu importanţă strigătului unui cocoş de munte, din vârful unui copac, prea înalt pentru felul acela de pasăre. Auzi, mai încolo, alt cocoş de munte care răspundea strigătului. Brusc pierdu urma. Pământul de sub copaci era neatins, fără niciun alt semn de trecere. Nu era lucru curat. Se gândi că totul era mult prea în ordine.

În clipa aceea, un bărbat îi sări în spate, coborând de pe ramura de zadă unde se ascunsese, luându-l pe nepregătite. Bărbatul îi puse un cuţit la gât.

— Ce cauţi? îl întrebă el agresiv.

Mikael simţea lama ascuţită cum îi împungea pielea. Nu opuse rezistenţă.

— Vreau să-l văd pe Volod cel Negru, răspunse.

— Nu cunosc niciun Volod cel Negru, spuse omul împingând şi mai tare lama în gâtul lui Mikael.

Mikael înghiţi şi simţi cum mărul lui Adam i se freca de cuţit. Nu vorbi.

— Cine eşti? întrebă bărbatul.

— Mă cheamă Mikael Veedon. Sunt… sunt un ţăran.

— Şi ce vrei?

— Vreau să vorbesc cu Volod cel Negru.

— Ţi-am spus că nu cunosc niciun Volod cel Negru, repetă bărbatul.

— Atunci dă-mi drumul! zise Mikael. Nu caut necazuri.

În pădure răsună iar trilul unui cocoş de munte.

Bărbatul răspunse chemării.

Alte două triluri, în două locuri diferite ale pădurii, răsunară drept răspuns. Într-o clipă apărură trei bărbaţi, înarmaţi cu arcuri şi pumnale.

— Cine e? întrebă unul dintre nou-sosiţi, un ditamai omul, robust, îmbrăcat cu o tunică jegoasă.

— Zice că e un ţăran, Malvoglio, răspunse bărbatul care încă îşi ţinea cuţitul la gâtul lui Mikael.

— E un spion, spuse un băieţel plin de coşuri, cu pielea gălbejită, lucru care arăta că era prost hrănit. Să-l omorâm!

— Sunt un prieten, spuse Mikael.

— Să-l omorâm! repetă băiatul plin de coşuri.

— Taci, Baldo! spuse aspru Malvoglio. Lasă-l! îi porunci pe urmă bărbatului cu pumnal.

Mikael simţi că presiunea lamei scădea. Bărbatul îl împinse, îndepărtându-l de el.

Malvoglio puse o săgeată în arc, întinse coarda şi îl ţinti pe Mikael.

— Dacă te mişti, ţi-o înfig în ochi! îi spuse el.

— Omoară-l, Malvoglio! strigă băiatul.

— Ţi-am zis să taci! sări Malvoglio, cu arcul întins. Ce cauţi? îl întrebă apoi pe Mikael.

— Vreau să-l văd pe Volod cel Negru, răspunse Mikael.

Malvoglio se uită lung la el. Braţul care ţinea arcul începea să tremure de oboseală. Şi el era prost hrănit.

Mikael duse o mână la traista pe care o avea atârnată pe după gât.

— Stai! se răsti la el Malvoglio.

Mikael desfăcu braţele, semn că se predă.

— Am pâine, spuse el arătând cu capul traista. Luaţi-o!

Oamenii ezitară. Pe urmă Malvoglio îi porunci băiatului:

— Caută-l!

Băiatul se apropie precaut şi îşi puse vârful cuţitului în stomacul lui Mikael.

— Dacă te mişti, eşti mort! spuse.

Între timp, băgase cealaltă mână în traistă şi, după ce luase pâinişoara de secară, sărise doi paşi înapoi. Se uită la pâine ca şi cum nu mâncase de câteva săptămâni. Pe urmă muşcă din ea, aproape înecându-se de cât de lacom mesteca.

— Baldo! exclamă Malvoglio.

Băiatul îşi băgă capul între umeri şi tuşi. Trecu pâinea unuia dintre bărbaţi care, deşi se uita cu jind la ea, o băgă în tunică.

— Dacă te ducem la el şi el crede că nu eşti potrivit…, zise Malvoglio, coborând arcul, nu te mai întorci şi te îngropăm aici.

Mikael simţi un fior de-a lungul spatelui.

— Am să risc.

— Leagă-l la ochi! îi spuse Malvoglio unuia dintre bărbaţi.

Acela luă o cârpă pe care o avea la gât şi îl legă strâns cu ea pe Mikael la ochi. Imediat după aceea, îl siliră să se învârtă în loc, repede, până îşi pierdu echilibrul şi căzu la pământ. Atunci îl puseră iar pe picioare şi doi bărbaţi îl îndreptară într-o direcţie ţinându-l de braţe. Mikael simţi că puţeau. După o vreme cotiră la dreapta şi după încă puţin timp la stânga, apoi din nou la dreapta. Continuară aşa până ce Mikael îşi pierdu de tot simţul orientării.

Mikael auzi că dădeau la o parte nişte crăci şi îl împingeau spre un teren stâncos. În depărtare, se auzea clipocit de apă. Probabil se aflau într-un fel de culoar printre stânci, fiindcă bărbaţii care îl ţineau se înghesuiau din când în când în el.

După un traseu scurt şi accidentat, Mikael simţi sub picioare iarbă. Atunci bărbaţii se opriră. Mikael auzi cum vocile bărbăteşti din jur amuţeau.

— Volod! strigă Malvoglio.

Mikael percepu nişte paşi care se apropiau.

— Zice că vrea să-ţi vorbească, zise Malvoglio.

Mikael simţi cum o mână îi scotea cârpa de la ochi. În faţa lui stătea Volod cel Negru, cu ochii lui albaştri, pătrunzători, ca de lup.

— A, eşti ţăranul, spuse Volod, fără interes. Cum îi merge câinelui tău?

— E bătrân, răspunse Mikael. Dar e puternic.

Volod schiţă un surâs, într-un fel trist şi îndepărtat, lipsit de veselie. Şi el avea pe chip semnele foamei.

Bărbatul care îşi băgase în tunică pâinea i-o întinse lui Volod.

Volod se uită la ea.

— Pâine…, murmură. Malvoglio, împarte-o cu ceilalţi! spuse el pe urmă.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, Volod! făcu Malvoglio.

Se aflau într-un luminiș, înconjurat de ziduri înalte de stâncă. Părea ca o fortăreață naturală, ascunsă ochilor lumii. Fundul era neted, cu o zadă uriașă care creștea exact în centru, iar dintr-un perete de pietre curgea o cascadă micuță, care se lărgea într-un mic lac cu apă limpede. Erau acolo vreo douăzeci de bărbați, cu un aer obosit și suferind.

Malvoglio se duse la ei și rupse pâinea în atâtea bucăți câți bărbați erau jurul lui. La urmă, se apropie un băiat care șchiopăta rău. Malvoglio, care avea în mână ultima bucată, i-o întinse fără ezitare. Băiatul o înghiți fără ca măcar să o mestece. Atunci, altul rupse jumătate din bucata lui și i-o dădu lui Malvoglio. Așa făcură toți cei care încă nu mâncaseră.

— Ce ai venit să cauți aici? îl întrebă Volod pe Mikael cu un glas aspru.

— Un răspuns, zise Mikael, impresionat de scena la care asistase. Dar l-am găsit deja.

Volod se întoarse și se îndreptă spre grota pe care Mikael nu o observase.

— Atunci adio! spuse el.

Însă Mikael îl urmă în grotă. În interior aerul era mai cald. Trei focuri ardeau în niște vetre de piatră.

— Veveriță, zise Volod arătând spre o frigăruie mică. Trebuie să ne mulțumim cu asta. Cerbii sunt puțini și lupii sunt mai pricepuți ca noi în a-i vâna. Surâse rece. În fond, veveriţele nu sunt chiar așa de rele… când n-ai altceva de băgat pe sub nas.

Mikael se așeză unde îi arătase Volod.

— Domnule, ați aflat despre execuții? întrebă.

Privirea lui Volod se umplu mai întâi de furie, apoi de durere.

— În urma acestor execuții am rămas flămânzi. Nu mai atacăm convoaiele lui Ojsternig. Nu-l putem lăsa pe nenorocitul ăla să vă omoare ca pe niște șobolani.

Se întunecă la față.

— Nu e vina Domniei Voastre, domnule! zise Mikael.

— Ba da. Am dat greș! replică Volod, cu glasul plin de remuşcare. Am greșit ținta. Nu l-am ucis când am avut ocazia. Morții ăia îmi apasă conștiința. Se uită la Mikael. Și nu-mi mai zice domnule și Domnia Voastră.

— Iertați-mă… iertați!

— Zi-mi de ce ești aici, spuse Volod. Nu mă face să-mi pierd timpul cu palavre.

Mikael îi povesti despre întrecerile de luptă din duminica trecută. Îi povesti ce văzuse în ochii băieților care se încăierau.

— Noi nu suntem așa, adevărat? întrebă el în cele din urmă.

Volod se uită la el cu ochii lui de lup.

— Ba exact așa suntem, băiete! spuse într-un târziu, cu asprime în glas.

— Nu-i adevărat! Tocmai i-am văzut pe oamenii tăi cum își împărțeau pâinea.

— Noi așa suntem, îl întrerupse Volod, cu o voce răgușită. Făcu o pauză lungă. Am tăiat gâtul unor soldați răniți, aflați pe jos, neajutorați. Fără să ezităm. Ca niște câini sălbatici.

— Și nu-i drept? întrebă Mikael.

— Nu știu, țărane. Pui întrebări prea complicate pentru unul ca mine. Volod mișcă o mână spre ieșirea din grotă. Nu știu câtă vreme vom mai rezista să nu devenim simpli bandiți. Ne e foame. Nu ne ținem pe picioare. Foamea nu te lasă să dormi, știai?

— Nu…

— Nu te lasă să dormi, repetă Volod. Vocea îi era obosită. Și viața devine prea lungă. Și nopțile prea întunecate. Atunci nu mai știi ce e drept și ce nu. Suspină și scutură din cap. Trebuie să plecăm de aici.

— Unde? întrebă Mikael.

— Oriunde se găsește ceva de mâncare, zâmbi amar Volod.

— Nu ne puteți părăsi! exclamă Mikael.

Volod se uită îndelung la el.

— Tu cine ești să-mi spui asta?

— Ce e libertatea? întrebă Mikael.

Volod scutură din cap.

— Nu știu, țărane. Niciunul dintre noi nu s-a născut liber, de aia niciunul nu știe. E doar o idee din mintea noastră. Și acum ideea noastră de libertate e stricată de foame.

— Și noi ce o să facem dacă plecați? întrebă Mikael.

— Voi? exclamă Volod, furios. Voi căutați pe cineva care să vă șteargă la cur, fiindcă nu știți s-o faceți singuri! Îi luă mâna lui Mikael, strângând-o tare. M-ai întrebat dacă suntem animale sălbatice, ca tinerii ăia care se luptă între ei ca niște câini. Da! Răspunsul e da. Singura diferență e că noi luptăm pentru ceva al nostru, în loc să stăm să ne uităm, cum faceți voi.

— Și unde o să vă duceți?

— Asta nu te privește pe tine, răspunse Volod.

— Și noi ce o să facem?

— Voi alegeți dacă vreți să fiți oameni sau, cum zici tu, animale! rosti grav Volod. Noi luptăm pentru demnitatea noastră. Și când te vei sătura de tot rahatul ăsta, dacă în sinea ta ești bărbat, ai să descoperi că și tu ești un câine feroce.

— Nu pleca, te rog, zise Mikael. Dacă vom rămâne și fără tine, se va termina și cu speranța.

— Cu atât mai rău pentru voi. Înseamnă că speranţa voastră era un lucru de nimic, adăugă Volod, mijind ochii până deveniră o linie. Eu trebuie să mă gândesc la mine şi la oamenii mei. Şi nu voi îngădui ca aceşti oameni curajoşi să devină nişte tâlhari. Nu le voi da voie să-şi piardă demnitatea. Pentru că nu avem nimic altceva. Este singura noastră cucerire.

Mikael rămase tăcut, cu capul lăsat.

— E timpul să pleci, zise Volod, brusc. Şi uită drumul până aici.

— Vreau să mă alătur vouă, spuse Mikael, firesc.

— Nu! răspunse sec Volod.

— De ce?

— Pentru că le-ai lua oamenilor mei pâinea de la gură. Nu am nevoie de un ţăran care nu ştie să lupte şi care se mulţumeşte cu tot felul de cuvinte frumoase.

Mikael roşi.

— Acum pleacă! îi spuse Volod.

Mikael se ridică.

— Sper să găseşti soarele noaptea.

Volod se încruntă.

— Ce înseamnă asta?

— Cu mulţi ani în urmă, am auzit doi bătrâni spunând că voi, rebelii, sunteţi cei care caută soarele noaptea.

Chipul lui Volod se înăspri.

— Baliverne. Pleacă!

Mikael fu din nou legat la ochi, îl puseră să facă multe ocolişuri în pădure ca să-şi piardă simţul orientării. Pe urmă îi scoaseră cârpa şi aşteptară nemişcaţi să se facă nevăzut.

Când ajunse în sat, Mikael îl văzu pe Eberwolf în mijlocul unui mic grup de prieteni, toţi cu panglica Negrilor legată la gât. O clipă se gândi să o ia pe altundeva, să ocolească pentru a ajunge acasă. Apoi, hotărî să meargă înainte.

— Noi doi ne vedem duminică la castel, Rahatuscat! îi spuse Eberwolf, când trecu pe lângă el.

Mikael merse mai departe, cu privirea în jos, cu capul între umeri, dintr-un reflex mai vechi, în timp ce Eberwolf şi ceilalţi râdeau de el. Însă pe urmă se opri, întoarse capul şi veni înapoi.

Eberwolf se desprinse de gardul de care era sprijinit şi îl privi cu aerul lui încrezut.

Mikael se uită în tăcere la el. Şi avu o senzaţie plăcută.

— Ştii ceva? îi spuse în cele din urmă, gustând emoţia aceea nouă pe care o descoperea în el.

— Ce, Rahatuscat? îl întrebă Eberwolf.

— Nu-mi mai e frică de tine… Elderstoff, zise Mikael cu o voce calmă şi îşi văzu de drum.

— Mă cheamă Eberwolf! strigă celălalt după el.

Mikael nu întoarse capul.

41.

Duminica următoare, echipele Negrilor şi Verzilor erau împărţite pe cele două laturi ale ţarcului. Pe podium, ca data trecută, erau aşezaţi Ojsternig, Agomar, Arialdo da Tarvis, principesa Lukrécia, principele Marcus şi preotul palatului. Rudele tinerilor care luptau se înghesuiau în fundul curţii, cu chipurile înspăimântate. Mai aproape de ţarc erau servitorii de la palat şi oştenii, cu câte un pocal de bere în mână. Şi prostituatele se adunaseră într-un mic grup, puţin mai deoparte.

Ziua era rece, dar cerul era senin, de acel albastru imaculat care se poate vedea numai la munte. Soarele schiţa umbre perfecte pe pământul din curte.

Negrii, puternici după zdrobitoarea victorie din duminica trecută, dădeau din pinteni ca nişte armăsari pe care negustorul care trebuia să-i vândă i-ar fi frecat cu piper la cur. În schimb, Verzii se bălăbăneau pe loc, înspăimântaţi de ce-i aştepta.

— Azi vor avea loc întreceri individuale, anunţă Agomar. Şi fiecare dintre voi îşi va arăta puterile.

Eberwolf strânse pumnii, fremătând. Îi aruncă o privire fugară principelui, făcu o plecăciune şi Marcus îi răspunse cu un semn mulţumit din cap.

Mikael, în centrul grupului, avea o privire îngrijorată.

Întâlnirea cu Volod îl tulburase profund. Nu mai ştia dacă să-l admire sau nu. Cinismul lui îl dezorientase. Fusese la el ca să primească un singur răspuns şi se întorsese cu multe alte întrebări. Vorbise îndelung despre asta cu Eloisa.

— Nu e un erou! încheiase Mikael, iritat. Tu eşti orbită de ceea ce se spune despre el. Dar nu ştii nimic.

— Din câte mi-ai povestit, ştiu că nu e un om care-şi umple gura de cuvinte frumoase, răspunsese Eloisa, la fel de enervată.

Mikael se supărase şi se închisese în el. Scurtase conversaţia şi, în noaptea aceea, fusese rece cu Eloisa.

Dar acum, în timp ce tovarăşii se strângeau în jurul lui, amintindu-şi cum

în bătaia de duminica trecută se luptase să îi apere pe fiecare dintre ei, îşi dădu seama că Volod avea dreptate. După vorbele lui, căutau pe cineva care să-i şteargă la cur fiindcă nu erau în stare s-o facă singuri. Se întoarse spre săteni, căutând-o din ochi pe Eloisa. Îi întâlni privirea, apoi îşi duse o mână la inimă.

— Acum Înălţimea Sa, iubitul nostru Senior, stăpân pe vieţile noastre, îi va alege pe primii doi concurenţi, anunţă Agomar.

Ojsternig se ridică, uitându-se spre Negri. Eberwolf făcu un pas în faţă. Ojsternig îl ignoră şi întinse degetul spre un băiat mărunt de statură şi îndesat, cu o faţă lată şi un aer prostesc.

— Tu, spuse, apoi se întoarse spre Verzi.

Toţi băieţii lăsară privirea în jos, cu excepţia lui Mikael.

— Uitaţi-vă la mine! răcni poruncitor Ojsternig.

Verzii ridicară ochii, înspăimântaţi, fiecare rugându-se în sufletul lui să nu fie el cel ales.

Ojsternig arătă cu degetul spre un băiat care să fi avut cam treisprezece ani, înalt şi subţire, crescut prea repede, fără să aibă timp să capete forţe, deşi muncea din greu pe câmp. Avea un torace proeminent, ca unele păsări, şi umeri curbaţi.

— Cei doi concurenţi să intre în ţarc, zise Agomar.

Ojsternig observă că, în timp ce băiatul Verzilor ezita, Mikael îl apucase de un braţ şi îi şoptise ceva. Apoi văzu că le repeta cuvântul şi celorlalţi.

— Ce a zis? îl întrebă pe Agomar.

Agomar scutură din cap.

— Demnitate, spuse principesa.

Ojsternig se întoarse uimit spre fiica lui, care vorbea doar arareori.

— Demnitate? întrebă, încruntându-şi sprâncenele.

Lukrécia nu mai vorbi. Dar se uita la Mikael.

Ojsternig, deranjat, scoase batista brodată din straiul italian, ţesut cu fir de aur. După aceea se întoarse iar spre fiica lui şi văzu că se uita în continuare la Mikael.

— Nu-ţi place spectacolul, fata mea? o întrebă el.

— Mult, răspunse Lukrécia.

— Totuşi nu ai ochi decât pentru Curăţă-căcat ăla, zise Ojsternig.

— Cum doriţi, tată, replică Lukrécia.

— Nu el e spectacolul, zise supărat Ojsternig.

— Ce spuneţi?

— Ar trebui să te uiţi la soţul tău, îi spuse Ojsternig.

— Mă uit la el cât vă uitaţi şi Domnia Voastră, tată, răspunse Lukrécia.

Ojsternig privi ţintă la ea. Pe urmă se întoarse spre ţarc, gata să lase să

plutească batista ca să anunțe începutul întrecerilor.

Între timp, Emöke se desprinsese din grupul târfelor și venise la Mikael. Îl luă de un braț și îi spuse:

— Știi, nu-i așa, că Gregor nu mai trăiește în casa mamei lui?

Mikael îi strânse mâna, cu ochii plini de compătimire. Ar fi vrut să fie el cel care să-i spună că Gregor era mort. Dar nu avusese curajul.

— Așadar… ai aflat, îi spuse.

— Firește, făcu Emöke.

— Îmi pare rău, eu…

— Acum trăiește aici, îl întrerupse Emöke, cu un zâmbet angelic și nebun pe față. Trăiește aici, cu mine, la castel.

Mikael se simți și mai trist.

Ojsternig rămăsese cu batista în mână, urmărind scena.

— Am un mesaj pentru tine din partea lui Gregor, continuă Emöke, cu tonul acela al ei aerian.

— Zi-mi…, îi răspunse Mikael, făcându-i jocul nebun.

— Gregor vrea ca tu să știi că nu ești un laș ca el, zise Emöke.

Mikael simți un fior alergându-i de-a lungul spatelui. Cum de putea să-i știe gândurile? Făcu un pas înapoi, dar Emöke îl reținu.

— Să nu-ți fie frică! îl asigură ea cu o privire care se împrăștia într-o lume pe care numai ea o vedea. Mi-a zis că, dacă va putea, o să te ajute.

Mikael simți cum i se umplu ochii de lacrimi.

— Profețești, nebuno? râse Ojsternig.

Emöke se întoarse spre Ojsternig. Se uită la el înclinând capul, cum fac animalele în fața unui sunet curios.

— Hai, prezi-ne și nouă ceva! o batjocori Ojsternig. Distrează-ne înainte de luptă, ca un bun bufon de curte!

— Ce vreți să știți, Domnia Voastră? spuse Emöke.

Mikael o reținu de un braț.

— Nu, Emöke…

— Las-o! porunci sec Ojsternig.

Mikael îi dădu drumul. Se întoarse spre Eloisa. Și în privirea ei se citea îngrijorarea.

Emöke ajunse în fața podiumului.

— Ce vreți să știți, Domnia Voastră?

Soldații se agitară neliniștiți, victime ale superstițiilor lor.

Ojsternig lăsă privirea să-i alunece printre cei așezați alături de el, apoi arătă spre Arialdo da Tarvis.

— Zi-mi ce vezi? Îmi e credincios?

Emöke se uită fix la bătrânul contabil.

— Tu eşti un om bun, îi spuse. Dar eşti silit să ai idei rele. Şi ca un râu ce curge la vale, n-ai să reuşeşti niciodată, nici măcar o clipă în viaţa ta, să schimbi mersul roţii.

Ojsternig surâse.

— Oracolul spune că ai să-mi fi credincios, Arialdo. Bine pentru tine! râse.

Pe chipul bătrânului apăru în schimb o expresie tristă şi umerii îi căzură imperceptibil.

— Şi băiatului ce i-ai spus? o întrebă Ojsternig pe Emöke.

— I-am transmis un mesaj de la soţul meu, Domnia Voastră.

— Soţul tău e mort, nebuno. S-a spânzurat, spuse cu cruzime Ojsternig.

Emöke nu dădu semn să-l fi auzit şi continuă să se uite la el, netulburată.

— Şi ai şti să prezici viitorul băiatului? continuă Ojsternig.

— Desigur, Domnia Voastră. Emöke se întoarse spre Mikael. El îşi va fauri destinul cu o spadă, care îi va transforma pe toţi într-unul. Dar mai întâi va trebui să comită o crimă care nu e o crimă.

— Ce înseamnă asta? o întrebă Ojsternig.

— Fiecare lucru înseamnă ce înseamnă, Domnia Voastră, îi răspunse Emöke.

Ojsternig arătă cu degetul spre Agomar.

Emöke se uită la el. Apoi sări în ţarcul în care se luptau tinerii şi se uită în pământ, ca şi cum ar fi căutat ceva. Pe când rătăcea în tăcere, servitorii, cărora nu le era frică de ea, chicoteau. La un moment dat, Emöke păru că găsise ceea ce căuta şi se opri. Puse o mână pe pământ. Apoi se întoarse spre Agomar.

— Aici! zise ea uitându-se la el.

— Aici ce? întrebă Agomar, cu o notă arogantă în vocea care ascundea iritare.

— Aici! repetă Emöke. Aici se va întâmpla! În acelaşi fel în care i s-a întâmplat lui!

— Ce? mârâi nervos Agomar.

— Şi el singur va hotărî dacă-ţi va face serviciul ăsta.

Mikael simţi un nod în stomac. Acela era locul unde fusese ucis tatăl lui. Şi fusese ucis de Agomar.

Eloisa făcu ochii mari.

Agomar scuipă înspre Emöke, cum se făcea cu vrăjitoarele.

— Eşti doar o biată nebună.

Ojsternig îi observă enervarea. Se întoarse amuzat spre principe.

— Şi despre vlăguitul ăsta ce-mi spui?

Emöke se întoarse spre podium şi se uită scurt la uzurpator.

— Tu n-ai să ai niciodată nimic, în afară de haina altcuiva, îi spuse ea

simplu.

— Dar o să te am pe tine de câte ori am să vreau, târfă, răspunse Marcus, plin de venin.

Mulţi soldaţi râseră.

— Şi fata mea? întrebă Ojsternig.

— Doamna mea, zise Emöke către principesă, cu o notă tristă în glas, îmi pare rău, tu ai să ai un bărbat mărunt. Dar nu va fi al tău.

— Deloc rău, femeie bună, îi răspunse Lukrécia, cu un zâmbet distant. Cunosc deja mulţi oameni prea mărunţi.

— În încheiere, îi spuse Ojsternig lui Emöke, din ce în ce mai amuzat de scena aceea pe care nu o luase în calcul, spune-mi despre unul dintre băieţi. Alege unul care va câştiga turneul.

Emöke se întoarse spre echipa Negrilor, fără ezitare. Însă, în timp ce se apropia, paşi ei deveniră nesiguri. Ajunsă în faţa lui Eberwolf se uită la el îndelung, apoi îşi acoperi ochii cu mâinile. Când le dădu la o parte avea faţa brăzdată de lacrimi. Se uită fix la Eberwolf scuturând din cap, fără să poată vorbi.

— Tu ai să-i faci pe îngeri să plângă, spuse într-un târziu cu mare durere în glas. Şi ai să sfârşeşti în noroiul tău.

După aceea, cu faţa udă de lacrimi, se întoarse la Ojsternig.

— Bine, a fost distractiv, râse forţat Ojsternig, care simţea ceva neplăcut, ca, de altfel, toţi ceilalţi care se aflau acolo. O să mă gândesc dacă te promovez bufon. Dar văd că ai tendinţa să fii melancolică.

Emöke îşi şterse lacrimile.

— Şi Domnia Voastră, Seniore, nu vreţi să ştiţi ce vă hărăzeşte soarta?

Ojsternig o săgetă din priviri.

Emöke îl arătă cu degetul, strângând buzele. Degetul îi tremura în aer, ca un blestem.

— Tu… ai să iubeşti, spuse.

Ojsternig izbucni în râs.

— Una ca asta nu se va întâmpla niciodată! făcu el amuzat. Nu eşti cine ştie ce ca ghicitoare. Însă m-ai distrat, nebuno. Apoi, întors spre soldaţi, porunci: Luaţi-o de aici!

Soldaţii o luară pe Emöke de braţe şi o târâră în castel.

Ojsternig tăcu, simţind privirile tuturor aţintite asupra lui. Se ridică.

— Ajunge, plecaţi! porunci. M-am plictisit.

Şi acestea fiind zise, coborî de pe podium şi se duse în camera lui, la etajul întâi.

Nu ştia de ce, dar Nebuna îl tulburase. Nu avea sens, îşi spunea. Firea lui era rece ca gheaţa. Nu avea sentimente. Cum ar fi putut să simtă dragoste?

Era ridicol. Totuşi, în timp ce-şi repeta asta, cu o insistenţă nefirească, simţi cum ceva se fisura în el.

— Nu! răcni el enervat.

Se duse în camera unde stăteau târfele. Dar nu o găsi pe Emöke. Îi spuseră că era cu principele. Când ajunse la încăpere, uşa era întredeschisă. Trecu prin deschizătură, o văzu pe Emöke din spate, sprijinită de o masă, cu fusta ridicată. Eberwolf o poseda pe la spate cu năduf. Şi Marcus îl incita amuzat, cu ochii sticlind de dorinţă, strângându-i fesele în mâini şi împingându-le în ritmul coapselor.

Ojsternig rămase să se uite. Nemişcat.

Atunci Emöke se întoarse spre el, ca şi cum l-ar fi auzit. Ochii ei îl priveau ţintă. Şi buzele ei se mişcau încet, ca şi cum ar fi murmurat ceva.

42.

Nebuna se uita la el cu o privire serioasă. Pătrunzătoare. Erau doar ei doi, unul în faţa celuilalt. Şi el auzea cum respiraţia Nebunei se oprea. Şi respiraţia lui se oprea, odată cu a ei. Şi nu avea destul aer ca să-l ţină în viaţă. Ca şi cum s-ar fi înecat. După aceea, cu o clipă înainte de a muri, Nebuna surâdea şi începea iar să respire. Şi el la fel, odată cu ea, începea să respire din nou, ca şi cum ar fi stat multă vreme sufocat.

Ojsternig se trezi lac de sudoare, ţipând. Servitorul apăru imediat, îngrijorat.

— Ieşi, idiotule! urlă la el Ojsternig, gâfâind.

Servitorul făcu o plecăciune şi ieşi cu spatele, închizând uşa.

Ojsternig rămase gâfâind sub blana de lup. Era transpirat, dar îi era frig. Un frig care nu venea de afară, din piatra cenuşie a camerei, de la focul stins din cămin, de la toamna geroasă care zgâria geamul gros al ferestrei, desenând pânze de păianjen pe care licăreau broboane de gheaţă. Era o gheţăraie diferită de răceala alinătoare pe care o simţise întotdeauna. Era un frig odios. Un îngheţ ce părea să ceară să fie încălzit.

— Ce-i cu mine? se întrebă, înfricoşat.

Îşi trecu o mână prin păr. Era ud, lipit de tâmple şi de frunte. Mâna îi tremura.

„Tu… ai să iubeşti", îi spusese Nebuna. Şi glasul ei intrase într-însul, ca blestemul unei vrăjitoare. Şi Ojsternig ştia că blestemele oamenilor care suferiseră o nedreptate erau cele mai puternice. Nebuna îi făcuse farmece. Demonul îi dăduse cheia să intre în el. Şi ea intrase. Şi îl blestemase. Rupsese

ceva. Făcuse o fisură. Şi prin fisura aceea intra căldură. Căldura sentimentelor? se întrebă. De aceea îi era atât de frig? Fiindcă blestemata aia de vrăjitoare sădise în el boala sentimentelor?

— Nu! strigă el din nou.

Niciodată nu avea să se lase pradă slăbiciunii.

Totuşi, până târziu în noapte, nu se mişcă din pat, rămânând ghemuit sub blana de lup.

„Tu… ai să iubeşti", spusese Nebuna. Şi lui Ojsternig i se părea acum că el însuşi fusese cel care pronunţase blestemul acela. Cu vocea lui. Ca şi cum în sinea lui admisese posibilitatea reală de a iubi.

— Tată…, spuse încet, încercând să-şi asculte inima. Tată, repetă, cu un glas aproape ca de copil. Apoi: Mamă…

Rămase nemişcat, în aşteptare. Şi o clipă i se păru că simte un fel de fior în piept, în dreptul inimii.

— Nu! urlă iar, ridicându-se brusc.

Se îmbrăcă, ieşi şi se duse în grajd. Puse să i se înşeueze calul cel mai iute pe care îl avea şi porunci să se deschidă poarta castelului. Luă o torţă.

— Unde vă duceţi, stăpâne? îl întrebă alarmat Agomar, anunţat de grăjdari, ţinându-i calea.

— Dă-te la o parte! îi spuse Ojsternig.

Agomar se dădu din drum.

Atunci Ojsternig dădu pinteni calului. Trecu în galop prin sat, făcu să scârţâie podeţul de peste râul Uque şi urcă pe cărarea care se strecura în pădure, spre defileu. Când simţea că armăsarul încetinea, epuizat, îi dădea pinteni cu o furie sălbatică. Ajunse la defileu, apoi răni crupele calului înspumat, împingându-l în coborâre. Nu privi Dravocnik în timp ce-l traversa. Se duse la castelul unde crescuse, de-acum pustiu. Lăsă calul în curte, fără să-l lege. Aprinse a doua torţă şi urcă la primul etaj. Se opri în faţa unei uşi de stejar. Simţea cum inima îi bătea gata să-i spargă pieptul. Intră cu grijă, chiar dacă ştia că nu e nimeni înăuntru.

Torţa lumină încăperea, despuiată de orice fel de mobilier, şi pereţii cenuşii, din piatră rece.

Ajunse în locul unde altă dată era patul lui. Închise ochii şi rămase să asculte. Zvâcnetele din inimă păreau să se fi oprit. Observă o oglindă de oţel lucios care rămăsese pe jos. O luă în mână îngrijorat de ce ar fi putut să vadă în ea. O duse în dreptul feţei. Studie expresia propriilor ochi, căutând o urmă de sentiment.

— Tată, de ce nu mă iubeşti? spuse.

Se uită în oglindă. Nimic.

— Mamă, de ce mă dispreţuieşti? întrebă, încercând să simuleze glasul

unui copil.

Rămase să asculte. Nimic. În inima lui nu erau sentimente.

Atunci izbucni în râs.

— *Tu n-ai să iubeşti*! urlă el, mulţumit.

Distruse oglinda.

Pe urmă se întoarse la castelul Raühnvahl, fără să mai forţeze calul. Şi, cu fiecare pas lent al animalului, ferocitatea venea să-l umple din nou. Fisurile se închideau. Spaima era gonită, de la sine, ca şi cum nu-l bântuise niciodată. Mocirla mizeriei lui morale, care ascundea totul sub o pătură neagră şi mâloasă, îl învălui iar. Se gândi la morţii presăraţi pe drumul lui. Se gândi la nevinovaţii jupuiţi de vii, la spânzuraţi, la soldaţii lui Agomar căsăpiţi, la bătrânul lui căpitan trădat iară pic de remuşcare, se gândi la porunca de exterminare a principilor de Saxa. Se gândi la sângele care îl hrănea şi îi potolea setea. La nedreptatea care îi guverna regatul. La violenţa care îl excita. La soţia lui, Lukrécia, pe care o luase cu forţa, bătând-o cu sălbăticie. La fiica lui, căreia îi luase fecioria şi bucuria. Se gândi la răcnetele care îi umpluseră urechile cu sunetele lor cumplite.

— *Tu n-ai să iubeşti*! strigă vesel, încă o dată.

Dar când ajunse la castelul din Raühnvahl, blestemul Nebunei începu iar să-i răsune în urechi.

Şi Ojsternig ştia un singur fel de a-l face să tacă.

În ziua următoare, un sol, precedat de un bubuit ritmic de tobă şi însoţit de preotul palatului care, oficial, formulase acuzaţia şi pronunţase sentinţa, anunţă în toată valea: „Emöke Albath, cunoscută mai bine ca Nebuna, în numele lui Dumnezeu Atotputernic şi a judecăţii Lui pe pământ, a fost acuzată de vrăjitorie!"

Ţăranii lăsară cazmalele, fierăstraiele şi topoarele, încetară să mai umple ieslele cu fân, mamele îşi desprinseră pruncii de la sân, pădurarii îşi scoaseră căciulile de marmotă de pe cap, şi toţi dădură buluc la olăcar, la tobă şi la preotul palatului, formând o procesiune uluită, în timp ce omul însărcinat să răspândească vestea proastă repeta şi iar repeta, cât putea de tare:

„Emöke Albath, cunoscută mai bine ca Nebuna, în numele Dumnezeului Atotputernic şi a judecăţii Lui pe pământ, a fost acuzată de vrăjitorie! E recunoscută vinovată că a legat un pact necurat cu Diavolul în persoană, după o examinare atentă a slujitorului lui Dumnezeu pe pământ, părintele Nicola din Worms, şi a fost condamnată de Stăpânul acestor meleaguri, principele Marcus al II-lea de Saxa, în numele regentului său principele de Ojsternig, să fie arsă de vie, în curtea castelului, peste trei zile, în vinerea de pocăinţă, când sufletul ei blestemat va fi purificat!"

Mikael îi strânse mâna Eloisei.

— Nu putem îngădui așa ceva, doar atât spuse.

Și glasul lui era atât de aspru și de hotărât, încât Eloisa simți cum un fior de teamă îi străbate spatele.

43.

— Nu însemnăm nimic, înțelegi? Poate să o ardă de vie pe Emöke pentru că, pur și simplu, așa are el chef! Mikael, în fânarul unde se adăpostiseră, avea glasul sugrumat pe când se uita la Eloisa cu ochii înroșiți de furie. Hotărăște pentru viețile noastre cu aceeași ușurință cu care hotărâm noi să sucim gâtul unui pui! Asta suntem! Pui! Câini! Vaci!

Eloisa scutura din cap, cu o îngrijorare uriașă în ochi.

— Nu poți face asta, Mikael, murmură ea.

— Ba da, pot! Și am s-o fac! aproape că răcni Mikael. Am s-o fac pentru că nu vreau să fiu unul dintre câinii lui Ojsternig.

— Ai să mori! exclamă Eloisa.

— N-am să mor! zise Mikael. O privi. Iar dacă se va întâmpla asta, nu voi fi murit ca unul dintre animalele lui Ojsternig.

Ochii Eloisei se umplură de teamă. Apoi fața i se înăspri și o furie oarbă îi inundă privirea. Îl lovi pe Mikael în piept, cu toată puterea.

— Cine te crezi? strigă.

Mikael o îmbrățișă și o ținu strâns. Putea simți cum corpul Eloisei tremura ca scuturat de friguri.

— N-am să mor, repetă el.

Eloisa se desprinse și îi dădu o palmă, cu ochii plini de lacrimi și de spaimă.

— Dacă-ai să mori, am să vin să scuip pe mormântul tău în fiecare duminică!

— N-am să mor, făcu Mikael. Apoi o îmbrățișă iar și o ținu strâns la pieptul lui până ce ea se liniști. Dar va trebui să plec, spuse el atunci.

Eloisa dădu din cap și îi înconjură mijlocul cu brațele.

— Nu…, murmură ea slab.

— N-am să pot rămâne…

— Nu, zise Eloisa. Se depărtă încet și îl privi. Îi mângâie fața. Își trecu un deget peste cicatricea pe care o avea pe frunte. Îi pipăi sprâncenele. Pe urmă închise ochii. Stai pe loc, șopti. Îi pipăi din nou cicatricea. Și sprâncenele, pleoapele, linia nasului, buzele, marginea maxilarului, urechile. Trebuie să

învăţ pe de rost fiecare parte din tine, spuse ea tot cu ochii închişi, ca să te pot mângâia când n-ai să fii aici. Suspină cu o durere atât de mare că nu putea fi exprimată în cuvinte. Şi numai Dumnezeu ştie cât mă voi ruga ca mâine să nu mai fi aici. Deschise ochii şi se uită intens la el. Fiindcă, dacă mâine vei mai fi aici… înseamnă că eşti mort.

Aerul era rece, cerul întunecat, cu nori negri. Dar în fânar plutea aroma dulceagă a fânului.

Mikael întinse mantaua lui veche pe jos. Apoi şi el, şi Eloisa se lungiră pe ea. Se uitară îndelung unul la celălalt, fără să scoată niciun cuvânt.

— Hopa sus, mamelucule! spuse Eloisa încercând să surâdă. Te hotărăşti sau nu să mă săruţi?

Mikael îşi apropie buzele de ale ei. Eloisa le deschise şi îi primi limba. Fu un sărut interminabil, fără patimă, singurul sărut melancolic pe care şi-l dăduseră vreodată. Apoi, Eloisa îşi strecură mâinile sub tunică şi îşi înfipse unghiile în spatele lui, cu violenţă, zgâriindu-l. Mikael gemu. Ochii li se umplură de lacrimi. Poate erau ultima oară împreună. Îl înşfacă de păr, aproape că i-l smulse. Eloisa îl muşcă de buze până îi simţi sângele.

— Muşcă-mă şi tu! îi spuse.

Mikael îi muşcă buza.

— Mai tare…

Mikael strânse până simţi în gură sângele ei, amestecându-se cu al lui.

— Uite, acum sunt a ta, murmură Eloisa. Şi tu eşti al meu.

Atunci Mikael o pătrunse şi ea îl primi cu un geamăt. Făcură dragoste cu furie, zgâriindu-se, muşcându-se, strângându-se până la sufocare. Şi când atinseră plăcerea, amândoi simţiră că semăna cu o durere.

Nu mai vorbiră până când ajunseră să-şi vadă casa.

— Trebuie să-i spunem mamei, decise Eloisa.

— Nu, răspunse Mikael. Ar fi în stare să-mi taie un picior ca să mă silească să nu încerc.

— Şi eu aş ajuta-o, spuse Eloisa, neagră de supărare.

— Nu e adevărat, negă Mikael. Tu ştii că e drept aşa şi că trebuie s-o fac.

— Nu, eu nu ştiu dacă e drept. Capul şi inima mea spun două lucruri diferite. Unul contra celuilalt.

— Ai să ai grijă de Harro? o întrebă Mikael.

— Aş face-o chiar dacă l-aş urî, răspunse Eloisa. E tot ce-mi va rămâne de la tine.

Când ajunseră la colibă, Mikael se aplecă să-l ia în braţe pe bătrânul buldog. Îl strânse cu patimă, făcându-l să-şi piardă echilibrul. Apoi fură din rezervele de iarnă o bucată mare de peşte uscat şi i-o dădu, făcând-o bucăţi mici, ca să o poată molfăi cu puţinii dinţi care îi mai rămăseseră. Nu ştia dacă

avea să-l mai vadă vreodată.

Seara, după cină, înainte de a se ridica de la masă, Mikael îi luă lui Agnete mâna într-a sa.

— Ce faci, băieţaş? zise Agnete, surprinsă şi jenată, încercând să-şi retragă mâna.

Dar Mikael i-o reţinu. Ar fi vrut să-i spună ceva deosebit. În schimb, nu spuse nimic şi rămase acolo, uitându-se la ea, strângându-i mâna.

— Ai înnebunit, băieţaş? bombăni morocănoasă Agnete. Dă-mi drumul dacă nu vrei să te iau la trei păzeşte!

Mikael râse şi îi lăsă mâna. Dar în râsul lui nu era nici urmă de veselie.

Agnete se uită un moment drept în ochii lui, apoi dădu din cap.

— A venit timpul să ne culcăm, mâine o să ne spetim pe câmpul cu varză, zise ea şi se întinse în culcuş.

Cu două ore înainte de zorii zilei, Mikael se ridică. Îl mângâie pentru ultima oară pe Harro, care schelălăi încet, încă aţipit.

Eloisa îl aştepta în uşă, cu un săculeţ de in care pusese patru pâini, trei felii groase de şuncă, un pachet cu cinci peşti puşi la sare, o sticlă de bere tare şi două pături. Se duse după el afară şi se opri în poartă.

— Ţine! îi spuse, întinzându-i un pumnal lung. Sper să nu fie nevoie să-l foloseşti.

Mikael şi-l băgă la cingătoare. Apoi puse în sac arcul cu săgeţi.

— Ai înţeles bine unde e pasajul secret? îl întrebă Eloisa.

— Da, mi-ai zis de o sută de ori, surâse Mikael.

— Pinul o fi crescut şi trebuie că…

— Şi asta mi-ai spus.

— Da, ştiu.

Nu erau nici stele, nici lună pe cer. Noaptea era atât de neagră, că aproape nu reuşeau să-şi distingă unul altuia chipurile.

— Ai luat lumânările şi amnarul?

— Da.

Tăcură. Nemişcaţi, unul în faţa celuilalt.

— Aşa-i drept. Şi tu ştii asta, zise Mikael încet, luându-i mâna. Fiindcă, dacă nu începe nimeni, totul va rămâne mereu înţepenit. Şi, de fapt, trebuie să se schimbe.

— Dar de ce trebuie să fii tocmai tu acela? zise Eloisa, cu voce spartă.

— Pentru că nu vreau să mă spânzur ca Gregor.

Eloisa nu spuse nimic.

— Ai să mă aştepţi? o întrebă Mikael.

Eloisa îi mângâie faţa, simţind cum i se frânge inima în piept.

— Am să te aştept până la sfârşitul lumii.

Mikael o strânse la pieptul lui.

— Lumea noastră nu se va sfârşi niciodată, îi şopti el la ureche.

Eloisa simţi că n-ar mai fi putut să-şi ţină mult lacrimile. Îl îndepărtă de ea, aproape dur.

— Eşti un prost, mamelucule, ştii asta?

— Da… ştiu…

— Atunci pleacă, de ce mai aştepţi?

Mikael se întoarse. Apoi, încet, făcu primul pas care avea să-l despartă de Eloisa. Şi continuă să se îndepărteze aşa, cu greutate, ca şi cum picioarele i s-ar fi înfundat în nisipuri mişcătoare. De Eloisa. De Agnete. De viaţa lui.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, Mikael Veedon! îi spuse din spate Eloisa. Am să te aştept…

Când nu mai auzi paşii lui Mikael, intră în casă, cu ochii larg deschişi, ţintuind îngrozită viitorul care o aştepta, ca un hău îngrozitor care i se deschisese în faţă şi care era pe cale s-o înghită.

Mikael ajunse la podul peste râul Uque, trecu de el şi ascunse săculeţul într-un tufiş des, după ce puse o felie de şuncă şi o pâine în traista mică pe care o avea petrecută pe după gât.

După aceea se întoarse şi se îndreptă spre castel.

Planul era simplu. Dar nu ştia dacă avea să funcţioneze.

Mergând pe poteca îngheţată care ducea la castel, îşi dădu seama că îi era tare frică. De mai multe ori se opri pentru că i se tăiase respiraţia. De mai multe ori se gândi să se întoarcă. Dar, în cele din urmă, zări zidurile. Văzându-le, frica i se transformă în groază. Îi umplu pieptul, îi înmuie picioarele, îl orbi, îl asurzi, îl săgetă până în străfundurile sufletului. Şi după aceea, când atinse o asemenea intensitate încât Mikael crezu că înnebuneşte, la fel cum crescuse, groaza dispăru. Îşi ascultă bătăile inimii şi văzu că se domoleau şi aerul îi intra fără greutate în plămâni. Reuşi să asculte până şi liniştea nopţii, care de-acum lăsa loc răsăritului. Şi atunci, doar atunci, ştiu cu siguranţă că avea puterea să nu renunţe. Că avea să meargă până la capăt.

Ocoli dealul pe care se înălţa castelul, făcând în aşa fel încât nimeni să nu-l poată vedea, apoi, în dreptul zidurilor dinspre răsărit, se căţără pe coastă. Ajuns la ziduri, se aşeză în colţul de nord şi numără cincizeci de paşi.

„Cincizeci de paşi mici", precizase Eloisa, pentru că îi măsurase pe când era doar o fetiţă. Când termină de numărat, se uită la baza zidurilor. Văzu grămada de pietre pe care i-o descrisese Eloisa. Prins la baza pietroaielor era un pin negru, bătrân, răsucit. Dădu ramurile deoparte, înţepându-se în acele groase care miroseau a răşină, şi găsi fără greutate intrarea în pasajul secret.

Mikael se opri să se uite la el, fără să se mişte, cu o emoţie adâncă în

inimă. Din gaura aceea strâmtă şi neagră pe care o avea dinainte, cu peste şapte ani în urmă, o fetiţă cu faţa murdară şi cu părul deosebit de blond, tăiat scurt, îl trăsese de picioare în timp ce castelul era în flăcări şi îl salvase.

„Pentru o bucată de budincă umplută cu carne de cerb", murmură.

Era impresionat. Eloisa îi vorbise despre el, dar nu-l văzuse niciodată. Din pasajul ăla secret se născuse noua lui viaţă. Şi tocmai asta îi sugerase planul.

Acum era acolo unde începuse totul. Şi acum avea să-l parcurgă invers. Şi, dacă avea să fie norocos, şi el i-ar fi dăruit cuiva o viaţă nouă.

Lui Emöke.

Mikael se strecură în pasaj. Ajuns înăuntru, îl învălui întunericul. Aprinse cu amnarul o lumânare. Lumina îi dezvălui un tunel îngust, săpat în stânca pe care se clădea castelul. După vreo zece yarzi pe care trebui să-i parcurgă în patru labe, tunelul se lărgi şi pereţii deveniră destul de înalţi ca să se poată ridica în picioare şi să meargă puţin adus de spate. Lumina lumânării dădea la iveală urmele lăsate în piatră de târnăcoape şi de dălţi. Pe jos era umed, dar bine netezit. Mai înaintă vreo cincizeci de yarzi, sau ceva mai mult, până când se trezi într-un loc mai larg. Pe pereţi erau încă prinse suporturi pentru torţe, de-acum aproape pe de-a întregul mâncate de rugină. Torţele care, într-o vreme, îşi aveau locul în inele erau putrede şi se fărâmiţaseră pe pardoseala de piatră. Smoala în care fuseseră înmuiate se împrăştiase pe jos, ca o pată de sânge negru.

Aşa cum îl avertizase Eloisa, Mikael văzu urcând scara îngustă şi abruptă, săpată în stâncă.

— Cum ai descoperit pasajul secret? o întrebase Mikael cu o zi înainte, când puneau la cale planul.

— Fiindcă sunt o băgăreaţă, râsese Eloisa. Este unul din primele lucruri pe care mi le-ai spus după ce m-ai făcut prost-crescută şi proastă.

Şi Mikael îşi amintise că, în ziua aceea când îi dăduse felia lui de budincă umplută cu carne, de teamă să nu-l pârască Eilikăi unde era ascunzătoarea lui, o pusese să jure. „Jur… Şi să ştii că nici nu-mi pasă", răspunsese Eloisa, uitându-se fix la budincă. Atunci el spusese: „Ba mie îmi pari cam băgăreaţă".

Zâmbi uitându-se la scară. Şi se întrebă încă o dată, cu uimire, cum reuşise fetiţa aceea de doar nouă ani să-l tragă afară.

Începu să urce. Acum inima porni iar să-i bată toba în urechi. Nici picioarele nu-l mai ascultau. Se agăţă de peretele de stâncă, de parcă asta l-ar fi putut face să se simtă mai puternic. Când ajunse sus, părea că treptele mureau în tavanul ce părea zidit. În schimb, Eloisa îi explicase că piatra din mijloc putea fi mişcată. Apăsă uşor în sus. Ţărâna şi praful care se adunaseră cu anii în crăpături curseră pe el. Piatra se mişcă. Era grozav de uşoară.

Examinând-o, Mikael văzu că era de lemn. Pictat ca şi cum ar fi fost o piatră. Oricine, chiar şi o fetiţă de nouă ani, ar fi putut să o ridice. Era un sistem ingenios.

Din prudenţă, stinse lumânarea. Eloisa îi spusese că avea să iasă în pivniţă, sub bucătărie, unde nimeni nu-şi băga niciodată nasul, dar Mikael nu ştia dacă obiceiurile castelului nu fuseseră cumva schimbate de când fusese reconstruit. Ascultă. Nu auzi niciun zgomot. Atunci urcă ultima treaptă şi se trezi într-o încăpere rece şi plină de umezeală, joasă, săpată în piatră. De aceea incendiul nu făcuse aici ravagii şi Eloisa era atât de sigură că pasajul putea fi încă folosit. Pe ici, pe colo, în încăpere erau depozitate fel de fel de lucruri vechi: o masă şchioapă, două butoaie desfundate, scaune fără tapiserie, cufere roase de şoareci.

Se îndreptă spre peretele din dreapta lui. Văzu o uşiţă. Era nouă. Cea veche cu siguranţă arsese în incendiu. În timp ce punea mâna pe ea, Mikael se rugă să nu fie încuiată. Uşa scârţâi puţin şi se deschise cu uşurinţă.

Zorile dădură la iveală un spaţiu mic, mai jos faţă de bucătărie, la nivelul curţii. Respiră adânc, strânse pumnii să-şi descarce tensiunea, îşi trase gluga pe cap, ca să nu fie recunoscut, şi urcă cele şapte trepte care dădeau în spatele bucătăriei.

Îi auzi pe bucătari şi pe rândaşi care se apucaseră deja de treabă scoţând pâinea din cuptor şi ascultă sfârâitul şuncilor care se frigeau în ţepuşe. Trecu ţinând capul plecat prin faţa uşii deschise şi ajunse în curte. Nu era nimeni. Se duse la clădirea cea mică unde stăteau târfele. Spera ca Emöke să fi fost acolo, nu la închisoare, altfel nu ar fi ştiut cum să facă. Dar era sigur că nu luaseră în calcul posibilitatea ca Emöke să fugă. Ar fi fost greu să fugă, dacă nu cu neputinţă, pentru oricine, chiar şi pentru un prizonier înarmat, şi cu atât mai greu pentru o nebună care, pentru a ieşi din castel, ar fi trebuit să treacă de cele cinci santinele care stăteau de strajă la poartă.

Cu capul adâncit între umeri, Mikael spionă interiorul clădirii unde trăiau prostituatele.

O zări imediat, aşezată de o parte, cu faţa senină, ocupată să stea de vorbă cu cineva pe care numai ea îl vedea. Dar peste tot în jur erau celelalte fete. Şi Mikael nu putea intra să o ia de acolo aşa, pur şi simplu. Nu ştia dacă nu cumva vreuna dintre târfe nu ar fi dat alarma, dacă nu din alt motiv, măcar de frică. Şi, în acelaşi timp, nu ştia cum să-i atragă atenţia.

Dar în momentul acela Emöke îşi încruntă sprâncenele, ca şi cum persoana invizibilă cu care vorbea i-ar fi spus ceva ciudat. Pe urmă se uită spre ieşire şi întâlni privirea lui Mikael. Atunci se ridică şi veni spre el, fără ca vreuna dintre fete să îi dea nici cea mai mică atenţie.

Când fu în faţa lui Mikael nu păru uimită şi nu îl întrebă nimic. Se uita la

el. Nimic altceva.

— Hai, Emöke! îi spuse Mikael, cu glasul gâtuit de spaimă.

Pe urmă, fiindcă ea nu se mişca, o luă de mână.

— Vino, te rog! repetă el. Atunci, dintr-odată, îşi aminti de ziua în care Ojsternig îl silise să se ducă să o ia de pe câmpul pe care rătăcea, pradă durerii care o înnebunise. Şi în ziua aceea Mikael îi spusese: „Vino, te rog!" Şi o dusese la Ojsternig. Probabil de aceea simţea că se cuvenea să o elibereze. Considera că e de datoria lui.

Emöke îi zâmbi, lăsându-se dusă, docilă, să traverseze curtea. Trecură prin faţa bucătăriilor, coborâră cele şapte trepte care duceau la pivniţă şi se strecurară în hruba cu pasajul secret. Mikael închise deasupra lui chepengul şi doar când fură jos, la capătul scării, realiză că îşi ţinuse respiraţia. Gâfâi, ca şi cum şi-ar fi revenit după o lungă perioadă în care rămăsese fără aer. Îşi regăsi suflul.

Emöke avea o faţă senină. Nu punea întrebări.

— Vino, Emöke! îi spuse Mikael, dându-i drumul la mână şi apucând-o prin tunelul cel lung.

— Vino, Gregor! zise Emöke în spatele lui.

Când ajunseră în locul unde tunelul se îngusta, înainte de a ieşi la loc deschis, Mikael se opri.

— Trebuie să aşteptăm să se facă întuneric, zise. Îşi întinse pe jos mantaua. Aşază-te, Emöke!

Emöke se aşeză. Se uita drept în faţa ei, în tăcere.

După o oră, Mikael scoase capul din tunel, ascuns de crăcile pinului negru. Văzu cavaleri risipiţi prin lanuri şi prin mărăcinişuri. Îi căutau. Dacă el şi Emöke ar fi încercat să fugă imediat, cu siguranţă că ar fi dat de ei. Trebuiau să rămână acolo, la mâna duşmanului, chiar dacă lui îi era foarte frică. Pe urmă, odată cu întunericul, căutările urmau să fie întrerupte până în dimineaţa următoare. Dacă în noaptea aceea ar fi reuşit să se îndepărteze suficient de castel, fără să fie văzuţi, ar fi avut mai multe şanse de a se salva.

La amiază îşi împărţiră bucata de şuncă. Dar niciunul dintre ei nu se atinse de pâine.

Şi, în toată vremea aceea, Mikael nu încetă o clipă să se gândească la Eloisa.

— Înţelegi ce facem, Emöke? îi spuse el cu inima grea. Nu te vei mai întoarce niciodată aici.

— Eu, nu. Tu, da. Emöke se uită la el, cu privirea aceea absentă, care te făcea să crezi că nu era acolo. Aici se va împlini soarta ta.

Mikael lăsă ochii în jos. Stătu nemişcat până seara. Atunci crezu că e timpul să se mişte. Dacă i-ar fi descoperit, i-ar fi ucis. Mikael nu ştia dacă era

într-adevăr pregătit să moară, cum îi spusese Eloisei. Și frica îl reținea acolo, așezat în tunel, așa cum îl reținuse în hruba din casa lui Agnete, când era copil. Nu putea să se hotărască să se ridice, când auzi un fâșâit la intrarea în tunel.

„Ne-au descoperit!", gândi.

— Ieșiți! murmură un glas.

Mikael rămase cu gura căscată.

— Ești acolo, Mikael? spuse o voce, pe un ton temător. Zi-mi că ești acolo!

Atunci Mikael simți o bucurie imensă. Se grăbi spre ieșirea din tunel, zgâriindu-și mâinile și genunchii de piatra tare și rece. Ajuns afară, se agăță de umerii Eloisei.

— De ce? De ce? E o nebunie! îi reproșă cu o voce groasă.

Între timp însă, o îmbrățișa, pradă unei emoții pe care nu reușea să și-o stăpânească. Eloisa se lipi de el, cu o pasiune disperată.

— Fiindcă voiam să te mai văd o dată, suspină ea. Pentru că trebuia să văd cu ochii mei că ești viu…

— E o nebunie…

— Și pentru că voiam să știi… Eloisa făcu o pauză, ca și cum ceea ce se pregătea să spună ar fi costat-o un efort uriaș. Că… ceea ce faci… e corect. Și eu sunt mândră de tine.

Plângând de bucurie, Mikael o strânse și mai tare la pieptul lui, amestecându-și lacrimile cu ale Eloisei.

— Emöke…? spuse Eloisa.

— E cu mine. Mikael se întoarse spre intrarea tunelului. Vino, Emöke!

După puțin timp apăru și Emöke. Eloisa o îmbrățișă. Dar părea că Emöke nu-și dădea seama, rămânând inertă. Eloisa se uită îngrijorată spre Mikael.

— O să reușim, spuse el. Îi mângâie fața, îi trecu degetele peste buze. Acum vreau ca tu să pleci.

— Nu! exclamă impetuos Eloisa.

Mikael o luă de umeri.

— Când ți-am spus că trebuie să fugim, tu mi-ai răspuns că nu o puteai lăsa singură pe mama ta.

— Am să vă însoțesc doar până la pod.

— Nu, spuse Mikael. Dacă ne găsesc, ne…

Eloisa îi puse mâna pe buze.

— N-o spune! Nici prin gând să nu-ți treacă s-o spui!

— Atunci pleacă! îi spuse Mikael.

Eloisa se mai cuibări o dată la pieptul lui, reținându-l. Mikael o îndepărtă. Avea o privire hotărâtă.

— Pleacă! îi repetă.

— Să n-ai grijă, Eloisa! zise Emöke.

Eloisa se uită la ea. Şi, dintr-odată, oglindindu-se în ochii aceia nebuni, se simţi sigură de reuşită, fără niciun motiv plauzibil.

— Mă voi întoarce, jur! îi spuse Mikael cu glasul frânt.

— Da, te vei întoarce! încuviinţă Eloisa.

Se ridică şi, ca o pisică, iute şi tăcută, dispăru în noapte.

După câteva clipe, Mikael îi spuse lui Emöke:

— Hai să mergem!

Când ajunseră la pod, Mikael observă că Ojsternig pusese doi oameni de strajă. Erau aşezaţi pe pământ, la vreo zece yarzi de pod, cu spatele la el. Aprinseseră o făclie şi beau vin dintr-o ploscă. Cleveteau şi râdeau. Spadele lor erau înfipte în pământ. La lumina focului păreau două cruci tremurătoare.

„Una pentru mine şi una pentru Emöke", gândi înfiorat Mikael.

Ca să se strecoare în pădure în perioada aceea a anului nu puteau face altfel decât să traverseze podul. Apele râului Uque erau încă mari şi atât de reci încât, dacă le-ar fi trecut înot, nici el, nici Emöke n-ar fi supravieţuit până dimineaţă. Mikael simţi că îşi pierde speranţa.

„Am fost un prost", gândi.

Dar dacă ar fi rămas acolo, pe vale, ar fi avut şi mai puţine şanse să se descurce.

Se uită la cei doi soldaţi. Erau întorşi cu spatele la pod, deoarece trebuiau să oprească pe oricine ar fi încercat să iasă din vale, nu să intre. Continuau să bea vin şi să râdă.

— Vino! îi şopti lui Emöke. O luă de mână şi făcu un ocol mare, până ajunse la malul abrupt al râului Uque, la nord de cei doi bărbaţi. Pe urmă înaintă precaut, urmând cursul râului. Când fu la vreo douăzeci de yarzi de pod îi spuse lui Emöke:

— Scoate-ţi pantofii şi nu fă zgomot!

Singura posibilitate era să treacă amândoi prin spatele soldaţilor, rugându-se ca ei să nu-i simtă şi să nu se întoarcă.

„N-o să reuşim niciodată", gândi, cu sufletul la gură.

Strânse mâna lui Emöke într-a lui.

— Să mergem, şopti.

Se mişcară. Mikael n-ar fi ştiut să spună câtă vreme le trebuise ca să ajungă la pod. Din clipa aceea, era de ajuns ca unul dintre soldaţi să se întoarcă şi totul se ducea de râpă. Puse mâna pe pumnal, ca să-şi facă curaj. Ştia însă că n-ar fi fost de mare folos în faţa a doua spade şi a doi soldaţi obişnuiţi să ucidă.

Puse piciorul pe prima scândură a podului. Emöke îl urma docilă, fără să

dea semne de îngrijorare. Mikael continuă să meargă. Ar fi vrut să o ia la goană, dar se mişca extrem de încet, punând un pas după altul. Capătul podului i se părea foarte departe.

„Niciodată nu o să reuşim", se gândi el iarăşi.

Apoi, la mijloc, o scândură putredă scârţâi înspăimântător, crăpându-se sub piciorul lui. I se tăie răsuflarea. Muşchii îi erau paralizaţi. Se întoarse spre soldaţi, cu ochii holbaţi de groază. Era cu neputinţă ca, în tăcerea nopţii, ei să nu fi auzit zgomotul acela.

— Nu-ţi fie frică! îi zise Emöke uitându-se la el cu privirea ei nebună şi cu zâmbetul senin pe buze.

— Taci, pentru numele lui Dumnezeu! îi şopti Mikael.

— Nu ne pot auzi, îi spuse Emöke. Arătă spre santinelele care continuau să bea vin şi să râdă. Gregor le astupă urechile, nu vezi?

După aceea se mişcă, păşind hotărât şi fără cea mai mică prudenţă, ducându-l pe Mikael teafăr şi nevătămat până la capătul podului.

44.

Mergeau de vreo două ore.

Mikael îşi recuperase sacul cu provizii, păturile şi arcul şi intrase în pădure. Dar era greu de înaintat. Întunericul era de nepătruns. Şi oricât ar fi cunoscut pe de rost pădurea şi şi-ar fi dezvoltat un simţ de orientare deosebit, nu vedeau unde puneau picioarele şi deseori se împiedicau. Frigul se făcuse din ce în ce mai pătrunzător. Mikael o înfăşurase pe Emöke în pături, totuşi, ţinând-o de mână, o simţea cum tremură. El însuşi avea picioarele ţepene şi muşchii crispaţi. Dar, dacă se opreau, ar fi riscat să moară îngheţaţi. Trebuia neapărat să găsească un adăpost.

— Mai poţi, Emöke? o întrebă.

— Da, răspunse ea, dar dinţii îi clănţăneau.

— Mai e puţin şi ajungem, minţi Mikael.

Exista un singur loc unde nu ar fi murit îngheţaţi, dar până acolo mai era o oră bună de mers. Îşi scoase mantaua şi i-o legă peste pături. Pe urmă începură iar să urce.

Când ajunseră la capătul pădurii, pe culme, şi ieşiră la loc deschis, aerul era şi mai rece. Emöke abia dacă îşi mai târa picioarele. Era frântă de oboseală. Însă de-acum ajunseseră. Bârlogul balaurului era la câteva sute de yarzi.

Când Mikael bătu la uşă, îşi dădu seama că nu-şi mai simte mâinile. Se

auzi un zgomot înăuntru, apoi se aprinse o lumânare şi, în cele din urmă, Raphael deschise uşa. Ţinea în mână un cuţit lung.

— Băiete! zise Raphael, dar în privirea lui nu se citea uimirea, cum s-ar fi aşteptat. Aruncă o privire rapidă spre Emöke, apoi se dădu deoparte. Intraţi!

— Nu vreau să vă creez probleme, zise Mikael ajuns înăuntru. În zori plecăm.

Raphael nu răspunse şi înteţi focul în sobă, adăugând o grămadă mare de lemne. Pe urmă desfăcu sticla cu trăscău de la călugării din Dravocnik şi turnă două porţii generoase, una pentru Mikael, alta pentru Emöke. O puse pe Emöke să se întindă lângă foc, luă de pe ea păturile şi mantaua, care erau ude leoarcă, şi o înfăşură în două blănuri calde de lup. Îi scoase încălţările uşoare şi îngenunche masându-i viguros picioarele îngheţate bocnă.

Mikael rămase nemişcat să se uite, tremurând.

— Bea, băiete! îi spuse Raphael. Eşti mai tare decât ea, dar nu eşti nemuritor, a venit vremea să ţii cont de asta. Încălzeşte-ţi picioarele! Numai un deget dacă pierzi, n-ai să poţi merge zile întregi. Şi-mi închipui că vă aşteaptă un drum lung.

Mikael se aşeză lângă Emöke, îşi scoase cizmele de fetru, pline de apă, şi începu să-şi frece picioarele.

— Bea, pentru Dumnezeu! îi repetă Raphael, ridicând vocea. Pe urmă duse paharul la buzele lui Emöke. Şi tu, femeie!

— O cheamă Emöke, zise Mikael.

— Ştiu, spuse mohorât Raphael, continuând să-i frece picioarele. Crezi că într-o zi întreagă de căutări nu au reuşit să ajungă şi aici?

Între timp, Emöke se ghemuise sub blănurile de lup, ca o fetiţă, şi într-o clipă adormi. Raphael îi măsură lungimea picioarelor, pe urmă i le înfăşură cu o pătură de lână. Se ridică şi, la lumina tremurătoare a lumânării, luă dintr-un cufăr o bucată groasă de fetru, piei de lup, una de iepure, una de cerb, o bucată mare de toval, un cuţit scurt, un ac de metal, fir de in ceruit şi un cleşte. Se aşeză la masă şi, în tăcere, începu să taie mai întâi tovalul, apoi fetrul. Băgă firul ceruit în gaura acului şi, cu cleştele, începu să coasă fetrul de toval.

Mikael se aşeză lângă el. Raphael îşi întrerupse lucrul şi îi turnă din nou băutură. Mikael bău. Simţea cum îi zumzăie capul. Dar tremurul începea să-i treacă. Raphael se apucă iar de cusut. Apoi, dintr-odată, se opri şi se uită la Mikael.

— Ce-i nebunia asta? îl întrebă.

Mikael nu răspunse. Raphael dădu din cap şi continuă să coasă. Mikael simţea cum îl biruia oboseala. Puse capul pe masă. Închise ochii.

— Am uitat… să iau… cartea… Domniei Voastre…, bâigui şi, în sfârşit, se

cufundă în somn.

— Nu mai ai nevoie de ea, murmură Raphael şi un zâmbet îi încreţi buzele zbârcite.

Când Mikael se trezi, bătrânul nu era în colibă.

Începea să se lumineze de ziuă. Pe masă erau două perechi de cizme de fetru, cu talpă groasă de piele, căptuşite cu blană de iepure şi cu feţe de blană de lup, o tunică din piele de cerb, cu un guler din blană de iepure, două perechi de nădragi din lână împletită şi o tunică din blană de lup. Bătrânul lucrase toată noaptea.

Mikael se ridică şi ieşi.

— Rămâi înăuntru, băiete! Te-ai prostit? se auzi glasul lui Raphael din spatele lui.

Mikael se întoarse. Văzu că bătrânul umplea un sac mare de piele. Dar nu înţelese cu ce. De o parte a sacului era legată o teacă de fetru, îngustă şi lungă.

— Ce-i aia? întrebă.

— Du-te înăuntru, fir-ar să fie! îl dojeni Raphael.

Mikael intră iar în cabană. Emöke se trezise şi se uita la el surâzând.

— Cum te simţi? o întrebă Mikael.

Emöke continuă să-i surâdă fără să răspundă.

Puţin după aceea, Raphael veni şi el. Arătă spre hainele de pe masă.

— Dezbrăcaţi-vă şi puneţi lucrurile astea pe voi! zise.

Emöke se ridică şi lăsă să cadă pe jos tunica ei subţire de târfă pe care o purta la castel. Mikael, văzând-o goală, se întoarse brusc, roşind.

Raphael râse. Îi întinse o pereche de nădragi de lână şi o flanelă din stofă groasă. O puse să le îmbrace şi îi scurtă mânecile tăindu-le cu cuţitul. Pe urmă o ajută să pună pe ea tunica de cerb cu blană de iepure la gât.

— O să-ţi ţină de cald, spuse mângâind-o pe creştet, ca şi cum i-ar fi fost fiică. Se întoarse spre Mikael.

— Ai şi tu nevoie de ajutor? îl întrebă.

Mikael luă lucrurile şi se îmbrăcă, întors cu spatele, stânjenit. Cizmele erau călduroase şi comode. La fel şi nădragii de lână şi tunica de blană.

— Vom aştepta amurgul, spuse atunci Raphael şi pregăti un mic dejun bogat, din carne de iepure, ovăz răsfiert, miere şi bere tare.

— Şi dacă vin? întrebă Mikael, în timp ce se îndopa.

— O să ne vindem scump pielea, răspunse Raphael cu un aer grav. Apoi, văzând că Mikael pălea, izbucni într-un hohot puternic de râs. Scutură din cap, amuzat. O să vă ascundeţi acolo, şi îi arătă un chepeng. Pe urmă îi făcu lui Mikael cu ochiul. Tu eşti obişnuit, nu?

Mikael se ruşină că îşi arătase frica de faţă cu Raphael.

— E bine să-ţi fie frică, spuse bătrânul. Iar tu ai dovedit destul curaj şi nesocotinţă, adăugă cu o notă de mândrie. Acum odihniţi-vă! În următoarele zile aveţi nevoie de toate puterile.

Emöke se întinse pe culcuşul de paie. Raphael se uită la ea. Emöke păru să-i simtă privirea şi se uită şi ea la el. Se priviră multă vreme. Pe urmă Emöke zâmbi şi închise ochii.

— Şi la apus ce o să facem? întrebă Mikael.

— Care era planul tău? îi răspunse Raphael.

Mikael roşi.

— Nu aveam un plan…

— Deh, făcu Raphael, scuturând din umeri, un plan bun tot aveai, ca să o salvezi. Şi ştiai că trebuie să ajungi până aici. E deja mult pentru un băieţaş.

— Nu sunt un…, începu să protesteze Mikael, apoi se opri şi, văzând chipul frumos şi zbârcit al lui Raphael care îi zâmbea, mândru de el, izbucni în râs. Ce o să facem la asfinţit? întrebă el din nou.

— Vom aştepta vizita unui prieten, răspunse Raphael.

— Cine?

— Cineva pe care îl cunoşti.

— Eloisa? exclamă Mikael, luminându-se de bucurie.

Raphael încruntă din sprâncene, cu o expresie melancolică.

— Nu, băiete… îmi pare rău.

— O să aveţi Domnia Voastră grijă de Eloisa? spuse Mikael, pe un ton îngrijorat.

Raphael încuviinţă, grav. Pe urmă se ridică.

— Dacă auziţi că se apropie cineva, ascundeţi-vă în hrubă! Acum eu am treabă, spuse ieşind.

— Unde vă duceţi? îl întrebă Mikael.

Uşa se închise fără ca Raphael să fi răspuns.

În colibă, timpul trecea foarte greu şi Mikael nu înceta nicio clipă să se gândească la Eloisa. Inima îl ardea ca de la o rană. Trupul îi fremăta, amintindu-i plăcerea la care renunţa. Prin minte îi treceau imagini, unele languroase, altele înspăimântătoare.

Cu o oră înainte de apus, Raphael se întoarse. Avea cu el patru oi. Le lăsă să pască pe pajişte. Intră şi duse afară un butoiaş cu carne uscată de căprior. Reveni, cu sacul de piele pe care Mikael văzuse că-l umplea de dimineaţă.

— Stai jos! îi spuse, îndreptându-se spre masă.

Mikael se aşeză în faţa lui.

Raphael desprinse teaca de fetru, o desfăcu şi scoase din ea o spadă, cu mânerul încrustat şi cu trei smaralde mari încastrate în plăsele. Puse spada pe masă, între el şi Mikael.

Mikael privea arma cu admirație. Era minunată. Lama de oțel călit strălucea. Semăna mult cu aceea a tatălui său. Spada unui principe.

— Pentru un războinic, spada înseamnă mult mai mult decât o armă, începu să spună Raphael, cu glasul lui adânc. Nu se uita la Mikael, ci la spadă. E sufletul lui. E el însuși. E soarta lui.

Mikael scruta chipul bătrânului și i se părea că-l vede cum nu-l mai văzuse vreodată. Ochii îi erau plini de mândrie. Dar și de o durere îngrozitoare. Și poate, gândi Mikael, de rușine.

— Bărbatul căruia îi aparținea această spadă, reluă firul Raphael, nu a știut să o onoreze. Făcu o pauză lungă, cufundat în gânduri. Apoi, ridică ochii la Mikael. Acum tu ai prilejul să răscumperi această armă nobilă. Să o speli de dezonoarea cu care proprietarul ei de mai înainte a pătat-o.

Împinse spada spre Mikael.

Mikael se dădu înapoi, aproape înspăimântat.

— Atinge-o! zise Raphael.

Mikael întinse timid o mână spre tăiș.

— Nu, ține-o în mână! îi spuse Raphael.

Și glasul lui avea forța celor care dau o poruncă.

Mikael trase adânc aer în piept. Pe urmă strânse pumnul pe mâner.

— Cu putere! Ca un bărbat, zise Raphael.

Strânse tare pumnul.

— Acum ridic-o!

Mikael o ridică.

— Uite, acum e a ta, zise Raphael. Și tu ești al ei.

Mikael rămase cu spada ridicată în aer, iară să știe ce să facă.

— Așadar, erați un cavaler? întrebă el într-un târziu.

Raphael nu vorbi.

— Și spada asta era a Domniei Voastre?

— Bărbatul căruia îi aparținea a murit cu mulți ani în urmă, răspunse Raphael. Era un bărbat de nimic, despre care nu merită să mai vorbim.

— Nu cred asta.

Raphael se uită în tăcere la el.

— Crezi ce vrei…, Mikael.

Și, în clipa aceea, își dădură seama că Emöke nu mai era înăuntru. Se ridicară, alarmați. Raphael ieși din colibă. Mikael lăsă spada și îl urmă. Ajuns afară, îl găsi pe Raphael care îl aștepta. Avea brațul întins spre mijlocul pajiștii.

Mikael o văzu pe Emöke așezată. Dar un fel de negură îi umbrea trăsăturile. Și negura părea să se miște doar în jurul ei.

— Adu-o înapoi, băiete! zise Raphael, făcându-și semnul crucii.

Mikael se apropie de Emöke şi doar când fu la câţiva paşi de ea înţelese ce era negura aia.

Emöke stătea cu picioarele încrucişate, cu mâinile pe genunchi şi cu spatele drept. Şi în jurul ei zburau peste tot sute de fluturi, de toate culorile. Albi, galbeni, albaştri, pestriţi.

Mikael se opri, înspăimântat.

— Emöke…, zise el cu voce tremurândă. Vino înăuntru!

Emöke se ridică şi, într-o clipă, fluturii se împrăştiară în văzduh.

— Cum ai făcut? o întrebă încă impresionat de ce văzuse.

— Ce să fac? zise Emöke.

Mikael nu mai vorbi, dar când intrară din nou, observă că şi Raphael era palid.

La scurtă vreme se auzi un nechezat de cal. Raphael îi făcu semn lui Mikael să stea liniştit.

— Veniţi! spuse el. E timpul să o luaţi din loc.

Afară, călare pe buiestraşul furat de la Ojsternig, îi aştepta Volod cel Negru. Se uită la Emöke, apoi la Mikael. În cele din urmă făcu un semn respectuos cu capul spre Raphael.

— Ei doi vor veni cu tine, zise bătrânul.

— I-am spus deja că nu am nevoie de un ţăran care să le ia oamenilor mei mâncarea de la gură, răspunse Volod.

— Nu va lua nimănui nimic, zise Raphael. Arătă spre cele patru oi şi spre butoiaşul cu carne de căprior. Are o zestre suficientă să vă potolească şi vouă foamea, pe drum.

— Deci pleci? interveni Mikael, dezamăgit. Îi laşi în voia sorţii?

— Ai făcut mare tărăboi cu îndrăzneala ta, ţărane! zise Volod. Pădurea e plină de soldaţi. Chiar dacă aş fi vrut să rămân, acum îmi e cu neputinţă. Mai devreme sau mai târziu ne vor găsi.

— Îmi pare rău…, făcu Mikael.

— Nici mie nu-mi place să iau cu mine o femeie şi un ţăran care nu ştie să lupte, răspunse Volod, adresându-i-se lui Raphael.

Raphael îi susţinu privirea în tăcere.

— Adună-ţi lucrurile, Mikael! spuse el pe urmă.

Mikael luă sacul de piele, teaca de fetru şi spada. Volod puse ochii pe arma aceea minunată.

— Ştie să o folosească?

— Învaţă repede, răspunse Raphael.

— Deci va trebui să-i ţin loc de dădacă? întrebă Volod.

— Nu, spuse cu seriozitate Raphael. Nu de dădacă, de maestru!

— De ce nu l-aţi învăţat Domnia Voastră?

— Pentru că trăgeam nădejde să nu fie nevoie să o folosească, răspunse Raphael. Dar e limpede că soarta i-e scrisă în frunte. Puse o mână pe umărul lui Mikael, cu solemnitatea unei învestituri. Întotdeauna am ştiut că nu va deveni un bun ţăran.

Cei doi bărbaţi îşi încrucişară privirile în tăcere. Apoi Volod cedă şi lăsă ochii în jos.

— Cum porunciţi, baroane, zise cu adânc respect.

Mikael se întoarse spre Raphael, uimit.

— Îţi mulţumesc, Volod, spuse Raphael, fără să se uite la Mikael.

Dar strânse mâna pe umărul lui, cu putere, ca pentru un adio.

— E timpul să plecăm. Oamenii ne aşteaptă, zise Volod.

Ridică în şa butoiaşul cu carne uscată. Întoarse calul şi îi dădu pinteni la pas spre pădure. Măcar ştii să-ţi conduci turma, ţărane? râse el în timp ce se îndepărta.

— Pune spada în teacă! îi spuse Raphael lui Mikael.

Apoi adună oile, le legă una de alta de gât cu un căpăstru şi îi întinse lui Mikael un capăt al funiei.

— Să nu le dezlegi noaptea. Ziua, te urmează singure.

Îl îmbrăţişă, strângându-l tare, şi, când se desprinse, Mikael văzu că avea ochii umezi.

— Dumnezeu să te binecuvânteze!

— Hai să mergem, Emöke! zise Mikael luând-o spre pădure, la marginea căreia îl aştepta Volod, cu buiestraşul care dădea nervos din copite.

— De ce i-ai zis „baroane”? îl întrebă când ajunse lângă el.

— Nu ţi-a istorisit povestea lui? vru să ştie Volod.

— Nu…

— Atunci înseamnă că nu voia s-o afli, zise Volod. Acum daţi-i bătaie! Nu ne vom opri să vă aşteptăm, să fie clar. Nu vă dau voie să ne încetiniţi mersul.

Mikael strângea cu o mână funia de care erau legate oile şi cu cealaltă mâna lui Emöke. Şi atât unele, cât şi cealaltă îl urmau docile.

— Bătrânul ăla nu ştie, dar a fost iertat de toţi. Şi-a plătit datoria, spuse după câţiva paşi Emöke. Într-o zi va trebui să i-o spui.

— Iertat de ce?

Emöke nu răspunse.

Şi într-o clipă fu noapte.

45.

Merseră prin cel mai adânc întuneric. Dar Volod nu avea ezitări şi Mikael cu Emöke îl urmau în tăcere. Coborau printr-o trecătoare pe care Mikael nu o cunoştea şi care ducea în vale. Dar nu în Raühnvahl şi nici spre Dravocnik.

Când pădurea începu să se răărească, se întâlniră cu oamenii lui Volod, care, între timp, organizaseră tabăra şi aprinseseră un foc mare.

Mikael observă că rebelii se uitau la el cu respect.

— Vom aştepta zorii aici, îi zise Volod lui Mikael. Arătă în întuneric. Ultima parte a coborâşului spre Val Canale este aproape toată numai stâncă. Noaptea riscăm să ne rupem gâturile. Leagă-ţi cele trei oi!

— Sunt patru, replică Mikael.

— Nu, sunt trei! zise Volod. În seara asta, oamenii mei vor mânca.

Toată noaptea, înfăşuraţi în pături, în jurul marelui foc, oamenii dormiră puţin, şopocăind între ei, rozând chiar şi oasele oii, ca nişte câini înfometaţi.

Şi toată noaptea aceea Mikael tăcu închis în sine, ca şi cum ar fi înţeles pentru prima oară ce făcuse. „Ai lăsat-o pe Eloisa", îşi repeta şi viaţa lui i se părea şi mai întunecată în neagra noapte care îl înconjura. Şi, cu tot focul, tremura din cauza unui frig pe care îl strânsese în el, de frica necunoscutului la care se condamnase.

Înainte să se lumineze de ziuă, se sculă şi se îndepărtă de tabără. I se părea că-i lipseşte aerul. Se duse la un fag gros şi îi îmbrăţişă trunchiul.

— Nu ştiu cum ai făcut, băiete, zise puţin mai târziu Volod, în spatele lui. Dar ai dovedit că ai curaj.

Mikael se întoarse. Volod se uita la el.

— Frica vine mereu după, îi spuse. E firesc.

Mikael nu răspunse.

— Tu încă nu-ţi dai seama de ceea ce ai făcut, continuă Volod. Dar în inima oamenilor fapta ta o să preţuiască mai mult decât o sută de atacuri de-ale noastre la convoaie. Se uită serios la el. De azi încolo nu mai eşti un ţăran.

— Şi acum ce sunt? întrebă Mikael.

— Am să te învăţ să foloseşti spada, dar nu şi să înţelegi cine eşti, îi răspunse sec Volod. I-am spus lui Raphael şi am să-ţi repet şi ţie: să nu te aştepţi să-ţi fiu dădacă. Îl bătu cu mâna pe umăr. Acum vino să ajuţi. Ne punem în mişcare.

Mikael îl urmă. Oamenii stingeau focul şi strângeau păturile. Emöke se uita la ei, dar părea să nu-i vadă, ca întotdeauna.

— Cum te simţi? o întrebă Mikael.

Emöke îi zâmbi fără să vorbească. Pe urmă se uită iar în gol.

Mikael nu ştia ce simte pentru Emöke. Din cauza ei se hotărâse să-şi schimbe viaţa, să o lase pe Eloisa. Şi o clipă simţi un val de furie faţă de ea. Pe urmă îşi spuse că ea nu-i ceruse nimic. Tot ce făcea hotărâse de unul singur. Poate nesăbuit. Poate că a doua oară n-ar mai fi făcut-o. Dar hotărâse de unul singur. Şi atunci îşi aminti una dintre primele fraze pe care i le spusese Agnete, în ziua în care Eloisa îl salvase: „În viaţă trebuie să alegi". Şi el alesese. Fiindcă o voce în el îi spunea că lumea trebuie să se schimbe.

Unul dintre oamenii lui Volod se apropiase între timp de Emöke. Se uita la ea cu o privire plină de dorinţă.

— Tu eşti o târfă de la castel, nu-i aşa? o întrebă el ducându-şi o mână la vintre.

Mikael se puse între ei, cu ochii ţintă în cei ai bărbatului.

— Las-o în pace! spuse cu tărie, şi se minună de tonul propriei voci.

— De ce luăm cu noi o târfă? vru să ştie bărbatul, ducând mâna de la vintre pe cuţit.

— Las-o în pace! repetă Mikael, şi se miră iar de propria fermitate.

Volod, aflat ceva mai încolo, observase scena.

— Nimeni nu se va atinge de femeie! spuse cu glas puternic. Sau o să aibă de a face cu mine!

Bărbatul din faţa lui Mikael îşi trase mâna de pe cuţit.

— Atunci de ce am luat-o cu noi? îl întrebă pe Volod, plin de mânie. O să ne încetinească mersul şi nimic altceva. Ce naiba facem cu o femeie?

— În noaptea asta ai mâncat, Paolo. Iar dacă ai burta plină, o ai datorită ei. Mi se pare un motiv bun, zise Volod. Dacă nu va ţine pasul cu noi, o s-o lăsăm în urmă. Băiatul e avertizat.

Paolo scutură din umeri. Îi mai aruncă o privire lascivă lui Emöke şi se duse să-şi ajute tovarăşii.

Mikael se întoarse spre Emöke. Părea că nu-şi dăduse seama de nimic. Se ghemui lângă el.

— Trebuie să ne pregătim, Emöke, îi spuse cu duioşie. Apoi, uitându-se în ochii aceia limpezi şi goi, fără apărare, realiză că, dacă s-ar fi întors în timp, ar fi salvat-o din nou. Nu ar fi îngăduit să fie arsă de vie, ca o oaie. Dacă ar fi depins de el, n-ar mai fi lăsat să se răspândească în aer iz de carne omenească pârlită. Nu mai era un copil, ca pe vremea masacrului de la castel. „Azi aş fi murit alături de tatăl meu", gândi el.

Dintr-odată, gândurile îi fură întrerupte de un strigăt. Se răsuci brusc şi îl văzu pe unul dintre bărbaţi cu mâinile încleştate pe o săgeată. Şi săgeata îi străpungea gâtul. După un moment, o patrulă de soldaţi căzu pe capul lor.

Erau vreo zece, cam cât o treime din oamenii lui Volod, dar erau călare şi aveau avantajul surprizei.

Volod fu primul care reacţionă. Sări în şa pe buiestraşul lui şi îi dădu pinteni, ca şi cum ar fi vrut să fugă. De fapt, parcurse câţiva yarzi, ca să-şi poată scoate spada din teacă. Apoi, strigând, se întoarse în galop şi se aruncă asupra soldaţilor.

Oamenii lui fură mai înceţi şi doi dintre ei muriră dezarmaţi, sub loviturile agresorilor.

— Nebuna! zbieră unul dintre soldaţi, văzând-o pe Emöke, care în tot balamucul ăla stătea jos, netulburată.

Mikael se năpusti la sacul lui, încercând să desfacă nodurile învelitorii în care se afla spada. Dar îi tremurau mâinile şi, între timp, oşteanul se apropia de Emöke, învârtindu-şi în aer propria armă.

Volod îi tăie calea şi îl izbi la subsuoară, cu o lovitură precisă, înfigând vârful spadei în locul unde se îmbina cămaşa de zale. Lama pătrunse pe lângă coaste şi ajunse la inima soldatului, ucigându-l.

Între timp, lupta se înteţea. Oamenii lui Volod îşi reveniseră şi se împrăştiaseră în grabă prin pădure, conform unei tactici pe care era evident că o conveniseră, silindu-i pe duşmani să nu rămână uniţi. După aceea, de pe după copaci, arcurile lor ucigătoare începuseră să îi ia la ţintă cu săgeţi.

Alt soldat ajunse la Emöke şi o înşfacă de păr, aproape ridicând-o de la pământ.

— Nu! strigă Mikael, care până în clipa aceea rămăsese stană de piatră.

Se aruncă la cavaler şi îl smulse din şa, făcându-l să-şi piardă coiful.

Căzură înlănţuiţi, mai departe. Soldatul se lupta cu furie, ca să supravieţuiască şi să ucidă. În schimb, Mikael se mărginea să se apere şi curând fu depăşit de soldatul care avea un pumnal lung şi ascuţit, pe care se pregătea să i-l înfigă în gât. Mikael îi prinse mâna, dar soldatul era mai hotărât decât el şi într-o poziţie mai avantajoasă.

Mikael închise ochii, gata să se predea. Apoi auzi o bufnitură surdă. Şi trupul oşteanului se moleşi peste el. În timp ce deschidea iar ochii, o văzu pe Emöke cu o piatră mare în mână.

Mikael se eliberă de corpul inert al soldatului. Se ridică. Emöke încă mai avea piatra în mână, în timp ce privirea i se înceţoşa. Mikael îi luă delicat piatra din mână şi o aruncă pe pământ.

— Nu-l lăsaţi să scape! îl auzi strigând pe Volod. Fir-ar să fie!

Mikael se întoarse şi văzu un cavaler care îşi lua tălpăşiţa, cu o săgeată înfiptă într-o parte.

— S-o ştergem repede de aici! ordonă Volod. Prindeţi caii!

Mikael numără nouă soldaţi de-ai lui Ojsternig căzuţi la pământ. Şi cinci rebeli. Unul dintre ei era Malvoglio, bărbatul care îşi împărţise pâinea cu tovarăşii lui în ascunzătoarea rebelilor. Avea o tăietură de la piept la

pântece, atât de adâncă încât se vedeau coastele şi maţele.

Oamenii lui Volod prinseră caii soldaţilor morţi. Erau şapte. Unul fugise cu cavalerul supravieţuitor, altul fusese ucis de o săgeată şi altul dispăruse în pădure.

Oşteanul care se bătuse cu Mikael gemu. Piatra lui Emöke doar îl ameţise. Volod veni la el. Luă pumnalul soldatului şi i-l întinse lui Mikael.

— Termină-l! îi spuse.

Mikael făcu un pas înapoi, înspăimântat.

— Ia pumnalul! ţipă Volod la el.

Mikael luă pumnalul. Mâna îi tremura. Se uita la soldatul căzut la pământ, care îşi recăpăta cunoştinţa.

Volod puse un picior pe spatele soldatului, cu violenţă, blocându-l la pământ.

— Termină-l! repetă, ţintuindu-l pe Mikael cu ochi de gheaţă.

Mikael scutură din cap. Atunci Volod apucă de păr capul oşteanului şi îl ridică. Apoi împinse mâna lui Mikael spre gâtul dezgolit al soldatului şi, cu o mişcare scurtă, îl tăie.

Mikael lăsă pumnalul să cadă şi făcu doi paşi înapoi, fără să-şi poată lua privirea de la bărbatul în agonie, al cărui corp se contracta în timp ce viaţa îl părăsea.

— Asta-i viaţa pe care ai ales-o, băiete! zise Volod. Luă frâiele calului soldatului şi i le întinse lui Mikael. Acum e al tău. Ţi l-ai câştigat.

Mikael nu reuşea să respire.

Curând după aceea erau pe drum. Nimeni nu vorbea.

Mikael o urcase pe Emöke pe cal. Mergea ţinând într-o mână frâiele şi în alta funia celor trei oi.

În mai puţin de o oră, ajunseră în Val Canale, aspră, înghesuită între povârnişuri abrupte. Pe mijloc curgea râul Fella. Soarele se ascundea după vârful Jof di Montasio. Urmară cursul râului şi, după două leghe, intrară în Canale del Ferro.

— Acesta este pământul Serenissimei Veneţii, îi spuse Volod lui Mikael.

Dar Mikael nu îl auzi. În acei ani văzuse zeci de oameni murind, deseori în feluri oribile, cumplite. Dar niciunul de mâna lui. Până în dimineaţa aceea, moartea i se păruse într-un fel străină, doar acum o înţelegea. Acum, moartea îl privea personal, făcea parte până în adâncuri din viaţa lui. Avea să-i influenţeze viitorul. Deja îl schimbase. Pentru totdeauna şi cu desăvârşire.

În timp ce continuau drumul pe malurile pietroase ale râului Fella, Mikael îşi dădu seama că în dimineaţa aceea nu avea să plângă. Se terminase şi cu felul acela de a fi copilăresc, când o durere sau o vină putea fi îndepărtată cu

lacrimi. Nu, nu avea să plângă!

Parcurseră mai puțin de cincisprezece mile, până să ajungă, de-acum aproape pe înserat, în orășelul Pontêbe, cum se numea în limba locului.

— O să dormim acolo, spuse Volod arătând un fânar. Vom cere găzduire.

Dezlegă o oaie și o trase după el până la casa țăranilor.

În seara aceea, în fânar, în afară de oaie mâncară și pâine tocmai scoasă din cuptor și băură vin roșu.

Așezându-se să se culce, Mikael observă că Paolo se uita la Emöke.

— Stai lângă mine! îi spuse.

Pe urmă adormi, strângând pumnalul soldatului ucis. Acum și acesta era al lui.

Dimineață, imediat ce se trezi, se gândi că Eloisei i-ar fi fost rușine cu el dacă ar fi știut că era un asasin.

Când ieși afară, Volod stătea de vorbă cu un bătrân cu mustăți lungi, îngălbenite și pline de firimituri uscate. Amândoi se uitau spre nord.

Bătrânul arăta spre munte.

— Trebuie să urcați prin trecătoare prin munți. Mai întâi spre nord, apoi cotiți ușor spre vest și din nou spre nord, spunea el. Până pe creastă or fi vreo șase, șapte mile, veți fi la patru mii de picioare. Ajunși acolo, coborâți spre vale, n-aveți cum greși. Pe platou urmați cursul unui pârâu… nu știu cum îi zice… spre vest. Vă va duce la Kirchbach. Dar nu veți reuși într-o zi, sunt în total cam douăzeci de mile, dintre care cel puțin zece prin munți.

— O să reușim! zise Volod.

— Nu veți putea, scutură bătrânul din cap.

— O să reușim, ascultă ce-ți spun! insistă Volod.

— Ești încăpățânat ca un catâr.

Bătrânul scuipă pe jos.

— Nu, sunt încăpățânat ca tine, bătrâne.

Bătrânul râse.

— N-o să reușiți, repetă el plecând. Veți dormi în ploaie, la răscrucea văii care doar mâine vă va duce la Kirchbach. Pe cinstea mea!

Râse și Volod. Însă numai o clipă. Apoi, văzându-l pe Mikael, deveni serios. Se apropie de el.

— Nu sta atârnat de pumnalul ăla, băiete, îi spuse.

Mikael realiză doar atunci că încă mai avea în mână pumnalul.

— Pune-l la locul lui, zise Volod. Azi e o altă zi. Nu rămâne agățat de trecut.

Când intrară din nou în fânar, Paolo se urcase pe Emöke și îi ridica fusta. Înainte ca Volod să fi putut interveni, Mikael era peste el și îi apăsa lama pumnalului la gât.

— Oprește-te băiete! îi porunci Volod, trăgându-l de un braț.

Mikael fremăta, uitându-se la ochii nevinovați ai lui Emöke.

— Lasă-mi-l mie! zise Volod, trăgându-l după el.

Pe urmă îl înșfacă pe Paolo din spate, printre picioare, strângându-l de testicule. Paolo urlă de durere.

— Te castrez ca pe un clapon, rânji Volod, fără să-i dea drumul. Asta este ultima înștiințare! Te tai și te las să ți se scurgă tot sângele din tine, oriunde am fi. M-ai înțeles?

Paolo încuviință gemând. Volod, tot ținându-l strâns, îl trase în sus în timp ce omul zbiera de durere.

— Cum îți e? o întrebă îngrijorat Mikael pe Emöke.

Emöke se uită la agresorul ei. Fără ură. Și, ca întotdeauna, nu răspunse.

— Pregătiți-vă! le ordonă Volod oamenilor. Ne așteaptă o zi de căcat!

Când se făcu seară, oameni și cai, obosiți, se opriră pe malurile unui pârâu, la intrarea în valea care, după cum prevăzuse bătrânul, doar a doua zi avea să-i conducă în Kirchbach. Și, tot cum prevăzuse bătrânul, dormiră sub o ploaie torențială foarte rece.

În noaptea aceea, Mikael o visă pe Eloisa. Era singură, în satul Raühnvahl. Era întuneric. Satul era pustiu. Eloisa întindea mantaua lui Mikael în noroi și se lungea pe ea. Și plângea. Apoi un bărbat, cu spatele, o țintuia la pământ cu piciorul. Bărbatul își descheia pantalonii. Apoi își arăta fața. Era Paolo. Îi sfâșia fusta, cu violență. Îi desfăcea picioarele, descoperindu-i vintrele cu păr blond. Se arunca pe ea, înfierbântat. O lovea cu pumnul, apoi o viola, cu sălbăticie, ca și cum ar fi sfâșiat-o. În vis, Mikael venea spre el din spate, îl înșfăca de păr, îi ridica țeasta și îi tăia gâtul. Sângele stropea fața Eloisei. Atunci Mikael se apleca deasupra ei și o săruta. Și sângele lui Paolo îi uda buzele.

A doua zi, când se trezi, Mikael văzu că se rănise cu pumnalul soldatului mort. Avea o tăietură în palmă, adâncă aproape până la tendon. Ceilalți erau treji și se uitau la el.

— Du-te să te speli, băiete! îi spuse Volod.

Mikael se duse la râu și îngenunche pe malul pietros. Soarele care răsărea lumină oglinda apei și Mikael văzu că are fața roșie de sânge. Ca o mască de moarte.

„Ai să trăiești în sânge, ca mine și ca toți strămoșii noștri”, îi spusese tatăl său, în ziua masacrului. „Asta este soarta și condamnarea noastră”.

46.

În fiecare dimineaţă, Eloisa se uita cu neliniște la patrulele de soldaţi care bântuiau pădurea în căutarea lui Emöke. Şi în fiecare seară, în amurg, îşi ţinea respiraţia când se întorceau acasă, făcând să scârţâie bârnele podului de peste râul Uque. În fiecare dimineaţă intra în bisericuţa Madonna delle Nevi şi se ruga, îngenuncheată, implorându-i pe Maica Domnului, pe pruncul Iisus şi pe sfinţii protectori, decoloraţi şi pictaţi grosolan deasupra altarului de piatră, ca Mikael să nu fie găsit. Şi în fiecare seară, când patrulele se întorceau cu mâinile goale, Eloisa se întorcea în bisericuţă pentru a mulţumi. Între acele două momente scurte, pentru tot restul zilei, era ca şi cum şi-ar fi ţinut răsuflarea. Şi noaptea cădea într-un somn neliniştit, populat de aceleaşi temeri care îi tăiaseră respiraţia în timpul zilei şi care o făceau să ude perna cu lacrimi.

Când îi povestise mamei ei motivul dispariţiei lui Mikael, Agnete o dojenise aspru.

— Cum l-ai putut lăsa să facă aşa ceva? ţipase ea şi se aruncase cu furie asupra ei, trăgându-i palme cu nemiluita.

Într-un târziu, când furia cedase locul durerii şi îngrijorării, izbucnise în plâns. Agnete o trăsese spre ea pe fiica ei.

— Nu… copilul meu… nu…, murmurase la nesfârşit, ameţită de durere.

La rândul ei, în fiecare dimineaţă şi în fiecare seară începuse să urmărească temătoare patrulele lui Ojsternig.

Apoi, într-o zi, pe la mijlocul dimineţii, un soldat se întoarse în Raühnvahl, rănit. Se prăbuşi la pământ pe uliţa principală a satului. Avea o săgeată înfiptă în şold şi trebuie să fi pierdut mult sânge. Niciunul dintre ţărani nu interveni. Se uitau la el fără să-i dea o mână de ajutor. Poate sperau că o să moară acolo, sub ochii lor.

În schimb, Agnete îl duse în cea mai apropiată casă, una dintre construcţiile cele noi pentru pădurari. Îl întinse pe podea, îi scoase săgeata din şold şi îl obloji.

— De ce faci asta? o întrebă Eloisa.

— Pentru că, poate, omul ăsta l-a întâlnit pe Mikael, îi răspunse încet Agnete. Şi poate, dacă nu moare, ne va spune dacă e viu sau nu.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— Dacă l-a ucis, spuse cu glas dur, hotărât, după ce îl veţi fi salvat, eu am să-l ucid!

— Nu, am să-l ucid eu! zise Agnete.

Vestea întoarcerii cavalerului rănit se răspândi repede până la castel şi, în

prima parte a după-amiezii, Ojsternig, escortat de Agomar şi de zece cavaleri înarmaţi, intră în cabana pădurarului, deschizând uşa cu piciorul.

Soldatul tocmai îşi revenea din leşin. Ojsternig îl zgâlţâi, poruncindu-i să vorbească.

— Am văzut… Nebuna… Înălţimea Voastră…, se bâlbâi oşteanul. Este cu… rebelii…

— Aţi ucis-o? întrebă Ojsternig.

De când Emöke fugise, Ojsternig n-avusese pace. Una dintre târfe murise, în urma torturilor pe care le poruncise. Celelalte purtau pe trup semnele chinurilor prin care trecuseră. Dar niciuna dintre femei nu ştiuse să explice cum putuse să scape Emöke. Ojsternig pusese să fie biciuite şi santinelele aflate de strajă la porţi. Dar şi acestea juraseră că era cu neputinţă să fi ieşit fără să fie văzută. Fuga lui Emöke rămânea o enigmă. Şi întreaga garnizoană era terorizată, fiindcă misterul acesta nu făcea altceva decât să confirme superstiţiile care se credeau despre ea.

— Nu… stăpâne… nu am reuşit să o omorâm…, răspunse cu greutate soldatul.

— Neputincioşi blestemaţi! strigă Ojsternig, trăgându-i o palmă. Pe urmă se întoarse spre Agomar şi spre ceilalţi cavaleri. Aţi auzit? spuse el agitându-şi pumnii în aer. A fost eliberată de rebeli! Nu e nicio magie!

Cavalerii lăsară privirile în jos. Niciunul nu îndrăzni să vorbească, dar toţi, fără deosebire, se gândiră: „Dacă nu-i magie, ce altceva e? Cum reuşeşte o femeie să dispară în neant dacă nu cu ajutorul diavolului?”

— Unde sunt rebelii cu blestemata asta de târfă vrăjitoare? îl întrebă Ojsternig pe soldatul rănit. Câţi sunt?

— Erau vreo treizeci… Înălţimea Voastră…, gâfâi soldatul. Am ucis mulţi… înainte ca… Închise ochii, pradă unui moment de suferinţă. Fug… reluă el. Erau… se pregăteau să coboare în Val Canale… Cred că voiau să se refugieze pe… pământ… veneţian…

— Agomar, organizează o patrulă de cincizeci de oameni! porunci Ojsternig. Imediat! Trebuie să-i vânăm! O vreau înapoi pe târfa aia, vie sau moartă!

— Or fi departe de-acum, zise Agomar. Nu putem intra înarmaţi pe pământurile Serenissimei.

— Acum! Imediat! răcni şi mai tare Ojsternig. Apoi i se adresă soldatului rănit, apucându-l de gât, în timp ce Agomar ieşea din cabana pădurarului: Unde i-aţi întâlnit?

— Pe coastă… la sud de Mezesnig… Unde se sfârşeşte pădurea şi… începe stânca şi grohotişul…

Ojsternig se întoarse spre cavalerii care rămăseseră în escortă.

— Ştiţi unde este locul acesta?

Cavalerii scuturară din cap.

— Ştiu eu! ieşi în faţă Eberwolf, care asculta la uşa cabanei.

Un murmur greu se răspândi printre săteni. Ahlwin, tatăl lui Eberwolf, roşi de ruşine şi plecă, ţinând capul în jos.

— Tu rămâi aici şi aşteaptă-l pe Agomar! îi porunci Ojsternig unui cavaler. Spune-i că vom lăsa semne să poată găsi drumul. Calul tău îl ia el, continuă, arătând spre Eberwolf.

Pe urmă ieşi, încălecă, şi o porni în galop spre pădurea Mezesnig, urmat de oamenii lui şi de Eberwolf.

După un moment, Agnete observă că şi Eloisa dispăruse. Şi, cu un fior în inimă, pricepu imediat încotro o luase.

Eloisa cunoştea munţii la fel de bine ca Mikael. În acei ani, în ciuda interdicţiilor, îi străbătuseră în lung şi în lat. Ştia că Eberwolf ar fi urmat drumul până aproape de vârf, ca să coboare apoi pe versantul de sud. În schimb, ea avea să meargă pe un drum mai scurt, pe care caii nu puteau merge.

Numai ea şi mama ei ştiau că, dacă Emöke era cu rebelii, cu siguranţă că şi Mikael era cu ei.

Şi în timp ce-şi zgâria faţa în ramurile mai joase ale copacilor, rupându-şi rochia în mărăcinişuri, împiedicându-se în pietre şi rădăcini, julindu-şi mâinile şi genunchii, cu inima care îi bătea tare gata să-i spargă pieptul şi cu ochii înceţoşaţi de lacrimi, Eloisa alergă, fără să ia în seamă oboseala, cu o singură teamă în suflet. „Am ucis mulţi”, spusese oşteanul rănit. Era oare şi Mikael printre acei mulţi? Murise? Avea să-l vadă acolo, trântit pe pământ, la cheremul fiarelor sălbatice?

Când ajunse la marginea pădurii care privea spre peretele abrupt de stâncă golaşă ce cobora spre Val Canale, merse pradă unei frici pe care nu şi-o putea stăpâni. După aproape o sută de yarzi, când se temea că nu va găsi locul unde avusese loc lupta, simţi un iz acru în aer. Un miros care nu aparţinea pădurii. Atunci se opri, nemaiputând să continue drumul. Ştia că dincolo de vegetaţia deasă era moartea. Însă, după o clipă, îşi făcu loc printre plantele puţin înalte de zadă şi rododendron, ţinându-şi respiraţia.

Ieşi într-o zonă plată a pădurii. Aici, mirosul de sânge era şi mai puternic. Văzu pe pământ trupurile a vreo cincisprezece bărbaţi. Duse mâinile la gură şi închise ochii. Stătu să respire aerul acela încărcat de moarte, incapabilă să se mişte.

Apoi auzi fornăitul cailor. Ojsternig se apropia.

Atunci, fără să se mai gândească, se aruncă peste cadavre. Şi, de fiecare dată când se apropia de un trup, murmură, ca o rugăciune: „Nu eşti Mikael”.

Apuca morţii de spate şi îi întorcea, rezistând acceselor de vomă care o năpădeau. Şi, de fiecare dată când constata că nu era Mikael, cu toată groaza de moarte, spunea: „Mulţumescu-ţi Ţie, Doamne!”

Înainte să fi ajuns cavalerii, călăuziţi de Eberwolf, Eloisa fu convinsă că Mikael scăpase de moarte. Se ascunse în pădure şi se uită în vale, unde se termina regatul lui Ojsternig şi unde, poate, începea salvarea lui Mikael.

Apoi, fără să fie auzită, se întoarse la Raühnvahl.

— E viu! îi spuse ea lui Agnete.

Mama ei o strânse tare la piept. Apoi o luă de mână şi se duseră împreună la Madonna delle Nevi, unde îngenuncheară una lângă cealaltă, pe o stranã care scârţâia. Deşi niciuna dintre ele nu era obişnuită cu rugăciunile, îi mulţumiră Maicii Domnului, cerându-i în continuare să vegheze asupra lui Mikael.

Două zile mai târziu, după ce renunţase să-i mai urmărească pe rebeli ca să nu treacă pe pământurile Serenissimei, Ojsternig apăru pe câmpurile îngheţate. Le-o arătă soldaţilor pe Agnete şi ei o luară cu forţa şi o aduseră în faţa lui.

Eloisa, înspăimântată, alergă să vadă ce se întâmplă. La fel făcură toţi ţăranii.

— Mi-au spus că fiul tău a dispărut! exclamă plin de furie Ojsternig, ţintuind-o cu privirea pe Agnete.

În picioare lângă el, Eberwolf avea o figură satisfăcută.

— Nu e fiul meu! sări dintr-odată Agnete, cu o furie şi mai mare decât a lui Ojsternig. E doar un bastard lipsit de recunoştinţă pe care l-am cumpărat din târgul din Dravocnik, să-l ia naiba!

Eloisa se miră. La fel şi Ojsternig, care se aştepta la văicăreli înspăimântate şi la cereri de clemenţă.

— Iar dacă Domnia Voastră aţi fi în stare să-l găsiţi şi să-l readuceţi aici, şi dacă aţi fi atât de generos să-l faceţi să treacă prin mâinile mele, înainte de cuvenita Domniei Voastre pedeapsă… Agnete agită un pumn în aer. Ah! Iertaţi-mă, dar nu ştiu dacă vi l-aş lăsa viu, pe cinstea mea! Blestemat să fie!

Ojsternig încruntă din sprâncene, perplex.

Eloisa văzu că mama ei îşi ducea o mână la spate şi încrucişa degetele, ca să-şi tăgăduiască blestemul.

— A fugit, Înălţimea Voastră! continuă cu emfază Agnete. Cu două zile înainte să dispară nenorocita aia de Emöke!

Pe chipul lui Eberwolf apăru o expresie dezamăgită. Ojsternig se întoarse spre el.

— Idiotule! ţipă, lovindu-l în faţă cu cravaşa. Pe urmă se uită iar la Agnete. Imbecilul ăsta susţine că băiatul se află în spatele fugii vrăjitoarei.

Agnete scutură din cap, arătând dezgustată spre Eberwolf.

— Seniore, Domnia Voastră i-aţi zis idiot şi imbecil. Şi, cu tot respectul, cum se poate da crezare unui idiot imbecil? Blestematul ăla de băiat a dispărut cu două zile înainte. Scuipă pe pământ. Ţineam la el. Dumnezeu şi toţi cei aici de faţă mi-s martori. Dar mi-a trădat simţămintele şi încrederea… iar eu acum nu sper decât să fi ajuns hrană pentru lupi.

Încrucişă din nou degetele la spate.

Eloisa era uimită văzând că mama ei reuşea să-l convingă pe Ojsternig cu spusele ei. Ojsternig se mai uită puţin la Agnete.

— Ai făcut treabă bună cu soldatul rănit, îi spuse în cele din urmă. Când o să-i treacă febra, poate că va reuşi să-şi amintească dacă fiul tău era cu rebelii.

— Îmi doresc din inimă, Înălţimea Voastră, răspunse Agnete. Dar v-am spus deja că nu îl mai consider fiul meu.

Ojsternig răsuci calul şi plecă.

Atunci, bătrâna Astrid se apropie de Agnete.

— Băiatul nu a dispărut cu două zile înainte de fuga lui Emöke, îi spuse aceasta.

Agnete simţi un junghi în inimă.

— El a fost, continuă Astrid.

— Nu vorbi tâmpenii, babă proastă! o certă Agnete, cu asprime, dar avea spaima întipărită în ochi.

— Cu toţii ştim asta, zise Astrid.

Agnete se întoarse spre oamenii satului. Toţi şerbii se uitau la ea. Şi în ochii lor se citea un respect profund.

— Băiatul ăla e deosebit, făcu Astrid.

Agnete se uită la ea, cu o rugăminte mută în ochii.

— Niciunul dintre noi nu va vorbi, stai liniştită! zise Astrid. Dar soldatul rănit, probabil că da.

În seara aceea, Eloisa văzu că mama ei pregătea un amestec pentru rana soldatului. Apoi o văzu cum ia un vas mic de lut ars, închis cu un dop de ceară.

Ca în fiecare seară, Agnete ieşi să-l trateze pe soldat. Când se întoarse acasă, îi spuse Eloisei:

— Simt nevoia să mă duc la biserică.

Eloisa o însoţi şi îngenunche alături de ea. Agnete se rugă în şoaptă, dar Eloisa o auzi cum îi cerea iertare Maicii Domnului.

În noaptea aceea, soldatul muri.

47.

Când intrară în Kirchbach, în districtul Hermagor, Mikael, Emöke, Volod şi ai lui erau uzi până la piele. De la tabăra de la intrarea în vale până în micul oraş, cât timp parcurseseră zece mile de drum, ploaia nu încetase să cadă nemiloasă, iară să se oprească nicio secundă.

Oamenii din Kirchbach, văzând că sosesc nişte bărbaţi călare, îmbrăcaţi ca nişte cerşetori, dar înarmaţi cu spade şi cu arcuri, ieşiseră la ferestre şi în uşile prăvăliilor.

Volod ajunse în piaţa principală şi se opri, în ploaie, aşteptând.

Puţin după aceea, un pâlc de soldaţi, comandat de un căpitan bătrân, cu o cămaşă albastră, i se puse dinainte.

Bătrânul opri calul la patru yarzi distanţă.

— Cine sunteţi? întrebă el, fără urmă de ezitare în glas.

Volod înaintă.

— Nu suntem nimeni, răspunse.

Bătrânul tăcu, uitându-se la el. Avea un aer sigur de sine. Trebuie să fi fost un bărbat puternic. Şi, după purtarea lui mândră, probabil luptase în mai multe războaie.

— Suntem în trecere, spuse atunci Volod. Căutăm doar un loc unde să ne uscăm şi să dormim.

— Sunteţi fugari? întrebă bătrânul.

Volod se uită în tăcere la el. Apoi scutură din cap.

— Nu, spuse el.

— Sunteţi bandiţi? întrebă bătrânul.

— Nu, răspunse cu mândrie Volod.

Bătrânul păru mulţumit. Încuviinţă. Pe urmă îşi îndemnă calul, care era la fel de bătrân ca el, alături de Volod. Puse o mână pe semnul lui Ojsternig de pe crupa calului.

— Calul ăsta nu este al tău, spuse el.

— Nu, spuse Volod.

Bătrânul se uită la el. Avea ochi negri ca noaptea, cum rar se puteau vedea prin acele locuri. Păreau doi cărbuni încinşi. Vârsta nu-i stinsese.

— Sunt doar două locuri unde puteţi dormi, spuse el într-un târziu. La închisoare sau la mănăstire. Zâmbi. La fraţi se mănâncă mai bine.

Zâmbi şi Volod.

— Atunci o să dormim la fraţi, dacă puneţi Domnia Voastră o vorbă bună.

— Şi dimineaţă plecaţi, spuse bătrânul, redevenind serios.

— Şi dimineaţă plecăm.

— Veniți! spuse bătrânul și întoarse calul. Traversă piața, coti prin spatele bisericii și ajunse la o clădire impunătoare, din piatră și lemn. Nici măcar nu trebuiră să bată la poartă, că fratele de veghe se și arătă.

— Cheamă-l pe stareț! îi spuse bătrânul pe un ton autoritar, care nu admitea discuții.

Fratele de veghe plecă în mănăstire și, puțin după aceea, însoțit de alți trei călugări, apăru starețul, un omuleț mărunt și grăsunei, cu o față simpatică și obraji îmbujorați.

— Frate Stanislav, aveți loc în lazaret noaptea asta? îl întrebă vârstnicul.

Fratele Stanislav îi privi pe bărbații uzi leoarcă. Apoi strânse buzele.

— Și femeia? spuse, întinzându-și bărbia rotundă spre Emöke.

— Vreți să o lăsați să doarmă în ploaie doar pentru că are fustă în loc de nădragi? întrebă bătrânul.

— E cucernică în fața lui Dumnezeu sau e…?

Starețul lăsă vorba neterminată.

— E sora mea, interveni Mikael, care făcuse tot drumul pe jos, ținând de frâu calul pe care călătorea Emöke.

Volod se întoarse să se uite la el. Și bătrânului căpitan trebuie că nu-i scăpă privirea lui. Dar nu spuse nimic.

Emöke avea privirea împăienjenită, absentă.

— Ce are? îl întrebă cu bănuială în glas fratele Stanislav pe Mikael.

— Nu-i place să vorbească, frate, zise Volod. Se va așeza într-un colț și nici nu vă veți da seama că e acolo. Și băiatul… fratele ei… o să-i stea în preajmă și va avea grijă de ea.

Starețul rămase nemișcat, gândindu-se.

— Ne udăm cu toții, frate Stanislav, spuse atunci bătrânul.

— Ei bine, pufni starețul. Intrați! Dar nu veți aduce arme în mănăstirea mea.

— Fiți sigur de asta, zise bătrânul. Dacă vor să rămână, îmi vor da armele și li le voi înapoia mâine-dimineață, când ies din oraș. Se întoarse spre Volod. Suntem de acord?

Volod se uită la el. Apoi își scoase spada și arcul.

— Am încredere în Domnia Voastră.

— La fel cum am și eu încredere în voi, răspunse vârstnicul, cu un surâs viclean.

Toți oamenii predară armele. Când fu rândul lui, Mikael, dezlegând teaca de sac, dădu la iveală plăseaua spadei lui Raphael.

Bătrânul, luând-o, făcu o clipă ochii mari și se crispă în șaua calului său. Dar nu scoase niciun cuvânt și legă în grabă teaca.

Mikael tocmai se așezase pe paiele pe care frații le pregătiseră în lazaret,

o ditamai încăpere de şaizeci de picioare pe treizeci, încălzită de două cămine aflate pe pereţii opuşi mai apropiaţi, când unul dintre soldaţii bătrânului se apropie de el.

— Căpitanul vrea să vorbească între patru ochi cu tine, îi spuse. Urmează-mă!

Mikael se întoarse spre Emöke. Îşi încrucişă privirea cu Volod.

— Du-te! îi spuse Volod, mergând să se aşeze lângă Emöke. Am eu grijă de… sora ta, râse el.

Mikael îl urmă pe oştean afară din mănăstire. Ploaia încetase, dar hainele lui Mikael erau încă ude. Bărbatul îl conduse pe străzile din Kirchbach până la o construcţie joasă şi trainică, cu două porţi. Cea din stânga ducea la închisoare. Cea din dreapta, la locuinţa bătrânului căpitan.

Când Mikael intră, bătrânul îl întâmpină cu un aer serios. Îi făcu semn omului său să îi lase singuri. Avea în mâini spada lui Raphael.

— Băiete, eşti un hoţ? îl întrebă.

— Nu, Domnia Voastră, răspunse ofensat Mikael.

Bătrânul arătă spre spada pe care o ţinea în mână.

— De unde ai luat-o, îl întrebă.

— Nu am… *luat-o*! Mi-a fost dăruită, zise Mikael.

— De către cine? întrebă bătrânul.

Lui Mikael i se păru că glasul îi tremură.

— De către proprietarul ei legitim, răspunse.

Căpitanul se uită la el în tăcere. Avea în priviri o emoţie adâncă.

— Spune-mi numele lui.

— Bătrânul Raphael.

— Bătrânul Raphael, repetă căpitanul. Aşa îl numeşti?

— Da, domnule.

— Deci e viu, murmură căpitanul, ca şi cum ar fi vorbit cu sine. Continuă să se uite la spadă, cufundat în gândurile sale. Apoi o prinse cu ambele mâini, ţinând-o de lamă, şi o duse sub nasul lui Mikael. Şi de ce ţi-ar fi dat-o?

— Mi-a spus… Mikael se întrerupse, stingherit.

— Ce ţi-a spus, băiete?

Vocea bătrânului era din nou autoritară.

— Mi-a spus… Mikael îşi amintea bine cuvintele lui Raphael. Dar îi era greu să le pronunţe. Mi-a spus… „Bărbatul care deţinea această spadă nu a ştiut să o onoreze. Acum tu ai prilejul să purifici această armă nobilă. Să o speli de dezonoarea cu care proprietarul ei dinainte a pătat-o”.

Ochii bătrânului se umplură de lacrimi. Şi un zâmbet melancolic îi înflori pe buzele zbârcite.

— Da, el e, murmură. Chiar el e. Rămase nemişcat, strângând lama spadei,

pierdut în gândurile sale. Pe urmă, dintr-odată, se scutură. Annabel! strigă. Annabel, fir-ar să fie! Unde sunteţi cu toţii?

O femeie grăsuţă, care trebuie să fi avut cu cel puţin douăzeci de ani mai puţin decât bătrânul, apăru imediat.

Bătrânul arătă spre Mikael.

— Găseşte-i haine! porunci el. Băiatul ăsta se va căptuşi cu o boală de plămâni dacă îl lăsăm aşa ud. Şi pune-i-le la uscat pe ale lui! spuse. Băiatul va sta să mănânce cu noi. Şi cum este un oaspete cum nu se poate mai dorit, sucește gâtul unei gâște grase!

Femeia dădu să se întoarcă.

— Ah, Annabel… şi grăbeşte-te!

Femeia zâmbi şi dispăru în casă.

— E viu…, spuse vesel bătrânul, ducându-se să se aşeze lângă sobă, în timp ce continua să strângă spada în mâini.

Mikael fu condus de o slujnică în dormitorul bătrânului, unde găsi haine uscate. Slujnica i le luă pe ale lui şi le întinse pe o sfoară, în bucătărie, lângă vatra cea mare.

Când apuse soarele, masa era pusă cu tot tacâmul.

Aşezându-se, bătrânul se uită la Annabel, care era soţia lui, şi îi spuse:

— Ştii cum îi spun? Bătu cu palma în masă şi râse. Bătrânul Raphael!

Râse şi mai tare. Apoi, toată seara, din când în când repeta:

„Bătrânul Raphael!" Şi râdea şi scutura din cap. Dar nu răspunse la niciuna dintre întrebările lui Mikael. Doar la sfârşitul serii, luându-şi rămas-bun de la el, îi spuse:

— Arată spada asta, de aici la Lienz, şi fii sigur că-ţi va deschide toate uşile caselor, de la cele mai umile până la cele mai strălucite. Ai să fii primit ca un senior. Pe urmă se uită serios la el. Dar nu pune întrebări despre… bătrânul Raphael.

— De ce? întrebă Mikael.

— Pentru că a vrut să-şi înmormânteze povestea, băiete. Şi noi avem datoria să îi respectăm dorinţa, spuse grav bătrânul. Iar dacă tu vei pune întrebări unuia şi altuia, mai devreme sau mai târziu vreun tâmpit îţi va povesti cine era. Aşa că, din moment ce ţi-a acordat imensul privilegiu de a-ţi pune în mâini lucrul la care ţinea cel mai mult pe lume, în viaţa lui trecută, acordă-i tot respectul. Bătrânul se uită la el. Jură, băiete! îi spuse.

— Jur! zise Mikael, emoţionat.

Bătrânul continuă să se uite multă vreme la el.

— Trebuie să fie ceva cu totul nemaipomenit în tine dacă ţi-a dat spada lui, spuse într-un târziu. Iar dacă ai să-l mai vezi… te rog să-l saluţi din partea mea.

— Nu ştiu cum vă numiţi, Domnia Voastră…

Bătrânul zâmbi.

— Dă-l încolo de nume. Nu înseamnă nimic.

Îşi desfăcu tunica la piept şi descoperi două cicatrice înspăimântătoare – una de la buric până în capul pieptului şi alta în mijlocul toracelui – care, întâlnindu-se, formau o cruce vineţie şi cărnoasă.

— Povesteşte-i despre astea! El va şti cine sunt.

Când Mikael se întoarse în lazaretul mănăstirii toţi oamenii dormeau, în afară de Volod.

— Ce voia? îl întrebă.

— E un prieten al… baronului, răspunse Mikael.

— Şi ţi-a istorisit povestea lui?

— Nu.

Volod zâmbi şi încuviinţă.

— Trebuie să fi fost un soldat de toată lauda. Acum dormi. Mâine-dimineaţă plecăm devreme.

Mikael se întinse lângă Emöke. Dar nu reuşi să închidă un ochi. La un moment dat, în creierii nopţii, îi mângâie încet părul, atent să nu o trezească, gândindu-se la Eloisa. Şi simţi un gol în inimă.

În ziua următoare, pe când se pregăteau de plecare, cinci bărbaţi din bandă se prezentară la Volod, cu capul plecat, cu un aer vinovat.

— Volod, spuse bâlbâindu-se unul dintre cei cinci, fraţii ne-au spus că aici sunt mine de cupru şi de zinc.

Volod se uită la el. Ştia că era miner din Dravocnik. Şi tatăl lui fusese tot miner. Şi bunicul lui.

— Peste o oră plecăm, îi spuse. Dacă văd că nu vă întoarceţi înseamnă că aţi găsit de lucru.

— Volod, noi…, interveni unul dintre ceilalţi.

Volod se ridică şi îl întrerupse cu un gest al mâinii.

— Caii îi luăm noi. Şi spadele. Unui miner nu-i trebuie spadă. Dar puteţi păstra arcul.

Cei cinci bărbaţi se ruşinau ca nişte trădători.

Volod îi îmbrăţişă, unul câte unul. Cu căldură.

— Aţi fost tovarăşi foarte buni, spuse. Dumnezeu să vă binecuvânteze! Sper ca peste o oră să nu vă mai văd mutrele urâte.

Bărbaţii, fără să-şi poată depăşi cu totul stânjeneala, ieşiră din lazaret. Dar se vedea că erau fericiţi.

— Îi laşi să plece? întrebă uimit Mikael.

— Firește, îi răspunse Volod. Chiar cu bucurie.

— De ce?

— Le-ai văzut ochii? întrebă Volod. Nu știu dacă lucrul peste care au dat se cheamă libertate. Dar un bărbat trebuie să poată căuta de lucru. Trebuie să poată să le potolească foamea copiilor și soției lui. Nu trebuie să fie înlănțuit de stăpânul lui, care îl poartă spre ruină numai din orgoliu, fără ca măcar să-și dea seama de mizerele și neînsemnatele lor existențe. Îi puse o mână pe umăr. Nu, nu știu să-ți spun dacă oamenii ăia, oamenii mei, au găsit libertatea. Dar uită-te în ochii lor. Și-au găsit un motiv pentru care să trăiască. Și, în fond, poate că asta-i libertatea. Să ai pentru ce să trăiești. Cine sunt eu ca să le refuz asta? Reușești să înțelegi?

— Dar bătălia noastră? exclamă Mikael.

Volod scutură din cap.

— Mereu îți umpli gura de cuvinte seci, țărane, ți-am mai spus-o.

Mikael roși.

— Ei nu-mi aparțin, zise Volod. Dacă aș gândi asta, chiar și numai o clipă, eu însumi n-aș mai fi liber.

După o oră, bărbații nu se întorseseră.

Era o zi cu soare. Cerul părea spălat de ploaia din zilele anterioare. Până și piatra din care erau făcute casele strălucea.

Bătrânul căpitan apăru cu oamenii lui și le înapoie armele. Ultima, ținând-o în mâini cu mare respect, i-o restitui lui Mikael.

— Încotro vă îndreptați? îl întrebă pe Volod.

— Spre Konstanz, răspunse Volod.

Mikael se întoarse, uimit. Dintr-odată realiză că nu se întrebase niciodată dacă aveau o țintă.

Fața bătrânului deveni serioasă.

— Sunt aproape trei sute de mile! exclamă el. E o călătorie lungă și obositoare.

Volod încuviință. Încuviință și bătrânul.

— Ajungeți în fundul văii, spuse el arătând spre vest. Pe urmă urcați printre munți spre nord. Nu sunt înalți. Creasta nu atinge nici măcar trei mii de picioare. Coborâți în vale și urcați de-a lungul Dravei până la Lienz. Acolo va trebui să vă opriți până în primăvară. Munții vor fi deja acoperiți de zăpadă.

— Vom înainta cât vom putea, răspunse Volod.

Bătrânul încuviință din nou.

— Da, știu, zâmbi el. Îi întinse un sul de pergament. Până la Lienz acest permis de trecere vă va garanta că nu dați de bucluc și sunteți găzduiți. Mai departe va trebui să vă descurcați singuri.

— Mulțumesc, spuse Volod.

— Un ultim lucru, adăugă bătrânul. Ar fi mai bine dacă ai spune că femeia

este soţia ta. Îi făcu cu ochiul. Sora unui băiat nu e atât de respectată cât soţia unui războinic.

Volod surâse.

— Sunteţi înţelept.

— La bătrâneţe n-ai alt privilegiu.

Apoi ceata se puse în mişcare. Acum Mikael avea un cal. Şi fraţii încărcară pâini şi brânză şi butelci cu vin şi pe ceilalţi patru cai fără călăreţ.

— Dar din partea oraşului, spusese starețul, uitându-se la bătrânul căpitan, care, după cum se vede, trebuie să-i fi povestit despre spada lui Mikael.

După vreo zece mile, ajunşi la Köttschach, se opriră pentru noapte. Permisul le garantă, după cum le fusese promis, ospitalitate. Şi când Mikael scoase din teacă spada lui, se puse la frigare un purceluş de lapte în cinstea lor.

Dimineaţă, alţi şapte oameni ai lui Volod găsiseră de muncă în minele vecine de aur, argint, fier şi plumb.

Astfel, doar cincisprezece oameni şi o femeie se aventurară spre munţi şi urcară de-a lungul cursului râului Drava.

În două zile ajunseră la Lienz. Şi acolo folosiră permisul ca să obţină găzduire. Şi acolo Mikael îşi arătă spada.

Deşi toţi îi sfătuiră să nu o facă, îşi reluară drumul. Se strecurară într-o vale îngustă, urcând apoi spre nord-vest pe malul râului Isel. Apoi o cotiră spre sud-vest, urmărind un râu pe care oamenii locului îl numeau Schwarzach.

Dar drumul era din ce în ce mai abrupt şi se înfundau în zăpadă până la mijlocul pulpei. După doar câteva mile se treziră la mai mult de patru mii de picioare. Prima noapte îi prinse pe drum, fără un adăpost. Aprinseră un foc şi se încălziră cu vin. Dar muri unul din cai. Şi, dimineaţa, oamenii aveau picioarele şi mâinile degerate.

Merseră în continuare, îngropându-se din ce în ce mai mult în zăpadă, neştiind dacă n-ar face mai bine să se întoarcă. Pe urmă, înainte de asfinţit, zăriră un cătun cu câteva case.

— Sunteţi în Sankt Jakob, în Defereggen, le spuse mai-marele satului, scrutându-i cu o privire plină de teamă, înspăimântat să nu fie bandiţi. Suntem oameni sărmani, nu ne jefuiţi.

— Îţi cerem doar găzduire, om bun, răspunse Volod. Suntem în drum spre oraşul Konstanz.

Mai-marele satului încruntă sprâncenele. Nici el, nici ceilalţi ţărani nu se aventuraseră vreodată dincolo de marginea satului. Habar nu aveau unde este Konstanz.

— Ni s-a spus că trebuie să ajungem la lacul Anterselva şi după aceea să o luăm prin munţi până la Brunico, explică Volod.

— Nimeni nu poate ajunge la lac în anotimpul ăsta, spuse căpetenia satului, scuturând din cap. Acolo sus or fi cel puţin şapte picioare de zăpadă. Trebuie să aşteptaţi până la primăvară. E mult şi că aţi ajuns până aici, sus.

— Ne puteţi găzdui? îl întrebă Volod.

Mai-marele satului lăsă capul în jos.

— Suntem oameni sărmani, domnule…

— Vă putem da trei cai, zise Volod.

Ochii omului se căscară de uimire.

— Trei cai?! exclamă el.

Se întoarse spre ceilalţi ţărani, care ascultau mai de departe.

— Trei cai sunt prea mulţi…, zise ingenuu Volod.

— Nu, trei cai sunt un preţ corect, interveni o femeie. Va trebui să gătim şi să ne împărţim merindele cu ei. Şi unde or să doarmă? În fânar? Ar muri îngheţaţi. Aşa că trebuie să clădim o sobă în fânar şi să le dăm din lemnele noastre. Trei cai sunt chiar puţin.

Volod se uită la femeia care-şi pusese mâinile în şolduri.

— Vă vom da şi trei şei. Dar mai mult nu putem plăti, îi spuse el.

— Atunci, trei cai şi trei şei, de acord! zise femeia. Şi ochii îi scânteiau de bucurie. Dar veţi tăia lemne şi veţi da o mână de ajutor, dacă e nevoie.

— Iertaţi-o pe nevastă-mea, domnule…, spuse mai-marele cătunului.

— N-am pentru ce s-o iert, răspunse Volod. Apoi se uită la femeie. Dar o să ne dai de mâncare pe săturate şi chiar mâine vă veţi pune pe treabă să clădiţi soba. Şi ai să ne dai şi pături călduroase.

Femeia îi făcu un semn că da, mai mult decât mulţumită de afacere. Niciunul dintre cătunele din jur nu avea trei cai.

— Şi o să vă băgăm în fânar şi vacile. Băşinile lor vă vor ţine de cald! exclamă ea râzând.

Şi râseră şi oamenii lui Volod şi ţăranii, cu toţii laolaltă.

Nevasta căpeteniei arătă ameninţător cu degetul spre Volod.

— Veţi respecta femeile?

— Dacă ele ne vor respecta pe noi, i-o întoarse Volod cu ironie.

— Cele căsătorite vă vor respecta, cum zici tu, răspunse femeia. Dar nu părea atât de convinsă fiindcă pe faţă avea întipărită o strâmbătură şmecheră.

Când oamenii intrară în fânar, ţăranii deja adunaseră fânul de-o parte şi aduseseră înăuntru cinci vaci. Începură să întindă fânul pentru noapte.

— Mâine-dimineaţă scoate spada din teacă, zise Volod către Mikael, după cină. A venit timpul să facem din tine un războinic.

Mikael simţi un freamăt de entuziasm.

— Acum dormi, îi zise Volod.

În noaptea aceea Emöke cântă.

Nimeni, înainte, nu o mai auzise cântând. Avea un glas atât de plin de durere şi de patimă, iar melodia pe care o fredona era atât de răscolitoare, încât în noaptea aceea inima fiecăruia se topi.

Şi fiecare dintre ei se gândi la femeia lui, aflată departe.

48.

— De ce m-ai silit să-l ucid pe soldatul acela? îl întrebă Mikael pe Volod.

Erau în picioare, în zăpadă, unul în faţa celuilalt, cu spadele în mână. Cerul era senin şi soarele făcea să strălucească pojghiţa de zăpadă care îngheţase pe timpul nopţii. Se aflau într-un luminiş, la mai puţin de jumătate de milă de Sankt Jakob.

— Eu l-am ucis, răspunse Volod.

— Mâna care strângea pumnalul era a mea, zise Mikael.

— Nu. Mâna mea o strângea pe a ta. Tu, singur, ai fi dat drumul pumnalului, preciză Volod. Şi braţul meu l-a mişcat pe al tău.

— De ce trebuia să moară omul ăla? întrebă Mikael, cu ochii înceţoşaţi de lacrimi.

Pe timpul nopţii auzea zgomotul tăişului care se freca de trahee. Simţea căldura sângelui pe mâini.

— Dacă te înspăimântă aşa de tare că păcatul ar putea cădea pe sufletul tău, linişteşte-te, zise Volod. E în întregime al meu. Mi-l asum cu plăcere.

— De ce trebuia să moară omul ăla? repetă Mikael.

Volod ridică spada şi îl atacă. Mikael ţinu contră cu a lui, din reflex, de-a curmezişul. Dar nu ţinea arma destul de strâns şi aceasta îi căzu din mână. Atunci Volod lansă o lovitură laterală, cu tăişul, făcând aerul să şuiere, şi opri cursa lamei la o palmă de gâtul lui Mikael.

— Eşti mort, îi spuse. Apoi făcu un pas înapoi, lăsă spada în jos şi o înfipse în zăpadă până ajunse să intre în pământ. Se îndepărtă doi paşi de armă, într-o parte. Arătă spre spada lui Mikael de pe jos. Ridic-o şi atacă-mă! îi ordonă cu glas dur.

Mikael se uită la spadă fără să se mişte. Volod luă o mână de zăpadă şi i-o aruncă în faţă, strigând:

— Ia-o, ţărane!

Mikael, umilit, luă spada, o ridică deasupra capului şi o lăsă să cadă

deasupra lui Volod care se feri cu mare nepăsare.

— Nu e o sapă, ţărane! îşi bătu joc de el.

Apoi, pe când Mikael dădea o altă lovitură, Volod se năpusti la el, contrându-l în plin stomac cu o lovitură de cap. Mikael lăsă iar spada să cadă, rostogolindu-se în zăpadă, fără suflare. Volod luă spada lui Mikael şi îi puse un picior pe piept, imobilizându-l. Apucând arma cu ambele mâini, o lăsă să cadă cu violenţă, înfigând-o la doar două degete de gâtul lui Mikael.

— Eşti mort, îi spuse.

Se uită la el în linişte, cu ochii lui de lup, aparent fără să simtă nici cea mai emoţie. Nici ură, nici furie, nici milă, nici dispreţ. Se uita la el şi atât. Apoi îl eliberă pe Mikael şi se îndepărtă doi paşi întorcându-i spatele.

— Ia spada, îi spuse.

Mikael puse mâna pe mânerul armei şi dădu să se ridice.

Dar Volod sări şi, cu o lovitură de picior, îi izbi mâna. Spada zbură cât colo. Volod scoase dintr-o mânecă un pumnal, se aruncă asupra lui Mikael cu amândoi genunchii şi dădu lovitura, oprindu-se la doar un deget de ochiul lui drept, cu viteză şi precizie. Mikael gâfâia, cufundat în zăpadă.

— Eşti mort, spuse Volod pentru a treia oară. Se ridică şi îşi recuperă spada lui. Sfârşitul primei lecţii! îi strigă când fu pe la mijlocul luminişului, apropiindu-se de Sankt Jakob fără să-l aştepte.

Mikael rămase întins în zăpada care-i îngheţa obrajii. Pe urmă, când îi fu prea frig, se întoarse şi el. Până seara Volod îl evită. După cină, însă, se aşeză lângă el, cu două căni de bere. Îi întinse una. Băură în tăcere.

— Ce ai învăţat azi? întrebă Volod lăsând cana jos.

— Că eşti mai bun decât mine la mânuirea spadei, răspunse Mikael supărat.

Volod îi trase una peste gură cu dosul palmei, fără ca măcar să îl privească. Oamenii se întoarseră spre ei, amuţind.

— Să nu mai îndrăzneşti vreodată, ţărane! şuieră Volod. Nu mă face să-mi pierd timpul, altfel mă voi simţi liber să nu-mi ţin promisiunea pe care i-am făcut-o lui Raphael.

Mikael lăsă privirea în jos. Îl ustura buza. Şi se simţea un prostănac. Volod îl apucă de încheietura dreaptă, cu putere.

— Spada e parte din tine, spuse el. Nu e un obiect străin de corpul tău. E chiar braţul tău. Îi strânse şi mai tare încheietura. Oare îţi pierzi braţul cu atâta uşurinţă? E atât de uşor să ţi-l smulg din umăr?

Sări într-o parte, făcând pârghie cu tot trupul, trăgând teribil de încheietură. Mikael căzu de pe scăunel.

— Braţul este încă prins de umăr, vezi? zise Volod, ajutându-l să se ridice. Dar dacă-ţi pierzi spada e ca şi cum ţi-ai fi pierdut braţul. Se ridică în

picioare, luă spada lui Mikael şi dădu o lovitură groaznică în bârnele fânarului. Tăişul călit se înfipse adânc în lemn. Vino aici! îi spuse atunci lui Mikael.

Mikael se duse la el. Simţea cum toţi ochii bărbaţilor erau aţintiţi asupra lui.

— Apuc-o! ordonă Volod.

Mikael strânse mâna pe mâner.

— Spada e braţul tău, zise Volod, prinzându-i încheietura. Degetele, palma, mânerul sunt unul şi acelaşi lucru. Nu se pot separa, aşa cum mâna e ţinută de braţ de încheietură, şi antebraţul de braţ de cot, şi braţul de restul trupului de umăr. Cu mâna liberă îi pipăi pieptul. Iar în mijlocul trupului tău se află inima. Ascult-o! Ce spune?

Mikael nu ştia ce să răspundă.

— Ascult-o, o auzi? continuă Volod.

Mikael încuviinţă stânjenit.

— Pune mâna stângă pe inimă, îl îndemnă Volod. Şi zi-mi ce auzi.

Mikael îşi puse mâna pe piept. Roşi.

— Bum… bum… bum…

— Asta-i inima unui ţăran, zise Volod, cu o notă de dispreţ în glas. Inima unui războinic zice: „Strânge… trăieşte… strânge… trăieşte… strânge…” Ai înţeles?

— Da…, confirmă Mikael.

Brusc, Volod îi smuci încheietura dreaptă. Mâna lui Mikael nu ţinu mânerul spadei.

— Eşti mort, îi suflă în faţă Volod. Se întoarse spre oamenii lui. Veniţi aici! le ordonă el. O singură lovitură şi cu o singură mână, ţinându-l de încheietură, zise arătând mâna lui Mikael care apucase iar mânerul spadei. Cine reuşeşte să-i smulgă spada din strânsoare are mâine jumătate din cina lui.

Mikael rezistă la primele patru lovituri. La a cincea cedă.

În ziua următoare nu fură lecţii în luminiş. Spada lui Mikael rămase înfiptă în bârnele fânarului toată ziua. Seara, Mikael trebui să dea jumătate din cina lui şi jumătate din berea sa bărbatului care îl bătuse.

— Din nou, anunţă Volod când terminară de mâncat.

În timp ce Mikael strângea mânerul în pumn, Volod îl bătu cu un deget pe piept. „Strânge… trăieşte… strânge… trăieşte… strânge…” spunea el ritmic, ca şi cum ar fi imitat bătăile inimii.

În seara aceea, Mikael rezistă la nouă bărbaţi. Dar la al zecelea spada îi căzu din mână.

În a treia seară rezistă la şapte lovituri.

Volod îi pipăi braţul.

— Aici eşti puternic, ţărane, spuse. Apoi îi atinse pieptul la nivelul inimii. Dar eşti slab aici.

Mikael se întinse pe paie, mai deoparte, înfăşurându-se în pătură. Era cătrănit. Se simţea singur. Ar fi vrut să se întoarcă la viaţa lui de dinainte. Şi să se refugieze în braţele Eloisei. Ce făcea acolo, în mijlocul neantului?

Auzi lângă el un fâşâit. Apoi un trup care se lipea de spatele lui şi îl îmbrăţişa. Înţelese că era Emöke, care se întinsese alături de el. Stătu nemişcat, înţepenit.

Emöke tăcu o vreme. Pe urmă începu să cânte. Din prima seară nu o mai făcuse.

Dar de data asta era doar o melodie, fără cuvinte. Sfâşietoare, apoi veselă şi din nou sfâşietoare.

Emöke se opri.

— Pune tu cuvintele, îi şopti la ureche. Spune-i tot ce vrei.

— Cui? întrebă Mikael.

Emöke nu răspunse.

— Eloisei? întrebă iar Mikael.

Emöke îi puse o mână pe inimă.

„Da, Eloisei", gândi Mikael.

— Ea îţi va da puterea, murmură Emöke.

Pe urmă începu iar cu melodia ei. Şi era un cântec de dragoste. Vesel, trist, pasionat, melancolic, senzual, disperat.

Mikael se lăsă în voia melodiei. În unele momente aproape că i se păru că Eloisa era acolo. Reuşi să-i simtă mirosul, răsuflarea. I se păru că îi poate mângâia părul, buzele, sfârcurile. O sărută pe gât şi pe mâini. O căută între picioare, îi simţi carnea umedă. Îi simţi pielea între dinţi, în timp ce o muşca. Din când în când, crezu că moare de durere. Din când în când se surprinse râzând.

Şi toată noaptea nu suferi de frig.

În seara următoare, când Mikael luă în mână spada înfiptă în lemn, Emöke, aşezată în fundul fânarului, începu iar să fredoneze melodia din noaptea trecută. Mâna lui Mikael se strânse pe mânerul spadei. Şi niciunul dintre bărbaţi nu reuşi să-l facă să o scape din mână.

— Ţi-ai găsit inima, ţărane? îi zise la sfârşit Volod, cu un zâmbet umbrit care-l făcea să-şi mijească ochii de lup.

Mikael îi zâmbi, la rândul lui, în timp ce cântul lui Emöke se stingea.

Atunci, pe neaşteptate, Volod îi apucă încheietura şi trase. Mikael, luat prin surprindere, dădu drumul armei.

— Ai trişat! protestă el ofensat.

— E adevărat, admise Volod. Îi luă capul în mâini, silindu-l să se uite în ochii lui. De aceea l-am ucis pe soldatul acela, spuse cu seriozitate. Şi el ar fi putut… trişa. Şi-ar fi putut lua pumnalul şi l-ar fi putut arunca în spatele unuia dintre oamenii mei.

Mikael strânse mâna pe spadă şi se uită la Volod cu o privire provocatoare.

— Mai încearcă o dată, îi spuse.

— Nu, răspunse Volod, surâzând. N-aş reuşi să te fac să-i dai drumul. Ştiu. Îl bătu cu mâna pe umăr, încuviinţând. Apoi se întoarse spre oamenii lui. Mâine fiecare dintre voi îi veţi da băiatului câte o lingură din supa voastră. V-a bătut. Îi zâmbi iar lui Mikael. Scoate spada de acolo. Mâine facem a doua lecţie.

Mikael se uită la Emöke.

— Mulţumesc, îi spuse, chiar dacă ea nu-l putea auzi. Apoi încercă să tragă spada din lemn. Dar, după aproape jumătate de oră, tot nu reuşi. Şi aproape jumătate de oră Volod şi oamenii lui râseră de le crăpară burţile. Dar lui Mikael nu-i păsă când se întinse să se culce.

În urechi avea melodia lui Emöke, care îl purta spre Eloisa.

49.

— A doua lecţie e şi ultima, zise Volod.

Mikael se uita la el, strângând spada în mână, în mijlocul luminişului înzăpezit.

— E ultima, dar nu se sfârşeşte aici, adăugă Volod. Durează toată viaţa.

— Ce trebuie să fac? întrebă Mikael.

— Să supravieţuieşti atacurilor mele, răspunse Volod, mijindu-şi ochii de lup. Până în ziua în care ai să fii în stare să mă ataci şi să mă pui în situaţia să supravieţuiesc loviturilor tale. Îi puse lama spadei pe umărul drept. Dar nu uita, întotdeauna ai să întâlneşti pe cineva mai puternic decât tine. Învaţă de la duşmanul tău şi, dacă vei ocoli moartea, ai să fii stăpân pe forţa lui. Volod îi puse lama pe celălalt umăr, ca la o mică învestitură. Un războinic îi adună în el pe toţi războinicii pe care i-a învins.

Mikael simţea cum inima îi bate autoritară în piept.

— Dezbracă-te! zise Volod.

Mikael se uită uluit la el.

— Dă-ţi hainele jos, ţărane!

Încet, Mikael îşi scoase tunica de lup şi flanela groasă.

— Pe toate, zise Volod.

Mikael îşi scoase pantalonii din piele şi rămase în izmene şi în cizmele pe care i le cususe Raphael.

— Totul! ordonă Volod. Trebuie să fii gol!

Mikael îşi scoase şi cizmele, şi izmenele. Îl trecură fiori când picioarele lui atinseră zăpada. Şi îi fu ruşine. Se simţea ridicol.

Atunci, Volod înfipse spada lui în pământ şi începu la rândul lui să se dezbrace.

Când fu gol, Mikael văzu că avea trupul însemnat de o mulţime de cicatrice monstruoase, pe toate părţile corpului. Pe torace, pe braţe, pe picioare. Volod se întoarse. Şi spatele era însemnat de o reţea deasă de cicatrice.

— Fiecare dintre ele, zise Volod, mângâindu-şi semnele de pe corp, este cea mai bună învăţătură pe care am primit-o vreodată. Fiecare rană este o lovitură pe care mi-am însuşit-o, o parare pe care am învăţat-o. Şi toate cicatricele, puse laolaltă, istorisesc povestea mea şi fac din mine ceea ce sunt acum.

Lui Mikael începură să-i clănţăne dinţii de frig.

— Nu mai tremura! îi ordonă Volod.

Mikael încercă să se abţină. Avea picioarele îngheţate, aproape că nu şi le mai simţea.

— Eu nu sunt un maestru al armelor, zise Volod.

Apoi luă două beţe lungi cât două spade, pe care le adusese cu el, după ce le cioplise cu o seară înainte. Îi aruncă unul lui Mikael. Mikael îl prinse din zbor. Îşi simţea mâinile amorţite de frig.

— Raphael te-ar fi putut învăţa arta mânuirii spadei, continuă Volod. Eu nu sunt nici pe departe atât de rafinat.

Sări în faţă şi, după ce se prefăcu că atacă frontal, îl izbi pe Mikael în coaste.

— Eşti mort, îi spuse.

Mikael primi lovitura cu o strâmbătură de durere. Volod se retrase, revenind la poziţia iniţială.

— Eu am crescut pe drumuri. Maeştrii mei de arme au fost toţi cei care m-au provocat. Sări din nou, repetând atacul de mai înainte şi aceeaşi lovitură înşelătoare. Mikael pară lovitura violentă. Volod încuviinţă. Pe urmă repetă atacul, dar de data asta fenta nu fu aceeaşi şi Mikael, care se pregătise pentru următoarea lovitură laterală, fu izbit de băţ din plin, în frunte.

— Eşti mort, zise Volod.

Mikael simţi cum îi curge sânge pe frunte. Lăsă băţul în jos. Şi, în clipa aceea, Volod atacă, lovindu-l din plin în stomac şi trântindu-l în zăpadă, pe

spate.

— Sunt mort! strigă Mikael frustrat.

Volod se uită țintă la el.

— Nu e un joc, băiete, spuse el cu asprime. Ridică-te!

Mikael se sculă în picioare. Tremura.

— Nimic altceva nu contează atât de mult cât supraviețuirea ta, nu uita asta, spuse Volod. Nu ți-e frig, nu simți foamea, durerea, furia, nostalgia. Nu ești nici trist, nici vesel. Nu ești îndrăgostit. Nu ți-e somn. Nu ești beat. Nu ești rănit.

Atacă dând o lovitură puternică transversală.

Mikael pară. Simți lemnul cum vibra pe lemn, dar nu îi dădu drumul și lansă o lovitură. Volod se feri.

— N-ai la dispoziție și ziua de mâine, zise el. Doar pe cea de azi! Acum! Aici!

Mikael se lansă într-un atac frontal, apoi devie izbitura și o transformă într-o lovitură laterală, precum cea pe care o primise. Volod o respinse fără dificultate, dar încuviință, satisfăcut.

— Uite, puțin din mine a intrat în tine. Îl angajă pe Mikael într-o luptă cu câteva lovituri ușoare, doar ca să-i deschidă garda. Pentru ce lupți, băiete? îl întrebă.

— Pentru libertate, răspunse Mikael plin de entuziasm.

Volod îl lovi la un picior.

— Nu spune tâmpenii! răcni.

Îl mai lovi o dată, la șold și la vintre. Mikael se ghemui, fără suflu. Volod îi puse vârful bățului între umeri.

— Lupți pentru viață.

Împinse violent și Mikael căzu cu fața în zăpadă. Volod îi puse un picior pe cap și îl ținu în loc. Mikael bâjbâi, sufocându-se.

— Poți să trăiești pentru libertate, zise Volod fără să-i dea drumul. Dar trebuie să lupți pentru viață.

Când Volod se dădu deoparte, Mikael deschise larg gura și trase aer în piept, aproape asfixiat.

— Îmbracă-te! spuse atunci Volod, și, la rândul lui, se îmbrăcă.

Când se întorceau la fânar, Mikael îl întrebă:

— De ce te-ai făcut rebel?

— Fiindcă nu puteam face altfel.

— Ce e libertatea?

— Ți-am mai spus. Libertatea e doar un cuvânt. Nu înseamnă nimic pentru unul ca mine, răspunse Volod.

— Atunci de ce lupți? insistă Mikael.

De-acum se vedea fânarul. Volod îl duse la o cocină.

— Porcii mănâncă resturi din troacă şi se tăvălesc în rahat, spuse arătând spre ei. Dar mistreţii, care tot porci sunt, mănâncă în pădure. Şi nu se tăvălesc în propriul căcat. Îl apucă de ceafă şi îl duse la fânar unde vacile, legate cu o funie, rumegau resemnate din fânul uscat.

— Uită-te la ele! Cerbii, care sunt tot nişte vaci, sapă cu copitele în zăpadă şi caută iarba verde şi gustoasă care a biruit îngheţul.

Luă două căni de bere. Se aşeză lângă focul din soba pe care locuitorii din Sankt Jakob o terminaseră de clădit. Bău în tăcere, cufundat în gândurile lui. Mikael se aşeză lângă el.

— De ce ai salvat-o pe Nebună? întrebă Volod.

— Nu-i zice aşa, spuse Mikael.

— Are o voce de înger, dar e nebună, insistă Volod. De ce te interesează pe tine o biată nebună? De ce ai salvat-o punându-ţi viaţa în pericol?

Mikael ţinea privirea în jos.

— Fiindcă aşa… era drept.

Volod se uită la el cu respect.

— Da, spuse el grav. Ăsta-i singurul motiv. Fiindcă era drept aşa. Brusc ochii lui se înceţoşară. Rămase multă vreme în tăcere. Pe urmă se uită din nou la Mikael. Ai pe cineva la care ţii? O femeie?

— Da, spuse Mikael.

Şi simţi o flacără în inimă.

— Şi ai lăsat-o pentru Nebună? întrebă Volod.

Mikael roşi.

— Da…, murmură, simţindu-se vinovat.

Volod zâmbi distant. O durere adâncă părea să-i umple ochii.

— Aveam o soţie şi trei copii, spuse într-un târziu, cu o voce răguşită. Au murit într-o iarnă, cu mulţi ani în urmă. Volod aruncă în foc o bucată de lemn, cu o furie slabă, ca şi cum dintr-odată ar fi fost obosit şi vlăguit. Au murit din vina mea. Pentru că nu am fost în stare să le dau să mănânce din munca mea… Glasul i se prefăcu într-un murmur dureros. Primul a murit cel mic. N-avea un an. Ştiam că nu avea să reziste. Chiar dacă i-am fi dat puţina hrană pe care o adunam din gunoi. Aşa că am decis să nu-i dau nimic. Ceilalţi doi aveau mai multe şanse să supravieţuiască… Aşa că nu am împărţit resturile în trei, ci le-am dat numai celorlalţi doi. A murit după câteva zile. În urechi încă îmi mai răsună plânsul lui. Pe urmă s-a îmbolnăvit cel mare. I-au trebuit trei săptămâni lungi până să se ducă. După aia i-a venit rândul soţiei mele. Îşi lua mâncarea de la gură ca să i-o dea ultimului ei copil… dar cred că a murit de durere, nu de foame. Al treilea copil al meu a murit în primăvară, când, de-acum, speram că răzbise. Volod scutură din cap. Ştii cum mori?

Acum lacrimile îi şiroiau pe obraji. Găsisem pentru el o coajă de budincă de carne… nu mai mare de un deget. Nu a mâncat-o imediat, pentru că nu voia să se termine. În clipa aceea era cel mai fericit copil din lume. Îşi pierduse mama şi doi fraţi, era atât de slab că aproape că nu se mai ţinea pe picioare, totuşi o coajă murdară de pământ îl făcea să fie cel mai fericit copil din lume… Zâmbi o fracţiune de secundă, amintindu-şi. Pe urmă glasul i se înăspri. Un bătrân l-a văzut… şi l-a înjunghiat, ca să i-o fure.

Tăcu, pierdut în propria durere. Se uită la Mikael.

— Şi acum mă căiesc că l-am ucis pe bătrânul ăla, spuse el cu glas mânios.

Mikael nu-i susţinu privirea.

— De ce…? întrebă.

— Fiindcă nu moşul ăla îl ucisese pe fiul meu, spuse grav Volod. Eu fusesem acela. Pe el, pe soţia mea şi pe ceilalţi doi copii. Eu. Eu şi numai eu singur îi omorâsem.

— Nu…, murmură Mikael.

— Ba da, băiete! zise ferm Volod. Mă întrebi ce e libertatea, umplându-ţi gura cu acest cuvânt gol, continuă el. Cum să ştie un om ca mine? Eram ca unul dintre porcii ăia care se tăvălesc în propriul căcat aşteptând ca stăpânul să le umple troaca. Eram ca una din vacile alea, resemnate, cu un laţ la gât, care vor muri dacă moare ţăranul care le duce fân. Pot şti porcii şi vacile alea ce este libertatea? Îşi luă capul în mâini. Eram miner. Mina nu mai producea şi patronul nu mă mai plătea. Şi nu mă lăsa să mă duc să caut de lucru la altă mină. Pentru că eram porcul lui, vaca lui. Luă un ciot de lemn. Asta-i libertatea, pentru unul ca mine. Aruncă ciotul în foc. Îşi umplu din nou cana. O ţinu în faţa ochilor. Asta-i pentru mine libertatea, repetă bând. Desfăcu braţele cuprinzând tot fânarul. Asta e libertatea pentru unul ca mine. Să fiu aici. Fiindcă aşa vreau eu. Puse o mână pe umărul lui Mikael. Aşa că vezi că libertatea, pentru un serv, se reduce la asta: să supravieţuiască, să-şi salveze de la moarte soţia şi copiii. Numai pentru asta lupt. Ca să am acest simplu, mizerabil drept. Când oamenii vor cuceri asta, atunci poate îşi vor permite luxul să se întrebe care este înţelesul cuvântului libertate. Dar nu eu…, spuse. Eu trăiesc din ură, din remuşcări… din ruşine.

Mikael nu spuse nimic. Volod îl luă pe după umăr.

— Tu ai făcut ceva ce eu nu am fost în stare să fac, băiete. Tu ţi-ai riscat viaţa şi ai salvat-o pe Nebună… pur şi simplu pentru că aşa era drept. Îi zâmbi, distant. Poate că, într-o zi, tu vei fi cel care mă vei învăţa ce e libertatea.

— Nu… eu…

— Femeia ta e mândră de tine, băiete, îl întrerupse Volod. Nevasta mea n-a putut să fie. Şi nici copiii mei. Tăcu o vreme. Apoi se ridică, brusc. Chipul lui

era iar cel dintotdeauna. Dur, de nepătruns. Şi în seara asta am să mi-o trag cu una dintre femeile satului, care abia aşteaptă să şi-o pună cu un bărbat pe care şi-l închipuie un erou şi care, de fapt, e doar un biet nenorocit care, în clipa de plăcere, va murmura numele soţiei lui.

Izbucni într-un râs amar şi ieşi.

Mikael rămase nemişcat. Vorbele lui Volod îi atârnau în spate ca pietrele de moară.

În seara aceea mâncă deoparte, într-un colţ întunecat al fânarului, departe de foc. Se gândi cum ar fi fost viaţa lui dacă tatăl lui şi familia lui nu ar fi fost exterminaţi, dacă el ar fi fost principele Marcus al II-lea de Saxa. Simţi o ruşine adâncă. Fiindcă nu ar fi ştiut să spună dacă ar fi fost în stare să fie drept. Şi, în timp ce-şi masa vânătăile dureroase căpătate de la loviturile de băţ primite de la Volod în acea dimineaţă, în luminiş, se trezi că se gândeşte că viaţa lui cea nouă era un dar. O ocazie pe care i-o dăruise soarta. Şi, după mulţi ani, înţelese în amănunt cuvintele pe care i le spusese Raphael prima oară când se întâlniseră în coliba lui Agnete. „Din clipa asta ai două căi în faţa ta. Poţi blestema soarta rea, fiindcă ţi-a luat părinţii, regatul, bogăţia, la urma urmelor, tot ce aveai… sau îi poţi mulţumi sorţii bune că eşti viu. Şi, după cum vei alege una sau alta dintre aceste două căi, ai să devii un om sau un altul, total diferiţi între ei, cu două vieţi diferite".

Când veni timpul să se culce, se duse la Emöke şi îşi puse capul în poala ei.

— Cântă, Emöke! îi spuse.

Apoi, glasul Nebunei îl purtă spre Eloisa.

50.

Când Eloisa îi ajunse din urmă pe ceilalţi săteni, lângă podul peste râul Uque, până şi soarele păru să se ruşineze de ce se întâmpla şi se ascunse după norii negri pe care un vânt rece îi aducea dinspre nord.

Nimeni nu vorbea. Se auzea doar zgomotul făcut de lopeţi în pământul îngheţat.

— Cum de-au descoperit? o întrebă Eloisa cu glasul stins pe bătrâna Astrid de lângă ea.

Astrid nu răspunse. Dar, ca toţi cei prezenţi, îşi plimba privirea de la Eberwolf la groapa pe care o săpau soldaţii.

Ojsternig, Agomar şi principele Marcus stăteau drepţi în şa. Zece oşteni îi înconjuraseră cu spadele scoase din teacă, formând un cerc de apărare. Şi lângă principe stătea Eberwolf.

Eloisa se întoarse spre Ahlwin, tatăl lui Eberwolf. Fierarul cel uriaş, cu capul plecat, roşu la faţă de ruşine, îşi ţinea strâns nevasta care suspina zgomotos.

O lopată se izbi de ceva tare.

— O ladă! exclamă unul dintre soldaţi.

Principele Marcus îi zâmbi lui Eberwolf.

— Scoateţi-o! porunci Ojsternig.

Toţi sătenii fremătară.

Eloisa se duse la Agnete.

— Mamă…

— Porcule! spuse printre dinţi Agnete, uitându-se fix la Eberwolf.

Lada fu scoasă din groapă…

— Deschideţi-o! porunci Ojsternig.

Un soldat dădu la o parte capacul lăzii. În ea erau toate bunurile pe care locuitorii din Raühnvahl reuşiseră să le ascundă de lăcomia lui Ojsternig.

— Ar trebui să vă spânzur pe toţi! strigă Ojsternig, furios şi în acelaşi timp satisfăcut, coborând de pe cal să îi inspecteze conţinutul.

Se uită la şerbii lui cu un aer provocator.

În ochii bărbaţilor şi ai femeilor se întipărise spaima. Spaima de pedeapsa lui Ojsternig. Spaima de sărăcie.

— Bunurile astea sunt confiscate! anunţă Ojsternig, încălecându-şi din nou calul.

— Înălţimea Voastră…, înaintă timid fratele Timotei.

Ojsternig se uită dispreţuitor la el.

— Ce-i, popo?

Parohul de la Madonna delle Nevi îşi băgă capul între umeri.

— Înălţimea Voastră… asta-i tot ce au oamenii ăştia…

— Ei şi? surâse Ojsternig cu răutate.

— Înălţimea Voastră… sunt lucruri de nimic… câteva monede pe care fiecare…

Ojsternig îl întrerupse cu un gest nerăbdător din mână.

— Lucruri de nimic şi câteva monede care, puse laolaltă, fac o comoară, părinte.

— Înălţimea Voastră… încercaţi să înţelegeţi… E mai mult decât vă datorează şerbii Domniei Voastre… Dacă aţi vrea să fiţi atât de milostiv să…

— Sunt mai mult decât milostiv! exclamă Ojsternig, furibund. Ar trebui să pun să fie biciuiţi şi pe urmă să-i spânzur! Şi-au înşelat stăpânul! Îşi plimbă privirea peste oameni. E mai mult decât îmi datorau? Ei bine, am să iau tot, ca plată pentru pedeapsa mea dreaptă şi legitimă, şi am să le las viaţa. Deci sunt sau nu milostiv?

Fratele Timotei lăsă privirea în jos şi se retrase, întorcându-se printre oameni.

— Acest mic obol va finanţa şederea mea la Konstanz, anunţă Ojsternig. Iubitul nostru împărat şi-a convocat nobilii pentru disputa celor trei papi. Când se vor topi zăpezile, am să plec. Şi veţi fi mulţumiţi să ştiţi că aceste bunuri îmi vor face mai plăcută şederea în oraşul Konstanz. Se uită la fratele Timotei. Nu-i aşa că veţi fi bucuroşi? Răspunde!

— Da… Înălţimea Voastră…, răspunse preotul, cu un firicel de voce.

— Bine! râse Ojsternig şi dădu să-şi întoarcă armăsarul.

— Domnia Voastră, interveni principele Marcus, scoţând spada din teacă şi aşezând-o pe umărul lui Eberwolf. E meritul servului nostru fidel dacă am descoperit înşelătoria plebei.

Ojsternig se uită la el ridicând o sprânceană.

— Eu l-am sfătuit să-şi arate faţă de voi deplina loialitate, continuă principele Marcus, mijind ochii vicioşi. Drept premiu, cred că merită să devină soldat al armatei voastre. Iar eu, cu binecuvântarea Domniei Voastre, îl voi face scutierul meu, şi poate, într-o zi, va fi cavaler în suita voastră.

Ojsternig îşi opri calul în faţa lui Eberwolf.

— Ai vrea să devii soldatul meu? îl întrebă.

— Da, Înălţimea Voastră! exclamă Eberwolf şi căzu în genunchi.

— Porcule! repetă Agnete.

Ojsternig îl măsură din cap până-n picioare.

— Odată ţi-am spus că ai un suflet care nu valorează nimic, zise el cu glas şoptit. Că eşti alunecos şi laş şi că în viaţă n-ai putea fi decât un servitor sau un trădător.

Eberwolf se întoarse spre principele Marcus, dezamăgit.

— Uită-te la mine! porunci Ojsternig.

Eberwolf îşi lăsă capul în jos.

— Am greşit, spuse atunci Ojsternig.

Pe chipul lui Eberwolf înflori un zâmbet.

— Am greşit, repetă Ojsternig. Fiindcă tu eşti amândouă la un loc. Şi servitor, şi trădător.

Eberwolf vru să se întoarcă spre principele Marcus, dar se abţinu. Zâmbetul îi dispăruse de pe faţă.

— N-ai să fii niciodată unul dintre soldaţii mei, zise Ojsternig.

— Domnia Voastră, v-a slujit… merită…, protestă Marcus.

— Ştiu bine ce merită, îl întrerupse aspru Ojsternig. Va fi servitor sau trădător. Servitorul meu şi trădătorul neamului lui. Îşi apropie şi mai mult calul şi scoase spada. Cu o lovitură dispreţuitoare îndepărtă spada lui Marcus de pe umărul lui Eberwolf şi o puse în locul ei pe a lui.

— Din clipa asta tu eşti supraveghetorul meu în vale. Vei avea datoria să veghezi ca oamenii tăi să-mi respecte legile. Şi vei putea să-i denunţi pe infractori şi să-i arestezi. Se întoarse spre sătenii amuţiţi. Oricine se va atinge de el mă va atinge pe mine. Şi va fi pedepsit cu moartea. Apoi întinse un deget spre Eberwolf. Iar tu îţi vei face bine meseria de servitor şi de trădător. Fiindcă, de voi descoperi că ai ţinut partea cuiva, dacă te vei preface că nu vezi, am să pun să fii bătut cu pietre chiar de către ai tăi. Cu un zâmbet batjocoritor, care îi întindea buzele de şarpe, îşi băgă spada în teacă. Pentru îndeletnicirea ta de supraveghetor vei fi plătit cu un ban mai puţin decât un soldat, căci nu valorezi cât unul dintre ei. Dar vei putea avea o spadă şi te vei putea tăvăli cu târfele la castel. Aşa să fie! încheie. Se uită la Marcus, plin de dispreţ. Şi tu, vlăguitule… pe viitor promite doar ce îţi stă în putere. Apoi li se adresă oştenilor: Încărcaţi lada aceea! porunci, dând pinteni calului.

Eberwolf dădu să intre în convoi, dar Ojsternig observă şi îl opri.

— Nu, tu rămâi aici, supraveghetorule! porunci el. Veghează să nu spună nimeni nimic rău la adresa domnului şi stăpânului tău. Râse. Şi bucură-te de avansare printre ai tăi!

Imediat ce Ojsternig şi oamenii lui se îndepărtaseră, Ahlwin se duse la Eberwolf, ţinând-o de mână pe soţia lui.

— Ne-ai batjocorit familia, îi spuse cu glas tare, aşa încât să-l audă toţi. De azi înainte nu mai eşti fiul nostru!

Bărbatul îl scuipă în faţă, iar nevasta lui izbucni într-un plâns cu sughiţuri. Eberwolf îşi şterse faţa, apoi se uită la tatăl lui cu ochii injectaţi de o ură sălbatică.

— Nu mai sunt fiul tău şi nu mai sunt unul dintre voi! spuse, cuprinzându-i cu privirea pe ţăranii care se uitau în tăcere la el. Se uită iar la tatăl lui şi îl îmbrânci. Dacă o singură dată mă vei mai trata fără respect… am să pun să te spânzure!

Fratele Timotei se puse între Ahlwin şi Eberwolf.

— Băiete, pentru numele lui Dumnezeu…

— De azi înainte singurul meu Dumnezeu este seniorul Ojsternig, popo! îl întrerupse Eberwolf.

— Dumnezeu să se milostivească de sufletul tău, băiete! spuse fratele Timotei.

— Dumnezeu să aibă milă de al tău, popo! îi răspunse Eberwolf, furios. Căci dacă o să văd că nu respecţi legile stăpânului tău pe acest pământ, vei fi tratat ca oricare dintre ei şi sutana nu te va scăpa. Apoi, cum nimeni nu se mişca şi cu toţii continuau să se uite ţintă la el, strigă plin de dispreţ: La muncă, şerbilor!

Încet, lumea, într-o liniște mormântală, se împrăștie. „Nu mai avem nimic”, gândeau în sinea lor.

— Porcule…, murmură Agnete cu dinții strânși, îndreptându-se spre casă. În iarna asta mulți au să moară de foame din cauza acestui porc scârbos. Și dacă nu vor muri iarna asta, vor muri la prima secetă.

Eloisa o urmă în tăcere. Și nu vorbi nici când ajunseră la colibă. Se așeză pe prag, drăgălindu-l pe Harro și mângâindu-l ca și cum l-ar fi mângâiat pe Mikael. Și acolo rămase până se întunecă. Cu un singur gând în minte.

În seara aceea mâncă puțin. Și nu-i adresă niciun cuvânt mamei ei, decât ca să-i răspundă monosilabic la întrebări.

— Ce ai? o întrebă Agnete, întinzându-se să se culce.

Eloisa nu răspunse și se întinse alături de Harro, lângă sobă.

Când se trezi, în zori, era amorțită și o dureau oasele. Dar cum deschise ochii, din nou gândul acela care-i frământa mintea reveni să o chinuie.

— Din cauza lui Mikael ești așa? o întrebă Agnete când încălzea supa pentru micul dejun. Nimeni nu i-a spus porcului ăluia de Eberwolf că Mikael a salvat-o pe Emöke. Știau că nu pot avea încredere în el. Nu vorbesc nici între ei, din prudență. Ochii i se umplură de mândrie. Dar fiecare dintre ei, în sinea lui, crede în ce a făcut băiețașul. Se uită la fiica ei. De aia ești îngrijorată?

Eloisa făcu semn că nu.

— Atunci fiindcă suntem și mai săraci decât eram până acum?

Eloisa făcu semn că nu.

— O să ne descurcăm, n-avea grijă, bâigui Agnete. Nu murim noi așa de ușor.

Eloisa abia, abia dacă încuviință.

— Dar ce ai, la urma urmelor? pufni Agnete.

Eloisa scutură din umeri.

— Nimic…

— Nimic, repetă Agnete. Bine că n-ai nimic. Gândește-te cum ar fi dac-ai avea ceva. Pe urmă puse supa în două blide de lemn. Vino să mănânci! îi spuse.

Eloisa nu se mișcă. Se strânse lângă Harro.

— Lasă-l încolo de păduchios și vino să mănânci! o îndemnă Agnete pe un ton care nu admitea împotrivire.

Eloisa se ridică și se așeză la masă.

— Mănâncă, se răcește! își pierdu Agnete răbdarea, văzând că fata ei se uita țintă la blid, cu o privire pierdută.

Eloisa luă lingura, o băgă în supă și o duse la gură. Tocmai înghițise când se ridică brusc și fugi afară din colibă.

— Eloisa! o strigă Agnete.

Se ridică și ea și se duse după fiica ei.

Eloisa era îndoită de mijloc. Se ținea de stiva de lemne și vomita.

— Ți-e rău? întrebă îngrijorată Agnete, ținându-i fruntea. Ce ai fetița mea?

Eloisa se îndreptă. Gâfâia. Agnete îi șterse buzele.

— Ce ai fetița mea?

Ochii Eloisa se umbriră de lacrimi, în timp ce se întorcea cu o față înspăimântată.

— Ce-i…? o îndemnă Agnete.

Eloisa închise ochii.

— Cred că sunt grea…

Agnete păli.

— Crezi…? fu tot ce putu să spună.

Eloisa izbucni în plâns și își îmbrățișă mama ca și cum ar fi fost din nou copil.

— Am să… am un… copil… mamă…, bâlbâi ea printre suspine.

Agnete rămase tăcută, cu trupul țeapăn. Apoi, încet, răspunse îmbrățișării fetei, strângând-o și mângâindu-i spatele.

— Și ești fericită sau tristă? o întrebă ea cu un fir de voce.

— Nu știu…, răspunse și mai încet Eloisa.

51.

După doar douăzeci de zile, zăpada ajunsese la ferestrele locuințelor din lemn ale satului Sankt Jakob. Locuitorii, ajutați de oamenii lui Volod, dăduseră la lopată croind cărări de la o casă la alta și curățând drumul principal. Zăpada, adunată pe laturi, depășea un stat de om.

Cu toate acestea, instruirea lui Mikael continua.

Mikael și Volod, înnămețiți până aproape de mijloc, se duceau în luminiș. Primele două zile Volod îl pusese pe Mikael să dea la lopată zăpada de pe un teren de treizeci pe treizeci de pași, apoi, în următoarele două zile, îl silise să meargă înainte și înapoi, cu bucăți groase din scoarță de copac legate de tălpile încălțărilor, ca să netezească locul de antrenament și să bătătorească zăpada rămasă. Pe urmă, pe ici, pe colo, Volod turnase apă. În următoarea zi, terenul avea porțiuni cu zăpadă bătătorită, pe care se mergea ușor, și altele înțepenite de gerul nopții în pojghițe de gheață alunecoase, care străluceau ca oglinzile când era soare.

În fiecare zi, Mikael și Volod, goi pușcă, fără să simtă frigul, se luptau cu

bâtele. Dar, din săptămână în săptămână, Volod le schimba, înlocuindu-le cu altele din ce în ce mai mari şi mai grele, până când, la capătul unei luni şi jumătate, se înfruntară cu trunchiuri mici, greu de manevrat şi grele, pe care trebuiau să le ţină cu amândouă mâinile în timp ce erau atenţi să nu ajungă pe pojghiţele de gheaţă, unde, fără doar şi poate, şi-ar fi pierdut echilibrul.

— După asta spada o să ţi se pară o trestie, fu unul dintre puţinele lucruri pe care i le spuse Volod lui Mikael. Altul fu: Pişă-te pe picioare, când am terminat. Te va feri de degerături.

În rest, se mărginea să-l atace, scoţând la iveală tot repertoriul lui de lovituri şi de trucuri.

După o săptămână de lupte cu trunchiurile, Volod reveni la bâta de la început. Dar, de data asta, înfipse în pământ doi pari zdraveni, legă de ei două funii şi capetele le legă de încheieturile lui Mikael, astfel încât să-i limiteze deplasarea la numai trei paşi înainte, trei înapoi şi trei în laturi. Atunci Volod îl ataca furios, până ce funiile se întindeau la maximum şi Mikael nu mai putea da înapoi. De multe ori Mikael căzu. Dar de-acum nu-i mai păsa de ger şi învăţase să se apere şi să pareze chiar şi dacă era căzut la pământ.

După alte două săptămâni, Volod aduse în luminiş un asin. Pe Mikael îl legă de şolduri de animal. Apoi, luptând, răcnea să sperie asinul care, mişcându-se brusc, îl făcea pe Mikael să-şi piardă echilibrul şi loviturile lui erau astfel mai puţin precise atât în atac, cât şi în apărare.

Într-un târziu, pe la sfârşitul lui ianuarie, Volod îi spuse lui Mikael că sosise momentul să lupte cu spada.

În dimineaţa aceea, cu spada lui Raphael în mână, Mikael se simţi cuprins de o emoţie puternică. Respiraţia i se acceleră, transformându-se în aer în picături mărunte. Trupul lui se făcuse şi mai puternic. Braţele deveniseră robuste şi rapide. Degetele mâinilor erau ca turnate odată cu plăseaua. Picioarele zdravene şi agile. Şi mintea lui, acum, era aptă să se concentreze asupra a ceea ce făcea, fără să se lase distrasă, cufundându-se complet în luptă, anticipând loviturile adversarului, prevenindu-le cu parări urmate de atacuri neprevăzute.

— N-am să lovesc mai moale, zise Volod. Dacă am să-ţi străpung garda, lama mea îţi va tăia pielea, muşchii şi carnea.

Mikael se uită la el fără să se mişte.

— N-am să te tratez nici ca pe un ţăran, nici ca pe un puşti, îi spuse Volod.

Şi Mikael simţi un fel de mândrie care îi dilata plămânii, în timp ce îşi îndoia picioarele, gata să sară.

Toată luna februarie se luptară. Lama lui Volod îl răni la umărul stâng, la coapsa dreaptă, într-o parte, în dreptul ficatului, la tâmplă, la mâna stângă, la

ambii genunchi şi la gambe. Şi fiecare din loviturile acelea se transformă într-o cicatrice.

— N-am să reuşesc niciodată să te bat, zise Mikael într-o după-amiază, la sfârşitul lui februarie, epuizat şi dezamăgit.

— Îmbracă-te! îi ordonă Volod, apoi se aşează pe pământ.

Când fu îmbrăcat, Mikael se aşează lângă el. Tăcură privind soarele care dispărea repede dincolo de vârfurile munţilor.

— Deoarece încă nu ştii ce fel de animal eşti, spuse atunci Volod, fără să-şi ia privirea de la cerul care lua foc.

Şi Mikael se uita în aceeaşi direcţie. Cerul îi amintea de sânge.

— Ce animal eşti? îl întrebă Volod.

Mikael se gândi iar la cuvintele pe care tatăl său le folosise mereu ca să descrie dinastia principilor de Saxa.

— Un lup, răspunse.

Volod izbucni în râs.

— Tu? Un lup?

Râse iar. Mikael se ferecă într-o tăcere jignită.

— Nu încerca să fii ce te aştepţi să fii, îi zise atunci Volod devenind serios.

— Eu sunt un lup, repetă cu încăpăţânare Mikael.

— Nu, spuse Volod, uitându-se la amurg. Nu ai ferocitatea lupului. Şi nu lupţi ca un lup. Loviturile tale sunt aproape toate frontale. Lupul atacă dintr-o parte sau din spate. Caută locul lipsit de apărare. E nemilos. Nu e cinstit.

Soarele asfinţi şi se făcu frig, pe măsură ce văzduhul căpăta acea nuanţă de perlă din momentul în care se apropia noaptea.

Volod se ridică şi o luă pe drumul de întoarcere.

— Cum fac să înţeleg ce animal sunt? îl întrebă Mikael, mergând pe lângă el.

Volod ridică din umeri.

— Pur şi simplu, într-o zi ai să ştii. Simţi în tine, răspunse el. Dar, ca să se întâmple asta, trebuie să te întrebi. Să-ţi deschizi sufletul spre răspuns. Trebuie să asculţi.

— Aş vrea să fiu un urs, zise Mikael.

— Şi eu aş vrea să fiu înalt şi puternic, aşa ca tine, surâse Volod. Dar nu sunt. Mai merseră o vreme în tăcere, poticnindu-se prin zăpadă. Şi de ce ai vrea să fii un urs?

— Fiindcă e cea mai puternică fiară a pădurii, răspunse Mikael. Nu e nimeni mai tare decât un urs, cu excepţia altui urs.

— Ce tâmpenie! exclamă Volod. Ursul cel mai puternic din lume poate fi ucis de veninul unei vipere minuscule, dacă îl muşcă aproape de inimă. Sau de o săgeată, un obiect atât de fragil încât poate fi rupt cu uşurinţă de orice

copil.

Când se zărea fânarul, Volod se opri şi se uită în ochii lui Mikael.

— Tu eşti ceea ce eşti şi nu vei fi niciodată ceea ce nu eşti şi nici ceea ce ai vrea să fii.

Înainte de a intra în fânar îi spuse:

— Nu ne vom mai bate până când nu vei înţelege ce animal eşti.

Zile la rând, Mikael îşi imagină că e un lup, un urs, o acvilă regală, o vulpe, un şoim. Nu fu prădător pe care să nu-l ia în calcul. Îşi închipuia că-şi înfige dinţii tăioşi sau ciocul ascuţit în carnea prăzilor. Dar, de fiecare dată când se pregătea să se ducă la Volod să-i spună că înţelesese ce animal era, ceva îl reţinea.

Într-o zi, o zări pe Emöke stând afară din fânar, alături de câţiva bărbaţi şi câteva femei.

Aerul de martie se anunţa cu o căldură care înmuia zăpada şi făcea să curgă ţurţurii care rămăseseră agăţaţi de acoperişurile caselor în toate lunile acelea.

Mikael se duse lângă ea.

— Emöke, tu ai şti să-mi spui ce animal sunt? o întrebă.

Volod îl auzi.

— Nu o întreba pe ea, îl mustră el. Trebuie s-o ştii tu, în sufletul tău. Altfel nu vei fi niciodată animalul ăla, chiar dacă ea ţi-l va sugera pe cel corect.

Emöke se ridică şi plecă.

Mikael hoinări prin pădure toată ziua. Când se întoarse, seara, mâncă fără chef. Se întinse pe pământ, pe paie, într-un colţ.

Atunci Emöke se duse la el, i se aşeză alături, îi luă capul în mâini şi şi-l puse în poală.

— Dormi, îi şopti, mângâindu-i părul lung.

— Nu mi-e somn, răspunse Mikael şi dădu să se ridice.

Emöke îl reţinu.

— Dormi, repetă ea. Gregor o să te ajute. Pe urmă începu să cânte. Un refren monoton, care se repeta mereu, la fel.

După puţin timp, Mikael începu să se simtă ciudat. Ca şi cum ar fi băut prea mult. Alunecă lent într-un somn greu, ascultând notele plate ale lui Emöke şi propria inimă, care îi răsuna în urechi. Pe urmă vocea lui Emöke dispăru şi rămase numai inima, care bătea ritmic. Brusc se trezi într-o poiană. O recunoscu. Era locul unde, copii fiind, el şi Eloisa adunaseră ciuperci. Poiana era pustie, dar răsunetul inimii devenise mai prezent, mai rapid şi părea că face să vibreze pământul. „Uite”, zise un glas bărbătesc. Şi Mikael, în vis, ştia că era vocea lui Gregor. Atunci ridică privirea şi văzu un cerb mare, cu o coroană maiestuoasă de coarne, care se uita la el, cu capul

sus, de pe partea cealaltă a poienii. Suflarea îi ieşea puternică din nări, condensându-se în aer ca un fuior de fum. După o clipă, scoase un muget ameninţător, descoperindu-şi gâtul musculos, bătu în pământ cu copitele din faţă şi ţâşni cu capul plecat, luându-l ca ţintă pe Mikael. Pământul vibra sub greutatea uriaşă a animalului. Lui Mikael îi era frică. „Stai pe loc!" îi spuse din spate vocea lui Gregor. Fuga cerbului era impresionantă, puternică şi rapidă. Apoi, când fu la un pas de el, animalul îşi înţepeni picioarele în zăpadă, aproape arând solul cu copitele. Îi răsuflă în faţă. „Respiră odată cu el", spuse glasul lui Gregor. Mikael simţi răsuflarea caldă a animalului cum îi intra în plămâni. Apoi, dintr-odată, cerbul nu mai era. Dar Mikael îşi vedea răsuflarea cum ieşea din nări, puternică. „Fugi!", spuse atunci glasul lui Gregor. Şi Mikael fugi, repede cum nu mai alergase vreodată, trecând albia unui râu dintr-o singură săritură, până ajunse din urmă o cerboaică. Şi cerboaica nu se temea de el. Din contră, îl primi lăsându-şi gâtul în jos, cu urechile date pe spate, frecându-şi capul de pieptul lui. Apoi se auzi un muget slab, aproape un plânset, în desişul pădurii. Şi Mikael ştiu că, pe undeva, era un pui.

A doua zi, Mikael se trezi lac de sudoare.

Emöke dormea cu spatele lipit de peretele fânarului, cu mâna încă în părul lui. Era palidă şi avea chipul marcat de oboseală. Când Mikael se mişcă, Emöke deschise ochii.

— Te-a ajutat? îl întrebă cu glas slab.

Mikael încuviinţă înspăimântat. Emöke zâmbi.

— Ştiam eu, spuse ea, şi adormi din nou.

Seara, la cină, Mikael se apropie de Volod.

— Acum ştiu cine sunt, îi spuse.

— Cine eşti?

— Un cerb, răspunse Mikael.

Volod se uită la el, mijind ochii. Şi, în cele din urmă, încuviinţă.

— Mâine-dimineaţă începem din nou să folosim spada, îi spuse.

Cinci zile mai târziu, Mikael, cu o lovitură frontală, cu capul plecat, după o serie de lovituri de o incredibilă violenţă, îi îndoi lui Volod braţele şi îl dezarmă. Îi puse spada la gât.

— Eşti mort, îi spuse.

52.

În seara aceea, Mikael se aşează cu capul în poala lui Emöke gândindu-se la

cerbul cel mare care intrase în el. Şi înţelese că cerboaica era Eloisa. Şi după aceea se gândi la puiul ascuns cine ştie unde în pădure.

— Dar Eloisa nu are un fiu, spuse cu glas tare.

Emöke nu răspunse, ci începu să fredoneze un cântec de leagăn.

În zorii zilei următoare, Volod anunţă că în curând urmau să îşi reia călătoria spre Konstanz.

Când o luară iar la drum, în săptămâna următoare, patru bărbaţi din ceată nu mai erau cu ei.

Trei se hotărâseră să rămână cu noile lor neveste şi locuitorii din Sankt Jakob îi primiseră cu o serbare mare, în timpul căreia fuseseră celebrate căsătoriile.

Al patrulea, Lucio, un fost miner, în iarna aceea scurtă petrecută în fanarul din Sankt Jakob nu încetase nicio clipă să simtă lipsa soţiei şi a celor doi copii ai lui, pe care îi lăsase la Dravocnik de când se alăturase rebelilor. Cât rămăseseră în pădurea Mezesnig, când putea, noaptea, coborâse în vale şi dusese familiei lui de mâncare, chiar dacă soaţa lui era servitoare la castel şi reuşea să-şi crească, de una singură, cei doi copii. Însă, în nopţile solitare din fânar, Lucio înţelesese că, dacă ar fi continuat călătoria, foarte probabil nu şi-ar mai fi revăzut familia. Astfel, în ziua căsătoriei tovarăşilor lui, se hotărâse să se întoarcă. Nu putea trăi fără soţia şi copiii lui.

— Dacă te vor prinde, ai să fii spânzurat! îi spusese Volod.

— Dacă nu-i voi mai vedea, tot mort voi fi, răspunsese Lucio.

Avea un aer atât de vlăguit, ca şi cum o boală l-ar fi măcinat pe dinăuntru. Volod înţelesese că, într-adevăr, ar fi murit de mâhnire.

— Fii prudent şi Dumnezeu să te aibă în pază! îi spusese, punându-i o mână pe umăr.

Când Mikael aflase că Lucio se întorcea acasă, îl luase deoparte.

— Îi poţi duce un mesaj Eloisei Veedon, fiica moaşei din Raühnvahl? îl întrebase, cu respiraţia întretăiată de acea mică speranţă.

Lucio îl asigurase că va face tot ce-i va sta în putinţă.

— Ce trebuie să-i spun?

— Că sunt viu, îi răspunsese Mikael, apoi roşise violent şi nu mai reuşise să adauge altceva.

— Băiete, eu sunt pe cale să mor din dragoste, îi zâmbise Lucio. Nu trebuie să-ţi fie ruşine de nimic cu mine.

Ochii lui Mikael se umpluseră de lacrimi.

— Spune-i… că sunt al ei, zisese el pe urmă.

Lucio încuviinţase, serios. Boala care îl măcinase până în ziua aceea părea că dispăruse.

— Şi am să-i spun că vei veni înapoi, adăugase el.

După aceea îşi întorsese calul, bălţat cu roşu, care-l făcea să fie recunoscut între alţi o mie, şi îşi începuse călătoria, fără să se mai uite înapoi, fără păreri de rău, fără teamă.

În dimineaţa următoare, Mikael, Emöke, Volod şi cei nouă bărbaţi rămaşi, binecuvântaţi de un soare călduţ, purceseră la drum. Soţia mai-marelui satului le dăduse carne şi peşte sărate şi cinci vedre mari, pline cu vin. Unul în spatele celuilalt merseră pe malul râului Schwarzach până dădură de câmpuri cultivate, încă acoperite de un strat subţire de zăpadă noroioasă. Apoi schimbară direcţia spre sud-vest, cum le explicaseră bătrânii din Sankt Jakob. Pătrunseră într-o pădure deasă de brazi şi începură să urce.

Când dădură peste un lac numit Obersee, Mikael se apropie de Volod, în timp ce-şi adăpau caii.

— De ce mergem în Konstanz? îl întrebă.

— Pentru că în Konstanz va fi lumea întreagă, răspunse Volod.

La peste cinci mii de picioare, zăpada era încă mare. Coborâră de pe cai şi îşi legară sub talpa cizmelor nişte obiecte ciudate, pe care li le dăruiseră locuitorii din Sankt Jacob. Erau nişte cercuri din lemn tratat, în centrul cărora fuseseră legate fâşii de piele tăbăcită, ca un fel de plasă. „Cu astea nu vă veţi afunda prea mult în zăpadă", le spusese mai-marele satului, mândru de darul lui. Înfăşurară şi copitele cailor cu blană de veveriţă, ca să nu îngheţe. Aveau să ajungă la şase mii de picioare înălţime. Apoi, când fură gata, îşi reluară drumul.

Înaintau încet, cu greutate, ducându-şi caii de frâie.

Noaptea dormiră la poalele copacilor, aprinzând un foc la mijloc şi un cerc de făclii de jur-împrejur, făcând de strajă fiindcă în pădure se auzea ecoul urletelor lupilor, pe care iarna îi înfometase.

În ziua următoare începură coborâşul şi, pe înserat, ajunseră la patru mii cinci sute de picioare înălţime, la lacul Anterselva, a cărui suprafaţă era încă pe alocuri îngheţată. Ridicară tabăra pe malul pietros, mâncară carne sărată şi băură vin.

— Cântă, Emöke! spuse unul dintre bărbaţii aşezaţi în jurul focului.

Emöke intonă un cântec trist şi cu toţii îşi ridicară ochii la cerul înstelat şi la luna rotundă, care-şi arunca licărirea spectrală pe apele liniştite ale lacului.

Mikael se gândea la Lucio. Poate că, în clipa aceea, era la jumătatea drumului de întoarcere. Îl invidie pentru curajul şi dragostea lui, atât de puternice şi de adânci încât să-l facă să înfrunte o moarte aproape sigură doar ca să-şi revadă soţia. Se întrebă dacă dragostea lui pentru Eloisa era tot atât de puternică. Speră ca Lucio să reuşească să-i ducă mesajul. Se rugă ca Ojsternig şi oamenii lui să nu-l fi prins. Era ca un fir, subţire şi fragil ca pânza

de păianjen, dar, pentru o clipă, i-ar fi unit din nou. Şi tocmai când tristeţea îi strângea inima într-o muşcătură, Emöke, fără să se oprească din cântat, îi luă mâna şi i-o strânse cu putere.

A doua zi dimineaţă, pe şaua calului său, fiindcă zăpada se subţiase, Mikael se apropie de Volod care, ca întotdeauna, mergea singuratic în fruntea grupului.

— Deci? rosti el.

— Deci ce? întrebă Volod.

— Ai zis că la Konstanz va fi lumea întreagă. Deci?

Volod întoarse capul spre el. Avea un aer serios, solemn.

— Deci vom fi şi noi, băiete.

În două zile ajunseră în oraşul Brunico, dominat de vechiul lui castel. Oraşul colcăia de lume, de negustori şi de cărăuşi, fiindcă era un nod comercial important între Augsburg şi Veneţia.

Volod îşi duse oamenii într-un han, unde se tocmi pentru noapte şi o cină îmbelşugată.

— Cum vom plăti? întrebă Mikael.

Volod nu răspunse. Dar când se întoarse, târziu în noapte, avea un săculeţ plin cu monede.

— Cum ai făcut rost de ele? întrebă Mikael, auzind clinchetul banilor.

— Dormi, răspunse Volod înfăşurându-se în pătură.

În noaptea aceea, Mikael se gândi la Ojsternig. Îşi aminti că promisese să-l ucidă ca să-şi răzbune familia. Dar acum, după toate lunile acelea petrecute cu rebelii, după ce o lăsase pe Eloisa fiindcă era drept să o salveze pe Emöke, îşi dădu seama că răzbunarea nu era mare lucru. Altceva îşi câştigase loc în inima lui. Se gândi la Eloisa şi la Agnete, la toţi locuitorii din Raühnvahl, la oamenii de teapa lui, şi atunci se aşeză în genunchi şi-şi duse o mână la inimă. „Jur să readuc dreptatea în văile acelea şi în munţii aceia" murmură solemn. „Şi nu voi avea pace până când nu am să-mi îndeplinesc acest jurământ, fiindcă vorbele mele sunt alcătuite din aceeaşi fibră din care e alcătuită şi inima mea şi prin fiecare dintre cuvintele care le alcătuiesc curge sângele meu".

A doua zi, ajunşi la porţile oraşului, fură opriţi de un pâlc de străjeri. Volod le arătă permisul de trecere al căpitanului din Kirchbach.

— Aici nu-i valabil, spuse şeful străjilor.

— Pe cine căutaţi? Un ucigaş? vru să ştie Volod.

— Ce ştii tu? întrebă şeful străjilor.

— Opriţi zilnic lumea care vine şi pleacă pe drumul ăsta? răspunse Volod, ridicând din umeri. Îmi închipui că nu. Aşa că trebuie să se fi întâmplat o crimă.

— Şi chiar dac-ar fi aşa? Ce legătură are cu permisul tău de trecere? Ţi-am spus că aici nu e valabil.

— Dar îţi dovedeşte că nu suntem bandiţi, spuse Volod, ţintuindu-l cu privirea drept în ochi.

Şeful străjilor pufni, apoi le făcu oamenilor lui semn să se dea la o parte.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Volod, întârziind.

— A fost jefuit un negustor într-un bordel, îi răspunse şeful străjilor.

— Futaiul l-a costat mai mult decât se aştepta! râse Volod.

Şeful străjilor izbucni în râs odată cu el.

— Plecaţi, mă faceţi să pierd vremea, îi spuse lui Volod, tot râzând.

Pe urmă le făcu semn celorlalţi călători să se oprească.

După o leghe, Mikael se apropie de Volod.

— Nu-i corect. Noi nu ar trebui să fim hoţi, îi spuse.

— Nu mă sâcâi cu palavrele tale de băieţaş, zise Volod dând pinteni calului şi îndepărtându-se. Apoi duse grupul pe malul râului Rienza şi îşi urmară drumul până noaptea, când ajunseră într-o vale largă, formată de râpele a patru munţi, unde-şi ridicară tabăra.

— Noi suntem ceea ce putem fi. Nu uita! îi spuse Volod lui Mikael, înainte de a adormi.

A doua zi, merseră pe malul râului Isarco şi urcară spre nord-vest printr-o vale rece şi îngustă. În două zile, ajunseră la Vipiteno.

Aici, Volod se tocmi din nou cu un hangiu pentru încăperea unde aveau să se înghesuie, ca să-şi ţină de cald, şi pentru cină.

Când se făcu noapte, Mikael îl auzi ieşind.

Volod se întoarse în zori. Şi dimineaţă îi spuse hangiului că aveau să mai rămână o noapte. Îl plăti înainte şi Mikael văzu că săculeţul cu bani se înjumătăţise.

În noaptea următoare, Volod se apropie de Mikael şi îi murmură la ureche:

— Am nevoie de ajutor. Vii cu mine?

Mikael încuviinţă şi îl urmă afară din han.

Fără să scoată un cuvânt, Volod ajunse la o casă de piatră, care părea fortificată. Ferestrele de jos erau apărate de grilaje zdravene. Volod îi arătă lui Mikael o fereastră de la primul etaj.

— Trebuie să ajung acolo sus, spuse el. Iar ca s-o fac trebuie să mă caţăr pe umerii unuia înalt ca tine.

— Ce-i acolo? întrebă Mikael.

— Argint, răspunse Volod. Asta-i zona de sortare a metalelor extrase din minele din Val Ridanna şi Val di Fleres.

— De unde ştii?

— E destul să ții urechile ciulite.

— Și ce vrei să faci?

— Ești tont, băiete?

— Nu sunt tont! se învârtoșă Mikael, amintindu-și de câte ori îi spuseseră așa când era copil.

— Vorbește mai încet! șopti Volod. Dacă nu ești tont, atunci nu mai pune întrebări de tont. Se uită la el. Mă pot bizui pe tine? apoi adăugă: E primejdios. Dacă ne prind, ne spânzură.

Mikael simți gheara spaimei cum îi strângea stomacul.

— Dacă nu te simți în stare, du-te și te culcă, îi spuse Volod.

— Urcă! făcu Mikael, sprijinindu-se de zidul casei și lăsându-se în genunchi, cu inima bătându-i gata să-i sară din piept.

Volod i se urcă pe umeri. Mikael se ridică.

— Nu ajung, fir-ar să fie! rânji Volod.

Atunci Mikael îl apucă de picioare și îl ridică, întinzându-și brațele puternice, fără efort. În timp ce rezista, cu dinții strânși, auzi zgomotul cuțitului lui Volod care forța fereastra. O clipă mai târziu, Volod era înăuntru.

Mikael rămase nemișcat, înfricoșat.

— Ce faci tu aici? întrebă un glas în spatele lui.

Mikael se întoarse îngrozit. Un supraveghetor se apropia de el, gata să dea alarma. Mikael sări pe el, mai mult din frică decât din curaj, și îl înșfacă de gât ca să nu țipe. Supraveghetorul se zvârcoli și îi trase un pumn în nas. Mikael îl strânse de gât și mai tare, cu ochii holbați. Supraveghetorul își dusese mâinile peste ale lui, ca să desfacă strânsoarea, în timp ce horcăia, cu gura deschisă, încercând cu disperare să respire.

În clipa aceea Mikael auzi o bufnitură în spatele lui. Apoi, imediat, supraveghetorul fu izbit în cap. Și leșină.

— Lasă-l, băiete! spuse glasul lui Volod, care îl trase de un braț. Lasă-l!

Apoi, cum Mikael nu-i dădea drumul, îl pălmui. Mikael desprinse mâinile strânse în jurul gâtului supraveghetorului, ca și cum ar fi revenit la realitate. Volod târî trupul și îl ascunse în gunoi, într-o fundătură întunecată.

— Hai repede! îi spuse lui Mikael.

Ajunseră la han, îi treziră pe oameni și, în mare secret, părăsiră Vipiteno înainte de răsăritul soarelui.

— Ce voiai să faci? Să-l omori? îi reproșă aspru Volod, în timp ce urcau de-a lungul unui defileu îngust, care se cățăra abrupt spre Brennero.

— Eu…, se bâlbâi Mikael.

— Te-ai uitat cruciș la mine acuzându-mă că sunt un hoț, continuă Volod. Pe urmă ucizi un nevinovat?

— Mi-a fost frică…

— La ce foloseşte că te-am pus să lupţi gol în zăpadă, în toate lunile astea, ca să te învăţ să te lepezi de emoţiile tale, dacă apoi, cu prima ocazie, îţi pierzi capul? spuse pe un ton dur Volod. Eu trebuie să mă pot încrede în tine, băiete!

— Îmi pare rău…

— Puţin îmi pasă dacă îţi pare rău! strigă Volod şi vocea lui răsună în pădurea pustie.

Nu vorbi cu el trei zile, până când zăriră oraşul Innsbruck, pe partea cealaltă a piscurilor înalte şi de nepătruns ale munţilor pe care îi trecuseră.

— Vino cu mine! Şi ia cu tine spada! îi spuse Volod lui Mikael după ce stătuse de vorbă cu hangiul de la hanul Ursul Brun.

Mikael îl urmă pe podul care traversa râul Inn. Volod îi dăduse un sac de piele greu. Ajunseră la marginea oraşului şi Volod se strecură în atelierul unui fierar.

— Ne trimite hangiul de la Ursul Brun, îi zise Volod fierarului. Avem ceva pentru un anume bijutier pe care tu îl cunoşti bine.

Fierarul îi duse într-o cameră retrasă a micii oţelării.

— Să văd, zise el.

Volod îi făcu semn lui Mikael să-i dea fierarului sacul.

— Patru livre, zise Volod.

Fierarul scoase din sac opt lingouri de argint cenuşiu. Le cântări.

— Patru livre, confirmă el. Lăsaţi argintul aici şi întoarceţi-vă diseară! Vă veţi găsi banii.

— Mă iei de prost? zise Volod. El, şi arătă spre Mikael, va rămâne aici să păzească lingourile până când te vei întoarce cu prietenul tău ticălos, pe care îl vei lămuri că ştiu preţul argintului de contrabandă. Îi bătu cu degetul în pieptul zgâriat de nenumărate mici cicatrici, provocate de stropi de metal topit. Şi nu te lăsa înşelat de faptul că e tânăr. Îl las pe el fiindcă ştie să folosească sabia mai bine decât mine. Dacă ai să încerci să-l tragi în piept, o să-ţi taie capul cât ai bate din palme, fără zăbavă. Dacă ai să încerci să-l predai străjilor sau pe mâna vreunui nelegiuit, îşi va vinde scump pielea. Iar dacă tu vei supravieţui, am să vin să te caut şi am să fac dreptate sufletului acestui băiat. Ne-am înţeles?

Fierarul înghiţi în sec. Apoi făcu semn din cap că da.

Mikael simţi că-i tremurau picioarele.

— Eşti gol în mijlocul zăpezii, dar nu simţi frigul, îi şopti în ureche Volod înainte să plece.

Rămas singur, Mikael se aşeză într-un colţ, lângă lingourile de argint. Rămase acolo până seara, fără să mănânce ori să bea, cu mâna dreaptă

strânsă pe plăselele spadei.

Când se făcu noapte, fierarul reveni în cameră împreună cu giuvaiergiul, un omuleț slab și cărunt, cu niște ochișori ageri, deși nu mai era tânăr. Giuvaiergiul cântări lingourile și, fără să-i spună lui Mikael nimic, îi dădu un săculeț sunător, plin cu monede. Mikael și-l băgă nervos în buzunar.

— Nu le numeri? întrebă atunci giuvaiergiul.

Mikael simți cum, de spaimă, i se pune un nod în gât. Făcuse o greșeală. Se gândi că e gol în zăpadă. Și că nu simte frigul. Doar lupta era importantă.

— Dacă nu-i suma corectă…, spuse el încercând să-și păstreze vocea sigură, voi veni să te caut.

— E suma corectă, se justifică înspăimântat giuvaiergiul.

— Atunci n-am nevoie să controlez, zise Mikael.

Giuvaiergiul își aplecă umerii. Se întoarse spre fierar.

— Ai văzut și tu că am plătit suma corectă, spune-i! îl îndemnă el cu un glas tremurător.

— Da, băiete, confirmă fierarul, intimidat și el de spada cu cele trei smaralde mari.

— Mă faceți să pierd timpul, zise Mikael, care abia aștepta să se întoarcă la han.

Cei doi se dădură deoparte, făcându-i loc să treacă spre ușă.

Mikael ieși, cât putu de lent. Dar imediat ce coti pe după prăvălie, își luă picioarele la spinare și alergă de i se tăie răsuflarea.

Când intră în han, se duse imediat la Volod și îi dădu săculețul cu banii. Volod îl desfăcu și numără zece monede mari de aur. Apoi ridică privirea spre Mikael, care se uita la el cu un zâmbet întipărit pe buze.

— Ce-i? îl întrebă grosolan Volod. Te aștepți să-ți zic „bravo", ca la copii?

În timp ce Mikael se ducea spre culcușul lui, roșu la față, Volod, fără să se facă auzit, murmură: „Bravo, băiete!"

Mikael se întinse lângă Emöke. Femeia nu avea pe față niciun semn de oboseală. Mikael îi admira rezistența. Așa cum mintea lui Emöke părea să fie altundeva în cea mai mare parte a timpului, nici trupul ei nu arăta că suferă de frig, de foame sau de oboseală, ca și cum nici acela n-ar fi fost acolo, cu ei. Doar în noaptea în care îl făcuse să viseze cerbul i se păruse obosită.

— Nu ți-e frică niciodată, Emöke? o întrebă Mikael.

O salvase pentru o idee. Dar, după toate lunile acelea petrecute împreună, ținea la ea ca la o soră. O îmbrățișă.

— Nu, răspunse Emöke.

— Cum faci?

Emöke îl mângâie pe obraz.

— Fiindcă știu că tu ești cu mine, ca să mă aperi.

În noaptea aceea, Mikael, înainte de a adormi, se gândi la ziua în care bătrânul Raphael îl învăţase prima oară să sape. „Ai săpat un câmp întreg, tu singur. Şi trebuie să fii mândru de asta", îi spusese el, chiar dacă sapa pe care o ţinuse în mâini era una închipuită, la fel ca brazdele pe care le desţelenise. Dar îşi amintea bine cât se simţise de mândru.

— Spune-mi încă o dată de ce nu ţi-e frică, Emöke, o întrebă el în timp ce simţea că i se închid ochii.

— Fiindcă tu eşti aici, ca să mă aperi, repetă Emöke, cu duioşie.

Şi Mikael adormi mândru de el.

53.

Eloisa ştia bine că era păcat să doreşti moartea cuiva. Totuşi erau zile în care spera ca micuţul care îi creştea în pântece de aproape cinci luni să moară. Când i se întâmpla asta, alerga la biserică şi îngenunchea în faţa statuii Madonna delle Nevi. Deasupra rochiei roşii, Fecioara avea o mantie albastră, tivită cu verde, care îi acoperea şi capul, şi ţinea în braţe Pruncul. Eloisa se uita multă vreme la ea, în tăcere, până simţea că gândul acela îngrozitor îi dispărea din minte. Atunci, şi doar atunci, se hotăra să-i vorbească. Nu se ruga. Doar îi cerea s-o ajute să accepte ca pe o binecuvântare greutatea aceea pe care o purta în ea. Şi să o înveţe să fie o mamă bună. Ea, care mai înainte de orice, era mamă. Dar vocea ei era doar o şoaptă, în aşa fel încât nimeni să nu o poată auzi.

Fiindcă Eloisa îşi ţinea sarcina în mare taină. Şi îi ceruse şi mamei ei să-i respecte hotărârea.

Era ca şi cum, nespunând nimănui, n-ar fi aşteptat cu adevărat copilul acela. Şi într-adevăr, cu toate privirile insistente pe care i le arunca Agnete pântecelui ei seara, aproape tot restul timpului Eloisa se prefăcea chiar şi faţă de ea însăşi că nu e însărcinată. Pur şi simplu, ţinând departe gândul acela, ţinea departe imensa spaimă pe care o simţea.

Câteodată, când se lupta cu înverşunare să nege senzaţia că îi creştea burta, fără să reuşească, îl detesta şi pe Mikael. Mikael plecase. Fiindcă pusese în balanţă cu viitorul lor un ideal. Fiindcă o părăsise. Fiindcă o lăsase singură.

Dar erau numai câteva clipe.

Fiindcă dragostea pe care o simţea pentru Mikael nu cunoştea decât momente foarte scurte de îndoială. În restul timpului Eloisa simţea încă mâinile lui pe ea, dezmierdările lui, sărutările lui. Îl simţea în ea, cu

respirația gâfâită care se armoniza cu a ei ca un cântec. Erau zile în care avea simțăminte atât de intense, atât de reale, încât i se învârtea capul și trebuia să se țină de un gard sau de pereții casei, sau de un copac, ca să nu cadă.

— Sunt a lui, îi mărturisise într-o zi mamei ei.

Și, în ziua aceea, ochii lui Agnete se umpluseră de lacrimi.

Într-o dimineață deosebit de caldă, către primele zile din martie, Eloisa îi ceru voie lui Agnete să nu se ducă pe câmp, la muncă. Trecu podul de peste râul Uque și coborî până la izvoare, acolo unde ea și Mikael făcuseră prima oară dragoste. Se lungi în poiana unde se întinseseră, își scoase cizmele și se lăsă în voia soarelui, cu ochii închiși, așa cum atunci se abandonase în brațele lui Mikael.

Pe când se întorcea cu gândul la acele momente simți ceva în burtă. Dar nu o mișcare propriu-zisă, mai curând părea fluturarea unei păsărele captive înăuntrul ei.

— Nu…, strigă înspăimântată, făcând ochii mari.

Desfăcu brațele, ca și cum i-ar fi fost teamă să-și ducă mâinile la pântece. La copil.

— Nu…, repetă ea mai încet.

Era transpirată. Își privi picioarele goale. Avea gleznele umflate. Se duse pe malul râului și le băgă în apă, ridicându-și fusta. Imediat simți o alinare. Dar pe urmă, simți iar acea fluturare în pântece.

— Nu… nu…

Se băgă în râu până la genunchi. Apa rece o amorțea.

Iar fluturarea.

Eloisa ieși din apă și își scoase aproape mânioasă hainele, ca și cum ar fi fost fierbinți, până rămase goală. Pe urmă se întoarse la râu și-și udă picioarele, brațele. Burta. Trebuia să-și amorțească burta. La atingerea cu apa rece, care îi tăia respirația, simți cum burta se întărește, întinzându-se ca pielea unei tobe, dar continuă să se ude, scuturând capul într-un nu mut.

— Sst… Taci…, murmura ea înfricoșată. Nu te mișca…

— Cu cine vorbești? se auzi un glas în fața ei.

Eloisa ridică privirea și văzu că Eberwolf se uita la ea cu o strâmbătură amuzată, de pe malul celălalt al râului. Imediat își duse o mână în față. Și cu brațul își acoperi sânul. Dar nu era în stare să fugă.

Eberwolf arătă cu degetul spre pântecele ei.

— Pun pariu că-i bastardul lui Rahatuscat! exclamă, pe urmă izbucni în râs.

Pe Eloisa o trecură nădușelile de rușine. Și simți un junghi dureros în vintre. Atunci, pentru prima oară, duse o mână la burtă, ca pentru a o apăra. Simți cum o străbate o ură adâncă, până în pântece. Strânse din dinți. Se uită

cu furie la Eberwolf. Doi oameni muriseră de foame în iarna aceea, după ce li se luaseră bunurile. Din cauza lui. Fiindcă era un trădător. Pentru că îi vânduse lui Ojsternig.

— Bastardul lui Rahatuscat! repetă prostește Eberwolf, ca și cum ar fi fost o glumă bună.

Apoi începu să-și mişte înainte şi înapoi bazinul, obscen, imitând o împerechere.

Eloisa se uită țintă la el, mijind ochii, în timp ce ura creștea în ea, din ce în ce mai puternică.

— Însă tu nu-i vei putea aduce pe lume un bastard principelui Marcus, șuieră ea plină de dispreț.

Eberwolf căscă ochii și strânse pumnii. Eloisa văzu că se înroșește de rușine. Îl atinsese exact unde trebuia.

— De-acum știu cu toții că nu-ți plac femeile, îl batjocori ea, fără să se poată abține.

Cu câteva zile în urmă, un copil din sat îl văzuse pe Eberwolf într-o rarişte, aplecat deasupra lui Marcus. Amândoi aveau pantalonii în vine şi Eberwolf îl sodomiza pe Marcus.

— Acum ai să mi-o plătești, târfă! urlă Eberwolf, intrând în apă.

Dintr-odată, Eloisa înțelese că făcuse o tâmpenie. Era acolo, singură, goală, cu Eberwolf. Nu ar fi trebuit să îl provoace. Sări la haine. Dar nu avea timp să şi le pună pe ea. Le adună şi o luă la goană prin pădure, rănindu-şi picioarele goale.

— Unde crezi că te duci, târfă? răcni în urma ei Eberwolf, ca nebun.

Eloisa realiză că, dacă ar fi continuat să se afunde în pădure, mai devreme sau mai târziu Eberwolf ar fi ajuns-o. Atunci schimbă direcția şi se întoarse la râu, luându-şi în fugă fusta care se agățase într-un mur. Ajunse la râu şi urcă spre pod.

În urma ei, pașii lui Eberwolf răsunară pe bârnele de lemn.

— Ajutor! strigă temătoare Eloisa, împiedicându-se într-o băltoacă noroioasă. Se ridică şi continuă să alerge, goală şi disperată, spre câmpurile unde sătenii lucrau pământul. Ajutor! Ajutați-mă!

Bărbații lăsară imediat uneltele şi alergară spre ea, exact când Eberwolf o înşfăcase de păr şi o aruncase la pământ.

— Stai! îi porunci Ahlwin, tatăl, punându-se între el şi Eloisa.

— Dă-te de aici! strigă Eberwolf, cu fața răvășită de furie.

Ahlwin nu se dădu deoparte. Şi alți doi bărbați se așezară lângă el.

Eloisa era la pământ, făcută covrig, încercând să-şi acopere goliciunea.

Alți țărani înaintară, aproape încercuindu-l pe Eberwolf.

— Nu mă puteți atinge, altfel principele vă va spânzura! îi amenință

Eberwolf, cu o notă alarmată în glas.

Bărbaţii nu spuseră nimic. Dar făcură un pas spre el. Eberwolf se dădu înapoi.

— Să nu cumva să îndrăzneşti să te atingi de femeile noastre, zise Ahlwin. Altfel, pe Dumnezeul meu că am să mă las spânzurat cu plăcere!

Eberwolf mai făcu un pas înapoi.

Când sosi Agnete, auzind ţipetele, o ajută pe Eloisa să se ridice, îşi scoase mantaua şi o acoperi. O strânse la piept, se uită la Eberwolf şi spuse:

— Blestemat să fii!

— Am să pun să te biciuiască. Eşti o târfă ca fii-ta, ţipă Eberwolf, făcând un alt pas înapoi, în timp ce toţi se uitau cu dispreţ la el.

— Blestemat să fii! repetă Agnete.

— Blestemat să fii! spuse altă femeie.

— Am să pun să vă spânzure! le ameninţă Eberwolf, cu o voce isterică, lipsită de forţă.

— O să fie mai puţin dureros decât să trăiesc cu ruşinea de a te fi adus pe lume…, spuse mama lui Eberwolf, care, în lunile acelea, îşi plânsese toate lacrimile, alăturându-i-se strâns bărbatului ei. Blestemat să fii!…

— Blestemat să fii! murmurară, una câte una, toate femeile.

Eberwolf se simţi în pericol. De când fusese numit supraveghetor suportase uşor ura acelora care odată fuseseră ai lui. Fiindcă le simţea frica. Dar acum i se părea că nu mai erau înspăimântaţi de el, că îl dispreţuiau fiindcă devenise amantul pervertitului Marcus. Se făcu roşu ca focul, mai întâi de ruşine, apoi, uitându-se la Eloisa, simţi cum furia îi umflă din nou pieptul. O ura. Încă de când erau copii îşi bătuse joc de el în faţa tuturor, iar acum se întâmpla asta din nou. Arătă cu degetul înspre ea, roşu la faţă.

— Târfa asta nu mai e fecioară. Poartă în pântece bastardul lui Mikael Veedon, declarat rebel de seniorul Ojsternig! Se uită ţintă la Eloisa cu ochii injectaţi de furie. Principele te va trata ca pe Emöke. Vei fi noua târfă a soldaţilor!

Râse forţat, apoi se răsuci şi, cu paşi lenţi, cu muşchii crispaţi, tremurând la gândul unei înjunghieri pe la spate, plecă.

Când fu destul de departe, Agnete se uită la fata ei.

— Ce ţi-a făcut? o întrebă, cu o privire plină de teamă.

Din reflex, duse o mână la burta fetei ei. Eloisa se scutură, tulburată de acea atingere.

— Nimic, spuse.

— De ce eşti goală? insistă Agnete.

Eloisa se uită la bărbaţii şi la femeile satului. Acum o priveau cu toţii. Şi toţi ştiau că e însărcinată.

— Lasă-mă în pace, mamă! strigă ea luând-o la goană spre casă.

Când ajunse la colibă nu-l luă în seamă pe Harro, care dădea cu bucurie din coadă. Plângând, căută un loc unde să se ascundă. Apoi văzu chepengul hrubei unde stătuse ascuns Mikael, când era copil. Îl deschise şi se ghemui pe paiele putrede, care puţeau de excremente de şoarece.

— Ieşi afară de acolo, fata mea! spuse Agnete după o vreme.

— Nu! răspunse Eloisa, plângând de ţi se rupea sufletul. Nu!

— Te rog, fata mea…

— Nu pot! Mi-e frică! Lasă-mă în pace! urlă Eloisa.

Suspină, o dată, de două ori, fără să se poată abţine, şi apoi întreaga emoţie şi spaima care se cuibăriseră în ea în ziua aceea explodară cu violenţă.

— Eu nu vreau copilul ăsta! zbieră ea cu toată suflarea pe care o avea în gât.

Urmă o tăcere lungă, apoi Agnete începu să zică:

— Este fiul lui Mikael…

— Şi pe el îl urăsc! urlă Eloisa, cu voce frântă. M-a lăsat singură… eu… eu…

— Ieşi afară, îngerul meu…

— Nu…

— Vino…

Urmă iar o pauză.

Eloisa se opri din suspinat, încet-încet. După aceea, cu un glas de fetiţă, se smiorcăi:

— Acum ştiu cu toţii, mamă…

— Vino…, spuse Agnete.

Încetişor, Eloisa urcă scara cea mică. Văzând faţa îngrijorată a mamei sale, izbucni iar în plâns, agăţându-se de umerii ei. Agnete îi mângâie părul.

— Nu fusesem… niciodată acolo… jos, se bâlbâi Eloisa, printre sughiţuri. O strânse iar cu putere pe mamă. Mikael îmi lipseşte…

Agnete nu ştia ce să zică. Nu ştia ce era dragostea. Nu o simţise niciodată în viaţa ei. Aşa că îi mângâie în continuare părul, în tăcere.

— Mi-e frică…, se plânse Eloisa.

— Vino, să ne întindem în pat, spuse Agnete, însoţind-o la culcuşul de paie.

Eloisa se lăsă dusă, docilă, fără vlagă, ca secătuită. O lăsă pe mamă să o întindă şi să o înfăşoare într-o pătură.

Pe urmă, Agnete se întinse lângă ea şi o strânse la piept, legănând-o cu duioşie.

— Mamă, îţi aminteşti când m-am spălat fiindcă Mikael… spusese că eram

murdară…?

— Da, îngerul meu.

Eloisa simţi un junghi dureros în pântece. Gemu.

— Ce ai, fetiţa mea? se alarmă Agnete.

— Era să mor, îţi aminteşti?

Glasul Eloisei abia dacă se mai auzea.

— Ce ai, fetiţa mea?

— Şi Mikael mi-a dat înapoi mănuşile… nu-i aşa?

— Da, comoara mea. Agnete se desprinse de ea, privind-o în faţă. Ţi-e rău?

— Şi dumitale… îţi era teamă… Eloisa făcu o strâmbătură de durere. Îţi era teamă că o să mor?

— Da, îngerul meu… tare teamă… Agnete se ridică şi se duse la sticluţele ei cu leacuri. Continuă să vorbeşti, spuse cu glasul sugrumat de îngrijorare, în timp ce amesteca nervos nişte ingrediente şi le turna într-un pocal, diluându-le cu puţină bere uşoară.

— Erai îngrijorată… fiindcă mamele…, spuse încet Eloisa.

Agnete se întoarse la ea.

— Bea, o să te facă să te simţi mai bine.

— Fiindcă mamele… Ochii Eloisei erau plini de lacrimi. O mamă bună nu vrea ca propriul ei copil să moară, nu-i aşa?

— Desigur… Bea, dragostea mea…

— Atunci eu de ce nu vreau copilul ăsta? Glasul Eloisei era doar o adiere. Şi aceea plină de teamă. Eu… nu sunt… o mamă bună…

— Bea, te implor…

Eloisa se uită la ea fără să o vadă. Apoi închise ochii, în timp ce un alt junghi în pântece o făcea să geamă.

Agnete o veghe toată noaptea, ştergându-i sudoarea de pe frunte cu o cârpă rece.

— Mikael… de ce m-ai lăsat singură…? repeta Eloisa în somnul agitat în care era cufundată.

În zori se auzi cineva bătând încet la uşă. Agnete se duse să deschidă. În faţa ei era un bărbat cu aer sfrijit şi suferind.

— Tu eşti moaşa? o întrebă.

— N-am timp acum. Îmi pare tare rău pentru nevasta ta, om bun, dar fata mea…

Agnete dădu să-i închidă uşa în nas. Bărbatul puse o mână pe uşă.

— Nu e pentru femeia mea, spuse el. E pentru fata ta.

— Cum adică pentru fata mea? întrebă bănuitoare Agnete.

— Cine e, mamă? întrebă Eloisa, cu un firicel de voce.

— Nimeni, răspunse Agnete.

— Te numeşti Eloisa Veedon? spuse bărbatul, întinzându-se peste Agnete.

Eloisa întoarse capul spre glas, încă slăbită.

— Am un mesaj pentru tine, spuse bărbatul.

— Pleacă! făcu Agnete, împingându-l.

— Din partea lui Mikael, spuse bărbatul.

Agnete se opri.

— Mikael…? întrebă Eloisa.

— Da, răspunse bărbatul.

Agnete se dădu la o parte.

— Intră! îi spuse, închizând imediat uşa în urma lui.

Eloisa încercă să se ridice în şezut. Era palidă. Dar în ochii ei strălucea o lumină.

— Mikael? repetă, ca pentru a se convinge.

Bărbatul se duse lângă ea.

— Îţi transmite că e viu şi că e bine, murmură el.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi. Deschise şi închise buzele, ca şi cum ar fi vrut să spună ceva. Din gură nu-i ieşiră decât sunete fără sens. Dar surâdea.

Bărbatul îi luă o mână într-ale sale.

— Zice să nu-ţi pierzi nădejdea, continuă el, pe tonul blând al celui care cunoştea dragostea şi durerile ei. Zice că se va întoarce, de îndată ce va putea.

Eloisa începu să plângă în tăcere, fără să înceteze să zâmbească.

Agnete scutura din cap şi din tot trunchiul, agitându-se ca posedată, încercând să ţină piept emoţiei.

— Şi zice…, continuă bărbatul, strângându-i şi mai tare mâna, zice…

— Dă-i-nainte, ce zice, om binecuvântat? izbucni Agnete, cu glasul frânt de emoţie.

— Zice… că e… al tău.

Eloisa izbucni într-un hohot îngrozitor, scârţâit, care în intenţia ei trebuia să fie un hohot de râs, de bucurie.

— Că e pe de-a-ntregul al tău…, încheie bărbatul.

Eloisa se întinse şi îl îmbrăţişă. Bărbatul era stânjenit. Se desprinse din îmbrăţişare.

— Trebuie să plec, se dezvinovăţi el. Dacă dau de mine… m-am fript…

— Nu, aşteaptă! zise Eloisa, prinzându-l de mânecă. Spune-i că eu…

— Nu, fată, o întrerupse bărbatul. Nu cred că-l voi revedea.

Se ridică şi se duse spre uşă.

— Cum te numeşti? îl întrebă Agnete.

— Lucio, răspunse bărbatul.

— Ai adus bucurie în casa asta, Lucio! spuse Agnete, deschizând uşa. Dumnezeu să te răsplătească cu vârf şi-ndesat!

Lucio încuviinţă şi zâmbi.

— Zi-i lui Dumnezeu să-mi mai dea o zi de trăit. O să-mi ajungă. Viaţa mea e acum din nou frumoasă, ca altă dată, murmură plecând, cu ochii plini de emoţie.

Când Agnete se întoarse, văzu că Eloisa se dăduse jos din culcuş.

— Ce faci în picioare, nenorocito?

— Unde e poţiunea aia pe care voiai să mi-o dai aseară, mamă? îi zise Eloisa, cu un zâmbet radios pe faţă. Trebuie să-l ţinem sănătos pe nepotul dumitale, exclamă ea.

Îi luă mâinile lui Agnete şi schiţă un dans nesigur, în timp ce Harro lătra entuziasmat şi fericit, fără să ştie de ce. Pe urmă, epuizată, gâfâind, se aşeză pe culcuşul de paie şi, pentru prima oară de când descoperise că e însărcinată, îşi mângâie cu duioşie burta crescută.

— Mikael se va întoarce, spuse, cu o privire visătoare. Se va întoarce şi eu îi voi dărui un fiu.

Se uită spre mama ei şi surâse, fericită.

În clipa aceea uşa fu dată de perete de un şut violent. În uşă apăru Eberwolf. Avea un aer răutăcios întipărit pe faţă.

— Urmează-mă la castel, târfă! spuse el. Principele vrea să te vadă.

54.

Când fugise Emöke, Ojsternig se făcuse foc şi pară. Dar după ce descoperise că Mikael dispăruse, înnebunise de-a binelea. O nebunie surdă, care îi pulsa în suflet ca o infecţie.

Oricât de absurd ar fi fost, se simţea trădat de Mikael. N-avea sens, îşi repeta. Totuşi exact asta simţea. Îi lipsea Curăţă-rahat. Iar senzaţia asta îl deranja.

Pusese recompensă pe capul lui. Îl declarase rebel. Dar poruncise să-i fie adus viu. Cu toţii credeau că o să-l omoare cu mâinile lui. Şi multă vreme crezuse asta el însuşi. Apoi, într-o noapte, înţelesese că, în schimb, l-ar fi iertat.

Se simţea legat de băiatul acela într-un fel pe care nu reuşea să şi-l explice. Nu voia să accepte acest lucru, dar nu era în stare. De fiecare dată când îi simţea lipsa, era năpădit de presentimente rele. Şi toate astea îi

cădeau greu, ca un al doilea blestem, pe lângă cel rostit de Nebună. Mai mult, poate se îndrepta în aceeaşi direcţie. Poate era un sentiment.

Şi acum, aşezat într-un jilţ de stejar, sculptat cu siluete de monştri înaripaţi care îi răsăreau din spate, o nouă emoţie îi tresălta în inimă. Din seara trecută ceva se schimbase. Strângea spasmodic braţele jilţului şi îşi ţinea capul plecat, absorbit de gândurile lui, pradă unui entuziasm mocnit, pe care căuta să-l ţină în frâu, în timp ce socotea timpul care nu se hotăra să curgă, în aşteptarea fetei după care trimisese.

Cu o seară înainte, vlăguitul se dusese la el să susţină cauza laşă a supraveghetorului din Raühnvahl. Îi povestise despre o fată din sat care aştepta un copil, făcut fără căsătorie şi fără permisiunea seniorului. După rezumatul lui Marcus, fata îl insultase pe supraveghetor stârnindu-i pe şerbi, deci merita o pedeapsă exemplară. Supraveghetorul îi sugerase să facă din ea târfa soldaţilor, cum merita orice neruşinată necinstită.

Ojsternig ascultase distrat relatarea lui Marcus şi se hotărâse deja să nu-i facă pe plac, doar aşa, pentru a nu-i da satisfacţie. Apoi, vlăguitul adăugase ceva la care Ojsternig nu se aştepta şi care-i stârnise imediat atenţia.

Fata în cauză era fiica moaşei.

Ojsternig îşi amintea bine de ea. Era aceea pe care o văzuse că-l ţine de mână pe Mikael, în timpul luptelor pe care le organizase între tinerii din sat. Era femeia lui. Femeia lui Mikael.

— Şi al cui se bănuieşte că e copilul ăsta? îl întrebase pe Marcus.

Vlăguitul dăduse din umeri. Nu ştia.

Atunci, Ojsternig poruncise să fie convocat imediat supraveghetorul. Şi el îi confirmase bănuiala.

— Cu siguranţă e bastardul lui Rahatuscat, spusese Eberwolf.

Ojsternig se uitase mai întâi la supraveghetor, apoi la Marcus.

Ştia ce se întâmpla între cei doi. Dar nu prea îl interesa.

— Aduceţi-o aici! spusese.

Nu dormise toată noaptea.

„Fiul lui Mikael!" se gândea.

Şi acum, în timp ce aştepta din ce în ce mai nerăbdător ca fata să se prezinte la chemarea lui, hotărâse ce va face cu ea.

Un servitor tuşi discret.

Ojsternig înălţă capul.

— Fata e aici, spuse servitorul.

Ojsternig se uită lung la el, în tăcere, pe când asculta cum inima îi bătea în piept din ce în ce mai tare.

— Adu-o! spuse în cele din urmă.

Uşa dublă a salonului cel mare fu deschisă şi fata, susţinută de un braţ de

moașă, înaintând nesigură pe picioare, intră. Moașa avea o privire temătoare. În spatele lor era supraveghetorul. Și, alături de el, cu aerul său unsuros și afectat, venea principele Marcus.

Dar Ojsternig nu avea ochi decât pentru fată.

Iar ea, deși palidă și suferindă, îi susținea privirea.

Ojsternig își amintea bine de ea. Și își mai amintea că, în timpul luptelor între tinerii din sat, fusese singura, în afară de Mikael, care se uitase țintă la el fără jenă, fără frică.

— Voi doi nu mai încurcați locul pe aici! zise Ojsternig, adresându-li-se lui Marcus și lui Eberwolf.

— Nu vreți ca supraveghetorul să-și primească justa satisfacție de față cu nerușinata asta de târfă? protestă uimit Marcus.

— Pleacă! îi spuse rece Ojsternig.

Marcus, redus la tăcere, făcu o plecăciune și părăsi salonul cel mare cu pași leneși, urmat de Eberwolf.

Ojsternig le făcu semn servitorilor să închidă ușa.

— Lăsați-ne singuri!

Unul dintre servitori o apucă pe Agnete de un braț. Agnete se revoltă, opunând rezistență.

— Moașa poate să rămână, zise Ojsternig.

Imediat ce ușile mari, duble, fură închise, Ojsternig arătă cu degetul spre burta Eloisei.

— Tu știi că fiul pe care îl porți în pântece e al meu, adevărat? întrebă el.

Eloisa își duse o mână la burtă și nu spuse nimic. Ojsternig se uită în tăcere la ea.

— Înălțimea Voastră…, interveni Agnete.

— Taci! făcu Ojsternig. Pe urmă se uită din nou la Eloisa. Copilul tău, ca toți copiii servilor mei, este al meu, prin drept feudal. La fel cum și tu ești tot a mea. Și cum a mea e și mama ta.

Eloisa nu vorbea. Dar nu lăsa privirea în jos, deși se simțea încă slăbită.

— Știi ce mi-a spus supraveghetorul? continuă Ojsternig. A zis că mi-ai stârnit șerbii, că i-ai îndemnat la revoltă.

— Înălțimea Voastră! interveni Agnete. Nu este adevărat! îi smulsese hainele de pe ea și voia…

— Ți-am zis să taci! șuieră Ojsternig.

Agnete lăsă ochii în jos. În schimb, Eloisa îl țintui cu privirea pe Ojsternig cu mândrie.

— Cine e tatăl copilului? întrebă Ojsternig.

Voia o confirmare de la ea.

— Nu știu, răspunse Eloisa cu glas obosit.

Ojsternig surâse.

— Ba ştii prea bine.

Eloisa nu vorbi.

— Dacă n-ai să-mi spui imediat, am să pun să ţi se deschidă burta şi am să-i tai chiar eu gâtul.

Eloisa se uita la el şi continua să tacă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, fetiţo, spune-i! îi ceru Agnete.

— Ascult-o pe mama ta înainte să-mi pierd răbdarea, spuse Ojsternig.

— Tatăl copilului meu e Mikael Veedon, spuse într-un târziu Eloisa, pe un ton provocator, încercând să stea cât mai dreaptă.

— Fiul rebelului! Chipul lui Ojsternig se lumină. Sosise momentul să-i spună fetei ce soartă o aştepta. Ar trebui să te spânzur, începu el, cu o voce calmă, simţindu-se cuprins de o bucurie pe care nu credea că o poate simţi. În schimb, am să mă mulţumesc să iau copilul care se va naşte.

Pe chipul Eloisei apăru mai întâi o expresie uluită, urmată imediat de spaimă, apoi de mândrie. Făcu un pas înapoi.

— Nu voi îngădui să-i faceţi vreun rău! spuse ea cu mâinile pe burtă.

Ojsternig izbucni într-un hohot răsunător.

— Să-i fac rău? exclamă. Eu o să-i fac mult mai mult bine acestui copil decât i-ai putea face tu vreodată.

Se uită în tăcere la ea, cu un zâmbet pe buzele de şarpe, amuzat de faţa ei uluită. Ideea îi venise brusc, în zori, la sfârşitul acelei nopţi nedormite.

— Toţi copiii care se nasc pe domeniul meu sunt ai mei, spuse, pe un ton aproape blând, bucurându-se de sunetul propriilor sale cuvinte. Dar copilul acesta va fi al meu mai mult decât oricare alt copil…

Lăsă cuvintele să plutească în aer.

Eloisa se agită, pradă fricii. Nu înţelegea. Dar în inima ei îşi dădea seama că, în ce se pregătea să-i spună principele, era ceva cu totul monstruos.

Ojsternig se ridică din jilţ şi se apropie de ea. Îi puse o mână pe burtă. Eloisa încercă să se retragă, dar Ojsternig o apucă de gât. O strângea puternic şi hotărât. Şi surâdea. Îi mângâia pântecele.

— Fata mea nu se hotărăşte să-mi dăruiască un moştenitor…, murmură Ojsternig.

Eloisa făcu ochii mari şi începu să scuture încet din cap, într-o mută dezaprobare.

— … iar vlăguitul ăla de bărbat al ei nu e decât un sodomit scârbos, aşa că am hotărât…

— Nu… nu…, murmură Eloisa.

— … să iau acest copil…

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— … şi să mă prefac că a fost adus pe lume de principesa Lukrécia.

— Nu! strigă Eloisa, încercând să se elibereze.

Ojsternig îi dădu drumul, cu un hohot de râs.

— Da! îi răcni el în faţă.

Eloisa făcu un salt înapoi, alergând, cât putea, spre uşa cea mare. Încercă în zadar să o deschidă. Pe urmă se lăsă la pământ, gâfâind.

— Înălţimea Voastră…, repetă Agnete.

Ojsternig îi trase violent o palmă.

— Cum să te fac să înţelegi că trebuie să taci?

Apoi, cu nepăsare, se duse la jilţ să se aşeze. Când vorbi, glasul îi era ferm şi hotărât.

— De acum înainte ai să trăieşti aici, la castel. Vei avea o cameră încălzită, vei dormi învelită cu blănuri de lup şi ai să mănânci cea mai bună mâncare de pe masa mea… fiindcă vreau ca nepotul meu să crească puternic şi sănătos. Zâmbi mulţumit. Voi anunţa chiar azi că fiica mea este însărcinată. Făcu o altă pauză. Urmaşul meu! spuse el solemn.

— Nu puteţi! Toţi ştiu că aştept un copil! strigă slab Eloisa, ghemuită lângă uşă.

Apoi simţi un junghi în burtă.

— Din păcate, fiul tău se va naşte mort, surâse Ojsternig. Asta vom istorisi. Şi dacă tu şi mama ta nu păstraţi secretul, voi spune că sunteţi nişte mincinoase şi voi pune după aceea să vi se taie picioarele, vă voi agăţa de tavanul camerei mele şi mă voi uita la voi cum vi se scurge sângele până veţi fi moarte.

— Nu…, strigă Eloisa, în timp ce un alt junghi o făcea să geamă.

Se chirci. Atunci simţi un al treilea junghi, şi mai puternic.

— Fata mea! exclamă Agnete, îngenunchind alături de ea.

— Ce se întâmplă? întrebă Ojsternig alarmat, sărind în picioare.

— Blestematul de supraveghetor al înălţimii Voastre! urlă Agnete pradă furiei. A fugărit-o, goală, prin pădure şi a aruncat-o la pământ! Voia să o omoare! Ce se întâmplă? Arătă cu o mână spre fiica ei, care se răsucea pradă durerii. Că n-o să aveţi niciun urmaş, iată, asta se întâmplă!

Ojsternig veni la ea şi o luă de gât. O privi cu ochii ieşiţi din cap.

— Salvează copilul, îi spuse cu un fir de voce. Ori ai să te căieşti.

Pe urmă o luă în braţe pe Eloisa şi, cu o lovitură de picior, deschise uşa.

Le porunci slugilor să încălzească odaia de lângă a lui şi să o suie pe moaşă într-un car şi să o ducă iute acasă, să-şi ia toate leacurile de care avea nevoie.

— Voi îi daţi tot ce vă cere! Şi dacă îi lipseşte ceva, mergeţi la mănăstire şi siliţi-l pe fratele erborist să vă pună la îndemână tot ce are ea nevoie! urlă el.

Apoi urcă scările castelului, cu Eloisa în braţe, şi o aşează cu gingăşie pe patul din cameră.

— Nu-mi face asta, fată, murmură el.

A doua zi, de faţă cu tot satul, întărâtat de o furie oarbă, Ojsternig îi luă lui Eberwolf spada şi anunţă că nu mai era supraveghetorul lui şi că nu se mai bucura de niciun fel de protecţie. Pe urmă, reîntors la castel, îl luă deoparte pe Marcus şi îi spuse:

— Dacă voi afla că l-ai ajutat în vreun fel pe amantul tău, am să te castrez cu mâinile mele!

Principele Marcus nici nu clipi.

— Deci veţi avea nevoie de un alt supraveghetor, replică el cu răceală. Apoi, cu un zâmbet zeflemitor pe buze, adăugă: Pot avea onoarea de a-l alege eu?

După-amiază, Ojsternig se duse să vadă în ce stare se afla Eloisa.

— Cum se simte? o întrebă pe Agnete, pentru care fusese pregătit un culcuş de paie la picioarele patului fiicei sale.

— E prea devreme s-o spun, răspunse Agnete, care toată ziua se îndeletnicise cu leacurile ei. Cred însă că a trecut criza.

Ojsternig se uită la ea cu un fel de recunoştinţă în ochi.

— N-o fac pentru dumneavoastră, spuse atunci Agnete.

— Nu mă interesează pentru cine o faci, babo! răspunse Ojsternig.

O chemă pe fiica sa, Lukrécia, în camera Eloisei.

— Femeia asta poartă în pântece copilul tău, îi spuse el. Trateaz-o cum ai vrea să fii tratată tu însăţi.

— N-am fost niciodată tratată cum aş fi vrut eu, tată, îi răspunse Lukrécia înfruntându-l cu privirea. Sper ca această necunoscută să fie mai norocoasă decât mine.

— Tatăl acestui copil este Curăţă-rahat, spuse Ojsternig. Dacă îmi amintesc bine, aveai o anume înclinaţie pentru băiatul ăla.

Apoi, sesizând că fata, la dezvăluirea aceea, se uita cu interes la Eloisa, întinsă pe pat, palidă şi fără putere, zâmbi mulţumit.

— Bine, draga mea. Atunci, fă ce trebuie, spuse plecând.

Pe urmă se duse la Agomar, aflat în vârful unuia dintre turnurile care dominau valea. Agomar îl salută, făcând o plecăciune.

— Trebuie să plec la Konstanz, îi spuse Ojsternig. Trebuie să-i dau ascultare împăratului. Şi nu mai pot amâna.

— Ar trebui să fiţi mândru că împăratul vă vrea lângă el, Înălţimea Voastră, spuse Agomar. Este o mare onoare.

Ojsternig zâmbi dispreţuitor.

— Sigismund de Luxemburg a fost ales *Rex Romanorum*, dar nu şi

încoronat împărat, şi vrea doar să-şi arate lumii puterea. A convocat toţi nobilii. Fără deosebire. Nu-i nimic de care să fiu mândru, răspunse. Singura deosebire e că principii mai importanţi şi mai puternici probabil vor putea exprima o scuză ca să evite bătaia asta de cap. În schimb, eu nu am acest privilegiu.

— Când vreţi să plecaţi, eu sunt gata, spuse Agomar.

— Nu! Tu nu vii! zise Ojsternig. Am să iau în călătorie cu mine cincizeci de oameni. Ceilalţi vor rămâne aici, sub comanda ta. Şi tu mă vei înlocui. Pedepseşte, ucide, poartă-te cu violenţă. Nu mă interesează ce ai să faci. Dar vreau ca fata să fie permanent apărată. Şi, dacă i se întâmplă ceva, la întoarcerea mea tu răspunzi!

— Nu i se va întâmpla nimic, zise Agomar.

Îşi întoarseră privirile spre sat, în timp ce se lăsa înserarea.

Agomar arătă spre Eberwolf, care fugea urmărit de vreo zece oameni. Văzură că bătea disperat la uşa unei colibe.

— E casa tatălui şi a mamei lui, zise Agomar.

Tăcură în timp ce se uitau la uşa care nu se deschidea. De la depărtarea aceea, nu se auzea zgomotul făcut de încheieturile degetelor lui Eberwolf care se ciocneau cu disperare de lemn.

După aceea îi văzură pe oamenii care îl ajungeau din urmă pe Eberwolf şi îl atacau cu cosoarele folosite la tăierea ramurilor uscate ale pomilor fructiferi. Din vârful turnului, Ojsternig şi Agomar nu auziră nici măcar vaietele lui Eberwolf, care murea de mâna semenilor săi.

Doar când fu mort şi când bărbaţii satului plecară, uşa colibei se deschise. Tatăl lui Eberwolf rămase în prag, ţinându-şi capul în mâini, în schimb, mama se aplecă peste trupul fiului ei măcelărit, căzut într-o baltă de noroi şi sânge. Şi preţ de o clipă, lui Ojsternig şi lui Agomar li se păru că aud bocetul plin de durere al femeii, purtat de o pală de vânt. Singurul sunet îndepărtat al acelei tragedii mute.

Ojsternig ridică din umeri, ca şi cum n-ar fi văzut cine ştie ce. Pe urmă plecă să dea indicaţii pentru călătoria lui la Konstanz.

55.

— Mai sunt încă o sută cincizeci de mile până la ţinta noastră, îi anunţase Volod pe oamenii lui în ziua în care purceseră iar la drum, cu mai bine de două săptămâni în urmă. Însă mulţumită băiatului avem destui bani ca să mâncăm, să dormim şi să găsim o gazdă onorabilă la Konstanz.

Din ziua aceea, oamenii îl priviseră cu alţi ochi pe Mikael. De fiecare dată când duceau mâncarea la gură îi aruncau o privire recunoscătoare. De fiecare dată când dormeau având deasupra capului un acoperiş, îi făceau un semn de gratitudine din cap.

— Dar nu e adevărat! îi spusese Mikael lui Volod, la câteva zile după aceea.

— Eşti mai sâcâitor ca o muscă, băiete, îi răspunsese Volod. Când ai să înveţi să nu-ţi mai umpli gura de cuvinte?

— Măcar spune-mi de ce ai făcut-o, insistase Mikael.

— Fiindcă Nebuna mi-a spus că te aşteaptă o soartă ilustră, răspunsese Volod. Şi vreau ca oamenii mei să ştie că se pot bizui pe tine, dacă vei avea nevoie de ei.

— Oamenii se bizuie pe tine, spusese Mikael.

Volod nu răspunsese. Tăcuse, gânditor. Într-o seară, Nebuna îi prezisese că în oraşul Konstanz îşi va găsi mormântul. Şi Volod fusese profund impresionat.

Acum, în zare, unde se sfârşea câmpia, după două săptămâni şi trei zile de marş forţat, apăruse uriaşul lac Konstanz, cu apele lui adânci, albastre.

În drum, unul dintre oameni murise. Nu se ştia de ce. Pur şi simplu, într-o dimineaţă, pe când erau pe coasta ultimului munte aspru pe care trebuiau să-l treacă, încă înzăpezit, nu se trezise. Săpaseră cu spadele o groapă, în pământul tare şi îngheţat, şi Volod spusese o rugăciune. Dar nu mai zăboviseră să-l jelească. Plecaseră imediat.

Acum lacul se înfiripa la orizont.

— Iată, în oraşul acela e adunată lumea toată, băiete, spuse Volod. Şi vom fi şi noi acolo.

Le trebui o zi întreagă ca să ajungă pe malul de sud-est. Sosiţi într-un mic sat de pescari, aflară că mai erau douăzeci de mile până în oraşul Konstanz. Dormiră înghesuiţi într-o magazie uriaşă pentru bărci, împreună cu alţi călători care aveau aceeaşi ţintă. Erau trei negustori cu vreo zece argaţi, doi actori, un grup de şapte femei care spuseră că sunt slujnice, brodeze şi spălătorese, dar care păreau a fi prostituate, şi doi preoţi, unul italian şi altul francez, fiecare însoţit de câte cinci tineri novici, care se uitau câinește unul la celălalt.

În ziua următoare cu toţii se porniră la drum.

Negustorii călătoreau în care cu atelaje de patru cai, acoperite cu coviltire grele de iută cerată, pline ochi de mărfuri pe care argaţii le păzeau înarmaţi cu pumnale. Şi femeile aveau un car, dar pe două roţi, tras de două gloabe numai piele şi os. În schimb, actorii mergeau pe jos şi aveau încălţările găurite. Trăgeau după ei, cu rândul, un fel de roabă în care îşi cărau

costumele de scenă, instrumentele muzicale şi pânzele pictate care ilustrau poveştile pe care urmau să le cânte în pieţe. Cei doi clerici călăreau cai acoperiţi cu harnaşamente preţioase, cu însemnele ordinelor lor. Italianul, pe care novicii îl numeau Monsignore, venea de la curtea Romei şi era un canonic permanent al lazaretului Sfântului Mântuitor din Laterano. Francezul era abatele unei mănăstiri benedictine din Avignon. Novicii îi urmau mergând pe jos, trăgând după ei catâri, la rândul lor cu harnaşamente, încărcaţi cu lucruri de primă necesitate pentru călătorie şi cu veşmintele de ceremonie şi odăjdiile superiorilor lor.

Pe drumul ce mărginea lacul, grupul se mări peste măsură. I se adăugară alţi călători, care, cu toţii, se îndreptau spre Konstanz. După doar zece mile erau mai bine de o sută. Şi Mikael văzu că în cap şi-n coadă mai era lume, cât putea cuprinde cu privirea.

Călătorii care se alăturau grupului se apropiau de clerici şi îi întrebau despre părerile lor cu privire la schismă şi la Conciliul convocat din ordinul împăratului Sigismund de Luxemburg.

Astfel, Mikael află că preotul italian era de partea papei Grigore al XII-lea, iar cel francez era, în schimb, pentru Benedict al XIII-lea.

— Doi papi? îl întrebă uimit pe unul dintre novicii aflaţi în alaiul Monseniorului italian.

— Doi? răspunse acesta. Trei!

— Dar numai unul e adevăratul papă! preciză unul dintre novicii francezi. Trăiască Benedict al XIII-lea, unsul lui Dumnezeu!

Novicele italian scuipă pe pământ.

— Cum poate fi unsul lui Dumnezeu succesorul lui Clement al VII-lea?

Ceilalţi novici italieni scuipară spre francezi.

Atunci francezii luară de jos pietre şi, într-o clipă, se încăierară cu italienii.

Lumea din jur încercă să-i despartă, reţinându-i cu greutate.

Canonicul italian şi abatele francez se înfruntară din priviri.

— Schismaticule! spuse italianul.

— Uzurpatorule! i-o întoarse francezul. Nici măcar poporul Romei nu-ţi acceptă falsul papă!

Italianul negă din umeri.

— Poporul *nu e* Dumnezeu! exclamă el cu o strâmbătură dispreţuitoare. Poporul e *al lui* Dumnezeu! Şi voii lui Dumnezeu trebuie să i se supună! Iar Dumnezeu vrea ca împărăţia lui să fie guvernată de Grigore al XII-lea!

Atunci, un frate predicator, care mergea pe jos, cu o sutană jegoasă şi plină de praf, ridică spre cer o cruce simplă din lemn şi, cu voce de stentor, strigă:

— Căiți-vă, anticriști! apoi se adresă mulțimii care se uita curioasă la el: Ce pot ști despre Dumnezeu aceşti oameni ai Satanei, care la curțile lor se îmbuibă mâncând carne, fără ca măcar să respecte postul, care beau vin până se îmbată, care, precum principii, poartă giuvaieruri, care umblă pe la femei lascive, umplând atât Roma, cât şi Avignonul de bastarzi! Se uită în jur, încuviințând cu gravitate, conştient că acaparase atenția celor umili. Conciliul de la Pisa l-a recunoscut şi l-a ales, în numele lui Dumnezeu şi al lui Hristos, pe fiul său preasfânt, un singur papă! Şi acesta este Ioan al XXIII-lea! Glorie lui Dumnezeu în înaltul Cerurilor!

— Antipapă! strigă canonicul roman.

— Antipapă! îi făcu ecou glasul abatelui francez.

— Ereticilor! replică fratele predicator cu şi mai multă înverşunare. Voi sunteți urmaşii celor din Sodoma şi Gomora! Ai celor din Babel şi ai turnului său plin de vicii capitale! Se adresă mulțimii: Uitați-vă la caii lor! La veşmintele lor! Priviți-le catârii, încărcați cu bunuri lumeşti!

Oamenii murmurară.

— Anticriști! urlă fratele cu vinele de la gât umflate. Uitați-vă la ei şi spuneți-mi dacă în ochii lor vedeți măcar un palid reflex al lui Dumnezeu!

Un puşti luă de jos un bulgăre de glod şi îl aruncă spre abatele francez, înnoroindu-i rasa. Fu ca un semnal. Lumea apucă de jos glod, pietre şi îi luă la țintă pe amândoi clericii care, neputându-se apăra, dădură pinteni cailor şi o luară la goană.

— Dar nu veți putea scăpa de mânia şi de dreptatea împăratului! îi urmări glasul tunător al fratelui. Acesta vă va lega de buşteni şi vă va pedepsi pentru jignirile aduse lui Dumnezeu!

Lumea îl elogie pe frate ca şi cum ar fi fost un erou. Şi, fără să ştie nimic despre schismă şi despre cei trei papi, nici despre motivele care duseseră la convocarea acelui Conciliu, hotărâră că adevăratul papă era acela despre care le vorbise fratele.

— Şi aşa va fi până ce un nou predicator se va impune şi le va spune ce trebuie să creadă, murmură Volod către Mikael, uitându-se la mulțime şi dând din cap, consternat. Pe urmă descălecă şi se duse lângă frate.

— Ce ştiți despre un cucernic pe nume Jan Hus? îl întrebă el, cu Mikael alături. Spun că este un om sfânt, care se bate pentru dreptate şi pentru libertate…

Fratele îl fulgeră cu o privire.

— Om sfânt? exclamă. Întinse spre Volod un deget îngălbenit, cu unghia lungă şi înnegrită. A fost excomunicat! Cum ar putea fi sfânt?

— Cine l-a excomunicat? întrebă surprins Volod.

— Biserica!

— Care Biserică? întrebă Mikael.

— Ce înseamnă asta „care Biserică”, băiete? întrebă fratele, rostogolindu-şi ochii în orbite. Există o singură Biserică!

— Dar trei papi, răspunse Mikael. Care dintre ei l-a excomunicat?

Fratele se făcu vânăt la faţă.

— Dumnezeu l-a excomunicat! răspunse el.

— În persoană? insistă Mikael.

— Nu huli! îl mustrului fratele.

— Nu vreau s-o fac, replică Mikael. Dar după cum prezentaţi lucrurile, se pare că Dumnezeu a vorbit personal în favoarea excomunicării lui Jan Hus.

— Fii atent, calea ereziei îţi stă pe vârful limbii!

Discuţia aceea îl făcea pe frate să nu se simtă în apele lui.

Lumea din jurul lor începea să chicotească, văzându-l pus în dificultate în faţa unui tânăr.

— Nu vreau să spun nimic rău, părinte, continuă Mikael. Vreau doar să înţeleg. Şi vă întreb pe dumneavoastră, care ştiţi cu siguranţă mai multe decât mine.

Frate se făcu şi mai vânăt la faţă.

— Dumnezeu a vorbit prin supuşii lui, ţărănoi neştiutor, că nu eşti altceva! exclamă el considerând treaba încheiată.

— Papa? insistă Mikael. Dumnezeu vorbeşte prin gura papei, aşa am fost învăţaţi.

— Fireşte că Dumnezeu vorbeşte prin papă, prostovane!

— Dar prin care dintre cei trei? întrebă Mikael, cu un surâs pe buze.

Lumea chicoti.

Fratele înălţă crucifixul spre faţa lui Mikael, tremurând de furie.

— Frate, vrei să spui că cei trei papi sunt de acord între ei cu privire la excomunicarea acestui ins? întrebă o femeie.

— Ce-o fi făcut Jan Hus ăsta? întrebă altul.

— Eu vin din Germania, zise un al treilea. Jan Hus predica pentru sărăcia Bisericii, împotriva indulgenţelor plătite, a simoniei, a corupţiei…

— Taci, ereticule! strigă fratele.

— Dacă încearcă să le ia cineva fie şi un singur ban din buzunar, o să vedeţi că cei trei papi se pun de acord pe neaşteptate! chicoti unul din gloată.

Mulţimea începu să bombăne.

— Dumnezeu să se milostivească de sufletele voastre! zbieră fratele.

— Şi papii să se milostivească de buzunarele noastre! îl îngână o femeie.

Se auzi un hohot de râs general şi răsunător, urmat de alte glume pe seama preoţilor. Apoi, în timp ce fratele mărea pasul, lăsându-i în urmă,

acelaşi băiat care dăduse tonul lovindu-l cu bulgărele de tină pe abatele francez luă de jos o baligă de cal şi îl nimeri pe cleric exact în tonsură.

— Uite o perucă demnă de tine! strigă unul şi mulţimea primi gluma cu alt hohot de râs.

Fratele grăbi şi mai tare pasul, aproape alergând, cu crucea ridicată în aer.

— Du-te la cei ca tine! strigară după el. Şi aşa sunteţi toţi o apă şi-un pământ!

Volod se uită la Mikael cu un zâmbet amuzat pe buze.

— Vezi câtă vreme a domnit Ioan al XXIII-lea ca papă unic şi adevărat? A fost de ajuns un simplu ţăran ca tine ca să-l dea jos de pe tron, adăugă cu o notă de melancolie în glas.

Mulţi dintre oamenii care urmăriseră discuţia se apropiară de Mikael şi-l bătură pe umăr, felicitându-l.

— Te-ar face pe loc papă, dacă ar putea, râse Volod încălecând. Apoi, când Mikael se urcă şi el pe cal, îi spuse: Într-o zi, m-ai întrebat ce ar fi făcut oamenii din Raühnvahl dacă eu aş fi plecat. Şi eu ţi-am răspuns că erau doar în căutarea unui alt principe, care să hotărască pentru ei. Îţi aminteşti?

— De fapt, mi-ai spus: „Cineva care să-i şteargă la cur fiindcă nu ştiu să o facă singuri", râse Mikael.

— Acum înţelegi ce voiam să zic? întrebă Volod. Sunt doar nişte ditai oile fiecare.

— Asta poate fiindcă cei care îi manevrează sunt necinstiţi, şi, în sufletul lor, simt că nu se pot încrede în ei, replică Mikael. Dacă ar da de o căpetenie cinstită, ar urma-o fără urmă de îndoială.

Volod se uită serios la el.

— Tu ai să fii o căpetenie cinstită. Şi poate că te vor urma, spuse. Dar deocamdată eşti numai un simplu ţăran care face pe filosoful.

Mikael tăcu. Dintr-odată totul i se păru mai complicat decât îşi închipuise.

— Dar atunci care este calea care duce la libertate? întrebă el după o jumătate de leghe.

Volod arătă spre oraşul Konstanz, de-acum aproape.

— Asta e singura cale pe care mi-o pot imagina cu mintea mea mărginită, răspunse el. Dacă există un răspuns la întrebările noastre, sper să-l găsim acolo.

Mikael simţi cum un fior îi trece de-a lungul spatelui. Şi nu ştia dacă era de entuziasm sau de frică.

Pe urmă Volod întoarse capul spre Emöke.

— Cântă pentru aceşti bieţi prostănaci, Nebuno! îi spuse pe un ton politicos.

Când intrară în Konstanz, Emöke încă fredona, cu privirea visătoare, şi lumea se înghesuia în urma ei, în procesiune, ca şi cum ar fi urmat o Sfântă Fecioară.

PARTEA A PATRA

56.

Prima senzaţie pe care o avu Mikael fu una de spaimă şi de dezgust. Konstanz părea să fie sub asediu. De jur-împrejurul oraşului se ridica un alt oraş de tabere, de cel puţin cinci ori mai mare decât zona cu locuinţe permanente. Erau corturi ce păreau palate din stofe preţioase, cu dungi colorate fastuoase, agăţate pe cârlige aurite, şi ale căror cupole din lemn pictat le făceau să semene cu nişte mici catedrale. În vârful fiecărui cort fluturau flamuri imperiale, nobiliare, militare, ecleziastice. Fiecare tabără avea drumuri bătătorite de soldaţi, călare sau pe jos, şi prăvălii, grajduri, latrine, ateliere de fierărie, de croitorie, ţarcuri pentru animale, cazărmi. Şi în jurul fiecărei tabere erau ridicate palisade, robuste precum fortificaţiile, cu alei apărate, cu porţi masive şi cu turnuri în vârful cărora santinele înarmate supravegheau un du-te-vino de furnizori, de brutari, de slujnice şi de spălătorese, de delegaţii în vizită. Noaptea, pe metereze, pe drumuri şi în jurul corturilor, se aprindeau mii de făclii şi părea că tot oraşul Konstanz luase foc, iar lumina de pe pământ adâncea în întuneric cerul şi stelele.

În fiecare dintre tabere era mai multă lume decât văzuse Mikael vreodată în viaţa lui. Iar taberele erau cu zecile, mai mari sau mai mici.

S-ar fi putut crede că se adunaseră mai mult de cincizeci de mii de oameni, într-un oraş care, în mod normal, găzduia doar şase mii.

Cele mai importante şi mai luxoase clădiri din Konstanz fuseseră rechiziţionate.

Umbla vorba că această curte imperială număra peste zece mii de persoane, cu nobili, cu doamne de onoare, cu cameristele lor, cu demnitari, cu scribi, cu capelani şi confesori, cu ispravnici şi potcovari, cu medici, cu bucătari, cu argaţi, cu cântăreţi la harpă, cu lutieri, cu spălătorese, cu spiţeri, cu simple slugi, cu rândaşi de grajduri, cu tot cu armata lui Sigismund de Luxemburg.

Străzile oraşului erau înţesate de lume de dimineaţă până seara. Trebuia să-ţi faci loc dând din coate şi dacă, brusc, un şuvoi de lume o lua într-altă direcţie, erai dus pe sus ca de un fluviu la inundaţii. Câteodată se întâmpla ca un bătrân sau un copil, căzuţi spre nenorocul lor, să fie călcaţi în picioare şi omorâţi fără să-şi fi dat cineva seama.

Mikael era impresionat de cantitatea de alimente care circula în căruţele de aprovizionare care soseau zilnic în oraş, ca să îmbogăţească banchetele destinate să potolească pantagruelicele pofte ale nobililor. Resturile unei asemenea opulenţe păreau să fie chiar mai mult decât mâncarea însăşi şi erau adunate în afara oraşului, în patru mari gropi de gunoi care emanau o putoare greţoasă. Şi pe aceste maldăre de gunoaie şi putreziciune hoinărea o armată de nevoiaşi şi de cerşetori care-şi disputau, deseori cu vârful jungherului, ceea ce mai rămânea de la bacanale. Cine era ucis rămânea acolo, rămăşiţă printre resturi, gol, despuiat şi de zdrenţele pe care le purtase. Pradă, ca oricare altă rămăşiţă, pentru cloncani, vulturi, şobolani, câini, pisici, vulpi şi viermi.

Pe străzi rătăceau pungaşi de toate soiurile, şarlatani, hoţi, jecmănitori. Şi prostituate, hoaşte, tineri, până şi copile. În fiecare piaţă, sau imediat în afara oraşului, printre cele mai sărăcăcioase şi mai prost improvizate tabere, unde lumea dormea pe jos, în bivuacuri ori în căruţe, ţinând cu dinţii de puţinele lucruri pe care le avea, zeci de actori şi de cântăreţi, în dispute aprinse între ei, improvizau spectacole, epice sau obscene. Mai dădeai peste înghiţitori de flăcări, înghiţitori de cuie, înghiţitori de săbii. Şi aruncători de cuţite, scamatori, saltimbanci, contorsionişti. Şi ghicitori, care citeau viitorul în cărţi, în globuri de cristal, în palmă, scrutând în irisul ochiului. Şi mai erau şi astrologi, care puricau cerul şi astrele, propovăduind norociri exagerate sau dezastre epocale. Doctori mari care vindeau elixire de viaţă lungă, poţiuni de dragoste, alifii de virilitate masculină, de rodnicie feminină şi parfumuri mulţumită cărora nu ar mai fi trebuit să te speli niciodată. Şi spiţeri care-şi făceau meseria scoţând dinţi cu cleşti ruginiţi, aşezându-i pe clienţii suferinzi pe un scaun pus într-un ungher, în drum. Apoi erau bărbieri care tăiau părul ori îţi luau sânge cu aceleaşi instrumente ascuţite, infecte. Şi mai erau pitici, atât de mulţi că, dacă i-ai fi pus laolaltă, ar fi putut forma singuri o armată diformă şi de temut. Şi, peste tot – în biserici, pe străzi, în mănăstiri, pe câmpurile cotropite de animale de sacrificiu – mii de preoţi, cu sutane jalnice sau preţioase, negre, purpurii, de iută grosolană, cu cilicii. Şi cu toţii predicau, extatici sau biciuindu-se până la sânge, sfârşitul lumii sau reînvierea, iertarea şi pedeapsa, toleranţa şi severitatea, dragostea şi ura, războiul şi pacea, lăudând mărfurile lui Dumnezeu cu crucifixul în mână, la fel cum ceilalţi precupeţi îşi etalau pâinile şi cârnaţii, fripturile şi biscuiţii. Şi apoi urşi dresaţi, câini vorbitori, elefanţi şi girafe, şerpi groşi cât crăcile de stejar care înghiţeau un miel dintr-o singură îmbucătură şi lei şi leoparzi. Şi, împreună cu aceste animale, ca şi cum ar fi fost şi ei nişte animale exotice expuse în văzul tuturor, erau negri din Africa, îmbrăcaţi în piei şi cu picioarele goale, cu inele în nas şi oase în urechi, cu trupul pictat şi cu coarne

de antilopă pe cap, și negrese cu sânii descoperiți și cu sfârcurile negre, cu gurile închise cu botnițe ca să nu poată muşca, legate în lanțuri una de alta și vândute celui care dădea mai mult, ca slujnice sau obiecte de plăcere.

Și prin mulțime, ca și cum ar fi fost nişte creaturi din altă lume, de neatins, precum zeii Olimpului, cavaleri magnifici, aroganți și dame misterioase în lectici lucitoare de mătase, cu escorte înarmate care le deschideau drumul cu lovituri de bice și de bâte, fără să facă deosebire între oameni și animale.

Ajungând în acest Babel înnebunitor, Mikael, Emöke, Volod și oamenii lui nu găsiră un han care să-i găzduiască. Atunci cumpărară un cort mare, care se dovedi a fi plin de găuri, și îl ridicară în locul unde le arătaseră funcționarii din Konstanz, după ce scrutaseră o hartă plină de semne. Ca să-și ocupe locul atribuit trebuiseră să plătească și o taxă. Era o porțiune plină de noroi, fără canale de scurgere. Ascunse vederii trecătorilor de un gard de stuf se aflau latrinele, care nu erau altceva decât nişte gropi adânci, săpate în pământ, cu două bârne șubrede, paralele, și pe care se ghemuia lumea dându-și jos nădragii sau ridicându-și tunica. Fiecare latrină deservea „cam o sută de cururi", după cum se exprimase funcționarul, și nu era golită decât o dată la cincisprezece zile, dacă nu mai rar.

— Cu adevărat aici căutăm libertatea? îl întrebă Mikael pe Volod, arătând spre mulțimea înghesuită în tabără. Și ei o caută?

Volod nu răspunse.

— Părem nişte paraziți pe un stârv, adăugă Mikael.

Volod încuviință grav. Și în ochii lui se citea dezgustul.

— Și stârvul pare să fie însăși lumea, spuse el trist.

Toată ziua următoare, Mikael și Volod rătăciră prin oraș și printre taberele înțesate de lume.

Chiar și lacul colcăia de sute de ambarcațiuni. Bărci mici de pescari care vindeau peşte, în timp ce nevestele lor ofereau coșuri împletite, din răchită și din papură, și flori care-și pierdeau repede parfumul și care, ofilindu-se, se adăugau la pestilența generală, mai puternică decât aromele îmbietoare ale cuptoarelor și ale cărnii fripte peste tot. Și mai erau ambarcațiuni mari, cu pânze, cu șiruri de câte treizeci, patruzeci de vâsle, cu care nobilii străbăteau apele lacului, ca să viziteze insulele Reichenau și Mainau sau ca să navigheze pe Rin până la cascadele Sciaffusa.

Când se făcu seară, Mikael se așeză afară, în fața cortului șubred pe care-l ridicaseră. Frica și dezgustul fuseseră înlocuite de o senzație de disconfort.

— Ce fac eu aici? spuse cu glas tare, fără să se adreseze cuiva anume, dar nimeni nu-i răspunse.

Mikael se simți cuprins de o tristețe adâncă. Până și cântecul lui Emöke

era trist în seara aceea. Unii din corturile învecinate se apropiară să o asculte.

— Cine e? întrebă o fată cu păr lung, negru şi cu ochi negri, neobişnuit de sulemeniţi.

Un bărbat de lângă ea ridică din umeri.

— O oarecare, îi răspunse.

— Am auzit că o strigă Nebuna, se băgă în vorbă un altul.

În zilele următoare se duse vestea că papa ales de Conciliul de la Pisa, Ioan al XXIII-lea, fugise din Konstanz.

„Aşa că au rămas doi", spunea lumea care, zi de zi, se dădea de partea unuia sau a celuilalt, după cum îi sucise mintea ultimul predicator.

Erau de-acum primele zile de mai când Mikael şi Volod realizară că banii luaţi din vânzarea argintului furat, care păruseră mulţi atâta timp cât umblaseră prin sate mici sau prin munţi de netrecut, începeau să se topească. Konstanz era un monstru lacom, nesătul, tot timpul cu gura căscată.

— O pâine costă cât o bucată de carne de vită, spuse într-o seară Volod.

— Şi o bucată de carne de vită costă cât un sfert de miel, adăugă unul dintre oameni, dând din cap.

— Şi un sfert de miel costă cât un miel întreg, spuse altul.

— Totul costă de patru ori mai mult! exclamă Mikael. Vulturii fac speculă cu paraziţii lor, ce nebunie!

Se lăsă o tăcere sumbră. Realitatea era sub ochii tuturor. Cu cât creşteau preţurile, cu atât creştea şi numărul celor care încălcau legea. Se ridicau închisori noi, înţesate de bărbaţi şi de femei, înghesuiţi unii peste alţii. Şi creştea numărul spânzurătorilor şi al execuţiilor. Li se tăia mâna hoţilor, limba sperjurilor, erau orbiţi ori castraţi violatorii. Târfele se vindeau în taverne pentru câteva căni de vin prost. Preoţii, fără să facă măcar caz, treceau pe lângă femei şi bărbaţi care se împerecheau pe stradă, ca animalele, în grabă, lipiţi de zid.

Între timp, condiţiile igienice de cea mai proastă calitate, marea aglomerare de trupuri şi lipsa de hrană generaseră focare de epidemii. Şi oştile de păduchi, de ploşniţe, de purici şi roiurile de muşte bâzâitoare şi de ţânţari contribuiau la răspândirea bolilor. Prima apăruse râia. Oamenilor li se cojea pielea, scărpinată cu furie. Rănile se infectau. Pe urmă atingeau alţi oameni şi îi molipseau. Şi apoi începură să se formeze cozi interminabile în faţa latrinelor din pricina diareilor devastatoare pricinuite de febra tifoidă, care uneori ducea la moarte. Mulţi câini şi pisici, muşcaţi de vulpi care ajungeau în tabere atrase de abundenţa de gunoaie, se căptuşiseră cu turbare. Şi, înainte de a muri, cu spume la bot, muşcau la rândul lor oameni,

infectându-i. Alţii începură să scuipe sânge tuşind, în timp ce pe lista flagelurilor se adăuga şi ftizia. Foamea îi omora apoi de epuizare pe cei mai mici şi pe bătrâni sau îi făcea să nu mai poată vedea.

Fraţii aveau spitalele pline şi ajunseseră să-i îngrijească numai pe cei care erau în stare să facă o donaţie de bani mănăstirii. În biserica unde un prelat apăra un papă, adversarii trăncăneau şi încercau să-i convingă pe credincioşi să se ducă în cea învecinată, unde se ţeseau elogiile la adresa „adevăratului papă".

— Pare o piaţă, spuse într-o zi Mikael.

— *Este* o piaţă! îl corectase Volod.

Între timp, în fiecare seară, Emöke cânta, lângă foc.

Erau melodii sfâşietoare, alcătuite din note lungi, dureroase, care se împrăştiau în aerul greţos al taberei. Şi din ce în ce mai multă lume, curioasă, se aduna în jurul cortului.

— Deci cine e? S-a desluşit? întrebă într-o seară fata cu păr lung, negru, şi cu ochii vopsiţi.

— Îngerii parcă par să-i şoptească la ureche muzica pe care o cântă, spuse o bătrână.

Mikael văzu că unii dintre cei prezenţi încuviinţau, impresionaţi de cântul lui Emöke.

Două seri mai târziu, mulţimea din jurul cortului se dublase. Unii veneau din alte tabere.

— Cine e? întrebau.

— E în legătură cu îngerii, spunea cineva.

Şi aşa, seară de seară, numărul oamenilor care se duceau să o asculte pe Emöke crescu fără măsură.

Emöke părea să nu-şi dea seama. Se aşeza afară din cort şi cânta, în melodiile ei, lumea, împinsă de disperare să caute alinare în orice leac, îşi recunoştea propriile sentimente, tristeţea, speranţa, spaima. Şi când Emöke termina de cântat, mulţi spuneau că se simt mai bine, mai senini.

Apoi, într-o seară, în timp ce cânta în faţa unei mulţimi din ce în ce mai numeroase, un copilaş înfometat, care aproape că nu se mai ţinea pe picioare, pe jumătate orb, pierzându-se din mâna mamei lui, rătăcind la întâmplare şi plângând, aproape că se prăbuşi în braţele lui Emöke.

Emöke se opri din cântat şi îl îmbrăţişă. Pe urmă, ţinându-l strâns, intonă o melodie nouă, duioasă, liniştitoare, legănându-l. Copilaşul, sleit de puteri, tăcu. Atunci, fără să se oprească din cântat, Emöke luă o bucată de carne sărată şi i-o dădu. Copilul o devoră. Atunci Emöke îi făcu semn lui Mikael să-i dea puţină pâine. Şi copilul o devoră şi pe aceea. După care adormi.

A doua zi, în timp ce mulţimea se întorcea să se calce în picioare în faţa

cortului, o femeie murdară, cu haine jegoase, îşi croi drum printre oameni şi îngenunche în faţa lui Emöke. Ţinea de mână copilaşul, care avea obrajii brăzdaţi de lacrimi. Se uită la Emöke, apoi la fiul ei. Într-un târziu se prosternă, fără să fie în stare să scoată vreun cuvânt, şi îi sărută lui Emöke picioarele. În cele din urmă, se întoarse spre mulţime şi, cu glasul frânt de plâns şi de emoţie, spuse:

— Vede! Fiul meu vede!

Din mulţime se înălţă un murmur de stupoare.

— Minune! făcură mulţi dintre cei prezenţi.

Femeia îşi împinse fiul în braţele lui Emöke.

— Binecuvântează-l, femeie sfântă! spuse ea.

Şi toţi o auziră.

Mikael văzu că Emöke avea privirea absentă, ca întotdeauna, ca şi cum nu ar fi fost acolo, ca şi cum n-ar fi interesat-o. Dar mângâie capul copilului şi îi dădu o bucată de pâine.

— Ce se întâmplă? îl întrebă Mikael pe Volod.

Volod avea o privire tulburată. Nu îi răspunse.

— Binecuvântează-ne sufletele! exclamă un glas din mulţime.

Apoi un bărbat, care era îmbrăcat cu haine decente şi probabil că era un negustor, se desprinse din mulţime şi îşi scoase de la gât un lanţ de aur subţire pe care îl depuse la picioarele lui Emöke. Îi luă mâna şi i-o sărută.

— E o sfântă! spuse el spre gloată.

— Cântă, Sfântă, pentru noi! strigă o femeie.

— Cântă, Sfântă, pentru noi! se auzi ecoul unui cor de voci.

Şi în timp ce Emöke începea să cânte, unul câte unul, aproape toţi cei prezenţi se înghesuiră să ajungă la ea. Îi atingeau fusta, sau picioarele, sau mâinile, sau părul şi lăsau un obol. Bani mărunţi, brăţări, mâncare, puţinul pe care îl aveau.

— Ce se întâmplă? repetă Mikael.

— Se întâmplă că acum facem şi noi parte din piaţa oraşului Konstanz, nu vezi? răspunse Volod.

57.

Eloisa fu considerată ca fiind în afara pericolului după două săptămâni în care i se interzisese să se ridice din pat.

Când primi vestea, Agomar trimise un mesager la Konstanz cu însărcinarea de a-i da lui Ojsternig veştile bune. Apoi se duse în camera

Eloisei.

— Oricum, nu poţi ieşi din cameră, îi spuse. Ai să-ţi mănânci aici tainul şi…

— Ba, trebuie să ia aer! sări Agnete.

— Taci, babo! strigă Agomar. Principele mi-a poruncit să nu i se întâmple nimic. Şi înăuntru, aici, va fi în siguranţă.

— Şi aşa copilul se va naşte asfixiat, palid ca un monstru al adâncurilor, diform! continuă Agnete, înfierbântându-se. Atunci ce ai să-i mai povesteşti stăpânului tău?

— Ce vrei să spui? întrebă uimit Agomar.

— Te pricepi la copii? Te pricepi la femei însărcinate? îl luă la trei păzeşte Agnete. Eu da! E meseria mea. O femeie trebuie să respire aer curat, să prindă razele soarelui, să meargă, să i se mişte sângele-n vine. Altfel copilul se va ofili în pântecul ei şi…

— Bine! o întrerupse Agomar cu un gest brusc. Va ieşi în orele calde, se va plimba în curte…

— În pădure!

— Nici nu poate fi vorba, replică decis Agomar. Soarele bate şi în curte. Fata nu va părăsi castelul sub nicio formă. Va fi escortată permanent de doi soldaţi. Şi nimeni nu se va putea apropia de ea să-i vorbească, cu excepţia principesei Lukrécia.

— Ca o prizonieră!

Agomar se apropie de Agnete, cu o atitudine ameninţătoare.

— Babo, fata ta *e* prizonieră, dacă încă n-ai înţeles. Se răsuci pe călcâie şi ieşi. La uşă, doi soldaţi intrau în schimb de gardă. Aici, înăuntru, le spuse Agomar, nu poate intra nimeni în afară de mine, de principesă şi de servitoarea care se ocupă de curăţenie şi de masă. Dacă veţi încălca ordinele pun câinii să vă sfâşie coaiele.

Când se închise iar uşa, în cameră se lăsă o tăcere sumbră.

Eloisa îşi duse mâinile la burta care îi creştea. De când riscase să-l piardă, se lipise de copil cu o dragoste la care nu se aştepta. Dar oricum avea să-l piardă, se frământa ea zi de zi. Aveau să i-l ia. Se duse să se aşeze la fereastra care dădea înspre vale şi lăsă privirea să-i cutreiere cu ochii împăienjeniţi de lacrimi.

— Mamă, spuse ea în şoaptă, copilul poate simţi durerea din inima mea?

— La fel cum îţi simte dragostea, răspunse Agnete.

— Dar în clipa asta durerea e mai puternică, murmură Eloisa.

Agnete tăcu. Eloisa arătă un punct, dincolo de micul pod de peste râul Uque.

— Acolo am făcut dragoste prima oară.

Agnete se prefăcu a face ordine prin cameră, încercând să-şi înfrâneze emoţia.

— Şi când se va întoarce Mikael… eu n-am să-i pot da fiul.

— O să aveţi alţii…

— Dar nu pe ăsta! spuse turbată şi disperată Eloisa, întorcându-se brusc. Mamă, trebuie să facem ceva!

— Fetiţo…

— Nu! Ascultă! Trebuie să fugim, continuă Eloisa.

— E cu neputinţă…

— Nu e cu neputinţă! insistă Eloisa, agăţându-se de acea speranţă firavă cu toate forţele ei. Nu poate fi cu neputinţă…, repetă cu o voce mai slabă.

— Ba sigur că e cu neputinţă, fetiţa mea, spuse Agnete.

Eloisa întoarse iar capul spre vale privind pe fereastră. Ştia că mama ei avea dreptate. Ce puteau face ele singure contra unui principe? În faţa colibei îl văzu pe Harro.

— Îi dai de mâncare câinelui lui Mikael? întrebă ea.

Agnete încuviinţă.

— Da, mă ocup şi de puricosul ăla, stai liniştită!

Când veni ora prânzului, principesa Lukrécia o însoţi pe servitoarea care aducea mâncarea.

— E supă de carne, spuse Lukrécia, şi purceluş de lapte cu prune şi castane.

— Prunele dau diaree femeilor însărcinate, replică Agnete pe un ton ostil.

— Îmi pare rău, nu ştiam, spuse Lukrécia cu blândeţe.

Agnete ridică din umeri.

— O să le dăm deoparte, bombăni ea.

Eloisa încă se uita afară pe fereastră. Se întoarse şi privirea îi căzu pe rochia de mătase a principesei. La nivelul pântecelui era încreţită de o umflătură. Simţi un val de ură pentru femeia aceea care avea să-i fure copilul.

— Cum merge sarcina Domniei Voastre, principesă? o întrebă pe un ton tăios.

Lukrécia roşi violent. Eloisa îi adresă un zâmbet plin de dispreţ.

— Lasă-ne singure! îi spuse Lukrécia servitoarei.

Servitoarea lăsă prânzul pe masă alături de Eloisa şi ieşi.

Când auzi că se închide uşa în urma ei, Lukrécia, jenată, îşi atinse pântecul proeminent.

— E… o pernă…, murmură.

— Nu-mi spuneţi! exclamă Eloisa, cu sălbăticie.

Lukrécia se dădu înapoi, ca lovită de o palmă. Şi din nou roşi.

— Știu că mă urâți…, murmură.

Eloisa se uită la ea fără să vorbească, cu o expresie dură în ochi.

— Îmi pare rău, spuse Lukrécia lăsând capul în jos. Apoi se răsuci îndreptându-se spre ușă. Poftă bună! spuse ea.

— Cum se simte o femeie când îi fură copilul alteia? întrebă Eloisa, strângând din pumni, cu privirea plină de ură.

Lukrécia rămase nemișcată, cu mâna pe clanță. Închise ochii și coborî capul, ca și cum ar fi fost în stare să perceapă ura Eloisei ca pe o greutate fizică. Pe urmă, fără să vorbească și fără să se întoarcă, deschise ușa și plecă.

Agnete scuipă pe jos. Se duse la masă și îi întinse fetei ei o bucată de purceluș.

— Mănâncă!

Eloisa începu să aleagă prunele.

— Mănâncă-le că-ți fac bine, proasto! îi spuse Agnete.

— Dar ai spus…

— Femeile grele se constipă. Prunele le fac foarte bine, bombăni Agnete. Aș fi zis orice doar ca să fiu nesuferită și să o fac să se simtă prost.

— Eu o urăsc, mărturisi Eloisa.

— Ai fost destul de clară. A înțeles, zise Agnete, cu un zâmbet mândru în ochi. Dar nu exagera.

— Și ce poate să-mi facă?

— Acum nimic, răspunse Agnete. Dar în viitor cine știe. E o nobilă și tu ai să fii din nou doar un șerb.

— Nu mă interesează.

— Dar pe mine mă interesează, spuse Agnete, încheind discuția. Acum mănâncă și taci din gură!

Când fu întuneric, Eloisa se băgă sub blănurile de lup, căptușite cu lână fină, și Agnete, după ce stinsese lumânarea, se întinse pe culcușul ei de paie de la picioarele patului.

— Mamă, rosti Eloisa, după o vreme, îți amintești că primul lucru pe care l-a spus Mikael, când a coborât în hrubă a fost: „Doamnă… nu există pat?”

— Da…

— Și după ce i-ai răspuns că nu, a zis: „Dar eu… sunt obișnuit să dorm în pat”.

Agnete surâse.

— Da, îmi aduc bine aminte.

— Atunci mi s-a părut un lucru prostesc, continuă Eloisa, în timp ce-i înflorea și ei un zâmbet pe buze. Dar acum, când dorm într-un pat… un pat adevărat, vreau să zic, așa cum e cel în care a dormit mereu Mikael… acum înțeleg ce voia să spună. Știi ceva? Cred că nu mi-am închipuit niciodată ce

însemna să zici că dormi, înainte de săptămânile astea. Şi, cu toată durerea asta…, făcu o mică pauză, cu toată teama asta… în unele nopţi e aşa de bine să dormi. Mă simt vinovată, ştiu că n-am dreptate, dar e ca şi cum s-ar aduna pe mine toată oboseala acestor ani. Se gândi iar la Mikael, cu un văl de melancolie pe ochi.

— Era atât de mic, atât de înspăimântat… Trebuie să-i fi fost foarte greu să coboare în hruba aia întunecoasă…

— Chiar şi atunci, Mikael era mai tare decât noi toţi, spuse Agnete. Dar niciun leu nu-şi cunoaşte forţa până când nu îl înfruntă cineva.

— Şi crezi că acum Mikael a înţeles că este un leu?

— Nu ştiu, răspunse Agnete. Din multe puncte de vedere, băieţaşul ăla e un mister. Apoi privirea i se umplu de mândrie. Dacă ai auzi cum vorbesc oamenii în sat despre Mikael al nostru. Zâmbi şi dădu din cap. Nu dădeau doi bani pe el când a sosit… şi acum…

— Acum? repetă Eloisa cu privire visătoare.

— Îţi aminteşti când oamenii noştri l-au ajutat să ducă pietrele la castel? Au făcut ceva ce nu fuseseră niciodată în stare să facă. Pentru el. Agnete zâmbi gândindu-se. Încă de atunci îl respectau pentru că ne salvase economiile din ghearele lui Ojsternig. Şi era doar un băieţel, numai piele şi os. Apoi, în timpul luptelor… Lumea nu va uita niciodată cum îl înfrunta pe Ojsternig, cum îi îndemna pe băieţi să se revolte… Niciunul dintre ei nu credea că poate îndrăzni cineva aşa ceva. După aia a salvat-o pe Emöke. Agnete îşi umflă trufaşă pieptul. Vorbesc despre el ca de un erou. Şi ştii de ce? Pentru că nu doar că ne-a salvat pe noi şi pe Emöke… A şi dovedit că un om poate încerca să rupă lanţurile… că poate sfida privirea unuia puternic… că nu trebuie să stea mereu cu spatele plecat… Eu cred că a semănat ceva ce mai devreme sau mai târziu va da roade. Speranţa.

— Demnitatea, spuse Eloisa, cu lacrimi în ochi. Mereu vorbea despre demnitate, îţi aminteşti, mamă? Se uită iar pe fereastră, undeva jos, în vale. E deosebit.

— Da, încuviinţă Agnete. Băieţaşul e deosebit. Suspină. Cine ştie, poate e adevărat că principii au un sânge diferit de al nostru. Zâmbi în întuneric. Acum dormi, ai nevoie de odihnă.

Se lăsă liniştea. Dar, după o vreme, Eloisa vorbi din nou.

— Mamă…

— Ce mai e?

— N-ai vrea să dormi şi dumneata?

— Încerc, răspunse Agnete, posacă.

— Nu, eu ziceam să dormi… cu adevărat, zise Eloisa. Vrei să te întinzi lângă mine? Patul e destul de mare pentru amândouă.

— Simţi lipsa pârţurilor mele? râse Agnete.

Râse şi Eloisa.

— Vino, vreau să mă ţii în braţe!

Agnete se ridică şi se băgă în aşternut. Când fu întinsă, scoase un sunet de plăcere.

— Ah! Ce minunăţie! exclamă. Se întoarse pe o parte. E raiul pe pământ! Se întoarse pe partea cealaltă. Ce plăcere! Se aşeză cu faţa în sus. Ce minune! Ce frumuseţe! Ce…

— Mamă!

— Zi-mi… Ah, ce binecuvântare pentru oasele mele! Ce balsam!

— Mamă, dacă nu taci, te trimit în culcuşul dumitale!

Agnete tăcu. Dar numai pentru scurtă vreme.

— Ah! Ce consolare!

Eloisa adormi zâmbind, cu suspinele mamei în urechi, ţinând o mână pe burta unde creştea copilul acela pe care încă de pe acum îl iubea cu disperare. Şi în noaptea aceea uită de tristeţe, de frică, de nelinişte.

În zilele următoare, pe măsură ce îşi revenea şi-şi recăpăta forţele, Eloisa, în orele mai calde, se plimba prin curte, escortată mereu de două străji care nu-i dădeau voie nimănui să se apropie de ea.

— Pot să mă plimb cu tine? o întrebă într-o după-amiază Lukrécia.

Eloisa ridică din umeri.

— Vă pot împiedica? îi răspunse ea agresiv.

Lukrécia merse alături de ea fără să vorbească.

În după-amiaza următoare se plimbă iar cu ea. La fel şi în următoarea. Dar fără să i se adreseze vreodată.

În a patra zi Eloisa o întrebă:

— Ce vreţi de la mine? Lăsă capul într-o parte, cu un zâmbet sarcastic pe buze. În afara copilului meu, se înţelege.

— Nu ştiu, răspunse simplu Lukrécia. Sunt mereu singură…

— Atunci luaţi-vă un câine, spuse cu asprime Eloisa.

Lukrécia zâmbi trist.

— Ai dreptate.

Apoi se răsuci să plece.

— Aşteptaţi! o opri Eloisa. Îmi luaţi copilul şi îl vreţi şi pe bărbatul meu, nu-i aşa? Am auzit când vă spunea tatăl Domniei Voastre…

Lukrécia îi făcu semn să tacă.

— Nu aici! îi şopti, întorcând uşor ochii spre cele două străji. Vrei să iei cina cu mine astă-seară? Îţi voi răspunde la întrebare.

În seara aceea, în camera Lukréciei, cele două femei erau aşezate la o masă fastuos aranjată şi mâncau folosind tacâmuri de argint din farfurii de

argint cizelate fin.

— M-ai întrebat dacă-ţi vreau bărbatul, îi spuse Lukrécia Eloisei, mâncând în silă o prepeliţă umplută cu pâine, stafide şi nuci, în sos dulce-acrişor de mere.

Eloisa se uită în tăcere la ea, încordată.

Lukrécia îi zâmbi melancolic.

— Eu am avut doi bărbaţi în viaţa mea.

Tăcu, uitându-se la Eloisa fără să-şi plece privirea. Eloisa citi în ochii ei o tristeţe adâncă.

Obrajii Lukréciei se îmbujorară, în timp ce se juca nervos cu resturile din farfurie. Trase adânc aer în piept.

— Primul a fost tatăl meu, când eram o copiliţă, spuse ea într-un târziu.

Eloisa simţi un fior în inimă.

— Al doilea e soţul meu, continuă Lukrécia, de parcă din acel moment nu i-ar mai fi fost greu să vorbească. Un sodomit care mă dispreţuieşte… care mă ia numai pe la spate, ca pe o căţea.

Zâmbi sfidător.

Dar Eloisa văzu, brusc, toată durerea care o copleşea.

— Eu urăsc bărbaţii, reluă Lukrécia. Ba nu, mi-e frică de ei…

Puse o mână pe încheietura Eloisei. Eloisa simţi că are pielea moale şi delicată.

— Aşa că fii liniştită! încheie Lukrécia. N-am să caut să-l seduc niciodată pe bărbatul tău.

— Atunci de ce tatăl Domniei Voastre…? întrebă Eloisa, uimită.

— E adevărat că l-am privit cu interes pe Mikael, răspunse Lukrécia. Dar tatăl meu concepe numai sentimente murdare… şi crede că toţi sunt ca el. Strânse şi mai tare încheietura Eloisei. L-am privit pe Mikael al tău pentru că nu-şi pleca ochii în faţa tatălui meu. Pentru că era pregătit să-l înfrunte. Ochii i se umplură de lacrimi. Am simţit invidie, nu dorinţă. Fiindcă el e puternic şi eu sunt…, vocea îi tremură, şi eu sunt… atât de slabă.

Eloisa se uită în tăcere la ea, cu mare milă. Însă pe urmă privirea îi căzu pe perna de sub rochia principesei şi se răzvrăti împotriva acelui simţământ de solidaritate. Principesa îi va fura fiul. Se agăţă de propria burtă, în care purta copilul lui Mikael.

— Trebuie să plec, spuse ea ridicându-se pe neaşteptate. Mulţumesc pentru cină.

Însă, din seara aceea, raporturile ei cu principesa se schimbară. Tot mai simţea un junghi de furie gândindu-se că Lukrécia avea să-i ia copilul. Dar nu mai reuşea să o vadă doar ca pe un duşman. Durerea şi tristeţea pe care i le citise în ochi, când îi făcuse mărturisirile acelea îngrozitoare, fisuraseră

ceva, deschizând o breşă în sufletul ei. Lukrécia însăşi era una dintre victimele lui Ojsternig. Şi aşa, zi după zi, cele două femei începură să se caute şi să se vadă din ce în ce mai des.

La început vorbeau nimicuri, dar în discuţiile lor, chiar şi în cele mai prosteşti şi copilăreşti, începeau să se ţească legături şi sentimente. Eloisa cerceta ochii stinşi de nefericire ai principesei. Şi Lukrécia simţea toată disperarea acelei mame tinere căreia avea să-i ia copilul.

Între timp, sarcina, sub atenta îngrijire a lui Agnete, se dezvolta fără piedici. Eloisa, datorită meselor hrănitoare şi regulate, părea că înfloreşte, cu toată neliniştea pe care i-o provoca situaţia ei. Îi crescuseră sânii. Pielea feţei era întinsă şi luminoasă. Pântecele începea să fie stânjenitor.

— Am calculat că pruncul tău ar trebui să se nască sub semnul Gemenilor, îi spuse într-o dimineaţă Lukrécia când erau aşezate pe o bancă de piatră din curte, sub un soare splendid, călduţ, de aprilie.

— Vă pricepeţi la astre? o întrebă Eloisa, cu uimire.

— Eu nu mă pricep la nimic, răspunse Lukrécia scuturând din umeri. Dar nu am nimic mai interesant de făcut decât să citesc şi să brodez.

— Eu nu ştiu să citesc, spuse Eloisa, roşind de ruşine.

— Vrei să te învăţ? o întrebă Lukrécia cu avânt.

— Chiar aţi putea face asta? exclamă Eloisa, făcând ochii mari.

— Putem să citim împreună şi ce spun astrele despre copilul tău! spuse Lukrécia cu entuziasmul unei fetiţe.

Ochii Eloisei se înceţoşară de lacrimi din cauza emoţiei.

— Sunteţi singura care spune „copilul tău", zise ea, plină de recunoştinţă. Pentru ceilalţi este „copilul principesei".

— Acesta este copilul meu, râse Lukrécia, descoperind perna cu care îşi căptuşea rochiile şi pe care croitoreasa, din săptămână în săptămână, i-o mărea, adăugând în ea lână de oaie.

Eloisa râse cu ea. Dar, după o clipă, fu tristă din nou.

— Însă în cele din urmă veţi avea un copil în carne şi oase.

Şi Lukrécia deveni serioasă.

— Câteodată mă gândesc la profeţia pe care a făcut-o femeia aceea care a fugit. Îţi aminteşti? „Ai să ai un omuleţ, mi-a spus. Dar nu va fi al tău". Se întrerupse, tulburată. Îmi pare rău. Am să-i dăruiesc toată dragostea de care e în stare o femeie care nu ştie ce e dragostea. Întinse o mână spre Eloisa şi îi atinse rochia. Iar tu ai să-l poţi vedea în fiecare zi. Şi să-mi suplineşti lipsurile, spuse ea, şi apoi zâmbi.

— Dacă-mi va îngădui tatăl Domniei Voastre, zise Eloisa, ridicându-se şi scuturând din cap. Dacă nu mă va ucide. Dacă nu mă va vinde altui nobil.

Pe urmă plecă.

Lukrécia nu spuse nimic. Lăsă privirea în jos, spre perna aceea din lână de oaie.

A doua zi o luă de un braţ pe Eloisa pe când se plimbau în curte, păzite de străji, şi îi şopti:

— N-am luptat niciodată pentru mine. Întotdeauna am crezut că n-am puterea s-o fac. Dar pentru tine şi pentru fiul tău voi lupta. E o promisiune. Nu ştiu ce voi putea face, dar am s-o fac. Mă crezi?

Eloisa se uită la ea, în aerul călduţ de primăvară.

— Da, îi răspunse. Domnia Voastră sunteţi o persoană bună.

Pe măsură ce se vedeau şi îşi împărtăşeau primele lor secrete intime, temerile şi speranţele, între cele două femei, care nu erau ca vârstă nimic altceva decât două copile, apăru un sentiment profund, care începu să semene cu o prietenie absurdă. Şi pentru amândouă zilele deveniră mai puţin grele, mai puţin înspăimântătoare şi uneori chiar senine.

Şi tocmai într-una din zilele acelea în care Eloisa se simţea mai încrezătoare în viitorul care o aştepta pe când, ducându-se în camera ei se aruncase pe pat, cu un zâmbet visător pe buze în timp ce se gândea la Mikael, auzi o cotrobăială dincolo de uşă şi o bolboroseală intensă de glasuri. Agnete nu era în cameră. Se dusese la colibă să se îngrijească de bătrânul Harro. Atunci Eloisa se apropie uşă şi o întredeschise, fără să facă zgomot.

Prin crăpătură văzu că străjile dormeau. Apoi îl văzu pe principele Marcus, în uşa dormitorului, că şopocăia cu Lelio, tânărul ambiţios pe care Arialdo da Tarvis îl angajase de curând să-l ajute cu contabilitatea celor două regate.

— Domnia Voastră, spunea Lelio, în şoaptă, dar îndeajuns de tare cât Eloisa să-l poată auzi, vă daţi seama că, atunci când principele Ojsternig va avea un moştenitor, Domnia Voastră… cum să spun? Iată… doar îl veţi încurca în proiectele sale.

— Ei şi? întrebă Marcus, cu un aer bănuitor, sondând terenul cu prudenţă şi vorbind din ce în ce mai încet. Ce aş putea să fac?

— Dacă urmaşul nu s-ar naşte, deocamdată, replică Lelio, aţi avea tot timpul să vă gândiţi ce să faceţi. Se înclină într-o plecăciune umilă. Şi eu voi fi onorat să vă servesc şi să vă sfătuiesc.

— Şi ce putem face să nu se nască urmaşul? întrebă atunci Marcus, care voia să-l silească pe Lelio să-şi dea gândurile pe faţă, în timp ce o licărire răutăcioasă îi lumina ochii.

— Există otrăvuri care nu lasă urme, îl lămuri Lelio. Dacă Domnia Voastră mă autorizaţi…

— Eu nu te autorizez să comiţi un omor, zise Marcus.

Lelio îşi plecă fruntea, înspăimântat.

— Domnia Voastră, eu nu mă refeream…

— Dar dacă i s-ar întâmpla un accident urât bastardului târfei ăleia…, îl întrerupse Marcus, lăsând fraza neterminată.

Eloisa văzu cum un rânjet plin de cruzime înflorea pe chipul lui.

— În cazul ăsta, încheie Marcus, ţi-aş putea fi foarte recunoscător.

58.

— Voi doi sunteţi cei care răspundeţi de afacerile Sfintei, nu-i aşa?

Mikael se întoarse. Întrebarea venea de la un tânăr care ar fi putut avea vreo douăzeci şi cinci de ani şi care se apropia de cort. Şchiopăta, având piciorul stâng mai scurt decât dreptul cu cel puţin o palmă, aşa încât la fiecare pas corpul i se dezechilibra ca şi cum ar fi băgat piciorul într-o groapă. Avea haine în culori ţipătoare, făcute din cârpe colorate, cu mâneci bufante, lungi, care fluturau. La gât purta un clopoţel, ca al unei vaci, dar aurit.

Volod îşi strâmbă gura într-o grimasă de dispreţ.

— Ce vrei, ologule? îi spuse.

Ciudatul personaj îşi căscă ochii, verzi şi vioi, şi desfăcu braţele, schiţând o plecăciune exagerată şi şuie.

— Oh, seniore binevoitor şi amabil, eu am fost smintit de furtunile şi de uraganele vieţii. Nu-mi faceţi vină pentru asta, răspunse oprindu-se în faţa lui. Pe urmă se uită la el, prefăcându-se că-l admiră. În schimb, Domnia Voastră sunteţi drept ca membrul unui tânăr în călduri, Dumnezeu să vă ţină tare!

Mikael zâmbi şi pe dată îl găsi simpatic.

Pe chipul inteligent al ologului, care continua să se uite la Volod, apăru o umbră, ca şi cum o îngrijorare neaşteptată i-ar fi trecut prin minte.

— Dar Domnia Voastră, mă întreb, ce-aţi face la prima rafală de vânt, aşa ţeapăn cum sunteţi? V-aţi îndoi sau v-aţi rupe?

— Decât să ajung un lingău ca tine, aş prefera să mă rup, replică dispreţuitor Volod.

— Oh! Minunata minune a integrităţii! exclamă ologul şi-şi încrucişă mâinile. Ce-ar putea să-şi dorească vreodată un bărbat de la viaţă decât să moară pentru o cauză stupidă! Făcu din nou o plecăciune. Vă admir atât de tare, Domnia Voastră, încât aş putea vomita chiar aici, exact în clipa asta!

Mikael zâmbi deschis.

Volod îl fulgeră cu o privire.

— Nu vezi că e un măscărici? E un om de nimic, care trăiește doar ca să-i facă pe nobili să râdă.

— Nu numai pe nobili, domnul meu prea puțin nobil, replică ologul. Sunt sigur că, dacă vă relaxați curul, și voi ați putea băși un hohot de râs, în felul vostru.

Mikael râse amuzat.

— Oh, nemaipomenit! exclamă măscăriciul, arătându-l pe Mikael. Știe și să scoată sunete, fraierul ăsta îmbălsămat! Ar trebui să-l expuneți la circ să facă pereche cu ființe tot atât de unice și de uimitoare, cum sunt motanul care miaună sau câinele care latră ori calul care nechează. Ar fi un mare succes!

Mikael râse iar, deloc jignit.

— Așadar, onorabil membru erect și fraier îmbălsămat, mi s-a spus că voi vă ocupați de afacerile Sfintei, reluă măscăriciul. Se întâmplă ca preastimatului meu stăpân, un măgar care nici măcar nu știe să ragă, să-i fi ajuns la ureche această ultimă tâmpenie, născută din mocirla orașului Konstanz și ar vrea să o angajeze pe Sfânta voastră cântătoare la o serată la Curtea lui, dacă pentru voi nu e prea necuviincioasă o podină ce nu miroase ca publicul vostru obișnuit, având în vedere că și cei de la Curte, sub mătăsuri și parfumuri și sub blănuri moi, au suflete de-abia cu puțin mai curate decât rahatul nenorocit călit de furtună. Se bătu cu mâna peste coapsa unde era agățată o pungă de piele. Ați vrea deci să vă dați consimțământul pentru cinci mizere monede grele de aur?

— Și dacă ți-aș tăia gâtul și mi-aș lua monedele? întrebă Volod. Crezi că stăpânul tău ar veni să te caute, ologule?

Măscăriciul se prefăcu înspăimântat. Își desfăcu punga și i-o aruncă lui Volod, care o prinse din zbor.

— Doamne ferește! Luați de pe acum comoara mea!

Volod își goli punga în palmă.

— Nasturi…

— Însă de cea mai bună calitate, punctă măscăriciul.

Mikael râse din nou.

— Din păcate, stăpânul meu e un măgar, repetă măscăriciul, plecându-și capul, dar nu un căcănar. Și, ca toți bogații, ține la bani. Zâmbi. Dacă ați vrea să-i acceptați invitația, veți fi plătiți la fața locului. Fără doar și poate. Își luă punga cu nasturi și-și duse un deget la tâmplă, ca și cum ar fi uitat ceva. Ah! exclamă el spre Volod. Cu toate că „olog" e un termen cu adevărat original ca să mă definească… și care vă demonstrează tot talentul pentru porecle rafinate… dacă v-ați plictisi să-l folosiți și ați vrea să-mi spuneți monstru, avorton, oroare, șchiop, mitocan, glumă a naturii, eu vă promit că vă voi

răspunde întotdeauna. Sau aţi putea folosi adevăratul meu nume, care e Berni.

— Femeia nu e de vânzare, ologule, zise Volod.

— Atunci poate că n-am văzut eu bine aseară, spuse Berni cu amărăciune. Mi s-a părut că voi doi adunaţi de pe jos monede.

Volod se încruntă.

— Sunt daruri făcute de bunăvoie. Noi nu cerem nimic.

— Şi cel al stăpânului meu e tot un dar făcut de bunăvoie.

— Ca s-o expună ca pe o panaramă la circ.

Berni se uită în jur.

— Sigur, vă înţeleg. În schimb, aici e *mult* mai altfel.

— Pleacă, ologule! îl alungă Volod aspru.

Berni etală o plecăciune.

— Integritatea Voastră, vă salut.

Se răsuci şi se îndepărtă, cu mersul lui bâţâit, care făcea să-i sune clopoţelul de la gât.

Volod, negru la faţă, intră în cort.

Mikael îl urmări cu privirea pe măscăriciul care şchiopăta anevoie în noroiul taberei, printre javrele din mulţime. Pe urmă intră şi el în cort.

Într-un colţ, Emöke avea ochii închişi şi bombănea în sinea ei, în imaginara ei conversaţie cu Gregor. Volod se aşezase la masa mare improvizată pe două capre de lemn şi-şi turna bere. Mikael se uită la el. De când sosiseră la Konstanz, Volod se schimbase. Îşi petrecea ore întregi în cort, să bea. Ochii lui de lup se înceţoşaseră. Şi ceilalţi din grup rătăceau prin tabără fără să facă nimic altceva decât să se ia la harţă cu unii şi cu alţii. Însuşi Mikael avea un sentiment din ce în ce mai adânc de duşmănie, pe zi ce trecea. Şi, odată cu duşmănia, creştea şi nemulţumirea.

— Ce naiba facem aici? îl întrebă îmbufnat pe Volod.

— Nu mă sâcâi, răspunse Volod, turnându-şi din nou bere.

— Ai spus că vom căuta răspunsuri, continuă Mikael, pe ton acuzator. În schimb, stai şi bei întruna în cortul ăsta de rahat.

— Nu-i vina mea dacă l-au arestat pe singurul om cu care aş fi vrut să vorbesc, răspunse Volod.

— Nu, insistă Mikael. Dar ai spus că lumea întreagă era aici. Şi că am fi fost şi noi. Fiindcă era important. Desfăcu braţele, arătând în dreapta şi-n stânga mediul scârbos din cort. În schimb, uită-te la noi! Aşezaţi aici să respirăm aer infect, să ne îmbătăm ca într-o tavernă, să…

— Potoleşte-te!

Volod trânti paharul gol pe masa din lemn. Pe urmă îşi turnă iar de băut.

Mikael se uită la el tremurând de mânie. Se simţea trădat. Era la sute de

mile de Eloisa. Şi nu mai înţelegea de ce.

— Eu aveam un vis, spuse supărat. Şi îl aveai şi tu. Voiam să domnească dreptatea pe pământul nostru.

— Nu poţi să schimbi lumea de unul singur, ţărane! spuse Volod, cu o voce încleiată.

— Atunci s-o schimbăm cu toţii! exclamă Mikael.

Volod făcu o strâmbătură, bând iar.

— Şerbii aşteaptă…

— Da, ştiu, nu faci altceva decât să mi-o repeţi! sări Mikael. Aşteaptă să îi şteargă la cur cineva fiindcă nu ştiu s-o facă singuri.

— Exact.

— Să ne întoarcem acasă! Să-i învăţăm cum se pot şterge singuri la curul ăla nenorocit!

— Mai simplu e să se învârtă Pământul în jurul Soarelui, spuse Volod.

— Atunci spune-i Soarelui să se oprească şi Pământului să se învârtă în jurul lui, dacă de asta e nevoie!

— Chiar eşti prost, ţărane, râse în bătaie de joc Volod, turnându-şi din nou de băut.

Mikael se uită la el.

— Are dreptate măscăriciul, îi spuse el tremurând, cu intenţia de a-l răni. Stăm aici şi trăim de pe urma lui Emöke, ca nişte paraziţi.

Volod ridică privirea. Avea ochii stinşi.

— Nu te reţine nimeni. Când vrei, te răsuceşti pe călcâie şi pleci.

Mikael strânse pumnii.

— Exact asta am de gând să fac, înainte să ajung ca tine!

Ieşi furios din cort, îmbrâncindu-l pe unul dintre oamenii lor, care intra înăuntru, beat turtă încă de la acea oră a dimineţii.

Ajuns afară, se apropie de el o femeie. Avea în mână o brăţară subţire de argint, cu o inimioară de coral.

— E pentru Sfânta, îi spuse ea întinzându-i bijuteria ieftină. Să se roage pentru mine.

— Bărbatul care ţine socotelile e acolo, înăuntru, răspunse Mikael nepoliticos.

Se îndepărtă cu paşi mânioşi, călcând în băltoacele pline de noroi. Ajuns la palisada ce delimita tabăra, văzu un grup de puşti care alergau cu beţe o pată colorată care fugea de colo colo, în timp ce se auzea cum răsună, peste chiotele lor, clinchetul unui clopoţel. Mikael îl recunoscu pe măscărici. Între timp, puştii ajunseseră la el şi îi puseseră piedică, băgându-i beţele printre picioarele betege. Măscăriciul se zbătea în noroi, ca o lăcustă.

— Lăsaţi-l! strigă Mikael şi se duse valvârtej către grup. Lăsaţi-l! repetă

înşfăcându-l pe primul puşti care îi căzu în mâini.

Îl îmbrânci de-l aruncă în aer. Unul dintre ceilalţi puşti ridică bâtul şi încercă să-l lovească. Mikael se feri, se întoarse cu spatele la el, şi, profitând de faptul că puştiul se împiedicase, îl dezarmă şi, cu bâtul lui, îl lovi peste şale. Puştiul urlă de durere şi căzu în genunchi. Mikael începu să învârtă bâtul şi îi împrăştie pe ceilalţi.

— Pleacă! îi urlă în faţă celui pe care îl lovise. Puştiul se ridică, vătămat, şi o luă la goană.

Atunci Mikael îi întinse o mână măscăriciului şi îl ajută să se pună pe picioare.

Berni îşi privi hainele pline de noroi. Schiţă un surâs.

— La ce altceva foloseşte un măscărici, dacă nu să-i distreze pe puşti? spuse.

— Nişte laşi, constată Mikael, încă tulburat de furie.

— Acum ar trebui să-ţi spun mulţumesc, nu? zise Berni.

Mikael sesiză că Berni nu mai făcea pe măscăriciul. Acum avea o faţă serioasă. O privi mai bine. Poate era doar plină de tristeţe.

— Dacă încerci să mă compătimeşti, mă duc iar la puştii ăia şi mă las bătut cu beţele, zise Berni cu o expresie cinică. Prefer asta. Pe urmă îşi îndulci tonul şi adăugă: Măcar cu bătaia sunt obişnuit.

Mikael se uită în tăcere la el. Îşi amintea bine de vremea când cel slab era el.

— Oricum, mulţumesc, spuse Berni printre dinţi.

Mikael dădu din umeri.

— Ce-i? îl întrebă Berni. V-aţi schimbat ideea cu privire la Sfântă?

— Nu, răspunse Mikael, şi rămase să se uite la el.

— Bine. Ţi-am spus mulţumesc, repetă Berni. Ce naiba facem înţepeniţi aici? Ne putem saluta, nu?

— Da…, răspunse Mikael, dar tot nu se mişcă.

— Ascultă, fraiere! zise Berni. Mie îmi trebuie de două ori mai mult timp decât oricui să mă întorc de unde am venit şi, dacă nu te hotărăşti să-mi spui ce vrei, o să ajung acolo la miezul nopţii.

— Te însoţesc, hotărî atunci Mikael. Aşa nu te fac să pierzi timp.

Berni se uită la el, uimit sincer.

— Vrei să zici mai întâi că mă salvezi şi pe urmă că nu ţi-e ruşine să mergi pe străzile jegului ăstuia de oraş cu unul ca mine?

Mikael dădu din cap.

— De ce ar trebui să-mi fie ruşine?

Berni încruntă sprâncenele.

— Eşti ciudat, ştii? Poate că eşti mai fraier decât credeam.

— Fraier e, cu adevărat, o poreclă originală… dar poţi să-mi zici şi nătâng, idiot, prostănac sau tont şi promit că-ţi voi răspunde întotdeauna, zise Mikael, cu un zâmbet viclean, imitându-l. Sau poţi folosi numele meu, care e Mikael.

Berni zâmbi.

— Stai la dreapta mea, fraiere Mikael! îi spuse, luând-o la drum. Sau, dacă mergi în stânga mea, trebuie să stai la cel puţin un pas de mine, că, dacă nu, când şchiopătez te bușesc cu capul, spuse râzând.

Îşi făcură loc spre poarta dinspre sud a oraşului Konstanz.

— Dacă mi-ar trece prin cap să mă îndrăgostesc şi dacă mi-aş găsi o femeie care să-mi împărtăşească dragostea, zise Berni, văzând o pereche de logodnici care schimbau vorbe dulci, ştii ce i-aş face?

Mikael dădu din cap că nu.

— Aş schilodi-o, zise Berni. I-aş scurta piciorul stâng, să fie ca al meu. Şi ştii de ce?

Mikael negă din cap.

— Fiindcă doar aşa am putea să mergem la braţ fără să cădem la fiecare doi paşi, continuă Berni. Un singur schilod ţopăie. Dar doi schilozi care se ţin de mână şi ţopăie în acelaşi ritm… dansează.

Mikael zâmbi.

— Nu prea eşti vorbăreţ, deh? spuse Berni.

Mikael negă iar.

— În schimb, eu, decât să tac, mai bine vorbesc singur, ca nebunii, zise Berni. Tăcerea face un zgomot asurzitor.

Mikael nu ştia de ce, dar măscăriciul îi plăcea. I se părea primul om interesant pe care îl întâlnise de când ajunsese la Konstanz.

— Ce faceţi aici? De ce aţi venit? întrebă Berni.

— Nu mai ştiu, răspunse Mikael.

— Aţi venit să faceţi bănişori cu Sfânta? întrebă Berni.

— Nu! exclamă Mikael.

Berni se opri să se uite la el.

— Vrei să-mi zici că nu e o coţcărie? îl întrebă pe un ton sceptic.

— Emöke nu face decât să cânte. Atât. Întotdeauna a făcut-o, răspunse Mikael. Înainte de a ajunge aici îi spuneau Nebuna. Acum e Sfânta.

— Şi, într-o zi, când se vor fi plictisit de ea, o să-i zică Vrăjitoarea şi or s-o ardă, spuse serios Berni, reluându-şi drumul.

Mikael simţi cum îi trece un fior pe şira spinării. O salvase pe Emöke de rugul lui Ojsternig doar ca să fie omorâtă prin ardere aici, la Konstanz? Îşi alungă gândul.

— Şi tu de ce eşti aici?

— Eu îmi urmez stăpânul, răspunse Berni.

— Şi cine-i stăpânul tău?

— Prea nobilul şi prea excelentul conte Chapuys de Reves, spuse pompos Berni. Care nu e altceva decât unul dintre câinii împăratului, exact aşa cum eu sunt unul dintre câinii lui.

— Şi tu nu ai un câine? surâse Mikael.

— Nu. Eu sunt ultimul din lanţ, răspunse Berni serios. Sub mine e doar umbra mea.

Între timp, clătinându-se, însoţiţi de clinchetul zgomotos şi monoton al clopoţelului şi de glumele pline de cruzime ale mulţimii, ajunseră la o clădire impunătoare, aflată în centrul oraşului şi înconjurată de un număr mare de soldaţi. Se făcuse ora prânzului.

— Hai să băgăm ceva pe sub nas, zise Berni. Meriţi nişte resturi fiindcă mi-ai ţinut loc de escortă.

Trecură de străjile care păreau neliniştite.

— Ce au? întrebă Mikael intrând în palat. De ce atâţia soldaţi?

Ajunşi în bucătărie, Berni luă un piept de bibilică tocmai scos din cuptor şi îl împărţi cu Mikael.

— Vino! îi spuse.

Îl duse în spatele palatului, lângă o ferestruică îngustă, apărată de zăbrele de fier, care dădea într-o cămăruţă de la subsol. În camera umedă şi întunecoasă, Mikael zări un bărbat cu o tunică neagră şi cu o barbă deasă, cenuşie, care se ruga, stând îngenuncheat pe jos.

— Stăpânul meu a fost însărcinat să fie infamul temnicer al acelui biet crist eretic, explică Berni. Trebuie să organizeze supravegherea în închisorile din Konstanz, unde este închis ereticul, fiindcă împăratul nu are încredere în străjile oraşului. Şi în zile ca astea, în care o delegaţie de vicari vrea să-l întâlnească pe eretic, îl aduce aici, la palat, unde sfinţii părinţi ai Bisericii se pot bucura de mese potrivite sanctităţii lor, ceea ce în închisori nu e cu putinţă.

Mikael se uită la prizonier. Nu părea să fi avut mai mult de patruzeci şi cinci de ani, dar avea un trup chinuit şi aproape că arăta ca un moş. Nasul lui subţire, vulturesc, era lucios de sudoare, faţa lungă îi era suptă şi pielea palidă, fără strălucire. Însă, când le observă prezenţa şi ridică privirea, Mikael văzu că are ochi negri pătrunzători, care ardeau ca tăciunii în penumbră.

— Cine e? întrebă Mikael.

— Numele lui nu poate fi pronunţat cu glas tare în vremurile astea, răspunse Berni.

Pe urmă se apropie de el şi îi şopti la ureche numele ereticului.

La mai puțin de jumătate de oră după aceea, Mikael intra alergând în cortul din tabără.

— Volod! Volod! zise el agitat.

Volod ridică spre el o privire golită de expresie, de cât vin băuse. Mikael îl scutură de umeri.

— Volod, ascultă-mă!

Ochii de lup, împăienjeniți, îl fixară cu greu.

— Ce mai vrei? îl întrebă cu o voce nesigură.

— L-am văzut pe Jan Hus! exclamă Mikael.

Volod se îndreptă în scaun.

— Mai zi o dată!

— L-am văzut pe Jan Hus! repetă Mikael. Și poate am aflat și cum se poate vorbi cu el. Se întoarse spre Emöke. Se duse la ea și îi mângâie părul. Emöke, o întrebă el, ai vrea să cânți pentru un nobil, în palatul lui?

59.

— O vezi pe Sfânta Fecioară? întrebă un prelat îmbrăcat în negru, cu dinții ieșiți în afară, care îl făceau să semene cu un șobolan mare, obez.

Se uita cu o privire de inchizitor la Emöke, care stătea în picioare, în fața lui.

La dorința contelui Chapuys de Reves, Emöke trebuise să-și dea jos hainele soioase și, pentru spectacol, îmbrăcase o rochie elegantă, din stofă florentină portocalie, cu mâneci turcoaz.

Lângă Emöke, stătea Mikael, încordat. Încerca să descifreze reacțiile de pe fața contelui, așezat lângă prelat. Nobilul era îmbrăcat franțuzește, cu veșminte din mătase de damasc, albastru cu galben, și degetele îi erau încărcate de inele, care scânteiau la lumina candelabrelor. Avea o privire plictisită. Volod, treaz pentru prima oară după multe zile, stătea la câțiva pași în spatele lui Mikael.

Pe lângă stăpânul casei și prelat, mai erau acolo tânărul secretar al reverendului și Berni. Se aflau într-un salon mare, cu tavanul casetat, bogat ornamentat. Afară din salon așteptau invitații, nerăbdători să o audă pe Sfântă cântând.

Dar înainte de spectacol, prelatul ceruse să o interogheze pe Emöke, ca să evite riscul unor fanatisme periculoase, într-un moment în care Sfânta Maică Biserica se clătina pe buza prăpastiei teologice a celor trei papi.

— Răspunde. O vezi pe Sfânta Fecioară? repetă prelatul.

— Nu, răspunse Emöke.

— Dar auzi că-ţi şopteşte cuvinte la ureche?

— Nu.

— Sfântul Petru îţi sugerează care dintre cei trei papi e cel adevărat?

— Nu.

— Vorbeşti cu morţii?

— Doar cu soţul meu.

Pe chipul prelatului apăru expresia plină de cruzime a inchizitorului care a găsit punctul slab.

— Vrei să zici că soţul tău e mort şi tu îi vorbeşti?

Mikael se crispă.

— O soţie n-ar trebui să-i vorbească mereu soţului ei, Excelenţă? întrebă Emöke, fără să se tulbure.

În salon, pentru un moment lung, interminabil, nu se auzi nici musca.

Apoi, contele Chapuys de Reves chicoti.

— Nu-i nimic de râs, conte! îl apostrofă prelatul, care însă îşi dădu imediat seama că folosise un ton nepotrivit cu un nobil de rang înalt. Voiam să spun, Înălţimea Voastră…, reluă, corectându-şi tirada, că femeia asta e ciudată, nu vi se pare?

— Seniorul meu şi-a adus cu sine personalul jupuitor de iepuri şi de păsări, Semisanctitatea Voastră, ca şi cum la Konstanz s-ar mânca iepurii cu blană şi fazanii cu fulgi cu tot, interveni Berni. Şi tocmai lui îi cereţi să socotească dacă altcineva e ciudat?

Contele râse cu poftă.

— Trebuie să ascultăm ce spun profeţii…, reluă prelatul.

— Oh, pentru Dumnezeu! Nu-i citaţi pe Profeţi! îl întrerupse Berni. Biblia îi aminteşte numai pe cei care au ghicit viitorul!

Contele râse iar. Mikael zâmbi.

— Măscăriciul Înălţimii Voastre ar trebui să înveţe să-şi ţină limba în frâu, dacă nu vrea să rişte să fie ars pe rug, spuse iritat prelatul.

— Şi cine ar veni vreodată să mă vadă arzând? N-aţi face decât să vă irosiţi lemnele, spuse Berni. Tot oraşul aşteaptă să-l prăjiţi pe eretic. Aceea este culmea spectacolului vostru.

Prelatul luă foc de furie.

— Înălţimea Voastră, faceţi-l să tacă pe monstrul ăsta! exclamă.

— Îmi acordaţi o onoare, răspunse Berni, cu o plecăciune. E un privilegiu să fiu un monstru în ochii Domniei Voastre, mai ales că am descoperit că însuşi Sfântul Iuda era unul.

Prelatul sări în picioare.

— Cum îndrăzneşti?!

— Eminența Voastră Semisanctitate, Domnia Voastră ar trebui să știți că lucrurile stau exact așa, replică Berni, iar în ochi i se citea o uimire prefăcută. Pe străzile din Konstanz și în biserici, în zilele astea cu procesiuni de moaște, am numărat douăzeci și cinci de degete ale mâinilor Sfântului Iuda. Apoi șapte femure, două cranii, vreo sută de dinți și atâtea coaste că, la un moment dat, mi s-a încâlcit mintea. Fiecare dintre aceste oase sfinte este arătat ca o relicvă de netăgăduit. De aceea, dacă preoții spun adevărul, și, creștin fiind, eu cred că Biserica nu minte niciodată, nu-mi rămâne decât să deduc că Sfântul Iuda era un monstru cu două capete având o mulțime de dinți, cu o mână cu douăsprezece degete și alta cu treisprezece, șapte picioare și un torace lung de cel puțin trei coți, ca să-i încapă înăuntru toate coastele astea.

Contele izbucni într-un hohot zgomotos de râs. Se întoarse spre prelat.

— Haideți, ce rău poate face o femeie care ne va ajuta să ne petrecem serata cu cântecele ei?

— Ce rău poate face o femeie care îi întinde bărbatului ei un măr în Paradisul Terestru? răspunse prelatul, cu sprâncenele ridicate sarcastic.

Contele îl fulgeră cu privirea.

— Atunci vom fi atenți ca, astă-seară, femeia asta să nu ne vândă mere, replică el cu duritate, uitându-se fix la prelat. Dar acum îi vom asculta vocea, făcu nerăbdător, fiindcă împăratul mi-a cerut părerea, înainte de a o asculta el însuși. Și eu nu vreau să-i transmit că… Semisanctitatea Voastră… m-a împiedicat să îi satisfac curiozitatea din cauza unor șicane pedante.

Prelatul păli.

— Văd că ne-am înțeles, zâmbi contele. Se ridică, semeț. Fără îndoială, Domnia Voastră și secretarul Domniei Voastre ne veți face favoarea să nu asistați la spectacol, ca să nu-l stricați cu neînduplecarea voastră. Acum dispăreți de aici! Se întoarse spre ușa în spatele căreia așteptau servitorii, cu urechile ciulite. Să înceapă petrecerea!

Ușile se deschiseră pe dată și o mulțime elegantă și multicoloră se revărsă în salon cotcodăcind, în timp ce prelatul și tânărul său secretar se îndreptau umiliți către ușă.

Doi servitori o duseră pe Emöke până la o mică estradă îmbrăcată în mătăsuri, așezată în fundul salonului.

Mikael și Volod se așezară la picioarele estradei. Berni se duse la ei.

— Când o să-l vedem pe Jan Hus? întrebă nerăbdător Volod.

— Poate că nu va fi posibil, răspunse Berni.

— Doar pentru asta suntem aici, ologule! sări cu gura Volod.

Mikael se uită supărat la Volod. Ultimele săptămâni îi zdruncinaseră încrederea pe care o avea în el.

— Încetează, Volod! îi spuse înveninat. Dacă ne luam după tine, am fi fost încă beţi criţă în cort.

— Nu te obosi să mă aperi! zâmbi Berni.

Mikael era negru la faţă şi continua să se uite cu mânie la Volod.

— Ştii ceva? Cel mai mare defect al tău e că râzi puţin, îi spuse Berni lui Mikael. Oamenii ca tine cred că inima e cea care reglează viaţa şi sufletele. Dar oricare măcelar ţi-ar putea arăta că inima e un organ ca toate celelalte şi că poate fi cântărită pe talgerul unei balanţe. În schimb, nimeni vreodată nu va putea cântări un hohot de râs. Râsul te face uşor. Şi te face să zbori. Se întoarse spre Emöke. Sfânta e simpatică. Ea e în stare să zboare.

Imediat ce oaspeţii se aşezară pe fotoliile pe care o ceată de servitori se grăbi să le aducă, contele făcu un semn spre estradă.

— Cântă, Emöke! murmură Mikael.

În clipa aceea, în tăcerea aşteptării, se auzi un scârţâit prelung. Şi, o clipă mai târziu, apăru o femeie bătrână, aşezată pe un fotoliu ciudat, cu roţi de lemn, tapisat cu velur, împins de două doamne de onoare. Bătrâna avea o privire dură şi fixă. Părul îi era adunat sub o scufie care strălucea de pietre scumpe. Avea un trup minuscul şi era veştedă ca o prună uscată. Îşi ţinea mâinile cu pumnii strânşi, sprijinite pe braţele fotoliului mobil.

— Mamă! exclamă contele, ducându-se spre ea.

Pe urmă se uită cu reproş la doamnele care o însoţeau.

— Medicul i-a recomandat să stea la pat.

— Vreau… să ascult…, spuse bătrâna contesă, cu o voce răguşită şi slabă, dar pe un ton care nu admitea replică.

Contele încuviinţă, consternat, şi doi servitori îi făcură loc în faţa estradei, în primul rând.

Emöke se uita ţintă la bătrână şi nu se hotăra să înceapă.

— Cântă, Emöke! repetă Mikael.

Emöke coborî de pe estradă şi se îndreptă spre bătrână fără să-şi ia privirea de la ea. Cele două doamne se aşezară între ea şi contesă, tăindu-i calea. Bătrâna o ţintuia cu ochi duri pe Emöke.

— Lăsaţi-o să treacă… proastelor…

Cele două doamne se dădură la o parte.

Atunci, Emöke se apropie de bătrână şi îi luă mâna dreaptă într-ale ei. I-o mângâie, sub privirile uluite ale nobililor prezenţi, care nu puteau concepe o atingere atât de intimă venită din partea unei femei de rând. Încet, îi forţă degetele crispate şi i le întinse.

— Lăsaţi-o să se ducă, doamnă! îi şopti ea. Sprijini mâna destinsă a bătrânei pe braţul scaunului. Apoi îi luă cealaltă mână şi i-o desfăcu şi pe aceasta. Lăsaţi-o să se ducă, doamnă! repetă ea.

Bătrâna continua să se uite la ea cu ochii ei duri, plini de ranchiună. Strânse pumnii brusc ca pe două capcane.

— Lăsaţi-o să se ducă, vă învenineză sufletul şi vă ucide trupul! zise Emöke, vorbind cu contesa ca şi cum n-ar mai fi fost nimeni în jur.

Nobilii asistau în tăcere, stânjeniţi de acea scenă care nu era prevăzută în program. Cineva tuşi.

— Ce-ar trebui să lase să se ducă? întrebă contele.

Emöke nu dădu semne că l-ar fi auzit. Ochii ei erau ţintuiţi în cei ai bătrânei. Brusc, se întoarse, urcă pe estradă şi cântă o melodie aspră şi neplăcută, cu un glas care îi zgâria coardele vocale.

Nobilii începură să bodogăne, deranjaţi.

Mikael nu înţelegea ce se întâmpla. Niciodată nu o auzise pe Emöke cântând în felul acela. Se uită la conte şi văzu că era pământiu la faţă, nemulţumit.

În timp ce rumoarea de dezaprobare creştea, Emöke, uitându-se la bătrână, continuă să cânte. Ţinea şi ea mâinile cu pumnul strâns şi pe faţă avea o expresie înspăimântătoare de mânie. Pe urmă, cu o clipă înainte să fie întreruptă de conte, glasul ei se limpezi, notele se înmuiară, mâinile începură să se desfacă, aşa cum o floare îşi deschide petalele, ridurile de pe frunte se destinseră, expresia de mânie de pe chip îi dispăru.

Asistenţa conteni cu murmurul, fascinată de această transformare. Însuşi contele, care se ridicase, se aşeză din nou.

Bătrâna desfăcu încet mâinile.

Cântecul lui Emöke deveni sfâşietor, ca inspirat de o durere străveche, adâncă. Şi din ochii ei începură să curgă lacrimi. Mâinile, de-acum complet desfăcute, se agăţară de piept, strângând hainele, ca şi cum ar fi vrut să le smulgă de pe ea de disperare. Apoi, când durerea cu care cânta atinse culmea, încet-încet, melodia se schimbă iar. Şi deveni un cânt blând, aproape un cântec de leagăn, în care nu era fericire, ci o seninătate adâncă, de parcă s-ar fi lăsat în voia sorţii. Era un viers obosit, care te ducea cu gândul la apa care, curgând limpede, lua cu ea, fără înverşunare, fără violenţă, toate gunoaiele mâniei şi ale durerii.

Mikael văzu că pe obrazul zbârcit al bătrânei se prelingea o lacrimă singuratică. Şi îşi dusese mâinile la piept, deschise.

Asistenţa era înmărmurită. Contele se uita la mama lui, uluit.

— Să încercăm acum, zise Berni, în şoaptă. Veniţi!

Mikael şi Volod îl urmară, lipindu-se de peretele salonului, până ajunseră la una dintre uşi. Ieşiră şi Berni îi conduse de-a lungul coridorului care ducea la scara dinspre subteran. Dar aici se treziră faţă în faţă cu vreo zece bărbaţi înarmaţi.

— Ce vrei? îl întrebă pe Berni căpitanul străjilor.

— Vrem să vedem prizonierul, răspunse Berni.

Căpitanul râse cu asprime.

— M-ai luat de prost, măscăriciule? spuse. Nimeni nu se poate apropia. Ordinul contelui!

— Hai, sunt doi prieteni, îl lămuri Berni arătând spre Mikael şi spre Volod.

— Prietenii cui? spuse căpitanul. Prieteni ai ereticului?

— Prietenii mei.

— Prietenii tăi? Deci şi ei sunt măscărici! Căpitanul se întoarse spre oamenii lui. Vor să-l facă pe eretic să râdă!

Străjile chicotiră.

— Ereticul nu prea are motiv de râs. Tocmai i se încheie procesul şi i se înalţă rugul, mărturisi căpitanul. Plecaţi imediat, înainte să-mi pierd răbdarea!

— Vă putem plăti pentru amabilitate, interveni Mikael. Pentru noi e important să-i vorbim.

— Şi pentru mine e important să nu fiu spânzurat. Nimeni nu poate vorbi cu ereticul.

— Ce putem face? Nu suntem înarmaţi, continuă Mikael.

Căpitanul scoase spada din teacă.

— Plecaţi! le spuse.

În spatele lui soldaţii puseră şi ei mâinile pe armele lor. Volod făcu stânga-mprejur şi plecă.

— Poate fi cineva mai prost ca mine? Să am încredere într-un măscărici! exclamă furios în timp ce se întorceau pe coridor.

— L-aţi auzit şi voi, se justifică Berni. Pentru eretic se apropie ceasul socotelilor şi le e teamă ca adepţii lui să nu încerce o lovitură…

Volod nu îi răspunse şi intră din nou în salon, urmat de Mikael şi de Berni, exact în momentul în care Emöke îşi termina cântecul.

Publicul cel nobil era emoţionat. Se aşteptaseră la o simplă cântăreaţă. În schimb, tuturor li se părea că au asistat la altceva, chiar dacă nu ar fi ştiut să spună la ce. Ca şi cum fiecare dintre ei ar fi fost răscolit în străfundul sufletului. Nu fură aplauze, ci doar un murmur, confuz şi stânjenit. Nişte femei aveau privirea plină de emoţie. În schimb, bărbaţii încercau să se abţină şi, imediat ce slugile sosiră cu carafele de vin franţuzesc şi cu tăvile cu mâncăruri, se aruncară zgomotos asupra bunătăţilor.

Contele se duse la mama lui.

— Aţi plâns? o întrebă plin de uimire.

Bătrâna nu răspunse. Îi făcu semn lui Emöke să se apropie. Mikael o ajută

să coboare de pe estradă şi o conduse la contesă. Mâinile bătrânei nu mai aveau pumnii strânşi. Chipul ridat era destins şi îşi pierduse fixitatea dură.

— Cine eşti, copilă? o întrebă. Şi glasul ei, observă Mikael, îşi pierduse tonalitatea aspră. Dacă ai avea aripi, aş crede că eşti un înger.

— Îngerii nu au aripi, Domnia Voastră, răspunse serioasă Emöke. Nu sunt porumbei. Şi nu au nici trup.

— Şi cum sunt făcuţi atunci? întrebă bătrâna.

— Nu sunt făcuţi nicicum, Domnia Voastră, spuse ea. Sunt un foşnet.

— Un foşnet?

— Da, ca de mătase. Emöke se aplecă apropiindu-se de urechea bătrânei. Vi se întâmplă vreodată să credeţi că una dintre doamne a intrat în cameră, dar când vă întoarceţi nu e nimeni? murmură ea. Dar să nu spuneţi în jur că auziţi îngerii, că vă vor lua drept nebună.

Bătrâna se uită la ea şi un surâs imperceptibil îi flutură în ochi. Se întoarse către fiul ei.

— Răsplăteşte-o pe copila asta cu ce doreşti! îi spuse.

— Va avea cele cinci monede de aur pentru care s-a tocmit, răspunse contele.

— Bani! bombăni bătrâna şi se uită la Emöke. Te interesează banii, copilă?

Emöke dădu din cap că nu. Bătrâna luă mâna lui Emöke în mâna ei ofilită.

— Mulţumesc, copilă. Eu şi cu tine ştim ce m-ai ajutat să fac, nu-i aşa?

Emöke se uita la ea cu ochii ei goi.

— Domnia Voastră, interveni Mikael. Plecă privirile cu respect. Vă pot cere eu ceva?

Bătrâna se uită la el cu o sprânceană ridicată.

— În schimb, pe tine te interesează banul, pariez.

— Nu, Domnia Voastră, răspunse Mikael.

— Ce ai vrea?

— Să vorbesc cu Jan Hus, zise Mikael.

— Imposibil! exclamă contele.

— Taci! făcu bătrâna. Se uită la Mikael apoi la Emöke. Tu ai grijă de ea?

— Da, Domnia Voastră.

— Sunteţi o pereche destul de trăsnită, spuse bătrâna, cu o strâmbătură amuzată pe faţă. Şi de ce vrei să vorbeşti cu ereticul?

— Nu-i posibil, mamă! interveni contele, pe un ton categoric, înainte ca Mikael să fi putut răspunde. E sub tutela mea şi nu pot permite aşa ceva.

Bătrâna se uită la Emöke.

— E important? o întrebă.

Emöke încuviinţă.

— Lasă-i să stea de vorbă cu ereticul, spuse atunci contesa către fiul ei.

— Nu, mamă…

— I-am promis că-i dau femeii ăsteia orice ar cere. Ea nu vrea nimic pentru ea. Şi i-a cedat tânărului acesta răsplata ei, îl întrerupse contesa. Pe urmă se întoarse spre doamnele de onoare. Duceţi-mă în camera mea, proastelor!

— Cu femeia asta nu te poţi înţelege, suspină contele, privindu-şi mama care se îndepărta. Pe urmă se întoarse spre Mikael şi îi spuse: Veniţi, am să vă duc să vorbiţi cu Jan Hus.

Mikael simţi un fior în inimă.

60.

Ajunşi în faţa corpului de gardă, contele le porunci soldaţilor să se dea la o parte.

Berni, uitându-se ţintă la căpitan, îi spuse:

— Acum, care dintre noi e măscăriciul?

Căpitanul se congestionă de furie. Berni îi făcu lui Mikael cu ochiul.

— Râzi, îi murmură.

Dar, în timp ce cobora scările întunecoase, precedat de conte şi urmat de Emöke şi de Volod, Mikael simţea cum inima în piept i-o ia la goană. Erau pe cale să-l întâlnească pe bărbatul pentru care veniseră la Konstanz. Bărbatul care se răzvrătise împotriva Bisericii, denunţându-i fără frică crimele, corupţia şi comerţul infam cu indulgenţe plătite. Bărbatul care nu se temea de cei puternici şi care nu se plecase în faţa niciunuia dintre cei trei papi. Şi bărbatul acela avea să le răspundă la întrebări, se gândea emoţionat Mikael.

Înainte de a intra în celula provizorie pregătită pentru eretic trebuiră să treacă de un alt pâlc de străji. Oamenii se dădură deoparte, lăsând capul în jos în faţa contelui. După aceea, temnicerul, în faţa uşii, îşi făcu să sune legătura de chei şi descuie cele două broaşte.

— Nu vă voi acorda mult timp, spuse contele, adresându-i-se lui Mikael.

Mikael încuviinţă. Simţi mâna lui Emöke cum îi mângâie spatele.

Contele intră în celulă.

— Jan Hus din Husinec, ai vizite, spuse. Pe urmă se întoarse spre Mikael, Volod şi Emöke. Intraţi!

Mikael făcu un prim pas timid. Celula era umedă şi rece, deşi era vară. Şi se simţea o putoare acră de urină. Când ochii i se obişnuiră cu penumbra, zări într-un colţ o oală de noapte plină ochi, pe care nimeni nu catadicsise să

o golească.

În celulă era o singură masă, dintr-o placă de lemn, legată de zid cu două lanţuri de fier, cu nişte inele. Pe masă, o lumânare de seu, aproape terminată, îşi împrăştia lumina pâlpâindă pe silueta slabă, îmbrăcată în negru, îngenuncheată, şi pe mâinile scheletice ale acesteia, care ţineau o carte de rugăciuni.

Mikael se opri. Volod, în spatele lui, îl împinse ca să treacă de el şi se apropie de bărbatul îngenuncheat. Emöke luă mâna lui Mikael şi i-o strânse.

— Domnule, spuse Volod, am venit să vă vorbim.

Jan Hus nu se întoarse.

— Domnule? strigă din nou Volod.

Jan Hus rămase nemişcat, absorbit, cu cartea de rugăciuni în mână, ca şi cum ar fi fost singur în celulă.

— Am auzit vorbindu-se despre dumneavoastră încă de prin munţii unde trăim, continuă Volod. Am parcurs mai mult de trei sute de mile ca să vă ascultăm glasul.

Jan Hus se întoarse încet. Se uită la Volod. Avea o privire tristă. Barba lungă îi era solzoasă şi încâlcită. Haina neagră îi era roasă şi murdară.

— N-am nimic să vă spun, şopti el. Plecaţi!

Apoi se întoarse şi începu iar să citească din cartea de rugăciuni.

Mikael şi Emöke erau încă în pragul celulei, în umbră.

— Domnule…, reluă Volod.

Dar Jan Hus nu îl asculta, cufundat în rugăciune.

— Sunteţi ca toţi ceilalţi, izbucni Volod, cu o notă de furie în glas. Predicaţi pentru dumneavoastră înşivă. Pentru semeţia dumneavoastră. Şi sunteţi surd la glasul oamenilor de rând.

Jan Hus nu reacţionă. Volod se întoarse spre uşă.

— Să plecăm! îi spuse lui Mikael, trecând pe lângă el. Ne-am înşelat cu privire la acest om.

— Nu! eu vreau să rămân, răspunse Mikael.

— Şi ce să faci? E atât de distractiv să-l asculţi molfăindu-şi rugăciunile ca un preot oarecare?

Mikael simţi că Emöke îl strângea mai tare de mână.

— Eu nu plec până când nu mă gonesc ei, spuse.

Volod pufni.

— Sunt toţi la fel…, bodogăni. Voia puterea şi i-a ieşit prost.

Tăcură. Mikael avea o senzaţie ciudată. Se simţea tulburat, ca şi cum s-ar fi pierdut în ceaţă, fără puncte de referinţă. O salvase pe Emöke, fusese gata să-şi rişte viaţa fiindcă era drept să o facă, fiindcă voia să schimbe lumea. Dar acum nu mai ştia ce era drept şi ce nu. Idealurile pe care le urmărise

erau pe cale să se destrame, pe măsură ce se îneca în nisipurile mişcătoare ale oraşului Konstanz. După un timp contele spuse:

— Aţi terminat? Trebuie să plecaţi!

Jan Hus continua să-şi murmure rugăciunile.

Temnicerul intră în celulă.

— Afară! porunci el.

Atunci Jan Hus, fără să-şi ia ochii din carte, spuse:

— Am să răspund unei singure întrebări.

Volod făcu un pas înainte pe când Jan Hus se întorcea spre ei.

— Nu, îi spuse Jan Hus. Întinse degetul slab spre Mikael. El!

Mikael simţi o emoţie puternică, în timp ce se desprindea din mâna lui Emöke.

Jan Hus se întoarse spre temnicer:

— El singur!

Temnicerul le făcu semn lui Volod şi lui Emöke să iasă.

Mikael simţi cum inima îi bate tare în timp ce asculta paşii lui Volod şi ai lui Emöke care părăseau celula.

— Vino aici, aproape! îi zise Jan Hus, ridicându-se cu greu.

Mikael înaintă.

Jan Hus luă lumânarea, fără să ia în seamă ceara care îi curgea pe degete, şi o duse aproape de faţa lui Mikael, uitându-se la el cercetător. În lumină, ochii ereticului străluceau, ca nişte cărbuni încinşi.

Şi în privirea aceea Mikael văzu o lume întreagă de emoţii. Forţă şi hotărâre, oboseală şi resemnare, credinţă şi curaj, spaimă şi tristeţe.

Jan Hus încuviinţă imperceptibil.

— Cine eşti? îl întrebă, ţinându-i lumânarea atât de aproape de faţă încât Mikael putea să simtă căldura flăcăruii.

— Nu ştiu, răspunse Mikael ca prin somn.

Jan Hus încuviinţă iar şi îl întrebă:

— De ce eşti aici?

Şi Mikael iar răspunse:

— Nu ştiu.

Jan Hus continuă să se uite la el, îndelung.

— Eşti sincer, zise.

Mikael simţea cum picioarele i se înmuiau ca untul sub privirea de jăratic a acestui bărbat serios.

— Pune-mi întrebarea, spuse Jan Hus.

Mikael se pregătise pentru clipa aceea de zile întregi, de când îşi imaginase că l-ar fi putut întâlni, de când sosise la Konstanz. Încă de dinainte, de când era pe drum. Voia să ştie ce e libertatea. Deschise gura, dar

întrebarea i se opri în gât. Ca şi cum nu ar mai fi avut sens. Tăcu, pierzându-se în ochii pătrunzători ai lui Jan Hus, dincolo de flăcăruia lumânării care se stingea.

Jan Hus nu se mişca, nici nu vorbea. Aştepta.

— Ce trebuie să fac? îl întrebă după mult timp Mikael, aproape uimit de întrebarea care i se alcătuise înainte pe buze, mai apoi în minte, ca şi cum i s-ar fi revărsat direct din inimă. Ce trebuie să fac să nu mă pierd? repetă, ca şi cum ar fi vrut să-şi dea el singur seama ce întrebase.

Jan Hus se uită fix la el, îndelung. Apoi lumânarea se stinse, după ce mai licărise o clipă.

Şi, în întuneric, Mikael auzi glasul lui Jan Hus, ca prin vis, aproape fără să poată înţelege de unde venea.

— Caută adevărul… Vocea lui Jan Hus era adâncă şi obosită. Ascultă adevărul… învaţă adevărul… iubeşte adevărul… spune adevărul… ţine-te de adevăr… apără adevărul până la moarte… fiindcă adevărul te va face liber…

La urmă, lăsând fraza neterminată, vocea lui se frânse, sau, mai bine zis, muri, stingându-se cum se stinsese mai înainte lumânarea. Mikael rămase nemişcat. Apoi, încet, întinse un braţ, fiindcă simţea nevoia să-l atingă pe bărbatul acela care îl impresionase atât de profund. Dar mâna lui pipăi doar aerul. Jan Hus nu mai era acolo, în faţa lui. Mikael se sperie, ca şi cum s-ar fi temut că doar visase întâlnirea aceea. În spatele lui, licărirea unei lumânări lumină brusc încăperea. Şi Mikael văzu că Jan Hus îngenunchease la masa lui, cu cartea de rugăciuni în mână.

Temnicerul intră în celulă şi puse lumânarea cea nouă lângă ereticul care păru să nu-şi dea seama de prezenţa lui.

— Să mergem! îi spuse pe urmă lui Mikael, apucându-l de un braţ şi conducându-l afară.

Când ieşea, contele apăru în prag.

— Jan Hus din Husinec, mâine-dimineaţă ai să fii predat cardinalului Otto Colonna ca să fii judecat, şi aici se încheie întâlnirea noastră. Dumnezeu fie cu tine şi să te sfătuiască numai de bine!

Jan Hus nu răspunse.

Temnicerul încuie din nou uşa.

— Ce ţi-a spus? îl întrebă Volod pe Mikael când urcau scările întunecate.

Mikael nu răspunse. Avea sentimente contradictorii. Îşi simţea trupul greu şi un fel de uşurare în inimă.

Când ajunseră din nou în salon, contele spuse:

— Distraţi-vă, mâncaţi, beţi! După aceea, treceţi pe la secretarul meu şi luaţi-vă plata!

Mikael încuviinţă absent. Berni veni la ei.

— Nu vă evaporaţi! adăugă contele, care deja le adresa zâmbete şi salutări oaspeţilor lui. Am organizat alte serate pentru următoarele săptămâni şi voi mai avea nevoie de serviciile… Sfintei, făcu el îndepărtându-se.

— Aşadar, ce ţi-a spus? întrebă Volod, imediat ce contele plecase.

Mikael se uită la el.

— Să caut… adevărul.

— Asta-i tot? spuse dezamăgit Volod.

— Da, răspunse Mikael.

Volod scutură din cap.

— Toţi sunt la fel, nu ştiu altceva decât să pălăvrăgească, aşa ca tine. Hai să bem, măcar aşa seara asta va servi la ceva.

— Nu, nu rămâne aici! spuse atunci Emöke către Mikael strângându-i mâna.

Mikael îi zâmbi.

— Nu, nu rămânem aici!

— Faceţi cum vreţi! bolborosi Volod, negru la faţă, ducându-se spre un servitor care turna vin.

Mikael nutri un dispreţ profund pentru bărbatul acela pe care în trecut îl considerase un erou. Dar de-acum vremurile acelea i se păreau atât de îndepărtate, ca şi cum ar fi fost dintr-o altă viaţă. Volod era doar un om plin de mânie, de ranchiună şi de frustrări, care îşi dezvăluia adevărata fire.

— Nu e adevărat, spuse Emöke.

— Ce? o întrebă Mikael.

Emöke nu răspunse şi îl duse spre ieşirea salonului.

— Să nu uiţi că viaţa e o farsă! strigă la ei Berni, văzându-i că pleacă. Râzi, frate!

Mikael sesiză că Emöke se întorcea şi îi zâmbea lui Berni.

Întorcându-se spre cortul din tabăra lor, Mikael îi privi atent pe oamenii care se înghesuiau pe străzi, chiar dacă de-acum era noapte adâncă. Părea că nu ştiu nici unde să se ducă şi nici ce să facă, exact ca el. Se uită la Emöke, care înainta cu aerul ei nesigur, al celui pe care nu îl atinge nimic.

— Ce facem aici? o întrebă fără să se aştepte la un răspuns.

În schimb, ea răspunse:

— Încă nu ai puterea să te întorci acasă. E un drum lung.

Mikael se uită uluit la ea. Apoi scutură din cap.

— Aici nu există niciun adevăr, spuse pe un ton amar, gândindu-se iar la cuvintele lui Jan Hus.

— O ciupercă se ascunde sub mii de frunze într-o pădure, zise Emöke. Dar asta nu înseamnă că e cu neputinţă să o găseşti.

Merseră în tăcere, unul lângă celălalt, prin mulţimea gălăgioasă.

— Tu nu eşti nebună, nu-i aşa? întrebă la urmă Mikael.

— Râzi, frate! spuse ea şi după aceea începu să fredoneze, dar nu în felul ei obişnuit, ci mai curând ca oricare altă fată veselă.

61.

Agnete se uită în tăcere la servitoarea care aducea cina pentru Eloisa.

Servitoarea, al cărei nume era Lucilla, avea mai puţin de douăzeci de ani şi era graţioasă, cu sânii înfloritori şi un fund care se agita prea mult sub fustă. Ca în fiecare zi, de multe săptămâni încoace, puse tava pe masă şi trase cu ochiul la pisica mare, roşu cu alb şi negru, cu blană lungă şi deasă, care stătea încolăcită pe pat.

— La ce ţineţi animalul ăla urât? întrebă.

— Mă întrebi o zi da şi una nu, îi răspunse Agnete. Poţi să-i spui celui care ţi-a poruncit să întrebi…

— Cine? Nimeni nu mi-a zis…

— Îi poţi spune celui care ţi-a poruncit să întrebi, ridică tonul Agnete, că o ţinem fiindcă este un tovarăş foarte bun pentru o femeie însărcinată prizonieră într-un castel. Şi mai spune-i că doamna, personal, ne-a permis să o ţinem, o lămuri ea referindu-se la Lukrécia.

— Ah, dacă a zis principesa…, o luă peste picior Lucilla.

Agnete continuă, prefăcându-se că nu auzise:

— Şi-i mai poţi spune stăpânului tău că noi considerăm pisica o tovărăşie foarte bună fiindcă o preferăm în locul găinilor ca tine, care cotcodăcesc prea mult. Agită mâinile în aer, exact ca şi cum servitoarea ar fi fost o găină care trebuia gonită. Huşi, afară!

Lucilla ridică din umeri, se strâmbă şi plecă.

— În cur la tine şi la cine ştiu eu! exclamă Agnete, spre uşa care se închidea.

Eloisa, întinsă lângă pisică, râse. Dar nervos, ca la fiecare masă, de când ascultase discuţia dintre Marcus şi unsurosul ajutor de contabil. Şi îşi duse o mână la burtă. Era îngrozită că i s-ar fi putut întâmpla ceva copilului. Noaptea avea nişte coşmaruri groaznice.

Agnete luă un blid de pământ şi puse în el una dintre prepeliţele gătite cu castane şi slănină.

— Hai, vino aici şi Dumnezeu să aibă milă de tine, Eva! îi spuse pisicii.

Eva se ridică leneşă din pat, căscă, se întinse, după care coborî din pat.

Avea o burtă uriașă.

De când Eloisa descoperise că Marcus și ajutorul de contabil ar fi putut încerca să-i facă rău copilului pe care îl avea în pântece, ca să-l lipsească pe Ojsternig de urmaș, Agnete o adusese în cameră pe Eva.

„De ce tocmai o biată pisică borțoasă?" protestase slab Eloisa. Și Agnete răspunsese scurt: „Există otrăvuri care ucid oameni. Dar și otrăvuri care provoacă avorturi". Și așa, din ziua aceea, Eva gusta din fiecare fel de mâncare destinat Eloisei.

Eva se duse la blid, mirosi și începu apoi să mănânce. Agnete studia cu atenție reacțiile pisicii.

— Mamă…, spuse Eloisa.

— Așteaptă, răspunse Agnete, fără să-și ia privirea de la Eva.

— Mamă, glasul Eloisei deveni insistent.

— Nu mă deranja, pentru Dumnezeu! bombăni Agnete.

— Mamă… mi s-a rupt apa.

O clipă, în cameră se auzi doar zgomotul dinților Evei care zdrobeau oasele prepeliței. Pe urmă, Agnete sări la pat și îi ridică Eloisei fusta. Blana de lup era umezită de un lichid vâscos.

— Sfântă Fecioară, murmură Agnete, ți-a venit sorocul! Când se uită la fata ei, avea un aer ferm și calm. Știi și tu că e doar începutul…, spuse ea.

— Mi-e frică, șopti Eloisa.

— Frică de ce? întrebă Agnete. Să naști este cel mai firesc lucru din lume. Este motivul pentru care am fost create noi, femeile.

— Mi-e frică, repetă Eloisa cu ochii căscați.

— Ai văzut născând zeci de femei, continuă Agnete.

— Și unele au murit…

Glasul Eloisei era aproape plângăcios.

— Ție nu ți se va întâmpla așa ceva.

— De ce? se alintă Eloisa, ca o fetiță.

— Fiindcă tu ești fata mea, zise Agnete. Ție nu ți se poate întâmpla una ca asta.

— De ce?

— Fiindcă eu n-am să îngădui așa ceva.

Eloisa păru să se liniștească.

— E doar începutul, spuse Agnete. Știi bine cum merg lucrurile. Acum îți usuc alea două pulpe frumoase și roz. Tu nu trebuie să faci altceva decât să respiri și să stai liniștită. Se poate ca durerile să vină peste mai multe ore.

— Da…

— Cuminte! Agnete scoase blana de lup de sub ea, apoi luă o cârpă de in și o șterse. Se aplecă peste vagin. Încuviință. Mai e puțin! Stai liniștită aici în

timp ce eu mă duc să pun la cale lucrurile.

— Nu! strigă Eloisa, agitându-se. Nu mă lăsa singură!

— Şi pe cine trimit să încălzească apa şi să-mi aducă tot ce-mi trebuie? Se uită la pisică. Pe Eva?

Pisica mieună.

— Nu vreau să rămân singură…

— Eloisa, nu te răsfăţa ca o fetiţă.

— Am o presimţire rea, mamă…

— Păsărica vestitoare de rele! exclamă Agnete, făcându-şi semnul crucii cu o mână şi coarne cu cealaltă. Nu-ţi atrage soarta potrivnică! întinse un deget ameninţător spre ea. Stai aici! Fii cuminte!

Pe urmă ieşi.

Eloisa rămase nemişcată câteva clipe.

Eva, care terminase prepeliţa, sări pe masă şi începu să mănânce restul cinei de pe tavă. Lumina lumânării îi proiecta umbra, uriaşă şi înspăimântătoare, pe peretele rece al încăperii. Eloisa închise ochii, înfricoşată. Pe urmă lumânarea scoase fum. Eva pufni şi sări de pe masă, răsturnând pocalul de bere. Eloisa ţipă înspăimântată.

Şi în clipa aceea simţi prima contracţie, care o lăsă fără suflu.

— Mamă…, se văită când o părăsi durerea. Şi iar simţi acea prevestire rea, de moarte. Se ţinu cu disperare de burta în care copilul împingea să iasă.

Doar la a treia contracţie Agnete reapăru, aducând cu ea două hârdaie mari cu apă fierbinte. Le puse pe jos.

— Le-am spus celor de la bucătărie să ţină mereu apă pe foc, toată noaptea. Probabil hârdaiele astea vor fi reci când vom avea nevoie de ele, spuse ea. Pe urmărindu-i pe masă câteva bucăţi de pânză de in. Şi, alături, un borcan cu grăsime de porc, un cuţit ascuţit, fir de rafie şi două ace curbate.

După un moment, intră prinţesa Lukrécia.

— Ah, iată-vă, Domnia Voastră. Aţi venit să *vă* controlaţi copilul? îi spuse Agnete, pe un ton agresiv. Nu avea încredere în ea şi o privea bănuitor, deşi Eloisa îi povestise despre prietenia lor.

— Nu pot să am încredere în Agomar, începu Lukrécia vorbind repede, pradă agitaţiei. Mă dusesem să-i spun despre planul lui Marcus, dar am auzit… Se opri, sesizând că ceva nu era în regulă. Ce se întâmplă?

— Se întâmplă că micuţul bate la uşă, zise Agnete.

Lukrécia se duse la Eloisa, care era întinsă pe pat.

— Cum te simţi? o întrebă ea îngrijorată.

— Cum trebuie să se simtă, doamnă? se miră Agnete, acră. O împinse într-o parte. Lăsaţi-o să respire, nu o sufocaţi!

Lukrécia se dădu la o parte, docilă. Eloisa îi zâmbi, înspăimântată.

Între timp, Agnete ridica din nou fusta fetei ei.

— Deja au început? exclamă uimită.

Eloisa încuviinţă.

— Câte?

— Trei.

— Trei, repetă Agnete şi-şi aduse un scaun lângă pat.

După câteva momente, Eloisa avu cea de a patra contracţie. Ţipă şi se agăţă de aşternuturi, strângându-le spasmodic şi curbându-şi spatele.

Lukrécia îşi duse o mână la gură şi făcu ochii mari.

Agnete nu se mişcă. După ce contracţia se încheie, începu să numere, încet, până la a cincea.

— Eşti grăbită, fetiţo, spuse ea când se încheie şi aceea. Peste mai puţin de o oră ai să râzi cu copilul tău la ţâţă.

Eloisa începuse să transpire.

— E cald…

— Rabdă! spuse laconic Agnete.

Lukrécia luă o pânză din teancul pregătit de Agnete, înconjură patul şi începu să-i facă vânt Eloisei. Agnete se uită la ea nemulţumită, dar nu spuse nimic.

Pe măsură ce intervalul dintre contracţii se micşora, Agnete se ridica şi o controla între picioare pe Eloisa, până când spuse:

— Uite, se dilată. E gata, fetiţo! Acum, când îţi spun eu, trebuie să împingi!

Se duse la masă, desfăcu borcanul cu untură de porc şi cu o cantitate cam cât o nucă îşi unse mâinile. Pe urmă se întoarse la Eloisa şi, între o contracţie şi alta, începu să strecoare două degete în vagin, apoi mâna întreagă, pipăind.

Eloisa era palidă şi transpira abundent. Durerea din timpul contracţiilor o lăsa de fiecare dată mai epuizată şi mai fără suflu.

— Hai, că a sosit momentul, repeta Agnete, dar, din contracţie în contracţie, glasul ei îşi pierdea din siguranţă. Reveni la masă şi se unse cu untură până la cot. Băgă mâna în vagin şi pe urmă, încet, cu ochii închişi, ca şi cum vederea ei s-ar fi concentrat numai în buricele degetelor, începu să îşi strecoare şi braţul.

Lukrécia văzu că Agnete se strâmba dezaprobator.

— Ce se întâmplă? întrebă ea temătoare.

Agnete nu răspunse şi continuă să-şi mişte mâna în uterul fetei ei, în timp ce pe faţă i se instala îngrijorarea.

— Ce se întâmplă? repetă Lukrécia.

— Duceţi-vă să chemaţi pe cineva. Am nevoie de ajutor, spuse Agnete, cu glas răguşit. Şi aduceţi vin… Nu, ceva mai tare. Ţuică!

— Dar ce se întâmplă? întrebă din nou Lukrécia, înspăimântată.

— Duceţi-vă! ţipă Agnete. Duceţi-vă… doamnă, zise ea controlându-se. Vă rog.

Lukrécia părăsi încăperea pradă panicii.

— Ce e, mamă? întrebă Eloisa cu glas slab.

— Nimic îngrijorător, comoara mea, răspunse Agnete.

— Nu-i adevărat…

— Ba-i adevărat…

— Nu, nu e adevărat…

— Ce fată încăpăţânată ai fost întotdeauna…

— Eu ştiu…, gâfâi Eloisa. Am acest… presentiment rău… îţi spusesem, nu?

— Chiar dacă ar veni diavolul în persoană, ar trebui să mă ia pe mine pe sus înainte să-l las să-i facă vreun rău fetiţei mele, zise Agnete, cu ochii plini de teamă. Nu ţi se va întâmpla nimic rău, pentru numele lui Dumnezeu!

— Să nu laşi să moară copilul, mamă…

Lukrécia se întoarse în cameră. Respira greu din cauza goanei, în mână avea o sticlă.

— Deci? o luă la întrebări Agnete.

— Soseşte acum o servitoare care a născut doi copii, răspunse Lukrécia. Pe urmă îi întinse sticla lui Agnete. Uite, ţuică!

Agnete desfăcu sticla.

— O să fie foarte bine, spuse în timp ce Eloisa se răsucea, pradă unei alte contracţii. Se apropie de masă şi luă cuţitul. Îl curăţă punând pe el câteva picături de ţuică. După aceea i se adresă în şoaptă Lukréciei. Nu avem mult timp, doamnă. Şi nu va fi un spectacol prea frumos. Vă sfătuiesc să vă retrageţi în camera dumneavoastră şi să vă astupaţi urechile.

Lukrécia păli şi făcu un pas înapoi.

— Ce faceţi cu cuţitul acela? murmură ea.

În clipa aceea sosi Lucilla, servitoarea care îi adusese cina.

— M-aţi căutat? întrebă.

Agnete se uită din cap până în picioare la Lucilla, apoi la Lukrécia, cu o privire plină de reproş.

— Ea o fi servitoarea pe care aţi chemat-o?

— Nu…, răspunse Lukrécia.

— Nimeni nu are voie să vină aici în afară de mine. Eu sunt servitoarea ăleia, făcu Lucilla, schiţând un surâs şi arătând spre Eloisa.

— Spuneţi-i lui Agomar că nu vreau s-o văd pe aici, zise Agnete adresându-i-se Lukréciei.

— Nu pot… Agomar…, începu Lukrécia, fără să poată explica însă ce voia să spună şi nici motivul pentru care, cu puţin înainte, apăruse cu faţa aceea

îngrijorată.

— Agomar mă trimite, făcu Lucilla, pe un ton sfidător.

Lukrécia se întoarse spre fată, ca şi cum abia atunci ar fi recunoscut-o.

— Da… tu eşti servitoarea care se culcă cu Agomar, spuse ea.

Servitoarea îşi puse mâinile în şolduri.

— Ei şi? răspunse cu aer dispreţuitor.

Agnete văzu că Lukrécia îşi lăsa capul în jos, fără să poată da o replică.

Lucilla se uită la Lukrécia cu aer arogant. Ştia cât de puţin era luată în seamă.

— Vreţi să-mi spuneţi ceva… principesă?

Lukrécia tăcu, fără a-şi putea învinge propria slăbiciune de caracter.

— Pleacă de aici, dacă nu vrei să-ţi dau faţa la întors cu bâtul! strigă Agnete, îmbrâncind-o pe servitoare.

— Nu va veni nimeni altcineva să te ajute, nu uita, bătrâno! îi spuse Lucilla, părăsind cu nepăsare încăperea.

Agnete închise uşa. Eloisa gemea. Lukrécia făcu ochii mari şi întrebă, pe un ton înspăimântat:

— Acum ce facem?

Agnete se uită pătrunzător la ea.

— Acum va trebui să vă murdăriţi pe mâini, doamnă, îi spuse.

Lukrécia înghiţi în sec, în tăcere.

— Ce trebuie să fac? întrebă ea pe urmă, cu glas gâtuit.

— Mai întâi de toate, ridicaţi-vă alea, doamnă, răspunse Agnete, arătând spre mânecile lungi şi preţioase ale rochiei Lukréciei. Sângele nu se duce uşor de pe mătase.

Eloisa urlă în pat.

— Vin acu', fetiţo! zise Agnete. Se apropie de Lukrécia şi, fără să se facă auzită de Eloisa, îi şopti cu cuţitul în mână: Niciodată n-aş fi vrut să-l folosesc. Dar trebuie să o tai. Altfel vor muri amândoi, şi ea, şi copilul. Şi poate copilul oricum va muri. S-a aşezat de-a latul şi are cordonul ombilical înnodat în jurul gâtului. Închise o clipă ochii şi strânse buzele. Va fi rău şi dureros, doamnă. Credeţi că veţi reuşi?

Lukrécia, care între timp îşi suflecase mânecile până deasupra coaielor, cu o expresie îngrozită pe faţă, albă ca o varul, încercă să încuviinţeze. Dar capul aproape că nu i se mişcă şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Am nevoie de ajutorul Domniei Voastre, continuă Agnete, luând-o de umeri.

— Am să reuşesc! spuse Lukrécia cu un fir de voce, dar cu o intonaţie temătoare, care aproape că părea o întrebare.

Agnete luă untură de porc şi unse palmele şi braţele Lukréciei, uitându-se

fix în ochii ei.

— Da, o să reuşiţi! îi spuse. Pe urmă îi întinse sticla de ţuică. Daţi-i să bea! Dar păstraţi puţin pentru după.

Lukrécia se apropie de Eloisa care, în clipa aceea, zbieră de durere din cauza unei noi contracţii. Lukrécia sări în spate înspăimântată şi lăsă să-i scape sticla sub pat. Agnete o luă şi i-o dădu. Îi strânse tare mâna.

— Trebuie să reuşiţi!

Lukrécia se duse iar lângă Eloisa şi îi dădu să bea. Eloisa tuşi, imediat ce trăscăul îi arse gâtul.

— Bea, te rog! îi spuse Lukrécia.

Eloisa se uită la ea, cu ochii plini de groază.

— Nu-mi omorâţi copilul…

— N-o să moară nici dracul aici, înăuntru! strigă Agnete. Se apropie de fata ei şi îi dădu cu putere o palmă. M-ai înţeles? Apoi, tot cu glas tare, îi porunci Lukréciei: Daţi-i să bea, pe toţi sfinţii!

După câteva înghiţituri, ţuica îi înceţoşase Eloisei ochii.

— A sosit momentul! spuse atunci Agnete. Veniţi aici! o chemă pe Lukrécia. Arătă spre vaginul dilatat al Eloisei. Băgaţi o mână până simţiţi trupul copilului. Apoi găsiţi-i capul, coborâţi până la gât şi prindeţi cu două degete cordonul ombilical, în aşa fel încât să nu se sufoce.

Lucreţia se uita la vaginul Eloisei fără să se mişte.

— Ajutaţi-mă să-mi salvez fata, vă rog, Domnia Voastră! spuse Agnete cu o voce mâhnită.

Lukrécia bägă mâna timid. Încercă să-şi ţină lacrimile, care făceau să o usture ochii.

— Îl simţiţi? întrebă Agnete.

Lukrécia încuviinţă.

— Aţi găsit cordonul ombilical?

Lukrécia încuviinţă iar.

— Bine, trageţi uşor de el!

Lukrécia se luptă în uter.

— Acum închideţi ochii, doamnă! spuse atunci Agnete. Şi nu daţi drumul strânsorii. Se apropie cu buzele de urechea Lukréciei şi îi şopti astfel încât fata ei să nu o audă: Eloisa va ţipa. Ce o să-i fac o să o doară foarte tare, să mă ierte Dumnezeu!

— Ce o să-i faceţi? aproape suspină Lukrécia.

— Să nu-i daţi drumul sub nicio formă! îi spuse Agnete. Pe urmă voi băga şi mâinile mele şi vom scoate copilul afară. Bine?

Lukrécia încuviinţă.

— Închideţi ochii! spuse din nou Agnete.

Trase adânc aer în piept şi pe urmă, cu o lovitură scurtă şi precisă, tăie cu cuţitul în carne.

Eloisa răcni de durere şi încercă să se mişte, dar mâna liberă a lui Agnete o ţinea nemişcată, cu toată puterea.

Lukrécia plângea cu sughiţuri şi simţea în nări miros de sânge. Era sigură că e pe punctul de a leşina. Pe urmă simţi mâinile lui Agnete lângă a ei şi copilul începu să iasă.

Într-o clipă, fu afară.

— E băiat, zise Agnete.

Cu o mişcare pricepută, dezlegă cordonul ombilical din jurul gâtului copilului, care era vânăt la faţă.

— Respiră, te rog, murmură ea.

Se aplecă deasupra gurii micuţe şi cărnoase şi îi suflă înăuntru propria răsuflare. După o clipă, copilul tuşi şi scoase un scâncet.

— Fii lăudată, Sfântă Fecioară! spuse Agnete, cu glasul frânt de emoţie. Văzu că mâna Lukréciei era încă strânsă pe cordonul ombilical. Acum îi puteţi da drumul, Domnia Voastră, îi spuse plină de recunoştinţă.

Lukrécia desfăcu mâna şi deschise ochii. Văzu sângele de pe pat, tăietura adâncă dintre picioarele Eloisei, copilul vânăt. Ţipă.

— S-a terminat, doamnă, îi spuse Agnete. S-a terminat!

Lukrécia se ghemui la pământ lăsându-se pradă lacrimilor.

Rapid, Agnete înnodă cordonul ombilical şi îl tăie. Pe urmă puse copilul în braţele Eloisei, care părea leşinată. Îi trase uşor câteva palme. Eloisa deschise ochii.

— Copilul meu…, murmură, ameţită de durere.

— E băiat. E bine, mângâie-l! Ai fost foarte curajoasă! Dar mai lipseşte un ultim lucru, fata mea, îi spuse sărutând-o pe frunte. Mai împinge puţin.

Când Eloisa expulză placenta, Lukrécia, respirând mirosul îngrozitor pe care îl emana, vomită.

Agnete luă un ac curbat şi băgă firul de rafie în el.

— Ţine-ţi-o bine, să nu-i scape copilul, îi spuse Lukréciei.

Pe urmă începu să coasă tăietura, după ce o dezinfectase cu ţuică. Tamponă sângele şi, în tăcere, controlă ca hemoragia să se oprească. În cele din urmă zâmbi. Se uită la Eloisa care, epuizată de durere, îşi strângea slab la piept copilul.

— Nici diavolului în persoană nu i-aş fi dat voie să mi te ia! îi spuse.

Eloisa schiţă un zâmbet.

— Acum trebuie să spălăm copilul, îi spuse cu duioşie Agnete.

Lukrécia se apropie, întinzând mâinile spre nou-născut.

— Lăsaţi-mă pe mine!

Agnete o îndepărtă brusc.

— Încă nu este al Domniei Voastre, îi spuse ea cu asprime.

Lukrécia roşi. Lăsă privirea în jos.

— Iertaţi-mă…, bâigui, dându-şi brusc seama de situaţie. Din voinţa tatălui său, ea urma să fure copilul născut cu atâta efort. Îmi pare rău…

Agnete se uita cu ură la ea.

În momentul acela, uşa se deschise cu violenţă şi apăru Agomar, cu cămaşa scoasă din pantaloni.

— Cum v-aţi permis să o goniţi pe femeia pe care v-o trimisesem? rânji el.

— Decât să mă las ajutată de curva aia…, începu Agnete, scoasă din minţi.

Agomar sări imediat pe ea şi-i astupă gura, aproape sufocând-o.

— Aici curvă nu-i decât fata ta! îi şuieră în faţă. Eu dau ordinele!

Dintr-odată, glasul Lukréciei răsună imperios în încăpere.

— Las-o!

Agomar se întoarse uimit. La fel şi Agnete.

— Las-o! repetă Lukrécia, cu faţa încordată şi vocea hotărâtă.

Îl apucă de braţul care strângea gâtul lui Agnete. Agomar, uluit, lăsă strânsoarea.

Lukrécia se puse între Agnete şi el, înfruntându-l cu o privire mândră. Avea părul ciufulit, braţele murdare de sânge, rochia plină de vomă, era palidă şi sudoarea i se prelingea broboane pe frunte. Şi era mai măruntă decât el cu aproape două palme. Totuşi Agomar, în faţa acelei expresii hotărâte pe care o avea în ochi, se retrase.

— Ieşi afară de aici! zise Lukrécia.

Agomar ezită.

— Îţi poruncesc! spuse ea dreaptă şi maiestuoasă, mândră şi puternică, aşa cum nu-şi închipuise vreodată că ar putea fi.

— Ţine minte cine sunt! Se uită la el cu o privire plină de autoritate. Şi să nu-ţi mai permiţi vreodată să intri aici fără voia mea!

Agomar dilată nările, foc şi pară de furie, dar schiţă o plecăciune şi ieşi, închizând uşa după el. Când dispăruse, Lukrécia păru că se dezumflă. Agnete se uita la ea cu un respect şi o uimire profunde.

— Marcus i-a propus lui Agomar să-l ucidă pe tatăl meu, spuse Lukrécia, fără să se întoarcă, vorbind grăbit. I-a promis regatul în schimbul unei rente pentru el. Zice că nu vrea să putrezească în locul acesta scârbos. Şi în ochii lui Agomar am văzut o licărire de lăcomie. Se întoarse spre Agnete şi spre Eloisa. Acum suntem cu adevărat singure.

Agnete se uită la ea în tăcere timp de o clipă. Luă copilul, care era din ce în ce mai puţin vânăt, şi i-l întinse Lukréciei.

— Spălaţi-l Domnia Voastră! îi spuse ea.

Lukrécia simţi cum i se umplu iar ochii de lacrimi. Se uită la Eloisa.

— Ne-aţi apărat…, spuse slăbită Eloisa, încercând să zâmbească.

Atunci Lukrécia luă copilul în braţe, neîndemânatică.

— Spălaţi-l Domnia Voastră… principesă! repetă Agnete, cu o notă de respect pe care nu o mai avusese niciodată în glas. Înmuie în apă călduţă o bucată de pânză şi i-o întinse. Întâi capul. Cu delicateţe. Apoi, pe un ton glumeţ, o mustră: Nu e o păpuşă.

62.

Ojsternig primise vestea, adusă de un sol care îi scosese sufletul calului, cum că, în urmă cu trei săptămâni, în ziua de 14 iunie a acelui an 1415, Eloisa adusese pe lume un băiat. Copilul, spunea mesagerul, se bucura de o sănătate înfloritoare.

„Iată, acum am urmaşul meu", murmurase Ojsternig. Planul lui, îşi spusese, se desfăşura minunat. Şi începuse să facă proiecte, entuziasmat. Mai întâi de toate, trebuia să organizeze „plecarea definitivă", a lui Marcus. Odată eliberat de Marcus, avea să obţină tutela noului moştenitor, în numele fiicei sale, şi ar fi avut alţi doisprezece ani de domnie asigurată peste cele două regate.

Dar curând, entuziasmul lăsase loc proastei dispoziţii.

De-acum trecuseră mai bine de trei luni de când se găsea la Konstanz, departe de interesele lui. Se simţea ca la închisoare în oraşul acela haotic şi se plictisea de moarte. În fiecare zi trebuia să se ducă la curtea împăratului, cu care nu vorbise niciodată, şi să petreacă ore întregi ca să facă o figură frumoasă împreună cu ceilalţi nobili, fiindcă Sigismund de Luxemburg voia să-şi arate puterea tuturor eminenţelor Bisericii adunate aici pentru Conciliu. Prin prezenţele acelea, voia să arate că era împăratul recunoscut şi respectat de toţi feudalii şi, deci, că nimeni, nici chiar papa care ar fi fost ales în urma acelei dispute, n-ar fi putut pune la îndoială autoritatea lui, influenţa lui asupra problemelor din Europa şi nici supremaţia lui. Însă, în timp ce nobilii din familiile mai vechi şi mai puternice erau deseori chemaţi de împărat şi de funcţionarii acestuia, feudalii mărunţi, cum era şi Ojsternig, erau destinaţi unei simple puneri în scenă şi leneveau pe băncile care fuseseră aranjate la marginea Curţii. Erau doar figuranţi. Ojsternig nu putuse nici măcar să ia parte la zilele de vânătoare, deoarece împăratul şi preferaţii lui nu voiau să împartă cu nimeni puţinele sălbăticiuni care mai rămăseseră în pădurile din jurul oraşului Konstanz. Nu i se permisese să

urce pe vreuna dintre bărcile imperiale care se plimbau pe lac sau care se aventurau pe Rin până la cascadele Sciaffusa.

Singurul lucru care îi mai rămânea de făcut era să asculte discuţiile nobililor de aceeaşi teapă cu el, care îşi umpleau gura de palavre şi lăudăroşenii încercând să se descotorosească de rolul acela de figuranţi mizeri, cel puţin prin cuvinte.

Ojsternig trăia într-unul dintre corturile pe care funcţionarii imperiali le ridicaseră în jurul rezidenţei alese de Sigismund de Luxemburg. Pe pământul bătătorit fuseseră întinse covoare jegoase şi pline de molii. Patul era înconjurat de draperii pline de praf, care îl izolau de restul spaţiului, unde se mânca pe o masă murdară. În cort, în timpul zilei, căldura era apăsătoare şi noaptea umezeala făcea să se ridice în aer mirosurile urâte. Seara, mii de ţânţari îi tulburau cina. Iar latrina nu era altceva decât o gaură pe care fusese aşezat un scaun de toaletă şubred.

Iar dacă Ojsternig suportase cu greu acea găzduire înainte de primirea mesajului despre naşterea fiului Eloisei, acum fierbea de furie şi se simţea ca prins în cuşcă, aidoma unui animal sălbatic.

După-amiază, când se întoarse de la Curte, dădu peste un secretar care îl aştepta. Îl pofti să se aşeze pe un fotoliu de catifea, cu braţele sculptate, pe care îl cumpărase de la un negustor din Konstanz.

— Înălţimea Sa, contele Chapuys de Reves, începu pompos secretarul, senior al Departamentului Loarei, ministrul Justiţiei Minima, purtător al Cheilor…

— Treceţi la subiect! îl întrerupse Ojsternig prost dispus.

Secretarul făcu o plecăciune respectuoasă, dar în ochii lui se citea indignarea faţă de acel mărunt nobil de la munte, care nu era în stare nici măcar să respecte eticheta.

— Excelenţa Sa, stăpânul meu, are plăcerea să vă invite pe Domnia Voastră în seara aceasta la reşedinţa sa să asistaţi la un spectacol de maxim interes pe care strălucitul senior a avut bunătatea să-l ofere nobilimii de…

— Mulţumiţi-i contelui, îl întrerupse din nou Ojsternig. Din păcate, în seara asta sunt indispus şi mă văd silit să refuz invitaţia sa.

Se ridică în picioare, ca şi cum ar fi dat de înţeles că întrevederea se terminase. În aceste luni fusese invitat de zeci de ori la spectacole şi serbări pe care le organizau nobilii, pe jumătate din plictiseală, pe jumătate pentru pompă. Şi întotdeauna refuzase să participe.

Secretarul ridică o sprânceană, cu un aer dispreţuitor, şi nu dădu semn să plece.

— Permiteţi-mi să vă expun cu mai multă claritate situaţia, pe care, în grabă, mă tem că am trecut-o cu vederea, lucru pentru care vă cer umil

iertare.

— Ce mai e? întrebă grosolan Ojsternig.

Secretarul se uită în ochii lui.

— La spectacolul din această seară va lua parte şi împăratul, spuse el fără înfloriturі.

Ojsternig înţelese imediat sensul acelei precizări. Nu era o invitaţie. Era un ordin.

— Îl puteţi asigura pe conte că voi fi fericit şi onorat să particip la serată, răspunse.

Secretarul zâmbi, cu o expresie de satisfacţie răutăcioasă.

— Sunt fericit să constat că indispoziţia dumneavoastră este atât de trecătoare, spuse pe un ton de glumă proastă.

— Acum vă puteţi retrage, rosti Ojsternig, enervat.

— O ultimă precizare, amabile domn, reluă secretarul, uitându-se la spada de la şoldul lui Ojsternig. În salon nu sunt admise arme şi escorta personală a Domniei Voastre va trebui să aştepte afară, după ce a predat armele soldaţilor majestăţii sale, până când împăratul va părăsi reşedinţa contelui Chapuys de Reves.

— Firește, spuse rece Ojsternig.

— Îmi permit să vă amintesc că mâine, 6 iulie, sunteţi convocat să prezidaţi sentinţa procesului lui Jan Hus de Husinec, care va avea loc în Domul Madonnei, adăugă secretarul.

— Înştiinţaţi pe cine trebuie că nu voi lipsi nici de la acest spectacol, replică Ojsternig. Konstanz se transformă într-un oraş destul de monden.

Secretarul făcu o plecăciune grăbită.

— Aşadar, mâine se serveşte friptură de eretic, îi spuse Ojsternig. Iar astă-seară ce se pune pe masă?

— O cântăreaţă, răspunse secretarul. Poate aţi auzit vorbindu-se despre ea. I se spune Sfânta.

•

Înainte de lăsatul serii, Mikael intră în cort, însoţit de un roi de ţânţari înfometaţi.

În săptămânile care urmaseră întâlnirii cu Jan Hus se închisese în el. Petrecea ore întregi pe malurile lacului, departe de aglomeraţie, şi deseori privirea i se îndrepta spre est, dincolo de munţii cei înalţi de la orizont, decoloraţi de zăduf. Se simţea ca în închisoare, silit aproape în fiecare seară să o însoţească pe Emöke, invitată de diverşi nobili care îşi disputau apariţiile ei. Era o viaţă fără sens. Observase că însăşi Emöke, cu fiecare seară care trecea, îşi pierdea puţin câte puţin din magia care îi însufleţea cântecul. Konstanz începea să o corupă şi pe ea.

În după-amiaza aceea, în timp ce zvârlea cu pietre în apele mâloase ale lacului, se uita ca în fiecare zi spre est, spre Raühnvahl, aflat departe, la peste trei sute de mile, cu un junghi în inimă, închisese ochii şi îşi imaginase chipul Eloisei. Ochii ei albaştri ca lacurile de munte, buzele moi cum sunt caisele, părul drept, tăiat până la umeri. Şi pe urmă mâinile, sânul, picioarele. Adulmecase în aer mireasma ei, ascultase în urechi vocea ei. Îşi simţise propriul corp într-al ei.

Când deschisese din nou ochii, se gândise: „Trebuie să mă duc acasă". Acesta era adevărul, şi trebuia să-i dea ascultare, aşa cum îl îndrumase Jan Hus.

Dar în timp ce se întorcea la tabără, îşi simţise picioarele moi. „Încă nu ai puterea să te întorci acasă", îi spusese Emöke. Şi ăsta era un adevăr, deşi unul frustrant.

Intrând în cort, îl văzu pe Volod la masă, cu sticla de vin în mână. Alta era pe jos, goală.

— Trebuie să mergem, îi spuse, ca şi cum ar fi căutat la el puterea pe care nu reuşea să o găsească în sine însuşi.

Volod se uită la el cu ochii înceţoşaţi.

— Iar vii cu refrenul ăsta? bâigui, plictisit.

Mikael se aşează.

— Mâine va fi dată sentinţa împotriva lui Jan Hus, spuse, zgâlţâindu-l de o mânecă.

— Ah, da? răspunse Volod.

— Au ridicat rugul pe o pajişte înconjurată de grădini îngrijite, continuă Mikael, aprinzându-se. Deja au hotărât.

— Amin, răspunse distrat Volod.

— Asta nu e dreptate! exclamă Mikael.

— Mă plictiseşti, spuse Volod, apucând sticla. Nu-mi pasă nici cât negru sub unghie de Jan Hus al tău.

— Al meu? Mikael fierbea de furie. Îi simţea putoarea lui Volod, care se delăsase şi nu se spălase de zile întregi, iar hainele îi erau pătate de vin şi de vomă. Îi smulse din mână sticla. Ce e cu tine? strigă la el.

— Dă-mi sticla înapoi! rosti Volod.

— Ce ţi s-a întâmplat? repetă Mikael.

Volod încercă să ia sticla, ridicându-se. Dar se clătină şi dădu greş. Se aşeză iar.

— Mi-am pierdut credinţa. Asta vrei să mă auzi că spun?

— Dacă asta ţi s-a întâmplat, da, preciză Mikael.

Volod scutură din umeri.

— Probabil că n-am avut-o niciodată.

— Nu cred.

— Băiete, ești un moralist pedant. M-ai plictisit.

Volod întinse mâna spre sticlă.

— Aveai o inimă. Dar în locul ăsta rămâi, încet-încet, fără ea, spuse Mikael plin de dispreț și îi înapoie sticla. Mi-e rușine că te-am admirat, adăugă cu năduf.

— Puțin îmi pasă, răspunse Volod, cu sticla în mână, dar fără să se hotărască să bea.

În glasul lui își găsea ecou durerea.

— M-ai trădat, murmură Mikael.

— Ah, pentru Dumnezeu, gata! urlă Volod, aruncând sticla cât colo.

Aceasta lovi pânza cortului, care îi încetini căderea, împiedicând-o să se spargă. Volod rămase nemișcat, încordat, gâfâind și uitându-se fix la Mikael. Lăsă privirea în jos la propriile haine murdare. Le pipăi, aproape arătându-i-le lui Mikael.

— Mă întrebi ce mi s-a întâmplat… Glasul îi era acum obosit, înfundat. Respiră dând ușor din cap, fără să se poată uita în ochii lui Mikael. Băiete, mi-e frică…, spuse el într-un târziu.

Mikael încruntă sprâncenele, uimit.

— Frică, de ce?

Volod ridică privirea spre el, cu un zâmbet cinic pe buze. Apoi se întoarse spre Emöke, așezată mai deoparte.

— De ea…? întrebă Mikael.

— De ceea ce mi-a spus, îl lămuri Volod.

— Și ce ți-a spus?

Volod se ridică și luă sticla. Scurse ce mai rămăsese în ea. Apoi o lăsă să cadă la pământ. Se întoarse la masă, clătinându-se.

— Mi-e frică să nu mor. Acum pleacă, băiete! spuse obosit.

— Ce ți-a spus?

Volod își puse capul pe brațe.

— Ție nu ți-a fost niciodată frică să mori, zise Mikael.

— Fiindcă am crezut întotdeauna că aveam cel puțin o șansă să scap de moarte, zise Volod, fără să se uite la el. Acum însă e altceva. Vrei să știi ce mi-a spus? „Konstanz va fi mormântul tău”. Nebuna, s-o ia dracu’, a emis o sentință fără apel.

— Poate că a greșit. De când o cunosc a zis o grămadă de tâmpenii, minți Mikael, impresionat de mărturisirea aceea.

Volod înălță capul și se uită la el.

— Eu simt că nu greșește.

După o clipă de tăcere, Mikael încuviință.

— Şi eu cred că nu greşeşte. Uite în ce hal ai ajuns! Ce e viaţa pe care o duci, dacă nu un fel de moarte?

— Cară-te de aici! spuse cu asprime Volod. N-am nevoie de mila ta şi nici de filosofia ta de rahat.

— Volod, spuse atunci Mikael, coborând tonul vocii, ce facem noi aici? E ca şi cum am face parte dintr-o poveste fără sens…

— Nu există nicio poveste, îl întrerupse Volod, trist. Poveştile sunt invenţiile născocitorilor pentru proşti.

Mikael îşi aminti de cartea pe care i-o dăduse Raphael când era copil. Nu o mai citise. Dar îşi aducea aminte bine ce îi spusese Raphael.

— Nu e adevărat. Noi suntem poveştile noastre.

Volod rânji.

— Ajută-mă…, spuse Mikael, pe neaşteptate, apucându-l de braţ.

Volod se eliberă nemulţumit din strânsoare.

— Eu nu pot ajuta pe nimeni.

Mikael se uită la el fără să vorbească. Pe urmă se ridică şi se duse la Emöke.

— Haide! îi spuse cu duioşie. Astă-seară trebuie să cânţi la conte. O să fie şi împăratul.

Emöke ridică privirea spre el.

— Îţi promit că e ultima oară, îi spuse Mikael.

— Da, ştiu, confirmă Emöke.

Lui Mikael i se păru că privirea îi e străbătută de un văl de tristeţe.

— Atunci hai! îi spuse.

Când treceau prin faţa mesei, Volod se ridică în picioare cu greutate.

— Vin şi eu la petrecere.

— Unde vrei să mergi în halul ăsta? îl întrebă aspru Mikael.

— Vreau să beau din vinul ăla bun, franţuzesc, al contelui, bâigui Volod, cu un surâs disperat pe chip.

— Nici nu te ţii pe picioare, spuse Mikael şi dădu să plece spre ieşirea cortului.

— Se poate sprijini de tine, murmură Emöke.

Mikael se întoarse uimit. Emöke, cu deosebită duioşie, spuse:

— Dacă el nu te poate ajuta pe tine, atunci ajută-l tu pe el.

•

Ojsternig, în şaua calului, înainta încet printre oamenii care se înghesuiau pe străzile oraşului Konstanz, îndreptându-se spre reşedinţa contelui Chapuys de Reves. Cei doi cavaleri pe care îi pusese în fruntea escortei sale cu greu dădeau oamenii deoparte ca să îi facă loc. Lumea ridica ochii la Ojsternig şi, deşi acesta purta cele mai bune haine pe care le avea, îl

recunoştea imediat drept un nobil mărunt, obişnuită fiind cu un cu totul alt fast. Şi, după ce-l cântărea din priviri, nu catadicsea să se dea din cale, ca şi cum ar fi vrut să-l facă să remarce puţinul său respect.

Le trebui aproape o oră să-şi croiască drum prin fluviul de jongleri, acrobaţi, beţivi, prostituate, negustori de mirodenii, bărbieri, vânzători, preoţi şi curioşi obişnuiţi.

— Sunteţi în întârziere, Domnia Voastră! spuse pe ton insinuant asistentul maestrului de ceremonii, care fusese însărcinat să primească oaspeţii în curtea reşedinţei. Vă aşteaptă un loc în spate.

— Cu atât mai bine, aşa voi fi primul care voi pleca, răspunse Ojsternig.

— Sunteţi amabil să-mi daţi spada? îi ceru bărbatul. Şi orice altă armă aveţi, Domnia Voastră.

— Nu am alte arme, minţi Ojsternig care învăţase de la Agomar să ascundă un pumnal în mâneca dreaptă a tunicii.

— Escorta Domniei Voastre va trebui să aştepte aici, afară, cu caii, dar mai întâi trebuie să predea şi ei armele căpitanului gărzii împăratului, continuă bărbatul, rostind, obosit, o formulă pe care de-acum o folosise de zeci şi zeci de ori în seara aceea. Ştiţi, e o formă de siguranţă.

— Da, da, i-o tăie scurt Ojsternig. Duceţi-vă să le spuneţi Domnia Voastră!

Pe urmă se îndreptă spre intrarea palatului, pe o alee cu pietriş foarte fin, luminată de torţe arzânde puse în vârful unor pari lungi înfipţi în pământ, lângă gardul viu mărunt şi îngrijit.

Un valet îl însoţi până într-un salon care colcăia de curteni. Ojsternig se gândi cu invidie la încăperile acelei reşedinţe, care trebuie să fi fost comode şi răcoroase, spre deosebire de cortul lui. Se aşeză, cu capul lăsat, puţin cocoşat, ca să nu fie nevoit să salute pe nimeni şi să nu trebuiască să ţină piept plicticoaselor conversaţii ale curtenilor. Trase cu ochiul doar o singură dată, spre rândul întâi, unde stătea împăratul. Îi văzu doar ceafa. În jurul lui Sigismund de Luxemburg erau zece nobili de escortă, singurii din salon autorizaţi să poarte arme.

Contele Chapuys de Reves anunţă atracţia seratei şi publicul tăcu, în aşteptare.

Ojsternig îşi ţinu cu încăpăţânare ochii în pământ, cu coatele pe genunchi, ca să nu întâlnească priviri nedorite.

Apoi, din tăcere se ridică un glas de femeie.

Ojsternig pufăi. Ura spectacolele. Dar, după câteva note, începu să aibă o senzaţie ciudată, ca şi cum cântecul acela i-ar fi mişcat ceva pe dinăuntru. Se agită stânjenit. Fu tentat să se ridice şi să iasă. Se uită în spatele lui. Maestrul de ceremonii şi stolul lui de valeţi păreau să supravegheze toate uşile, ca nişte temniceri. Dacă ar fi ieşit, cu siguranţă că l-ar fi observat. Se strădui să

stea jos, deşi neplăcerea în el creştea, ca şi cum s-ar fi armonizat cu cântecul femeii, care părea să anunţe o nenorocire.

În cele din urmă, când starea lui de agitaţie deveni insuportabilă, Ojsternig ridică privirea spre estradă.

Mikael era aşezat în spatele estradei, cu Volod şi cu Berni. Volod aproape că adormise, turtit de vin. În schimb, Mikael şi Berni pălăvrăgeau în şoaptă. Lui Mikael îi plăcea să stea cu măscăriciul. Erau singurele momente când îşi permitea să surâdă.

Pe urmă, dintr-odată, în salon răsună o voce supărată, care acoperi glasul lui Emöke.

— Femeia aia e o vrăjitoare!

Urmă un murmur de dezaprobare.

Mikael sări în picioare. Chiar dacă i se părea de necrezut, avu senzaţia că acel glas îi era cunoscut. Se aplecă peste estradă.

— Femeia aia e o vrăjitoare! Fusese condamnată să fie arsă pe rug şi a reuşit să fugă! Arestaţi-o!

Mikael zări o siluetă în fundul sălii. Îi îngheţă sângele în vine. Se întoarse brusc spre Volod.

— Ojsternig! exclamă el zgâlţâindu-l. Volod, e Ojsternig!

Volod aproape că nu reacţionă. Emöke se oprise din cântat.

Acum publicul vocifera. Unii protestau pentru întrerupere, alţii se ridicau. Nobilii din escorta împăratului îşi duseseră mâinile la mânerele spadelor.

Ojsternig îi împinse pe curteni, încercând să ajungă la estradă. Avea ochii holbaţi, faţa în flăcări.

— Arestaţi-o! A fost condamnată pentru vrăjitorie!

Mikael sări pe estradă şi o apucă de braţ pe Emöke. Şi exact în momentul acela îşi încrucişă privirea cu Ojsternig. Fu ca şi cum timpul s-ar fi oprit în loc. Mikael şi Ojsternig se uitau unul la altul. Pe urmă, Ojsternig arătă cu degetul spre Mikael.

— Tu…, se bâlbâi el.

Mikael o împinse pe Emöke jos de pe estradă, în timp ce publicul se agita şi nobilii din escortă făceau cerc în jurul împăratului scoţând spadele din teci.

— E un rebel! Arestaţi-i! strigă Ojsternig.

Toţi se întoarseră spre Mikael. Restul se petrecu într-o clipă.

Ojsternig parcurse distanţa care îl despărţea de estradă, îmbrâncind furios în dreapta şi-n stânga în vreme ce-şi scotea pumnalul din mânecă. Mikael o luă de mână pe Emöke şi căută o cale de scăpare. Nobilii din escortă nu ştiau dacă să se năpustească asupra lui sau asupra lui Ojsternig, care înainta cu pumnalul în mână. Berni îl împinse pe Mikael dincolo de estradă

şi deschise o fereastră mare.

— Săriţi! ţipă la ei.

Volod părea că începe să-şi dea seama de tot ce se petrecea în jurul lui, dar era încă ameţit.

— Vino, e Ojsternig! strigă la el Mikael.

Volod se ridică nesigur pe picioare.

Mikael o ajută pe Emöke să se urce pe pervazul ferestrei date de perete. Apoi o împinse, exact când Ojsternig ajungea la el, urlând, cu ochii ieşiţi din orbite, şi lovea cu pumnalul.

În clipa aceea, între Mikael şi lamă se interpuse Volod. Pumnalul îl străpunse în partea dreaptă. Volod scoase un geamăt, apoi îl pocni pe Ojsternig cu capul în gură. Ojsternig căzu pe spate, dar se ridică imediat, cu pumnalul în mână, gata să atace din nou.

— Fugi, băiete! strigă Volod clătinându-se, trezit de durere, şi îl înfruntă iar pe Ojsternig.

Mikael sări pe pervaz. Dar se opri. Îl înşfacă zdravăn pe Volod de guler.

— Eu nu te las!

Cu o smucitură puternică îl ridică de la pământ şi aproape că-l azvârli pe fereastră. Lovitura lui Ojsternig nimeri în gol.

Mikael sări de la fereastră şi o ajunse pe Emöke, care îl sprijinea pe Volod.

Ojsternig se lansă în urmărire, dar doi dintre nobilii împăratului, cu spadele îndreptate spre spatele lui, îi ordonară să se oprească şi să lase jos pumnalul.

Între timp, în curte, oştenii, auzind gălăgia, se alarmaseră. Un grup de vreo zece oameni îi zări pe Mikael, pe Volod şi pe Emöke, încercând să fugă. Le blocară drumul, cu spadele scoase din teacă.

— Băiete, vinde-ţi scump pielea! bâigui Volod, gâfâind.

În glasul lui, Mikael recunoscu mândria rebelului de odinioară.

— Veniţi, nenorociţilor! rânji încet Volod.

Mikael rămase nemişcat doar o clipă. Apoi îl străfulgeră o idee. Sări în faţa oştenilor, cu mâinile ridicate.

— Repede! Fugiţi înăuntru! strigă. Ajunse la căpitan şi îi arătă fereastra deschisă. Atenteză la viaţa împăratului! Trădare!

Pâlcul se opri. Oamenii ezitară.

— Repede! Nu-i timp de pierdut! continuă Mikael. Trădare! Trădare!

După un moment, oamenii o luară la goană spre intrarea palatului, lăsându-le cale liberă să fugă. Mikael îl luă de umeri pe Volod, aproape târându-l după el.

— Hai! îi spuse lui Emöke. Fugi, nu te opri!

Ajunseseră de-acum la poarta palatului când Mikael îl auzi pe Ojsternig

cum striga cât îl ţinea gura:

— Curăţă-rahat!

Mikael se întoarse. Ojsternig se apleca pe fereastră ca un nebun, reţinut fiind de doi nobili. Părea posedat. Avea faţa roşie de sânge din cauza capului primit în gură de la Volod.

— Curăţă-rahat! răcni el pradă unei mânii oarbe. O am pe femeia ta! Şi ţi-am luat şi fiul!

Apoi izbucni într-un hohot de râs nebun.

63.

Mikael ajunse la tabără ca prin vis, fără ca măcar să-şi dea seama de greutatea lui Volod, pe care trebuise să-l târască cu forţa şi fără să fie sigur că Emöke venea în urma lor. Tot drumul nu făcuse altceva decât să vadă în faţa ochilor chipul lui Ojsternig care răcnea: „O am pe femeia ta! Şi ţi-am luat şi fiul!" Auzea în urechi râsul lui nebun, care acoperea orice alt zgomot din jur.

Doar când fu în cort şi îl întinse pe un culcuş de paie, realiză că Volod îi salvase viaţa.

Volod era palid. Emöke îngenunche lângă el, îi desfăcu haina şi îi sfâşie cămaşa îmbibată de sânge. Pumnalul pătrunsese adânc în partea de sus a şoldului drept. După ce curăţă rana cu vin, se vedeau clar, dincolo de stratul gros al pielii, muşchii tăiaţi şi, mai în adâncime, masa întunecată a ficatului din care curgea, odată cu sângele, un lichid verzui. Cu o îndemânare şi cu un calm care îl uimiră pe Mikael, Emöke tamponă rana cu un ghemotoc de pânză înmuiată în vin şi o pansă cu fâşii din cămaşă.

Volod îi zâmbi obosit.

— Ei, deci aveai dreptate, Nebuno? îi spuse. Apoi i se adresă lui Mikael care, la rândul lui, îngenunchease lângă el. Atentat la viaţa împăratului… Ce idee de căcat! murmură. Dar a funcţionat. Eşti şmecher pentru un ţăran…, adăugă el aproape amuzat. Pe urmă făcu o strâmbătură de durere. Îi luă mâna lui Mikael. Nu puteţi sta aici. Toţi ştiu unde ne e sălaşul. Vor veni să vă caute.

— Eu nu te las! spuse Mikael, scuturând din cap.

— Nu te purta ca un mucos. Volod respira greu. Sunt pe moarte.

— Eu nu te las, repetă Mikael. Luă vin, turnă într-un pocal şi i-l întinse.

— Bea!

Volod făcu semn din cap că nu.

— Am terminat. Nu-mi mai înceţoşez creierul. Vreau să fiu treaz când îmi va prezenta moartea socoteala.

Ochii lui Mikael se înceţoşară de lacrimi.

— N-ai să mori…

Volod zâmbi trist, fără a răspunde.

— Mă duc să pregătesc caii, spuse Mikael. Plecăm de aici!

— Nu reuşesc să stau în şa, ţărane… Nu sunt puternic, aşa ca tine…

— Ba eşti mai puternic decât mine, zise Mikael cu încăpăţânare.

— Crede-mă, băiete… Vocea lui Volod era calmă. Nu reuşesc.

Mikael sări în picioare şi azvârli pocalul cu furie, încercând să-şi înfrâneze lacrimile.

— Nu! exclamă el ieşind, după ce-şi pusese la şold spada lui Raphael.

După mai puţin de jumătate de oră se întoarse. Se lăsă în genunchi lângă Volod şi îşi strecură braţele sub trupul lui. Apoi, fără efort, îl ridică.

— Emöke, spuse el, ia tu lucrurile, grăbeşte-te!

Afară din cort erau doi cai cu stea în frunte, unul pentru el şi unul pentru Emöke, şi o caretă pe două roţi cu hulubele prinse de harnaşamentul calului lui Volod. Mikael îl întinse cu blândeţe pe Volod în careta plină cu paie.

— Unde crezi că te duci? spuse un glas.

Apoi, din întuneric, cu silueta lui gheboasă, apăru Berni.

— Plecăm, îi spuse Mikael.

— Nu în noaptea asta! îl avertiză Berni. Aţi făcut mare harababură şi vă caută. Vor sosi în curând. Sunt patrule pe străzi.

Mikael puse mâna pe spadă.

— Nu-ţi va folosi la nimic, spuse Berni. Acum trebuie să vă ascundeţi. Şi mâine, în plină zi, puteţi părăsi Konstanz.

— În plină zi? întrebă Mikael, cu sprâncenele încruntate. Ce idioţenie!

— Mâine îl vor duce la rug pe Jan Hus, explică Berni. Va fi dezordine, haos, zăpăceală, isterie. Nimeni nu vă va băga în seamă. Vă veţi pierde în mulţime.

— Ascultă-l pe măscărici! spuse Volod din caretă. E un plan bun. Se uită la Emöke, iar pe buze i se zări un zâmbet din alte vremuri. Şi mâine nu va mai trebui să târâţi după voi un muribund, nu-i aşa, Nebuno?

Emöke se uită în ochii lui. Pe urmă, cu gingăşie, încuviinţă.

— Nu! strigă Mikael.

— Vrei să-i anunţi pe toţi că sunteţi aici? îi spuse Berni punându-i o mână peste gură.

Mikael se retrase cu furie. Avea ochii plini de lacrimi.

— Nu! repetă el încet.

— Am în minte un loc unde nu vă vor căuta, zise Berni.

Urmă un moment lung de tăcere.

— Hai, băiete! îl îndemnă Volod. N-am chef să mor în careta asta.

— Să mergem, decise Mikael. Urcă-te! îi spuse lui Berni.

Cu greu, Berni urcă în şa şi dădu pinteni calului. Mikael şi Emöke se urcară pe caii lor şi îi încadrară. În timp ce înaintau, Mikael strângea cu putere mânerul spadei.

Berni mână careta până la lac. Acolo arătă spre o barcă mare, decorată cu însemnele contelui Chapuys de Reves.

— Nu stă de pază decât un servitor. Îl putem corupe, spuse el. Aici nu vă va căuta nimeni.

— Şi dacă după aia servitorul se va hotărî să ne denunţe? întrebă Mikael. Nu, va trebui să facem altfel.

Pe neaşteptate, ceaţa care îi adormise creierul în toate lunile acelea părea că dispăruse. Mintea lui era lucidă şi gândea cu repeziciune. Se uită la barca aceea mare. Coborî de pe cal şi căută pe pământ. Găsi o bâtă lungă.

— Unde e servitorul? îl întrebă pe Berni.

— O fi într-o cuşetă, dar nu ştiu în care, răspunse Berni scuturând din cap.

— Am să dau de el.

— Măscăriciule, interveni Volod. Trebuie să îi dai tu o mână de ajutor.

— Cum să fac? întrebă Berni îngrijorat.

— Te cunoaşte… atrage-l afară…, spuse Volod.

Ochii lui Berni se umplură de spaimă. Îşi încrucişă privirile cu Emöke. Ea, pur şi simplu, îi zâmbi.

— Să mergem, pufni Berni cu un tremur în glas. Chiar că sunt un prostănac.

Mikael sări primul în barca aceea mare şi bâjbâi prin întuneric. Pe urmă, Berni îl strigă pe servitorul care, recunoscându-l, apăru pe punte înjurând că fusese trezit din somn. Nu avu timp să-l întrebe pe Berni ce voia, că bâta lui Mikael se şi abătu asupra capului său. Servitorului i se rotiră ochii în cap şi căzu ca un sac gol. Mikael îl târî într-un loc unde nu putea fi văzut, îl legă cu o funie, îi umplu gura cu o cârpă şi îi puse un căluş. Se întoarse pe mal şi îl ridică pe Volod. Îl duse pe barcă şi îl întinse într-o cuşetă de pânză. Apoi coborî din nou pe uscat, legă caii, ascunse careta şi o duse înăuntru pe Emöke.

Berni tremura ca o frunză.

— Chiar că eşti un măscărici de ispravă, îl lăudă Volod, izbucnind într-un hohot de râs răguşit. Ştii să-i faci să râdă şi pe morţi.

Apoi tuşi şi gemu, cu o strâmbătură de durere pe faţă. Se lăsă tăcerea.

— Măscăriciule…, gâfâi Volod când îşi reveni, crezi că ai putea face un ultim lucru pentru mine?

— Ce…?

— Du-te la cortul nostru… Spune-le oamenilor mei că sunt pe moarte… şi că vreau să-mi iau rămas-bun…

În timp ce Berni ieşea, Mikael începu să plângă încetişor.

— Termină, băieţaş…, zise Volod. Vino aici!

Mikael se apropie de el.

— Şterge-ţi ochii ăia…, zise Volod. Eu sunt fericit să mor aşa… Îi zâmbi. Azi după-amiază, o clipă, în cort… m-am gândit că aveai dreptate… că aveam să mor beat…

— În schimb, mi-ai salvat viaţa, spuse Mikael, încercând să-şi ţină lacrimile. Îţi cer iertare, Volod. Ţi-am spus că îmi era ruşine că te admirasem şi…

— Gata, băiete, nu fi jalnic…, îl întrerupse Volod. În seara asta eu m-am salvat pe mine… nu pe tine… Înţelegi asta?

Mikael încuviinţă.

— Bine. Am încheiat discuţia! spuse Volod. Pleacă, băiete! Întotdeauna tu ai avut dreptate. Aici e doar căcat…

Respiră cu greutate, rezistând durerii.

Mikael văzu că ochii lui Volod erau din nou pătrunzători şi arzători, că ai unui lup.

— Jan Hus ţi-a zis să cauţi adevărul…, continuă Volod. E corect. Am spus că îl disprețuiam doar fiindcă mă cântărise, văzuse că eram un om de nimic, pentru care nu-şi putea risipi cuvintele… iar eu n-am fost în stare să-i suport judecata, fiindcă ştiam că avea dreptate. Dar el ţi-a citit inima şi a vorbit cu tine. Găseşte-ţi adevărul… îţi va da puterea să faci ce crezi că nu e cu putinţă…

Mikael nu-şi mai înfrâna lacrimile.

— Tu ai fost un maestru, spuse.

— Băiete, vrei să mă faci să mor de plictiseală?

Mikael zâmbi. Volod se întoarse spre Emöke.

— Nebuno, întotdeauna mi-a plăcut glasul tău, spuse. Mai cântă o ultimă dată pentru mine, te rog.

Emöke se aşează lângă el. Volod se uită la Mikael.

— Ştii care e cel mai ridicol lucru din toate astea? îi spuse. Un muntean ca mine care moare pe apă într-o barcă, la fel ca un marinar… Surâse, apoi miji ochii. Cântă, Nebuno!

Emöke începu o melodie duioasă, care vorbea despre păduri, despre piscuri înzăpezite, despre cer senin şi despre mireasmă de muşchi, despre ciuperci de răşină, despre miere, despre aroma baligii de vacă şi despre izul înţepător al fânului cosit, despre aburii furtunilor de vară şi despre lemnele din foc. În notele ei se simţeau fluturarea aripilor vulturului, mersul

maiestuos al cerbului, paşii grei ai ursului, alergarea uşoară a iepurelui de câmp şi cea sprintenă a căpriorului, sâsâitul târâtor al viperei, foşnetul discret al hermelinei, fluieratul ascuţit al marmotei, cântul distonant al cocoşului de munte, trilul melodios al privighetorii, ţipătul misterios al cucuvelei de noapte, zumzăitul albinelor. Şi susurul pârâului, râsul argintat al cascadelor, picătura zăpezii când se topeşte în soarele de primăvară, murmurul ierbii pe pajişti şi fâsâitul frunzelor.

Când termină de cântat, Volod nu mai respira.

64.

Mikael se trezi brusc înainte de răsărit. „O am pe femeia ta! Şi ţi-am luat şi fiul!" Strigătul lui Ojsternig îi răsună încă o dată în urechi. Se uită la Emöke, care îl privea ca şi cum tot ce ar fi aşteptat era să se trezească.

— Ne întoarcem acasă? îl întrebă Emöke.

Mikael încuviinţă.

— Da.

Emöke zâmbi.

— Nu o pot lăsa pe Eloisa pe mâna lui Ojsternig, spuse Mikael. Acesta este primul meu adevăr. Se uită la ea. Am un fiu…

Emöke zâmbi iar.

— Va trebui să vii cu mine, îi spuse Mikael. Şi Dumnezeu să ne apere! Se ridică şi se duse lângă cadavrul lui Volod. Berni nu s-a întors cu oamenii tăi. Îmi pare rău, murmură el ca şi cum Volod l-ar fi putut auzi. Pe urmă se uită la Emöke. Trebuie să îl îngrop într-un cimitir sfinţit.

Coborî pe ţărm. Ceva mai încolo zări un pescar bătrân care-şi descurca plasele. Se apropie de el.

— Unde vă îngropaţi morţii, om bun? îl întrebă.

Bătrânul arătă un punct, undeva în spatele lui.

— E un cimitir sfinţit?

Bătrânul încuviinţă.

Mikael urcă pe barca aceea mare şi coborî apoi cu trupul lui Volod în braţe, înfăşurat în pânza unei cuşete pe care o găsise într-o cabină şi îl întinse în caretă. Apoi se duse la o bisericuţă de lemn, nu mai mare decât o încăpere, decorată cu plase de pescuit şi cu un somn mare, împăiat. În spate era o căscioară, tot atât de şubrezită. Mikael bătu de mai multe ori până ce preotul, adormit, să deschidă.

— Trebuie să îngrop un om, îi spuse. Vă puteţi ruga pentru sufletul lui?

Preotul se uită la el în tăcere.

— Am să vă plătesc, promise Mikael. Şi am să vă plătesc şi cincizeci de slujbe. Şi am să vă dau bani şi pentru o piatră de mormânt. Scoase o monedă de aur cu chipul contelui Chapuys de Reves pe ea.

Preotul holbă ochii, luă moneda şi îi dădu o lopată să sape groapa. Spuse rugăciunile de înmormântare cu o fervoare pe care nu o acorda de obicei acelor pescari sărmani, îl ajută pe Mikael să acopere trupul lui Volod cu pământ şi, înainte de a-şi lua rămas-bun, întrebă:

— Şi ce ai vrea să scrii pe piatra de mormânt?

— Volod cel Negru. Născut în munţi, mort pe apă.

Când se întoarse, Mikael se duse la Emöke, care stătea la proră.

— Aşteptăm să se facă dimineaţă şi pe urmă plecăm, îi spuse.

Emöke se uita melancolică spre lac.

— Ce faci? o întrebă Mikael.

— Gregor pleacă, răspunse ea. Îmi iau rămas-bun de la el.

— De ce pleacă?

— Se retrage, răspunse Emöke cu ochii plini de lacrimi. Mă lasă liberă.

— De ce?

Emöke nu răspunse şi continuă să se uite la apele lacului, pe care se întreceau năluci de ceaţă.

Pe la jumătatea dimineţii sosi Berni, agitat, în şa pe un asin.

— Slavă Domnului că încă sunteţi aici! exclamă el uitându-se la Emöke.

— Unde ai fost? N-ai dat de oamenii lui Volod? îl întrebă Mikael. Pe urmă observă că nu era îmbrăcat cu tărcatul lui costum de bufon, ci cu o tunică oarecare, cenuşie, peste nădragi de stofă cafenii. Şi nu avea la gât clopoţelul. Ce faci îmbrăcat aşa?

— Hai să mergem, acum nu-i vreme de explicaţii! îi ceru Berni. Au emis sentinţa. Trebuie să fim acolo înainte să-l scoată pe Jan Hus din catedrală.

Mikael şi Emöke îl urmară până în centrul oraşului Konstanz. Când ajunseră, Jan Hus fusese deja scos în stradă.

— Veniţi, să ne luăm după lume! zise Berni. Să stăm aproape unul de celălalt. Să nu ne pierdem, adăugă el şi se întoarse spre Emöke.

Emöke îşi împinse calul lângă asinul lui Berni.

Trecând prin faţa cimitirului catedralei văzură un rug uriaş, pe care ardeau cărţile ereticului.

Mikael, Berni şi Emöke îşi croiră drum, urcând prin fluviul de lume înarmată care îl urma pe Jan Hus, ca şi cum tot oraşul ar fi trebuit să se apere de un singur bărbat aflat în lanţuri.

Mikael văzu că autorităţile religioase puseseră pe capul lui Jan Hus o coroană de carton, înaltă de cel puţin două picioare, cu trei diavoli desenaţi

pe ea. Era şi ceva scris, însă nu reuşi să citească. Mulţimea îl suduia pe eretic, din ce în ce mai tare, de fiecare dată când acela, cu glas tare, îşi proclama nevinovăţia.

Când ajunseră la pajiştea pe care fusese pregătit rugul, Berni spuse:

— Acum e momentul s-o ştergem.

— Nu, protestă Mikael.

— Ce plăcere poate fi să vezi cum pun la frigare un biet om, Doamne Sfinte? exclamă Berni.

— Absolut niciuna, răspunse Mikael. Însă el nu mi-a întors spatele şi nu i-l voi întoarce nici eu. Chiar dacă spectacolul ăsta e greţos.

Ajuns în faţa rugului, Jan Hus căzuse în genunchi şi se ruga. Coroana îi alunecă de pe cap. Atunci Jan Hus înălţă capul, se uită la mulţime şi zâmbi.

— Nu eşti un diavol, murmură Mikael, uitându-se fix la el.

Şi o clipă se gândi că Jan Hus îşi încrucişase privirea cu a lui.

Mulţimea din jurul lor striga la mercenarii care îl escortau pe eretic să-i pună iar coroana pe cap. Unul dintre mercenari o luă de jos şi o arătă lumii, înainte de a i-o aşeza din nou pe cap, răcnind:

— Să fie ars cu demonii, stăpânii lui pe care i-a slujit aici, pe pământ!

Mulţimea îl aclamă pe mercenar.

Jan Hus fu dezbrăcat şi legat de parul din centrul rugului cu funii şi cu un lanţ de fier în jurul gâtului, ca să-i ţină capul drept.

Jan Hus vorbi în timp ce călăul aprindea focul. Mikael nu reuşi să audă tot ce spunea, în chiotele mulţimii, însă auzi clar cum zicea:

— Azi sunt gata să mor cu plăcere.

Focul crescu repede, învăluindu-l. Lumea tăcu, aşteptând urletele sfâşietoare ale condamnatului. În schimb, peste trosnetul lugubru al flăcărilor care muşcau din lemn, se auzi doar un cânt, dulce şi suav, intonat de glasul lui Jan Hus. În timp ce focul îi consuma carnea, Jan Hus îşi încheie imnul sacru şi, pe dată, începu altul.

Cânta şi Emöke cu el.

Dar, înainte ca Jan Hus să fi putut intona al treilea imn, neînfricat, aparent nesimţitor la arşiţa îngrozitoare a rugului, o pală de vânt îi arse faţa şi limba. Mikael văzu cum martirul continua să-şi mişte gura şi i se păru că spune *Pater Noster*.

Curând, flăcările arseră funiile şi trupul lui Jan Hus. Resturile sale carbonizate rămaseră agăţate de lanţul care îl ţinea de gât.

— Să mergem, pentru numele lui Dumnezeu! spuse atunci Berni.

— Să mergem, zise Mikael, după ce-şi făcu semnul crucii.

În timp ce se îndepărtau auziră un zgomot cutremurător, care îţi făcea părul măciucă. Mikael se întoarse şi văzu că gâdele dăduse jos din par

resturile carbonizate şi sfărâma oasele, ca să le arunce din nou în foc, până când din Jan Hus n-ar mai fi rămas decât cenuşa.

— Şi cenuşa va fi aruncată în Rin, zise Berni. Aşa nu vor fi relicve pentru discipoli şi Jan Hus va fi şters pentru totdeauna de pe faţa pământului.

— Nu-l vor putea şterge niciodată! spuse Mikael, simţind o forţă nouă în inimă şi în suflet. Adevărul nu se şterge cu absolut nimic.

— Aşa-i, bombăni Berni. E precum ciuma… mai devreme sau mai târziu iese din nou la iveală.

Merseră în tăcere până ce trecură de ziduri şi de supravegherea distrată a străjilor, nemulţumite că nu putuseră să asiste la spectacolul care entuziasmase luni de zile fantezia oricui s-ar fi aflat la Konstanz.

— L-am auzit pe conte spunând că Ojsternig a obţinut permisiunea imperială de a se întoarce în regatul lui de rahat, comunică Berni, după o altă bucată de drum.

— E un loc minunat, preciză Mikael. Nu-i deloc de rahat.

— Oricum, se pare că Ojsternig e convins că te vei întoarce şi tu, zise Berni.

Mikael nu răspunse. Se gândea la Eloisa şi la fiul lui pe care, până cu o zi înainte, nu ştia că îl are. Şi în clipa aceea îi reveni în minte visul ciudat pe care îl avusese la Sankt Jakob, ghidat de cântul hipnotic al lui Emöke, în timpul căruia descoperise ce fel de animal era. În visul acela apărea o cerboaică, şi el se gândise că o reprezenta pe Eloisa, însă mai era şi un mititel care plângea în pădure. Se întoarse spre Emöke. Ea ştia.

Pe urmă, Berni arătă spre un grajd, aflat puţin mai deoparte.

— Acolo, spuse el.

— Acolo ce? întrebă Mikael.

Berni galopă până la grajd şi coborî de pe asin. Se duse înăuntru şi, după puţin timp, ieşi, urmat de şase dintre oamenii lui Volod.

Mikael coborî de pe cal.

— Volod a murit fără să vă aibă alături, le spuse el pe un ton de reproş adânc.

— Da. Măscăriciul ne-a găsit doar azi de dimineaţă şi a spus că era cu siguranţă târziu, răspunse Manuele, unul dintre oameni, cu capul plecat.

Mikael nu spuse nimic.

— Volod ne-a zis să avem încredere în tine, chiar dacă eşti doar un băietan, continuă Manuele. Dă-ne voie să te urmăm. Oriunde te-ai duce.

— Eu mă întorc acasă, spuse Mikael cu o expresie dură pe chip.

— Atunci vom veni şi noi, îl asigură Manuele.

„De ce ar trebui să am încredere în ei?" se gândi Mikael, cu amărăciune. Pe urmă însă îşi aminti de Volod. Îl judecase şi pe el şi îl condamnase. În

schimb, Volod, fără ezitare, îi salvase viaţa. Greşise în privinţa lui. Se gândi că era într-adevăr un moralist, aşa cum îi reproşase întotdeauna Volod. Uitându-se la bărbaţii aceia, toţi mai mari decât el, dintre care unul sau altul i-ar fi putut fi tată, care stăteau în faţa lui cu capetele plecate, simţi o emoţie neaşteptată şi adâncă.

— Poate că acasă mă aşteaptă moartea, spuse el, amintindu-şi cuvintele lui Lucio, primul dintre ei care se întorsese. Eu am o femeie şi un fiu pentru care să mor. Dar voi? Gândiţi-vă bine!

— Eu trebuie să-mi amintesc cine eram, făcu Lamberto, altul din grup. E un motiv bun pentru care să mori. Cel puţin cândva era.

— Şi pentru mine, adăugă altul.

— Eram gata să murim atunci, spuse un al treilea. De ce n-am fi din nou? Poate mă voi simţi din nou viu.

Mikael se uită la ei, la fiecare în parte. Şi realiză că ei contau pe el ca să-şi găsească forţa să facă ceea ce singuri nu reuşeau. Exact cum i se întâmplase şi lui. Însă acum, totul se schimbase: Volod îi lăsase o moştenire însemnată. Numai acum îşi dădea seama că, în timpul călătoriei spre Konstanz, ca şi cum şi-ar fi presimţit sfârşitul, Volod făcuse în aşa fel încât oamenii lui să nu rămână fără căpetenie. Şi privindu-i în ochi pe acei rebeli care rătăciseră drumul, Mikael îşi dădu seama că Volod hotărâse, cu mult timp înainte, că el avea să fie cel care să-i conducă pe mai departe. Că el avea să fie cel care să le transmită oamenilor acelora puterea, încrederea şi speranţa într-o lume mai bună. Şi înţelese că nu s-ar fi putut întoarce la Raühnvahl doar pentru Eloisa şi pentru fiul lui. Nu ştia dacă avea să fie la înălţimea acelei moşteniri. Însă ştia că nu putea da înapoi.

Cu avânt îl îmbrăţişă pe Manuele. Apoi pe toţi ceilalţi.

— Este îmbrăţişarea lui Volod, le spuse cu glasul frânt de emoţie.

Bărbaţii erau impresionaţi şi li se citea pe faţă ruşinea că îl părăsiseră pe şeful lor.

— Cum a murit? întrebă Manuele.

— Aşa cum a trăit. Cu mult curaj, răspunse Mikael.

Bărbaţii încuviinţară.

— Mai aşteptăm pe cineva? întrebă Mikael, numărând că la apel lipseau doi.

— Nu, răspunse Manuele. Paolo e peştele unei curve…

Lui Mikael nu-i păru rău, fiindcă niciodată nu-l înghiţise pe Paolo, încă de când încercase să o violeze pe Emöke.

— … iar Modric a murit într-o încăierare.

Mikael încuviinţă.

— Aveţi armele cu voi? întrebă el.

Toți, cu excepția lui Manuele, făcură semn că da.

Însă Manuele roși.

— Eu nu…, spuse el cu greu. Mi-am vândut spada pe… puțin vin și un futai…

Mikael se duse la calul lui și luă o teacă. I-o aruncă lui Manuele.

— E spada lui Volod, spuse. Dovedește că o meriți!

Manuele, care era un ditamai bărbatul, înalt și masiv, cu o față rea, deformată de pumni, izbucni în plâns ca un copil.

Mikael se întoarse spre Berni.

— E timpul să ne luăm rămas-bun, îi spuse.

— Nu, eu vin cu voi, zise Berni. Asta dacă acceptați un olog în tovărășia voastră.

— De ce? întrebă uimit Mikael.

— Ascultă, eu nu mă pricep să țin discursuri eroice, așa ca voi. Mă deranjează la stomac, surâse Berni. Așa că să zicem că vin ca să te învăț ceva ce nu știi să faci.

— Ce?

— Să râzi, zise Berni.

Mikael zâmbi.

— Te-ai gândit bine? îl întrebă.

— Dacă m-am gândit? Cu creieraşul meu minuscul? răspunse Berni. Nu pot face două lucruri deodată. Și deocamdată sunt ocupat să țin în frâu sălbăticiunea asta puturoasă, arătă el spre asin.

Oamenii râseră.

— La drum, atunci! spuse Mikael sărind în șa.

După o oră de mers, Berni veni lângă Mikael.

— Te-ai răzgândit, măscăriciule? întrebă Mikael.

— Nu, fraiere, răspunse Berni. Și mai am și un alt motiv ca să vin cu voi. Îi aruncă o privire lui Emöke, care călărea în spatele lor cu o față senină. Nu știu dacă e o sfântă. Însă e plăcut să stai alături de ea. Și puțin după aceea adăugă: Poate pentru că și ea, în sufletul ei, e șchioapă ca mine.

Călăriră în tăcere. După aceea Berni zise:

— Însă armă n-am.

— Mai bine, îi răspunse Mikael râzând. Așa n-ai să te rănești.

În timp ce călărea, Mikael simțea că vraja orașului Konstanz îl părăsea. Nu știa ce ar fi găsit, odată întors în Raühnvahl. Nu știa ce se alesese de Eloisa, de copil și de Agnete. Însă acum simțea că are în el puterea să lupte pentru ei, pentru oamenii lui și pentru toate idealurile care simțea că renasc în el.

Se întoarse spre Emöke.

— Cântă, Nebuno!

65.

Unul dintre cei patru pisoi pe care îi fătase Eva la mai puţin de o săptămână de când Eloisa îl adusese pe lume pe copilul ei făcu un salt caraghios atacând ciotul de coadă al lui Harro, care nu încetase să se agite bucuros din ziua în care fusese readus la castel. Harro suspină răbdător simţind cum gheruţele pisicii se înfig în pielea lui cărnoasă.

În alt moment, Eloisa, Agnete şi Lukrécia ar fi râs.

Dar, în dimineaţa aceea, în curte răsunau tobe de moarte.

Femeile îşi promiseseră să se ţină departe de ferestre. Însă, pe măsură ce se apropia momentul, privirile celor trei se îndreptau nervoase spre geam.

Camerista Lukréciei, care întotdeauna îi fusese credincioasă, povestise despre un dialog auzit între Agomar şi Marcus, care le înspăimântase. Însăşi Lukrécia, cu vreo două săptămâni în urmă, îl auzise pe Marcus cum îi promitea lui Agomar funcţia de guvernator al regatului, dacă el ar fi fost principele. Şi, în ziua aceea, slujnica îl auzise pe Agomar cum îi spunea lui Marcus:

— Trebuie să fim doar eu şi cu tine. Nu putem avea încredere în nimeni altcineva.

Asta însemna că Agomar îi acceptase propunerea.

Şi confirmarea acestei bănuieli erau tobele de moarte care în acel moment răsunau în curte, anunţând execuţia iminentă.

Eloisa se duse la fereastră. Agnete o luă de un braţ şi o îndepărtă.

— Nu te uita! Emoţiile neplăcute îţi strică laptele, îi spuse.

Eloisa se întoarse spre copilul care dormea fericit şi neştiutor în leagănul lui. De fiecare dată când se uita la el simţea o strângere de inimă, tot mai mare pe măsură ce se apropia momentul în care avea să se întoarcă Ojsternig şi avea să i-l ia pentru totdeauna. Micuţul avea pielea rozalie şi părul blond şi creţ care, crescând, avea să se onduleze în bucle moi. Semăna cu Mikael, însă avea ochii albaştri, ca ai Eloisei.

Tobele tăcură.

— Lelio Depretis! anunţă din curte vocea lui Agomar. Ai fost condamnat la moarte pentru înaltă trădare. Ai complotat să-l ucizi pe moştenitorul de drept al tronului. Capul şi trupul tău nu vor fi îngropate laolaltă.

— Nu! Vă rog! strigă ajutorul de contabil cu glasul sugrumat de frică.

Tobele începură să bată din nou.

— Şi pe urmă ne va veni şi nouă rândul, spuse Lukrécia, frământându-şi mâinile.

— Nu! sări Agnete.

Eloisa şi Lukrécia se uitară la ea.

— M-am gândit multă vreme, le explică Agnete. Dacă ne vor omorî înainte de sosirea tatălui Domniei Voastre, riscă şi ca vreunul dintre cei de la castel să reuşească să fugă şi să îl anunţe. În acel caz, ar izbucni un război între ei şi tatăl Domniei Voastre. Se uită fix la Lukrécia. Vor aştepta să ajungă şi el. Şi oricât mi s-ar întoarce stomacul pe dos, trebuie să ne dăm de partea lui. Imediat ce va fi la castel, va trebui să-i vorbiţi şi să-i dezvăluiţi planul trădătorilor. Este singura noastră speranţă.

Din nou tobele tăcură. Se auzi plânsul ajutorului de contabil.

Într-o clipă, cele trei femei se grăbiră la fereastră. Când fură acolo, văzură o licărire metalică în aer. Imediat după aceea toporul greu al gâdelui izbi buturuga unde ajutorul de contabil era ţinut nemişcat de doi bărbaţi. Se auziră un zgomot cleios de carne, un trosnet de oase şi bufnitura tăişului care pătrundea lemnul. Capul lui Lelio se rostogoli în colbul din curte.

Cele trei femei avură impresia că văd cum se închidea şi se deschidea gura ajutorului de contabil, ca şi cum ar fi murmurat nişte cuvinte de-acum mute. Ochii lui erau căscaţi. Un şuvoi de sânge se revărsa din gâtul tăiat, în timp ce trupul se lăţea moale la poalele buturugii.

Soldaţii asistau în tăcere.

Agomar şi Marcus erau unul lângă celălalt.

Arialdo da Tarvis, bătrânul contabil, stătea cu capul plecat, palid la faţă.

Pe urmă, dintr-odată, o femeie, cu faţa brăzdată de lacrimi, cu părul ciufulit şi cu o expresie disperată în ochi, se desprinse de grupul de servitori care asistaseră la execuţie şi se aruncă în genunchi la picioarele lui Agomar.

— Domnia Voastră! spuse ea printre sughiţuri de plâns. Vă rog, daţi-mi capul… vă implor! Se bătu în piept. Domnule, îndurați-vă şi lăsaţi-mă să-mi îngrop fiul întreg, ca atunci când va veni ceasul învierii trupurilor să nu se arate la Judecata de Apoi fără cap!

— Hotărârea îi revine principelui, nu mie, răspunse Agomar, cu o înclinare uşoară a capului spre Marcus.

— Vierme, bâigui Agnete cu dinţii strânşi.

Marcus îi aruncă femeii un zâmbet răutăcios.

— O să primeşti capul fiului tău, îi spuse.

Femeia izbucni iar în sughiţuri.

— Mulţumesc, Domnia Voastră! Dumnezeu să vă binecuvânteze!

Marcus luă de păr ţeasta lui Lelio. Încă avea întipărit pe buze zâmbetul acela chinuit.

Femeia se duse spre el, cu braţele întinse, plângând.

Dar, cu o clipă înainte ca ea să ajungă la el, Marcus făcu stânga-mprejur şi aruncă ţeasta, care zbură prin aer, profilându-se pe cerul limpede, şi trecu

de zidurile castelului. Marcus izbucni într-un hohot de râs plin de cruzime şi spuse:

— Du-te să ţi-l iei, bătrâno!

Femeia rămase o clipă înlemnită, apoi, răcnind de durere, alergă afară plină de teamă.

Eloisa, Agnete şi Lukrécia o văzură cum fuge după capul fiului ei care se rostogolea pe râpa colinei, sărind din piatră în piatră, schimbându-şi continuu direcţia. Femeia era bătrână şi nu reuşea să ajungă ţeasta. Căzu şi se ridică iar, în timp ce soldaţii râdeau, îndemnând-o să alerge mai repede. Într-un târziu, capul se opri la poalele dealului. Femeia îl luă în mâini şi îl strânse la piept, mângâind părul fiului ei.

— Spectacolul s-a încheiat! strigă Agomar.

Pe urmă îi aruncă lui Marcus o privire, îi zâmbi şi înălţă capul spre fereastra de la care cele trei femei urmăriseră scena îngrozite. Se întoarse într-acolo şi Marcus şi se maimuţări, făcând o plecăciune ironică.

— Viermi scârboşi! făcu Agnete.

O luă în braţe pe fiica ei şi o strânse cu putere. Apoi, ca şi cum s-ar fi închipuit în locul mamei contabilului pedepsit, îi dădu brusc drumul. În cameră se lăsă o tăcere sumbră. Niciuna dintre cele trei nu reuşea să vorbească.

Puţin după aceea uşa se deschise fără să fi bătut cineva în ea. Agomar şi Marcus intrară cu aer dispreţuitor. Eloisa observă că mâna cu care Marcus aruncase capul lui Lelio era însângerată. Marcus, la rândul lui, îi observă privirea, îşi văzu mâna murdară de sânge şi, cu nepăsare, uitându-se la Eloisa, şi-o şterse pe piept, pătându-şi haina gălbuie, din mătase florentină lucioasă.

— Din acest moment nu mai puteţi ieşi din camera asta, zise Agomar.

— E valabil şi pentru Domnia Ta..., soţia mea, adăugă Marcus, chicotind, apoi făcu un pas înainte.

Harro rânji. Marcus se opri, înspăimântat. Agomar scoase pumnalul din teacă.

— Nu! sări Lukrécia.

Agomar se uită la ea.

— Vă rog, spuse Lukrécia.

Încet, Agomar îşi băgă pumnalul la loc în teacă. Aruncă o privire spre Harro şi pe urmă către pisică şi puii ei.

— Pare o menajerie, spuse el cu o strâmbătură plină de dispreţ.

— Mama mea trebuie să se ducă acasă, în fiecare zi, domnule, înaintă Eloisa. Trebuie să prepare unguentele pentru copil.

— O să o facă aici, răspunse cu duritate Agomar.

— Nu e posibil, domnule, răspunse Eloisa. Ca să aibă efect, trebuie culese ierburi proaspete.

Agomar se uită în tăcere la ea, reflectând.

— Şi ce ne interesează dacă bătrâna iese din castel? interveni Marcus.

Se apropie de nou-născutul care continua să doarmă. Îl mângâie pe cap.

Agnete o reţinu pe Eloisa de braţ. Marcus îi zâmbi mieros.

— Fiul meu rămâne aici, spuse. Şi curviştina, adăugă arătând spre Eloisa. Îndreptă un deget spre Agnete. Dacă ai să lipseşti mai mult de trei ore, unul dintre ei doi ar putea avea un accident urât.

Îl ciufuli brusc pe nou-născut, trezindu-l din somn. Copilul deschise ochii şi începu să plângă.

— Da, camera asta chiar pare un serai, zise Marcus şi râse din nou.

Eloisa luă copilul în braţe şi începu să-l legene.

— Lasă-l, porunci atunci Marcus, cu privirea lui răutăcioasă. Dă-i-l mamei lui! zise şi arătă spre Lukrécia.

Agomar râse amuzat. Pe urmă, văzând că Eloisa îl strângea la piept pe micuţ, răcni la ea.

— Nu l-ai auzit pe principe? Dă-i-l imediat mamei lui!

Lent, Eloisa îi dădu Lukréciei copilul. Lukrécia îl luă pe micuţul care nu înceta să plângă şi îl legănă caraghios.

— Ce scenă impresionantă! spuse Marcus.

— Ne-am înţeles, nu-i aşa, bătrâno? se răsti Agomar către Agnete.

Apoi, fără să aştepte un răspuns, ieşi. Marcus îl urmă mergând legănat.

Când închiseră uşa, Eloisa aproape că îi smulse Lukréciei copilul din mână. Prinţesa se gârbovi, înlemnită.

— Îmi pare rău…, se bâlbâi ea.

Între timp, Agnete se întorsese spre fata ei.

— Ce unguente? o întrebă. Ce ierburi?

Eloisa scutură din umeri.

— Nu mi-a trecut prin cap un motiv mai bun, îi răspunse. Însă aşa, cel puţin una dintre noi va putea să iasă… Ochii i se umplură de speranţă. Dacă s-ar întoarce Mikael…

Agnete încuviinţă, uimită de isteţimea fetei ei.

Eloisa îşi descheie corsajul şi-şi dezgoli un sân, ducându-şi copilul la sfârc, cu o privire sfidătoare spre Lukrécia. Ştia că nu era vina principesei şi totuşi nu reuşea să n-o deteste de fiecare dată când se gândea la ce se întâmpla.

Copilul începu să sugă şi se opri din plâns.

— Încă nu i-ai pus un nume, spuse Lukrécia, încercând să destindă situaţia.

— Nu e fiul meu, răspunse Eloisa cu asprime, dar în glasul ei se putea

ghici durerea.

— Alege-i tu numele! insistă Lukrécia. E fiul tău.

— Nu pentru multă vreme, răspunse Eloisa neagră de supărare.

— Dă-i un nume! spuse Agnete.

— Atunci se va numi Marcus al III-lea, hotărî Eloisa.

Agnete încruntă din sprâncene, însă nu spuse nimic. În schimb, Lukrécia făcu ochii mari.

— Dar acesta este numele pe care i-l va da tatăl meu! exclamă ea uluită.

Eloisa se uită la ea.

— Nu, spuse cu mândrie. Acesta este numele care i se cuvine.

66.

Mikael se simţea din ce în ce mai curat şi mai uşor, cu fiecare leghe parcursă în drum spre casă. În mintea lui întrebările pe care şi le pusese luni de zile îşi găseau răspuns. Volod mereu îi răspunsese că el n-ar fi ştiut să-i spună ce însemna libertatea. Era doar un cuvânt, repeta el mereu. Rebelii i se opuneau lui Ojsternig doar din simpla nevoie de a supravieţui. Luptau ca să-şi poată hrăni copiii, să nu moară de foame, legaţi fiind de o bucată de pământ sau de o mină. „Poate că într-o zi tu ai să fii cel care mă vei învăţa ce este libertatea", îi spusese într-o seară Volod. Acum însă, pe când călărea solitar în fruntea oamenilor săi, lui Mikael i se părea că ştie din ce în ce mai clar ce anume căuta şi pentru ce ar fi luptat. Cei puternici nu voiau libertatea, ar fi trebuit să renunţe la prea multe privilegii. Libertatea lor absolută nu putea exista decât dacă le-o luau tuturor celorlalţi. Şi asta se limpezea, din leghe în leghe, în mintea lui Mikael. Nevoia de a le potoli copiilor foamea era mult mai mult decât o simplă treabă practică. Dovedea că unii, prea mulţi, erau consideraţi nişte animale neînsemnate. Un om nu putea fi proprietatea altuia, îşi repeta Mikael. De acolo trebuia început. Să sfărâme lanţurile acelea. Toţi laolaltă. „Aceasta e prima libertate a noii lumi ce va să vină", se gândea el.

Să lupte pentru Eloisa, pentru fiul lui şi pentru Agnete însemna să lupte pentru toţi. Şi cu cât se gândea mai mult, cu atât simţea cum creşte în el dorinţa şi graba de a se întoarce acasă. Iuţeala cu care îşi îmboldea nerăbdător calul, îndemnându-i şi pe ceilalţi să-l urmeze, vântul care pe munţi îi biciuia faţa, totul realmente părea să smulgă de pe el greutatea, murdăria şi viciul, ceaţa interioară care, în Konstanz, se lipiseră de trupul şi de sufletul lui ca o boală.

— O s-o numim *Konstanzită*, boala asta nouă fără leac, glumi Berni.

Mikael râse.

— Înveţi să râzi? Ăsta da fapt excepţional! exclamă Berni. Îţi priesc.

Mikael întoarse capul să se uite spre Leinz, care se vedea de-acum la orizont, în spatele lor, pe când mergeau de-a lungul malului Dravei.

— Nu, nu tu, spuse el cu ochii luminaţi de entuziasm. Desfăcu larg braţele, cuprinzând valea, munţii şi cerul de sfârşit de iulie, de un albastru intens. Asta! îi zâmbi. Respiră, zise. Se simte deja miros de-acasă. Şi ăsta-i singurul leac pentru *Konstanzită.* Arătă spre un punct nedefinit din faţa lor, undeva pe fundul văii. Astă seară vom fi la Kirchbach. Iar mâine-dimineaţă o luăm iar la drum, spuse el visător. Mai e puţin, murmură, cu un tremur în glas.

Se pierdu în fanteziile lui, care îi dăduseră puterea să reziste oboselii, care îl împinseseră să stoarcă de puteri oamenii şi caii, care îl făcuseră să parcurgă traseul de întoarcere spre Raühnvahl în mai puţin de jumătate din timpul care-i trebuise la venire.

Când se întoarse spre Berni, revenind la realitate, nu-l mai găsi lângă el. Nu se uită în spate să-l caute. Ştia foarte bine unde era. Lângă Emöke. Zâmbi. Ceea ce se întâmpla între Emöke şi Berni îl umplea de uimire.

În timpul uneia dintre seratele organizate de conte, la Konstanz, Mikael observase că Berni şi Emöke îşi zâmbiseră. Pe urmă, Berni se alipise grupului, părăsindu-şi stăpânul ca să înfrunte o viaţă care nu-i oferea nimic altceva decât pericole.

Şi zi după zi, Mikael asistase la transformarea miraculoasă a lui Emöke. În dimineaţa în care se pregăteau să fugă din Konstanz, când o găsise fixând cu privirea apele liniştite ale lacului, ea îi spusese: „Gregor pleacă". Apoi adăugase: „Se dă deoparte. Mă lasă liberă". Atunci Mikael nu înţelesese la ce se referea. Nici măcar nu o băgase în seamă. O luase ca pe una dintre frazele într-o doară ale lui Emöke. Însă după aceea, pe măsură ce înaintau pe drumul de întoarcere, începuse să observe schimbări. Mai întâi imperceptibile, pe urmă din ce în ce mai evidente. Privirea lui Emöke devenise din ce în ce mai puţin goală, mai puţin absentă şi mai puţin distantă. Nu o mai văzuse vorbind singură, visătoare, cum obişnuia. Era ca şi cum încet-încet se întorsese printre ei, după o călătorie făcută într-o altă lume sau după o lungă letargie.

Pe urmă, Mikael sesizase că Berni călărea mereu alături de ea. La început nu scoteau niciun cuvânt. Şi seara, în timp ce mâncau, Berni se aşeza lângă ea şi se îngrijea să-i umple pocalul cu bere dacă era gol ori se prefăcea că nu îi e foame ca să-i dea o parte din mâncarea lui. După o vreme, Berni începuse să se aşeze lângă ea şi când era timpul de culcare şi Mikael observase că se uita la ea cum doarme, cu un zâmbet pe buze. Mai pe urmă, Berni se

întinsese lângă ea, sub pătură. Şi pe urmă, într-o noapte când Mikael n-avea somn, pradă entuziasmului şi îngrijorării pentru întoarcere, îi văzuse dormind mână în mână. În ziua următoare, călărind unul lângă celălalt, nu încetaseră o clipă să-şi vorbească. În noaptea următoare, Mikael surprinsese un sărut, rapid şi caraghios, în vârful buzelor. În cele din urmă începuseră să doarmă îmbrăţişaţi, sub o singură pătură, şi în unele nopţi, în întuneric, Mikael le auzise respiraţia gâfâită.

Emöke nu încetase niciodată să cânte, însă şi în cântul ei se produsese o transformare. Ascultând-o, Mikael se surprinsese gândindu-se că melodiile ei se deplasaseră din cer pe pământ. Îşi pierduseră o parte din magie, din fascinaţia aceea indescifrabilă care scotocea în cele mai îndepărtate unghere ale sufletului. Se făcuseră din carne. Vorbeau despre viaţă, despre dragoste, aşa cum reuşeau să le perceapă oamenii obişnuiţi. Cum ar fi cântat oricare femeie îndrăgostită. Însă Mikael nu le găsea mai puţin impresionante. Din contră, recunoscându-se în sentimentele acelea atât de fireşti şi de obişnuite, aceleaşi pe care le avea pentru Eloisa, se simţea şi mai emoţionat.

Doar o dată o zărise pe Emöke deoparte, pe vârful unui munte, aşezată pe o stană de piatră albă, învelită în muşchi, cu privirea spre amurg, cu părul despletit fluturat de vânt şi cu o privire melancolică.

— Ce se întâmplă? o întrebase Mikael, apropiindu-se.

Emöke se întorsese spre el. Zâmbise.

— Câteodată îmi lipseşte, îi răspunsese ea.

— Cine?

— Gregor.

Mikael nu ştiuse ce să zică. Ridicase din umeri, zâmbindu-i la rândul lui. Apoi se uitase spre est, spre Raühnvahl, spre Eloisa, spre fiul său pe care nu-l văzuse niciodată, spre destinul lui.

— O să reuşim? o întrebase.

Emöke întinsese un braţ şi îi luase o mână într-a ei.

— Nu ştiu, Mikael, îi răspunsese.

Şi el, când o auzise pronunţându-i numele, avusese o senzaţie ciudată, plăcută, aşa cum nu mai simţise înainte.

— Ce vezi? insistase el.

Emöke îşi lăsase privirea să hoinărească de jur-împrejur.

— Munţi, pajişti, copaci, soarele care asfinţeşte, stelele care încep să strălucească pe cer, răspunsese ea şi se uitase din nou la el.

— Nu auzi nimic? continuase Mikael, cu o vagă senzaţie de ameţeală.

— Aud vocea ta, vântul, nevăstuica la vânătoare, lemnul care arde în foc, caii care nechează, oamenii care râd, răspunsese Emöke cu un zâmbet plin de dulceaţă. Îi strânsese mai tare mâna. Darul s-a dus, murmurase ea, ca şi

cum ar fi fost un secret al lor. Şi ochii îi străluceau de bucurie. Sunt liberă, Mikael.

El simţise din nou o emoţie puternică auzind-o pronunţându-i numele, aşa cum ar fi făcut oricare altă fată.

— Bine ai revenit, Emöke! îi spusese, mişcat, în timp ce se îndepărta.

Pierdut în aceste gânduri Mikael aproape că nu-şi dădu seama că de-acum ajunseseră la Kirchbach. Îşi reveni şi se întoarse.

Berni şi Emöke călăreau mână în mână, pălăvrăgind veseli.

Mikael îşi aminti că, atunci când Emöke încă mai avea darul, cum îl numise ea, prezisese că el avea să se întoarcă acasă, însă ea nu. Şi realiză că, oricum, nu ar fi putut-o aduce înapoi, să o condamne la o viaţă de fugară în pădurea Mezesnig. Nu acum. Apoi, îi veni să zâmbească gândindu-se că Berni nu ar fi supravieţuit nici măcar o săptămână în pădure.

— Eşti plicticos, măscăriciule! îi strigă izbucnind în râs.

Când intrară în orăşel, îi duse pe oameni până la casa bătrânului comandant militar care îl cunoştea pe Raphael.

— Şi ceilalţi? întrebă bătrânul când îl recunoscu pe Mikael.

— Unii s-au căsătorit, alţii şi-au găsit de lucru în mine şi alţii…

— N-au rezistat, încheie pe un ton grav bătrânul. Nici bărbatul cu ochi de lup?

Mikael încuviinţă.

— Era o căpetenie bună, spuse bătrânul.

— Da.

— Acum se pare că tu eşti căpetenia, zâmbi bătrânul. Văd asta în privirea respectuoasă a oamenilor tăi.

Mikael roşi. Bătrânul îi puse o mână pe umăr.

— Dacă baronul ţi-a dat spada lui, e fiindcă ai toate calităţile ca să fii un şef bun. N-ai de ce să te ruşinezi.

— Ne întoarcem acasă, zise Mikael.

— Da, îmi închipuiam, zise bătrânul. Puteţi dormi în lazaretul mănăstirii, ca data trecută. Şi, tot ca data trecută, voi fi bucuros ca tu să iei cina la mine astă-seară.

Mikael îi duse pe oameni la mănăstire, apoi îl luă deoparte pe Berni.

— Măscăriciule, aici sunt fraţi. La noapte ţine-ţi mâinile acasă! îl avertiză.

— Am să încerc, răspunse Berni. Pe urmă, văzând că Mikael se întuneca la faţă, îi spuse: Glumesc!

— Râzi, frate! îl îndemnă Emöke din spatele lor.

Mikael scutură din cap, amuzat, şi se îndreptă spre casa bătrânului, care era, în Kirchbach, atât garnizoană militară, cât şi închisoare.

La cină îi făcu un rezumat detaliat despre călătoria lor, despre şederea la

Konstanz, despre rugul lui Jan Hus. Însă se abţinu să-i povestească bătrânului despre întâlnirea cu Ojsternig.

Bătrânul nu puse întrebări.

Când sosi timpul să-şi ia rămas-bun, Mikael simţi pe umerii lui toată greutatea răspunderii vieţilor lui Emöke şi a lui Berni. Se iar gândi că Emöke spusese că nu avea să se mai întoarcă acasă.

— Domnia Voastră, spuse el ajuns în uşă, întors spre bătrân, trebuie să vă cer o favoare! Femeia care este cu noi…

— Ultima oară era sora ta, râse soldatul.

— Da, ei, uite…

— Nu-mi datorezi explicaţii, zâmbi bătrânul. Dă-i-înainte, ce voiai să-mi ceri?

— Femeia şi unul dintre bărbaţi… poate l-aţi observat…

— Ologul, zise bătrânul.

— E om de treabă. Îi sunt dator, spuse Mikael.

— Ceea ce nu-l face mai puţin olog, zise bătrânul.

— Nu… Mikael se împiedică în cuvinte. Domnule, credeţi că Domnia Voastră le-aţi putea găsi ceva de făcut aici, la Kirchbach?

— Lasă-mă să mă gândesc. Am să-ţi dau un răspuns mâine-dimineaţă, răspunse bătrânul. Pe urmă îi puse o mână pe umăr. Ţii mult la femeie, nu-i aşa?

— Mult.

— Atunci am să văd ce pot face.

Fu o noapte agitată. Mikael ieşi din lazaret şi se întinse în curte, respirând miresmele grădinii fratelui erborist, aflată în plină floare. Privi cerul înstelat, senin, al acelei nopţi de sfârşit de iulie. Dormi un somn uşor, în care gândurile reale se amestecau cu visele. La gândul că erau de-acum la numai câteva zile de mers de Raühnvahl, sufletul lui era răscolit de entuziasm şi de teamă. Şi ce îl entuziasma, ce îl înspăimânta şi ce îl înfricoşa aducea cu sine entuziasmul. Nu ştia peste ce avea să dea. Nu ştia dacă ar fi putut face ceva. Nu ştia dacă ar fi fost la înălţimea situaţiei. Dar ar fi revăzut-o pe Eloisa. L-ar fi cunoscut pe fiul lui. S-ar fi întors acasă. Ar fi îmbrăţişat-o pe Agnete. Şi cine ştie dacă Harro ar mai fi fost în viaţă? Luptându-se cu mii de întrebări şi mii de îndoieli, când se iviră zorile era mai obosit decât atunci când se culcase.

Şi oamenii trebuie că dormiseră puţin. Şi ei trebuie că dăduseră piept cu alegerile pe care le implica părăsirea oraşului Konstanz. Acum posibilitatea de a muri se afla într-adevăr la un pas. Fiecare dintre ei, în noaptea aceea lungă, trebuie să-şi fi cântărit sentimentele şi propria hotărâre.

Mikael îl îmbrăţişă pe fiecare în parte, în timp ce-şi luau micul dejun.

— Ne ducem în întâmpinarea destinului nostru, le spuse cu glas sigur.

Trebuie să fiţi mândri de voi.

După o clipă, oamenii începură să glumească între ei, înveseliţi. Şi în ochii lor, intui Mikael, era o lumină nouă.

— Volod avea dreptate, îi spuse Manuele apropiindu-se de el. Eşti un şef bun.

— Prostii! răspunse Mikael, gândindu-se că era exact ce ar fi răspuns Volod.

Pe urmă se duse să pună şaua pe cal şi îl găsi pe bătrânul soldat aşteptându-l, cu un sac cu provizii pe care i le ceruse stareţului.

— Am chibzuit la rugămintea ta, îi spuse bătrânul. De ceva vreme mă gândeam să pun pe picioare un han, al cărui proprietar a murit. Ar putea fi o afacere bună, dacă ar fi condus cum trebuie. Însă eu sunt oştean, nu sunt un tip sociabil. Singur aş duce-o repede la faliment. Se uită în ochii lui Mikael. În schimb, cu un măscărici şi cu o cântăreaţă sunt sigur că vom face o grămadă de bani.

— De unde ştiţi că…, începu Mikael, uimit.

Bătrânul îl opri cu un gest al mâinii.

— Eu nu ştiu nimic, băiete, spuse. Eu, cel mult, presupun.

Mikael încuviinţă.

— Crezi că i-ar putea interesa o propunere de felul ăsta? întrebă bătrânul.

Mikael îi chemă pe Berni şi pe Emöke şi le spuse despre ce era vorba. Pe urmă o luă deoparte pe Emöke şi îi zise:

— Odată, mi-ai spus că tu nu te vei mai întoarce vreodată acasă.

— Nu-mi amintesc, răspunse Emöke, cu un zâmbet uşor.

— Mereu mi-a fost teamă că asta însemna că ai să mori, îi mărturisi Mikael, dându-şi doar în clipa aceea seama cât de mult îl frământase acel gând.

Emöke îi zâmbi.

— În schimb, sunt vie, spuse ea. Se uită la Berni, cu ochii plini de dragoste. N-aş fi avut nimic din toate astea dacă n-ai fi fost tu.

Mikael se simţi depăşit de emoţie.

— Atunci ce crezi că vei decide? o întrebă direct.

— Mulţumesc, Mikael, răspunse Emöke.

— E un da?

Emöke încuviinţă, surâzând.

— Îmi lipsesc puţin frazele tale într-o doară, îi spuse Mikael.

— Mie nu, răspunse Emöke.

Mikael se uită la ea în tăcere. Nu reuşea să se obişnuiască deloc cu schimbarea aceea. Însă era extraordinară.

— Îmbrăţişează-mă, înainte să încep să plâng! îi spuse Emöke.

— Dacă te îmbrăţişez, mă pun eu pe plâns, îi mărturisi Mikael.

Emöke îl înlănţui cu braţele în jurul gâtului şi îl strânse tare.

— Râzi, frate! îi şopti ea la ureche. Viaţa e frumoasă şi proastă.

— Astea sunt numai tâmpenii pe care ţi le-a băgat în cap măscăriciul, glumi Mikael, desfăcându-se din îmbrăţişare, posac, cu ochii înceţoşaţi de lacrimi.

Pe urmă se întoarse să se ducă la Berni, dar se opri.

— Spune-mi că totul va merge bine, îi ceru. Chiar dacă nu mai ştii dinainte.

— Totul o să fie bine, Mikael, răspunse ea, pe un ton blând.

Mikael încuviinţă şi se întoarse la bătrân şi la Berni.

— Atunci se pare că veţi avea doi oameni deosebiţi, care se vor îngriji de hanul Domniei Voastre, zise.

Bătrânul zâmbi mulţumit. Pe urmă arătă cu degetul spre Emöke şi Berni.

— Nu ştiu cum vă numiţi, spuse el serios, dar ştiu cu siguranţă că numele vostru nu poate fi Berni, măscărici al contelui Chapuys de Reves, şi Emöke Albath, cunoscută ca Sfânta, ambii căutaţi de autorităţi, zic bine?

— Aveţi perfectă dreptate, Domnia Voastră, replică prompt Berni. Permiteţi-mi să mă prezint. Eu sunt Leonida Argos, oier şi poet amuzant, şi vin din Elada. Iar ea, arătă el spre Emöke, făcându-i cu ochiul, având în vedere că doarme în patul meu, cu siguranţă nu e o sfântă.

Bătrânul izbucni în râs. Şi aşa făcu şi Mikael, în timp ce Emöke se lipea de şoldul strâmb al lui Berni şi îl săruta pe obraz.

— Nu vă pot asigura că într-o zi nu mă veţi blestema că v-am agăţat de un olog atât de tâmpit cum e măscăriciul ăsta, zise Mikael către bătrân, bătându-l pe umăr pe Berni.

— Oh, pe toate băşinile infernului! exclamă Berni. Unde o să sfârşim dacă şi un fraier se apucă să facă glume spirituale?

O clipă mai târziu însă, erau cu toţii serioşi. Sosise momentul să se despartă. Şi, în timp ce se îmbrăţişau caraghios, nici măcar Berni nu găsi o glumă potrivită momentului.

Cu o clipă înainte de a urca în şa, Mikael fu ajuns din urmă de bătrân.

— Salută-l pe baron din partea mea, îi spuse comandantul din Kirchbach. Apoi, coborând glasul, adăugă: Stăpânul Ojsternig a trecut pe aici cu două zile în urmă, cu cincizeci de cavaleri înarmaţi până-n dinţi. A pus un preţ pe capul unui anume tânăr rebel şi i-a avertizat pe toţi că acel tânăr urma să treacă pe aici. Îl strânse de umăr cu o mână care, cândva, trebuie să fi fost zdravănă şi puternică. Fii atent, băiete, şi ai grijă de tine!

67.

În a treia zi a lunii august, Ojsternig fu văzut la mai mult de o milă distanță, la răscrucea cu Raühnvahl. Așadar, când își făcu intrarea la castel cu oamenii lui, ridicând colbul din curte, Agomar era deja acolo să-l întâmpine.

Agomar observă imediat că stăpânul lui părea obosit de drum. Însă citi în privirea lui și o emoție intensă, ceva ce semăna cu mânia și excitarea la un loc.

Ojsternig, coborât de pe cal, văzu că buşteanul cel mare era murdar de sânge.

— A trebuit să muncești mult? îl întrebă pe Agomar.

În momentul acela sosi și Marcus. Ojsternig nu-i aruncă nici măcar o privire.

— A trebuit să ordon o execuție, răspunse Agomar.

— Rebeli? întrebă Ojsternig.

— Ceva mai rău, îl avertiză Agomar, scuturând din cap, consternat. Vă amintiți de Lelio, ajutorul de contabil angajat de Arialdo?

Ojsternig încuviință.

— S-a descoperit că voia să vă ucidă moștenitorul, continuă Agomar.

— Ce interes putea avea să facă așa ceva? întrebă imediat Ojsternig.

Agomar se întoarse spre Marcus. Ojsternig duse mâna la pumnal, încins de furie, și făcu un pas spre Marcus.

— Tu?

— Nu, stăpâne, nu e cum vă închipuiți! interveni prompt Agomar, reținându-l.

— Contabilul a încercat să-l corupă pe principe, asta da, ca să obțină privilegii. Însă principele a venit la mine și l-a denunțat.

Încet, Ojsternig își relaxă mâna care strângea pumnalul, fixându-l cu privirea pe Marcus. Se repezi la el cu ochii mijiți, în timp ce se străduia să înțeleagă.

— Vlăguitule, zise în cele din urmă, pe un ton rece, ori ești mai deștept decât credeam, ori ești chiar mai prost.

— Nu mi-am făcut decât datoria, răspunse Marcus.

Vocea îi era nesigură și imediat lăsă privirea în jos. Ojsternig continuă să se uite la el în tăcere. Pe urmă îl luă de braț pe Agomar și se îndepărtă.

— Vreau să dublezi straja, îi spuse.

— Pericolul a trecut, îl asigură Agomar.

— Nu pentru treaba asta, zise Ojsternig, încheind subiectul cu un semn cu

mâna. L-am întâlnit pe Curăţă-rahat la Konstanz. Şi pe Nebună. Pe faţă îi apăru un zâmbet mulţumit şi sălbatic. Şi cred că l-am rănit de moarte pe mai-marele rebelilor.

— Volod cel Negru? întrebă uimit Agomar. Dar ce făceau la Konstanz?

— N-am idee, răspunse Ojsternig, ridicând din umeri. Cu excepţia faptului că o arătau pe Nebună drept cântăreaţă. Râse. Era cunoscută sub numele de Sfânta. Făcu o strâmbătură de dezgust. N-am văzut în viaţa mea atâta rahat ca la Konstanz. În orice caz, după incident, am obţinut de la împărat permisiunea să părăsesc Curtea… nu fără să trebuiască să dovedesc că nu atentam la viaţa lui. Neam de idioţi!

— Atunci, de ce să dublez straja? întrebă Agomar, care nu reuşea să urmărească gândurile stăpânului său. Dacă l-aţi ucis pe mai-marele rebelilor…

Ojsternig îl luă de umeri, viguros. Avea ochii aprinşi de o emoţie care ar fi putut părea bucurie.

— Sunt sigur că acel Curăţă-rahat se va întoarce. Zâmbi. El a ajutat-o pe Nebună să fugă, acum sunt sigur de asta. Încă nu ştiu cum a făcut, însă am de gând să descopăr. Iar acum se va întoarce ca să o elibereze pe femeia lui şi să-şi ia fiul înapoi.

— Dar cum a aflat de copil? întrebă uimit Agomar.

— Eu i-am spus, răspunse Ojsternig, radios. Şi acum vreau să-mi văd moştenitorul, spuse el îndreptându-se spre intrarea castelului. Pe urmă, pe neaşteptate, se opri. Îl trase spre el pe Agomar. Vlăguitul nu-mi mai e de folos, murmură, cu un rânjet răutăcios pe buze. Pune la cale dispariţia lui.

— Stăpâne, sunteţi sigur? îl întrebă Agomar.

— De ce? replică dur Ojsternig.

— Iată… mă gândeam… Agomar ezită. Nu ar fi mai prudent să-l lăsăm pe urmaş să crească până când veţi fi sigur că va supravieţui?

Ojsternig îl ţintui cu privirea. Un licăr de bănuială, doar pentru o clipă, îi înceţoşă privirea. Pe urmă ochii îi deveniră din nou de gheaţă.

— De ce îmi pui la îndoială poruncile? îmi ascunzi ceva, Agomar?

— Nu, stăpâne! răspunse Agomar, lăsând capul în jos în semn de supunere.

— Copilul ăla e fiul lui Curăţă-rahat şi al servitoarei. Va creşte puternic, aşa ca ei, spuse Ojsternig. Numai copiii nobililor vin pe lume drepţi ca ovăzul udat de ploaie.

— Mă voi îngriji, stăpâne, spuse Agomar.

Odată intrat în castel, Ojsternig privi pe furiş în curte de la o ferestruică. După ce îl văzu pe Agomar apropiindu-se de Marcus şi tăinuind cu el, urcă la etajul superior.

Când intră în cameră, Eloisa îl alăpta pe copil, cu corsetul complet descheiat. Se întoarse pe dată cu spatele la Ojsternig, încercând să se acopere. Agnete se ridică imediat în picioare.

— Tată! strigă Lukrécia.

Ojsternig abia dacă se uită la ea.

— Fiica mea! răspunse el, apoi se apropie de Eloisa.

Harro rânji. Ojsternig îl lovi cu piciorul.

— Credeam că ai murit, zise. Asta înseamnă că nu ți-am tras destule.

— Cuminte, Harro! îl liniști Lukrécia, îngenunchind alături de câine, în timp ce Ojsternig se pregătea să-i mai tragă un picior.

Ojsternig ridică din umeri și se duse la Eloisa.

— Arată-mi-l pe moștenitorul meu! îi spuse, apucând-o de umăr și silind-o să se întoarcă.

Eloisa își ținea corsetul, acoperindu-și sânul la care nu sugea fiul ei. Ojsternig se uită la copil. Întinse o mână ca să îl mângâie pe cap. Eloisa se dădu înapoi.

— Să nu îndrăznești! șuieră Ojsternig. Pe urmă întinse din nou mâna și și-o trecu prin părul blond al copilului, care sugea liniștit. Da, nu-i nicio îndoială cine e tatăl, spuse mulțumit. Seamănă ca două picături de apă.

— Înălțimea Voastră…, începu Lukrécia, trebuie să vă vorbesc…

Ojsternig nu o luă în seamă și continuă să se uite la copilul care sugea. Agnete îi făcu semn Lukréciei să continue. Trebuiau să-i spună de complotul lui Marcus și Agomar.

— Tată…, repetă Lukrécia.

— Ce-i? întrebă Ojsternig nerăbdător, întorcându-se spre fata lui.

Lukrécia deschise gura ca să vorbească, dar în momentul acela apăru Agomar. Lukrécia tăcu.

— Principe, spuse Agomar, aruncându-i o privire fugară Lukréciei.

Lucilla, servitoarea care era amanta și în același timp informatoarea lui, auzise ce-și propuseseră să facă cele trei femei. Iar acum Agomar trebuia să facă în așa fel încât Lukrécia să nu poată sta de vorbă cu Ojsternig.

— Aș fi vrut să plănuiesc cu Domnia Voastră treaba aia… însă văd că sunteți ocupat. Nici Arialdo de Tarvis nu pare să fie în apele lui, vrea să vă pună la curent cu situația finanțelor Domniei Voastre. Și poate vreți să mâncați și să vă odihniți. Avem o friptură de lebădă care vă așteaptă.

Ojsternig încuviință, iritat.

— Vin acum, zise. Se întoarse spre Eloisa. Ai destul lapte? o întrebă.

— Nu-mi lipsește, răspunse Eloisa.

Ojsternig mângâie din nou capul copilului, neluând în seamă ce se petrecea în jurul lui. Se uită fix în ochii Eloisei.

— O să se numească Marcus al III-lea, îi spuse, pe un ton sfidător.

Eloisa îi susţinu privirea, cu mândrie.

— Da, răspunse ea.

Ojsternig încruntă din sprâncene, surprins. După aceea se întoarse spre Lukrécia şi îi spuse distrat:

— Acum n-am timp de tine.

Agomar îi aruncă principesei o privire batjocoritoare.

— Mi-e foame, i se adresă Ojsternig lui Agomar. Zi-i lui Arialdo să-şi aducă registrele la masă. Pe când se îndepărta, cele trei femei îl auziră că spune: Nu mă interesează amănuntele dispariţiei. Ţi-am spus să te ocupi tu de treaba asta. Fă-o şi gata!

— Agomar bănuieşte ceva, spuse tristă Eloisa.

În după-amiaza aceea, Lukrécia, înainte de a putea vorbi cu tatăl ei, se plânse de o durere de stomac. Se ghemui la pământ şi un lichid verzui îi făcu spume la gură.

Agnete înţelese imediat că fusese otrăvită. Fugi la colibă şi luă toate antidoturile pe care le avea. Însă, când intră în camera Lukréciei, principesa leşinase şi, în rarele momente în care deschidea ochii, delira, zvârcolindu-se de durere.

Ojsternig era aşezat pe patul fiicei lui. Şi nu reuşea să înţeleagă ce simţea. În sufletul lui, în afară de furie, se agita un sentiment pe care nu voia să-l recunoască.

— O să trăiască? o întrebă pe Agnete.

— Nu cred, răspunse Agnete. Nu ştiu ce otravă s-a folosit. Însă e puternică.

Ojsternig o înşfacă de gât, strângând-o până aproape să o sufoce.

— Dacă va muri, ai să mori şi tu odată cu ea! strigă el.

Când Ojsternig slăbi strânsoarea, Agnete tuşi şi pe urmă spuse, fără teamă:

— Atunci am să încep să-mi încredinţez sufletul lui Dumnezeu, fiindcă nu cred că o voi putea salva.

Ojsternig strânse pumnii până când i se albiră încheieturile, scrâşnind din dinţi. Pe urmă o lovi pe Agnete cu o palmă violentă, fapt care-i făcu buza de jos să sângereze. Rămase nemişcat, gâfâind ca un taur. Îndreptă degetul spre Agnete.

— Fă tot ce trebuie! îi spuse cu sălbăticie. Nu pierde timpul cu rugăciuni. Înainte să-ţi tai capul, am să-ţi dau vreme să-l chemi pe Dumnezeu…

— Dezbracă-te! spuse Lukrécia, cu glas slab, delirând.

Ojsternig se întoarse spre pat.

— Nu sunt… nu sunt ca ea…, continuă Lukrécia, agitându-se, palidă, fără

putere. Îmi pare rău, tată… nu sunt ca ea…

Ojsternig împietri. Ştia la ce se referea fata lui. Ştia pradă cărui coşmar îi căzuse.

— Doare, tată…, continuă Lukrécia cu o voce slabă.

Ojsternig îşi amintea noaptea în care fiica lui pronunţase acele cuvinte. Fusese prima oară când el o avusese, văzând în ea puţin din soţia care îi excitase atât de mult simţurile.

— Nu mă mai chema… niciodată… tată… suspină Lukrécia.

Ojsternig nu-şi amintea ca fata să-i fi spus vreodată vorbele acelea.

— Nu mă mai chema… tată… în timp ce facem…, Lukrécia gâfâi. Cuvintele i se strânseră în gât, lăsând loc unui geamăt de durere, în timp ce se răsucea pe o parte şi pe alta din cauza durerilor provocate de otravă.

Ojsternig nu ştia dacă frământarea aceea nu era mai degrabă din cauza primei lor nopţi, când îi luase virginitatea.

— Nu am… să mai spun niciodată…, reluă Lukrécia. Niciodată… vă jur…

Şi din ziua aceea, în tot timpul în care abuzase de ea, Lukrécia nu mai scosese un sunet.

— Tată…, murmură Lukrécia.

Doar atât.

Ojsternig avu o senzaţie de profundă nemulţumire. Nu voia să o mai audă pe fiica lui. Se întoarse spre Agnete.

— Dacă eşti sigură că nu va supravieţui, dă-i ceva să moară mai repede! aproape că urlă el la ea.

— Ca un animal? zise Agnete.

— Tată…, repetă Lukrécia, cu un glas slab, de fetiţă.

Ca o rugăciune.

— Fă-o să tacă! porunci Ojsternig, împingând-o pe Agnete spre patul Lukréciei.

— Stăpâne, zise Agnete, fiica dumneavoastră voia să vă spună…

— Nu mă interesează! ţipă Ojsternig.

Însă acum Agnete alesese să nu tacă, indiferent ce se întâmpla în sufletul lui Ojsternig.

— Fiica dumneavoastră a descoperit că Agomar şi Marcus au pus la cale să vă ucidă, spuse pe nerăsuflate.

Pentru Ojsternig fu ca o găleată cu apă rece, care îl smulse din stânjeneala lui şi îl readuse la realitate. O clipă, se uită fix la Agnete. Simţi cum îl năpădeşte furia. Ridică masa din cameră şi o aruncă în aer cât colo. Mobila căzu pe podea cu o bufnitură surdă. Ojsternig se îndreptă spre uşă.

— Tată…, murmură Lukrécia.

Ojsternig trânti uşa violent în urma lui şi se duse de-a lungul coridorului

fără să remarce că o servitoare frumușică se îndepărta în vârful picioarelor ducându-se la amantul ei, Agomar, să-l avertizeze că trădarea fusese descoperită.

Ojsternig se urcă pe cal și părăsi castelul. Când fu în pădure, se opri și coborî. I se învârtea capul. Pe urmă simți cum se rupe ceva în el. O trosnitură, ca a unei fisuri ce se deschidea în el. Și ceva arzător, în mijlocul pieptului. Își aminti că simțise asta și cu câteva luni în urmă, după ce Emöke îi spusese, ca un blestem: „Tu ai să iubești". Își aminti că simțise deja cum se deschidea fisura aceea, însă în ziua aceea reușise să o închidă. Și avea să reușească și de data asta, se gândi. „Nu eram eu în camera Lukréciei", își spuse cu voce tare. Și atunci răceala, care nu permitea niciunui sentiment să-l sensibilizeze, coborî în el, stingând căldura aceea care îi arsese pieptul și îl făcuse vulnerabil.

Când se întoarse la castel, Agomar îl aștepta.

— Ce vrei? îl întrebă Ojsternig, cu voce dură, metalică, lipsită de emoții.

— Trebuie să vă mărturisesc o scăpare, îi spuse atunci Agomar, cu aer contrariat. Am făcut o mare greșeală.

— Ba bine că nu! strigă Ojsternig, cu chipul încordat și mâna pe pumnal.

Agomar îi întinse un flacon de sticlă de culoarea chihlimbarului. Ojsternig nu se atinse de el.

— Ce-i asta?

— Otravă, răspunse Agomar. După ce fiica voastră a fost… Se întrerupse, scuturând din cap. Am percheziționat camera lui Marcus. Agită flaconul în aer. Și am găsit asta. Lăsă capul în jos. Greșeala mea a fost să cred că l-aș putea controla. În absența Înălțimii Voastre, se dăduse pe lângă mine și îmi propusese să vă ucid, ca să devin principe. Însă mi-a spus că nu voia să trăiască aici, că ar fi fost mulțumit cu o rentă îndestulătoare și mi-ar fi lăsat mie guvernarea regatului.

Ojsternig se uita nepăsător la el.

— Am considerat că, făcându-l să creadă că sunt de partea lui, i-aș fi aflat mereu dinainte mișcările, deși știam că nu avea viitor, după cum mi-ați confirmat și Înălțimea Voastră astăzi, și în loc să…

Agomar lăsă mărturisirea neterminată.

— Și în loc să mă otrăvească pe mine a otrăvit-o pe fata mea? întrebă Ojsternig, neîncrezător. Nu se potrivește.

— Voia să vă otrăvească fără știrea mea, replică Agomar. Însă un servitor, în bucătărie, fără să vrea, a schimbat farfuriile.

Ojsternig se uită la el în tăcere.

— Ce de lucruri ai descoperit în așa de puțin timp! spuse într-un târziu. Și câte mi-ai ascuns?

— Dacă nu mai aveţi încredere în mine, spuse Agomar, îngenunchind în faţa lui, umil, voi suferi pedeapsa care credeţi că mi se cuvine.

Ojsternig îi puse o cizmă pe umăr.

— I-ai visat vreodată pe oamenii tăi, pe cei pe care i-ai trădat şi m-ai lăsat să-i omor ca pe nişte câini răpănoşi? îl întrebă.

Fără să ridice privirea, Agomar răspunse:

— Eu trăiesc în realitate, nu iau în seamă visele.

— Nici eu, spuse Ojsternig. Apăsă pe umărul pe care pusese cizma şi îl trânti la pământ. Du-i imediat sticluţa aia cu otravă moaşei, îi spuse, după care intră în castel.

Când fu înăuntru, sigur că nu-l vedea nimeni, se sprijini de zidurile reci. Respiră adânc şi încercă să născocească ceva plin de cruzime, fiindcă ăsta era singurul leac pe care îl ştia că să ţină departe slăbiciunea. Când hotărî ce are de făcut, gustând dinainte plăcerea şi amuzamentul pe care avea să i-l provoace, se duse în camera Eloisei.

— Curăţă-rahat al tău se întoarce, îi spuse.

Văzu cum în ochii fetei se aprinde o licărire de speranţă.

Îi zâmbi cu răutate.

— Îi poţi spune adio încă de pe acum. Am pus la cale pentru el o glumă grozavă.

68.

De mai bine de o oră Mikael se aciuase în desişul de fagi de la marginea pădurii Mezesnig, la sud de podul peste râul Uque, după ce scurtase de capete doi soldaţi de strajă. Din acel punct putea supraveghea coliba lui Agnete, care era la mai puţin de trei sute de picioare, dar în câmp deschis. Exact în ziua în care ajunsese din nou în Raühnvahl, le spusese oamenilor lui să se ducă la vechea ascunzătoare a rebelilor. Pe urmă, singur, coborâse spre vale şi se oprise pe la jumătatea pădurii. Era începutul lunii august şi noaptea era caldă. Dormise pe pământ, pe frunze, între două stane de piatră. Apoi, în zori, îşi călăuzise calul spre marginea pădurii, îl legase şi cercetase satul care se deştepta.

În lunga lui absenţă, care durase aproape un an, aşezarea crescuse ca urmare a sosirii pădurarilor şi a familiilor lor. Mikael numărase cel puţin douăzeci de locuinţe noi, trei grajduri şi un joagăr uriaş, în spatele căruia se afla un hambar, unde probabil locuiau rândaşii. Calculase că, în total, trebuie că se stabiliseră acolo peste o sută de persoane. Şi asta îi complica mişcările

fiindcă, dacă se putea încrede în sătenii lui, care cu greu l-ar fi dat în vileag dacă l-ar fi văzut cumva, nu avea idee cum ar fi reacţionat nou-sosiţii. Firește, asta fără să-l pună la socoteală pe Eberwolf, care, ca un trădător scârbos ce era, ar fi fost extrem de fericit să pună mâna pe el.

Numărul animalelor care păşteau, de la vaci la oi, se dublase. Uitându-se în jur, Mikael reuşea să-şi dea seama cum ar fi arătat în anii următori frumoasa lui vale îmbelşugată. Animalele, prea numeroase pentru furajul scos de pe imaşurile lăsate pentru păşunat, începuseră să dea iama la poalele pădurii Mezesnig, împiedicând-o să se refacă. Iar tăierea de-a valma a copacilor făcea restul. În câţiva ani, din pădurea Mezesnig avea să rămână doar o culme golaşă. Ojsternig gospodărea regatul cu o lăcomie meschină, luând totul pentru el, fără să se gândească la viitor.

În ora aceea cât rămăsese ascuns, Mikael nu văzuse mişcare la coliba lui Agnete. Părea nelocuită. Şi pe-afară erau semne clare de neîngrijire. Stiva de lemne pentru iarnă se dărâmase şi toţi buştenii erau împrăştiaţi pe jos, gata să putrezească odată cu primele ploi. Două oi se strecuraseră prin locul unde gardul se rupsese şi păşteau în iarba crescută din faţa intrării.

Mikael simţi un fior de teamă. Lipsa Eloisei nu îl mira. Aproape sigur era prizonieră la castel. Dar Agnete? Murise? O cunoştea prea bine ca să nu-şi dea seama că, dacă ar fi fost acolo, nu le-ar fi îngăduit oilor să-i umple pajiştea de căcăreze. Nici n-ar fi lăsat iarba să crească, fiindcă ar fi devenit regatul şerpilor şi al şoarecilor. Nici n-ar fi lăsat să putrezească pe jos lemnul pentru iarnă, stivuit cu atâta greutate. Şi nu se vedea nici măcar Harro.

În timp ce se frământa din cauza acestor întrebări neliniştitoare, Mikael, rezistând tentaţiei de a se apropia de vreun consătean care muncea pe câmpurile de ovăz şi de orz, o zări pe Agnete pe uliţa principală.

„Trăieşti!" gândi el cu o tresărire în inimă.

Agnete mergea cu pas grăbit, ca împinsă de o urgenţă.

Mikael se uită în jur, întrebându-se cum să facă să ajungă la colibă fără să fie văzut. Dincolo de râu, pe malul opus, două vaci mari păşteau nepăsătoare. Aveau câte o curea groasă şi zdravănă din piele în jurul gâtului. Mikael ieşi din desiş, trecu râul care în perioada aceea a anului nu era adânc şi, târându-se în patru labe, ajunse la cele două vaci. Le linişti cu sunetele pe care le scoteau sătenii şi, pe urmă, o apucă pe una de curea.

Vaca nu o luă la sănătoasa.

— Cuminte! îi murmură Mikael, mângâind-o.

Pe urmă, mai întâi şovăitor, apoi docil, animalul se lăsă dus pe pajişte, spre coliba lui Agnete, care între timp intrase înăuntru. Ascuns de trupul masiv al vacii, Mikael ajunse în spatele colibei. Se târî prin iarba înaltă şi se

strecură în ceea ce fusese cândva casa lui.

Auzind un zgomot în spatele ei, Agnete se întoarse, exact la timp ca să vadă o siluetă cu gluga trasă, care-i sărea în spate, îi astupa gura cu o mână și o îndepărta de fereastră.

— Eu sunt, murmură Mikael. Sunt eu!

Ochii lui Agnete se măriră, gura i se căscă, mâinile îi cuprinseră fața, o strânseră, o sărutară, îl traseră de păr în timp ce repeta fără să se poată opri: „Băieţaş… băieţaş… băieţaş…"

— Da, eu sunt, zise Mikael, emoționat. Sunt eu…

— Băieţaş…, spuse pentru o ultimă dată Agnete. Pe urmă ochii i se umplură de lacrimi și, pe când și le ștergea cu dosul palmei, izbucni în râs. Spusese Eloisa că ai să te întorci. Însă, o clipă mai târziu, pe fața ei zbârcită se citi o undă de îngrijorare. Ce faci aici? E prea primejdios! Ojsternig…

— Ssst…, șopti Mikael, punându-i un deget pe buze.

O trase spre el și o ținu strâns.

— Băieţaş…, repetă Agnete, lăsându-se în voia îmbrățișării. Apoi, încet, se desprinse de el, ca să-i privească fața. Chiar tu ești, spuse ca și cum ar fi vrut să se convingă.

Mikael îi citi în ochi o durere adâncă. Aproape că-i era frică să-i pună întrebarea aceea, dar nu putea să se abțină.

— Eloisa?

— E bine…, începu Agnete cu un glas nesigur.

— Am un fiu? o luă repede Mikael.

Agnete scutură din cap.

— Ai…, făcu ea cu greu, dar nu-l ai…

— Cum?

— Vino, băieţaş, stai jos! spuse Agnete luându-l de mână.

Se așezară la masă. Agnete șovăia.

— Te rog!

Atunci, cu glasul plin de teamă, Agnete îi povesti despre Eloisa, despre ce se întâmplase în urma soliei aduse de Lucio, despre moartea lui Eberwolf, despre planul plin de cruzime al lui Ojsternig, despre sechestrarea lor la castel, despre principesa Lukrécia care era pe moarte. Când termină, lăsă capul în jos. Îi luă lui Mikael o mână într-ale ei.

— Trebuie să fii tare! îi spuse ea. Când se hotărî să ridice din nou privirea, văzu în ochii lui Mikael o lumină care o uimi. Te-ai făcut bărbat! murmură.

— Nu pot îngădui așa ceva, rânji Mikael, urmând firul gândurilor sale.

— Nu face nebunii! îl imploră Agnete, luându-i fața în mâini. Uită-te la mine și ascultă-mă! Nu poți face nimic. Ojsternig are o oaste întreagă de oameni înarmați, să tot fie peste o sută cincizeci de soldați. El i-a spus Eloisei

că ai să te întorci… Se opri o clipă. Dar de unde putea şti? întrebă.

— Dă-l încolo! N-are importanţă, răspunse dur Mikael.

— Ascultă-mă, te rog! reluă temătoare Agnete. Când Eloisa o să înţarce copilul, Ojsternig nu va mai avea nevoie de ea şi o s-o lase să se întoarcă acasă. Atunci puteţi fugi, tu cu ea, să vă faceţi o altă viaţă…

— E fiul meu? întrebă Mikael, cu nările dilatate de furie.

Agnete lăsă capul în jos fără să răspundă.

— E fiul meu! rosti Mikael răspicat. Nu voi îngădui niciodată!

— Dacă ai să te laşi omorât, Eloisa vă va pierde atât pe tine, cât şi pe el. Ei? Te gândeşti la ea? întrebă Agnete, neconsolată.

— Cum îl cheamă? o întrebă Mikael.

După o scurtă pauză, Agnete spuse:

— Marcus al III-lea.

Pe chipul lui Mikael apăru o expresie mândră.

— E numele care i se cuvine.

Agnete simţi că i se umplu iar ochii de lacrimi.

— Acelaşi lucru i-a spus şi Eloisa.

Dar Mikael nu o asculta. Trupul lui fremăta de furie.

— Nu pot îngădui aşa ceva! repetă el cu încăpăţânare.

Dintr-odată, afară răsună un strigăt.

— Moaşă!

Agnete tresări. Mikael duse mâna la pumnal. Agnete se duse la fereastră.

— Vin, canalie! Pe urmă se întoarse spre Mikael, înspăimântată. Nu face prostii! Sunt trei şi sunt înarmaţi. Trebuie să mă întorc la castel, spuse în timp ce dădea deoparte cufărul care acoperea hruba. Principesa e pe moarte. Caut un leac, deşi nu sunt speranţe. Ridică chepengul. Fă-o pentru Eloisa! Ascunde-te şi aşteaptă să se îndepărteze!

Mikael se strecură în hrubă. În timp ce Agnete o închidea şi punea cufărul la locul lui, simţi cum se cufundă în trecut. Acolo începuse viaţa lui cea nouă. Acolo învăţase să reziste la frig, că-l cheamă Mikael, şi nu Marcus al II-lea de Saxa, acolo îl cunoscuse pe şoricelul Hubertus, primul lui prieten. Simţi un nod în stomac, găsind în întuneric culcuşul de paie unde-şi petrecuse atâtea luni de zile în timp ce se transforma din principe în şerb.

— Aşadar? L-ai făcut? spuse glasul unui soldat, intrând în colibă.

— Nu, nu l-am făcut, idiotule! răspunse Agnete, agresiv.

— Cât îţi trebuie? continuă soldatul.

Cizmele lui grele răsunară pe podea.

Mikael îşi aminti ce alinare era pentru el, în zori, să audă primele mişcări ale lui Agnete şi ale Eloisei, care se trezeau. Îşi aminti cât de singur se simţise şi cât de puţin timp avea ca să se bucure de zgomotul de deasupra

capului său făcut de saboții celor două femei. Și își aminti de supa fierbinte de la micul dejun, în care-și băga degetele amorțite de frigul nopții, înainte de a o mânca. Și de bucata de slănină pe care i-o dăduse odată Agnete. Sau de ceapa pe care o împărțise cu Hubertus. Însă, în loc să fie impresionat, fremătă de mânie, strângând convulsiv pumnalul.

— N-ai să-mi iei ce mi-am dobândit! murmură. E al meu!

— Agomar ți-a dat otrava, continua să bombăne soldatul. Cât îți trebuie să găsești un leac?

— Vrei să o faci tu? exclamă Agnete. Bine. Stai jos! Uite aici ierburile mele! Salveaz-o tu pe principesă!

Soldatul scoase un mârâit.

— Grăbește-te, bătrâno! strigă el.

Mikael auzi că Agnete umbla cu niște sticluțe pe care le punea într-un sac.

— Fii atent să nu le spargi, matahală fără minte! îi spuse soldatului.

Apoi, Mikael auzi cum soldatul se apropia de ieșire.

— Știi că bătrânului Raphael îi e foarte rău? spuse atunci Agnete pe un ton exagerat de ridicat.

— Cui? întrebă soldatul.

— Ar trebui să te duci pe la el, continuă Agnete.

— Dar dacă nici măcar nu știu cine dracului e? Te-ai prostit de tot? întrebă soldatul ieșind.

Mikael știa că Agnete îi vorbise lui.

— Ba îți zic că ar trebui să te duci pe la el, încheie Agnete cu glas tare.

Mikael îi auzi pe soldați cum chicoteau și pe urmă cum caii se îndepărtau. Când fu sigur că era singur, urcă scărița. Tot mai avea o treaptă ruptă. Apăsă pe chepeng și îl ridică fără efort, cu toate că avea cufărul deasupra. Își aminti cât se chinuise cândva, în noaptea în care Hubertus alesese libertatea și fugise, îndemnat de firea lui. În schimb, lui îi fusese frică să iasă din locul acela întunecat și să înfrunte viața, își amintea bine și asta. Suportase hingherea lui Eberwolf, trăise într-o continuă groază, se simțise întotdeauna cel mai slab dintre toți, incapabil să înfrunte munca și existența. Însă acum era puternic.

— Nu, n-ai să-mi iei ce-i al meu, Ojsternig! spuse el, ridicându-se cât era de mare.

Afară nu mai erau vacile ca să-i țină paravan. Dar el era iute. Chiar dacă l-ar fi văzut cineva, n-ar fi apucat să-l ajungă din urmă. Și în desiș era calul lui. Puțini cunoșteau pădurea ca el. Era în elementul lui. O luă la goană cu capul în jos și, într-o clipită, străbătu cei trei sute de pași.

Doar jos, sărind pe prund, se uită în urma lui, să vadă dacă nu-l urmărea cineva. Și așa aproape că dădu peste un bărbat pe care nu-l cunoștea,

îmbrăcat în pădurar, care suia malul râului.

O clipă privirile lor se încrucișară. Pădurarul zări pumnalul pe care Mikael îl scosese de la cingătoare.

— N-am nimic, nu mă omorâți! se smiorcăi el crezând că a dat peste un bandit.

Mikael trecu de el dintr-o săritură și intră în pădure. Când se întoarse, îl văzu pe pădurar cum alerga la străjile de pe pod și arăta în direcția lui.

Mikael încălecă și intră în desișul pădurii, ținându-se departe de drum. Când zări Degetul lui Moise, care ținea loc de turn în micul luminiș unde își avea sălașul Raphael, legă calul de o ramură joasă de larice. Lângă catârul lui Raphael văzu un alt cal, legat de zăplaz. Mikael îl recunoscu imediat. Era calul bălțat cu roșu al lui Lucio.

Aproape fără să ia seama traversă câmpul unde învățase să sape, când era doar un copil, și intră în colibă.

Lucio, așezat pe marginea patului de paie al lui Raphael, sări în picioare, cu un pumnal în mână.

Mikael ridică mâinile.

— Sunt eu, Lucio, îi spuse, cu un zâmbet radios.

Îl îmbrățișă cu năduf. Și atunci îl văzu pe bătrânul Raphael zăcând în culcușul lui.

Raphael zâmbea. Dar era palid și slăbit. Forțele păreau să-l fi părăsit. Părea împuținat și mai mărunt. Pielea de pe mâini i se zbârcise, degetele erau strâmbe. Însă în ochi continua să strălucească licărirea pură a inteligenței lui.

— Băiete! exclamă fericit. Speram să te revăd. Ăsta da, chiar că e un dar frumos!

— Cum vă simțiți? întrebă Mikael, îngenunchind lângă el.

Raphael zâmbi, senin și melancolic în același timp.

— Sunt la capătul drumului, răspunse.

— Ca de obicei, ziceți o grămadă de prostii, îi reproșă Mikael scuturând din cap.

— Ca de obicei, nu înțelegi nimic, răspunse Raphael, pe urmă îi strânse mâna.

Mikael simți cât de slăbit era.

Raphael se uita fericit la el.

— Te-ai întors, spuse. Ai învățat să folosești spada? îl întrebă.

— Mai am nevoie să mă mai învățați câteva trucuri, spuse Mikael. Așa cum a fost cu sapa.

Raphael râse încet, amintindu-și.

— Ce țăran prost erai! Însă sunt sigur că te descurci mai bine cu spada. O

ai în sânge. O citesc…

— Pentru Dumnezeu, nu începeți cu povestea aia cu inima tare! îl întrerupse Mikael în glumă.

— Ai hrănit-o? întrebă serios Raphael.

Și Mikael deveni serios.

— Nu, la Konstanz era cât pe ce să ajungă ca o prună uscată, răspunse. Pe urmă surâse. Însă de când m-am hotărât să mă întorc, a început din nou să bată.

Raphael îi puse o mână pe piept.

— Da, murmură el.

Stătură să se uite unul în ochii celuilalt, ca altă dată, fără să mai aibă nevoie de cuvinte.

Doar după multă vreme Mikael îi spuse:

— Comandantul militar din Kirchbach vă trimite salutări.

— Cine e? întrebă pe neașteptate Raphael, cu un văl de tristețe pe ochi.

— Nu știu cum se numește, răspunse Mikael. Însă mi-a arătat două cicatrici înspăimântătoare în formă de cruce pe piept. A zis că veți înțelege.

Raphael încuviință. Și i se umeziră ochii.

— Ettore Salvemini, murmură el cu drag. Zâmbi către Mikael, apoi spuse: Lasă-mă puțin să mă odihnesc, băiete! Tu și Lucio cu siguranță că aveți multe să vă spuneți.

După aceea privirea lui se înceţoșă, pierdută în trecut.

Mikael se ridică și se duse la Lucio, care pregătea cina.

— Ce fac ai tăi? I-ai revăzut? îl întrebă.

Lucio surâdea în timp ce amesteca în supa de orz cu iepure.

— Da, spuse el. Cei doi băieți s-au făcut puternici.

— Și soția ta? întrebă Mikael cu o notă de îngrijorare.

— Nu-mi aminteam că se bășea atât de mult când trăiam împreună, râse Lucio. Dar reușesc să mă întâlnesc cu ea doar o dată sau de două ori pe săptămână, deci nu e chiar așa de rău.

Ochii îi străluceau de dragoste.

— Mulțumesc, spuse Mikael. Știu că i-ai dus Eloisei solia mea.

— Cuvântul e cuvânt! răspunse Lucio și ridică stânjenit din umeri. Aici situația e mai rea decât atunci când am plecat, continuă el. La Dravocnik sunt mai puține controale și mai puțini soldați de când bastardul ăla de Ojsternig s-a mutat în valea ta. Dar sărăcia e îngrozitoare, crede-mă. Sunt mineri care sapă cu unghiile în căutarea unui filon nou. Alții au reușit să fugă. Însă mulți au murit pe drum, cu familiile lor cu tot…

Mikael dădu din cap în semn de încuviințare, apoi spuse:

— Și Volod a murit departe de casă.

Lucio nu spuse nimic. Coborî doar ochii spre oală, uitându-se în tăcere la supa care fierbea leneș. Mikael tăcu și el. Aproape că ai fi putut crede că amândoi se rugau pentru Volod.

— Alții încă nu se resemnează, reluă Lucio. I-am organizat cum ne-a învățat Volod. Suntem vreo cincizeci. Însă nu avem o căpetenie adevărată. Suntem la voia Domnului. Dăm din când în când iama în animale. Ojsternig are atât de multe vite că nici nu-și dă seama. Și, din când în când, atacăm un convoi de negustori care fac afaceri cu el. Ridică privirea spre Mikael. Ai văzut cum își bate joc de pădure?

Mikael încuviință.

— Aproape că nu mai există cerbi. Lupii nu au prăzi și încep să se arate la marginea satului Dravocnik, în căutare de hrană. Scotocesc prin gunoaie, dar, mai devreme sau mai târziu, vor înșfăca un copil care se îndepărtează de mama lui. Și, când vor gusta carne de om, se vor revărsa în haite jos, la poalele muntelui. Făcu o pauză. Te-ai întors să fii căpetenia noastră?

— Nu știu…

— Câteodată stau la palavre cu oamenii din Raühnvahl, când dau de ei prin pădure, povesti Lucio, serios. Nici nu-ți închipui cum vorbesc despre tine. Tu ești cel care i s-a împotrivit întotdeauna lui Ojsternig. Ești cel care a ajutat-o pe Emöke să fugă. Și mai spun că i-ai salvat încă de când erai copil… Se uită intens la el. Tu nici n-ai idee ce ai făcut pentru ei…

— Prostii!

— Nu, continuă Lucio. Ai plantat o sămânță în sufletele lor…

— N-am plantat chiar nimic, se apără Mikael. Sămânța aceea o aveau deja în ei.

— Atunci ai udat-o, replică Lucio. Oamenii ăia vorbesc mai mult despre tine decât despre Volod cel Negru. Îl luă pe după umeri. Puțini se nasc cu darul tău. Eu nu știu despre ce dar e vorba. Însă e darul pe care îl au toate căpeteniile.

Mikael se foi, stânjenit.

— Tu ești în stare să le dai speranță, spuse Lucio. Nu-i părăsi!

Era aceeași rugăminte pe care i-o făcuse și el lui Volod, prima oară când îl întâlnise în ascunzătoarea din pădure, se gândi Mikael. Nu! Nu avea să-i părăsească. Se întoarse spre Raphael.

— El vă ajută?

Lucio zâmbi.

— Întotdeauna ne-a ajutat. E un om mare! Se uită la Mikael. Are o slăbiciune pentru tine. Uneori, noaptea, când îi crește febra, îți spune numele.

Mikael se duse să se așeze lângă Raphael, emoționat. Bătrânul respira

încetişor, cu ochii închişi. Fără să-i deschidă, întinse o mână. Mikael o luă într-ale lui.

— Aţi auzit? îl întrebă.

Raphael încuviinţă.

— Da, şi nu mă uimeşte.

— Nu ştiu de unde să încep, spuse încurcat Mikael.

Raphael, tot cu ochii închişi, îi pipăi pieptul şi îi puse o mână pe inimă.

— Răspunde-mi fără să te gândeşti, zise el. De ce te-ai întors?

— Pentru Eloisa şi pentru fiul meu.

— Şi încă de ce?

— Fiindcă a venit vremea ca lumea să se schimbe, răspunse Mikael.

Raphael încuviinţă, în tăcere.

— Da, a venit vremea, repetă el în cele din urmă. Vezi că în sinea ta ştii de unde să începi?

Apoi se lăsă ajutat să se ridice şi se aşezară să mănânce.

Afară noaptea începea să şteargă contururile lucrurilor.

În tăcere se auzi un galop pe pajişte. Mikael şi Lucio săriră în picioare şi se duseră de o parte şi alta a uşii, cu pumnalele în mână.

— Poate e unul dintre oameni, murmură Lucio. L-am trimis să tragă cu ochiul pe lângă castel să afle dacă sunt convoaie care trebuie să plece sau să vină.

Trecură câteva momente şi cineva bătu, mai întâi de trei ori, apoi de două. Lucio se linişti şi deschise uşa.

— Hai înăuntru, Gabriel! Arătă spre Mikael. El e un prieten vechi de pe vremea lui Volod cel Negru. Ai auzit vorbindu-se despre el, e Mikael din Raühnvahl.

Gabriel, care era un pezevenghi mărunt, de vreo douăzeci de ani, făcu ochii mari.

— Tu eşti acel Mikael care a ajutat-o pe Nebună să evadeze de la castelul lui Ojsternig? exclamă el plin de admiraţie.

Mikael se uită cu duritate la el.

— Dacă o singură dată îi mai spui Nebună, îţi sparg toţi dinţii din gură! spuse el.

Raphael râse cu poftă.

— Deci, ce ai descoperit? îl întrebă Lucio pe Gabriel.

El dădu din cap.

— Cel puţin trei săptămâni nu se mişcă nimic.

— Vino, aşază-te şi mănâncă! spuse Lucio.

Gabriel se năpusti asupra a ce mai rămăsese din supă. După ce linse şi blidul, bău o înghiţitură lungă de bere.

— Ştiţi cine e o anume… Eloisa Veedon? spuse el distrat.

— De ce? întrebă imediat Mikael.

Şi Raphael se îndreptă pe scaun. Gabriel se uită la ei.

— Îmi pare rău…, murmură el.

— Ce? sări Mikael, apucându-l de guler.

— Când mă pregăteam să plec i-am auzit pe crainici că anunţau cu voce tare că… Gabriel făcu o pauză stânjenită, că această Eloisa Veedon e vinovată că a încercat să-i fure principesei copilul şi…

— Şi…?

Mikael avea ochii cât cepele, plini de spaimă.

— Poimâine o să fie executată.

69.

Eloisei aproape că nu-i venea să creadă. Dintr-odată zilele ei, până în acel moment stăpânite de teama de a-şi pierde copilul, deveniră minunate. Agnete îi spusese că-l întâlnise pe Mikael. Şi asta îi reaprinsese în suflet speranţa pentru amândoi. Eloisa simţise cum i se umple inima de o dragoste şi mai mare decât cea pe care i-o purta deja.

„S-a întors!" îşi repeta ea tot timpul, înnebunită de bucurie. „Tatăl tău s-a întors!" murmura în urechile fiului ei, acoperindu-l de sărutări.

În seara următoare, Ojsternig intră în camera Eloisei.

— Unde este mama mea? întrebă Eloisa, care nu o văzuse toată ziua şi care nu avusese voie să iasă din cameră.

Era nerăbdătoare să ştie dacă îl întâlnise din nou pe Mikael. Şi dorea să o pună să-i povestească, pentru a nu ştiu câta oară, fără să obosească să asculte, că Mikael era viu, că era frumos, că era puternic.

— Mama ta se ocupă de principesă, răspunse Ojsternig. N-are timp de tine. Pe urmă se apropie de ea şi întinse braţele spre copil. Dă-mi-l! spuse el.

Eloisa făcu un pas înapoi.

Ojsternig îl luă pe micuţ.

— E al meu! spuse, smulgându-i-l din mână.

Toată după-amiaza, Eloisa auzise tobe care băteau în sat, pe fundul văii. Şi ştia că, atunci când bat tobele în regatul plin de cruzime al lui Ojsternig, nu era niciodată semn bun.

Ojsternig se întoarse spre o servitoare bătrână care apăruse în uşă, cu un instrument ciudat într-o mână şi cu o sticlă de cositor, sigilată cu un maţ, în cealaltă.

— Fă ce trebuie! îi spuse servitoarei, ieşind cu copilul în braţe.

— Unde-mi duceţi fiul? urlă Eloisa, cu glas temător.

— Nu e fiul tău! răspunse Ojsternig de pe coridor.

— Ce se întâmplă? o întrebă Eloisa pe servitoare.

Bătrâna se uită la ea.

— Desfă-te la sân! spuse ea.

Eloisa rămase nemişcată.

— Dacă nu te supui, am să fiu silită să chem doi soldaţi, o ameninţă bătrâna, pe un ton dur. Au mâinile aspre şi sunt violenţi. Uşurează-mi munca, e mai bine pentru tine.

Încet, Eloisa îşi dezgoli sânul. Bătrâna destupă sticla de cositor şi o puse pe masă.

— Apleacă-te în faţă! îi spuse.

Eloisa privi instrumentul din mâna servitoarei. Era vorba despre un con făcut dintr-un corn de vacă, golit şi găurit la capătul mai îngust. La bază fusese montat un inel de fier cu un piston, lipit de peretele interior al cornului printr-o ventuză circulară, din maţ tăbăcit.

— Apleacă-te! repetă bătrâna.

Eloisa se aplecă în faţă. Sânii plini de lapte se lăsau grei în jos.

— Acum nu te mişca! zise servitoarea, lipind de sânul drept partea deschisă a conului, şi începu să lase în jos pistonul.

Eloisa simţi o presiune şi laptele începu să picure.

Când pistonul ajunse la capătul cursei, servitoarea desprinse conul, cu grijă, atentă să nu îl răstoarne, şi turnă laptele în sticla de cositor.

Eloisa îşi privi sânul. Îl simţea amorţit şi văzu pe el un semn roşu, acolo unde conul fusese lipit de piele.

— Apleacă-te iar! îi ceru bătrâna.

— De ce nu-l pot alăpta? Ce înseamnă toate astea? întrebă Eloisa în timp ce spaima îi tăia respiraţia.

Servitoarea nu răspunse. Îi puse instrumentul pe sân şi continuă până ce extrase tot laptele.

Eloisa, umilită, plângea în tăcere, aplecată în faţă, fără să se opună. Acum sânul o durea şi unele vene subţiri, din jurul sfârcurilor, se spărseseră, formând o reţea ca o plasă de păianjen roşiatică.

— Celălalt, spuse servitoarea. Stai pe loc!

Puse instrumentul la sânul stâng, mulgând-o ca pe o vacă. Servitoarea, storcându-i sânii, umplu toată sticla şi o astupă cu o expresie mulţumită. Se uită la Eloisa.

— Ai mult lapte. Azi copilul nu va suferi de foame, spuse ea întorcându-se să iasă.

— Ce se întâmplă, pentru numele lui Dumnezeu? întrebă din nou Eloisa, încheindu-şi rochia cu mâini tremurânde.

Între timp, bătăile de tobă se auzeau din ce în ce mai aproape. Însă încă nu se distingeau cuvintele mesagerului.

Uşa se deschise pe neaşteptate.

— Fata mea! urlă disperată Agnete, cu faţa brăzdată de lacrimi. Apoi, doi soldaţi puseră mâna pe ea, smucind-o înapoi cu brutalitate.

— Mamă! urlă la rândul ei Eloisa, aruncându-se spre Agnete. Dar uşa se închise cu violenţă, în timp ce zbieretele lui Agnete erau din ce în ce mai pline de spaimă.

— Mamă!

Eloisa puse mâna pe clanţă.

Se auzi lanţul pus în exterior. Eloisa forţă zadarnic clanţa, apoi, cu amândouă mâinile, bătu în uşă.

— Mamă!

— Ah, Dumnezeule! Glasul lui Agnete era plin de teamă. O, Doamne, nu! Nu îngădui aşa ceva!

De-acum tobele erau la porţile castelului.

Apoi se auzi o bufnitură şi urletele lui Agnete se stinseră.

Eloisa îşi lipi urechea de uşă şi i se păru că aude un zgomot ca şi cum un trup ar fi fost târât de-a lungul coridorului. Se întoarse spre bătrâna servitoare, cu ochii căscaţi de spaimă.

Tobele îşi făcură intrarea în curte. Sunetul produs de baghetele de lemn pe pielea de catâr a instrumentelor făcu să vibreze aerul şi ritmul palpitant se strecură în cameră cu nemaiauzită putere.

— Te rog! N-ai pic de inimă? imploră Eloisa întinzând mâinile spre servitoare.

Tobele tăcură, toate deodată.

— Poimâine, vineri, 8 august 1415, cu binecuvântarea Dumnezeului Atotputernic şi prin voinţa preaiubitului nostru stăpân, principele Ojsternig al regatelor Dravocnik şi Saxa…

Glasul tunător al pristavului se întrerupse, în timp ce tobele băteau din nou.

— Ce se întâmplă poimâine? întrebă Eloisa, în timp ce groaza îi sfâşia inima, temându-se că Mikael fusese prins.

— Poimâine este ziua execuţiei tale, răspunse servitoarea, zâmbind răutăcios cu gura fără dinţi.

Eloisa nu mai auzi în jurul ei niciun zgomot. Nici bubuitul tobelor, nici vocea pristavului care îi anunţa condamnarea la moarte. Totul era tăcere, afară şi înăuntrul ei. Căzu în genunchi.

Rămase nemișcată, surdă la lumea întreagă, până când se deschise ușa și doi soldați conduși de Agomar intrară și o ridicară pe sus. Se uită la ei fără să-i vadă.

Doar pe coridor reuși să înțeleagă că avea să moară. Simți groaza care o chinuise până atunci cum o năpădește dintr-odată cu o violență care o făcu să tremure din cap până în picioare. Încercă să se desprindă, dar soldații o țineau strâns de brațe și o târau fără efort, oricât și-ar fi înțepenit ea picioarele.

Trecând prin fața ușii Lukréciei, înțelese limpede ce ar fi însemnat moartea ei.

— Vă rog, îi zise lui Agomar. Milostiviți-vă și lăsați-mă să vorbesc cu principesa pentru ultima oară.

— Principesa e pe moarte, răspunse rece Agomar.

— Vă rog, repetă Eloisa, cu fermitate. Nu-mi puteți refuza asta.

— Eu pot face orice vreau, zise Agomar.

Însă pe urmă deschise ușa de la camera Lukréciei și le făcu semn celor doi soldați să-i dea drumul înăuntru. Eloisa intră în cameră, care mirosea urât de la muribundă și de la ierburile și leacurile cu care Agnete încerca să biruie otrava.

Lukrécia zăcea pe pat. Avea ochii întredeschiși, încețoșați. Eloisa se apropie de căpătâi.

— Principesă…, murmură ea.

Lukrécia nu se mișcă. Eloisa îi luă o mână într-a ei. Era rece și inertă.

— Grăbește-te! o zori Agomar în spatele ei.

— Principesă…, reluă Eloisa, vă rog, trebuie să trăiți. Vocea i se frânse în gât. Își sprijini capul de umărul osos al Lukréciei. Principesă, trebuie să trăiți, vă rog… altfel copilul meu… Un suspin o cutremură. Sughiță. Altfel copilul meu…, reluă ea disperată, nu va avea pe nimeni care să aibă grijă de el!

— Haide, întrevederea s-a terminat, făcu Agomar pierzându-și răbdarea.

— Dar ați promis, principesă! zise Eloisa ridicând vocea și strângându-i mâna. Mi-ați promis că veți lupta pentru el!

— Nu te poate auzi, curvă tâmpită, zise Agomar. Încă n-ai înțeles?

Mâna Lukréciei se mișcă imperceptibil, încercând s-o strângă pe a Eloisei. Eloisa își ținu respirația.

— Ba mă aude, murmură.

Întoarse capul dând să plece și, în clipa aceea, pe noptiera de lângă pat văzu flaconul cu otrava împotriva căreia Agnete încercase să pregătească leacul. Ridicându-se, neștiind de ce o făcea, luă flaconul și îl lăsă să alunece în buzunar, fără ca Agomar sau cei doi soldați să-și fi dat seama. Pe urmă se

lăsă dusă în catacombe, unde o închiseră într-o celulă întunecoasă şi umedă, deşi era vară, care avea sus un geam mic, zăbrelit, la care nu putea ajunge.

În noaptea aceea, întinsă pe paiele pline de apă, scuturată de tremurături, înţelese de ce luase flaconul cu otravă. Văzuse prea multe execuţii, în anii aceia, ca să nu ştie ce agonie atroce o aştepta. Avea să se omoare mai degrabă decât să fie jupuită de vie, ori arsă pe rug, sau cu măruntaiele scoase, ori doar spânzurată. Îşi închipuia lama ascuţită a călăului care îi străpungea pielea spatelui. Sau pumnalul cu care îi deschidea vintrele. Simţea flăcările care o înghiţeau. Se vedea bălăngănindu-se agăţată de un laţ, dând din mâini în gol, convulsiv. Toată noaptea încercase degeaba să gonească acele viziuni cumplite. Şi, de fiecare dată, i se părea că simte din ce în ce mai real durerea la care fusese condamnată. Se rugase la Sfânta Fecioară, însă nu simţise nicio alinare. Aşa că se hotărâse că va bea toată otrava, nădăjduind că avea să o ucidă repede.

În timp ce zorii ultimei ei zile de viaţă se iveau palide prin ochiul de geam zăbrelit, Eloisa destupă flaconul şi îl apropie de buze. Mirosi otrava. Avea un iz dulceag.

Pe urmă auzi paşi afară din celulă. Închise flaconul şi îl ascunse din nou.

Uşa se deschise şi fu împinsă înăuntru bătrâna servitoare de cu o zi înainte.

— Dezbracă-te! îi spuse servitoarea. Ştii cum merge treaba.

Avea în mână instrumentul de stors lapte şi sticla de cositor.

Temnicerul rămase în prag, privind scena.

Servitoarea îşi dădu seama.

— Porcule! strigă ea.

Temnicerul se pipăi la vintre, obscen. Râse şi se îndepărtă.

Eloisa îşi desfăcu rochia, îşi descoperi sânii şi se aplecă în faţă.

— Ce s-a ales de copilul meu? întrebă.

Servitoarea nu răspunse şi începu să tragă lapte, după care plecă.

„Cine va avea grijă de copilul meu?" se gândi Eloisa, disperată, imediat ce rămase singură. Măcar dacă ar fi supravieţuit Lukrécia. Destupă iar flaconul cu otravă. Însă se opri. Îl închise la loc şi îl aruncă într-un colţ al celulei, suspinând. Nu putea fi atât de laşă, îşi spuse. Îi era frică, sigur, şi poate o aştepta o moarte cumplită, în chinuri îngrozitoare, însă nu se putea da bătută. Trebuia să continue să spere. Se putea întâmpla o minune. Poate Mikael ar fi salvat-o, aşa cum făcuse cu Emöke. Îşi duse mâinile la faţă. Cum de se gândise numai la ea, se întrebă? Cum putuse să uite de fiul ei, chiar şi într-un moment de disperare? Şi Mikael. Şi Agnete. Nu, nu avea să se omoare. Avea să înfrunte moartea cu capul sus. Pentru fiul ei şi pentru Mikael. Şi nu ar fi părăsit-o niciodată pe mama ei. Să se sinucidă era ca şi

cum ar fi condamnat-o şi pe ea la moarte. Atunci mâinile i se coborâră de pe faţă la pântece, unde timp de nouă luni crescuse odorul ei. Unde era acum? se întrebă înfricoşată. Ce avea să se aleagă de el? Lukrécia i-ar fi vorbit despre ea? I-ar fi povestit vreodată adevărul? Nu, nu avea să-şi ia viaţa, repetă Eloisa, şi avea să se lase mulsă ca o vacă doar ca să-i dea copilului laptele ei. Până la ultima picătură. „Laptele mamei lui", spuse sfâşiată de durere. Când se făcu seară, servitoarea umplu iar sticla de cositor. Când dădu să plece, îl întâlni afară din celulă pe Ojsternig.

— Stăpâne, o auzi spunând Eloisa. Iată o altă sticlă plină.

— O să fie de ajuns pentru toată noaptea? întrebă Ojsternig.

— Firește, stăpâne, răspunse servitoarea.

— Atunci mâine-dimineaţă umple alta, porunci Ojsternig.

— Pentru ultima oară, spuse servitoarea.

Ojsternig nu răspunse. Apăru în uşa celulei. Avea cu el o torţă înmuiată în ulei.

Pereţii oribili din piatră înnegrită străluciră de umezeală, năpădiţi de lumină. Eloisa văzu că Ojsternig avea un zâmbet triumfător pe buze. Ojsternig se apropie de ea şi îi lumină faţa. Se uită la ea îndelung, în tăcere.

— Ce-i cu fiul meu? întrebă Eloisa.

— Nu e fiul tău! zise Ojsternig. Bagă-ţi bine asta în cap!

— Ce-i… cu copilul? întrebă Eloisa, cu glasul plin de teamă.

Ojsternig continuă să se uite la ea, fără să răspundă.

— Mâine e o zi mare, spuse el într-un târziu. Nu vrei să ştii de ce? o întrebă el cu cruzime.

Eloisa nu găsi în ea curajul de a-i înfrunta privirea. Lăsă ochii în jos. Ojsternig întinse o mână şi îi ridică bărbia.

— Vreau să te văd la faţă, spuse, sorbindu-i cu lăcomie spaima pe care i-o citea în privire.

Eloisa închise pleoapele.

— Uită-te la mine! îi porunci Ojsternig.

Cu o tresărire, Eloisa deschise ochii. Era îngrozită.

— Aşadar, nu vrei să ştii de ce mâine e o zi mare? repetă Ojsternig. Răspunde! răcni el iar, ca un câine turbat.

Eloisa fu străbătută de un tremur violent.

— Da…, murmură ea învinsă de spaimă.

Pe buzele de şarpe ale lui Ojsternig înflori din nou un zâmbet triumfător.

— Fiindcă mâine… mulţumită ţie…, spuse el apăsat, gustând fiecare cuvânt, Curăţă-rahat… o să-mi cadă în plasă.

Sesiză uluiala care se aprindea brusc în ochii Eloisei şi apoi izbucni într-un hohot de râs răsunător. Îi lăsă bărbia, se răsuci şi ieşi, fără să se oprească

din râs.

Când auzi că se închidea din nou ivărul, Eloisa se duse, ca prin vis, la culcuşul de paie ud leoarcă. Se aşează cu spatele lipit de zidul slinos. Şi înţelese planul lui Ojsternig. A doua zi, atras de execuţia ei, Mikael ar fi făcut un gest disperat. Ojsternig ştia asta. Şi îl aştepta.

Atunci Eloisa înţelese că nu avea cale de ieşire. Se târî până la sticluţa cu otravă.

— Iartă-ţi mama, copilul meu! şopti ea în lacrimi. Nu te pot lăsa şi fără tată.

Dacă ar fi murit înainte, a doua zi n-ar mai fi fost nicio execuţie. Şi Mikael ar fi fost salvat. Şi ar fi putut să-l salveze măcar pe copilul lui.

Acum totul era diferit. Ar fi făcut-o din dragoste, nu din laşitate.

Închise ochii şi îşi apropie flaconul de buze.

70.

Mikael se simţea extrem de liniştit în sinea lui pe când traversa podul de peste râul Uque, împreună cu un grup de pădurari de care se lipise, amestecându-se printre rândaşii de la joagăr care îi ajutau.

Cu două nopţi în urmă, se reîntâlnise cu oamenii lui, în ascunzătoarea cea de demult a rebelilor. Acolo îi găsise şi pe minerii pe care îi organizase Lucio în ultimele luni. Erau descumpăniţi. Supravieţuiau, nimic mai mult. Ca animalele în desiş, blocaţi. Dar când îl văzuseră că apare, le venise inima la loc. Tot ce se povestea despre el făcuse din el, în vale, în pădure şi în mine, o figură legendară. Mikael nu credea că merită faima aceea, dar, uitându-se în ochii care îl priveau ţintă plini de speranţă, cu o întrebare mută în priviri, înţelesese că trebuia să-şi asume răspunderea. Fiindcă, pentru ei, era urmaşul lui Volod cel Negru.

Nu ţinuse discursuri. Doar încuviinţase. Şi asta fusese suficient.

— Însă mai întâi trebuie să-mi salvez femeia, le spusese.

Oamenii se oferiseră să-l însoţească.

— Nu! explicase Mikael. Ne-ar descoperi imediat. Ne-ar lua urma după nici douăzeci de paşi prin vale. Este o treabă pentru un singur om, încheiase el, încercând să nu-şi dea pe faţă neliniştea care îl măcina. Însă dacă mă voi întoarce… Se uitase în tăcere la ei, ridicând mâna cu pumnul strâns. Dacă mă voi întoarce, vom lupta împreună, umăr la umăr, până ce îi vom elibera pe toţi fraţii noştri.

Pe urmă îi luase deoparte pe Lucio şi pe Manuele şi le povestise planul.

Erau de ajuns zece bărbaţi, buni ţintaşi. Nu se admiteau greşeli.

Aşa că acum, în timp ce paşii îi răsunau pe bârnele podului, Mikael ştia exact ce avea de făcut. Era lucid şi stăpân pe el. Anul acela trăit pe drumuri, departe de Raühnvahl, îl schimbase cu totul. Ucisese şi luptase, învăţase să se ascundă, să-şi ţină în frâu emoţiile, să observe oamenii. Nu mai era băieţaşul înspăimântat de altă dată.

Când unul dintre străjerii de la podul peste râul Uque se uită la el, Mikael îi făcu un semn uşor din cap, ţinându-şi răsuflarea. Soldatul nu răspunse la salut. Mikael trecu mai departe.

Îşi ascunsese spada sub tunica lungă, din pânză aspră, legând-o cu o curea de piele pe piept, imediat sub subsuoara stângă, şi pe urmă de mijloc. Ca să o scoată din teacă, dacă era nevoie, ar fi fost destul să desfacă nodul de la subsuoară.

Odată intrat în vale, Mikael se alătură unui alt grup de pădurari şi de rândaşi, care se îndreptau spre castel să asiste la execuţie şi se feri cu grijă de oameni de-ai lui. Cineva ar fi putut să-l recunoască şi, chiar dacă ar fi vrut să-l apere, cum nu erau pricepuţi, ar fi sfârşit prin a-l da de gol.

Mikael se uită la castel. Pădurea din mijlocul văii, unde când era copil sătenii îl ajutaseră să care pietrele, dispăruse, devorată de foamea de bani a lui Ojsternig.

După ceva vreme, grupul se mări. Mikael rămase tot printre rândaşi, dar zări, mai încolo, multe feţe cunoscute. Îi recunoscu pe berarul Ljuba, care se îngrăşase şi avea mustăţile îngălbenite; pe bătrâna Astrid, care îi spusese cândva lui Agnete că se îndoia că acel băieţel slab, cumpărat la târgul din Dravocnik, va reuşi să supravieţuiască; pe cei doi fraţi roşcovani care aproape că se omorâseră în luptele puse la cale de Ojsternig; pe Prescern, ai cărui băieţi se făcuseră bărbaţi în toată firea; pe Fabio, care fusese cu el în echipa Verzilor; pe decrepitul Zacharias, cu faţa lui antipatică; pe fratele Timotei, care mergea sprijinindu-se într-un baston; pe nevasta lui Cvetko, unul dintre cei trei executaţi la Dravocnik după atacul rebelilor, şi pe mulţi alţii, cu care Mikael împărţise munca la câmp şi mare parte din viaţa lui. Speră ca niciunul dintre ei să nu-l fi observat şi se bägă şi mai mult în grupul rândaşilor.

— Eşti nou? Nu te-am mai văzut, îl întrebă un tinerel care mergea alături de el.

Mikael scutură din umeri.

— Suntem prea mulţi ca să ne cunoaştem cu toţii, răspunse.

Pe urmă încetini pasul şi îl lăsă pe tânăr să se ducă înainte, ca să nu fie nevoit să poarte o discuţie care l-ar fi putut pune în dificultate.

Castelul se apropia, pe măsură ce mergeau, şi deja se auzeau toboşarii

care băteau în instrumentele lor, anunțând execuția iminentă.

Cu o noapte înainte, Mikael coborâse în Raühnvahl și se apropiase de fortăreață, să încerce ceva. Dar Ojsternig pusese străji de patrulă de jur-împrejurul zidurilor, cu făclii în mână, care luminau terenul la douăzeci de pași. Îi fusese cu neputință să se apropie.

Deci avea o singură ocazie. Azi.

Își închipuia că execuția avea să aibă loc în curte. Dacă ar fi reușit să creeze o diversiune, dând drumul cailor și înspăimântându-i, ar fi fost în stare să se apropie destul de Eloisa ca să-i ucidă pe călău și pe cei doi soldați care îl ajutau. Pe urmă, s-ar fi strecurat în tunelurile subterane și ar fi ajuns în pasajul secret. Cu puțin noroc, ar fi ajuns la pod foarte repede. Și aici planul pe care îl pusese la cale cu Lucio și cu Manuele, cu o seară înainte, i-ar fi îngăduit să se pună la adăpost.

Dar când ajunse la o sută de pași de poarta cea mare, văzu că oamenii erau opriți de un cordon de soldați care nu le dădeau voie să intre în castel. Inima îi sări în gât. Dacă nu puteau să asiste la execuție, nu era nicio speranță să poată face vreo încercare.

— De ce nu ne lasă să intrăm? îl întrebă el pe un pădurar.

Omul scutură din cap.

— Nu știu.

Acum, bubuitul tobelor era asurzitor.

Pradă unei spaime din ce în ce mai mari, Mikael se dădu mai la o parte.

— De ce nu ne lasă să intrăm? îl întrebă pe un rândaș.

Și acesta dădu din umeri.

În clipa aceea, Mikael o zări pe Agnete care ieșea pe poartă, escortată de doi străjeri care o împinseră în mulțime, după care se îndepărtară.

Agnete își plimbă privirea printre oameni. Avea fața chinuită de îngrijorare și de suferință.

Mikael înțelese că îl căuta. Cu o clipă înainte de a-i întâlni privirea, se întoarse cu spatele la ea și dispăru într-un grup mare de pădurari, cu nevestele și copiii lor.

De acolo, zări un soldat, puțin ieșit din linia celorlalți.

— De ce nu ne lasă să intrăm? îl întrebă Mikael, apropiindu-se câțiva pași, deși știa că era o mare nesăbuință.

— Privește și ai să vezi, răspunse acela.

— Însă execuția o să aibă loc în curte? insistă Mikael, cu un glas care îi sugruma gâtul.

— Ți-am zis să privești și ai să vezi, repetă soldatul. Arătă spre lume. Intră la loc în grup!

Mikael tocmai se pregătea să se întoarcă la locul lui când observă că

soldatul, căruia de-acum nu-i mai păsa de el, scruta cu atenţie mulţimea adunată. Atunci îi zări pe ceilalţi soldaţi. Şi ei făceau acelaşi lucru. Nu se mărgineau să ţină lumea în frâu. Atunci înţelese.

— Căutaţi pe cineva? îl întrebă el pe soldat.

Acela se întoarse spre el cu o faţă mânioasă.

— Nu mă face să pierd timp, dă-te din drum! îi spuse pe un ton agresiv.

În vreme ce se amesteca printre spectatori, Mikael înţelese că străjile de peste Uque, alarmate de pădurarul peste care dăduse cu două zile înainte, îl înştiinţaseră pe Ojsternig. Şi Ojsternig, cu siguranţă, pricepuse că nu era vorba despre un bandit oarecare, ci despre el. Se uită cu atenţie la purtarea soldaţilor răsfiraţi. Fără îndoială, Ojsternig le poruncise să-l caute în mulţime. Îşi închipuia că avea să se întoarcă. Şi, cu două zile în urmă, acest lucru i se confirmase. Astfel, în ziua aceea, profitând de execuţia Eloisei, ar fi încercat să îl prindă.

Lăsă capul în jos, fremătând de mânie.

Tobele continuau să ritmeze aşteptarea morţii, făcând aerul să vibreze.

— Chiar tu eşti? murmură un glas alături de el, făcându-l să tresară.

Mikael se întoarse brusc. Îl recunoscu imediat pe Ahlwin, fierarul, tatăl lui Eberwolf. Nu răspunse şi se îndepărtă câţiva paşi. Dar, după un moment, Ahlwin era din nou lângă el.

— Băiete, nu-ţi fie teamă! Sunt de partea ta, îi spuse el în şoaptă.

— Pleacă! Ai să mă dai de gol! şuieră Mikael.

O clipă se uită în ochii fierarului. Văzu că îmbătrânise, marcat de tragedia fiului său, mai întâi trădător al oamenilor de-o seamă cu el, apoi ucis chiar de ei, după cum îi povestise Agnete. Se îndepărtă iar, cu capul plecat. Când ridică ochii, văzu cu uşurare că Ahlwin plecase. Aruncă o privire soldaţilor. Niciunul nu părea să fi observat nimic, însă îl văzu pe Ahlwin, ajuns la Agnete, în primul rând, că îi vorbea acesteia la ureche. Mikael înţelese că soldaţii o supravegheau.

Însă Agnete nu se întoarse în direcţia pe care trebuie că i-o arătase Ahlwin. Ştia şi ea. Şi era isteaţă, gândi cu un surâs Mikael.

După o clipă, îl văzu pe Ahlwin că se întorcea. Mikael fremătă de furie. Însă nu se mişcă.

— Agnete a zis să pleci, te caută, zise Ahlwin în taină, când ajunse lângă el.

— Şi mulţumită ţie mă vor găsi, şuieră Mikael. Du-te!

Ahlwin îşi plecă fruntea, umilit, şi dădu să plece. Mikael observă că nişte soldaţi se uitau înspre el. Îl luă pe Ahlwin de braţ.

— Pălăvrăgeşte cu cineva de pe aici, îi spuse. Şi râzi, dacă eşti în stare.

Ahlwin rămase tâmpit.

— Hai!

Mikael se uita la soldaţii care priveau ţină la fierar.

Ahlwin, caraghios, se băgă în vorbă cu un pădurar. Mikael era atât de încordat, că nici nu fu în stare să audă ce-i spunea, însă văzu că, după câteva clipe, soldaţii întorceau capul şi începeau să caute prin mulţime. Încet, înaintă şi se duse spre primele rânduri, unde bănuia că soldaţii ar fi căutat cu mai puţină atenţie.

Atunci tobele îşi înteţiră ritmul, până ce acesta deveni frenetic şi, pe urmă, tăcură toate deodată.

Tăcerea care urmă era şi mai îngrozitoare.

— Sus acolo! strigă un băieţandru arătând cu braţul unul dintre turnurile care se înălţau deasupra porţii castelului.

Mikael ridică privirea. La fel făcu şi mulţimea.

În vârful turnului apăruse Ojsternig, cu o legătură în braţe. Alături de el, un arcaş. Tăcerea era totală. Ojsternig desfăcu legătura pe care o avea în mână şi o ridică deasupra capului. Era un copil. Mikael simţi un fior în inimă.

— Azi e o zi de sărbătoare pentru regat! anunţă triumfător Ojsternig. Vi-l prezint pe moştenitorul tronului, Marcus al III-lea de Saxa!

Ochii lui Mikael se înceţoşară de furie. „E fiul meu”, se gândi el.

În timp ce Ojsternig lăsa din nou copilul în jos, acesta începu să plângă. Ojsternig i-l dădu unei servitoare care apăruse în spatele lui. Servitoarea luă copilul, îl înfăşură iar în scutece şi plecă.

— Azi este însă şi o zi de pedeapsă! urlă Ojsternig. Arătă cu braţul în dreapta lui, spre celălalt turn.

Mulţimea se uită în direcţia aceea.

În picioare, pe metereze, Mikael văzu o femeie cu o glugă de pânză trasă pe cap, legată cu o funie în jurul gâtului. Femeia era ţinută în echilibru de călău.

Mulţimea murmură.

Mikael simţi că i se înmoaie picioarele. Ştia bine cine era femeia aceea. Purta rochia cu care o văzuse întotdeauna. Rochia pe care o avea prima oară când făcuseră dragoste, în poiana de pe malul râului Uque.

— Dreapta pedeapsă pentru cine a atentat la viaţa urmaşului meu şi a mamei lui legitime, principesa Lukrécia, care zace în pat, zbătându-se între viaţă şi moarte! strigă Ojsternig.

Mikael nu avea nevoie să se uite sub glugă. Îi cunoştea pe dinafară trăsăturile, culoarea ochilor, părul moale, buzele delicate precum caisele. Nu avea nevoie să o privească în faţă ca să ştie cine era femeia de pe muchia turnului.

— Eloisa, murmură el şi fu încredinţat că inima avea să i se rupă în piept.

— Şi singura pedeapsă e moartea! exclamă cu glas fremătător Ojsternig.

Mikael îşi pipăi spada legată la şold. Ce ar fi trebuit să facă? Să moară acolo, cu ea? Ori să se întoarcă la oamenii lui să lupte? Îi era greu să gândească.

— Eloisa…, murmură el iară.

Băgă mâna sub tunică. Ajunse la cureaua de piele care îi fixa mânerul spadei la subraţ.

— Să fie executată condamnarea! porunci cu glas tare Ojsternig.

Mikael găsi nodul care strângea cureaua.

Arcaşul de lângă Ojsternig puse săgeata şi încordă arcul spre celălalt turn.

Mikael desfăcu nodul. Nu mai respira. Chiar şi inima încetase să-i bată.

Săgeata plecă, zburând spre ţintă.

Lumea îşi ţinea răsuflarea. Tăcerea era totală. Se putea auzi fâşâitul săgeţii în aer.

Mikael strânse mâna pe plăseaua spadei. Eloisa murea.

Săgeata o lovi în mijlocul pieptului.

Mikael o văzu cum se clatină o clipă. Pe urmă, trupul căzu în gol. Mikael strângea convulsiv spada. Bufnitura cu care trupul se izbi de pământ fu teribilă, înspăimântătoare, ca a unui sac plin cu mere.

— Nu! strigă Mikael, sfâşiat de o durere pe care n-o simţise vreodată, şi scoase spada din teacă.

71.

— Iată-te! Eşti al meu, Curăţă-rahat! exclamă Ojsternig, cu un surâs triumfător.

Li-l arătă soldaţilor lui.

— Prindeţi-l! Îl vreau viu!

Mikael, cu lacrimile curgându-i fără încetare pe obraji, făcu un pas în faţă, depăşind primul rând de spectatori, ţinând spada cu ambele mâini. De-acum ştia că va muri.

În timp ce soldaţii veneau spre el, Mikael o văzu pe Agnete care, urlând, alerga spre cadavrul aflat la pământ, părăsit ca un lucru lipsit de orice valoare.

Mikael îl răpuse pe primul soldat cu o lovitură rapidă în faţă, care-i străpunse zaua de fier, sfârtecându-i toracele. Al doilea, care era imediat în spate, făcu greşeala să se oprească în loc să-l atace imediat şi Mikael avu timp să ridice spada şi să-l izbească. Lama îi reteză un braţ din umăr.

Ceilalţi oşteni, înţelegând că nu se află în faţa unui simplu sătean, îşi

pierdură avântul de la început şi îi studiară mişcările, fiind atenţi să nu intre în raza loviturilor lui.

— Prindeţi-l! strigă Ojsternig, din vârful turnului.

Mikael gâfâia. Nu-i era frică să moară. Se gândi la tatăl lui, la felul în care se bătuse, singur în mijlocul oamenilor lui Agomar, la felul în care murise plin de curaj.

— Veniţi! strigă el, cu vinele de la gât umflate, strângând spada cu o forţă înzecită de durere şi de disperare.

— Mikael! Fugi! strigă în clipa aceea Agnete. E o capcană!

Mikael se răsuci în direcţia ei. Agnete scosese gluga cadavrului.

— Nu e ea!

Un soldat încercă o lovitură frontală. Mikael pară şi îl împinse înapoi.

Agnete ridică ţeasta cadavrului.

— Nu e ea! urlă iar, disperată şi fericită în acelaşi timp. Fugi!

Mikael recunoscu chipul acela fără viaţă. Era Marcus, impostorul. Ojsternig îl îmbrăcase cu hainele Eloisei ca să-i întindă o cursă.

— Eloisa e vie! strigă iarăşi Agnete.

Doi oşteni îl atacară pe Mikael, unul din stânga, altul din dreapta. Mikael se lăsă pe vine şi-şi roti spada, la nivelul genunchilor lor. Unul dintre cei doi ţipă, în timp ce cădea la pământ, ologit. Însă celălalt, după ce evită lovitura, lăsă spada în jos.

Mikael se feri şi îl lovi în umărul stâng. Dintr-odată îşi dădu seama că moare degeaba. Eloisa era vie. Atunci liniştea se lăsă iar în el. „Nimic nu contează mai mult decât supravieţuirea ta". Într-o clipă, vorbele lui Volod îi reveniră în minte. „Nu ţi-e frig. Nu ţi-e foame, nu simţi durere, furie, nostalgie. Nu eşti nici trist, nici vesel. Nu eşti îndrăgostit. Nu ţi-e somn. Nu eşti beat. Nu eşti rănit". Dintr-odată, era lucid. Nu erau nici urlete, nici strigăte în jurul său. Văzu vreo zece oşteni care se aruncau asupra lui. Se gândi că Ojsternig le poruncise să-l prindă viu. Asta îi dădea un avantaj uriaş. Chiar în spatele oştenilor, câţiva rândaşi la grajduri ţineau caii de hăţuri. Într-o clipă, Mikael ştiu ce are de făcut. Se aruncă în mulţime, prefăcându-se că fuge.

Soldaţii se răriră ca un evantai şi îl urmăriră în mulţime.

Exact în clipa aceea, Mikael se întoarse şi se aruncă pe un oştean. Îl doborî cu uşurinţă, fiindcă acela nu se aştepta să fie atacat şi se trezi pe locul descoperit dintre mulţime şi castel, dincolo de linia soldaţilor. Îl lovi pe unul dintre argaţii de la grajduri cu pumnul şi îi smulse hăţurile din mână. Pe urmă sări pe şaua unui cal şi îşi înfipse călcâiele în coapsele lui. Animalul se cabră şi o luă la galop.

Între timp însă, oştenii îşi reveniseră din surpriză şi îi tăiară drumul pe

ambele părți.

— Dați-vă la o parte! strigă Mikael, îndemnându-și calul înspre mulțime.

Lumea se deschise ca marea. Mikael se aruncă pe acolo cu capul înainte.

Dintr-un grup compact de pădurari răsăriră doi soldați, care ar fi avut tot timpul să-l doboare.

Dar, în clipa aceea, o mână îl înșfacă pe unul dintre soldați de tunică, din spate, și îl smuci cu o forță extraordinară, făcându-l să zboare înapoi.

— Fugi, băiete! făcu Ahlwin. Amintiți-vă că v-a apărat și v-a salvat! urlă apoi la oamenii lui și, întorcându-se să dea piept cu soldații, scoase de la cingătoare barosul lui de fierar.

În timp ce dădea pinteni calului, Mikael îl văzu pe Ahlwin că sfărâma coiful primului soldat cu o lovitură puternică. Însă imediat îl atacară alți doi. Unul îi băgă spada în stomac, iar celălalt aproape că-i reteză capul, izbindu-l la gât. Ahlwin se clătină agitând slab barosul. Apoi îi scăpă și barosul din mână și fierarul căzu mort la pământ.

Între timp, Mikael ajunsese în mijlocul mulțimii, care părea că devenise o singură alcătuire, care se deschidea și se închidea la trecerea lui.

Soldații își răsuciră spadele, încercând să-și croiască drum, dar înaintau încet, împiedicați de șerbii care, deși nu luptau, întârziau să se dea în lături.

— Acum chiar am să o ucid, Curăță-rahat! răcni Ojsternig, din turn.

Mikael se întoarse către el.

— Prindeți-l! urlă Ojsternig ca scos din minți.

Dar de-acum Mikael își lansase calul în galop spre fundul văii. Când întoarse capul, văzu că oștenii, călare, dădeau peste mulțime. Se auzeau urlete de durere în timp ce copitele bidiviilor călcau pe oricine se afla în calea lor.

Dar cursa lor fu oricum încetinită și Mikael ajunse la podul peste râul Uque cu un avantaj apreciabil. Văzându-l sosind, cele două străji se așezară în poziție de luptă, cu spadele scoase din teacă.

Urmăritorii, în spatele lui, câștigau teren, așa că Mikael nu se putea opri să lupte. Trebuia doar să spere că planul lui avea să funcționeze. Dădu pinteni calului, împingându-l furios cu călcâiele în vintre.

— Hai, ce așteptați! strigă, aflat de-acum la câțiva pași de soldații de strajă, care, fără îndoială, l-ar fi putut doborî. Acum! strigă el cât îl ținea gura.

Și, în clipa aceea, primele săgeți loviră străjile în spate. Soldații se prăvăliră la pământ, în timp ce calul lui Mikael îi depășea dintr-o săritură. Apoi un alt nor de săgeți, trase de cei zece oameni pe care Mikael îi așezase în pădure, căzu peste urmăritori. Unii muriră imediat. Alții traseră de frâiele cailor, trezindu-se descoperiți. Și, în fața unei alte rafale de săgeți, întoarseră

caii şi se puseră la adăpost în afara tirului, neputincioşi.

Mikael se aruncă spre desiş, către locul de unde veneau săgeţile.

— Să mergem! le strigă oamenilor lui.

Rebelii încălecară, se împrăştiară în pădure şi se îndreptară spre ascunzătoarea lor.

— I-am salvat curul şefului nostru! strigă Lucio, când fură cu toţii în siguranţă.

Rebelii se lăsară în voia strigătelor de bucurie, îmbătaţi de succes. Dar Mikael nu îi asculta.

— Trebuie să plec, spuse el pe neaşteptate.

După mai puţin de o oră, ajunse la coliba lui Raphael. Lucio îl urmări de la distanţă, cu zece oameni înarmaţi. Mikael intră în colibă.

— Eşti viu, băiete! exclamă bătrânul.

Mikael îi luă o mână într-ale sale.

— Ojsternig se pregăteşte să o ucidă pe Eloisa! spuse pe nerăsuflate, cu glasul frânt de emoţie. A fost o înşelăciune. Dar acum e ceva serios.

Raphael încruntă din sprâncene.

— Cum? N-a executat-o pe Eloisa? îl întrebă. Faţa lui zbârcită se destinse de uşurare. Băiete, trebuie să-mi explici.

— N-am vreme, bâigui tulburat Mikael. Nu mai am timp, trebuie să încerc să fac tot ce pot, nu înţelegeţi?

— Nu! Dacă nu-mi explici, nu înţeleg, fir-ar să fie! exclamă Raphael.

Mikael respira gâfâit.

— Am crezut…, începu el cu un fir de voce, în timp ce încordarea se prăvălea peste el şi îi umplea ochii de lacrimi, am crezut… că am pierdut-o pentru totdeauna…

— În schimb, e vie, zise Raphael. E vie, adăugă el cu un surâs, ca şi cum ar fi vrut să se convingă pe sine însuşi. Aşteptă ca Mikael să se liniştească. Acum explică-mi ce s-a întâmplat, îi ceru într-un târziu.

Mikael îi povesti totul, în cele mai mici amănunte.

— Şi Ahlwin… Scutură din cap. Ahlwin a murit apărându-mă pe mine…

Raphael tăcu, gânditor.

— Nu numai de aceea, spuse el pe urmă. A murit pentru că trebuia să spele vina fiului său.

Mikael se uită la el. Raphael încuviinţă.

— Aşa e, băiete. Ştii şi tu asta.

Mikael lăsă din nou privirea în jos.

— Trebuie să încerc, Raphael, murmură, aproape fără vlagă.

— Tâmpenii! sări cu gura Raphael. Este exact ce vrea Ojsternig să faci.

— Ei bine, o să aibă ce vrea, insistă cu încăpăţânare Mikael. A luat-o pe

Eloisa. L-a luat pe fiul meu. Se gândi la Volod, beat în cortul de la Konstanz, înspăimântat de moarte, chinuit de remuşcări. Am văzut un om care nu s-a luptat pentru familia lui, când a avut ocazia. Am văzut cum a trăit de atunci încolo. Nu am să-l las pe Ojsternig să o omoare pe Eloisa fără să încerc.

— N-o va ucide, îi zise Raphael. Dacă ar face-o, n-ar mai avea arme cu care să te prindă.

Mikael se uită la el.

— Ojsternig vrea doar să te facă să crezi că o va face, continuă Raphael. Aşa ai să încerci ceva fără noimă şi pentru el va fi un joc de copii să te tragă pe sfoară. Nu te lăsa prins în capcana lui! Foloseşte-ţi mintea!

— N-am de ales, spuse Mikael negru de supărare.

Raphael îi puse o mână pe ceafa şi îl trase spre el.

— Întotdeauna mai există o soluţie, făcu el. Calmează-te şi gândeşte!

— Domnia Voastră nu înţelegeţi…, spuse Mikael, scuturând din cap.

— Eu înţeleg foarte bine! îl întrerupse Raphael, pe un ton dur şi autoritar. Încetează să te mai porţi ca un băiat!

— Eu *sunt* un băiat! ţipă Mikael.

Raphael rămase tăcut, uitându-se ţintă la el.

— Nu! zise pe urmă cu glas ferm. Tu eşti un bărbat. Şi a venit momentul să accepţi asta.

Mikael se uită ţintă la el. Era ca şi cum extraordinara forţă a bătrânului intrase în el. Se ridică.

— Trebuie să mă gândesc, spuse el.

Bătrânul încuviinţă din cap, dar nu scoase niciun cuvânt.

Mikael ieşi şi se duse la şopronul unde-şi ţinea Raphael uneltele. Luă sapa. O ţinu în mâini aşa cum îl învăţase Raphael. „E nevoie de forţă şi în acelaşi timp de graţie, de inimă şi de tehnică", spusese bătrânul. Ridică sapa deasupra capului. Începu să o lase în jos, îndreptându-şi spatele şi îndoind picioarele. Lama intră în pământ cu o înclinaţie perfectă, desţelenind brazda. Săpă mai bine de o oră, fără să se gândească, până se simţi pe deplin liniştit. Atunci puse unealta la loc în şopron şi se aşeză pe buşteanul de spart lemne, cu privirea îndreptată spre Degetul lui Moise, care trona deasupra lor.

Când se ridică se lăsa amurgul. Şi se hotărâse.

Îşi duse mâinile la gură şi răcni, spre marginea pădurii, spre capătul poienii: „Lucio! Ieşi afară!" După un moment apăru Lucio, în şaua calului său, cu o expresie uluită pe faţă. Mikael surâse.

— Credeai că nu mi-am dat seama că te-ai luat după fundul meu? îi spuse. Faceţi mai multă gălăgie decât o turmă de oi. Pe urmă redeveni serios. Vino! zise şi intră în colibă.

— E primejdios să stai aici, îl avertiză Lucio, urmându-l. Probabil te caută.

— Stai jos şi ascultă-mă! îi ceru Mikael, aşezându-se pe marginea culcuşului de paie pe care era întins Raphael. N-o să ne ia mult, pe urmă vom pleca.

Lucio luă un scăunel şi se aşeză. Raphael se uita la Mikael în tăcere.

— Planu-i ăsta, începu Mikael. Peste trei săptămâni, după cum ne-a spus Gabriel, va sosi un convoi. Se uită la Lucio. L-am fi atacat când traversa pădurea, unde sunt mai multe şanse de reuşită. În schimb, eu îţi cer să îl atacăm când va ajunge în apropiere de castel.

Lucio încruntă din sprâncene, dar nu spuse nimic.

— Cu o zi înainte de asta, voi ucide un soldat, reluă Mikael. Voi ascunde cadavrul şi îi voi lua uniforma. Pentru că, în timpul atacului… eu voi fi unul dintre soldaţii care apără convoiul. Atacul nu se va sfârşi cu bine. Soldaţii se vor retrage în graba mare în castel. Aşa că eu voi fi înăuntru şi, în zăpăceala care va urma, voi avea oarecare libertate de mişcare. Din momentul acela am să fiu singur… şi voi face ce voi putea.

— E o nebunie, spuse serios Raphael.

— Aveţi o idee mai bună? îl întrebă Mikael.

— Probabil ai să dai de ceea ce cauţi. Ai să mori! răspunse Raphael.

— Nu mi-a trecut prin cap nimic mai bun, replică Mikael. Pe urmă i se adresă lui Lucio. Înţelegi ce-ţi cer, nu-i aşa? Ar putea muri şi mulţi dintre oamenii tăi.

— Sunt oamenii tăi, nu ai mei, zise Lucio. Însă pe urmă cum ai să faci?

— Ideea e tot aia, anume să fug prin pasajul secret, explică Mikael. Cei dintre voi care au să supravieţuiască mă vor aştepta ascunşi la marginea pădurii. Şi dacă mă vedeţi că ies, îmi acoperiţi spatele. Ştiu că vă cer mult. Însă dacă vom reuşi înseamnă că am dat oamenilor un semnal important. Îi luă o mână. Mi-ai spus că minerii din Dravocnik nu mai pot îndura viaţa pe care o duc. Trimite un om să vorbească cu ei. Spune-le că a venit momentul să se ridice. Cu cât mai mulţi mineri vor trece de partea noastră, cu atât mai mult îl vom pune în dificultate pe Ojsternig. Desfăcu mâna. Un singur deget e nimic… Strânse pumnul. Însă toate laolaltă sunt puternice. Se întunecă la faţă. Şi, dacă voi avea prilejul, am să-l ucid pe Ojsternig.

— Nu te lăsa purtat de ură. Nu-i nicio onoare în asta, zise Raphael. Ţelul tău e Eloisa. Încearcă să o salvezi pe ea.

— Pe ea şi pe fiul meu, continuă Mikael cu ochii aprinşi de pasiune.

— Poate că nu va fi posibil, zise Raphael. Îţi aminteşti că, atunci când erai copil, ţi-am spus să consideri viaţa ca pe un dar preţios, nu ca pe ceva de nimic, cum fac proştii ori disperaţii? îl întrebă.

Mikael făcu semn că da.

— În dimineaţa în care te-am găsit scăpaseşi din masacrul familiei tale,

din hruba lui Agnete și de lupi, continuă Raphael, cu o melancolie afectuoasă în ochi. Bine, sper ca în destinul tău să mai existe puțin din norocul ăla. Așa că nu îl risipi.

Mikael respiră adânc.

— Ojsternig are nevoie de copil ca urmaș, continuă Raphael. Nu se va atinge de fiul tău. Vor mai fi ocazii să-l salvezi.

Mikael lăsă privirea în jos, gânditor. Raphael îi luă mâna. Vorbi în șoaptă.

— Salveaz-o pe Eloisa! îi spuse. Fă-o pentru ea! Îi strânse mâna cu mai multă putere și pe urmă adăugă, aproape susurând: Și pentru mine.

— Pentru Domnia Voastră? întrebă Mikael, surprins. Și văzu că ochii lui Raphael erau plini de durere, înceţoşaţi de lacrimi de demult.

Raphael se întoarse către Lucio.

— Așteaptă afară, te rog! îi ceru el.

Lucio ieși.

— E ceva ce trebuie să-ți spun, începu Raphael, când fură singuri. A sosit momentul să știi.

Mikael îi strânse la rândul lui mâna.

— Vă ascult… baroane!

72.

La lăsarea nopții, Eloisa era încă închisă în celulă. Și era îmbrăcată cu lucruri care nu erau ale ai.

Pe jos, la mică distanță de culcușul de paie pe care se aruncase, disperată, derutată și rănită, era flaconul de sticlă chihlimbarie, gol.

Otrava nu-și făcuse efectul. Îi provocase doar niște crampe puternice la intestin. În dimineața aceea rămăsese ca suspendată în aer. Știa că, în curând, gâdele avea să vină să o ia.

Și gâdele, punctual, apăruse. Eloisa ar fi vrut să strige, să vorbească, să plângă. Însă mușcătura spaimei i se oprise în gât. Nu reușise nici măcar să se miște. Călăul o apucase cu mâinile lui puternice și o dezbrăcase, ca un violator, fără ca Eloisa să opună o minimă rezistență.

O lăsase acolo, pe jos, goală, și îi aruncase alături alte haine. Apoi ieșise. Eloisa rămăsese întinsă până când auzise glasul lui Ojsternig care anunța:

— Azi e o zi de sărbătoare pentru regat! Vi-l prezint pe moștenitorul tronului, Marcus al III-lea de Saxa!

— Fiul meu, murmurase Eloisa, cu o strângere de inimă.

Și imediat își imaginase că Mikael avea să-l vadă, pentru prima oară, în

braţele lui Ojsternig. Cu violenţa unei furtuni, se îmbulziră în ea toată durerea şi furia pe care ar fi simţit-o Mikael în clipa aceea. Şi mânia aceea şi acea durere îi dădură puterea să se ridice şi să-şi tragă pe ea hainele pe care i le lăsase gâdele.

Ceea ce urmase era cu totul neclar în mintea ei, până în momentul în care auzise un strigăt dureros ridicându-se din mulţime, sfâşiind tăcerea. Şi imediat recunoscuse glasul acela.

— Mikael! exclamase ea.

Se agăţase de pietrele zidului.

— Iată-te! Eşti al meu, Curăţă-rahat!

— Nu! urlase Eloisa, cu inima explodându-i în piept. Mikael!

Apoi, înnebunită de durere, continuând să ţipe, încercase să se urce pe perete şi să ajungă la zăbrele, lovise cu mâinile în pietre, îşi rupsese unghiile, fugise la uşă, dăduse cu picioarele în ea, se întorsese alergând şi bătând violent în perete, ca şi cum l-ar fi putut dărâma.

Din exterior veneau urlete, ţipete, nechezat de cai.

— Mikael! Nu! Mikael!

În cele din urmă, orice zgomot încetase.

Eloisa continuase să zgârie pietrele până aproape de leşin. Căzuse pe jos, suspinând.

Doar spre seară, cu o voce care nu era a ei, reuşise să spună:

— Mikael e mort.

Când auzi că se deschide lacătul, i se păru ceva iluzoriu, ca un vis.

— Hai! spuse servitoarea din uşă. Pe urmă, văzând că nu dă semne să se ridice, li se adresă celor doi soldaţi care o însoţeau. Duceţi-o sus!

Soldaţii o ridicară şi o conduseră în camera ei.

— Fata mea!

Glasul mamei ei o readuse la realitate.

— Lăsaţi-o! ţipă Agnete, susţinând-o de şolduri.

Când văzu chipul mamei sale, Eloisa simţi cum toată durerea explodează în ea. Ochii i se umplură de lacrimi. Gura de sughiţuri.

— Ce i-aţi făcut? ţipă Agnete, privindu-i sângele de pe mâini, de pe frunte şi de pe picioare.

Soldaţii şi servitoarea ieşiră fără să scoată un cuvânt şi închiseră uşa în urma lor.

— Ce ţi-au făcut, fetiţa mea? zise Agnete în timp ce o ajută să se întindă în pat.

Eloisa se agăţă de umerii ei, scuturând din cap, disperată.

— Mamă…, suspină ea, mamă… Mikael… Mikael e…

— Nu! E viu, fetiţă! exclamă Agnete şi îi luă faţa în mâini.

— Nu-i adevărat…, plângea Eloisa. Mikael e…

— E viu! E viu, jur pe Preasfânta Fecioară!

Eloisa se opri din plâns. Se uită la mama ei dând uşor din cap, neîncrezătoare.

— E viu…, spuse din nou, pronunţând încet cuvintele, ca şi cum ar fi fost nişte pahare de cristal care se puteau sparge din nimic.

Agnete o îmbrăţişă, cu foc.

— Fie numele Domnului lăudat! spuse ea aproape sufocând-o de forţa cu care o strângea. Azi am crezut că vă pierd pe amândoi.

Se desprinse de fata ei. Îi şterse cu duioşie lacrimile, la rândul ei aproape neîncrezătoare.

— E viu…, spuse din nou Eloisa, în timp ce un surâs uşor îi apărea pe buze.

— Sunteţi vii, încuviinţă Agnete şi surâse, fericită. Sunteţi vii amândoi.

În clipa aceea de bucurie, pe neaşteptate, Eloisa îşi dădu seama ce întorsătură ar fi putut lua lucrurile.

— Am încercat să mă sinucid…, murmură ea înspăimântată.

— Ce vorbă-i asta? întrebă Agnete, alarmată. Cum?

— Otrava, mamă… Acum Eloisa tremura numai la gândul acesta. Am luat otrava principesei… sticluţa… care era…

Agnete tăcu ochii mari. Pe urmă, izbucni brusc în râs.

— Ce se întâmplă, mamă? întrebă uimită Eloisa.

— Otrava… am… Agnete încerca să vorbească, dar o împiedica râsul. Otrava…

Agnete era vânătă la faţă de cât râdea, bătându-se cu mâinile peste şolduri.

— Mamă!

Agnete încercă să respire.

— Am folosit toată otrava ca să caut antidoturi, reuşi ea să spună. În sticluţa aia am pus… Iar izbucni în râs. Azi-noapte ţi s-o fi golit burta de tot, fata mea! râse şi mai tare. Era purgativ în ea!

Şi încă o bună bucată de timp nu reuşi să se oprească din râs.

Dar Eloisa ştia că, la fel ca ea, râdea de frică, gândindu-se la ce s-ar fi putut întâmpla.

În timp ce-i trata rănile, Agnete îi povesti despre executarea impostorului, despre care se spunea că o otrăvise pe Lukrécia. Şi despre felul în care Mikael se aruncase ca un leu în luptă.

— Dar cum a reuşit să…? o întrerupse Eloisa.

Chipul lui Agnete se întunecă.

— S-a întâmplat ceva nemaipomenit, spuse ea serioasă. Ahlwin a murit.

Și, odată cu el, soția lui și văduva Cvetko și o fată căreia nu-i știu numele, fiica unui pădurar. Și bătrâna Astrid e pe jumătate moartă. În privire îi apăru un profund respect. În timp ce Mikael fugea, Ahlwin a dat piept cu soldații și a murit luptând… Bietul om, își dorea atât de mult să moară, adăugă ea cu profundă tristețe. Dar atunci când soldații au încălecat pe cai și au luat-o pe urmele lui Mikael s-a întâmplat un lucru de necrezut. Ochii lui Agnete se umplură de emoție. Prima a fost bătrâna Astrid… Ți-o amintești? Când a sosit Mikael în vale, a zis că n-avea să supraviețuiască o săptămână… Dar s-a așezat în dreptul cailor, cu brațele desfăcute. Așa măruntă… părea un uriaș. Un cal s-a speriat și l-a aruncat pe soldat din șa, însă celălalt a dat peste ea. E vai de ea. Atunci toate femeile, ca și cum s-ar fi înțeles, au făcut din trupurile lor un zid… A fost îngrozitor… și cum nu se poate mai frumos. Acum Agnete plângea. Ele l-au salvat pe Mikael. Au fost mai curajoase decât bărbații. Văduva lui Cvetko, nevasta lui Ahlwin și fata au murit, sfârtecate de copitele cailor. Altele au picioarele rupte, capetele sparte, coastele crăpate… Agnete își ascunse fața în mâini, plângând. A fost nemaipomenit…, bâigui ea.

— E viu, repeta încet Eloisa, în timp ce o îmbrățișa pe mama ei.

Într-un târziu, era de-acum noapte, se deschise ușa.

— E ora mesei sugarului, spuse bătrâna servitoare care în acele zile o mulsese pe Eloisa.

În brațe avea copilul, care țipa înfometat. Eloisa se ridică pe loc din pat și îl luă pe micuț, sărutându-l de nenumărate ori, în timp ce-i șoptea:

— Nu plânge, ssst, nu plânge!

Își descheie rochia și îl puse la sfârc, bucurându-și pielea cu buzele lui moi.

— Îmi pare rău, fată, se dezvinovăți servitoarea, pe un ton trist. Nimeni nu știa nimic. Eu credeam că…

— Pleacă, bătrână scârboasă! îi șuieră printre dinți Eloisa.

— Ai auzit-o pe fata mea? întrebă Agnete, dându-se la servitoare. Pleacă sau îți scot ochii!

Bătrâna dispăru pe dată. Apoi, înainte ca ele să fi închis ușa, pe coridor se zări o lumină pâlpâindă. Eloisa și Agnete crezură că văd o fantomă.

Lukrécia era palidă și slabă. Ochii ei păreau două globuri uriașe, bântuite, pe chipul descărnat. Se clătina. Se sprijini de canatul ușii.

— E totul în regulă? întrebă cu un fir de voce.

— Prințesă… sunteți vie și Domnia Voastră!

Eloisa nu reuși să spună altceva.

Apoi, în timp ce Agnete o ajuta pe Lukrécia să se așeze, nu se mai auzi decât cum micuțul Marcus al III-lea de Saxa sugea, plescăind fericit.

73.

— Numele meu e Raffaele Fortebraccio di Bentivoglio, baron de Hermagor, din învestitura Majestăţii Sale *Rex Romanorum* Vàclav de Luxemburg, zis cel Leneş, începu Raphael, cu solemnitate, însă fără nici cea mai mică emfază.

Mikael înţelese că nu avea să asculte o istorie cu un sfârşit fericit. În privirea bătrânului era o nesfârşită tristeţe.

— Tatăl meu era contele de Castelforte, continuă Raphael. Familia mea se trage dintr-o stirpe străveche de războinici. Strămoşii mei au luptat şi şi-au dat viaţa pentru creştinătate, încă din vremea dezastruoasei Cruciade a IV-a. Secole la rând, războiul a fost… meseria noastră. Raphael ezită. Cu timpul, în vreme ce bogăţiile şi posesiunile noastre prosperau, sufletul nostru se veştejea. Azi cred că, la un moment dat, un război a început să fie la fel ca oricare altul. Eram mercenari, nimic mai mult. Alegeam o tabără mai curând decât o alta nu pentru idealurile care iscau războiul… admiţând că idealurile sunt la rădăcina războaielor. Alegeam de ce parte să fim din pur oportunism, din interes, fiindcă pariam pe cel care credeam că avea să învingă, ca să reducem riscurile unei înfrângeri şi ale posibilei ruinări. Dar mai cu seamă, generaţie după generaţie, fără să ne fi dat seama, am suferit o schimbare radicală. Raphael se uită la Mikael cu intensitate. Zâmbi melancolic. Îţi aminteşti când vorbeam despre gustul acela amar pe care îl simţeai în gură?

Mikael încuviinţă. Şi îşi aminti că într-o zi îi spusese, plin de furie: „Domnia Voastră chiar nu ştiţi ce este cu adevărat viaţa”. Şi atunci, în timp ce bătrânul îşi relua povestirea, se simţi un prostănac încrezut.

— A fost un moment în existenţa mea în care am ajuns să-mi spun că gustul acela care mă otrăvea era un fel de moştenire, de care nu eram răspunzător, cum e părul blond, ori o aluniţă pe spate, sau culoarea ochilor. Raphael îi atinse mâna lui Mikael. Înţelegi de ce ţi-am zis întotdeauna că pericolul cel mai mare atunci când cineva spune minciuni stă în faptul că acela care le zice ar putea ajunge să le şi creadă?

— Şi mi-aţi spus că, dacă s-ar întâmpla asta, omul acela nu ar mai avea o viaţă a lui, confirmă Mikael.

— Aşa e, băiete.

— Am întâlnit un bărbat la Konstanz, continuă Mikael. Şi el mi-a spus că singurul lucru care contează este adevărul.

— Şi era un bărbat demn?

— Da. A murit ca să-şi apere adevărul. Spuneau despre el că era un eretic, însă eu nu ştiu să judec treburile Bisericii.

— În societatea noastră, cine gândeşte cu capul lui, cine nu e de acord este eretic sau rebel. E un sistem care funcţionează de secole, la perfecţie, zise Raphael. De aceea cred că tu ai dreptate şi că a sosit timpul ca lumea să se schimbe.

Deschise gura să-şi continue istorisirea, însă Mikael îl întrerupse:

— De ce spuneţi că rebelii caută soarele noaptea?

Raphael ridică din umeri, cu un gest aproape nemulţumit.

— Sunt cuvinte tâmpite, care îmi scapă uneori din gură. Oricum, eu sunt convins că rebelii sunt oameni care caută să iasă din tenebrele în care vor să-i ţină cei puternici şi Biserica. Însă ai zis tu bine odată despre înclinaţia mea spre filosofare: sunt palavre.

— Greşeam, zise Mikael.

Raphael râse încetişor.

— Bravo! Niciodată nu se contrazice un muribund.

— Continuaţi-vă povestirea, Domnia Voastră, vă rog! spuse Mikael, tulburat.

— Eu eram cel din urmă din stirpea asta sângeroasă de războinici, reluă Raphael. Tatăl meu m-a luat în război, alături de el şi alături de împărat. M-am remarcat în luptă. Eram sălbatic, puternic, abil în mânuirea spadei şi a arcului. Nu aveam milă de adversarii mei. La un moment dat, într-o luptă cu rezultat nesigur, duşmanii au cucerit una dintre liniile noastre de apărare, pe flancul drept. În timp ce ne retrăgeam în dezordine, încercând să ne reorganizăm, am rămas izolat, cu vreo douăzeci de oameni. Am fost atacat şi m-am apărat. Nu era nimic extraordinar în asta. Luptam pentru viaţa mea. Dar s-a întâmplat ca printre noi să fi fost şi bastardul împăratului. Eu nici măcar nu ştiam cine era. Am despicat în două un duşman care se pregătea să-l ucidă. Omoram numai ca să supravieţuiesc. Însă când s-a terminat bătălia şi ne-a văzut învingători, fiul împăratului i-a povestit tatălui său că l-am salvat. Şi aşa am ajuns baron de Hermagor şi, drept recompensă, am avut un regat numai al meu, dincolo de munţii ăştia. Fără niciun merit. Raphael făcu o pauză lungă. Şi ăsta a fost blestemul meu.

Mikael nu spuse nimic.

— Eram un om putred, Mikael, reluă Raphael, cu un glas îndurerat. Un om putred, care nu ştia să facă nimic altceva decât să ucidă, fără nici cea mai mică ezitare, pentru că viaţa celorlalţi nu avea pentru mine nicio valoare. Fiindcă aveam în gură un cancer, amăreala aceea care nu-mi permitea să gust nimic altceva decât ura. Şi un asemenea om, dacă nu luptă, dacă nu asurzeşte în vuietul ciocnirilor de spadă, în urletele duşmanilor în agonie, dacă nu se culcă, seara, mânjit cu sângele lor… Raphael scutură din cap, cu o strâmbătură de dispreţ pe faţă… Un asemenea om, băiete, ajunge să facă rău

celor nevinovați. Bău o înghițitură din rachiul călugărilor. A urmat o perioadă lungă de pace. Regatul meu era bogat. Eu eram puternic. Și nu știam ce să fac cu viața mea.

Apoi se întrerupse. Ochii i se umplură de lacrimi.

Mikael îi putea simți durerea, ca și cum ar fi fost ceva viu și care palpita între ei. Înțelese că ajunseseră în miezul istoriei.

— Într-o dimineață, în curtea castelului meu am văzut o fată. Nu o observasem înainte, continuă Raphael cu un nod în gât. Acum știu că era foarte frumoasă. Strânse ochii și fălcile. Însă pe vremea aceea nu, nu știam. Eram orb. Am simțit pur și simplu o furnicătură în vintre, ca oricare alt animal, spuse el cu sălbăticie. În noaptea aceea, am poruncit să-mi fie adusă în cameră de doi soldați. Tăcu multă vreme cu privirea în gol. Când începu din nou să vorbească, glasul îi era din nou calm. Am aflat cine era doar în seara următoare, când le-am explicat soldaților mei pe cine trebuiau să-mi aducă în pat. Era fata moașei, o femeie care se pricepea și la ierburi.

Mikael făcu ochii mari.

Raphael se uită la el, încuviințând grav.

— Da, băiete, zise. Era Agnete.

Mikael simți cum i se prăbușește pământul sub picioare.

— În felul meu, m-am îndrăgostit de ea, chiar dacă pe vremea aceea nu eram în stare să înțeleg, zise Raphael. Mă vezi cu alți ochi acum, nu-i așa?

— Da, răspunse Mikael. Însă de ce îmi povestiți asta?

— Pentru că ți-o datorez, răspunse Raphael, mâhnit, înainte de a reîncepe. Agnete nu se putea îndrăgosti de un bărbat care o violase. Însă cu un acceptam așa ceva. M-am înfuriat. Cum de-și permitea servitoarea aia? Nu înțelegea ce onoare îi făceam? Glasul lui Raphael era plin de dezgust. După ceva vreme, Agnete l-a adus pe lume pe Niklas. Iar eu, ca s-o pedepsesc, am refuzat să-l recunosc și am gonit-o de la palat. Ea l-a crescut singură, într-o cocioabă putredă. Eu eram plin de ură și de orgoliu, voiam să se întoarcă în genunchi, să mă implore să o primesc înapoi. Însă tu o cunoști pe Agnete… Își permise un zâmbet. Nu s-a întors. În schimb, eu mi-am dat seama cât de mult îmi umpluse viața searbădă, cât de importantă devenise pentru mine. Făcu o strâmbătură tristă. Firește, nu i-am spus-o niciodată. Până când, după vreo câțiva ani… Agnete a venit la mine și m-a rugat să o las să se căsătorească cu un om de ispravă, un brutar, care avea să aibă grijă de ea și de copil. Niklas avea patru ani și semăna mult cu mine… Din nou privirea lui Raphael se goli. Se uită la Mikael cu o durere care părea fără sfârșit. Am înnebunit. Era a mea și nu avea să fie a nimănui altcuiva. Am tras-o în camera mea. După ce aproape patru ani o lăsasem să putrezească în coliba aia scârboasă, singură… singură împotriva lumii și împotriva

stăpânului ei… eu am avut-o încă o dată… cu disperare. Vocea lui Raphael se făcu un murmur. Nu i-am dat permisiunea să se căsătorească. Am fost surd la plânsetele ei, la implorările ei. Şi am trimis chiar soldaţi să-l ameninţe pe brutar. I-am ars pământul în jur. Oamenii se temeau şi să-i dea de lucru, ca să nu-mi stârnească mânia. Dumnezeu să mă ierte! N-aveam în mine decât ură. Doar un bărbat a încercat să mă facă să raţionez. Locotenentul meu, Ettore Salvemini, bătrânul soldat pe care l-ai întâlnit la Kirchbach. Însă nici măcar pe el nu l-am ascultat, păru să încheie Raphael.

Mikael înţelese de ce Agnete numea coliba pierdută în munţi Bârlogul balaurului. Fiindcă Raphael fusese îngrozitorul ei balaur.

— Continuaţi, vă rog! spuse el.

Dintr-odată, ochii lui Raphael dezvăluiră doar o adâncă melancolie. Părea că lăsase în urma lui durerea mârşavă care îl însoţise de-a lungul întregii povestiri.

— Când Agnete a reuşit să scape din regatul meu, eu am înnebunit pentru a doua oară. Voiam s-o găsesc şi să o ucid. Şi probabil că aş fi făcut-o, la vremea aceea, dacă Ettore Salvemini, căpitanul meu credincios, nu ar fi apărat-o. El a ajutat-o să fugă. A adus-o aici şi a vorbit cu tatăl tău.

— Cu tatăl meu? exclamă uimit Mikael.

— Da, cu tatăl tău. Era un principe bun. Un om drept.

Mikael îşi duse o mână la buzunarul unde păstra inelul tatălui său, strâmbat de flăcări, şi îl strânse în pumn.

— Tatăl tău l-a ascultat pe Ettore şi le-a dat o colibă lui Agnete şi lui Niklas, promiţându-i că o va apăra de furia mea.

Mikael era încremenit. Nu reuşea ca, în bărbatul din povestire, să-l recunoască pe acel Raphael pe care îl ştia.

— Mi-am petrecut alţi trei ani căutând-o pe Agnete. Însă cercetările i le încredinţasem lui Ettore… Raphael zâmbi, astfel că nu am mai găsit-o niciodată. Ochii bătrânului priviră în gol, devenind mai calzi. În acei trei ani s-a întâmplat ceva excepţional. Ura care mă devora, zi după zi, s-a transformat în durere. Şi durerea, puţin câte puţin, a luat cu ea tot amarul pe care-l aveam în gură. Mulţumită acelei dureri am reuşit, în cele din urmă, să văd ce specimen nedemn de om devenisem. Însă cum eram trufaş, convins că sunt buricul pământului, singurul lucru care mi-a trecut prin cap ca să-mi ispăşesc păcatele a fost să plec spre Ţara Sfântă şi să-mi închin viaţa lui Dumnezeu. Raphael făcu o pauză. Încă o dată Ettore a fost cel care m-a salvat. Mi-a vorbit aşa cum nu i se poate vorbi stăpânului. A riscat să-l condamn. Mi-a zis că eram un prost şi un fiu de căţea arogant, care nu era în stare să se gândească la nimic altceva decât la el însuşi. Pe urmă a adăugat: „Cum aţi vrea să-i pese lui Dumnezeu de un om care nu ştie să-şi iubească

semenii?" A folosit tocmai cuvântul „semenii". E exact ce înveți despre libertate, nu-i așa, băiete? Principii nu consideră o servitoare ca pe un semen al lor. Și eu exact așa eram, dar nu mă gândisem niciodată la asta. M-a întors pe dos, Ettore a înțeles și atunci mi-a dezvăluit ce se întâmplase cu Agnete și unde se afla.

Mikael se gândi că probabil nici el, dacă ar fi crescut ca un principe și nu ca un șerb, nu ar fi înțeles. Și, pentru prima oară în viața lui, își spuse că fusese norocos.

— Firește, m-am dus la Agnete, cu calul meu minunat, cu spada mea bătută cu pietre scumpe și cu o escortă de douăzeci de cavaleri, ca să o aduc înapoi, reluă Raphael cu glas îndurerat. Dar când am ajuns, mi-am dat seama că tatăl tău nu o putuse apăra de un alt animal ca mine. Cu doi ani în urmă, fusese atacată în pădure de cineva căruia n-a vrut niciodată să-i dezvăluie numele. Cine știe? Probabil un bandit. Poate mai mult de unul. Au găsit-o pe jumătate moartă. Și după nouă luni, a născut o fetiță…

— Eloisa?

— Eloisa.

— Dar Eloisa nu știe…, murmură Mikael, iară suflu.

Raphael îi făcu semn să tacă.

— Nu, nici măcar ei Agnete nu i-a spus niciodată nimic. Ochii i se încețoșară. Și când am ajuns… Niklas, fiul meu, era pe moarte. Îi aruncă lui Mikael o privire plină de durere. I-am spus că aș fi făcut orice pentru copilul acela și Agnete mi-a zis că nu mai era nimic de făcut și că… „nu mi-aș fi putut spăla păcatele atât de ușor". Exact cuvintele astea le-a folosit. A murit sub ochii mei. Ne-a părăsit după două zile. Raphael își reținu lacrimile. Dacă i-aș fi luat cu mine încă de la început, Niklas ar fi fost viu. Ar fi mâncat carne în toate zilele, ar fi dormit în așternuturi călduroase, ar fi… Bătrânul se întrerupse și închise ochii. Când i-am propus să se întoarcă la palat, promițându-i că aveam să mă îngrijesc de Eloisa, chiar dacă nu era fiica mea, Agnete m-a amenințat să stau departe de ea, să n-o silesc să se întoarcă, altfel, într-o noapte, m-ar fi ucis în somn. Și știi ce am văzut în privirea ei, băiete? Aceeași ură care mă otrăvise pe mine atâția ani. O infectasem cu cancerul meu. Raphael respiră adânc. M-am dus la un preot, un om sfânt care trăia ca eremit, să-i cer sfatul. Când am ajuns la el, am văzut că era un om fericit, liniștit. L-am întrebat cum de reușise să ajungă la iluminare. El mi-a răspuns: „Tăiam lemne toată ziua". Atunci l-am întrebat: „Și ce ați făcut când ați dat de iluminare?" Știi ce mi-a răspuns? „Am continuat să sparg lemne". Raphael surâse. Atunci am făcut legământ de umilință și de sărăcie, m-am dus la tatăl tău și el mi-a dăruit locul acesta. Am părăsit tot și am început să sparg lemne și să sap pământul. Încet-încet, mi-am regăsit

echilibrul. Şi cel mai frumos lucru a fost că am văzut cum dispare ura din privirea lui Agnete. E o femeie excepţională.

— Da! spuse Mikael.

— Apoi, când ai apărut tu în viaţa mea, m-am gândit că aveam o a doua şansă. Glasul lui Raphael deveni grav. De aceea am vrut să-ţi istorisesc povestea mea. Ca tu să ştii cine sunt. Pentru că îţi datoram asta.

Lui Mikael i se păru că zăreşte în ochii lui Raphael, pentru prima oară de când se cunoşteau, o scânteie de spaimă. Ştia că bătrânul se aştepta ca el să vorbească, însă nu reuşea. În inima lui se agita un tumult de emoţii.

— Acum pleacă, băiete! îl îndemnă Raphael. Ăsta nu-i un loc sigur. Ascunde-te în pădure şi aşteaptă să vină momentul!

— Cu spada Domniei Voastre, reuşi să spună Mikael.

Ochii lui Raphael se umplură de emoţie.

— Pleacă! îi repetă el.

— Emöke mi-a zis să vă transmit că v-au iertat. Mikael se ridică şi se îndreptă spre uşă. Se opri cu mâna pe clanţă. Se întoarse spre Raphael. Bătrânul avea obrajii brăzdaţi de lacrimi. Toţi, adăugă Mikael. V-au iertat toţi.

Pe urmă dădu să iasă.

— Lucio! strigă Raphael. Lasă-l pe băiat să plece singur! îi spuse când el apăru în colibă. Trebuie să-ţi vorbesc!

Ascultară în tăcere cum se îndepărta Mikael, călare.

— Fiecare dintre noi va face ce-i stă în putere să facă, adevărat? zise atunci Raphael, pe un ton grav.

Lucio încuviinţă.

— Vreau să te duci la Kirchbach, zise Raphael. În glasul lui se simţea atitudinea comandantului. Prezintă-te în numele meu la căpitanul Ettore Salvemini. Îi luă cu hotărâre mâna. E o cursă contra timpului, Lucio.

74.

De două ori Mikael încercase să ajungă la bisericuţa Madonna delle Nevi. Şi de ambele dăţi trebuise să renunţe. Satul colcăia şi el de soldaţi.

La a doua încercare, Mikael ajunse să se ascundă în spatele stivei de lemne a unei barăci de la marginea satului. Îşi ţinu răsuflarea în timp ce un pâlc de cinci cavaleri trecea pe lângă el. După ce trecură, aruncă o privire în baracă. Pe un culcuş de paie o zări pe bătrâna Astrid, cu picioarele şi cu braţele bandajate, legate în scândurele, şi cu faţa umflată. Bătrâna abia dacă

îşi mai trăgea sufletul, văitându-se slab.

Văzând că vin alţi soldaţi, Mikael sări pe fereastră în baracă. Se ascunse sub pătura lui Astrid şi îi şopti:

— Vă rog, nu mă daţi de gol!

Bătrâna nici nu suflă până când soldaţii nu se îndepărtară. Pe urmă chicoti, tuşind.

— N-aş fi tras nădejde vreodată, la anii mei, să mă trezesc cu un tânăr frumos în pat!

Ieşind de sub pătură, Mikael îi zâmbi.

— Ştiu ce aţi făcut, îi spuse. Mulţumesc. Vă datorez viaţa!

— Deh, şi noi ţi-o datoram, zise Astrid, cu o voce stinsă. Întinse spre el un deget strâmb şi tremurător. Acum suntem chit. Pot să mă duc pe lumea-ailaltă cu sufletul împăcat.

— Voi aţi făcut mult mai mult decât am făcut eu, îi spuse Mikael.

— Termină cu toate linguşelile astea, băiete! îl certă Astrid, ori am să cred că tu chiar vrei să-mi faci ceva.

În timp ce Mikael îi zâmbea, uşa barăcii se deschise.

Mikael sări în picioare, cu pumnalul în mână.

Se trezi în faţa lui cu un bărbat robust, de vreo treizeci de ani, care ţinea în mâini o oală de lut cu capac de lemn.

— E soţul fetei mele, Mikael, spuse Astrid. Îmi aduce de mâncare.

Mikael lăsă cuţitul. Bărbatul închise uşa în urma lui. Se uită la Mikael strângând din dinţi.

— Ce cauţi tu aici? întrebă pe un ton agresiv. Arătă spre Astrid. Nu-ţi ajunge ce i-ai făcut? Chiar vrei să ne spânzure?

Mikael scutură din cap şi lăsă fruntea în jos.

— Taci, Valerio! zise Astrid.

— Dacă află că ascundem un rebel ne spânzură! continuă Valerio. Vrei ca fata ta să moară pentru el?

— Plec imediat, zise Mikael.

— Nu! protestă Astrid, căznindu-se să vorbească cu glas ferm. Tu nu ştii nimic, Valerio. Nu te băga!

— Nici nu vreau să ştiu! replică Valerio. A adus nenorocire în familia noastră. Asta-i tot ce ştiu.

— Eşti un pădurar prostănac! zise Astrid. Dacă, în urmă cu câţiva ani, băiatul ăsta nu ne-ar fi salvat, azi nevastă-ta n-ar mai fi în viaţă. Şi tu ai sta s-o iei în mână singur… Bătrâna gâfâi. Şi n-ai avea nici frumuseţea aia de copil…

Valerio puse oala pe masă, negru la faţă de supărare.

— De ce eşti aici, băiete? întrebă Astrid, când îşi recăpătă suflul.

— Încercam să stau de vorbă cu fratele Timotei, răspunse Mikael. Astrid încuviinţă.

— Valerio, du-te şi cheamă-l pe preot!

Valerio vru să se dea înapoi, însă Astrid ridică un braţ bandajat. Feşele erau însângerate.

— Dacă nu te duci tu, zău că mă ridic de pe priciul ăsta şi mă târăsc eu, spuse ea cu putere. Nu-i nimic ciudat ca o bătrână în halul în care sunt eu să ceară să stea de vorbă cu preotul. Spune-i că vreau să-mi citească rugăciunile de maslu.

Valerio rămase nemişcat o clipă, după care ieşi, trântind uşa.

— E un om de ispravă, nu te lua după ce spune…, făcu Astrid, epuizată de efort.

— Nu, are dreptate! zise Mikael.

— Într-o zi îţi va mulţumi şi el, zise Astrid. Într-o zi… în faţa focului, iarna… Glasul lui Astrid era slab. Într-o zi, când va fi bătrân, le va povesti nepoţilor lui că l-ai făcut să se simtă bărbat. E un suflu nou aici în Raühnvahl. Şi tu l-ai adus. Se întoarse să se uite la el. Avea ochii înceţoşaţi de cataractă. Tu nici nu-ţi închipui cât de bine mă simt, băiete. Zâmbi. Şi am zis că nu dau doi bani pe tine când ai venit, cu zgarda aia la gât. Scutură din cap. Şi bătrânii pot fi proşti.

Mikael luă oala şi se aşeză lângă ea. Pe urmă o ajută să mănânce.

— Dacă bărbaţii ar fi ca voi, femeile, îi zise în timp ce-i dădea să mănânce în gură, Ojsternig n-ar mai avea nicio speranţă.

— Asta din pricină că noi, femeile, după cum zice Biserica, suntem fiicele diavolului, îl lămuri Astrid, cu gura plină. Râse şi tuşi, murdărindu-se cu supă. Dar, mulţumită ţie, ceva se schimbă şi în mintea bărbaţilor. Doar că voi sunteţi mai tâmpiţi şi vă trebuie mai mult timp ca să înţelegeţi.

Mikael o şterse pe bărbie.

— Mulţumesc, îi spuse.

Când sosi fratele Timotei şi îl văzu pe Mikael, şovăi în prag. Valerio îl împinse înăuntru şi închise repede uşa în urma lui.

— Să încercăm să nu fim descoperiţi, îi spuse părintelui.

Fratele Timotei rămase nemişcat, în mijlocul barăcii, uitându-se înspăimântat la Mikael.

— Pentru numele lui Dumnezeu, n-ar trebui să fii aici! spuse el cu spaima-n glas. Astrid, eu credeam…

— Ascultă-l pe băiat, părinte! îl rugă Astrid.

Mikael se ridică şi se duse în faţa lui.

— Pot avea încredere în Domnia Voastră? îl întrebă.

Fratele Timotei se uită în altă parte.

— Pot avea încredere în Domnia Voastră? repetă Mikael.

— Întotdeauna am fost de partea oamenilor noştri, băiete, spuse preotul. Însă nu şi a rebelilor…

— Eloisa e o rebelă? întrebă Mikael, luând foc.

— Eloisa…? bâigui fratele. Ce legătură are Eloisa? Nu…

— Dacă sunteţi cu adevărat de partea noastră, continuă Mikael, trebuie să faceţi ceva ca s-o salvaţi.

— Eu? Şi cum aş putea, fiule? zise fratele Timotei, cu ochii măriţi de spaimă. Eu nu sunt decât un biet preot şi…

— Simt miros de căcat, spuse Astrid. Careva dintre voi s-a căcat pe el?

Fratele Timotei lăsă privirea în jos, posomorât.

— Ce ar trebui să fac? întrebă cu o voce pierită.

— Duceţi-vă la castel! îl sfătui Mikael.

Fratele Timotei îşi băgă capul între umeri, ca şi cum ar fi primit o lovitură.

— Sunteţi singurul care puteţi intra fără să daţi de bănuit, continuă Mikael. Găsiţi o cale să vorbiţi cu Agnete.

— Şi cum să fac? întrebă fratele Timotei, aproape disperat.

— Agnete vrea să se spovedească şi Domnia Voastră sunteţi singurul preot. E meseria Domniei Voastre, nu? întrebă Mikael cu duritate. Nu e suficient?

Fratele Timotei scutură din cap şi se dădu un pas înapoi.

— Trebuie s-o faceţi! îi şuieră în faţă Mikael, apucându-l de sutană.

Fratele Timotei încuviinţă fără tragere de inimă.

— Ce trebuie… să-i spun? bâlbâi el cu respiraţia tăiată.

Mikael îi dădu drumul.

— Aflaţi unde o ţin pe Eloisa şi câţi soldaţi sunt de strajă. Şi anunţaţi-le să fie pregătite. Va fi un atac al rebelilor. În timpul vacarmului eu am să intru în castel şi o să fugim împreună prin pasajul secret.

Fratele Timotei se uită la el.

— Ce pasaj secret? întrebă, alb la faţă.

— Nu-i nevoie să ştiţi, răspunse Mikael. Eloisa îl ştie.

Fratele încuviinţă slab. Mikael îi puse o mână pe umăr.

— O s-o faceţi?

— Am să o fac, răspunse fratele Timotei, strângând în mâini crucifixul de lemn pe care îl purta la cingătoare.

Mikael se apropie de fereastră şi controlă să aibă cale liberă. În timp ce sărea peste pervaz o auzi pe Astrid că spune:

— Fiindcă tot eşti aici, părinte, fă-mi maslul! Aşa economisim timp.

•

Fratele Timotei trecu de poarta castelului cu capul plecat, cu picioarele

tremurânde.

— Unde te duci, părinte? întrebă una dintre străji.

— Vin…, se bâlbâi fratele, vin cu sfânta spovedanie… moaşei şi oricui altuia ar vrea…

Straja îi făcu semn să-şi continue drumul.

Ajuns la intrarea în palat, alt străjer îl întrebă unde se ducea. Şi fratele Timotei îi dădu acelaşi răspuns, dar cu mai puţine bâlbâieli decât prima oară.

Odată trecut pragul, se simţi mai sigur pe el. Străbătu salonul cel mare, unde nişte soldaţi jucau zaruri şi se îndreptă spre scări.

— Unde crezi că te duci? îl întrebă un glas aspru, cu o clipă înainte de a pune piciorul pe prima treaptă.

Fratele Timotei îşi lăsă capul în jos.

— Mă duc s-o spovedesc pe moaşă, răspunse el fără să se întoarcă.

Apoi dădu să urce. O mână brutală îl înşfăcă de umăr.

— Aşteaptă! spuse Agomar, silindu-l să se întoarcă.

Fratele era palid, se muiase ca o cârpă şi se străduia să nu tremure. Agomar se uită fix la el, în tăcere.

— De unde ştii că moaşa vrea să se spovedească?

Ochii preotului se căscară.

— De mult… de multă vreme nu poate să asiste la sfânta slujbă şi…, se bâlbâi, un creştin are dreptul la consolarea iertării şi la… la urma urmei, fiule, e nevoie ca, din când în când, să-ţi descarci conştiinţa…

— Ce ascunzi, popo? îl întrebă Agomar.

Fruntea fratelui începu să se umple de broboane de sudoare. Agomar continuă să se uite ţintă la el.

— Nu poţi să urci! spuse.

Îl apucă de glugă şi îl târî în camera alăturată, cu fereastra apărată de un grilaj robust de fier. Fratele Timotei tremura ca o frunză.

— În numele Domnului…, spuse cu glas frânt.

— Taci, popo! îi porunci Agomar. Ai s-o spovedeşti pe moaşă aici! Am să trimit s-o cheme.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule! zise fratele, suspinând de uşurare.

Agomar ieşi din încăpere şi încuie uşa cu cheia. Puţin după aceea apăru împreună cu Ojsternig. Ojsternig îl ţintui cu privirea pe părinte, studiindu-l. Fratele Timotei începu să se agite. Sudoarea îi curgea în ochii care-l usturau şi îl sileau să clipească frenetic. Ojsternig continuă să se uite la el.

— Nu fac nimic rău, domnule, zise fratele Timotei, cu pupilele dilatate de spaimă, frământându-şi mâinile. Am venit să… o…

— Să ce, zi-mi? îl luă repede Ojsternig.

— Spovedesc…

Ojsternig râse.

— Ba eu cred că aduci un mesaj de la Curăţă-rahat.

— Nu, Înălţimea Voastră! exclamă fratele Timotei, alb ca varul.

— Ba eu zic că da! râse iar Ojsternig.

— Nu, Înălţimea Voastră, vă asigur, se smiorcăi fratele Timotei. Eu sunt un om al Bisericii…

— Nu! tună Ojsternig. În clipa asta, tu eşti un rebel! Îl apucă de sutană şi îl sili să îngenuncheze. Şi sutana nu te va salva!

Se aplecă deasupra lui.

— Înălţimea Voastră… pentru numele lui Dumnezeu…, se smiorcăia fratele.

— Te ascult, părinte, îi susură Ojsternig.

— Nu am… nu aduc niciun mesaj… credeţi-mă!

Ojsternig suspină. Îi dădu gluga jos fratelui şi îi mângâie capul.

— Părinte… părinte…, spuse el scuturând din cap, întristat, de ce-ţi minţi principele?

— Nu… Stăpâne…

Chipul fratelui Timotei era schimonosit de spaimă.

Ojsternig sări brusc. Îl apucă de ureche, scoase pumnalul şi îi tăie lobul dintr-o mişcare.

Fratele Timotei urlă, gemând. Ojsternig îi flutură prin faţa ochilor lobul tăiat.

— Cu cât îmi zici mai repede ce ştii, părinte, spuse el cu glas liniştit, cu atât ai să suferi mai puţin.

— Nu ştiu nimic! aproape că strigă fratele Timotei, cu voce ascuţită. Vă rog, în numele Domnului!

— Cum vrei, adăugă Ojsternig, ridicându-se şi aruncând pe jos lobul. Se întoarse spre Agomar. Cheamă călăul! Zi-i să-şi aducă sculele!

Pe urmă se duse să se aşeze pe un scaun, alături de căminul stins, cu spatele la părinte.

Fratele Timotei suspina. Sângele îi curgea pe gât, năclăindu-i sutana. Îşi duse mâinile la faţă, până reuşi să-şi înfrâneze sughiţurile care îl cutremurau. Când lăsă mâinile în jos, spaima nu-l părăsise, însă o nouă lumină îi înflăcăra ochii.

„Doamne, dă-mi putere!" Strânse în mâini crucifixul, ridică ochii spre cer şi începu să murmure: „*Pater Noster qui es in caelis*: *sanctificetur nomen tuum*; *adveniat regnum tuum*; *fiat voluntas tua*, *sicut in caelo*, *et in terra*"… Şi, treptat, glasul lui devenea din ce în ce mai nesigur.

În timp ce fratele se ruga, Ojsternig râdea.

•

După-amiază târziu, înainte să se întunece, cei trei rebeli pe care îi trimisese Mikael în recunoaştere dădură peste un băiat care rătăcea prin pădure. Băiatul le spuse că avea un mesaj pentru Mikael din partea fratelui Timotei.

Doi dintre bărbaţi îl supravegheară în timp ce al treilea se ducea să-l anunţe pe Mikael.

Mikael sosi cu Manuele şi cu cinci rebeli care se risipiră prin pădure, gata să dea alarma în cazul în care ar fi apărut soldaţi.

Mikael se uită la băiat.

— Cine eşti?

— Mă cheamă Fredo şi…

— Nu te-am întrebat cum te cheamă, ci cine eşti, îl întrerupse Mikael, şi îşi aminti că Volod, când se întâlniseră prima oară, îi spusese aceleaşi cuvinte. Nu te cunosc!

— Nu, domnule, răspunse băiatul. Sunt fiul unuia dintre pădurarii principelui. Am sosit aici anul trecut.

— Şi câţi ani ai, Fredo?

— Şaisprezece, domnule.

Mikael se uită ţintă la el. Când îl cunoscuse pe Volod, şi el avea aceeaşi vârstă. Îi părea că trecuse o viaţă de atunci.

— Vă aduc un mesaj de la fratele Timotei, zise Fredo.

Glasul lui nu era şovăitor, însă privirea i se mişca de colo-colo, nervos.

— Ţi-e frică? îl întrebă Mikael.

— Nu, răspunse Fredo.

Din nou, ochii lui săgetară la dreapta şi la stânga.

— Minţi! zise Manuele. Cine te trimite? Uită-te la mine!

Fredo se străduí să-şi oprească mişcarea ochilor.

— V-am spus, mă trimite fratele Timotei.

— Şi de ce nu a venit el? întrebă Manuele.

— Fiindcă sunt soldaţi peste tot, răspunse Fredo aproape iritat. După execuţie sunt cu toţii în alertă.

— Controlează un preot, şi pe tine nu? întrebă Manuele pe un ton sceptic.

— Eu sunt doar un băiat, replică Fredo, dând din umeri. Apoi se uită spre râul Uque, în josul podului.

Cu toţii îi văzură cizmele. Erau ude.

— Ar trebui să ai şi tunica udă, continuă Manuele.

— Mi-am scos-o, nu voiam să mor de frig, spuse Fredo.

— Ai răspunsul pe limbă când eu încă nici n-am terminat de pus

întrebarea. Ți-ai învățat bine lecția, zise Manuele.

Ochii lui Fredo se umeziră de lacrimi și buzele i se lăsară în jos, ca și cum ar fi fost gata-gata să izbucnească în plâns. O clipă păru mai mic decât vârsta lui. Pe urmă se făcu roșu ca focul.

— Spun adevărul! țipă el strângând pumnii.

— Și eu nu te cred, zise Manuele, aspru.

Mikael ridică mâna.

— Lăsați-l să vorbească!

Fredo ținea capul în jos, gâfâind.

— Hai, băiete! îi spuse Mikael.

Fredo ridică privirea.

— Fratele Timotei spune că Eloisa e într-o cameră de la primul etaj. A doua ușă pe dreapta. Și că la ușa ei sunt doi soldați de strajă, zi și noapte.

— Mulțumesc, Fredo. Și mulțumește-i și fratelui Timotei, adăugă Mikael, considerând discuția încheiată.

— Eu muncesc pentru principe, domnule, spuse însă Fredo. Sunt ajutor la bucătărie și cunosc bine castelul. Dacă vreți să știți care e cel mai bun drum ca să ajungeți la pasajul secret, eu vă pot ajuta.

Mikael se uită la el încruntat.

— Și eu cunosc bine castelul.

Îi întoarse spatele și încălecă.

— Domnule, îl strigă Fredo.

Mikael se întoarse.

— Fratele Timotei zice că e foarte periculos, adăugă Fredo. Vă roagă să renunțați…

— Du-te acasă, băiete! zise Mikael, dând pinteni calului.

În timp ce se întorceau la refugiu, Manuele se apropie de Mikael.

— Nu-mi place băiatul ăla, îi spuse.

— Da, am înțeles, confirmă Mikael.

— Minte, insistă Manuele. Are răspuns la toate, ochii îi fug în toate părțile…

— În privința unui lucru cu siguranță a mințit, zise Mikael. Când a spus că nu-i era frică. Ochii i se întoarseră undeva în trecut. Și mie îmi era frică prima oară când l-am întâlnit pe mai-marele rebelilor. Și aveam aceeași vârstă.

— Îmi amintesc perfect ziua aceea. Eram și eu acolo. Manuele dădu din cap. Dar tu erai altfel.

— Nu, crede-mă, zâmbi Mikael.

— Ba da, întări decis Manuele.

— Termină, replică Mikael. Avem vești despre Lucio? De zile întregi a

dispărut.

Manuele se înnegură.

— Niciuna, răspunse. Însă nu e felul lui să fugă.

— Nu, nu e felul lui.

— Deci a…

— Deci va trebui să conduci tu atacul asupra convoiului, îl întrerupse Mikael, care nu voia să audă că se vorbeşte de moarte. Te simţi în stare?

— Da.

— Bine. Am încheiat discuţia. Îi puse o mână pe umăr. Îi spusesem lui Lucio să trimită un om la Dravocnik, să stea de vorbă cu minerii.

— S-a dus Giacomo, răspunse Manuele. Însă a zis că în ochii lor a văzut doar frică.

Mikael încuviinţă.

— Nu-i învinuiesc.

— Sunt laşi, spuse Manuele negru de supărare. Noi luptăm şi pentru ei…

— Nu-ţi pierde speranţa, Manuele! îl încurajă Mikael.

Manuele tăcu o jumătate de leghe.

— Ştii ce a zis Volod după ce ai plecat?, întrebă el apoi.

— Că mă pişam pe mine de frică şi că-mi umpleam gura de cuvinte frumoase, râse Mikael. Şi avea dreptate.

— Nu. A zis că a dat peste un şerb care avea să ajungă bărbat. Şi a zis-o cu adânc respect.

Mikael îl privi cu o expresie de uimire şi de emoţie totodată.

— Aş vrea ca Volod să fie aici, murmură el.

— N-aş putea spune lucruri tot atât de bune despre băiatul ăla, bombăni Manuele prost dispus. Nu-mi place!

Mikael se întoarse să se uite la el, cu ochii arzând.

— Vrei să înţelegi că nu am de ales, Manuele, spuse el cu asprime. Eu am să-mi salvez femeia sau am să mor. Şi dacă am să mor, voi o să duceţi mai departe ce avem de făcut.

•

La ora cinei, uşa camerei Eloisei se deschise.

Dar, în loc de obişnuita servitoare, apăru un băiat de vreo şaisprezece ani, care ţinea o tavă.

— Lucilla e indispusă, lămuri unul dintre cei doi soldaţi de strajă. Dă-i să guste pisicii tale din supă, dacă nu ai încredere în mucosul ăsta, adăugă el şi închise uşa râzând.

Băiatul avea un aer timid şi neîndemânatic. Părea cumva stânjenit, cu tava în mână.

— Unde trebuie s-o pun? întrebă el cu capul plecat.

— Dă-mi-o mie! răspunse Agnete, luându-i tava din mână. Poţi pleca!

— Doamnă, trebuie să vă vorbesc, murmură băiatul adresându-se Eloisei.

— Ce vrei? îl întrebă răstit Agnete.

Băiatul se apropie de Eloisa.

— Cine ştiţi dumneavoastră… vă transmite să fiţi gata, spuse în şoaptă.

— Mikael?! exclamă Eloisa.

Băiatul se întoarse brusc spre uşă.

— Fie-vă milă, vorbiţi încet! murmură el înspăimântat.

— Mikael? repetă Eloisa, în şoaptă.

— Da, doamnă, încuviinţă băiatul şi se întoarse din nou îngrijorat spre uşă. Vă transmite să fiţi gata. Va fi o acţiune a rebelilor, în scurt timp…

— Când? întrebă Eloisa, cu o notă de teamă în glas.

Agnete asculta în tăcere, uitându-se la băiat.

— În două săptămâni. Rebelii vor ataca un convoi, răspunse băiatul. N-am mult timp, doamnă, altminteri am să le dau de bănuit străjilor. Ascultaţi-mă fără prea multe întrebări. Va intra în castel şi va veni să vă elibereze.

Eloisa îşi duse mâna la gură, cu ochii căscaţi.

— Un grup de oameni de aici din castel îl vor ajuta, continuă băiatul. Îi vor înlesni drumul şi vă vor acoperi fuga de aici la… pasajul secret. Se uită în ochii Eloisei. Unde trebuie să se ducă?

— Cine? întrebă Eloisa.

— Oamenii care vă vor apăra, doamnă, zise băiatul. Unde este pasajul secret?

Eloisa se crispă.

— Cine eşti tu? întrebă bănuitoare Agnete.

— Mă cheamă Fredo, răspunse băiatul şi pe urmă adăugă, cu mândrie: Sunt un rebel.

— Atunci de ce Mikael nu ţi-a spus unde este pasajul secret? întrebă Eloisa.

— Căpetenia noastră e ascunsă în pădure. Satul pe plin de soldaţi, răspunse prompt Fredo. I-a spus fratelui Timotei că ştiaţi dumneavoastră. Şi fratele Timotei ne-a transmis mesajul.

Cele două femei şovăiau.

— Cât îţi trebuie? strigă de dincolo de uşă un soldat.

— Iată, sunt gata! răspunse cu glas tare băiatul. Se uită o clipă la cele două femei. Nu-i nimic. Vă înţeleg. Aveţi dreptate să nu vă încredeţi în mine. Când va veni momentul, o să înfruntăm situaţia. Făcu o scurtă pauză. Vom face tot ce putem şi voi rugaţi-vă ca pasajul secret să nu fie păzit. Apoi se îndreptă spre uşă.

— Aşteaptă…, zise Eloisa.

Agnete îi puse o mână pe braţ, ca pentru a o reţine. Însă nici ea nu ştia ce să facă.

— Trebuie să te iau în şuturi, băiete? strigă soldatul de afară.

Eloisa se duse spre Fredo. Ştia că era un mare risc. Dar nu avea de ales. Nu putea risca să pună în pericol planul lui Mikael.

— E în subsol, sub bucătării. Chepengul pare o piatră, exact în mijloc, însă dacă baţi în ea simţi că e de lemn, zise ea pe nerăsuflate. Îi luă faţa în mâini şi îl sărută pe frunte. Dumnezeu să te binecuvânteze, Fredo!

75.

Timp de două săptămâni, aşteptând ziua atacului, Mikael îi cercetase atent pe soldaţii care făceau de strajă la pod. La fiecare şase ore sosea schimbul. Cei care-şi terminaseră tura încălecau şi se întorceau fără ocolişuri la castel. Doar unul dintre ei, câteodată, îşi ducea calul de hăţuri spre prundiş, îl lega de o ramură joasă, se dezbrăca şi se scălda în apele limpezi ale râului.

În momentele acelea era lipsit de apărare.

Pe urmă soldatul se îmbrăca şi se îndrepta spre castel, salutându-i pe ceilalţi doi care rămâneau de strajă.

În dimineaţa aceea, Mikael se ascunse după o tufă de sorb, pe malul râului Uque, cu puţin înainte ca schimbul de strajă să se sfârşească.

În timp ce aştepta încercând să-şi controleze respiraţia, strângea tare pumnalul. Sosirea convoiului pe care ar fi trebuit să-l atace rebelii era prevăzută pentru acea după-amiază. Se gândise îndelung, sfătuindu-se cu Manuele, şi amândoi se învoiseră că totul trebuia să se întâmple în ultimul moment. Dacă Mikael ar fi acţionat înainte, era foarte probabil ca tovarăşii soldatului ucis să-şi dea seama de dispariţia lui şi planul ar fi fost cu mult mai greu de pus în aplicare.

De aceea, Mikael nu trebuia să dea greş. Nu ar fi avut altă ocazie.

Auzi sosirea schimbului. Caii înaintau la pas. Spadele zdrăngăneau ritmic, lovindu-se de pulparele de fier ale soldaţilor.

Lui Mikael i se păru că le trebui o veşnicie să ajungă la pod şi să-şi salute tovarăşii. Transpiraţia îi picura de-a lungul spatelui. Apoi, într-un târziu, îl auzi pe unul dintre cei doi soldaţi care îşi terminaseră schimbul cum dă pinteni calului şi se îndreaptă spre castel.

Mikael se ascunse mai bine, ciulind urechile şi rugându-se ca în ziua aceea soldatul să nu se fi hotărât să-şi schimbe obiceiurile. Însă după câteva clipe,

care i se părură interminabile, văzu că-şi lega calul de ramura obişnuită, se dezbrăca şi se scufunda în apele râului Uque.

Mikael trebuia să-l surprindă din spate, însă nu voia să-i taie gâtul. Soldaţii de strajă ar fi putut vedea apa înroşită de sânge. Şi nu îi plăcea ideea de a ucide un om fără apărare.

Zări o piatră albă, netedă, calcaroasă. O luă de jos şi se asigură că o poate ţine bine în mână. „Acum!" îşi spuse sărind din ascunzătoarea lui.

Făcu doi paşi repezi pe prundiş şi apoi, în timp ce soldatul se întorcea, avertizat de lipăiala paşilor lui pe pietrele de râu, căzu peste el cu toată greutatea. Îl lovi exact în frunte, cu putere. Soldatul holbă ochii şi se clătină, deschizând gura să dea alarma. Mikael îl lovi iar. Soldatul căzu în apă.

Trase trupul pe malul opus al râului Uque, apoi până în desişul pădurii. Îl legă cu o funie lungă pe care o ascunsese într-o tufă şi îi astupă gura. Se dezbrăcă, luă din buzunar inelul tatălui său şi coborî din nou la râu după ce îmbrăcase uniforma soldatului. Desfăcu hăţurile calului, urcă în şa şi o luă în sus prin prundiş, cu spatele la cele două străji.

— Eşti curat ca o curvă, Hector! strigă unul dintre cei doi. Îţi simt parfumul până aici!

Mikael nu se întoarse. Ridică pur şi simplu o mână, în semn de salut, rezistând tentaţiei de a-şi îndemna calul la galop.

— Te-a muşcat o tarantulă că nici nu vorbeşti? strigă unul dintre cei doi străjeri.

— Nu, apa râului i-a îngheţat coaiele şi nu vrea să-i auzim vocea cea nouă, de fetiţă! râse celălalt.

Mikael ridică iar mâna şi dădu pinteni calului la trap.

Când fu sigur că nu-l mai pot vedea, părăsi drumul ce ducea la castel şi se ascunse în desiş.

Acum nu-i mai rămânea decât să aştepte.

În timp ce aştepta, se gândea la istorisirea lui Raphael, care îl impresionase şi îl răscolise profund. Şi se gândea la Agnete şi la tot ce îndurase. Dar mai cu seamă se gândea la Eloisa. Era entuziasmat şi în acelaşi timp plin de teamă la ideea de a o revedea. Era o nebunie planul lui? Ar fi pus-o în pericol? Pe măsură ce se apropia momentul acţiunii, îndoielile îi frământau tot mai tare mintea şi inima. În anii aceia suferise o transformare extraordinară. Fusese un prinţişor răsfăţat, apoi un copil neadaptat la viaţa de şerb, care încerca să supravieţuiască, pe urmă se făcuse flăcău şi cunoscuse dragostea şi plăcerile ei, după care, la urmă, devenise un rebel şi un fugar, far acum era aici, ascuns, aşteptând să lupte şi oamenii lui erau gata să moară pentru el, pentru dreptate, pentru speranţa într-o viaţă mai bună. Avea doar şaptesprezece ani şi trăise deja trei vieţi. Strânse inelul

tatălui său, simţind că acesta ar fi fost mândru de el.

La început, timpul părea să fi stat în loc, însă, când convoiul traversă podul de peste Uque, lui Mikael i se păru, în schimb, că zburase.

Încălecă. Nu mai era timp de gândire.

La un mai mult de o jumătate de milă de castel, atacul începu.

Rebelii, conduşi de Manuele, ieşiră din pădure strigând, în galop, cu armele în mâini.

„E o nebunie?" se întrebă Mikael, văzând cum trei dintre oamenii lui se prăbuşeau, ucişi de prima salvă de săgeţi a soldaţilor din escortă.

În foarte scurt timp, trupe noi ieşiră din castel să se arunce în luptă.

Acela era momentul pe care îl aştepta Mikael. Dădu pinteni calului şi li se alătură soldaţilor, fără să-l observe cineva.

Când ajunse în toiul bătăliei, ochii i se umplură de furie. Era alături de cine nu trebuia şi asista neputincios la moartea oamenilor lui.

— Plecaţi, nenorociţilor! strigă cât îl ţinea pieptul.

Manuele îl văzu. Le porunci oamenilor să înceapă să se retragă. Dar, în timp ce rebelii îşi întorceau caii, Manuele rămase să le acopere fuga, cu spada lui Volod în mână. Cinci soldaţi se aruncară asupra lui într-o clipită şi îl loviră. Mikael, din reflexul de a-l salva, îşi aruncă armăsarul în vâltoare. Manuele, la pământ, plin de sânge, observă. Se uită la el cu o privire din care ţâşneau flăcări.

— Nu! strigă el.

Apoi spada unui soldat i se înfipse în piept. Mikael se opri. Avea ochii plini de durere şi de mânie. Calul necheză şi înţepeni, aproape aruncându-l din şa.

— Du-te! silabisi Manuele murind.

Mikael urlă, pe urmă răsuci calul, îl biciui cu sălbăticie şi îi dădu pinteni la galop spre castelul unde, de-acum, sosea convoiul. Când intră în curte, patru soldaţi se pregăteau să închidă poarta cea mare. Peste tot domnea zăpăceala. Răniţii erau duşi pe braţe la cazarmă. Grăjdarii încercau să liniştească bidiviii şi să-i ducă la adăpost. Servitorii alergau în dezordine de colo colo, înspăimântaţi.

În timp ce Mikael cobora de pe cal şi îl încredinţa îngrijirilor unui ajutor de rândaş, auzi bufnitura porţii celei mari care era închisă şi scârţâitul ascuţit al barelor de fier care blocau intrarea.

Acum nimeni n-ar mai fi putut să iasă de acolo.

Mikael, cu spada în mână, se duse cu paşi hotărâţi spre castel. Intră în salonul cel mare cu capul în jos. Şi aici domnea zăpăceala. Cu coada ochiului îl zări pe Agomar. Ar fi vrut să-l ucidă acolo, pe loc. Dar se abţinu şi ajunse la scările ce duceau la etajul superior. Nimeni nu-l opri, însă, ajuns în capul primei rampe de scări, i se păru că Agomar se uita la el. Strânse spada cu mai

multă putere și începu din nou să urce.

Ajuns pe culoarul de la etajul întâi, încă mai avea în ochi imaginile oamenilor lui și a lui Manuele, care mureau. Atunci știu că n-ar fi ezitat să ucidă.

Se aruncă mânat de o furie oarbă asupra soldaților care stăteau de strajă la ușă. Cu prima lovitură aproape că despică în două toracele unuia dintre cei doi, pe urmă înfipse tăișul murdar de sânge în gâtul celuilalt, înainte ca acela să fi reușit să scoată din teacă propria spadă.

Deschise ușa lovind-o cu umărul.

Eloisa și Agnete erau ascunse în fundul camerei, la perete, îmbrățișate.

— Mikael! strigă Eloisa, văzându-l și alergă spre el.

Mikael lăsă spada să cadă și o luă în brațe, aproape sufocând-o de cât de tare o strângea. O emoție adâncă îl răvășea, ca un cutremur.

— Mikael…, repetă Eloisa.

Când se desprinse din îmbrățișare ca să-l mângâie, cu fața brăzdată de lacrimi de fericire, Mikael observă că-i murdărise rochia cu sângele dușmanilor uciși. O clipă avu o presimțire rea, în timp ce și ochii lui se încețoșau de lacrimi de emoție.

— Eloisa… Eloisa…, murmură el, fără să poată spune altceva decât numele femeii pe care o iubea dintotdeauna și pe care se temuse că n-avea s-o mai vadă niciodată.

Eloisa continua să-i mângâie fața, ca și cum ar fi încercat să se convingă că era el într-adevăr.

— Ești aici…

— Da, sunt aici…, îi șopti Mikael, trecându-i un deget peste buzele moi, pe care aproape un an de zile visase să le sărute. Pe urmă își reveni. Se întoarse spre Agnete. Ar fi vrut să o îmbrățișeze și pe ea. Dar nu era timp. Copilul?

Agnete scutură din cap, într-un nu mut.

Mikael strânse din fălci, ca o fiară sălbăticită.

— Ce înseamnă nu?

— Nu știm unde îl țin, zise Eloisa, cu o durere atroce în glas.

Mikael strânse pumnii. După aceea, o luă de un braț pe Eloisa.

— Mă voi întoarce să-l iau, îți jur! îi spuse, cu o privire hotărâtă, în timp ce-și lua de jos spada. Acum să mergem, trebuie să ne grăbim!

O târî afară din cameră. Eloisa se întoarse spre Agnete și o apucă de mână.

— Rămâneți în spatele meu! zise Mikael. Privirea în jos și nu alergați!

Un soldat, în capul scărilor, scoase spada. Mikael o scoase din teacă pe a lui.

— Ajută-mă! spuse el cu glas calm. Trebuie să le ducem pe prizoniere.

Când fu la un pas de el scoase pumnalul de la cingătoare, îl izbi în stomac şi împinse cu violenţă în sus, aproape ridicându-l de la pământ, până ce tăişul îi intră în inimă. Soldatul vomită pe el un şuvoi de sânge şi căzu la pământ ca un sac.

Eloisa dădu să ţipe, însă Agnete îi acoperi gura cu mâna. Mikael începu să coboare treptele şi cele două femei îl urmară. Când puseră piciorul în salonul cel mare, Mikael repetă, în şoaptă:

— Nu alergaţi! Orice s-ar întâmpla.

Ajunseră în curte fără să-i fi oprit cineva. Cotiră de-a lungul perimetrului spre nord.

— Unde sunt oamenii? întrebă cu glas înspăimântat Eloisa.

— Care oameni? întrebă Mikael, mirat.

— Ăia care trebuiau să ne ajute, răspunse Eloisa. Fredo…

— Fredo? o întrerupse Mikael.

— Da, a zis că…, şovăi Eloisa.

Mikael o făcu să tacă şi scoase spada din teacă.

— Nenorocitul! rânji el.

— Nu, e de partea noastră, zise Eloisa, ca pentru a se convinge pe sine.

Mikael nu-i răspunse. Avea faţa încordată de tensiune. Înaintă până la colţul care dădea spre bucătării.

— Staţi aici! le spuse Eloisei şi lui Agnete. Cu spada în mână se aplecă să controleze. Mă întorc imediat, nu vă mişcaţi de aici! spuse el din nou.

Se avântă ca o săgeată prin faţa bucătăriilor şi coborî la subsol, temându-se de un atac. Ar fi murit de unul singur, îşi spunea. Nu le-ar fi pus în pericol pe Eloisa şi pe Agnete. Însă subsolul era pustiu, în aceeaşi stare de părăsire în care era când o salvase pe Emöke.

Se întoarse în fugă, cu un surâs slab de speranţă pe buze. O luă după colţ. Femeile nu mai erau acolo. Mikael simţi cum îi îngheaţă sângele în vine.

— Suntem aici, spuse vocea Eloisei.

Mikael se întoarse. Eloisa şi Agnete se ascunseseră în spatele cocinii.

— Să mergem!

Eloisa şi Agnete veniră spre el şi îl urmară până la chepeng. Mikael îl deschise. Se uită în întuneric. Nu avea o torţă. Nu putuse să o ia cu el. Dar atât el, cât şi Eloisa ştiau drumul. Aveau să meargă în patru labe.

— Hai, daţi-i bătaie, coborâţi! spuse el încordat, în timp ce se aşeza în uşă, gata să le apere.

Însă nu veni nimeni. Mikael coborî după cele două femei şi închise chepengul deasupra capului său.

Acum, întunericul era absolut.

Dar când fu dedesubt, simţi cum toată tensiunea acumulată se prăbuşeşte

peste el, ca o pătură veche.

— Eloisa, unde eşti? spuse.

— Aici…

Mikael întinse un braţ şi dădu de ea. Încet, ridică mâna spre faţa ei, până îi atinse buzele.

— Am reuşit? întrebă Eloisa, cu un fir de voce.

— Da, zise Mikael şi o strânse la pieptul lui cu toată pasiunea pe care trebuise să şi-o stăpânească în timpul acţiunii.

— Am reuşit! râse Eloisa. Dragostea mea…

— Dragostea mea!

Agnete tuşi prefăcut, în întuneric. Mikael şi Eloisa râseră.

— Mamă! exclamă Eloisa.

— Ei, fiica mea…, suspină Agnete.

— Să mergem, râse Mikael, desprinzându-se din îmbrăţişare. Agnete, fiţi atentă unde puneţi piciorul!

— Adică: fii tu atent unde pui mâinile, bombăni Agnete. Nu am chef de glume. Scoate-ne de aici, băiete, şi Dumnezeu să te binecuvânteze!

Înaintară cu grijă vreo cincizeci de yarzi, apoi Mikael le avertiză:

— Acum lăsaţi-vă în jos şi mergeţi în patru labe! Avu o senzaţie neplăcută, fără să poată înţelege de ce. Aproape am ajuns, adăugă el, lăsându-se în jos.

— N-ar trebui să vedem lumina? întrebă Eloisa.

Atunci Mikael înţelese de ce avea senzaţia aia de neplăcere. Mai lipseau circa zece yarzi. Eloisa avea dreptate, ar fi trebuit să zărească puţină lumină, chiar dacă slabă.

— De-acum se lasă seara… şi verdeaţa e deasă la ieşire, spuse el fără să fie pe deplin convins.

Merse mai repede, zgâriindu-şi mâinile şi genunchii de pietre, cu o presimţire rea. Când se izbi cu capul de o piatră, se opri. Cu respiraţia tăiată, pipăi peretele. Simţi doar pietre. Şi printre pietre un strat încă proaspăt de mortar.

— Au zidit ieşirea…

Bătu cu mâinile în zid, împinse, izbi cu umărul. Însă zidul era gros şi rezistent. Când renunţă, gâfâia. În tunel, nicio suflare.

Mikael se gândi la rebelii care îl aşteptau în pădure. Nu aveau să-l vadă ieşind. Dar nu puteau ataca, erau prea puţini.

— Acum ce facem? întrebă Eloisa după o vreme, încercând să nu lase să se simtă spaima care o gâtuia.

— Întoarceţi-vă! zise Mikael. O să ieşim prin altă parte.

— Pe unde? întrebă Agnete.

— Nu ştiu, răspunse Mikael întunecat. Însă o să găsim o cale.

Făcură drumul înapoi. Ajunşi la circa douăzeci de paşi de scara care ducea la chepeng, zăriră o lumină tremurătoare.

Mikael se duse în faţa celor două femei şi scoase spada din teacă, înaintă precaut.

Lumina venea de la o torţă aruncată pe jos. Mikael o luă.

Şi, în aceeaşi clipă, întărit de acustica tunelului subteran, răsună un hohot de râs spectral, inuman.

Mikael îndreptă torţa spre chepeng. Torţa lumină chipul lui Ojsternig, care se uita fix la el. Mikael făcu un pas înapoi, fără să lase în jos torţa.

— Curăţă-rahat, spune-mi: ce simte un şobolan prins în cursă? întrebă Ojsternig, cu răutate.

Mikael simţi cum i se urcă sângele la cap.

— Vino să mă iei! strigă el furios, agitându-şi spada.

Ojsternig râse.

— Nu, Curăţă-rahat! N-am să te omor atât de uşor! răcni el şi mai tare, cu o licărire nebună în ochi. Ai să mori acolo, jos, foarte lent… de foame şi de sete…, spuse el răspicat, cu cruzime. Coborî glasul până deveni o şoaptă, sâsâind ca un şarpe: Şi ai să-ţi vezi femeia cum moare înaintea ta.

76.

— Lasă-le pe femei să iasă, Ojsternig! strigă Mikael. Ele n-au nicio legătură!

— Ai dreptate, Curăţă-rahat. Ele nu aveau nicio legătură, răspunse Ojsternig, cu un glas calm, în care vibra toată plăcerea lui perversă. Însă acum vor muri din vina ta.

— E o răfuială între mine şi tine! continuă Mikael disperat.

Când ecoul strigătelor lui se stinse, Ojsternig murmură:

— Da, e o răfuială între tine şi mine.

— Lasă-le libere! Mikael izbi cu spada în pietre, cu furie. Pe urmă, ca nebun, urcă primele trepte ale scării. Am să ies şi am să mă las omorât, aşa vom încheia afacerea asta!

Eloisa gemu, luând-o în braţe pe Agnete.

— Şi ai să le părăseşti acolo, jos? râse Ojsternig, batjocorindu-l. Ai să le laşi să moară singure, lângă cadavrul tău?

Mikael se opri. Ojsternig râse din nou.

— Nu, n-ai face asta niciodată.

Mikael îngenunche pe o treaptă.

— Uită-te la mine! strigă el.

Ochii cruzi ai lui Ojsternig îl priveau.

— Ce vrei? Vrei să te implor? zise Mikael, reţinându-şi cu greu furia care îl cutremura. Lăsă spada. Uită-te la mine! Eu te implor să nu le iei viaţa acestor două femei nevinovate.

Ojsternig zâmbi.

— Tu le-ai luat viaţa, murmură el. Tu eşti singurul vinovat de moartea lor.

— Uită-te la mine! strigă Mikael. Asta vrei? Ai câştigat! Glasul îi tremura de mânie. Ai învins şi eu te implor! Nu-ţi ajunge?

Ojsternig îl privi în tăcere.

— Nu, nu-mi ajunge! Dar tu ai să mă implori iar… şi iar… pe măsură ce le vei vedea că sunt din ce în ce mai sleite. Zâmbi. După părerea ta, care va muri prima? Bătrâna sau femeia ta?

— Nenorocitule! răcni Mikael, apucând spada şi făcând un salt înspre chepeng.

Ojsternig, râzând, sări înapoi şi, cu spada, lovi cu violenţă vârful armei lui Mikael, imediat ce ţâşni afară din hrubă.

— Nu, Mikael! strigă Eloisa, cu disperare în glas.

Mikael se opri şi se dădu înapoi.

— Ascult-o, Curăţă-rahat! susură Ojsternig. Nu o lăsa singură.

— Eu am să te ucid, zise Mikael cu sălbăticie.

Ojsternig se uită la el, lăsând capul pe o parte. Apoi izbucni în râs.

— Şi cum crezi că vei reuşi?

Mikael scuipă în direcţia lui.

— Am să te ucid!

— Acum mă duc să mănânc. Mi-e foame, zise Ojsternig. Însă mă voi întoarce să mă uit la voi cum muriţi. Aşteaptă-mă!

Mikael îl auzi cum le porunceşte soldaţilor din subsol să îl respingă, dacă ar fi încercat să iasă, dar fără să-l omoare.

— Mikael…, murmură Eloisa.

Încet, Mikael coborî din nou scările. La lumina torţei, văzu că Eloisa era palidă.

— Am dat greş, îi spuse. Vei putea să mă ierţi vreodată?

Eloisa se strânse la pieptul lui.

— Mai bine de o mie de ori să mor în braţele tale decât să trăiesc fără tine, răspunse ea încetişor.

Mikael se răsuci spre Agnete. Agnete îi întoarse privirea, cu trăsăturile feţei crispate.

— Cândva mi-aţi spus că nu m-aţi ierta niciodată dacă i s-ar întâmpla ceva rău Eloisei din vina mea, murmură Mikael.

Agnete se îndepărtă, reținându-și mânia.

Mikael și Eloisa rămaseră îmbrățișați, fără să vorbească.

— Cum arată fiul nostru? întrebă Mikael, rupând tăcerea.

Eloisa își lipi fața de pieptul lui, respirând mirosul de sânge și înfrânându-și suspinele. Pe urmă înălță capul.

— E puternic și frumos ca tatăl lui, spuse cu un zâmbet dulce și îndurerat. Semănați ca două picături de apă.

Tăcerea se lăsă iar.

Eloisa îl luă de mână și îl duse într-un colț al închisorii lor. Se așeză pe pământ.

— Vino, strânge-mă în brațe!

Mikael se așeză alături de ea și o îmbrățișă. Doar atunci sesiză că ea avea mâinile rănite.

— Cine ți-a făcut asta?

— Nu-i nimic, spuse Eloisa. Îi zâmbi. Povestește-mi ce ai tăcut în toate lunile astea cât ai fost plecat, îl rugă mângâindu-i fața.

Mikael își imaginase că-i va povesti totul în fața unui foc, în timp ce-și ținea fiul pe genunchi, sau în pat, după ce făcuseră dragoste. Însă nu avea să se întâmple așa. Nu mai aveau timp. Aveau să moară acolo.

— Nu! strigă cu furie, ridicându-se brusc.

— Mikael! strigă Eloisa, încercând să-l rețină.

— Nu! repetă Mikael. Se năpusti la spadă. Eu te voi scoate de aici!

Apucă și torța și se îndreptă spre capătul tunelului, aproape alergând. Ajunse la ieșirea zidită și o examină, la lumina torței. Erau pietre mari, îmbinate unele cu altele și lipite cu mortar. Puse jos spada și torța și, cu vârful pumnalului, începu să scrijelească furios mortarul. După ce scoase primul strat, vârî tăișul printre pietre, încercând să le miște din loc. Pumnalul se rupse. Mikael îl zvârli cât colo cu furie. Luă spada și începu să lovească, ținând-o de tăiș, ca și cum ar fi fost un ciocan. Simțea că se rănește, însă nu se oprea, lovind cu toată puterea. Metalul scotea scântei când se izbea de pietre, dar abia dacă le zgâria.

Pe urmă, râsul lui Ojsternig, care se întorsese să se bucure de sfârșitul prizonierilor lui, răzbi în tunel peste zgomotul metalului pe piatră.

— Crezi că nu sunt soldați dincolo de zidul ăla? strigă el. Cruță-ți puterile, Curăță-rahat!

— Nu! urlă Mikael, lovind și mai des. Nu!

Lama îi tăia palma.

— Mikael, spuse Eloisa în spatele lui.

Mikael continuă să izbească în crăpături cu spada, orbit de furie și de disperare.

— Oprește-te! îl rugă Eloisa. Mikael, stai cu mine! spuse ea și îi puse o mână pe spate.

Dintr-odată, Mikael se simți secătuit de toate puterile. Slăbit. Lăsă spada din mână. Puse capul pe pietrele care îl întemnițau.

— Mikael…, repetă Eloisa, rămâi cu mine! Se întinse, cu spatele lipit de piatra aspră și rece. Vino aici! șopti.

Încet, Mikael se târî în spate și se așeză lângă ea. Trebuia să fie tare și pentru ea. Îi înălță capul până ce buzele li se întâlniră.

— De fiecare dată când mă săruți simt un fior în inimă, murmură Eloisa.

— Nu trebuia să se sfârșească așa, zise Mikael. Sunt un înfumurat. Credeam că pot schimba lumea… În schimb… uite ce am făcut! Te-am condamnat să mori exact acolo unde tu mi-ai dăruit viața. Scutură din cap. Ce prostie!

— Mikael, spuse atunci Eloisa, eu te iubesc pur și simplu pentru că nu pot face altfel. Îi trecu un deget peste cicatricea de pe frunte, însă te iubesc și mai mult pentru că vrei să schimbi lumea.

Tăcură, mângâindu-se încet, cu o gingășie disperată, înțelegând că sfârșitul era aproape.

Când își reveniră, Eloisa se duse lângă mama ei. Agnete avea fața contractată de durere, însă ochii ei erau mijiți, plini de indignare.

— Mamă, plângi? insistă Eloisa.

— Fiindcă nu sunt în stare, răspunse Agnete, cu glas stins.

Mikael stătea deoparte.

— Mamă…, spuse atunci Eloisa, cu o implorare mută în inimă, atingându-i mâna și întorcându-se spre Mikael.

Agnete strânse din buze, apoi ceva se rupse în ea. Mângâie fața fetei ei, cu aceeași disperare și înțelegere pe care o simțeau Mikael și Eloisa, știind că era pentru ultima oară. Apoi întinse brațul spre Mikael. Mikael se apropie de ea cu capul plecat. Agnete îi luă mâna și îl trase să se așeze lângă ea.

— N-ai făcut nimic rău, băiețaș, spuse. N-am nimic să-ți iert.

Ochii lui Mikael se umplură de lacrimi și își puse capul în poala ei. Agnete îi mângâie părul lung, blond.

— Întotdeauna am știut că păstrai o șuviță din buclele astea frumoase, îi spuse Eloisei. Te-ai rugat o noapte întreagă, și în somn, ca Mikael să nu fie sfârtecat de lupi. În zori, șuvița ți-a scăpat din mână și eu am găsit-o pe jos. Mă pregăteam să îți trag o bătaie fiindcă nu m-ai ascultat, însă la sfârșit n-am avut inimă s-o fac… Ochii i se umplură de duioșie. Te-ai îndrăgostit de băiețelul ăsta încă din prima clipă.

Eloisa își puse capul în poala ei, alături de cel al lui Mikael.

Agnete le mângâia amândurora părul și le revedea în minte viața, acum,

când ea ajunsese la sfârşit.

— Mamă, îţi aminteşti de Hubertus? zâmbi Eloisa.

Agnete chicoti.

— Îmi amintesc de o dimineaţă în care i-ai spus că-i greşise numele fiindcă şoarecele ăla scârbos era femelă, nu mascul.

— Şi eu am crezut…, murmură Mikael.

— Fiindcă eşti un mameluc! zise Eloisa.

Întinse mâna şi o căută pe a lui Mikael. Îşi înlănţuiră degetele pe genunchii lui Agnete.

— Da, mereu ai fost un dezastru, băieţaş, zise Agnete, râzând din nou. Dacă ţi-ai fi văzut faţa în seara în care ţi-am spus că mă atingeai pe mine cu piciorul, în loc s-o atingi pe Eloisa…

Mikael şi Eloisa zâmbiră, cu inima plină de tristeţe.

— Da, zise Agnete. Am trăit zile frumoase.

Mare parte din noapte niciunul dintre cei trei nu mai reuşi să spună ceva. Orele se scurgeau lente, mohorâte precum catranul, şi niciunul dintre ei nu-şi mai dădea seama când trecea timpul.

Pe urmă, cu o ultimă pâlpâire, torţa se stinse. Fu ca şi cum le-ar fi anunţat moartea.

— Mi-e frică, murmură Eloisa.

— Nu! exclamă Mikael, scuturându-se din moleşeala aceea. Nu ne putem lăsa. Doar pentru asta am ajuns aici? Nu! spuse el cu hotărâre.

Nici Eloisa, nici Agnete nu vorbiră. Cufundate în întuneric, cu fiecare clipă ce trecea îşi pierdeau tot mai mult speranţa.

— Nu, repetă cu încăpăţânare Mikael.

Se gândi iar că afară erau oamenii lui. Dar mai ştia şi că erau mult prea puţini ca să atace castelul. Atunci, adusă probabil de disperare, îi veni în minte profeţia lui Emöke din ziua când se dăduseră luptele între tineri, puse la cale de Ojsternig, „El îşi va împlini destinul cu spada care îi va transforma pe toţi într-unul”. Nu spusese că avea să moară ca un şoarece în cursă. Un glas în el îi spunea că le mai rămăseseră puţine speranţe, dacă se agăţa de o profeţie.

— Nu! spuse el iar, strângând pumnii şi rezistând acelei voci care îi spunea să renunţe. Viaţa lui era plină de magie de când o salvase pe Emöke. Şi ea îi mai dăduse şi altceva, îşi aminti. Puse mâinile şi fruntea pe piatra rece. Gregor…, murmură el, ai promis că o să mă ajuţi.

— Ce faci? întrebă Agnete.

— Gregor, ţine-ţi promisiunea! zise Mikael, mai tare.

— Vino aici! îi ceru Agnete.

— Gregor ai promis că o să mă ajuţi! strigă Mikael, lovind cu pumnii în

zid.

— Vino aici, băieţaş! repetă Agnete.

— Mikael…, suspină Eloisa cu un glas temător.

Mikael rămase nemişcat câteva momente. Pe urmă, învins, ascultă vocea din interiorul lui care îi spunea să renunţe şi se întinse lângă cele două femei alături de care avea să moară.

Din clipa aceea, i se păru că timpul începe să curgă fără sens. Fără măsură.

Şi apoi, niciunul dintre ei nu ar fi putut spune după câtă vreme, un zgomot nelămurit de voci se strecură în tunel. Înăbuşit, îndepărtat, aproape ireal.

Mikael înălţă capul.

— Ce-i? întrebă Eloisa cu glas răguşit.

Mikael se ridică în picioare, încordat, încercând să înţeleagă de unde venea zgomotul.

Eloisa şi Agnete se ridicară şi ele, ţinându-se de mână, în timp ce vocilor li se adăugau zgomote de lovituri, repetate, care făceau aerul să vibreze.

— Ce-i asta? întrebă din nou Eloisa, cu glas mai ridicat.

Mikael alergă spre scările care duceau la chepeng. Şi soldaţii de deasupra se agitau, neliniştiţi. Loviturile deveneau din ce în ce mai puternice.

— Acolo! arătă Mikael.

— Unde? întrebă Agnete, în întuneric.

— Acolo! În capătul tunelului! strigă Mikael şi se aruncă orbeşte în întuneric. Alergă, auzind cum loviturile se înteţeau. Pe aici! urlă el. Nu era sigur că femeile îl urmau, însă nu se opri până când nu se izbi de zidul care cobora pe ultima parte a tunelului. Căzu, ameţit, în timp ce ritmul loviturilor devenea tot mai sacadat. Pe aici! urlă el iar.

Eloisa şi Agnete îl ajunseră din urmă.

Mikael le aştepta cu braţele deschise, ca să nu dea şi ele cu capul de perete.

— Jos, în patru labe! zise, cu un entuziasm de nestăvilit în voce când Eloisa dădu peste el.

— Ce se întâmplă? întrebă Eloisa.

Mikael nu răspunse şi înaintă frenetic în întuneric.

— Ne atacă! strigă un soldat, de deasupra chepengului.

— Sunt oamenii mei! exclamă Mikael. Oamenii mei! Nu s-a sfârşit!

Dintr-odată, în fundul tunelului, o rază subţire de lumină spintecă întunericul.

77.

Prima piatră a zidului care le închidea pasajul secret se rostogoli pe pământ.

— Suntem aici! strigă Mikael.

— Sunt vii! se auzi o voce din exterior. Sunt vii!

Mikael se agăţă de celelalte pietre, încercând să le mişte.

— Ia mâna! zbieră o voce.

Pe urmă o lovitură de târnăcop făcu să cadă altă piatră. Lumina invadă tunelul.

Şi vociferările se transformară în strigăte de durere şi de mânie şi într-un zăngănit puternic de arme. Afară lupta era în toi.

Mikael se întoarse şi îşi luă spada. Când ajunse iar în capătul tunelului, loviturile de târnăcop făcuseră o deschizătură destul de mare ca să poată ieşi. Se târî afară, strângând în mână spada.

Se trezi în faţa a doi bărbaţi cu feţele murdare de colb negru şi roşu, cu târnăcoapele în mâini. Doi mineri din Dravocnik. Însă nu avu timp pentru niciun fel de emoţie. Vreo doi oşteni îi loveau din spate.

— Fiţi atenţi! strigă el.

Apoi se aruncă spre primul dintre oşteni, cu spada ridicată către botul calului. Animalul se înţepeni, dezechilibrându-l pe cavaler, Mikael sări într-o parte şi îl lovi pe soldat în mijlocul pieptului, ucigându-l.

Între timp, unul dintre cei doi mineri se învârtea în loc, rotind orbeşte târnăcopul. Îl lovise pe celălalt soldat în şold şi acela căzuse de pe cal, gemând.

Al doilea miner îi dădu cu târnăcopul în cap. Vârful îi străpunse coiful şi îi despică ţeasta.

Minerii, scăpaţi de pericol, îl priviră pe Mikael.

— Tu eşti Mikael din Raühnvahl? întrebară.

Mikael încuviinţă, în timp ce-şi ridica privirea spre câmpul de bătălie.

— E Mikael din Raühnvahl! strigară cei doi mineri.

— E Mikael din Raühnvahl! strigă imediat un alt miner, aflat ceva mai încolo, ridicând târnăcopul în sus.

Mikael simţi o nespusă emoţie care îl înfiora. Nu-i venea să-şi creadă ochilor.

— E Mikael! strigă un bărbat înarmat cu o coasă.

Mikael îl recunoscu. Era Lukas, vecinul lui de colibă.

— E Mikael! se auzi într-o clipă ecoul pe tot câmpul de bătălie. E Mikael! E Mikael al nostru!

Mikael simți cum i se înceţoşează ochii de emoţie. Ce vedea era greu de crezut. Şerbii din Raühnvahl luptau cu coase, cu securi, cu furci şi cazmale.

— E Mikael al nostru! strigau.

Şi minerii din Dravocnik, ridicând târnăcoapele, le luceau ecou:

— Mikael din Raühnvahl e cu noi!

Apoi, rebelii scăpaţi din atacul din ziua dinainte strigară, cu spadele ridicate spre cer:

— E căpetenia noastră!

— Eloisa, rămâi aici! îi porunci Mikael întors spre deschizătura pasajului secret, gâtuit de emoţie. Am să vă spun eu când să ieşiţi!

Când oamenii îl văzură că se aruncă în luptă, rotind spada, îi strigară din nou numele.

— E Mikael! îşi spuneau unul celuilalt, luptând cu un curaj reînnoit.

Mikael simţea o vâltoare de sentimente care îl cutremurau. Oamenii de teapa lui, minerii din Dravocnik, şerbi care stătuseră toată viaţa cu capul plecat, se răzvrăteau. Pentru el. „Îţi spusesem eu, Volod!" strigă, aproape râzând. Apoi, ajuns în prima linie de luptă, aproape fără să-şi dea seama, luă conducerea bătăliei.

— Faceţi front comun! zbieră el. Rămâneţi uniţi!

Armata aceea de strânsură, compusă din oameni care nu ştiau ce înseamnă un război, nici nu dorea altceva. Se adunară imediat în jurul lui, aşteptându-i ordinele.

— Acum! La atac! Toţi împreună! strigă Mikael, năpustindu-se spre un pâlc de soldaţi.

Şi mineri, şi şerbi, urlând ca nişte războinici, înaintară lovind cu armele lor ridicole în trupurile duşmanilor, fără să se mai teamă de moarte.

Mikael lovea orbeşte, ca şi cum şi-ar fi luat forţa din rebeliunea aceea extraordinară, croindu-şi drum printre duşmani, cu o bucurie neîncrezătoare, care-i inima făcea să-i bată nebuneşte. Şi armata lui de zdrenţăroşi, întărâtată de curajul lui, îi stătea alături, fără să dea înapoi, răspunzând loviturilor oştenilor.

— Îţi spusesem eu, Volod! urlă iar Mikael, râzând. Îţi spusesem că era cu putinţă. Înainte, bărbaţi!

Dar, curând, de la castel sosiră întăriri, conduse de Agomar. Forţele duşmane se înmulţiră într-o clipă, făcând din ce în ce mai multe victime.

Mikael îşi dădu seama că nu erau în stare să le ţină piept. Dacă s-ar fi încăpăţânat să continue lupta, s-ar fi lăsat cu un măcel. Armata lui Ojsternig, toată, nu număra mai mult de o sută cincizeci de oameni, însă erau oşteni instruiţi şi bine înarmaţi, care i-ar fi biruit repede pe acei rebeli fără căpătâi, chiar dacă erau de două ori mai mulţi.

— Staţi uniţi! răcni. Înapoi! În ordine!

Trebuiau să se retragă şi să încerce să limiteze pierderile. Ce reuşiseră să facă era şi aşa cu totul nemaipomenit. Însă acum trebuia să se gândească la viaţa oamenilor lui. Trebuia să-i apere.

— Înapoi! Spre pădure! ordonă el iar.

Printre copaci, duşmanilor le-ar fi fost greu să rămână uniţi şi forţa lor ar fi scăzut.

Doborî de pe cal un soldat şi încălecă, ridicând spada în aer.

— Luaţi caii! le strigă oamenilor, continuând să lupte. Încălecaţi!

Singurul mod prin care oamenii ar fi putut să se salveze era să formeze o echipă sinucigaşă, care să le acopere retragerea. Îşi încrucişă privirea cu Lamberto, unul dintre rebelii care îl urmaseră de la Konstanz.

— Să acoperim retragerea! Să-i apărăm! Până la capăt!

Lamberto înţelese că avea să moară în dimineaţa aceea, însă nu şovăi.

— Înapoi, retrageţi-vă! le ordonă Mikael şerbilor şi minerilor. Spre pădure! Pe urmă răcni la Lamberto: Mă întorc imediat! Se avântă spre pasajul secret. Eloisa! Agnete! Ieşiţi!

Încă le mai putea salva.

Eloisa şi Agnete apărură în deschizătură. O clipă rămaseră şi ele cu gura căscată, văzând cum luptau oamenii de teapa lor. În ochii lor, Mikael citi aceeaşi mândrie pe care o simţea şi el.

— Alăturaţi-vă celor care se retrag! Vă apărăm noi! îi trimise Eloisei o privire plină de dragoste. Ştia că ar fi fost greu să supravieţuiască. Însă ar fi murit pentru ea şi pentru toţi ai lui. Şi era o moarte plină de onoare.

Eloisa înţelese ce-i spunea privirea lui Mikael. Începu să scuture din cap, în timp ce ochii i se umpleau de lacrimi.

Mikael se uită la ea, ştiind că era pentru ultima oară. Apoi, în timp ce dădea să se arunce în vâltoarea luptei, în fundul văii se ridică un nor de praf şi se auzi un bubuit de tobe. Apoi, strigăte de război. Şi pământul se cutremură, vibrând sub greutatea a zeci şi zeci de cai.

O clipă se opriră cu toţii.

— Cine sunt? îl întrebă Mikael pe unul dintre rebeli.

Dacă erau alţi oameni de-ai lui Ojsternig, totul avea să se sfârşească şi mai repede.

În schimb, în fruntea coloanei de cel puţin o sută de soldaţi recunoscu doi prieteni.

— E Lucio! strigă Lamberto.

Şi Mikael îl recunoscu în celălalt pe Ettore Salvemini, bătrânul căpitan al lui Raphael. Acum sorţii bătăliei se schimbaseră.

— Întoarceţi-vă! le ordonă Eloisei şi lui Agnete.

Eloisa se uita înspăimântată la el.

— N-am să mor! le spuse Mikael cu un zâmbet radios. Azi n-am să mor!

Aşteptă ca Eloisa şi Agnete să se fi întors în pasajul secret şi dădu pinteni calului. Pe urmă îl văzu pe Agomar care dădea ordine oamenilor lui şi aceia începeau să se retragă spre castel. Într-o clipă înţelese ce avea să se întâmple.

— Nu trebuie să închidă porţile cele mari! strigă el alăturându-se alor lui.

Dacă i-ar fi împiedicat pe soldaţi să se baricadeze în castel, se gândi Mikael străbătut de un fior de excitare, ceea ce i-ar fi aşteptat ar fi fost bătălia finală.

Se întoarse spre şerbi şi mineri.

— După mine! strigă el cu elan. Să nu-i lăsăm să închidă porţile!

Mineri, şerbi şi rebeli, ca şi cum ar fi învins deja, se aruncară într-o cursă triumfătoare, urlând şi agitându-şi armele.

— Închideţi! Închideţi! ordona între timp Agomar, gata să-i lase să moară pe mulţi dintre oamenii lui care erau încă în afara zidurilor.

Soldaţii de la castel începură să împingă porţile grele. Dar tovarăşii lor, care nu voiau să fie lăsaţi afară, se aruncară asupra porţilor, încetinindu-le mişcarea, aproape luptând cu tovarăşii lor de arme.

Iar încetinirea asta le fu fatală.

Mikael şi armata lui fără noimă se năpustiră asupra lor cu o furie oarbă, fără nicio reţinere.

Când coloana comandată de Ettore Salvemini intră în luptă, Mikael se uită la ei cu o scânteiere în ochi. Erau soldaţi adevăraţi.

Ştiau ce e războiul. Şi erau mai mult de o sută. Străpunseră fără probleme apărarea duşmană şi se revărsară în curte, luptând corp la corp.

În scurtă vreme bătălia se încheie.

În cele din urmă, Mikael dădu peste Agomar, în mijlocul curţii, rănit, în genunchi. Sări de pe cal, cu spada năclăită de sânge, şi se duse la el.

Agomar ridică privirea.

— Ai milă, băiete! spuse, cuprins de frică.

Mikael se uită ţintă la el. Agomar era în acelaşi loc în care îl omorâse pe tatăl lui.

„Se va întâmpla aici", prezisese Emöke.

— N-am făcut decât să execut ordinele lui Ojsternig, continuă Agomar.

— Da, ştiu! îi aruncă Mikael, aprins de ură.

„În acelaşi loc în care i s-a întâmplat lui", continuase Emöke.

— Îţi aminteşti de mama mea? zise Mikael. Şi de surioara mea?

Ochii lui Agomar se căscară, încercând să înţeleagă.

— Îţi aminteşti de tatăl meu? Aici! În genunchi! strigă pe neaşteptate

Mikael, ridicând spada cu ambele mâini şi lăsând-o apoi în jos, cu toată puterea.

Dar tăişul se opri, la doar două degete de gâtul lui Agomar. Trupul lui Mikael vibra. Avea fălcile încleştate şi nările dilatate.

— Nu! îi spuse lui Agomar. Nu valorezi atât. Se întoarse spre oamenii lui. Luaţi-l prizonier pe bărbatul acesta! ordonă. Îl împinse pe Agomar spre grupul de prizonieri. I se va face proces şi va plăti pentru crimele lui.

Emöke îi lăsase posibilitatea să aleagă, în profeţia ei. „Şi el va decide dacă-ţi înapoiază serviciul". Şi el decisese. În ură nu era loc pentru onoare.

Bătălia se sfârşise. Soldaţii lui Ojsternig se predaseră şi îşi aruncaseră armele la pământ.

Mikael se lăsă pe vine şi puse o mână, cu palma desfăcută, pe colbul din curte care, din nou, după aproape zece ani, se înroşise de sânge.

— Iată, tată! spuse el.

Se ridică iar, cu faţa brăzdată de lacrimi.

— Soldaţii lui Ojsternig sunt prizonierii voştri! îi anunţă el cu voce tare pe şerbii din Raühnvahl şi pe minerii din Dravocnik.

— Am învins!

După o clipă de ezitare, şi poate de neîncredere, şerbii şi minerii exultară, încercuindu-i ameninţători pe soldaţii dezarmaţi, care îi terorizaseră şi îi umiliseră atâta amar de vreme.

În ochii fiecărui bărbat Mikael citi o măreţie pe care nu-şi închipuise niciodată că o pot avea. Se gândi că Volod cel Negru ar fi fost mândru de ei.

— Vezi? S-au şters singuri la cur, zise încet, cu un zâmbet pe buze, ca şi cum Volod ar fi fost acolo.

— Mikael! exclamă Lucio, îmbrăţişându-l.

— Credeam că ai murit, îi spuse Mikael.

— În schimb, ţi-am salvat curul! râse Lucio.

— Nu. N-ai fost tu! Ai întârziat, ca de obicei, răspunse Mikael, surâzând.

Pe urmă lăsă privirea să i se plimbe peste şerbii care, de generaţii întregi, nu-şi putuseră imagina libertatea. Au ridicat capul.

Dar strigătele de bucurie ale oamenilor amuţiră pe neaşteptate.

Nechezatul nervos al unui cal îi făcuse să-şi întoarcă privirile şi îl văzură pe Ojsternig, în şaua armăsarului său, care se lansa în galop de-a curmezişul curţii.

— Nu! strigă Mikael, cu sângele care-i îngheţa în vine, postându-se în faţa calului cu braţele desfăcute.

Calul lui Ojsternig se opri.

— Nu s-a terminat, Curăţă-rahat! zbieră Ojsternig cu ochii ieşiţi din orbite. Pe şa cu el era Eloisa. Şi Ojsternig îi ţinea cuţitul la gât. Zi-i căcatului

ăstuia să mă lase să trec, dacă nu vrei să-i tai gâtul în faţa ta!

Mikael făcu un pas înapoi. Eloisa era îngrozită. O picătură de sânge desena o dâră subţire, roşie, pe carnea imaculată a gâtului ei.

— Dă-te la o parte! răcni iar Ojsternig, ţinându-şi în frâu calul.

Mikael încerca să gândească. Se întoarse spre oamenii lui.

— Staţi pe loc! ordonă el.

Ojsternig zâmbi, cu o scânteiere de nebunie în ochi, şi apăsă şi mai tare cuţitul pe gâtul Eloisei. Eloisa gemu.

— Lăsaţi-l să treacă! strigă Mikael şi se dădu deoparte, fără să-şi ia privirea de la Eloisa.

Ojsternig înaintă încet spre poarta cea mare a castelului.

Mulţimea de şerbi, mineri şi rebeli se desfăcu în două aripi, formând un culoar îngust de oameni.

Lui Mikael i se părea că-i explodează capul.

— Ojsternig! strigă el rotindu-şi spada. Las-o în pădure! Vie! Sau jur pe Dumnezeul meu că nu voi avea pace până n-am să dau de tine şi n-am să te ucid!

Liniştea era totală. Se auzea doar zgomotul copitelor calului lui Ojsternig care loveau ţărâna însângerată a curţii.

— Tată! răsună pe neaşteptate o voce din castel.

Cu toţii se întoarseră.

Principesa Lukrécia înainta cu greu, nesigură pe picioarele ei, susţinută de Agnete.

Şi Ojsternig se întoarse şi opri calul.

— Tată…, spuse iarăşi Lukrécia. Nu mă părăsiţi…

Mikael se avântă spre ea, împingând-o pe Agnete. O înşfacă pe principesă de păr, apoi apropie tăişul spadei de gâtul ei. Îi tremurau mâinile şi avea ochii injectaţi de sânge.

— Viaţă pentru viaţă! urlă el, ritmând cuvintele, cu glas tunător. Moarte pentru moarte!

— N-ai să fii niciodată în stare, Curăţă-rahat! râse Ojsternig.

— Nu mă pune la încercare! strigă Mikael.

Ojsternig îi adresă un zâmbet batjocoritor.

— Ştiu ce i-ai făcut, nenorocit scârbos, spuse atunci Eloisa, cu vocea gâtuită de apăsarea tăişului pe gât. Ai să o laşi să moară, nu-i aşa?

Ojsternig se crispă.

— Taci, curvă! îi şuieră printre dinţi.

Lukrécia gemu şi murmură:

— Tată…

— Eşti un maldăr de rahat, spuse Eloisa. Ştia că nu trebuie să-l provoace,

ştia că ar fi putut s-o coste viaţa. Însă, ca întotdeauna, cum se întâmplase şi cu Eberwolf, nu reuşea să se abţină. Eşti un vierme, adăugă ea plină de dispreţ.

— Taci! strigă la ea Ojsternig, apăsând cu şi mai multă putere cuţitul în gâtul ei.

Însă ceva se fisurase în glasul lui. Şi simţi că mâna ţinea cuţitul din ce în ce mai slab.

— Viaţa fiicei tale e în propriile-ţi mâini! strigă Mikael.

— Ai mai ucis-o o dată când era doar o fetiţă, continuă Eloisa, aproape fremătând de excitare fiindcă şi ea observase că mâna lui Ojsternig tremura şi ezita. Mi-e silă de tine.

Ojsternig scutură din cap.

„Tu ai să iubeşti", îl blestemase Nebuna. Se uită la fiica lui. Scutură şi mai tare din cap, ca pentru a închide crăpătura care i se deschidea în suflet. Acea fisură groaznică, prin care voiau să se strecoare sentimentele care pe orice om îl făceau slab. Îşi zise că ar fi putut să se salveze sacrificând viaţa fiicei lui. Îşi repetă că ăsta era singurul lucru care conta. El era singur. Nu exista nimeni care să aibă importanţă pentru el.

Lukrécia se uita încă ţintă la el.

Ojsternig citi în privirea aceea că fiica lui înţelegea faptul că tatăl ei o va trăda. Totuşi, ea continua să se uite la el şi îi pronunţa numele, ca pe o rugăciune, fără să se poată resemna. Era privirea unei fiice care, după tot ce se întâmplase, nu înceta să spere să fie iubită, dincolo de orice raţiune. Într-o clipă, lui Ojsternig îi trecu prin minte întreaga lui viaţă. I se păru că intră în contact cu sălbăticia de necrezut care îi călăuzise orice acţiune. Şi, dintr-odată, i se păru că nimic nu mai avea sens.

— Tată…, murmură Lukrécia.

Ojsternig auzi în el un trosnet. „Tu ai să iubeşti", îi răsună în cap, pe când sufletul său insensibil era străbătut de o emoţie uluitoare, neprevăzută. Şi în clipa aceea înţelese că putea da un sens vieţii lui. Lăsă cuţitul să cadă, fără să-şi dezlipească privirea de la cea a fiicei lui.

Ochii Lukréciei se căscară de uimire. Şi Ojsternig se văzu reflectat în privirea aceea, în uimirea aceea, în acea emoţie nouă. Şi nu i se păru atât de îngrozitoare cum se temuse.

Ochii Lukréciei se umplură de lacrimi în timp ce murmura, aproape înspăimântată:

— Mulţumesc…

Ojsternig o împinse pe Eloisa jos de pe cal, fără să înceteze să-şi fixeze fiica.

Eloisa, neîncrezătoare, alergă spre Mikael.

Mikael dădu drumul părului Lukréciei.

Principesa căzu în genunchi, prea slăbită ca să meargă singură, în timp ce, plângându-şi primele lacrimi de fericire din viaţa ei, repeta:

— Mulţumesc…, tată.

Nimeni altcineva nu se mişca. Nimeni nu scotea un sunet.

Mikael o dădu la o parte pe Eloisa cu un gest aproape brutal şi ridică spada.

— Eu cu tine, Ojsternig! strigă la el. Luă inelul pe care îl avea în buzunar şi i-l aruncă. Îl recunoşti?

Inelul zbură în aer.

— Era al tatălui meu! strigă din nou Mikael.

Ojsternig prinse inelul.

Dintr-odată, tăcerea deveni şi mai densă.

Ojsternig se uita la inelul din mâna lui. În aurul topit şi strâmbat recunoscu piatra preţioasă pe care era încrustat un sigiliu.

— Eu sunt Marcus al II-lea de Saxa! strigă Mikael.

Ojsternig se uită la el. Într-o clipă îi reveniră în minte imagini din toţi acei ani şi încăpăţânarea lui în a-l persecuta. Ar fi putut să-l calce în picioare ca pe un păianjen. Totuşi întotdeauna îl cruţase. Iar acum, Curăţă-rahat îşi cerea regatul înapoi, cu aceeaşi privire mândră pe care o avusese încă de copil. Un fiu care lupta pentru tatăl lui. Un tată care lupta pentru fiica lui. Se uită la Lukrécia. „Iată, acum totul are un sens", se gândi el. Descălecă şi scoase spada din teacă.

Mulţimea formă un cerc în jurul celor doi duşmani.

Mikael trase adânc aer în piept. Trecuseră aproape zece ani de când aştepta să răzbune moartea tatălui său. Şi probabil că totul avea să se petreacă într-o fracţiune de secundă.

Ojsternig atacă, lovind de sus în jos.

Eloisa îşi înăbuşi ţipătul.

Mikael reuşi să pareze, însă se dezechilibră.

Ojsternig simţea în el o forţă pe care niciodată nu-şi imaginase că o avea. Pentru prima oară în viaţa lui, îşi spunea, lupta pentru ceva. Pentru cineva. Râse gândindu-se la profeţia Nebunei care îl înspăimântase atât de tare. Nu era un blestem. Tăie aerul cu o altă lovitură, pe urmă se prefăcu că atacă din faţă şi îl dezechilibră din nou pe Mikael.

Mikael îşi dădu seama că are în faţa lui un luptător formidabil. Cu greu reuşea să-i pareze loviturile şi continua să se retragă. Intuia doar în ultima clipă traiectoria loviturilor lui Ojsternig, ce le ascundea cu altele prefăcute, rapide şi imprevizibile care, de fiecare dată, îl făceau să-şi piardă echilibrul.

— Luptă, Curăţă-rahat! îl batjocori Ojsternig. Dovedeşte-mi că eşti un

principe adevărat, nu un căcăcios ca tatăl tău!

Într-o clipă, Mikael uită tot ce-l învăţase Volod. Sângele i se urcă la cap. Răcni şi se aruncă înainte, fără chibzuinţă, scrâşnind din dinţi, orbit de furie.

Exact asta voia şi Ojsternig. Pară fără greutate şi îl lovi pe Mikael prin surprindere în şoldul stâng, cu o mişcare extrem de violentă, care ar fi trebuit să-l ucidă.

În ultimul moment, Mikael reuşi să îl pareze cu tăişul, abătând parţial lovitura. Însă fu aruncat la pământ, fără suflu, şi spada îi scăpă din mână. I se păru că aude glasul lui Volod. „Eşti mort!"

Ojsternig râse, ştiind că învinsese. Se aruncă în asaltul final.

Mikael nu avea scăpare.

Eloisa ţipă disperată.

Mikael se gândi că nu avea să reuşească să răzbune moartea tatălui său. Şi tocmai acel gând îi dădu puterea să reacţioneze. Când Ojsternig dădea lovitura de graţie, Mikael se rostogoli pe o parte, înşfăcă spada cu forţa disperării şi o îndreptă spre Ojsternig, dreaptă ca o lance, fără să încerce să pareze lovitura.

Apoi totul se întâmplă într-o clipă.

Ojsternig holbă ochii, surprins.

Mikael simţi vârful propriei arme cum izbeşte pieptul lui Ojsternig, care avea garda deschisă, prea sigur de victorie, împins de propriul lui avânt. Simţi impactul, deosebit de violent, însă nu dădu drumul plăselelor. Şi simţi cum tăişul străbătea coastele şi se înfigea în carne.

Chipul lui Ojsternig aproape că îi căzu pe faţă, în timp ce se prăvălea inert peste el, străpuns.

— Tată! ţipă Lukrécia sfâşiată de durere.

Ojsternig se uită la Mikael cu ochii căscaţi. Pe urmă îşi roti încet capul spre fiica lui, cu faţa răvăşită de durere.

— Îmi pare rău…, reuşi să îngaime în direcţia ei, înainte ca un şuvoi de sânge să-i umple plămânii.

În cele din urmă tuşi, scuipându-l pe Mikael pe faţă cu roşul vâscos al morţii lui şi ochii i se înceţoşară, stingându-se.

78.

Primul care îşi reveni fu căpitanul Salvemini. Se duse la Mikael şi îl eliberă de greutatea cadavrului lui Ojsternig. Întinse o mână şi îl ajută să se ridice.

Eloisa alergă plângând spre Mikael şi îl îmbrăţişă.

— S-a terminat! zise Mikael, strângând-o tare la pieptul lui. Acum s-a terminat cu adevărat.

Nimeni din jurul lor nu ştia ce să facă. Se întâmplase ceva atât de inimaginabil, atât de colosal încât erau ca paralizaţi de uluire.

Pe urmă, un băieţaş slab, desculţ şi murdar, cu un muc care-i curgea pe buza de sus, îşi făcu loc printre picioarele oamenilor şi se apropie de Mikael. În palmă avea inelul contorsionat de flăcări al principelui de Saxa.

Mikael şi-l luă înapoi. Băieţelul făcu o plecăciune în faţa lui.

— Ce faci? murmură surprins Mikael.

Atunci, unul după altul, toţi şerbii din Raühnvahl puseră un genunchi în pământ şi îşi plecară capul în tăcere.

Un moment mai târziu, şi Agnete cu Eloisa îngenuncheară.

— Eloisa, ce faci? murmură Mikael, din ce în ce mai stânjenit.

Căpitanul Salvemini se apropie de el.

— De azi înainte, dacă vrei ca ei să se ridice, îi şopti la ureche, zâmbind, trebuie să le porunceşti să se ridice… Principe.

Mikael roşi. Apoi, stânjenit, cu un glas nesigur, spuse:

— Ridicaţi-vă!

Şerbii din Raühnvahl se ridicară în picioare, în tăcere, tot atât de stânjeniţi. La fel făcură Eloisa şi Agnete.

Pe chipul lui Agnete strălucea un zâmbet triumfător.

— Fata mea l-a salvat în ziua masacrului! exclamă, plină de mândrie. Iar eu l-am ascuns luni de zile în hruba din coliba mea. Râse. Am făcut-o sub nasul vostru, turmă de dobitoci!

Mulţi săteni râseră, mulţi lăsară să le scape exclamaţii de uluire. Apoi cu toţii se uitară din nou la Mikael.

— Aşa se explică de ce avea mâinile alea de fetiţă, zise bătrânul Zacharias, apărând călare pe catârul lui.

Nişte săteni încercară un hohot timid de râs. Mikael râse şi el.

— Reuşeşti să fii antipatic şi când faci pe simpaticul, zise Agnete către Zacharias, punându-şi mâinile în şolduri. Pe urmă îi arătă pumnul. Te-aş fi trimis la dracu' în ziua aia. Însă probabil că azi, în sfârşit, principele nostru o să te spânzure, după cum meriţi.

Urmă un hohot de râs mai puţin poticnit.

— N-ar fi trebuit să fii cu fratele Timotei? îl întrebă unul dintre bărbaţi.

Zacharias scutură din cap.

— A trecut în lumea celor drepţi, răspunse el. Pe urmă se uită la Mikael. Dacă lumea asta a găsit curaj să facă ce a făcut, sigur e datorită ţie, însă şi datorită preotului, aşa să ştii, îi spuse.

Lumea încuviinţă, întristată de moartea fratelui.

Zacharias se lăsă ajutat să coboare de pe catâr şi să se ducă la Mikael.

— Te-a trădat. Ojsternig l-a torturat şi el te-a trădat. Nu se născuse ca să fie un martir, povesti el. Dar când i-au dat drumul, mai mult mort decât viu, a reuşit să se întoarcă la Madonna delle Nevi şi ne-a chemat. „Fiţi mai buni decât mine!" a spus el. „Băiatul ăla ne arată calea. Gândiţi-vă la bietul Gregor! Vă amintiţi ce a făcut, mai curând decât să se răzvrătească. Vreţi să ajungeţi ca Gregor?"

Mikael duse o mână la piept. Emöke îl asigurase că Gregor îl va ajuta. Şi, într-un anume fel, o făcuse, prin frate, servind drept exemplu. Dând putere lumii aceleia să nu fie ca el. „Mulţumesc, Gregor", se gândi el, emoţionat.

— Preotul n-a ţinut niciodată în viaţa lui o slujbă atât de emoţionantă. Niciunul dintre noi nu îi vom uita cuvintele, reluă Zacharias. Pe urmă i-am observat pe zidarii lui Ojsternig care munceau în afara zidurilor şi am înţeles că aceea era ieşirea din pasajul secret şi că vă trăseseră pe sfoară. Şi când i-am văzut sosind pe minerii din Dravocnik… Asta nu e valea lor, totuşi veneau să lupte alături de rebeli, pentru tine. Şi atunci…

Scutură din umeri. Se întoarse spre ai lui, cu o privire mândră, şi nu fu în stare să mai spună altceva.

Mikael îşi amintea că nu-l putuse suferi pe Zacharias din ziua în care începuse să muncească la câmpul lui Emöke şi al lui Gregor. Şi doar acum înţelegea că luase pe umerii lui greutatea întregului sat.

— Mulţumesc, îi spuse.

Zacharias zâmbi, arătându-şi gura aproape lipsită de dinţi.

— Dacă m-aş putea întoarce în timp, tot în echipa fetiţelor te-aş pune, spuse el.

Urmă un hohot de râs general.

Pe urmă, Mikael simţi ceva frecându-se de picioarele lui.

— Harro! exclamă, aplecându-se să-l îmbrăţişeze pe câinele bătrân şi cu picioarele strâmbe.

Harro scheună de bucurie.

— Harro! repetă Mikael, ţinându-l strâns.

— Rebelii sunt mineri ca şi noi, fraţii noştri, interveni un ditamai bărbatul, cu faţa murdară de praful din Dravocnik, înaintând.

Mikael se ridică în picioare, în timp ce Harro dădea fericit din coadă.

— Ne-au spus că eşti urmaşul lui Volod cel Negru, care întotdeauna s-a bătut pentru noi, continuă minerul, arătând armata de oameni la fel de plini de praf ca şi el. La început ne era frică… însă pe urmă, o dată, am reuşit să ne folosim târnăcoapele la ceva util.

— Mulţumesc, spuse iar Mikael, mişcat. După aceea se uită la Salvemini. Dar Domnia Voastră… cum de-aţi aflat?

Bătrânul căpitan ridică din umeri, ca şi cum ar fi fost un lucru de nimic. Arătă cu degetul spre Lucio.

— Mi-a adus un mesaj de la baron, explică el. Puteam să-i zic nu? Le surâse oamenilor lui. La Kirchbach viaţa e plicticoasă pentru *flăcăii* obişnuiţi cu războiul, zise, orgolios, făcându-i cu ochiul.

Mikael se uită la ei pentru prima oară cu atenţie. Şi realiză că mulţi dintre ei erau aproape bătrâni. Ettore Salvemini râse văzând mirarea din ochii lui.

— Trecuse un secol de când nu mai mânuisem armele.

Armata de bătrâni ridică armele spre cer, cu un strigăt de luptă.

— Azi ne-ai redat puţină tinereţe, principe, spuse vesel căpitanul.

Mikael rămăsese fără cuvinte, îmbătat de emoţii. Eloisa era alături de el. În timp ce o îmbrăţişa, mulţimea de învingători, amestecată şi dezorganizată, absurdă şi dezlânată, se lăsă în voia strigătelor şi exclamaţiilor de bucurie.

Pe urmă Mikael se uită în jurul lui.

— Unde e mama ta? o întrebă pe Eloisa.

Se uită şi Eloisa în jur.

— Daţi-vă din drum! bodogăni vocea lui Agnete.

Lumea tăcu, făcându-i loc să treacă. Se auzi plânsul unui copil. Agnete înainta cu micuţul în braţe.

— Lupului ăstuia îi e foame, mamă denaturată, că nu eşti altceva! îi spuse Eloisei.

Lumea râse.

— Aşteptaţi! interveni altă voce.

Agnete se opri.

Cu toţii întoarseră capul. Lukrécia îngenunchease lângă cadavrul tatălui ei. Se ridică de jos cu greutate şi se duse înspre Agnete.

— Daţi-mi-l mie! spuse, întinzând braţele spre copil.

Agnete se crispă.

— Daţi-mi-l mie, vă rog! repetă Lukrécia.

Micuţul continua să plângă.

— Dă-i-l, mamă! zise Eloisa.

Agnete, şovăind, puse copilul în braţele Lukréciei.

— Să nu-l scăpaţi! bombăni ea.

— Ajutaţi-mă! îi spuse Lukrécia, pe urmă, susţinută de Agnete se îndreptă spre Eloisa.

Lumea îşi ţinea răsuflarea.

Când Lukrécia fu în faţa Eloisei, îi întinse copilul.

— Uite! spuse ea cu glas slab. Eu ţi-l înapoiez.

Ochii Eloisei se umplură de lacrimi.

— Gata cu plânsul! exclamă Agnete, gesticulând. Pune-l la ţâţă, aşa o să tacă!

Lumea râse. Dar în ochii tuturor era o emoţie adâncă fiindcă unele hohote de râs păreau suspine.

— Fiul meu! murmură Mikael cu un fir de voce.

Eloisa îşi descoperi sânul, în faţa tuturor, şi îndreptă buzele micuţului spre sfârc. Copilul începu să sugă cu lăcomie.

— Pot… să-l ating? întrebă Mikael.

Eloisa îi făcu semn că da. Mikael întinse o mână tremurătoare spre capul blond şi buclat al fiului său. Însă, dându-şi seama că era plin de sânge, se opri.

— Nu, tu nu ai să trăieşti în sânge, spuse el încet, amintindu-şi de cuvintele tatălui său. Îţi promit! Îşi şterse mâna de tunică şi numai după aceea mângâie căpşorul. Apoi se întoarse spre mulţime. Acesta este fiul meu! anunţă cu glas răsunător. Marcus al III-lea de Saxa!

Mulţimea aclamă. Mikael se întoarse spre Lukrécia.

— Nu v-aş fi făcut niciodată vreun rău, principesă, îi spuse.

— Mi-aţi făcut mai mult bine decât v-aţi fi putut închipui vreodată, principe, răspunse Lukrécia.

Mikael văzu că din privirea ei dispăruse sorbul noroios care păruse că-i înghite viaţa, pe care îl observase când era copil şi care îl înspăimântase atât de tare.

— Acum trebuie să ţii un discurs, îi spuse Salvemini la ureche.

Mikael se uită la el făcând ochii mari.

— Nu… eu…, se bâlbâi, eu nu ştiu ce să spun…

— Se aşteaptă la asta, zise căpitanul. Vorbeşte din inimă, principe!

Mikael se întoarse spre mulţime. Îi privi pe fiecare în parte, în tăcere. Erau supuşii lui. Şi în clipa aceea înţelese ce voia să le spună.

Mulţimea tăcu.

Eloisa se uită mândră la el.

— Eu încă nu ştiu ce înseamnă să fii principe… fiindcă sunt principe doar de câteva clipe, începu, cu glasul încordat de emoţie. Va trebui să învăţ. Trase aer în piept, ascultându-şi inima care îi bătea tare în piept. Însă, spre deosebire de mulţi principi, eu ştiu bine ce înseamnă să fii şerb. Pentru că asta am fost până azi. Se uită la oamenii cu care îşi împărţise viaţa. În toţi anii ăştia am fost fratele vostru, am îndurat cu voi foamea şi muncile câmpului… am trăit sălbăticia tiraniei… şi, la fel ca voi, am fost umilit, lipsit de orice demnitate… m-am culcat şi m-am trezit, în fiecare seară şi în fiecare dimineaţă, ştiind că viaţa mea nu valora nimic… că eu însumi nu eram nimic…

Eloisa îi luă mâna.

— Şi atunci, dacă eu acum nu mai sunt un şerb…, reluă Mikael, cu vocea tremurând de emoţie. Se întrerupse, dându-şi seama că tot ce visase acum depindea de el. Dacă eu nu mai sunt un şerb, niciunul dintre voi nu trebuie să mai fie! Privi feţele uluite ale oamenilor. Sunteţi liberi! strigă el.

Lumea îl aclamă, fără să-şi poată crede urechilor.

— Puteţi pleca sau rămâne, continuă Mikael, cu glas tare, ca să impună tăcere. Şi dacă veţi rămâne… vom încerca să ne închipuim o altfel de lume. Împreună.

Un sătean îngenunche, plângând.

— Merita să trăieşti doar ca să vezi ce s-a întâmplat azi, continuă Mikael, în timp ce cuvintele îi ieşeau direct din inimă, vlăstare ale întregii vieţi pe care o trăise, o cucerise fără să cedeze vreodată, fără să dea înapoi vreodată. Fiindcă astăzi voi aţi dovedit că libertatea nu poate fi a unuia singur. Libertatea, ca să fie deplină, trebuie să fie a tuturor. Şi fiecare dintre voi, azi, şi-a câştigat libertatea lui şi pe cea a propriului frate.

Lumea amuţise. Poate era chiar înspăimântată de întorsătura acelui discurs.

— Voi m-aţi învăţat să fiu bărbat, încheie Mikael. Iar acum eu ştiu cine sunt şi cine vreau să fiu.

Urmă o tăcere lungă. Apoi una dintre femeile care între timp sosiseră din sat strigă:

— Dumnezeu să te binecuvânteze, principe Mikael!

— Idioţilor, îl cheamă Marcus! strigă Agnete.

— Nu, o întrerupse Mikael. Se întoarse spre Eloisa, cea care îi dăduse noul său nume. Eu sunt Mikael.

79.

În dimineaţa următoare, după ce îi îngropase pe cei căzuţi în cimitirul bisericuţei Madonna delle Nevi, Mikael se îndreptă spre cabana lui Raphael, sus, pe vârful Mezesnig, împreună cu Eloisa, cu fiul lor şi cu Agnete, cu Harro culcat pe calul lui. Era escortat de sătenii din Raühnvahl, de minerii din Dravocnik care se întorceau la casele lor şi de armata lui Ettore Salvemini.

După puţin timp, se apropie de el un miner.

— Domnule, îmi permiteţi un cuvânt? îl întrebă bărbatul.

— Desigur, răspunse Mikael, punând o mână pe capul lui Harro, care începuse să rânjească.

Minerul coborî vocea.

— Veți fi și principele nostru?

Mikael scutură din cap.

— Nu, regatul Dravocnik îi revine prin drept de naștere principesei Lukrécia.

Pe chipul minerului se ivi o expresie dezamăgită.

— Principesa va domni în numele dreptății, zise Mikael. Pot să te asigur.

— Cu tatăl pe care l-a avut, domnule? răspunse minerul, cu o undă de adâncă neîncredere în glas. Permiteți-mi să mă îndoiesc, cu tot respectul.

— Tocmai fiindcă tatăl ei a fost cum a fost, principesa va domni cu dreptate, zise Mikael.

— Noi v-am fi preferat pe dumneavoastră, seniore, cu toată sinceritatea, continuă minerul, neconsolat. Ce ați spus…

— Am discutat cu principesa, îl întrerupse Mikael, vorbind și mai în șoaptă. După ce se va reface și se va înscăuna la castel, va anunța că și voi veți fi liberi. Cele două regate ale noastre vor înainta în același pas. Dar să o lăsăm pe principesă să facă anunțul.

Minerul zâmbi.

— Îi vom face și noi un anunț de toată frumusețea principesei. Chipul i se lumină de un zâmbet radios. Am descoperit un nou filon.

— Atunci hematitul nu s-a terminat? întrebă Mikael, surprins.

— Nu! Nu va mai fi praf roșu ca sângele să năpădească drumurile din Dravocnik… Minerul își ține respirația o clipă, apoi exclamă: Argint! Un filon uriaș!

Mikael izbucni în râs.

— De ce râzi, prințișorule? întrebă Agnete, în spatele lui.

— Fiți respectuoasă, ori vă pun în obezi! răspunse Mikael.

— Numai să încerci și atât îți trebuie! i-o întoarse Agnete. Îndreptă spre el un deget, agitându-l amenințător. Să nu crezi că lucrurile între mine și tine s-au schimbat, băiețaș!

Mikael se uită la Eloisa și zâmbi amuzat. Fiul lui dormea fericit în brațele mamei sale.

Pe când se apropiau de posada prin care aveau să ajungă la coliba lui Raphael, Mikael încetini mersul, ca Ettore Salvemini să-l poată ajunge din urmă.

— Cum se simt Emöke și Berni? îl întrebă.

— Cine? întrebă Salvemini. Pe urmă ridică o sprânceană. Ah, vrei să zici Leonida Argos și soția lui, Lavanda.

— Lavanda?

— Idiotul ăla de olog grec zice că ea miroase a lavandă când fac dragoste,

exclamă Salvemini dând din cap.

Mikael râse.

— Bine, ce mai fac?

— Sunt de nesuportat, zise Salvemini, serios.

— Chiar așa? exclamă Mikael dezamăgit.

— Da, principe. Se giugiulesc toată ziua ca doi porumbei îndrăgostiți surâse Salvemini. Și când merg pe stradă, doar ca să stea îmbrățișați, ea șchioapătă ca el. Însă… nu știu cum să-ți explic… nu inspiră milă. Pare că…

— Că dansează, continuă în locul lui Mikael. Un singur olog doar șchiopătează, însă doi șchiopi care se țin de mână legănându-se în același ritm… dansează, spuse el amintindu-și de cuvintele lui Berni.

Salvemini se uită mirat la el. Pe urmă încuviință.

— Oricum, ea are o voce angelică. Și el, trebuie admis, e cum nu se poate mai spiritual. Îmi aduc o grămadă de bani.

— Sunt bucuros. Merită, zise Mikael.

— Mi-au spus să-ți transmit un mesaj, continuă Salvemini.

— Râzi, frate! exclamă Mikael.

— De unde știai? întrebă Salvemini.

— Am ghicit! răspunse Mikael.

Harro lătră.

— Ieri ai ținut un discurs frumos, zise Salvemini.

Mikael încuviință gânditor. Pe urmă călăriră cot la cot, în tăcere, până când ajunseră la răscrucea care ducea la cabana lui Raphael. Mikael opri calul.

— Hai, scoate dintele, îi spuse atunci căpitanul.

Mikael se uită la el cu sprâncenele încruntate.

— Raphael mi-a povestit totul, spuse.

— Și te-a… impresionat?

În ochii lui Salvemini, Mikael citi o înțelepciune adâncă. Și toleranță. Și milă.

— Da, răspunse.

— N-are importanță de câte ori cade un om, băiete, nu uita, spuse căpitanul, vorbind agale, ca unul care cunoștea viața și grozăviile ei. Ce contează într-adevăr e să se ridice. O singură dată mai mult față de toate acele dăți când a căzut. Se uită țintă la Mikael. Și baronul s-a ridicat. Din abisurile acelea. Trebuie să fii un om excepțional ca să reușești să faci așa ceva.

Mikael rămase pe loc, cu hățurile întinse. Apoi ridică ochii și se uită la Degetul lui Moise. Toți credeau că simbolizează ura profetului. „Eu, în schimb, cred că este degetul care binecuvântează viețile noastre”, îi spusese

odată Raphael.

— Da, spuse el convins către Salvemini. Baronul este un om excepţional.

Înfipse pintenii în coapsele calului şi o luă la galop în sus, pe cărarea ce ducea la coliba maestrului său. Voia fie primul care să ajungă să-l vadă.

Sări de pe calul care încă galopa, îl puse jos pe Harro şi deschise uşa.

— Băiete…, zise Raphael cu o voce stinsă.

Mikael se duse la el şi-i luă mâinile într-ale sale. Raphael zâmbi.

— Te văd aici, cu mine, viu şi nevătămat, şi aud mare larmă afară… Îmi închipui că însemnă că totul a mers bine.

— Da, Domnia Voastră, spuse Mikael. Eloisa, fiul meu şi Agnete sunt sănătoşi. Ojsternig a murit şi… oameni s-au răzvrătit. Au luptat, continuă el, cu ochii înflăcăraţi de pasiune. Au ridicat capul. Şi nimeni nu-i va mai putea face să şi-l plece.

Raphael se uită în tăcere la el, încuviinţând.

— Sunt mândru de tine, spuse el într-un târziu, cu glasul tremurându-i de emoţie. Pe urmă surâse. Ţi-ai fi închipuit vreodată că în acea carte veche în latină ar fi putut fi scrisă o poveste atât de incredibilă?

— Nu, spuse Mikael.

— Ca să spun adevărul, nici eu, băiete, mărturisi Raphael, cu ochii plini de admiraţie.

— Însă, de fapt, despre ce vorbea cartea aceea?

Raphael râse.

— Era un manual plicticos de agricultură.

Râse şi Mikael. Apoi rămase o clipă în tăcere.

— Tot ceea ce sunt, Domnia Voastră m-aţi învăţat să fiu, spuse el emoţionat. Aţi fost ca un tată pentru mine.

— Tu eşti fiul celui al cărui fiu eşti, răspunse Raphael. Nu ai uitat asta nici atunci când îţi porunceam să o faci. Tu aveai dreptate şi eu greşeam.

— Nu. Eu am avut două vieţi, zise Mikael. Şi doi taţi.

Raphael agită mâna în aer, emoţionat.

— Ah, dă-te-ncolo, mucosule!

Mikael îi strânse mâna. Ştia că bătrânul era pe moarte.

— Aşteaptă! zise Raphael. Preotul e cu voi?

— Nu, domnule.

Prin ochii lui Raphael trecu o umbră de dezamăgire.

— Spune-mi, băiete: Ai zis că Ojsternig e mort?

— Da, l-am ucis cu spada Domniei Voastre.

— Asta înseamnă că acum tu eşti principele de Saxa, spuse Raphael.

— Da, Domnia Voastră, răspunse Mikael, roşind.

— Bine. Atunci ai puterea să o faci.

— Să fac ce?

— Am să-ți spun după aceea. Acum grăbește-te și poftește pe cine trebuie să-și ia rămas-bun de la mine, zise Raphael. Dar spune-le să se grăbească. Începe cu Ettore Salvemini, dacă e viu.

— Ce trebuie să fac? insistă Mikael.

— Când se termină procesiunea, îi spuse Raphael, vreau să te întorci aici cu Agnete și cu Eloisa.

— Și cu fiul meu.

— Și cu fiul tău, dacă nu scâncește prea tare.

Mikael zâmbi și se îndepărtă. Odată ieșit afară, îi făcu un semn căpitanului Salvemini, care se îndreptă imediat spre colibă.

— Cum se simte? întrebă Agnete cu o notă de tristeţe în glas.

— Vrea să vă vadă, îi răspunse Mikael. Ultima.

— Sigur, ultima! pufni Agnete, îndepărtându-se. Servitoarea, mereu ultima!

Mikael se întoarse spre Eloisa.

— Vrea să te vadă și pe tine, îi spuse. Și pe fiul nostru… dacă nu scâncește prea mult, a spus el.

— Tocmai a mâncat, răspunse Eloisa, cu un zâmbet dulce pe buze. Nici nu-și va da seama de prezența lui.

O rafală de vânt îi răsfiră părul lins.

— Cât ești de frumoasă! zise Mikael.

Eloisa lăsă ochii în jos, fericită. Mikael o trase spre el. Eloisa își sprijini fruntea de pieptul lui.

Mikael își lăsă privirea să colinde printre oamenii care îi urmaseră ca să-i aducă un ultim omagiu lui Raphael. Și doar atunci îl observă, retras într-o parte, pe băiețelul care cu o zi înainte îi luase de jos inelul tatălui său și i-l dăduse înapoi. Băiețelul se uita pe sub gene la el, cu umerii plecați. Mucul care îi curgea din nas era de-acum uscat. Îl mângâia pe Harro, care se lungise lângă el. Mikael îi zâmbi. Fusese primul care îngenunchease în colbul curții înroșit de sânge. Băiețelul se cocoșă și mai tare și își feri privirea. Mikael continuă să se uite la el. Era slab și firav. Brațele lui erau subțiri și fără mușchi. Privindu-l, Mikael se gândi că și el, când apăruse în vale, trebuie să fi avut mai mult sau mai puțin aceeași înfățișare.

— Cine e? o întrebă pe Eloisa.

Eloisa se întoarse.

— Bietul de el, spuse ea. E fiul uneia dintre prostituatele de la castel. Mama lui a murit de luni de zile și el trăiește din resturile pe care se duce să le caute în gunoi. Eloisa suspină, mângâind căpșorul fiului ei. Niciodată nu va ști cine este tatăl lui…

Mikael simți cum îi trece un fior pe șira spinării. Apoi un junghi în inimă.

„Ca tine, dragostea mea", gândi el.

După ce toți îi aduseră un ultim omagiu lui Raphael, Mikael le făcu semn lui Agnete și Eloisei să-l urmeze în colibă.

— Tocmai la timp, bombăni Agnete, apropiindu-se de priciul pe care era întins Raphael, palid și slăbit. Credeam că v-ați luat picioarele la spinare înainte să vă mai dau dracului o ultimă oară.

— Taci, Agnete! îi zise Raphael, serios. Vino aici și ține-mă de mână!

— Și de ce ar trebui să o fac? întrebă Agnete, stânjenită.

— Pentru Dumnezeu, fă măcar o dată cum îți spun! exclamă Raphael, întinzându-i mâna.

Agnete i-o luă.

Atunci Raphael se întoarse spre Mikael.

— Așază-te în fața noastră, în mijloc, îi spuse. Și tu, Eloisa, alături de mama ta.

Mikael și Eloisa făcură ceea ce le ceruse.

— Bine, continuă Raphael. În calitatea ta de principe, Marcus al II-lea de Saxa, ai puterea și dreptul să celebrezi căsătorii. Și tu, Eloisa, ești martoră.

Agnete își desprinse mâna, brusc, ca și cum ar fi fost arsă de flăcări.

— Ce te-a apucat, bătrân ramolit? strigă.

— Agnete..., zise Raphael cu o voce plină de dulceață. Vino aici!

Agnete era vânătă la față. Dădea din cap în dreapta și în stânga, respira cu greutate, cu chipul răvășit de o emoție pe care ea însăși nu o înțelegea.

— Agnete! repetă Raphael.

Încet, fără să reușească să se calmeze, Agnete îi luă mâna. Raphael o strânse.

— Repetă cu mine, băiete! spuse el adresându-i-se lui Mikael. Vrei tu... Raffaele Fortebraccio de Bentivoglio... baron de Hermagor, prin învestitura Majestății Sale *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneș...

— Vrei tu... Raffaele Fortebraccio de Bentivoglio... baron de Hermagor, prin învestitura Majestății Sale *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneș...

— Să o iei de soață legitimă pe Agnete Veedon, șerb pe moșie?

— Nu mai sunt șerb, zise Agnete, mândră. Băiețașul ne-a eliberat pe toți.

Raphael se uită cu admirație la Mikael.

— Repetă, băiete!

— Să o iei de soață legitimă pe Agnete Veedon... femeie liberă?

— Da, vreau, spuse Raphael. Acum întreab-o pe ea, nu mă face să-mi irosesc suflarea.

— Vrei tu, Agnete Veedon, femeie liberă..., spuse Mikael, cu glasul frânt de emoție, să-l iei de soț legitim pe Raffaele Fortebraccio de Bentivoglio, baron

de Hermagor, prin învestitura Majestăţii Sale *Rex Romanorum* Vàclav cel Leneş?

— Fir-ar mama ei de viaţă! bolborosi Agnete. Scutură din cap, uitându-se la Raphael. Îţi aminteşti când ai luat băiatul cu tine, fiindcă nu ştia să muncească la câmp, şi eu m-am hotărât că, pentru a-ţi motiva vizita, aş fi povestit lumii că veniseşi să mă ceri de nevastă şi că te refuzasem fiindcă erai prea înţelept şi prea plicticos pentru mine?

— Agnete, nu vorbi aiurea! zise Raphael. Răspunde la întrebare.

Agnete îşi ţuguiase buzele, încercând să-şi ţină plânsul, şi nu vorbea.

— Răspunde da, ce naiba! exclamă Raphael.

Agnete sări, ca înspăimântată, şi zise:

— Da…

— Vreau! strigă Raphael.

— Da… vreau.

— Agnete, zise Raphael, râzând, e mai obositor să se căsătorească omul cu tine decât să moară. Suspină. Te cruţ de tortura de a săruta mirele.

Agnete îşi duse mâinile la ochi, cutremurată de sughiţuri. Raphael râse, uitându-se la ea.

Fără să se oprească din sughiţuri, Agnete se întoarse spre Eloisa şi spre Mikael.

— Ieşiţi afară! spuse ea în şoaptă.

Mikael şi Eloisa ieşiră şi închiseră uşa în urma lor. Imediat ce rămase singură, Agnete îngenunche lângă Raphael.

— Te-am iubit, spuse Raphael de-acum din ce în ce mai fără glas.

Agnete avea faţa deformată de plâns şi de emoţie.

— Eşti urâtă când faci aşa, îi zise Raphael.

— N-am fost niciodată frumoasă, răspunse Agnete, cu o voce piţigăiată fiindcă încerca să-şi ţină lacrimile.

— Oh, ba da, ai fost! zise Raphael.

Agnete se aplecă spre el, încet, şi, în timp ce amândoi păreau să nu mai respire din cauza emoţiei, îl sărută pe buze. Cu gingăşie.

Raphael se uită la ea cu o expresie senină şi emoţionată pe faţă. Îi zâmbi. Ochii li se umplură de lacrimi de bucurie. Întinse o mână şi îi mângâie cu dragoste chipul. Apoi muri.

Agnete îşi puse faţa pe pieptul lui şi rămase nemişcată, până când fu sigură că-şi poate înfrâna lacrimile. Pe urmă înălţă capul şi se uită la el, cum nu se mai uitase vreodată. Îi aranjă părul trecându-şi degetele strâmbate de bătrâneţe printre şuviţele lungi, albe.

— Nu te sărutasem niciodată, murmură.

Când ieşi, ochii tuturor erau aţintiţi asupra ei.

— Raphael va fi îngropat la poalele Degetului lui Moise, în pământul unde şi-a găsit alinarea sufletului, zise ea. Apoi arătă cu degetul spre Mikael. Şi va fi îngropat cu spada lui alături.

Mikael încuviinţă.

— E drept! zise.

Scoase din teacă spada şi i-o dădu lui Agnete. Agnete intră din nou în colibă şi puse arma între mâinile lui Raphael încrucişate pe piept. Pe urmă se întoarse afară şi îi văzu îmbrăţişaţi pe Mikael şi pe Eloisa. Şi, în acel moment, mireasă şi văduvă totodată, se gândi că şi ea, în cele din urmă, cunoscuse puţină dragoste.

— Şi de aici înainte eu am să trăiesc aici, în casa soţului meu, anunţă ea cu mândrie. Apoi, înainte de a izbucni în plâns încă o dată, făcu un gest brusc spre mulţime. Hai, intraţi şi onoraţi memoria lui Raffaele Fortebraccio di Bentivoglio, baron de Hermagor prin învestitura… a nu ştiu cărui nenorocit de împărat… dar pe care noi toţi îl cunoaştem ca bătrânul Raphael, vânzător de copii. Apoi intră iar şi se aşeză pe marginea patului, ca orice văduvă, în timp ce lumea din Raühnvahl şi armata de bătrâni a căpitanului Salvemini se perindau prin faţa trupului neînsufleţit al celui mai misterios bărbat pe care îl cunoscuseră vreodată.

Mikael şi Eloisa îl văzură pe băieţelul orfan că se îndepărta.

— Aşteaptă! îi strigă Mikael.

Copilul se întoarse înspăimântat.

— Nu vreau să-ţi fac vreun rău, îl asigură Mikael, venind cu Eloisa spre el.

Băieţelul se uita la el bănuitor şi gata să se apere.

— Câţi ani ai? îl întrebă Mikael.

— Opt.

Văzut de aproape, era şi mai slab, şi mai nemâncat.

— Ai să vii să trăieşti cu noi, zise Mikael, pe nerăsuflate. Însă imediat se întoarse spre Eloisa, dându-şi seama că nu-i ceruse părerea. Scuză-mă, îi spuse el. Doar dacă eşti de acord.

— Da, spuse ea fără ezitare. După aceea îi zâmbi băieţelului. Vom avea noi grijă de tine.

— Când ai să fii mai mare, vei deveni scutierul meu, spuse Mikael. Pe urmă te voi face cavaler, dacă vei merita.

Copilul făcu ochii mari.

— Cum te cheamă? îl întrebă Eloisa.

Copilul făcu o strâmbătură.

— Mama mă striga în fiecare zi cu alt nume, spuse el pe un ton sfidător. Însă în ochi i se citea o durere adâncă. Spunea că mă numeam ca toţi taţii mei.

Mikael strânse pumnii. Băieţelul se temu că vrea să-l bată şi dădu să-şi apere faţa cu mâinile.

— Nimeni nu-ţi va face vreun rău, îi spuse Mikael.

Întinse o mână să-l mângâie pe cap. Copilul se feri. Eloisa se apropie de el. Apoi îi şterse mucii cu mâneca de la cămaşă.

— Pentru tine, azi începe o viaţă nouă, îi spuse Mikael. Şi ai să ai un nume nou. Simţi un fior şi o emoţie profundă. Cum vrei să te numeşti?

Copilul dădu din umeri.

— Cum vrei să te numeşti? repetă Mikael.

Copilul nu se mişcă.

— Raphael! exclamă Eloisa.

— Îţi place Raphael? îl întrebă Mikael.

Copilul dădu iar din umeri.

— Aşadar, te vei numi Raphael, spuse Mikael cu solemnitate, în timp ce se simţea tras în trecut, în ziua în care începuse noua lui viaţă.

Zâmbi, repetând cuvintele pe care i le spusese Agnete. „Iar dacă acest nume îţi va plăcea, n-ai să ai niciun merit pentru că ţi l-a dat ea. Însă dacă nu-ţi va plăcea, va trebui să te superi numai pe tine fiindcă nu ai ştiut să hotărăşti. În viaţă trebuie să alegi, nu uita asta”.

Băieţelul se uita fix la el.

— Însă sunt sigur că Raphael îţi va plăcea. Ea se pricepe să găsească numele potrivite, spuse Mikael, zâmbindu-i Eloisei.

— Să mergem, zise Eloisa, îndreptându-se spre cabană.

Băieţelul se luă după Mikael, urmându-l pas cu pas. Înainte de a intra în colibă, îl trase de mânecă.

— Domnule, o să mă învăţaţi să folosesc spada ca dumneavoastră? îl întrebă el.

Mikael se sprijini cu mâna de uşă. Privi înăuntru şi se uită la profilul nobil al lui Raphael. Se întoarse spre băieţel.

— Vino cu mine! îi spuse el.

Îl duse pe băiat la şopronul din spatele casei. Deschise două uşi mari de lemn. Înăuntru erau unelte de-ale ţăranilor.

Când Eloisa ieşi după o oră cu micuţul Marcus al III-lea adormit în braţe, îi văzu pe Mikael aşezat pe o buturugă, în spatele cabanei, cu Harro ghemuit la picioarele lui, şi pe băieţel în mijlocul câmpului, la douăzeci de paşi de ei, cum îşi ducea mâinile cu pumnii strânşi deasupra capului şi le cobora apoi brusc.

— Ce face? întrebă ea.

— Sapă. Nu vezi şi singură? îi răspunse Mikael.

Se ridică în picioare şi strigă:

— Îndoaie picioarele, mamelucule! Pe urmă o luă pe după şolduri pe Eloisa cu un braţ şi o trase spre el, fără să-şi ia ochii de la băieţel. Trebuie să faci muşchi! spuse.

virtual-project.eu